

සුත්‍රානුපිටකයෙහි

24 වන ග්‍රන්ථය

කුදුගත්සහියේ දසවැනි වූ

ජාතකපාලී

ප්‍රථම භාගය

සිංහලානුවාදය

මහරගම සිරි වජිරඤ්ඤා ධර්මායතනාධිපති

මඩිනේ සිරි පඤ්ඤාසිහානිධාන

මහානායක සඨවිරයන් වහන්සේ විසිනි

ශ්‍රී බු. ව. 2550

රාජ්‍ය ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 30

The Twenty-fourth Book in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka-Nikāya (7)

24

JĀTAKA PĀLI (I)

With the Sinhala translation by

The Venerable
Madihe Siri Paññāsīha Mahā Nāyaka Thera
The Principal of Siri Vajirañāna
Dharmāyanaya, Maharagama

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පටිභතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තූත්තමස්ස ධම්මීස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමීස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාගාවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේසාරදත්ච විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්චාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුකා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතචන්තෝ පමුඤ්චන්තු සද්ධං”**

“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදන්වා
ඔවුන්ට අමා දොර විවෘත කරන ලදී”

අප භාගාවත් අර්භන් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැභීම ය.

සෑම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිදිත් ද ? චතුර්වේසාරදත්ච සහිත වූ දශ බල සහිත වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ
සච්ඤ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුළ ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෞකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිධි විත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, විරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුළ
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවණයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධම්ම දේශණාමය සහ ධම්ම සවනමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අජර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහභූ පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළේවා !
බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී විරස්ථිතික වේවා !
ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දඳෝ ව සෝ හෝති, යෝ ධම්මනුසාසකි"
(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමතය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය
මෝහ නිමිච්චිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කරුණික වූ
සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සවිඤ්ඤා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද
පුජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාද්ධිකාමී,
සමින්ද රණසිංහ.
2009.06.28

සුභානන්දපිටකේ මුද්දකනිකායෙ

ජාතකපාලි

පඨමො භාගො

සුත්‍රානන්දපිටකයෙහි කුදුගත්ඤ්ඤියේ

ජාතකපාලි

ප්‍රථම භාගය

“තථාගතකසාවෙදිනො භික්ඛවෙ ධම්මචිතයො විවටො විරොචති නො පටිච්ඡනෙනා.”

“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද ධර්මය හා චිත්තය විවෘත වූයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”

(අධ්‍යුක්තරනිකාය, තිකනිපාත - භරණිවග්ග, 9 සූත්‍රය)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළි පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:13 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xiii
මුලික සමපාදක මණ්ඩලය	xv
සංවිකිත නිරූපණය	xvii
පාළි භෝධිය	xix
විසය සූචි	xxi-xxxvii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-535
ගාථාදීපාදනුසංමණිකා	537-580
සංඥානාමානුකකමණිකා	581-584
විසයපදනුකකමණිකා	585-598

සංස්කාරක නිවේදනය

අප නිලෝගුරු සම්මාසම්බුදුන් බුද්ධත්වයට පැමිණ පන්සාලිස් හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි ආකාශගඛයාප්‍රවාහයක් සෙයින් දේශනා කොට වදළ වතුරසිතිසහසුසංඛ්‍ය වූ ධර්මකණ්ඩය ශාසනාශාසන නම් වෙයි. ශාසනාශාසනය වූකලී 'සුඤ්ඤා ගෙයනා' දී අඛණ නවයෙකින් පරිමිත කොට බුදුරදුන් විසින් මැ නානාසථානයෙහි ලා වදරන ලද්දේ ය. නවාඛණයන් කෙරෙහි සත්වැනි අඛණය වූයේ ජාතකාඛණය යි. සාර්ධපඤ්ඤා ජාතකයෙකින් පරිමිත වූ ජාතකාඛණය බුදුරදුන් වදළ සත්දහසකට ආසන්න වූ ශාථායෙන් හා අතීත කථායෙන් ද යුක්ත වෙයි. ජාතකපාළියෙහි අපේද්ධාරය දුෂ්කර යැ, බුද්ධානුමත වූ අථි කථාව මැ වහල් කොටගෙන ජාතකාථි නභාගතයුතු වෙයි. සිංහල ජනතාවගේ සද්භාවය සඳහා ජාතක කථායෙන් ලැබෙන පිටුවහල සලකා වීරසිංහප්‍රතිරාජයන් විසින් ජාතකටඬකථා ඇසිරී කොට සිංහල ජාතක පොත නිපදවන ලද්දේ ය. ජාතකාථාවබොධය සඳහා රාජ- මුරාරීන් ලියූ ජාතක සන්නයකුදු එසේ මැ අන්‍යතර ආචාර්යවරයන් විසින් නිපදවන ලද ජාතක ගැටපදය හා වෙසතුරුද සන්නයද ඇත. මේ හැම කරුණෙකින් මැ ඇත අතීතයෙහි සිට සිංහල ජනතාව සම්භාවනා පූර්වක වැ ජාතක කථා පරිශීලනය කළබව සැලැකිය යුතු වේ.

දෙදහස්පන්සියයේ බුද්ධජයකභී අනුසමරණය සඳහා පිහිටුවනලද ලඛනා බෞද්ධ මණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කළ ක්‍රියාපද්ධතියෙහි විශිෂ්ටතම වූයේ පාළි ත්‍රිපිටක බුද්ධවචනය සියබසට නභා පළකරවා ලීමේ අති දුෂ්කර කාර්යය වේ. ඒ සඳහා ප්‍රයුක්ත වූ ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය විසින් ජාතකපාළිය ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි 30, 31, 32 ග්‍රන්ථ වශයෙන් අංකිත වැ ඇත. එහි සිංහල පරිවර්තනය සඳහා ආරාධනා ලැබුවාහු මහරගම සිරිවජිරඤ්ඤාණ ධර්මායතනාධිපති මඩිනේ සිරි පඤ්ඤාසීභාහිධාන මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ යි.

වකිමාන ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයෙහි ධර්මර මහතෙරවරුන් විසින් ජාතකපාළි පාඨශෝධනය ද කරමින් එහි සිංහල අනුවාදය ද මහත් පරිශ්‍රමයෙන් ශෝධනය කොට මුද්‍රණයට සකස්කරන ලද්දේ ය. එසේ ම ධර්මවෙණකයනට එලවත් වූ ශාථාදීපාද සුවිස ද සංඤ්ඤාම හා විශෙෂපදනුක්‍රමණිකා ද පිළියෙළ කොට ඇත. ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ- මාලායෙහි 30 වැනි ග්‍රන්ථය වූ ජාතකපාළි ප්‍රථම භාගය ප්‍රකාශයට පමුණුවාලීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් තැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන්ගේ විශෙෂ උදෙසාගය ද ලැබීම අගය කොට සලකමහ.

ශ්‍රී සද්ධම්මච්ඡායාසඤ්ඤා ක්‍රියා කරන ගරු සංඝකෘතීක කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍ය කැන්පන් ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් ප්‍රමුඛ සංඝකෘතීක අධිකාරියෙහි සුධිහු ද නිසර මුද්‍රණාලයෙහි කායඝ්ණිකාලය ද මේ සඤ්ඤා සභාය දෙන හැම පින්වත්හු ද ධර්මදායක කුසල හෙතෙමන් සහමොක් සුව ලබන්වා යි ආශංසනය කරමිහ.

ජාතක දෙශනා පිළිබඳ විශේෂ ප්‍රස්තාවනාව තෘතීය භාගයෙහි ලා ප්‍රකාශ කරනු ලැබේ.

මේ වගට, ශාසනෝදයකාරී,

ලබ්ධිම ලබ්ධිකානන්ද

මහානායක ස්ථවිර

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක

2526
1983 අගෝස්තු 20 වැනි දින

115, මහානායක වාරිකාරාමයේ
ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය,
විජේරාම මාවත,
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අභ්‍යන්තර පණිවිඩ, බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අභ්‍යන්තර විද්‍යාවන්දනපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාග්ගිඥවරාචාර්ය, කෝදුගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණලක්ෂ්‍යයෙහි ප්‍රධාන සභකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චන්දනපරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලච්ඡාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාග්ගිඥවර, රාජකීය පණ්ඩිත ලක්ෂ්‍යම ශ්‍රී ලක්ෂ්‍යනන්ද—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසභකනායක මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභ්‍යන්තරයෙහි අධ්‍යක්ෂ අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධර්මපීඨාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රජදාමයා ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසභකනායක අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වේදවිද්‍යා ශ්‍රී අනුරාධපුර කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධම් මහාසභකනායක අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙවන පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කර්මපිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ නිකායාධිපති, අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කර්ම ශ්‍රී ප්‍රඥලක්ෂාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධර්මපීඨයෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාචාර්ය, ශාස්ත්‍රාචාර්ය, රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකචාර්ය උඩුවේ ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල—කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සභකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සි.මු. - සිහලසකරමුද්දිත ජාතකපාළි
අට්ඨකථා - සිහලකවර මුද්දිත ජාතකට්ඨකථා
ම.ජ.සං - මරණ්ණරථෙය් ජට්ඨසංගීතියා සොධිත ජාතකපාළි
සඟා. - තාය්‍යසකරමුද්දිත ජාතකපාළි

THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS
VOWELS

අ ා අ ා ා ඉ ා ඊ ා උ ා උ ා ා එ ා ඔ ා

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඛ්ඛha		
	චca	ඡcha	ජja	ඤjha	ඤ්ඤha		
	ටta	ඨtha	ඳda	ඳ්ඳha	ඤ්ඤha		
	තta	ථtha	දda	ධdha	නna		
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ළla	අංආ
කka	කෘkḥ	කීki	කීඛkī	කුku	කුඛkū	කෙke	කෙඝkeḥ
ඛkha	ඛෘkḥḥ	ඛීkhi	ඛීඛkhī	ඛුkhu	ඛුඛkhū	ඛෙkhe	ඛෙඝkheḥ
ගga	ගෘgḥ	ගීgi	ගීඝgī	ගුgu	ගුඝgū	ගෙge	ගෙඝgeḥ

CONJUNCT-CONSONANTS

කකkka	කඛkḥkha	කාkya	කීkri	කචkva	කඛkḥva	කඟgga	කඟggha	කඛkḥka	ග්grā	ඛඛkḥkha	ඛඟgḥga	ඛඟgḥgha	චචcca	චඡcca	චඤcca
කඝkḥgha	කඛ්ඛkḥḥha	කඡkḥcha	කඤkḥjha	කඳkḥdha	කධkḥdhva	කනkḥna	කභkḥbha	කමkḥma	කයkḥya	කලkḥlla	කලkḥllyā	කලkḥlha	කභkḥbha	කභkḥbbha	කභkḥbbḥha
කභkḥbha	කභkḥbbha	කභkḥbbḥha	කභkḥbbḥḥha	කභkḥbbḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥḥḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥḥḥḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥha	කභkḥbbḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥha

෧ ා ට ා ට ා ා උ ා උ ා ා එ ා ඔ ා

ජාතක පාලි

පඨමො භාගො

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2 - 61

1. අපණ්ණකවග්ගො 2 - 5

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම			පිටපටකා
1.	1. අපණ්ණක ජාතකං	2-3
2.	2. වණ්ණපථ	2-3
3.	3. සෙරිවාණිජ	2-3
4.	4. චූලලසෙට්ඨි	2-3
5.	5. තණ්ඩුලනාළි	4-5
6.	6. දෙවධම්ම	4-5
7.	7. කට්ඨහාරි	4-5
8.	8. ගාමණී	4-5
9.	9. මධාදෙව	4-5
10.	10. සුඛවිහාරි	4-5

2. සීලවග්ගො 6 - 9

11.	1. ලක්ඛණමිඨ ජාතකං	6-7
12.	2. නිග්‍රොධමිඨ	6-7
13.	3. කණ්ඩින	6-7
14.	4. වාතමිඨ	6-7
15.	5. බරාදිය	6-7
16.	6. නිපලලසුමිඨ	6-7
17.	7. මාඵත	8-9
18.	8. මතකභග්ග	8-9
19.	9. ආයාචිතභග්ග	8-9
20.	10. නළුපාන	8-9

3. කුරුඳුගවග්ගො 10 - 13

21.	1. කුරුඳුගමිඨ ජාතකං	10-11
22.	2. කුකකුර	10-11
23.	3. භොජාජානිය	10-11
24.	4. ආජඤ්ඤ	10-11
25.	5. තිසු	10-11

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

3. කරුඛග වග්ගො 10-13

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපිවකා
26.	6. මහිලාමුඛ ,, ..	10-11
27.	7. අභිණ්ණ ,, ..	12-13
28.	8. නන්දිවිසාල ,, ..	12-13
29.	9. කණ්ණ ,, ..	12-13
30.	10. මුනික ,, ..	12-13

4. කුලාවකවග්ගො 14 - 17

31.	1. කුලාවක ජාතකං ,, ..	14-15
32.	2. නවච ,, ..	14-15
33.	3. සමමොදමාන ,, ..	14-15
34.	4. මච්ඡ ,, ..	14-15
35.	5. වච්චක ,, ..	14-15
36.	6. සකුණ ,, ..	16-17
37.	7. නිත්තර ,, ..	16-17
38.	8. බක ,, ..	16-17
39.	9. නාන්දු ,, ..	16-17
40.	10. බදිරබ්බාර ,, ..	16-17

5. අත්තකාමවග්ගො 17 - 21

41.	1. ලොසක ජාතකං ,, ..	18-19
42.	2. කපොතක ,, ..	18-18
43.	3. වෙචක ,, ..	18-19
44.	4. මකස ,, ..	18-19
45.	5. රොහිණි ,, ..	18-19
46.	6. ආරාමදුසක ,, ..	18-19
47.	7. වාරුණිදුසක ,, ..	20-21
48.	8. වෙදබ්භ ,, ..	20-21
49.	9. නකබ්භ ,, ..	20-21
50.	10. දුමමෙධ ,, ..	20-21

6. ආසිංසවග්ගො 22 - 25

51.	1. මහාසීලව ජාතකං ,, ..	22-23
52.	2. චූළජනක ,, ..	22-23
53.	3. පුණ්ණපාති ,, ..	22-23
54.	4. කිම්බල ,, ..	22-23
55.	5. පඤ්චාචුඛ ,, ..	22-23
56.	6. කණ්ණිනකකිඤ්ඤි ,, ..	22-23
57.	7. වානරින්දු ,, ..	24-25
58.	8. තපොධම්ම ,, ..	24-25
59.	9. හෙරිවාද ,, ..	24-25
60.	10. සභ්බධමන ,, ..	24-25

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

7. ඉන්ද්‍රවග්ගො 26 - 29.

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම			පිටපිපිටකා
61.	1. අසානමනන ජාතකං	26-27
62.	2. අන්ධභූත	26-27
63.	3. තකක	26-27
64.	4. දුරාජාත	26-27
65.	5. අනභිරතී	26-27
66.	6. මුදුලකඛණ	28-29
67.	7. උච්ඡඛණ	28-29
68.	8. සාකෙත	28-29
69.	9. විසවනන	28-29
70.	10. කුඤ්ඤ	28-29

8. වරණවග්ගො 30 - 33

71.	1. වරණ ජාතකං	30-31
72.	2. සීලවනාගරාජ	30-31
73.	3. සච්චිකිර	30-31
74.	4. රුක්ඛධමම	30-31
75.	5. මච්ඡ	30-31
76.	6. අසඬකිය	30-31
77.	7. මහාසුපින	32-33
78.	8. ඉලලීස	32-33
79.	9. බරසාර	32-33
80.	10. හීමසෙන	32-33

9. අපායිමභවග්ගො 34 - 37

81.	1. සුරාපාන ජාතකං	34-35
82.	2. මිත්තවිඤ්ඤ	34-35
83.	3. කාලකණ්ණි	34-35
84.	4. අප්පසුඤ්ඤාර	34-35
85.	5. කිම්පකක	34-35
86.	6. සීලවීමංස	36-37
87.	7. මධුල	36-37
88.	8. සාරමභ	36-37
89.	9. කුභක	36-37
90.	10. අකතඤ්ඤ	36-37

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

10. ලිපතවග්ගො 38 - 41

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
91.	1. ලිපත ජාතකං	38-39
92.	2. මහාසාර ,, ..	38-39
93.	3. විඝ්ඤාසභොජන ,, ..	38-39
94.	4. ලොමභංස ,, ..	38-39
95.	5. මහාසුද්දසීන ,, ..	38-39
96.	6. තෙලපත්ත ,, ..	40-41
97.	7. නාමසිඤ්චි ,, ..	40-41
98.	8. කුටවාණිජ ,, ..	40-41
99.	9. පරොසභසීස ,, ..	40-41
100.	10. අසාතරූප ,, ..	40-41

11. පරොසතවග්ගො 42 - 45

101.	1. පරොසත ජාතකං	42-43
102.	2. පණ්ණික ,, ..	42-43
103.	3. වෙරි ,, ..	42-43
104.	4. මිත්තවීඤ්ච ,, ..	42-43
105.	5. දුඛකලකට්ඨ ,, ..	42-43
106.	6. උද්ඝ්ඤ්චි ,, ..	44-45
107.	7. සාලිත්තක ,, ..	44-45
108.	8. බාහිය ,, ..	44-45
109.	9. කුණ්ඩපුට්ඨ ,, ..	44-45
110.	10. සබ්බසංභාරක පඤ්ඤා ,, ..	44-45

12. භංසවග්ගො 46 - 49

111.	1. භද්‍රභ පඤ්ඤා ,, ..	46-47
112.	2. අමරාදෙවී පඤ්ඤා ,, ..	46-47
113.	3. සිගාල ජාතකං ,, ..	46-47
114.	4. මිත්තවීනි ,, ..	46-47
115.	5. අනුසාසික ,, ..	46-47
116.	6. දුබ්බව ,, ..	48-49
117.	7. නිත්තර ,, ..	48-49
118.	8. වච්චක ,, ..	48-49
119.	9. අකාලරාචී ,, ..	48-49
120.	10. බන්ධනමොක්ඛ ,, ..	48-49

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

13. කුසනාළිවගො 50 - 53

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියලකා
121.	1. කුසනාළි ජාතකං	50-51
122.	2. දුමෙමධ ,, ..	50-51
123.	3. නඩගලීස ,, ..	50-51
124.	4. අඛෙ ,, ..	50-51
125.	5. කටාහක ,, ..	50-51
126.	6. අසිලකකිණු ,, ..	52-53
127.	7. කලණ්ඩුක ,, ..	52-53
128.	8. බිලාරවක ,, ..	52-53
129.	9. අභික ,, ..	52-53
130.	10. කොසිය ,, ..	52-53

14. අසම්පදනවගො 54 - 57

131.	1. අසම්පදන ජාතකං	54-55
132.	2. පඤ්චගරුක ,, ..	54-55
133.	3. සතාසන ,, ..	54-55
134.	4. ක්‍රිතයොධන ,, ..	54-55
135.	5. චන්ද්‍රහ ,, ..	54-55
136.	6. සුවණ්ණිහංස ,, ..	56-57
137.	7. බබ්බුක ,, ..	56-57
138.	8. ගොධ ,, ..	56-57
139.	9. උභතොභට්ඨ ,, ..	56-57
140.	10. කාක ,, ..	56-57

15. කකණ්ටකවගො 58 - 61

141.	1. ගොධ ජාතකං	58-59
142.	2. සිගාල ,, ..	58-59
143.	3. විරොචන ,, ..	58-59
144.	4. නඬුගුට්ඨ ,, ..	58-59
145.	5. රාධ ,, ..	85-59
146.	6. කාක ,, ..	58-59
147.	7. පුප්ඵරතන ,, ..	60-61
148.	8. සිගාල ,, ..	60-61
149.	9. එකපණ්ණිණු ,, ..	60-61
150.	10. සඤ්චි ,, ..	60-61

විසය සූචි

2. දුකනිපාතො 62 - 123

1. දළාවග්ගො 62 - 69

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටප්පිටකා
151.	1. රාජොවාද ජාතකං ..	62-63
152.	2. සීගාල ..	62-63
153.	3. සුකර ..	62-63
154.	4. උරග ..	62-65
155.	5. ගඟ ..	64-65
156.	6. අලීනවිහ්න ..	64-65
157.	7. ගුණ ..	64-65
158.	8. සුභනු ..	64-67
159.	9. මොර ..	66-67
160.	10. විනීලක ..	66-68

2. සන්ඵච වග්ගො 70 - 75

161.	1. ඉඤ්ජමානගොක්ඛ ජාතකං ..	70-71
162.	2. සන්ඵච ..	70-71
163.	3. සුපීම ..	70-71
164.	4. ගිජ්ඣ ..	72-73
165.	5. නකුල ..	72-73
166.	6. උපසාලහ ..	72-73
167.	7. සමීඤ්ඨි ..	72-73
168.	8. සකුණඤ්ඨි ..	74-75
169.	9. අරක ..	74-75
170.	10. කකණ්චක ..	74-75

3. කල්‍යාණධම්මවග්ගො 76 - 81

171.	1. කල්‍යාණධම්ම ජාතකං ..	76-77
172.	2. දද්දර ..	76-77
173.	3. මකකට ..	76-77
174.	4. දුතියමකකට ..	76-77
175.	5. ආදිවුපට්ඨාන ..	78-79
176.	6. කල්‍යාණචුට්ඨි ..	78-79
177.	7. තිඤ්ඤ ..	78-79
178.	8. කච්ඡප ..	78-81
179.	9. සතධම්ම ..	80-81
180.	10. දුද්ද ..	80-81

විසය සූචි

2. දුක නිපාතො 62-123

4. අසද්දිසවග්ගො 82 - 87

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	ජාතකං	පිටියිඛකා
181.	1. අසද්දිස	..	82-83
182.	2. සංඛාලාවචර	..	82-83
183.	3. වාලොදක	..	22-83
184.	4. ගිරිදක්ක	..	82-83
185.	5. අනභිරතී	..	84-85
186.	6. දධිවාහන	..	84-85
187.	7. වතුච්ච	..	84-85
188.	8. සිහකොක්ඛ්ඛක	..	86-87
189.	9. සිහවච්ච	..	86-87
190.	10. සිලානිසංස	..	86-87

5. රුහකවග්ගො 88 - 93

191.	1. රුහක	..	88-89
182.	2. සිරිකාලකණ්ණි	..	88-89
193.	3. චූලපද්ම	..	88-89
194.	4. මණ්ඩවාර	..	88-91
195.	5. පබ්බතූපඤ්ඤ	..	90-91
196.	6. වලාහස්ස	..	90-91
197.	7. මිණාමිකක	..	90-91
198.	8. රාධ	..	90-93
199.	9. ගහපතී	..	92-93
100.	10. සාධුසීල	..	92-93

6. නතංදළාවග්ගො 94 - 96

201.	1. ඛන්ධනාගාර	..	94-95
202.	2. කෙළිසීල	..	94-95
203.	3. ඛන්ධවත්ත	..	94-97
254.	4. වීරක	..	96-97
205.	5. ගඛෙගග්ග	..	96-97
206.	6. කුරුඛකමීග	..	96-97
207.	7. අස්සක	..	98-99
208.	8. සුංසුමාර	..	98-99
209.	9. කසාර	..	98-99
210.	10. කඤ්ඤක	..	98-99

බීරණසම්මානකවග්ගො 100-105

211.	1. සොමදාන	..	100-101
212.	2. උච්ඡිධ්වහත්ත	..	100-101
213.	3. හරු	..	100-101
214.	4. පුණ්ණනදී	..	100-101
215.	5. කච්ඡප	..	102-103

විසය සූචි

2. දුක නිපාතො 62-123

7. බීරණසම්භකවග්ගො 100 - 105

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපටුකා
216.	6. මව්ප්ප්	.. 102-103
217.	7. සෙග්ගු	.. 102-103
218.	8. කුට්වාණ්ණි	.. 102-105
219.	9. ගරභිත	.. 104-105
220.	10. ධම්මඤ්ඤ	.. 104-105

8. කාසාවචග්ගො 106 - 111

221.	1. කාසාව	ජාතකං 106-107
222.	2. වූලනඤ්ඤ 106-107
223.	3. පුට්භකක 106-107
224.	4. කුමභිල 108-109
225.	5. බන්ධනවණ්ණන 108-109
226.	6. කොසිය 108-109
227.	7. ගුප්පාණක 108-109
228.	8. කාමනීත 110-111
229.	9. පලාසි 110-111
230.	10. දුතියපලාසි 110-111

9. උපාහනවග්ගො 112 - 117

231.	1. උපාහන	ජාතකං 112-113
232.	2. විණාචුත 112-113
233.	3. විකණ්ණන 112-113
234.	4. අසිකාගු 114-115
235.	5. වච්ඡනව 114-115
236.	6. බක 114-115
237.	7. සාකෙත 114-115
238.	8. එකපද 116-117
239.	9. හරිතමාතු 116-117
240.	10. මහාපිඤ්ඤ 116-117

10. සිගාලවග්ගො 118 - 123

241.	1. සබ්බද්ධ	ජාතකං 118-119
242.	2. සුතව 118-119
243.	3. ගුණ්ණිල 118-119
244.	4. විනිවච්ඡ 118-121
245.	5. මූලපරියාය 120-121
246.	6. තෙලොවාද 120-121
247.	7. පාදඤ්ඤ 120-121
248.	8. කිංසුකොපම 120-123
249.	9. සාලක 122-123
250.	10. කපි 122-123

විසය සූචි

3. තිකනිපාතො 124 - 164

1. සඤ්ඤපපවග්ගො 124 - 131

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිට්ඨවකා
251.	1. සඤ්ඤප ජාතකං 124-125
252.	2. නිලමුච්චි ,, 124-125
253.	3. මණිකඨ ,, 124-127
254.	4. කුණ්ඩකකුච්ඡිසිඤ්ච ,, 126-127
655.	5. සුක ,, 126-127
256.	6. පරුදපාන ,, 126-129
257.	7. ගාමණිවණ්ණ ,, 128-129
258.	8. මණ්ඩකු ,, 128-129
259.	9. තිරිට්ඨවච්ඡ ,, 128-131
260.	10. දුත ,, 130-131

2. පදුමවග්ගො 132 - 137

261.	1. පදුම ජාතකං 132-133
262.	2. මුදුපාණි ,, 132-133
263.	3. මුලලපලොභන ,, 132-133
264.	4. මහාපණාදු ,, 132-135
265.	5. මුරපා ,, 134-135
266.	6. වාතඤ්ඤ ,, 134-135
267.	7. කකකටක ,, 134-135
268.	8. ආරාම දුසක ,, 136-137
269.	9. සුජාත ,, 136-137
270.	10. උලුක ,, 136-137

3. අරකුඤ්ඤවග්ගො 138 - 145

271.	1. උදපානදුසක ජාතකං 138-139
272.	2. ව්‍යාඤ්ඤ ,, 138-139
273.	3. කච්ඡප ,, 138-139
274.	4. ලොල ,, 140-141
275.	5. රුචිර ,, 140-141
276.	6. කුරුඬමම ,, 140-143
277.	7. රොමක ,, 142-143
278.	8. මහිස ,, 142-143
279.	9. සතපත ,, 144-145
280.	10. සුට්ඨසක ,, 144-145

විසය සූචි

3. තික නිපාතො 124-161

4. අබ්භන්තරවග්ගො 146 - 153

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටප්පිටක
281.	1. අබ්භන්තර ජාතකං 146-147
286.	2. ජයයාංස ,, 146-147
283.	3. වඩ්ඪකීසුකර ,, 146-149
284.	4. සිරි ,, 148-149
285.	5. මණිසුකර ,, 148-149
286.	6. සාලුක ,, 150-151
287.	7. ලාභගරභ ,, 150-151
288.	8. මව්ඡුද්දන ,, 150-153
289.	9. නානාවජ්ඣ ,, 152-153
290.	10. සීලවීමංස ,, 152-153

5. කුම්භවග්ගො 154 - 16

291.	1. හද්දසට ජාතකං 154-155
292.	2. සුපභන ,, 154-155
293.	3. කායවිච්ඡද්ද ,, 154-155
294.	4. ජමබ්බොදක ,, 156-157
295.	5. අනන ,, 156-157
296.	6. සමුද්ද ,, 156-157
297.	7. කාමවීලාප ,, 158-159
298.	8. උදුඛර ,, 158-159
299.	9. කොමායපුත්ත ,, 158-161
300.	10. වක ,, 160-161

4. වතුකකනිපාතො 162 - 205

1. විවරවග්ගො 162 - 171

301.	1. වුලලකාලිඛන ජාතකං 162-163
302.	2. මහාඅසීසාරොභ ,, 162-165
303.	3. එකරාජ ,, 164-165
304.	4. දද්දර ,, 164-167
305.	5. සීලවීමංස ,, 164-167
306.	6. සුජාතා ,, 166-169
307.	7. පලාස ,, 168-169
308.	8. ජවනසකුණ ,, 168-169
309.	9. ජවක ,, 170-171
310.	10. සයන ,, 170-171

විසය සූචි

4. වතුකක නිපාතො 162-205

2. පුච්චෙඤ්චග්ගො 172 - 179

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
311.	1. පුච්චෙඤ්ච ජාතකං 172-173
312.	2. කසසපමඤ්ඤය ,, 172-173
313.	3. ඛනභ්වාදී ,, 172-175
314.	4. ලොහකුමභි ,, 174-175
315.	5. මංස ,, 174-175
316.	6. සස ,, 174-177
317.	7. මතරොදන ,, 176-177
318.	8. කණුවෙර ,, 178-179
319.	9. නිකභීර ,, 178-179
320.	10. සුචච්ච ,, 178-179

3. කුට්ඨසකචග්ගො 180 - 187

321.	1. කුට්ඨසක ජාතකං 180-181
322.	2. දදදග ,, 180-181
323.	3. බ්‍රහමදත්ත ,, 180-183
324.	4. චම්මසාටක ,, 182-183
325.	5. ගොධ ,, 182-183
326.	6. කකකාරු ,, 182-185
327.	7. කාකාතී ,, 184-185
328.	8. අනනුසොචිය ,, 184-185
329.	9. කාළබාහු ,, 186-187
330.	10. සීලවිමංස ,, 186-187

4. කොකාලිකචග්ගො 188 - 195

331.	1. කොකාලික ජාතකං 188-189
332.	2. රථලච්චි ,, 188-189
333.	3. පකකගොධ ,, 188-191
334.	4. රාජොචාද ,, 190-191
335.	5. ජමබුක ,, 190-191
336.	6. බ්‍රහාජකත ,, 192-193
337.	7. පීඨ ,, 192-193
338.	8. උපුස ,, 192-193
339.	9. බාවෙරු ,, 194-195
340.	10. විසයන ,, 194-195

විසය සූචි

4. චතුකක නිපාතො 162-205

5. චූලකුණාලවග්ගො 196 - 205

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපවකා
341.	1. කින්නරී ජාතකං 196-197
342.	2. වානර 196-197
343.	3. කුන්තිනී 198-199
344.	4. අමබවොර 198-199
345.	5. ගජකුලභ 200-201
346.	6. කෙසව 200-201
347.	7. අයකුට 200-203
348.	8. ආරණ්ණ 202-203
349.	9. සන්ධිහෙද 202-205
350.	10. දෙවතාප 204-205

5. පඤ්චකනිපාතො 206 - 233

1. මණිකුණාලවග්ගො 206 - 217

351.	1. මණිකුණාල ජාතකං 206-207
352.	2. සුජාත 206-207
353.	3. ධොනසාඛ 208-209
354.	4. උරග 210-211
355.	5. සත 210-213
356.	6. කාරණධිය 212-213
357.	7. ලටුකික 214-215
358.	8. චූලචෛත්‍යාල 214-215
359.	9. සුවණණ්ණිග 216-217
360.	10. සුසන්ධි 216-217

2. වණණාරොහවග්ගො 218 - 227

361.	1. වණණාරොහ ජාතකං 218-219
362.	2. සීලවීමංස 218-219
363.	3. හිරි 220-221
364.	4. ඛජ්ජාපණක 220-221
365.	5. අභිකුණධික 222-223
366.	6. ගුමඛිය 222-223
367.	7. සාලිය 224-225
368.	8. තවසාර 224-225
369.	9. මිත්තවිඤ්ඤ 226-227
370.	10. පලාස 226-227

විසය සූචි

5. පඤ්චකනිපාතො 206-233

3. අධ්‍යවග්ගො 228 - 233

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම		පිටප්පිටකා
371.	1. දීඛිනිකොසල ජාතකං 228-229
372.	2. මීගපොතක 228-231
373.	3. මුසික 230-231
374.	4. චූලලඛනුග්ගහ 230-233
375.	5. කපොත 232-233

6. ජකකනිපාතො 234 - 263

1. අචාරියවග්ගො 234 - 249

376.	1. අචාරිය ජාතකං 234-235
377.	2. සෙතකෙතු 233-237
378.	3. දරිමුඛ 236-239
379.	4. නෙරු 238-239
380.	5. ආසඛන 238-241
381.	6. මීගාලොප 240-241
382.	7. සිරිකාලකණ්ණි 242 245
383.	8. කුකුඛට 246-247
384.	9. ධම්මධජ 246-249
385.	10. නන්දියමිග 248-249

2. සෙනකවග්ගො 250 - 263

386.	1. ඛරපුත්ත ජාතකං 250-251
387.	2. සූචි 250-253
388.	3. තුණ්ඩිල 252-253
389.	4. සුවණ්ණකසකටක 254-255
390.	5. මයතක 256-257
391.	6. ධජචිහෙඨ 256-259
392.	7. හිසපුපථ 258-259
393.	8. විසාස 260-261
394.	9. වට්ඨක 260-261
395.	10. කාක 262-263

විසය සූචි

7. සත්‍යකනිපාතො 264 - 301

1. කුසලවග්ගො 264 - 281

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
396.	1. කුසල ජාතකං	264-265
397.	2. මනෝජ	266-267
398.	3. සුතනු	266-269
399.	4. ගිජ්ඣා	268-269
400.	5. දබ්‍රා	270-271
401.	6. දස ඡුණ්ණක	272-273
402.	7. සතතුභසන	272-275
403.	8. අට්ඨිසෙන	274-277
404.	9. කපි	276-279
405.	10. බකඉසම	278-281

2. ගන්ධාරවග්ගො 282 - 301

406.	1. ගන්ධාර ජාතකං	282-283
407.	2. මහාකපි	282-285
408.	3. කුමභකාර	284-287
409.	4. දළභධමම	286-289
410.	5. සොමදහන	288-289
411.	6. සුසීම	290-291
412.	7. කොට්ඨිඉඉලී	292-293
413.	8. ධුමකාරී	292-295
414.	9. ජාගර	294-295
415.	10. කුමමාසපිණ්ඩ	296-299
416.	11. පරන්තප	298-301

8. අට්ඨකනිපාතො 302 - 323

1. කඨානිවග්ගො 302 - 323

417.	1. කඨානි ජාතකං	302-305
418.	2. අට්ඨසඤ්ඤා	304-305
419.	3. සුලසා	306-307
420.	4. සුමඛගල	306-311
421.	5. ගඛගමාල	310-313
422.	6. වේනිය	312-315
423.	7. ඉන්දිය	314-317
424.	8. ආදිනක	316-319
425.	9. අට්ඨාන	318-321
426.	10. දීපි	320-323

විසය සූචි

9. නවකනිපාතො 324 - 347

2. ගීජකිවග්ගො 324 - 347

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
427.	1. ගීජකි ජාතකං 324-325
428.	2. කොසලො 326-327
429.	3. මහාසුක 328-331
430.	4. චූලලසුක 330-333
431.	5. භාරිත 332-333
432.	6. පදමාණවක 334-335
433.	7. ලොමසකසසප 336-337
434.	8. වක්කවාක 336-339
435.	9. හලිඤ්චරාග 340-341
436.	10. සමුග්ග 342-345
437.	11. සුතිමංස 344-345
438.	12. නිතතිර 344-347

10. දසකනිපාතො 348 - 387

439.	1. චතුචාර ජාතකං 348-349
440.	2. කණ්ණ 348-351
441.	3. චතුපොසථික 352-355
442.	4. සඛි 354 357
443.	5. චූලලබොධි 358-361
444.	6. කණ්ණදීපායන 360-363
445.	7. නිග්‍රොධ 364-365
446.	8. තක්කල 366-369
447.	9. මහාධම්මපාල 368-371
448.	10. කුක්කුට 372-373
449.	11. මට්ටකුණ්ඩලි 374-375
450.	12. බීළාරකොයිය 376-377
451.	13. වක්කවාක 378-379
452.	14. භූරිපඤ්ඤ 380-383
453.	15. මහාමඩ්දල 382-385
454.	16. සතපණ්ඩිත 384-387

විසය සූචි

11. එකාදසකතිපාතො 388 - 411

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටප්පිටක
455.	1. මාතුපොසක ජාතකං	388-389
456.	2. ජුණ්ණ	390-393
457.	3. ධජ්ජ	392-395
458.	4. උදය	396-401
459.	5. පාතීය	400-403
460.	6. යුධඤ්ජය	402-405
461.	7. දසරථ	404-407
462.	8. සංවර	406-409
463.	9. සුපාරක	408-411

12. ද්වාදසකතිපාතො 412 - 441

464.	1. චූළකුණාල ජාතකං	412-415
465.	2. හද්දසාල	414-417
466.	3. සමුද්දවාණිජ	416-421
467.	4. කාම	420-423
468.	5. ජනසඤ්ච	422-425
469.	6. මහාකණ්ණ	424-427
470.	7. කොසිය	426-431
471.	8. මෙණ්ඩකපඤ්ඤා	432-435
472.	9. මහාපදුම	434-437
443.	10. මිනෝමිත	438-441

13. තෙරසකතිපාතො 442 - 475

474.	1. අඹෙ ජාතකං	442-445
475.	2. එන්දන	446-449
476.	3. ජවනභංස	448-451
477.	4. චූලලනාරද	450-453
478.	5. දුත	452-455
479.	6. කාලිඛගබොධි	456-461
480.	7. අකිත්ති	460-465
481.	8. නන්දාරිය	464-467
482.	9. රුරුමිභ	468-471
483.	10. සරභමිභ	470-475

විසය සූචි

පකිණණකතිපාතො 476 -535

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
484.	1. සාලිකෙදර ජාතකං 476-479
485.	2. වන්දකිත්තර " 478-485
486.	3. මහාඋකකුස " 486-491
487.	4. උඤ්ජක " 490-493
488.	5. භීස " 494-499
489.	6. සුරුවි " 500-503
490.	7. පණ්ඩිපොසඵ " 504-509
491.	8. මහාමොර " 508-513
492.	9. තච්ඡුකර " 512-517
493.	10. මහාවාණිජ " 516-519
494.	11. සාධින " 520-523
495.	12. දසබ්‍රාහ්මණ " 524-531
496.	13. භික්ඛාපරපෙර " 532-535

සුභතනපිටකේ බුද්ධකනිකායෝ

ජානකපාලී

පඨමෝ භාගෝ

ජාතකපාලි

(පටමො භාගො)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමා සම්බුද්ධසස.

එකකනිපාතො

1. අපණ්ණකචගෙතා

1. අපණ්ණකං යානමෙකෙ දුතියං ආහු තතකිකා,
එතදඤ්ඤය මෙධාවී තං ගජෙතා යදපණ්ණකනි¹.

1. අපණ්ණකජාතකං.

2. අකිලාසුතො වණ්ණපථෙ² ඛණනතා
උදඛගණෙ තත් පපං අවිඤ්ඤං,
එවං මුනී විරියබ්ඳුපපතො³
අකිලාසු විජෙඤ්ඤා සතනිතනි.

2. වණ්ණපථජාතකං⁴.

3. ඉධ වෙ හි නං⁵ විරාධෙසි සඤ්ඤාසං නියාමනං,
වීරං තං අනුතපෙසසසි⁶ සෙරිවායංව වාණිජොති.

3. සෙරිවාචාණිජජාතකං⁸.

4. අපහකෙනපි මෙධාවී පාහතෙන විවකඛණො,
සමුච්චාපෙති අතතානං අණුං අග්ගිංව සක්ඛිමනි.

4. චූලලසෙට්ඨිජාතකං⁹

1. තං ගජෙතො යදපණ්ණකං - මජ්ඣ.
2. වණ්ණපථෙ - මජ්ඣ.
3. මුනී විරිය - මජ්ඣ., සා.
4. වණ්ණපථ - මජ්ඣ.
5. ඉධවෙතං - මජ්ඣ., සා.
6. නියාමනං - මජ්ඣ., සා.
7. අනුතපෙසසසි - මජ්ඣ. සා.
8. සෙරිව. සා. සෙරිවාචාණිජ. - මජ්ඣ.
9. චූලක - මජ්ඣ., සා.

ජාතක පාලි

(ප්‍රථම භාගය)

ඒ භගවත් අතීත සමා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

ඵකකනිපාතය.

1. අපණ්ණක වර්ගය.

1. බෝධිසත්ත්වාදී නුවණැති සමහර කෙනෙක් අවිරුඳු වූ කාරණය (අපණ්ණක ප්‍රතිපදාව=නිසි මඟ) ගත්හ. (තම තමන්ගේ උත්ප්‍රේක්ෂායෙන් කල්පනා කරන) තාර්කිකයෝ සාපරාධ වූ දෙවැනි කාරණය (නො මඟ) ගත්හ. ප්‍රශස්ත බුද්ධි ඇත්තේ මේ මඟ නො මඟ දැනගෙන, නිසි මඟ මැ ගත්තේ යැ.

1. අපණ්ණක ජාතකය.

2. පටන් ගන්නා ලද වියඹ ඇති උත්තමයෝ අඩකණ සඛ්ඛාත අනාවර්තක භූමිප්‍රදේශ ඇති වැලිමහෙහි බීම සාරන්-නාහු ඒ වාලුකාමාර්ගයෙහි ජලය ලදහ. එපරිද්දෙන් වියඹයෙහුදු කායබල ඥානබලයෙහුදු යුක්ත වූ වියඹවන් තපස්වී තෙමේ සිතට හා හෘදයට ද ශීතලතාව කරණයෙන් ශාන්ති නම් වූ (ධ්‍යානවිදර්ශනා-අභිඤ්ඤ අර්හත්මාර්ග සඛ්ඛාත) ආයඹධර්මය ලබන්නේ යැ.

2. වණණුපට ජාතකය.

3. මේ ශායනයෙහි සඳර්මයට ප්‍රතිනියත වූ ඒ ශ්‍රෝත ආපක්ෂි මාර්ගය යම් හෙයකින් (වියඹ නොවැඩීම නිසා) වැරැද්දකින් නම් තෝ බොහෝ කාලයක් තැවෙන්නෙහි ය. සේරිවා නම් වෙළෙන්ද (ලක්ෂයක් අගනා) ස්වණ් පාත්‍රය නො ලැබීමෙන් යම්සේ තැවුණේ ද එලෙසිනි.

3. සේරිවාචාණිජ ජාතකය.

4. වෙළෙඳාමෙහි දක්ෂ වූ නුවණැත්තේ ස්වල්ප වූ බඩු මිලයෙන් (මහත් ධනය ද යශස ද උපදවා) තමන් (උසස් තැනැට) පිහිටුවයි. ඒ කෙසේ ද යත්: මුඛ වාතයෙන් පිඹ දල්වා ගන්නා වූ මදවූ ගින්නක් මෙනි.

4. වූලලසෙධි ජාතකය.

4 ජාතකපාළි - එකකතීපාතො

- 5. කීමඟ්සති¹ තණ්ඩුලනාළිකාය
අසසාන මූලාය වදෙහී රාජ,²
බාරාණසී සන්තරබාහිරන්තං³
අයමඟ්සති තණ්ඩුලනාළිකාති.*

5. තණ්ඩුලනාළිජාතකං.

- 6. හිරිඞ්ඝනපසමපනනා සුඝකධම්මසමාහිතා,
සනොනා සප්පරියා ලොකෙ දෙවධම්මාති වුවුවරෙති.

6. දෙවධම්මජාතකං.

- 7. පුඤ්ඤා නාහං මහාරාජ කං මං පොස ජනාධිප,
අඤ්ඤපි දෙවො පොසෙති කිඤ්ඤ දෙවො සකං පජතති.

7. කට්ඨභාරිජාතකං.

- 8. අපි අතරමානානං ඵලාසාව සමීජකිති,
විපකකුඤ්චවරියොසම් ඵවං ජානාහි ගාමඤ්චිති.

8. ගාමඤ්චිජාතකං.

- 9. උක්ඛමඛගරුහා මඤ්ඤං ඉමෙ ජානා වයොහරා,
පාතුහුතා දෙවදුතා පඤ්චජායමයො මමාති.

9. මධාදෙව්ජාතකං.

- 10. යඤ්ඤ අඤ්ඤන්තරකිත්ති යො ව අඤ්ඤා න රකඛති,
ස වෙ රාජ සුඛං සෙති කාමෙසු අනපෙචවාති.

10. සුඛවිභාරිජාතකං.

අපඤ්ඤා කවඤ්ඤා පඨමො.

කසුදුදනං:

වරාපඤ්ඤාකවඤ්ඤාපඨසෙරිවරො
සුච්චකඛණතණ්ඩුලනාළිකසං,
හිරිපුඤ්ඤවරුඤ්ඤගාමඤ්ඤා
යො ව න රකඛති තෙන දස.

1. කිං අඟ්සති - මජ්ඣං.
2. රාජ. - මජ්ඣං.
3. බාරාණසී සන්තරබාහිරන්තො - මජ්ඣං.
4. කට්ඨවංහන - මජ්ඣං.
5. දෙවදුත. සතා. මසදෙව - මජ්ඣං.
* සතා. කීමඟ්සති තණ්ඩුලනාළිකාව බාරාණසී අන්තරබාහිරන්තී, අසසවසනෙනාහී ඵතා තණ්ඩුලනාළිකාති.

5. රජකුමනි, (පන්සියයක්) අසුන්ගේ මිල සඳහා වූ සහල් නැළිය කුමක් අගනේ දැයි කිව මැනැවැයි. අස් වෙළෙඳ කෙමේ රජහට කියේ ය. නැවත රජු විසින් විමසනු ලැබූ බඩු මිල කරන්නා මේ සහල් නැළිය අගනුවරත් ගම් නියම් ගමුත් සහිත බරණැස් රාජ්‍යය ම අගනේයැයි කී ය.

5. තණ්ඩුලනාළි ජාතකය.

6. (දුසිරිතෙහි පිළිකුල ඇති කරන) හිරියෙන් ද (දුසිරිතෙහි) බියෙන් ද සම්පුණ්ණ වූ, කුලය ධර්මයන්ගෙන් සමන්විත වූ ශාන්ත වූ සත්පුරුෂයෝ සත්ත්ව ලෝකයෙහි දේවධර්ම ඇත්තෝ යැයි කියනු ලැබෙත්.

6. දේවධර්ම ජාතකය.

7. මහරජ, මම ඔබගේ (අනුජ) පුත්‍රයෙමි. ජනප්‍රධානිය මා පෝෂණය කර. රජතෙමේ සේවක මිනිසුන් හා තිරිසනුන් ද යන අන්‍යයන් පෝෂණය කෙරෙයි. ස්වකීය ප්‍රජාව වූ මා කුමක් නිසා පෝෂණය නො කරන්නේ ද?

7. කට්ඨභාරි ජාතකය.

8. නුවණැත්තන්ගේ අවවාදයෙහි පිහිටා, ඉක්මන් නොවී උපාය ක්‍රමයෙන් කම්පානියෙහි යෙදෙනවුන්හට ප්‍රාචීනා කළ ප්‍රයෝජනයෙහි ආශාව නොහොත් බලාපොරොත්තු වූ ඵලය සමෘද්ධි වේ ම ය. (සතර සභිග්‍රහ වස්තු මූලක යශා සම්පත්තීන් මුහුකරවා සිටි බැවින්) පරිපක්ච බ්‍රහ්මවයාසා ඇත්තෙමි වෙමි. ගාමණිය, (ඔබ උසස් බවට පැමිණි සැටි) මෙසේ දනුව.

8. ගාමණිවණ්ඩ ජාතකය.

9. මාගේ උක්කමාබ්‍යයෙහි (හියෙහි) හටගන්නා වූ වයස හැර ගන්නා වූ මේ නර (පැසුණු) කෙස්සු උපන්න. මරණයට ළඟ බව කියන නරකෙස් නම් වූ දෙවදුනගේ පහළ වූහ. දන් මාගේ පැවිද්දට කාල යැයි.

9. මබාදේව ජාතකය.

10. සෙසු බොහෝ පුද්ගලයෝ යමකු රක්‍ෂා නො කෙරෙත් ද මහරජ ඒ පුද්ගල තෙමේ (වස්තුකාම ක්ලෙශකාමයන්හි) අපේක්‍ෂා නැත්තේ ඒකාන්තයෙන් ම කායච්චේක විනව්චේක සැපයෙන් වාස කෙරෙයි.

10. සුබවිහාරි ජාතකය.

පළමු මන අපණ්ණක වර්ගයයි.

එහි උද්දන:

උතුම් අපණ්ණක-වණ්ණුපථ-උතුම් සෙරිවා (වාණිජ) සුවිචකඛණ (වුල්ලයෙට්ඨි) තණ්ඩුලනාළි-හිරි (දේවධර්ම) පුක්ක (කට්ඨභාරි) වරුක්ක (මබාදේව) ගාමණි යොව නරකඛිති (සුබවිහාරි) යන්න හා දස ජාතකයෝ ය.

2. සිලවගො

11. හොඳි සිලවතං අපො පටිසඤ්චාර්චුකනිනං,
ලකඛණං පසස ආයනතං ඤාතිසච්ඡපුරසඛතං
අථ පසසසිමං කාලං සුවභිනංව ඤාතිභිති.

1. ලකඛණමිගජාතකං².

12. නිග්‍රොධමෙව සෙවෙය්‍ය න සාඛමුපසංවසෙ³,
නිග්‍රොධසමිං මතං සෙය්‍යො යඤ්ච සාඛසමිං ජීවිතතති.

2. නිග්‍රොධමිගජාතකං⁴.

13. ධිරඤ්ච කඤ්චිතං සලලං පුරිසං ගාලොවෙධිනං,
ධිරඤ්ච තං ජනපදං යජ්ඣඤ්ච පරිනායිකා,
තෙ වාපි⁵ ධිතතිතා සභතා යෙ ඉජ්ඣිතං වසං ගතාති.

3. කඤ්චිතජාතකං⁶.

14. න කිරඤ්ච රසෙහි පාපියො
ආවසෙහි වා සඤ්චෙහි වා,
වාතමිගං ගෙහනිසසිතං⁷
වසමානෙයි රසෙහි සඤ්චයොති.

4. වාතමිගජාතකං

15. අට්ඨචුරං⁸ බරාදියෙ මිගං ව ඛනාතිවචකිතං,
සභතති කලාහනිකකනතං⁹ න තං ඔවදිතුසසහෙති.

5. බරාදියජාතකං.

16. මිගං නිපලලඤ්චමනෙකමායං
අට්ඨචුරං අඛච්චරතතාවපායිං¹⁰,
එකකන සොනෙන ජමාසසසනොතා
ජභි කලාහනිහොති හාගිනෙයොති.

6. නිපලලඤ්චමිගජාතකං¹¹.

1. පටිසඤ්චාර - මජ්ඣං.
2. ලකඛණජාතකං - මජ්ඣං, ස්‍යා,
3. නසාඛං - උපසංවසෙ - ස්‍යා.
4. නිග්‍රොධජාතකං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. තෙවාපි - ස්‍යා,
6. කඤ්චිතජාතකං - මජ්ඣං,
7. ගෙහනිසසිතං - මජ්ඣං ස්‍යා.
8. අට්ඨචුරං - මජ්ඣං, ස්‍යා,
9. සභතති කලාහනිකකනතං ස්‍යා. සභතතාලොහනිකකනතං - මජ්ඣං.
10. අට්ඨචුරං අඛච්චරතතාවපායිං. - මජ්ඣං, ස්‍යා,
11. නිපලලඤ්චමිගජාතකං - මජ්ඣං.

2. සිල වර්ගය

11. සිල්වත් වූ හෙවත් ආචාර සම්පන්න වූ (ආර්ථික පරි-සාර්ථක බලවත් පරිසාරයක) පිළිසඳර පෙවෙතින් යුක්ත වූවනට අභිවෘද්ධි (සිදු) වන්නේ ය. ඤාති සමූහයා විසින් පිරිවරන ලදුව එන්නා වූ ලක්ෂණ (මෘග) යා බලව. වැළි දු නැයන්ගෙන් විශේෂ-යෙන් භීත වූ මේ කාල (මෘග) යා බලව. මේ දෙදෙනා දෙස බැලීමෙන් සිල්වත් බව හා පිළිසඳර පෙවෙන හා දෙකේ වෙනස දනගේ යැ යු සේ යි.

1. ලක්ෂණමිග ජාතකය.

12. (දියුණුව කැමැත්තේ වී නම්) න්‍යායොධ මෘගාරාජයා සේවනය කරන්නේ ය. සාබ මෘගයා කරා නො එළඹෙන්නේ ය. සාබ මෘගයා සම්පයෙහි යම් ජීවත් වීමක් ඇද්ද (එයට වඩා) න්‍යායොධ මෘගාරාජයා පාටුලා (වැදගෙව) මිය යෑම උතුම් වන්නේ ය.

2. න්‍යායොධමිග ජාතකය.

13. කණ්ඩිත නම් ගරය ඇති දැඩි කොට වීදිනා වූ පුරුෂයාට නින්දා වේවා! යම් ජනපදයෙකි ස්ත්‍රියක් නොමෝ පරිණායිකා වන්නී ද ඒ ජනපදයට නින්දා වේවා! යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගේ වසයට ගියාහු ද ඒ සත්ත්වයෝ ද නින්දිතයහ.

3. කණ්ඩිත ජාතකය.

14. නිරන්තර වාසස්ථාන වූ ආවාසයෙහි ද ජීත්‍ර සන්ධියෙහි ද (ජන්දරාගය) ලාමක ය. දිවට දුනෙන රසයෙහි ජන්දරාගය යටු කී දෙකරුණෙහි ඇල්මට වඩා ලාමකතරය. ඊට වඩා අධික ජන්දරාගයක් නො ම ඇත්තේල. සඤ්ජය නම් උයන්පලු තෙමේ වනගහන ස්ථානයෙහි වූ වාතමෘගයා රසයෙන් පොලොබවා තමාගේ වසයට පැමිණෑවීය.

4. වාතමිග ජාතකය.

15. බරාදිය නමැත්තිය කුර අවක් ඇති මූලින් වක් වූ අං ඇති හෙයින් වඩකානිවඩිකිත වූ අවවාද කාලසකක් ඉක්මවා සිටි අකීකරු ඒ මෘගයාට අවවාද කරන්නට උත්සාහ නැත්තෙමි.

5. බරාදිය ජාතකය.

16. සහෝදරිය, ත්‍රිවිධාකාරයෙකින් ගයනය කරන්නා වූ අට කුරයක් ඇති බොහෝ මෘගමායා දන්නා වූ මඤ්ඤාම රාත්‍රියෙහි පැන් බොන්නා වූ (බැනණු) මෘගයාට (මෘගමායා) හොඳින් ඉගැන්වීම්. (ඒ කෙසේ ද යත්) යට වූ එක් නායිකා ශ්‍රාතසකින් පොලොවට ආශ්වාස හරනේ සවැදුරුම් මෘගමායා කලාවෙන් බැනණු තෙමේ වැද්ද වංචා කරන්නේ ය.

6. නිපල්ලස්මිග ජාතකය.

8 ජාතකපාළි - එකකනිපාතො

17. කාළේ¹ වා යදි වා ජුණේභ යද වායති මාලුතො,
වාතජාති හි භිකාති උභොසුමපරාජිතාති.

7. මාලුතජාතකං.

18. එවණ්ඤා සත්තා ජානොයපුං දුක්ඛං ජාතිසම්භවො.
න පාණො පාණිනං භණ්ණො පාණසාති හි සොචතීති.

8. මතකභතතජාතකං.

19. සචෙ මුණ්ඤා පෙච්ච මුණ්ඤා² මුච්චමානො හි ඛජ්ඣති,
නභෙචං ධිරා මුච්චතති මුත්ති ඛලස්ස ඛඤන'නති.

9. ආයාචිකභතතජාතකං.

20. දිසවා පදමනුක්ඛණ්ණං දිසවා නොතරිතං පදං,
නලෙන වාරිං පිච්ඡසාම³ නෙච මං භිං⁴ වධිසසසි'ති.

10. නළපානජාතකං.

සීලවග්ගො දුතියො.

කසුපුඤා:

අඵලසබ්භසාඛධිරජුපුන
නකිරජීරසෙහිඛරාදියා,
අතිභොතිරසමාලුතපාණ
මුච්චෙනනළඅච්ඡයනොභ භවතති දස.

1. කාලෙ - මජ්ඣ., සා.
2. සචෙ මුණ්ඤා පෙච්ච මුණ්ඤා, - මජ්ඣ.,
3. පිඡ්ඡාම.
4. න ච මං භිං., - මජ්ඣ.

17. කෘෂ්ණ පක්ෂයෙහි වේවයි ඉක්ල පක්ෂයෙහි වේවයි යම් කාලයෙක්හි වාතය හමා ද (එසමයෙහි ශීත වේ. කුමක් හෙයින් ද යත්:) ශීතයෝ නම් වාතයෙන් හටගන්නාහු ය. එහෙයින් මේ වාදයෙහි ලා සිංහ ව්‍යාඝ්‍ර තෙපි දෙදෙනා ම නො පැරදුණාහුය.

7. මාලුක ජාතකය. මී

18. මේ (ඒ ඒ තත්හි) ඉපැදීම ද වැඩීම ද (ජරා ව්‍යාධි මරණාදි) දුකට කාරණාවනුයෙන් දුක් වන්නේය යි. සත්ත්වයෝ මෙසේ දන්නාහු නම්, ප්‍රාණයෙක් අන් ප්‍රාණයකු නො නයන්නේ ය. යම් හෙයකින් ප්‍රාණ විනාශය කරන්නේ ශෝක කරන්නේ වේ ද එහෙයින්.

8. මාකහතක ජාතකය.

19. ඉදින් අන්තරායවලින් මීදෙනු කැමැත්තේ වී නම් යම්සේ පරලොවහි කම්බන්ධනයෙන් නො බැදේ ද එපරිද්දෙන් මීදෙව. (ප්‍රාණවධාදී දුශ්චරිත කොට දන්) මීදෙන්තේ එකාන්තයෙන් ම (මතු පාප පාශයෙන්) බැදෙන්නේ ය. නුවණැත්තෝ එපරිද්දෙන් නො මීදෙන්නාහු ම ය. බාලයාගේ මීදීම (තවත්) බැදීමෙකි. යමෙක් ප්‍රාණවධ කොට අන්තරායෙන් මීදේ ද හේ පරලොව පාප පාශයෙන් නො මීදෙන හෙයින් මිදුණත් බැදුණාහු නම් වෙති.

9. ආයාචිතහතක ජාතකය.

20. දියෙන් ගොඩට නො නැගී පියවර දකැ (දියෙන් ගොඩට නැගී පියවර නොදකැ යු සේ යි.) දියට බව පියවර(ම) දකැ බව නළින් ජලය බොන්නෙහු. තෝ මා නො නයන්නෙහි ය (නසනු නො හැක්කෙහි ය).

10. නළපාන ජාතකය.

දෙවැනි ශීල චර්ග යි.

එහි උද්දත :

ලකඛණ මිග, සාබ න්‍යශ්‍රොධ මිග. ධිරත්ථු (කණ්ඩිත) නකීරඡී රස (වාතමිග) බරාදිස අතිහොති (නිපල්ලක්ඵමිග) මාලුක පාණ(මතක හක්ක) මුච්ච (ආයාචිත හක්ක) නළපාන යන මේ නම් ඇති දසය යි.

3. කුරුඬුගව්වයෝ

21. ඤාතමතං කුරුඬුගස්ස යං නං යෙපණං සෙයාසි,
අඤ්ඤං සෙපණං¹ ගච්ඡාමි න මෙ තෙ රුච්චතෙ ඵලකං.

1. කුරුඬුගම්ගජාතකං.

22. යෙ කුකකුරා රාජකුලෙහි වඤ්ඤා²
කොලෙයාකා වණ්ණබද්ධපපතො,
තෙ'මෙ න වජ්ඣා මයමසම වජ්ඣා
නායං සසච්චා³ දුබ්බලඤාතිකායතත්.

2. කුකකුරජාතකං.

23. අපි පසෙසන සෙමාතො සලෙට්ඨි සලලීකතො,
සෙයො ව චළවා භොජෙජා⁴ යුඤ්ඤ මඤ්ඤව සාරථී⁵ති.

3. භොජාජාතීයජාතකං⁵.

24. යද යද යඤ්ඤා යද යඤ්ඤා යඤ්ඤා යද යද,
ආජඤ්ඤා කුරුතෙ වෙගං භායනති තඤ්ඤා වාළවා⁶ති.

4. ආජඤ්ඤාජාතකං.

25. අඤ්ඤමඤ්ඤෙහි තිසෙති අසං පායෙති සාරථී,
අච්චාසනස්ස පුට්ඨො⁷ පායාසස්සපි තපනී⁷ති.

5. තිසජාතකං.

26. පුරාණවොරාත වචො නිසමම
මහිලාමුච්චො පොචයමානුවාරි⁸
සුසඤ්ඤාතානං හි වචො නිසමම
ගජ්ඣතමො සබ්බගුණෙසු අට්ඨාති.

6. මහිලාමුච්චජාතකං.

1. සෙපණං - මජ්ඣං, සා.
2. රාජකුලකම් වධ්ධා - සා.
3. සසච්චා - මජ්ඣං.
4. භොජො සා., භොජෙජා, - මජ්ඣං.
5. භොජාජාතකං - මජ්ඣං.
6. පුට්ඨො - මජ්ඣං.
7. පොචයමිනවාරි - මජ්ඣං.
8. අනවධාරි අයමෙව වා පායොති අධ්ධකරා.

3. කුරුඹන වර්ගය

21. එම්බා ඇද්දෙමට රුක, තෝ යම් භෙයකින් (ඉදිරියෙහි පල) විසුරුවනු වූයෙහි ද මේ කාරණය කුරුඹන මාගයා දන්නා ලදී. අන් ඇද්දෙමට රුකක් කරා යමි. තාගේ පල මට නො රුස්නේ ය.

1. කුරුඹගමිග ජාතකය.

22. වර්ණයෙන් හා කායබලයෙන් යුක්ත වූ රාජකුලයෙහි උපන් රජගෙයි වැඩුණු යම් බලු කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ මේ බල්ලෝ වධයට සුදුස්සෝ නො වෙති. අපි වධයට (විනාශයට) සුදුසුවමිහ. මේ වධය ප්‍රබල වධ නම් නො වේ. මේ දුර්වල වධ නම් වේ.

2. කුකකුර ජාතකය.

23. ශරයෙන් විදින ලද එහෙයින් ම එක පාර්ශ්වයෙකින් හෝනා ද වූ, භොජාජාතීය වූ ජාති සෙසන්ධියා ම බලුඛන අශ්වයාට (සින්ධු දෙශයෙන් අන්‍ය දෙශයෙහි උපන් කුඩා අශ්වයාට වඩා) උතුම්, සාරථීය, මා මෑ යුද්ධයෙහි යොදව.

3. භොජාජාතීය ජාතකය.

24. (පෙරවරු ආදී) යම් යම් කාලයෙක්හි වේවා, ග්‍රාමාදී යම් තැනෙක්හි වේවා, යම් ඝණයෙක්හි වේවා, (යුද්ධ මණ්ඩලාදී) යම් යම් සානායෙක්හි වේවා, උපහාර ලැබුම් ආදී යම් යම් කාලයෙක්හි වේවා (සාරථීයාගේ අභිප්‍රාය දන්නා සුලුවූ) උතුම් සෙසන්ධියා ම වීයඹ කිරීමට පටන්ගනී ද එහි දී බලුඛන අශ්වයෝ පිරිහෙත්. (පසුබසින්)

4. ආජඤ්ඤ ජාතකය.

25. සාරථීය අනෙක් අනෙක් කොටෙකින් අශ්වයා පොව. (නහවව) පුරුෂ තෙමේ අධික කොට කැමෙන් මිහිරි පායාසයෙන් ද තෘප්ත වේ. (මතු නොකනු කැමැත්තේ වේ.)

5. තීථි ජාතකය.

26. මහිලාමුඛ නම් ඇතා පළමු සොරුන්ගේ (රෝද) වචනය අසා (හමු වූවන්) මරමින් සොරුන්ගේ වචනය අනුවැ හැසුරුණේ ය. සුසංයන වූ සිල්වකුන්ගේ මෘදු මොළොක් තෙපුල් අසා උත්තම භස්තියා (පළමු තමා තුළ තුබුණු) සියලු ගුණයෙහි (නැවත) පිහිටියේ ය.

6. මහිලාමුඛ ජාතකය.

12 ජාතකපාළි - එකකතීපාතො

27. නාලං කබලං¹ පදතවෙ
න ච පිණ්ඨං න කුසෙ න සංසිතුං,
මඤ්ඤම් අභිඤ්ඤාසනා
නාගො සිනෙහමකාසි² කුසඤ්ඤෙති.

7. අභිඤ්ඤාජාතකං.

28. මනුඤ්ඤමෙව භාගෙය්‍ය නාමනුඤ්ඤං කුදවනං
මනුඤ්ඤං භාසමානස්ස ගරුභාරං උදධාරි,
ධනඤ්ඤා නං අලබ්භෙහි තෙනවත්තමනො අහු³ති.

8. නාදීවීසාලජාතකං.

29. යතො යතො ගරුධුරං යතො ගමීරවත්තනී,
නදඤ්ඤා³ කණ්ණං යුඤ්ඤෙහි ස්වාසනු නං වහතෙ ධුරත්තී.

9. කණ්ණජාතකං.

30. මා මුනිකස්ස පිහඨි ආකුරන්තානි භුඤ්ඤති,
අපෙපාසනුසෙසා භුසං බාද එතං දීසායුලකඛණ්ණති.

10. මුනිකජාතකං.

කුරුඛනවගෙහා තතීයො.

පසුදැන:

කුරුඛනස්ස කුසඤ්ඤාපවරො
පුන වාලවස්ස සිරිවයතො,
මභිලාමුඛනාමනුඤ්ඤවරො
වහතෙ ධුරමුනිකෙන දස.

1. කබලං - මජ්ඣං.
2. පිණ්ඨං - මජ්ඣං.
3. තදඤ්ඤා - මජ්ඣං සූතං.

27. (බතව පළමුව දෙන) කවුක බෙහෙත් පිණිබය ගන්නට හෙවත් අනුභව කරන්නට නො සමත් ය. බත් පිටු ගන්නට ද නො සමත්ය. තෘණ ගන්නට ද නොසමත්ය. (නභවන වෙලෙහි) ඇඟ උළාලීමෙහි ද නොසමත් ය. ඇත් තෙමේ නිතර දැකීමෙන් බල්ලා කෙරෙහි ස්නෙහ කෙළේ ය යි හඟිමි.

7. අභිණහ ජාතකය.

28. මනොඤ චචනයක් ම කියන්නේ ය. කිසි කලෙක්හිදු අමනෝඤ කොට නො බණන්නේ ය. මනොඤ කොට බණන්නහුගේ (ප්‍රමාණ වශයෙන් ගැල් සියයක්) බරවූ සකට භාරය ඉදිරියට ඇදී ය. එයින් බමුණා ධන ද ලැබිබවිය. සතුටු සිතැත්තේ ද විය.

8. නන්දිවිසාල ජාතකය.

29. යම් තැනෙක්හි (ගැල්) ධුරය ඉතා බරවේ ද යම් තැනෙක්හි (දිය හා මඩ ඇති බැවින්) ගැඹුරු වූ මාර්ගයෙක් වේ ද එකල්හි කණක නම් බලිවර්දයා (ගොනා) යොදත්. හෙතෙමේ ඒ ධුරය උසුලන්නේ ය.

9. කණහ ජාතකය.

30. මුනික නම් ඉකරයාගේ භෝජනය ප්‍රාසීනා නො කරව. (කුමක් හෙයින් ද යත්) මුනික ඉකර තෙමේ මරණ භෝජන අනුභව කරයි. (මධුරාභාරය) අලොක්සුක ව තමා වීසින් ලබන තෘණපත් අනුභව කරව. මෙය දීර්ඝායු ලක්ෂණයෙකි.

10. මුනික ජාතකය.

තෙවෙනි කුරුඹන වග්ගියි.

එහි උද්දත:

කුරඹනමග කුක්කුර ගොජාජානීය වාළව (ආජඤ්ඤ) සිරිවය (තිස්ස) මහිලාමුඛ නාග (අභිණහ). මනු ඤ්ඤවර (නන්දිවිසාල) වහනෙ (කණහ) මුනික යන දසයයි.

4. කුලාවකචගො

31. කුලාවකා මාතලී සිඛෙලිසම්.
රීසාමුඛෙන පරිවජ්ජයසසු,
කාමං වජාම අසුරෙසු පාණං
මාසීමෙ දීජා විකුලවා අහෙසු'තති'.

1. කුලාවකජාතකං.

32. රුදං මත්තඤ්ඤං රුචියා' ව පිඬඬි
වෙඵරියවණ්ණපනිභා ව' ශීවා,
ව්‍යාමමකතානි ව පෙඬුණානි'
නඵෙචන තෙ ධිතරං නො දදමී'ති.

2. නචජාතකං.

33. සමමොදමානා ගච්ජනති ජාලමාදය පකඛිනො,
යද තෙ විචදීසසහති තද ඵභිතති මෙ වස'හති.

3. සමමොදමානජාතකං.

34. න මං සීතං න මං උණං න මං ජාලසම් බාධනං,
යඤ්ච මං මඤ්ඤතෙ මච්ඡ අඤ්ඤං සො රතියා ගතො'ති.

4. මච්ජජාතකං.

35. සතති පසා අපතනා සහති පාද අචඤ්චනා,
මාතා පිතා ව නිකඛිතනා ජාතවෙද පටිකකමා'ති.

5. වට්ටකජාතකං.

1. මාමෙ දීජා විකුලවා අහෙසු. - මජ්ඣං.
2. රුචියා - මජ්ඣං.
3. වෙඵරිය වණ්ණපනිභා ව - මජ්ඣං.
4. පෙඬුණානි - සතා.

4. කුලාවක වර්ගය

31. මාතලිය, සුපර්ණ පෝතකයෝ (ගුරුළු පැටව්) ඉඹුල් වෙනෙහි එලී භොවිති. ඔවුන් රථ ශීර්ෂයෙන් දුරු කරව. (ඔවුන්ගෙන් රථ ශීර්ෂය දුරු කරව යු සේයි.) අසුරයන් කෙරෙහි ප්‍රාණය හරිමිහ. මේ සුපර්ණ පෝතකයෝ කැදුල්ලෙන් පහවුවාහු නො වෙත්වා.

1. කුලාවක ජාතකය.

32. මසුරය තාගේ ශබ්දය මනොඤ ය. පිට ද සිත්කලු ය. ශ්‍රීවය ද වෛද්‍යයා මාණිකායෙහි වර්ණය හා සමාන ය. පිල් ද බලයක් පමණ ය. (මෙසේ රූපී වුවද ලජ්ජා හය නැති) නැටීම හෙතු කොට තට මාගේ ද්‍රව නො දෙමි.

2. නවව ජාතකය.

33. වවු පක්ෂිහු සමගි වූවාහු වෙත්. විවාද නො කරන්නාහු දල ඔසවාගෙන යෙති. ඔවුහු යම් කලෙකහි විවාද කෙරෙත් ද එකල්හි මාගේ වසයට එති.

3. සම්මොදමාන ජාතකය.

34. ශීතල මා පෙළන්නේ නො වෙයි. උෂ්ණය මා පෙළන්නේ නො වෙයි. දළෙහි බැඳීම ද මා පෙළන්නේ නො වෙයි. යම් හෙයෙකින් මා නො දක්නා වූ මත්ස්‍යයෙකු නොමෝ හේ (මත්ස්‍යයා) අන්‍ය මත්ස්‍ය දෙනුවක හා කාමරතිය පිණිස ගියේ යැ යි සිතා ද එය මේ සියලු දුකට වඩා මා පෙළන්නේ ය යි.

4. මව්ප ජාතකය.

35. මාගේ පියාපත් ඇත. (එහෙත්) පියාසර කරන්නට අසමත් ය. පාදයෝ ඇත. (එහෙත්) පියවර ගමනින් යන්නට අපොහොසත් ය. මැණියෝ ද පියාණෝ ද මා හැරී ගියහ. ජාතවේදය (ගින්න) පහවව (නවතුව)

5. වට්ටක ජාතකය.

36. යං නිසසිතා ජගතිරුභං විභවගමා
සොයං අභිං පමුඤ්චිති,
දිසා හජථ වසකධගා'
ජාතං සරණතො භයනති.

6. සකුණජාතකං.

37. යෙ විද්ධමපවායකති නරා ධලොසන කොච්ඡ,
දිට්ඨව ධලො' පාසංසා සමපරායෙ ව සුග්ගති'ති.

7. තිතතිරජාතකං.

38. නාවචනාං නිකතිපසඤ්ඤා නිකතායා සුඛලොධති,
ආරාධෙති නිකතිපසඤ්ඤා ඛකො කසකටකාමීවා'ති.

8. බකජාතකං.

39. මඤ්ඤා සොචණ්ණයො රාසි සොචණ්ණමාලා ව නඤ්ඤො,
යත්ථදසො ආමජාතො ධිකො ධුලලානි ගජජති'ති.

9. නඤ්ඤාජාතකං.

40. කාමං පතාමි නිරයං උඤ්ඤපාදෙ අවංසිරො,
නානරියං කරිසසාමි හඤ්ඤ ජිණ්ඛං පටිග්ගහා'ති.

10. බද්දිරධාරජාතකං.

කුලාවභවගො වතුජො.

කස්සඤ්ඤා:

සිරිමානලිධිතරපකඛිවරො
රතිරාගතොමාතාපිතා ව පුත,
ජගතිරුභවුද්ධසුකකකටකො
තථා නඤ්ඤජිණ්ඛවරෙන දස.

1. වසකධගා - සා.
2. දිට්ඨධලො ව - සා.

36. පක්ෂිහු යම් රුකක් ආශ්‍රය කළෝ ද ඒ රුක මැ ගිනි හරනේ යැ. පක්ෂිනි, සරණසානයෙන් හෙවත් පිහිටවනසානයෙන් හය උපනි. (එහෙයින්) දිශා හඳුනා කරව (රුක හැර යව).

6. සකුණ ජාතකය.

37. (වැඩිහිටියන් සැලැකීම නම් වූ) ගුණධර්මයෙහි දක්ෂ වූ යම් කෙනෙක් ගුණයෙන් ද වයසින් ද වැඩිහිටියන් පුද්ගලයන් ද ඔවුහු මෙලොව දීම පැසැසියයුතු වෙති. පරලොවිහි ද සුගතිය වෙයි.

7. තිත්තිර ජාතකය.

38. වඤ්ඤා බුද්ධි ඇත්තේ තමාගේ ම වංචා හේතුවෙන් නීතියෙන් සුව නො වඩයි. කිසි සුවයෙක්හි නො පිහිටයි. වඤ්ඤා බුද්ධි ඇත්තේ (තමා කළ වැරදිවල කටුක විපාක) ලබයි. කකුළුවාගෙන් (ගෙල සිදහත්) කොකා වෙති.

8. බක ජාතකය.

39. කුලජාත දසියගේ පුත්‍ර වූ නන්දක දස තෙමේ යම් නැනෙක්හි සිටියේ පරුෂ කොට ගර්ජනා කෙරේ ද (බෙණේ ද) ස්වර්ණරාශිය ද ස්වර්ණමාලා ද එතැන්හි යැ යි හඟිමි.

9. නන්ද ජාතකය.

40. උර්ධවපාද ඇත්තෙමි. අධිකෘත හිස ඇත්තෙමි. එකාන්තයෙන් නරකයෙහි වැටෙමි. (එතෙකුදු වුවත් දන් නොදීම සිල් නොරැකීම ආදී) අනායාස ක්‍රියාවක් නො කරමි. එබැවින් පිණඛ නම් ලද බක පිළිගන්නේ මැනැවි.

10. බදිරඛාර ජාතකය.

සිවුවැනි කුලාවක වර්ගය යි.

එහි උද්දන :

සිරිමාතලී (කුලාවක) ධීවර (නව) පක්ෂිවර (සමෝදමාන) රකිරාගගත (මවු) මාතෘපිතා ව පුත (නැවත වට්ටක) ජගති රුහ (සකුණ) වූදබ්බු (තිත්තිර) කසකට (බක) තථා නන්දක (එසේම නන්ද) පිණඛවර (බදිරඛාර) යන්න සමග දසය යි.

5. අත්තකාමවග්ගො

41. යො අත්තකාමස්ස භික්ඛානුකම්පිනො
ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං.
අජියා පාදමොලුකො
මිත්තකො විය යොවතීති.

1. ලොසකජාතකං.

42. යො අත්තකාමස්ස භික්ඛානුකම්පිනො
ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං,
කපොතකස්ස වචනං අකඤ්ඤා
අමිත්තභක්ඛානුකම්පිනොව සෙතීති.

2. කපොතකජාතකං.

43. යො අත්තකාමස්ස භික්ඛානුකම්පිනො
ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං,
එවං සො නිපනො සෙති
වෙළකස්ස යථා පිතාති.

3. වෙළකජාතකං.

44. සෙයො අමිත්තො මතියා උපෙතො
නනෙව මිත්තො මනිවිසභිනො,
මකසං වධිසසනතී භි ඵලමුගො
සුත්තො පිතු අබ්බිද උත්තමබ්බතති.

4. මකසජාතකං.

45. සෙයො අමිත්තො මෙධාවී යඤ්ඤො බාලානුකම්පකො,
පස්ස රොහිණීකං ජමිං මාතරං හභවාන යොවතීති.

5. රොහිණීජාතකං.

46. න වෙ අතත්තකුසලෙන අත්තවරියා සුඛාවහා,
භාපෙති අත්තං දුමමධො කපි ආරාමිකො යථාති.

6. ආරාමදුසකජාතකං.

1. අජාය පාදමොලකො - මජ්ඣං.

5. අත්කාම වර්ගය

41. අභිවාද්ධි කැමැතිවැ හිත විඤයෙන් අනුකම්පා කරන්න-
හුගේ ඒ අනුශාසනය අවවාද ලබන යමෙක් නො කෙරේ ද (එසේ වූ
පුරුෂ තෙමේ) එළියගේ පය ගෙනූ ශෝක කරන මිඤ්ඤ විඤකයා
මෙන් ශෝක කරයි. (මිඤ්ඤ විඤකයා ශොක කළාක් මෙන්
ශොක කරයි.)

1. ලොසක ජාතකය.

42. අකීයක් කැමැතිවැ හිතවිඤයෙන් අනුකම්පා කරන්නහුගේ
ඒ අනුශාසනය අවවාද ලබන යමෙක් නො කෙරේ ද පරවියාගේ
වචනය නො කොට අමිත්‍ර වූ සුදයාගේ (අරක්කැමියා) අතට ගිය
කාකයා මෙන් (ව්‍යසනයට පැමිණූ) හෝනේ ය.

2. කපොක ජාතකය.

43. දියුණුව කැමැත්තා වූ හිතවිඤයෙන් අනුකම්පා කරන්-
නක්හුගේ අනුශාසනය ඔවා ලබන යමෙක් නො කෙරේ ද හෙතෙමේ
වෙළක නම් සර්පයාගේ පියා යම්සේ ද එපරිද්දෙන් නෂ්ට ව
හෝනේ ය.

3. වෙළක ජාතකය.

44. ප්‍රඥයෙන් සුක්ත වූ අමිත්‍ර තෙමේ උතුම් වේ. ප්‍රඥයෙන්
විප්‍රභීණ වූ (නුවණ නැති) මිත්‍ර තෙමේ උතුම් නො වේ මැ යි (කුමක්
හෙයින් යත්) මුඛ (කෙළතොලු) පුත්‍ර තෙමේ මදුරුවා මරම් යි
පියාගේ හිස පැළී ය.

4. මකස ජාතකය.

45. අනුකම්පා කරන යම්බඳු බාලයෙක් ඇද්ද (ඔහුට වඩා)
නුවණැත්තා වූ අමිත්‍රයා උතුම් වේ. බාලවූ රෝහිණි නම් නුවණ
නැත්තිය බලව (මැස්සන් මරම් යි) මව මරා ශෝක කරන්නී ය.

5. රොහිණි ජාතකය.

46. අනාභියෙහි දක්ෂයා විසින් කරන ලද අභීවයභාව සුව
එළවන්නී නො වේ. නුවණ නැති බාලයා දියුණුව පිරිහෙළයි.
(කවරක්හු මෙන් ද යත්) උයන බැලීමෙහි යෙදුණු වානරයා මෙහි.

6. ආරාමදුෂක ජාතකය.

20 ජාතකපාළි - එකකතිපාතො

47. න වෙ අනස්සකුසලෙන අස්වරියා සුඛාවහා,
හාපෙති අස්සං දුමමධො කොණ්ඩසේඤ්ඤා වාරුණිං යථාති.

7. වාරුණිදුසකජාතකං.

48. අනුපායෙන යො අස්සං ඉච්ඡති යො විහංඤ්ඤති,
වෙනා භනිංසු වෙදබ්බො¹ සබ්බෙ තෙ වායනමජ්ඣගුති

8. වෙදබ්බජාතකං².

49. නසබ්බතං පතිමානෙත්තං අත්ථො ඛාලං උපච්චගා,
අත්ථො අස්සන නසබ්බතං කිං කට්ඨස්සහති තාරකා'ති.

9. නකඛතජාතකං.

50. දුමමධානං සහසෙසන යසේඤ්ඤ මෙ උපයාවිතො,
ඉදති බොහං යථිස්සාමි බහු අධමමෙකො ජනො'ති.

10. දුමමධජාතකං.

අස්ඵහ්‍යාමචග්ගො පඤ්චමො.

පඨමො පණ්ණාසකො.

තඤ්ඤානා:

අපමිත්තකමාතුකපොතවරො
තරාවෙඵකඵලවුග්ගෙරොභිණි,
කපිවාරුණිවෙතවරා ච පුන
තරා තාරකයඤ්ඤවරෙන දස.

1. වෙදබ්බං - මජ්ඣ., ඥා.
2. වෙදබ්බං - මජ්ඣ., ඥා.

47. අනාඤ්ඤා දක්ෂණා විසින් (අනාඤ්ඤා අදක්ෂණා විසින්) කරන ලද අනාඤ්ඤාව සුව ඵලවන්තී නො වේ. තුච්ඡා නැති බාලයා දියුණුව පිරිහෙයි. (කවරක්භූ මෙන් ද යත්) සුරාව නැසූ කොණ්ඩකුඤ්ඤා නම් ශිෂ්‍යයා මෙනි.

7. වාරුණී ජාතකය.

48. යමෙක් අනුපායයෙන් (වැරදි මගින්) අභිවෘද්ධි කැමැති වේ ද හෙතෙමේ (ඵසින්) විනාශ වෙයි. වෙතිය නම් රටවැසි සොරු (වෙදදර්භ නම් මන්ත්‍රය හෙතෙමාටගෙන) වෙදභන නම් බමුණා නැසූහ. ඒ සොරු සියලු දෙනා ද (මවුනොවුන් ඇත කොටාගෙන) විනාශයට පැමිණියෝ ය.

8. වෙදබ්බ ජාතකය.

49. අනීය නැකක් බලන අභ්‍යන්තර ඉක්මු යෙයි. අනීය (අභිජට ප්‍රතිඵල ලාභය ම) බලාපොරොත්තු වන අභිවෘද්ධිය ලැබීම ම නැකක වේ. තාරකාවෝ කවර නම් අනීයක් යොදක් ද (නො යොදක් ම ය.)

9. නකබ්බ ජාතකය.

50. මා විසින් තුච්ඡා නැති මිනිසුන් දහසෙකින් (යාගයක් කරමි යි දේවතාවන් වෙතට ගොස්) ආරාධනා කරන ලදී. මම දන් යාගය කෙරෙමි. කුමක් නිසා ද යත් අධාර්මික ජනයා බහුලය (ඵහෙයිනි.)

10. දුමමේධ ජාතකය.

පස්වැනි අක්කාම වර්ග යි.

පළමු පණ්ණාසක යි.

එහි උද්දන :

මිත්තක (ලොසක) කපොත වෙඵක ඵලමුග (මකස) රොහිණි කපි (ආරාම දුසක) වාරුණී වෙනවරා (වෙදබ්බ) තාරක (නකබ්බ) යඤ්ඤවර (දුමමේධ) යන දසය යි.

6. ආසිංසවග්ගො

51. ආසිංසපෙට්ඨ¹ පුරියො න නිබ්බිදෙද්දාය පඤ්ඤානො,
පසසාමී වොභං අක්කානං යථා ඉච්ඡං තථා අහුනී

1. මහාසීලවජාතකං.

52. වායමෙට්ඨ පුරියො න නිබ්බිදෙද්දාය පඤ්ඤානො,
පසසාමී වොභං අක්කානං උදකා ඵලමුඛහත්තභී.

2. වුළුජනකජාතකං.

53. තට්ඨ පුණ්ණං පාතියො අඤ්ඤායං වත්තනෙ කථා,
ආකාරකෙන ජානාමී න වායං හඤ්ඤා² සුරාතී.

3. පුණ්ණපාතිජාතකං.

54. නායං රුකෙඛා දුරාරුහො නපි ගාමනො ආරකා,
ආකාරකෙන ජානාමී නායං සාදුඵලො දුමොති.

4. කිංඵලජාතකං³.

55. යො අලිනෙන විතෙතන අලිනමනසො නරො,
භාවෙති කුසලං ධම්මං යොගකෙකම්සස පක්ඛියා
පාපුණෙ අනුපුට්ඨෙන සබ්බසංඤ්ඤප්පනකම්යනතී.

5. පඤ්ඤාචාර්යුඤ්ඤාජාතකං.

56. යො පහට්ඨෙන විතෙතන පහට්ඨමනසො නරො
භාවෙති කුසලං ධම්මං යොගකෙකම්සස පක්ඛියා
පාපුණෙ අනුපුට්ඨෙන සබ්බසංඤ්ඤප්පනකම්යනතී.

6. කඤ්ඤාචාර්යුඤ්ඤාජාතකං.

1. අසිංසපෙට්ඨ - මජ්ඣ.
2. නෙවාසා හඤ්ඤා- භා.
3. ඵලජාතකං - සීලී, සා.

6. ආසිංස වර්ගය

51. පුරුෂ තෙමේ (පටන්ගන්නා ලද ක්‍රියාවෙහි නිමාවට පැමිණෙනු සඳහා) ආශා කරන්නේ මැ ය. නුවණැත්තේ (වියඹ වඩනුයේ) උකටලි නො වන්නේ යැ. බලාපොරොත්තුව නො සිදු ගන්නේය.) යමසේ බලාපොරොත්තු වීම ද, එසේ මැ වී. මම (එයින් රාජ සම්පන්නයට පැමිණි) නමා දක්මි.

1. මහාසීලව ජාතකය.

52. පුරුෂ තෙමේ වෑයම් කරන්නේ මැ යැ. නුවණැත්තේ (අපෙක්‍ෂාව සාදගතහැකි දෑ සි) උකටලි නො වන්නේ ය. මම (වියඹයෙන් සාගරය පිතා) දියෙන් ගොඩට නැංගා වූ නමා දක්මි.

2. චූළජනක ජාතකය.

53. පුරා පාත්‍රයේ එසේ මැ (මා යන කලා තුඩුසේ මැ) පිරුණාහ. යම් මේ (සුරාවර්ණනා) කතාවක් පවතී ද (මේ) අනෙකක් මැ යැ. (බොරුවෙක් මැ යැ.) ආකාරයෙන් දනීමි. එකාන්ත-යෙන් මේ සුරාව යහපත් නො වේ යැ සි.

3. පුණ්ණපාති ජාතකය.

54. මේ වෘක්‍ෂය දුකසේ නැංග සුත්තේ නො වෙයි. (සුවසේ නැඟියැහෙයි.) ගමින් දුරුවූයේ ද නො වෙයි. (ඉදින් මිහිරි එල ඇත් නම් එක ද පලයක් ඉතිරි නො වේ. එයින්) මේ වෘක්‍ෂය මිහිරි පල ඇත්තේ නො වෙයි (මේ කරුණ) ආකාරයෙන් දනීමි.

4. කිංඵල ජාතකය.

55. (වතුර්විධ) යෝගඤ්ඤමයට හෙවත් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා උදර වූ අදහස් ඇති යම් මනුෂ්‍යයෙක් නො පසුබට වූ සිතින් කුශල ධර්මයන් වඩා ද හෙතෙමේ පිළිවෙළින් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඤයයට හෙවත් රහත්ඵලයට පැමිණෙයි.

5. පඤ්චාවුධ ජාතකය.

56. යෝගඤ්ඤමයට හෙවත් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා දුරු කළ නීවරණයන් ඇති සිතින් (එහෙයින් ම) නිර්මල වූ සිත් ඇති යම් මනුෂ්‍යයෙක් කුශලධර්මයන් වඩා ද හෙතෙමේ සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඤයයට හෙවත් රහත්ඵලයට පිළිවෙළින් පැමිණෙයි.

6. කඤ්චනකබන්ධ ජාතකය.

24 ජාතකපාළි-එකකතීපාලනා

57. යසෙසනෙ වතුරො ධම්මා වානරිඤ්ඤා යථා කච,
සච්චං ධම්මො ධිතී වාගො දිට්ඨං සො අතිවක්කතී'ති.

7. වනරිඤ්ඤා ජාතකං.

58. යසෙස එතෙ තයොථ ධම්මා වානරිඤ්ඤා යථා කච,
අකතීයං සුරියං පඤ්ඤා දිට්ඨං සො අතිවක්කතී'ති.

8. තයොධම්මජාතකං.

59. ධම්ම ධම්ම නාතිධම්ම අතිධනතං හි පාපකං,
ධම්මනනාභි හි සනං ලඤ්ඤා අතිධම්මනන නාසිත'තතී.

9. හෙරිවාදජාතකං.

60. ධම්ම ධම්ම නාතිධම්ම අතිධනතං හි පාපකං,
ධම්මනනාධිගතා භොගා තෙ තාතො වීඨමී ධම්මතතී.

10. සඤ්ඤාධම්මජාතකං³.

ආසිංසච්චගො ජ'චෙධ්ධා⁴.

තඤ්ඤාදානං:

යථාභුජිං තරාහුදකාථලා
සුරසාදුච්චොචඤ්ඤාමනො,
සමපභවධම්මනො වතුරො ච තයො
සතලඤ්ඤාභොගධම්මනනදස.

1. යසෙසනෙ ව. - මජ්ඣ., සා.
2. ධම්මෙත අ. ධම්මත - සා.
3. සඤ්ඤාධම්ම - මජ්ඣ.,
4. ආසිංසච්චගො - මජ්ඣ.

57. වානරෙන්නද්‍රය, වාක්සකය, පරිභාෂාණය, ටෙටරය, ක්‍රාගය යන මේ සතර ධර්මයෝ (සතර ඉණයෝ) තට මෙන් යමකුට විද්‍යාමාන වේදද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා යේ. (සතුරා මැඩ පවත්වයි.)

7. වානරින්නද ජාතකය.

58. වානරෙන්නද්‍රය, දක්ෂාවය ද, නිර්භයභාවය ද, උපාය කොශලාණය ද යන මේ ත්‍රිවිධ ධර්මයෝ තට මෙන් යමකුට ඇත් ද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා යේ.

8. කයොධම්ම ජාතකය.

59. බෙර ගසන්නේ ය. බෙර ගසන්නේ ය. (ප්‍රමාණය ඉක්මවා) අතිශයින් නො ගසන්නේ ය. නිරන්තරයෙන් බෙර ගැසීම ලාමක ය. (අනර්ථකර ය.) බෙර ගසන්නහු විසින් (කභවණු) සියයක් ලබන ලද (කාලය නො බලා) නිරන්තරයෙන් බෙර වයන්නහු විසින් (ඒ ධනය නසන ලදී.)

9. හෙරිවාද ජාතකය.

60. සක් පිඹින්නේ ය. සක් පිඹින්නේ ය. (කල් නො බලා) අධික කොට නො පිඹින්නේ ය. අධික කොට පිඹීම ලාමක ය. (අනර්ථකර ය) සක් පිඹින්නහු විසින් හෝගයෝ ලබන ලදහ. (අපගේ) පියා නැවත නැවත සක් පිඹින්නේ ඒ හෝගය විනාශ කෙළේ ය.

10. සධ්ධමන ජාතකය.

සමෑනී ආසිංස වර්ග සී.

එහි උද්දන :

යරා ඉච්ඡං තරා අහු (මහාසීලව) දකථල (මූලජනක) සුරා (පුණ්ණපානී) සාදුථල (කීථල) අලීනමනො (පංචාවුධ) සමපභට්ඨමනො (කසඉනකඛඤ්ච) වතුරො (වානරිඤ්ඤ) තයො (තයොධම්ම) සතලඤ්ච (හෙරිවාද) හොගධන (සංඛධමන) යන දසය සී.

7. ඉපථිවග්ගො

61 අසා¹ ලොකීත්ථියො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති,
සාරතො ව පගබ්බො² ව සිඛී සබ්බසසො යථා;
තා භිච්චා පබ්බජ්ජසාමී විවෙකමනුඤ්චයතති.

1. අසාතමනනජාතකං.

62. යං බ්‍රාහ්මීණො අවාදෙසි වීණං සමුච්චවෙඨීතො,
අනධහුතා හතා හරියා තාසු කො ජාතු විසසසෙ³ති.

2. අනධහුතජාතකං⁴.

63. කොධතා අකතඤ්ඤ ව පිසුතා ව විභෙදිකා,
බ්‍රහ්මචරියං චර භික්ඛු සො සුචං න භොභීසිති.*

3. කකතජාතකං⁵.

64. මා සු නන්දි ඉච්ඡති මං මාසු සොචී න ඉච්ඡති,
ඊතං භාවො දුරාජාතො මච්ඡසෙසවොදකෙ ගතනති.

4. දුරාජාතජාතකං.

65. යථා නදී ව පචෙඨා ව පානාගාරං සභා පපා,
ඵචං ලොකීත්ථියො නාම තාසං කුජ්ඣිකත් පඤ්චිත

5. අනභිරතීජාතකං.

1. අසා - සභා.
 2. පගබ්බොම - මජ්ඣං.
 3. අනධහුතා හතජාතකං - මජ්ඣං.
 4. ජාතකචන්ද්‍ර. පිසුණාමිකාදුභිකා. මජ්ඣං. පිසුණා මිතතභෙදිකා.
 * න පථිභාභීසිති පාඨො අසමච්චෙඨා, අඛිකතා.
 5. කකතපඤ්චිතජාතකං - මජ්ඣං.
 6. නච්චිති - මජ්ඣං.

7. ස්ත්‍රී වර්ගය

61. ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු නම් ලාමකයහ. නොහොත් තමන් කෙරෙහි ඇලුණවුනට දුක් දෙන්නාහු ය. ඔවුනට (කෙලයොත්පත්ති නිවාරණයට) මර්යාදවෙක් නැත. සංරක්තයහ, ප්‍රගල්භයහ, සියල්ල කාදමන ගීන්න මෙන් පුරුෂයන් විශෙෂයෙන් සෙවුණාහ. (එසේ වූ) ඔවුන් හැඳ වීවෙකය වඩන්නෙම පැවිදි වෙමි.

1. අසාතමන්ත ජාතකය.

62. බමුණු තෙමේ යම කාරණයෙකින් (සනවස්ත්‍රයෙකින් මූලය සමග වෙළන ලද්දේ) වීණාව වැසී ද (එසේ ඔහු රැවටූ තැනැත්තිය කෙසේ වූ බැමිණියක් ද යත්) මවුකුසැ හොත් කල්හී මැ ආරක්‍ෂා කොට පෝෂණය කළා වූ භාය්‍යාව යැ. එබඳු (පෙරළෙනසුලු) භාර්යාවන් කෙරෙහි කවර නම් නුවණැත්තෙක් ඒකාන්තයෙන් විශ්වාස තබන්නේ ද? (නො තබන්නේ මැ යැ.)

2. අනබහුතජාතකය.

63. (ස්ත්‍රීහු නම්) කීපෙන සුල්ලහ. කළ ගුණ නො දන්නෝ ද වෙති. ප්‍රියභාවය ශුන්‍ය කරන්නා වූ ද මිත්‍රයන් හෙද කරන්නා වූ ද කරා කරන ස්වභාව ඇත්තාහු ය. මහණ, බ්‍රහ්මචර්යාවෙහි හැසිරෙව. බඹසර හැසිරෙන තෝ සුවයෙන් නො පිරිහෙන්නෙහි ය.

3. තක්ක ජාතකය.

64. (මේ ස්ත්‍රීය) මා කැමැත්තිය යි සතුටු නො වෙව, මා නො කැමැත්තිය යි ශෝක නො කරව. දියෙහි මත්සායාගේ ගමන මෙන් ස්ත්‍රීන්ගේ ස්වභාවය නො දත හැකි යැ. දියෙහි මත්සායාගේ ගමන් සටහන මෙනි.

4. දුරාජාන ජාතකය.

65. ගංගාව ද, මහාමාර්ගය ද, සුරාහල ද ඉසුඹුහල ද, පින්පැන් මඩුව ද, යම්සේ සියලු දෙනාට සාධාරණයෝ ද ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු ද එසේ (වූ පැවැතුම් ඇත්තෝ) වෙති. පණ්ඩිතයෝ මේ ස්ත්‍රීන්ට නො කීපෙත්.

5. අනභිරත ජාතකය.

66. එකා ඉච්ඡා පුරෙ ආසි අලඛා මුදුලකඛණං,
යතො ලඛා අළාරකඛී ඉච්ඡා ඉච්ඡං විජායථාති.

6. මුදුලකඛණජාතකං.

67. උච්ඡඛෙත දෙව මෙ පුතො පථෙ ධාවන්තියා පති,
තඤ්ච දෙසං න පසසාමී යතො සොදරියමානගෙති¹.

7. උච්ඡඛිජාතකං.

68. යඤ්චි මනො නිවිසති වීඤ්චා වාපි² පසිද්ධි,
අදිට්ඨපුබ්බකො පොසෙ කාමං තසමිච්චි වීඤ්චෙස³ති.

8. සාකෙතජාතකං.

69. ධිරස්සු තං වියං වනතං යමහං ජීවිතකාරණා,
වනතා පච්චාවමිඤ්ඤාමී³ මතං මෙ ජීවිතා වරතති.

9. වියවනජාතකං.

70. න තං ජීතං සාධු ජීතං යං ජීතං අවජීයති,
තං ඛො ජීතං සාධු ජීතං යං ජීතං නාවජීයතීති.

10. කුද්දලජාතකං.

ඉජ්චිවගගා සනිහමො.

නසුද්දනං:

සිඛි සබ්බසංසාපි ව විණවරො
පිසුනමිඤ්ඤාභෙදිකානාදීනදී,
මුදුලකඛණසොදරියාවමනො
විසසාධුජීතෙන භවතති දස.

1. සොදරියංනගො - මඡසං.
2. වීඤ්චාවාපි - මඡසං, ඤා.
3. පච්චාවමිඤ්ඤාමී - මඡසං.

66. මුද්‍රලකඛණා නම් දේවිය නො ලදින් පූර්වයෙහි එක් තෘෂ්ණාවක් වුව. විශාලනේත්‍ර ඇති ඇය යම් තැනෙක පටන් ලබන ලද ද (පූර්වයෙහි වූ ඒ) තෘෂ්ණාව (ශාභොපකරණ රැස්කිරීම් ආදී අනෙක් ම) තෘෂ්ණාවක් ඉපදවිය.

6. මුද්‍රලකඛණ ජාතකය.

67. දේවයෙහි, පුත්‍ර තෙමේ මාගේ ඇකයෙහි මැ යැ. (ඉණට කඩා ගන්නා පලාමෙන් සුලභයහ.) මගෙහි යන්නා වූ මට ස්වාමීපුරුෂයෝ ද සුලභයහ. යම් දේශයෙකින් සහෝදරයකු ගෙන එම ද (මවුපියන් නැති බැවින්) ඒ දේශය (මවකුස) නො දකිමි.

7. උච්ඡඩා ජාතකය.

68. යම් පුද්ගලයකු කෙරෙහි සිත පිහිටා ද, (දුටු පමණෙකින්) සිත පහදී ද පෙර කුණුවීරු ඒ පුරුෂයා කෙරෙහි ඒකාන්තයෙන් විශ්වාසය තබන්නේ ය. (හෙවත් විශ්වාසයට පැමිණෙන්නේ ය.)

8. සාකෙත ජාතකය.

69. යම් විෂයෙක් හරන ලද ද, ඒ වමනය කළ විෂ මම ජීවිතයාගේ පැවැත්ම සඳහාවත්, නැවත හැරැගනීම ද, ඒ විෂට නින්දා වේවා. (වමනය කළ විෂ නැවත හැරැගෙන) ජීවත්වීමට වඩා මිය යාම උතුම්.

9. විසවන්ත ජාතකය.

70. යම් ජයක් (සතුරන් විසින්) පරදවනු ලැබේ ද ඒ දිනුම මනා කොට දිනුවා නම් නො වේ. යම් ජයක් (සතුරන් විසින්) පරදවනු නො ලැබේ ද, ඒ දිනුම ම මනා කොට දිනුවා නම් වේ.

10. කුද්දල ජාතකය.

සත්වැනි ස්ත්‍රීවර්ග සි.

එහි උද්දන :

සිව්සබ්බසො (අසාතමණ) විණවරො (අනිභූත) පිසුනමිකා-
විභෙදිකා (තඤ්ඤ) නඤ්ඤි (දුරාජාන) නදී (අනභීරත) මුද්‍රලකඛණ
සොදරීය (උච්ඡඩා) මනො (සාකෙත) විස (විසවන්ත)
සාධුච්ච (කුද්දල) යන දසය සි.

8. වරණවග්ගො

71. යො පුබ්බෙ කරණියාති පච්ඡා යො කාතුමිච්ඡති,
වරණ¹ කච්චභණ්ණොච ස පච්ඡාමනුතපපතීති.

1. වරණජාතකං².

72. අකතඤ්ඤසස පොසසස නිච්චං විවරදසසිනො,
සබ්බණ්ණෙ පඨවීං දජජා නෙච නං අභිරාධයෙනි.

2. සීලවනාගරාජ³ජාතකං.

73. සච්චං කීරෙවමාභංසු නරා එකච්චියා ඉධ,
කච්චං විප්ලාවීතං⁴ සෙයොයා නතෙවෙකච්චියො තරොති.

3. සච්චංකීරජාතකං.

74. සාධු සබ්බභුලා ඤාතී අපි රුකුඛා අරඤ්ඤජා,
වාතො වහති එකච්චං බ්‍රහ්මනමපි වතසාතිනති⁵.

4. රුකුඛධම්මජාතකං.

75. අභිතථනය පජ්ජනන නිධිං කාකසස නාසය,
කාකං සොකාය රතෙහි මණ්ණි සොකා පමොචයා'ති.

5. මච්ඡජාතකං.

76. අසඬ්ඛියොමඛි භාමඛෙ අරඤ්ඤ නතී මෙ භයං,
උජ්ජමග්ගං සමාරුළොහා මෙකාය කරුණාය වාති.

6. අසඬ්ඛියජාතකං.

1. වරුණ. සභා. වරුණකච්ච - මජ්ඣ.
 2. වරුණජාතකං - මජ්ඣ., සභා.
 3. සීලවහතී. සභා. සීලවනාග - මජ්ඣ.
 4. නිලලවිතං. සභා. නිපථවිතං - මජ්ඣ.
 5. වතසාති. - මජ්ඣ., සභා.

8. වරණ වර්ගය

71. යමෙක් පළමු කටයුතු දැ පසුව කරන්නට කැමැති වේ ද හෙතෙමේ ලුණුවරණදැඩි බිඳි මාණවකයා මෙන් පසුව නැවෙයි. (ශෝක කරයි.)

1. වරණ ජාතකය.

72. කළ ගුණ නො දන්නා වූ නිරතුරු (අනුන්ගේ) සිදුරු (වැරදි) දක්නා වූ පුරුෂයාට ඉදින් මුළු පොළොව හෙවත් සක්විති රජකම දුන්නේ වී නමුදු ඔහු සතුටට පමුණුවනු නො හැක්කේ ය.

2. සිලවනාගරාජ ජාතකය.

73. ගහදියෙහි පාවෙන දරදඩු (නගා ගොඩ තබන ලද්දේ) උතුම් වේ. (කළ ගුණ නො දන්නා) සමහර පුරුෂයෙක් (නගා ගොඩ තබන ලද්දේ) උතුම් නො වේ මැ යි. මෙ ලොවැ ඇතැම් පණ්ඩිත කෙනෙක් සැබවක් ම කීහු ල.

3. සව්වංකිර ජාතකය.

74. බොහෝ වූ නැයෝ (සමග වැ වෙසෙන්නාහු) ශෝභන වෙති. අරණයෙහි හටගත් වෘක්ෂයෝ පවා (ඝන වැ සිවියාහු) ශෝභන වෙති. වානය එකලා වැ සිවියා වූ අතුපතර ඇති මහත් වූ වනදෙටු රූක ද මුලිනුපුටා හෙළයි.

4. රුකබධම්ම ජාතකය.

75. මෙසය ගර්ජනා කරව. කාක සමුහයාගේ (මත්සා) නිධානය නසව. කපුටුමුළුව ශෝකයට පමුණුවව. නැයන් හා මා ද ශෝකයෙන් මුදව.

5. මව්ජ ජාතකය.

76. ගමෙහි ද නිහැකයෙම වෙමි. අරණයෙහි මට බියෙක් නැත. මෙමත්‍රියෙන් ද කරුණාවෙන් ද සෘජු වූ (බ්‍රහ්මලොක හා දිව්‍යලොකයාමී) මාර්ගයට නැංගෙමි.

6. අසංකිය ජාතකය.

77. උසභා රුක්ඛා ගාවීයො ගාවා ච,
අසෙසා කංසො සිගාලී ච කුමේහා,
පොකඛරණී ච අපාකච්ඤනං

ලාසුති සීදනති සිලා පලවනති.
මණ්ඩුකියො කණ්භසපෙය ගිලනති.
කාකං යුවණණං පරිවාරයනති.
තසාවකා එළකානං හයා හි
විපරියාසො¹ වනනති ත ඉධමජ්ඣිති.

7. මහාසුපිනජාතකං.

78. උභො බසුරා උභො කුණි උභො විසමච්ඤාකා,
උභින්නං පිලකා ජාතා නාහං පසසාමී ඉලලීසනති .

8. ඉලලීසජාතකං.

79. යතො වීලුකකා ච හතා ච ගාවො
දඛිතාති ගෙහාති ජනො ච නීතො,
අරාගමා පුක්ඛනාය පුනො
බරසාරං දෙණ්ඩිමං² වාදයනොතාති.

9. බරසාරජාතකං.

80. යතොන පච්ඤානං³ පුරෙ
අථ තෙ පුත්තිසරා සරනති පච්ඤා,
උභයං න සමෙති හීමසෙන⁴
යුඤ්ඤාචා ච ඉදං ච තෙ විහංගනති.

10. හීමසෙනජාතකං⁵.

වරණ්චලොකා අධිධමො.

තසුදුදනං :

වරණා අකතඤ්ඤාවරෙසුසච්චවරං සචනසාතිනා ච අභිකථනය,
කරුණාය සිලාපලවඉඤ්ඤිසතො පුන දෙණ්ඩිමසුකීසරෙන දස.

1. විපරියාසො - මජ්ඣ., ගා.
2. දීඤ්ඤිමං - මජ්ඣ.,
3. විකාසනීකං - මජ්ඣ.,
4. හීමමසෙන - මජ්ඣ.,
5. හීමමසෙනජාතකං - මජ්ඣ.,
6. වරුණ - මජ්ඣ., සනා.

77. (සුදු නො කොට ගිය) වෘෂභයෝ යැ, (මල් පලගත් කුඩා) වෘෂභයෝ යැ, (එදවස උපන් වස්සන්ගේ කිරි බොන) දෙන්නු යැ, (වියෙහි යොදන නහඹු) ගවයෝ යැ, (දෙපස මුඛ ඇති) අශ්ව යැ, (ජර සිවලකුට මෙහි මු කරව යි පෑ සිය දහසක් අගනා) රත්තලිය යැ, (අඹරන රහන කාදමන) සිවලී යැ, (හිස් කළ අතුරෙහි තුඩු දිය පිරුණු) කළය යැ, (ගැඹුරු තැන දිය කැලැඹුණු) පොකුණ යැ, (එක් මෑ සැලෙහි නිසි සේ) නො පෑසුණු බතයැ, (කුණුමෝරු වලට විකුණන සියදහසක් අගනා) රත්සදුන්හර යැ, යන සිහින ද-

හිස් ලබුකබල්හු දියෙහි ගැලෙති, සන පාෂාණයෝ (නැව් මෙන්) දියෙහි පාවෙති, මැඩිපැටියෝ කෘෂ්ණ සර්පයන් ගිලීති, ස්වර්ණ භංසයෝ කවුඩුවකු පිරිවරති, වෘකයෝ එළුවන්ට බියෙන් තැනී ගනිත්. මෙසේ විපයභීසයෙක් පවතී, දැන් වැලික් මේ පුරුෂ සුභයෙහි (මේ සිහිනයන්ගේ) විපාක දීමෙක් නැති යි.

7. මහාසුපින ජාතකය.

78. දෙදෙනා ම පිඵ ය. දෙදෙනා ම කොරු ය. දෙදෙනා ම වමරැයි ය. දෙදෙනාගේ ම හිස (සමාන වූ) පිළිකාවෝ ජාතයහ. (එහෙයින්) මම ඉල්ලීස නො දකිමි.

8. ඉල්ලීස ජාතකය.

79. යම් කලෙක්හි ගවයෝ පැහැර ගන්නා ලද්දහු ද, (මස් පිණිස) නසන ලද්දහු ද, ගෘහයෝ දවන ලද්දහු ද, ජනයෝ ද බැඳූ ගෙන යන ලද්දහු, එකල්හි නැසුණු දරුවන් ඇති මවගේ නිර්ලජ්ජ වූ පුත්‍රයා අමධුර වූ ශබ්ද ඇති පටහබෙරය වෘද්ධය කෙරෙමින් ආවේ ය.

9. බරස්සර ජාතකය.

80. හීමසේන, තොප විසින් පෙර සංග්‍රාමයෙහි යමක් කියන ලද ද නැවත පසුව හෙවත් යුද්ධයෙහි දී තාගේ පුත්‍රීසර නම් වූ සිරුරුමල වැගිරෙති. තොපගේ යුද්ධ (පිළිබඳ ඔදවැඩි) කතා ද මේ පීඩාව ද යන දෙ කරුණ සම නො වේ.

10. හීමසේන ජාතකය.

සත්වැනි වරණ වර්ග යි.

එහි උද්දන :

වරණ අකතඤ්ඤ (සිලවනාගරාජ) සවච්චර (සවච්චර) වනස්පති (රුකබධමම) අභිත්ථනය (මච්ච) කරුණාය (අසභිකිය) සිලාඤ්ච (මහාසුපින) ඉඤ්චී (ඉල්ලීස) දෙණ්ඨිම (බරස්සර) පුත්‍රීසර (හීමසේන) යන දසය යි.

9. අපායිමහවග්ගො

81. අපායිමහ අනව්මහ අභායිමහ රුද්ධිම ව,
විසඤ්ඤකරණිං¹ පිඤ්ඤා දිට්ඨා නාහුමහ වානරා²ති.

1. සුරාපානජාතකං.

82. අතීකකමම රමණකං සදමනඤ්ඤා දුහකං³,
ඤ්ඤා පාසාණමාසීනො යසමා ජීවං න මොකඤ්ඤි⁴ති.

2. මිත්තවිඤ්ඤාජාතකං.

83. මිත්තො හවෙ සත්තපදෙන⁵ හොති
සභායො පන ආදසකෙන හොති,
මාසද්ධමාසෙන ව ඤ්ඤාති හොති
තතුහතරීං අත්තසමොපි හොති.
සොභං කරං අත්තසුඛස්ස හෙතු⁶
වීරසනච්ඡිනං⁷ කාලකණ්ණිං ජහෙයා තති.

3. කාලකණ්ණිජාතකං.

84. ආරොග්ගමිවෙජ පරමඤ්ඤා ලාභං
සීලඤ්ඤා වුද්ධානුමතං සුතඤ්ඤා,
ධම්මානුවතති ව අලීනතා ව'
අත්තස්ස ද්වාරා පමුඛා ජලෙතෙ⁸ති.

4. අත්තසාද්ධාරජාතකං.

85. ආයතිදෙසං නාඤ්ඤය යො කාමෙ පතිසෙවති,
විසාකචෙන හනතති නං කිංපකකමිව හඤ්ඤිතතති.

5. කිම්පකකජාතකං.

1. විසඤ්ඤකරණිං - මජ්ඣ., සා. 2.
2. පිඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා. 3.
3. දුහකං - මජ්ඣ., සා. 4.
4. සත්තපදෙන - මජ්ඣ., සා. 5.
5. අත්තසුඛස්ස - මජ්ඣ., සා. 6.
6. වීරසනච්ඡිනං - මජ්ඣ., සා. 7.
7. ධම්මානුවතතිඤ්ඤා අලීනතඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා. 8.

9 අපායිමනවග්ගො

81. සුරා පීමන, (අත් ලෙළවමින්) නැවුමහ. මහහඬින් ශී කීමහ, (සුරාපානය නපුරු යයි පසුව) හැඩුමහ. පිහියන් නැති කරන රා බී (යම් හෙයෙකින්) වදුරෝ නො වුවමෝ ද එය ම මැනැවි (යි නමාගේ නුභූණ කීවේ ය.)

1. සුරාපාන ජාතක යි.

82. පළිඟු පහය ද රිදී පහය ද මැණික් පහය ද ඉක්ම තෙපි (පාපඤ්ඤා වන කෙක්) ජීවත් වන්නහු (යම් උරවක්‍රයෙකින්) නො මිඳෙන්නහු ද එබඳු පාෂාණ උරවක්‍රයෙකින් මධනා ලද්දහු.

2. මිත්තවිතද ජාතක යි.

83. එක් වැ සත්පියවරක් යෑමෙන් මිත්‍රයෙක් වන්නේ ය. දෙලොස් දිනක් එක් වැ විසීමෙන් යහළුවෙක් වන්නේ ය. මසෙකින් ද අඩමසෙකින් ද නැයකු හා සම වන්නේ ය. එයින් අධික කාලයක් එක් වැ විසීමෙන් ප්‍රාණසමයෙක් ද වන්නේ ය. ඒ මම නමාගේ සුවය කරණ කොටගෙනැ බොහෝ කාලයක් එක් වැ වාසය කොට පුරුදු වූ කාලකණ්ඨි නම් යහළුවා කෙසේ හරනෙම ද?

3. කාලකණ්ඨි ජාතක යි.

84. ආරෝග්‍ය නම් වූ උතුම් ලාභය කැමැති වන්නේ ය, ආචාර ශීලය ද (ඉණයෙන්) වැඩිහිටියන්ගේ අනුමතය ද බහුශ්‍රැතබව ද ධර්මය අනුවැ පැවැත්ම ද විනිසාගේ නො හැකුළුණු බව ද යන මේ සදෙන දියුණුවට ප්‍රධාන වූ ද්වාරයෝ ය.

4. අත්ථසාද්චාර ජාතක යි.

85. මතු වන්නා වූ දේශය නො දන යමෙක් කාමයන් සෙවුනේ ද කන ලද කිමසක නම් විෂඵලය මෙන් (ඒ කාමයෝ) ඒ පුරුෂයා විපාක සංඛ්‍යාත අත්තයෙහි (නිරයෙහි නොයෙක් දුක් දී) නසත්.

5. කිමසක ජාතක යි.

36 ජාතකපාළි-එකකන්ධපාඨො

86. සීලං කිරෙව් කල්‍යාණං සීලං ලොකෙ අනුකරං,
පසස සොරව්සො නාගො සීලවාති න භද්දකි'ති.

6. සීලවිමංසජාතකං.

87. යසස මඛලා සමුහතා
උපපාතා සුපිතා ච ලකුණා ච,
සමඛලදෙසව්තිවසො¹
සුගයොගාධිගතො න ජාතුමෙතිති.

7. මඛලජාතකං.

88. කල්‍යාණිමෙව මුඤ්ඤියා නහි මුඤ්ඤියා පාපිකං,
මොසොකා කල්‍යාණියා සාධු මුත්වා තපති² පාපිකතති.

8. සාරමහජාතකං.

89. වාවාව කිර තෙ ආපි සණ්භා සඛ්ලභාණිනො,
තිණමසො අසජජිතො නො ච නීකඛසතං භරතති.

9. කුහකජාතකං.

90. යො පුඨෙධ කතකල්‍යාණො කතතො නාවමුජ්ඣති,
පච්චා කිචෙව සමුපසොන කතාරං නාධිගච්ඡති.

10. අකතඤ්ඤජාතකං.

අපාසිමහවග්ගො නිවමො.

තසුදුතා:

අපාසිමහ ච දුහකසකතපදං
ඡලදාර ච ආයතිනා ච පුත,
අභිසීලවමඛලපාපිකසසා
සතනිකඛකතත්චරෙන දස.

1. සොමඛල - භා.
2. තසති - මජ්ඣං, භා.

86. ආචාර සිලය ම යහපත් ල, ලෝකයෙහි සිලය ශ්‍රේෂ්ඨ ය. බලව, නපුරු විෂ ඇති සර්ප තෙමේ සිල්වත් වෙමී යි (අත්‍යයනට) හිංසාවක් නො කෙරේ.

6. සිලවිමංස ජාතක යි.

87. යම් රහත් කෙනකුගේ (දිට්ඨ-සුත-මුත ආදී) මංගලයෝ ද (සුයඹ්‍රහණාදී) උපසාතයෝ ද සච්ඡනයෝ ද ලක්ෂණයෝ ද මනා-කොට නසන ලද්දහු ද මංගලදේශයන් ඉක්ම සිටියේ ද සුගධර්ම-යන් ද යොගධර්මයන් ද යටපත් කොට සිටියේ ද ඒ රහත් උතුමා එකාන්තයෙන් (ප්‍රතිසනධි වශයෙන් මේ ලොකයට) නො එන්නේ යි.

7. මංගල ජාතක යි.

88. කල‍්‍යාණ වූ වචන ම කවිත් නිකුත් කරන්නේ ය. ලාමක වචනයක් නො ම නිකුත් කරන්නේ ය. කල‍්‍යාණ වචනයාගේ (බිණිම) යහපති, ලාමක තෙපුල් බැණෑ (දෙලොව) තැවෙන්නේ යි.

8. සාරම්භ ජාතක යි.

89. මෘදු වූ තෙපුල් බණන්ත වූ තොපගේ වචන ම මට සිලිවි වී, තණකෙන්නදක් පමණෙකැ නො ඇලුණෙහි ය, (එහෙත්) නිෂ්ක සියයක් හැර ගෙනැ යන්නේ නො වෙහි ද?

9. කුහක ජාතක යි.

90. යමෙක් පෙර කරන ලද උපකාර ඇති වැ නිෂාදිත කෘත‍්‍ය ඇත්තේ (කළ උපකාරය) නො දනී ද පසුව කටයුත්තක් පැමිණි කල්හි (ඔහුට) එය කැරදෙන්නකු නො ලබා යි.

10, අකතඤ්ඤ ජාතක යි.

නවමැනි අපායිමහ වර්ග යි.

එහි උද්දන :

අපායිමහ (සුරාපාන) දූහක (මිත්තවිඤ්ඤ) සත්‍යපද (කාලකණ්ඨ) ජළද්වාර (අසක්‍ය ද්වාර) ආයති (කම්පකක) අභිසිලව (සිලවිමංස) මංගල පාපික (සාරම්භ) සතනිසබ (කුහක) කතනඵවර (අකතඤ්ඤ) යන දසය යි.

10. ලිතනවග්ගො

91. ලිතං පරමෙන තෙජසා
ගිලමකං පුට්ඨො න බුජ්ඣති,
ගිල රෙ ගිල පාපධුක්ඛක
පච්ඡා තෙ කටුකං භවිස්සතීති.

1. ලිතනජාතකං.

92. උක්ඛට්ඨං සුරමිච්ඡනති මහනිසු අකුතුහලං,
පියඤ්ච අක්ඛපානඤ්ච අතෙ ජාතෙ ව පඤ්චිතනති.

2. මහාසාරජාතකං.

93. න විස්සසෙ අවිස්සතෙට්ඨ විස්සතෙට්ඨි න විස්සසෙ,
විස්සාසා භයමනෙට්ඨි සීහංව මීගමාකුකා'ති.

3. විස්සාසභොජනජාතකං.

94. සො තඤ්ඤා සොසීනො එතො භීංසනකෙ වනෙ
නඤ්ඤා න වගගීමාසීනො එසනා පසුතො මුනී'ති.

4. ලොමභංසජාතකං.

95. අනිච්චා වත සඛිරා උප්පාදවයධම්මිනො,
උපපජීනා නිරුජ්ඣනති තෙසං ධූපසමො සුඛොති.

5. මහාසුද්ධසානජාතකං.

10. ලිඛන වර්ගය

91. මහාතේජස් ඇති හලාහලවිෂයෙන් රැදුණු පසඟුට ගිලින්නා වූ පුරුෂ තෙමේ (එහි විෂ රැදුණු බව) නො දනී, නීවය, (පසඟුට) ගිල, පාපඬුකිය ගිල, පසුව හෙවත් මෙය ගිලු කලා තට කවුක විපාකයක් වන්නේ ය.

1. ලිඛන ජාතක යි.

92. එළඹයිවි යුධයෙහි හෙවත් යුධයක් පැමිණි කල්හි ශුරයා (නිර්භය පුරුෂයා ද) මනත්‍රණය කරන කල්හි (රහස් හෙළි නො කරන හෙයින්) අකුතුහල පුරුෂයා ද මධුරාහරාදීන් එළඹූ කල්හි (එක් වැ වළඳනා) ප්‍රියයා ද (ප්‍රඥා විසර්ජනාදී) අරියක් උපන් කල්හි පණ්ඩිතයා ද කැමැති වෙති. (පැතිය යුත්තේ ය.)

2. මහාසාර ජාතක යි.

93. (පෙර විශ්වාසයෙන් සිට පසුව) අවිශ්වාස වූවහු කෙරෙහි විශ්වාසය නො කරන්නේ ය. (පෙර අවිශ්වාස ව සිටැ) විශ්වාස වූවහු කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. එබඳු විශ්වාසයෙන් මිච්චන (මෘගමාතෘ) ගෙන් සිංහයාට මෙන් හය පැමිණේ.

3. විශ්වාස හෝජන ජාතක යි.

94. (හිරුරැසින්) විශේෂයෙන් තැවුණෙම, (හිමදියෙන්) විශේෂයෙන් තෙත් වූයෙම, බියකරු වෙනෙහි හුදකලා වූයෙම, නග්න වූයෙම, ගිනි සමීපයෙහි නො හිදිනෙම. (බ්‍රහ්මවියභා) සෙවීමෙහි යෙදුණෙම. (මුනිභාවය පිණිස පිළිපන්නෙකැ යි) ලොකයාගේ සැලකුම් ලැබිමි.

4. ලොමහංස ජාතක යි.

95. සංස්කාරයෝ හෙවත් හේතුප්‍රත්‍යයයෙන් හටගත් වස්තූහු ඒකාන්තයෙන් අනිත්‍යයහ. ඉපද නස්නා ස්වභාවය ඇත්තාහ. ඉපැදූ නැති වෙති. ඒ සංස්කාරයන්ගේ සන්තිදීම නම් වූ නිවන ම සුව ය යි.

5. මහාසුදස්සන ජාතක යි.

40 ජාතකපාළි-එකකනිපාතො

96. සමතිකතිකං අනවසෙසකං¹
තෙලපතනං යථා පරිහරෙය්‍ය,
එවං සචිත්තමනුරකෙඛ
පඤ්ඤානො දිසං අගතපුබ්බතත්.

6. තෙලපතනජාතකං.

97. ඵ්චකඤ්ඤා මතං දිස්වා ධනපාලිඤ්ඤා දුග්ගතං²,
පඤ්ඤාඤ්ඤා වනෙ මුළුභං පාපකො පුනරාගතො'ති.

7. නාමසිද්ධිජාතකං.

98. සාධු ඛො පඤ්ඤිතො නාම නතෙව අතිපඤ්ඤිතො,
අතිපඤ්ඤිතෙන පුතෙන න මනමි³ උපකුලිතො'ති,

8. කුටවාණිජජාතකං.

99. පරොසභසඵලී සමාගතානං
කඤ්ඤායු⁴ තෙ වසසසතං අපඤ්ඤා,
එකොව සෙය්‍යො පුරිසො සපඤ්ඤා
යො භාසිතස්ස විජානාති අඤ්ඤාති.

9. පරොසභසඵලීජාතකං.

100. අසානං සාතරුපෙන පියරුපෙන අපජියං
දුක්ඛං සුඛස්ස රුපෙන පමත්තමතිවත්තති'ති.

10. අසාතරුපජාතකං.

ලීනතවග්ගො දසමො.

කසප්පදානං:

ඊලමඤ්ඤාකුහලමාකුකස්සා
මුනිනා ව අනිච්චතපඤ්චරං,
ධනපාලිවරො අතිපඤ්ඤිතකො
සපරොසභස්ස අසාන දස.

මජ්ඣිමනිකායෙ සමො.

1. අනවසෙකං - මර්ඝං, සා.
2. දුග්ගතං - මර්ඝං.
3. මනමි උපකුලිතො - සා., මනමි උපකුලිතො - මර්ඝං.
4. කඤ්ඤායුකො - සා.

96. මුච්චිට දක්වා සමච පිරුණු නො වැඟිරෙන්නා වූ තලතෙල් පාත්‍රය යම්සේ ගෙන යන්නේ ද, එසේ ම නො ගියවිරු නිවන් දියාව පතන්නේ ස්වකීය සිත (භාවනාවේක යොද) විසිර යා නො දී රක්තේ ය.

6. තෙලපතක ජාතක යි.

97. ජීවකයා ද මළහු දක ධනපාලි ද දුගී වූවා දක පණ්ඩිතයා ද වෙනෙහි මංමුළා වූවහු දක පාපක නමැත්තා නැවත (ආපසු) ආවේ ය.

7. නාමසිද්ධි ජාතක යි.

98. පණ්ඩිතයා නම් යහපත, උතුම් ය. (නාම මාත්‍රයෙන්) අති පණ්ඩිතයා උතුම් නො වේ ම ය. අතිපණ්ඩිත පුත්‍රයා විසින් ඇසිල්-ලෙකින් දවන ලද්දේම වෙමි.

8. කුටවාණිජ ජාතක යි.

99. රැස්වූවන් අතුරෙහි දහසකට අධික වූ ප්‍රඥා රහිත වූ ඔවුහු අවුරුදු සියයක් හඬන්නාහු නමුදු (කාරණය වටහා නො ගනිති. එහෙයින් උතුම් නො වේ.) යමෙක් ප්‍රකාශිත වචනයාගේ අර්ථය දැනී ද ඒ එක ප්‍රඥවත් පුරුෂ තෙමේ ම උතුම් වේ.

9. පරොසහසස ජාතක යි.

100. අමධුරය (අකුශලකම් විපාක දෙන තුරු) මධුර ස්වරූප-යෙන් ද අප්‍රියවස්තුව ප්‍රියස්වරූපයෙන් ද දුඃඛය සුඛස්වරූපයෙන් ද ප්‍රමත (මුළාසිහි ඇති) පුරුෂයා යටපත් කෙරෙයි.

10. අසාතරූප ජාතක යි.

දසවැනි ලිඛන වගී යි.

එහි උදෙසා :

ශීලමකඛ (ලික්ඛ) අකුතුහල (මහාසාර) මාතුක (විසාස හොජන) මුනි (ලොමහංස) අනිච්චත (මහාසුදසසන) පතච්චර (තෙල පතක) ධනපාලිචර (නාමසිද්ධි) අතිපණ්ඩිත (කුටවාණිජ) පරොසහසස සාක (රූප) යන දසය යි.

මජ්ඣිම පණ්ණාසක යි.

11. පරොසනවග්ගො

101. පරොසනකෙඤ්චි සමාගතො
කුමාරෙයො භූතො වසසසතං අපඤ්ඤා,
එකොච සෙයො පුරිසො සපඤ්ඤා
යො භාසිතස්ස විජානාති අඤ්ඤා'නති.

1. පරොසනජාතකං.

102. යො දුක්ඛච්චාය භවෙයා තාණං
යො මෙ පිතා දුභි¹ වනෙ කරොති,
සා කස්ස කඤ්ඤි වනස්ස මජ්ඣෙ
යො තාධිතා යො සහසා කරොතිති.

2. පණ්ණිකජාතකං.

103. යඤ්ච වෙරී නිවසති න වයෙ තඤ්ච පණ්ණිකො,
එකරතං දීරතං වා දුක්ඛං වසති වෙරීසුති.

3. වෙරීජාතකං.

104. චතුර්නිඤ්චායො අචාරි-පි ව යොලස,
යොලසාති ව ඛන්ධං අත්ථිවං චක්ඛමාසදො,
ඉච්චාභතස්ස පොසස්ස චක්ඛං භමති මඤ්ඤෙති.

4. මිත්තවිඤ්චාජාතකං.

105. ඛුං පෙතං වනෙ කචං වානො භඤ්ඤති දුක්ඛල
තස්ස වෙ භාසසි නාග කියො භුත භවිස්සසීති.

5. දුක්ඛලකචංජාතකං.

1. දුභි - මජ්ඣං, සා.

11. පරොසත වර්ගය

101. රැස්වුවන් අතුරෙහි සියයකට අධික වූ ද ප්‍රඥා රහිත වූ ඔවුහු අවුරුදු සියයක් පරිඤ්ඤා කොට බලන්තාහු නමුදු (කාරණය වටහා නො ගනිති. එහෙයින් උතුම් නොවේ.) යමෙක් ප්‍රකාශිත වචනයාගේ අර්ථය දැනී ද ඒ ප්‍රඥාවක් එක පුරුෂයා ම උතුම් වේ.

1. පරොසත ජාතක යි.

102. යමෙක් දුකින් පහරන ලද තැනැත්තියට පිහිට වන්-
නේ ද මාගේ ඒ පියා වෙනෙහි මිත්‍රලෝභි කර්මය කෙරෙයි.
වෙනෙහි මැද ඒ මම කවරක්භට (පිහිට සොයා) හඬමි ද,
යමෙක් (මට) පිහිට වන්නට සුදුසු ද හෙතෙමේ ම සාහසික
කර්මයක් කෙරෙයි.

2. පණ්ණික ජාතක යි.

103. යම් තැනෙක්හි වෙරි පුද්ගලයා වෙසේ ද එතන්හි
නුවණැත්තේ නො වසන්නේ ය. (කුමක් හෙයින් ද යත්:) එක
දවසක් හෝ දෙකක් හෝ වෙරින් අතුරෙහි (වසන්නේ) දුකින්
(ම) වෙසේ.

3. වෙරි ජාතක යි.

104. සතර දෙනකුන්ගෙන් අසන්තුෂ්ට වූ අටදෙනකුන්
කරා ගියේ ය. අටදෙනකුන්ගෙන් අසන්තුෂ්ට වූ සොළොස්දෙනකුන්
කරා ද සොළොස්දෙනකුන්ගෙන් අසන්තුෂ්ට වූ දෙකිස්දෙනකුන්
කරා ද ගියේ ය. (ලද දෙයින් නො සතුටු වූ) වැඩියක් පතන්නේ
උරවක්‍රයට පැමිණියේ ය. තෘෂ්ණාවෙන් පෙළන ලද පුරුෂයාගේ
මස්තකයෙහි උරවක්‍රය (නැවත නැවත වැටීමෙන්) බමයි.

4. මිත්තවින්න ජාතක යි.

105. වෙනෙහි බොහෝ වූ (යම්) මේ දුච්ච කාෂ්ටයක්
(දණ්ඩක්) සුළඟ බිඳී ද, නාගය, ඉදින් එයට බියපත් වෙහි නම්
එකාන්තයෙන් කෘෂ වූවෙක් වන්නෙහි ය.

5. දුබ්බලකට්ඨ ජාතක යි.

44 ජාතකපාළි-එකකතීපාතො

106. සුසුමං චත මං ජීවනං¹ පවමානා උදඤ්චී,
චොරී ජායපවාදෙන තෙලං ලොඤ්ඤා යාවතීතී.

6. උදඤ්චීජාතකං.

107. සාධු චො සීපතකං නාම අපි යාදිසකීදිසං,
පසස ඛඤ්ජපභාරෙන² ලදා ගාමා චතුද්දීසාතී.

7. සාලිතතකජාතකං.

108. සිකෙඛයා සිකඛිතඛොති සනති සචජ්ඣිනො ජනා,
බාහියා හි සුභනොතන³ රාජානමභිරාධයිතී⁴.

8. බාහියජාතකං⁵.

109. යථනො පුරිසො භොති තථනා තසස දෙවතා,
අභරෙන කණං පුචං මා මෙ භාගං විනාසයාතී

9. කුණ්ඩපුචජාතකං.

110. සබ්බසංභාරකො නස්සී සුද්ධං කඩගු පවායති,
අලිකං භාසන යං ධුතතී සච්චමාහ මහලලිකාතී.

10. සබ්බසංභාරකපඤ්ඤා.

පරොසනචග්ගො එකාදසමො.

කසුද්දනා:

සපරොසනකායිතචෙරී පුන
භමචකකථ නාගසිරිවහයනො,
සුඛකඤ්චවතසීපතකබාහියා
කුණ්ඩපුචමහලලිකකා ච දස.

1. සුසුමං චත මං ජීවං - මජ්ඣ.
2. ඛඤ්ජපභාරෙන - මජ්ඣ.
3. බාහිරා හි සුභදෙන - මජ්ඣ.
4. රාජානං අභිරාධයි - සා.
5. බාහිරං - මජ්ඣ.
6. කුණ්ඩපුචං - මජ්ඣ, සා.

106. එකාන්තයෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත්වන්නා වූ මා පෙළන්නාවූ දිය ඉස්නා සටිකාවක් මෙන් අත්සතු දෑ පැහැර ගන්නා වූ භායනී නාමයෙන් යුක්ත සෙරක් තෙල් ද ලුණු ද (ආදී කැමැති කැමැති වස්තුව) ඉල්ලයි.

6. උදඤ්චනී ජාතක යි.

107. යම්කම් වූ ශිල්පය නමුදු යහපත් ම ය. බලව කොරා ගේ (එළබෙට්) ගැසීමෙන් සතර දිගින් සතරක් ගම්හු ලබන ලදහ.

7. සාලිතතක ජාතක යි.

108. භික්ෂමෝනට සුදුසු ශිල්පයන් භික්ෂමෝනේ ය, (ඉගෙන ගන්නේය) ඒ ඒ ශිල්පයෙහි කැමැති ජනයෝ ඇත්තාහ. යම් හෙයකින් බිහි ජනපදයෙහි උපන් ස්ත්‍රී මනා කොට කළ පුරීෂසර්ගයෙන් රජහු සිත් ගත්තී ද (එහෙයිනි).

8. බාහිය ජාතක යි.

109. පුරුෂ තෙමේ යම්බඳු ආභාරයක් ඇත්තේ වේ ද ඔහු ගේ දේවතාවා ද එබඳු ම ආභාර ඇත්තේ ය, මේ කුඩුසුව (කුඩුකැවුම) ගෙනොව, මාගේ කොටස නො තසව.

9. කුණ්ඩසුව ජාතක යි.

110. මෙහි සඵසංහාර (සියල්ල එකතු වූ) සුවද නැත්තේ ය. (අනෙක් සුවදෙකින් අමිශ්‍ර හෙයින්) පිරිසුදු පුවඟුමල්සුවද ද වීහිදෙයි. ධුනි වූ මෝ තොමෝ බොරු කියයි. මහල්ලිකා (මැහැලි) තොමෝ සැබවක් කීව.

10. සබ්බසංහාර ජාතක යි.

එකලොස්වැනි පරොසන වර්ග යි.

එහි උද්දන :

පරොසන - තායිත (පණ්ණික) වෙරි හමවනක (මිහිඟවිඤ්ඤ) නාගසිරි (දුබ්බලකට්ඨ) සුව (උදඤ්චනී) සිසාක (සාලිතතක) බාහිය කුණ්ඩසුව මහලලික (සබ්බසංහාරක) යන දසය යි.

12. භංසවග්ගො

111. භංසි නිං¹ එවමංඤ්ඤසි
සෙයොතා පුතෙතන පිතාති රාජසෙට්ඨ,
භන්දසසතරසස නෙ අයං
අසසතරසස භි ගද්දො පිතා'ති.

1. ගද්දපඤ්ඤා.

112. යෙන සකඤ්ඤිලඛයා ච දිගුණ පලාසො ච පුපථිතො,
යෙනාදුම් තෙන වදුම් යෙන නාදුම් න තෙන වදුම්
එස මග්ගො යව මජ්ඣකසස එතං ජනකපථං විජානාතීති.

2. අමරාදෙවීපඤ්ඤා.

113. සද්දභාසි සිගාලසස² පුරාපිතසස බ්‍රාහ්මණ,
සිප්පිකානං සතං නඤ්ඤි කුතො කංසසතා ද්‍රවෙති.

3. සිගාලජාතකං³.

114. බහුවීනති අපචිනති ච උභො ජාලෙ අබජ්ඣරෙ,
මිතචිනති අමොචෙසි⁴ උභො තඤ්ඤි සමාගතා'ති.

4. මිතචිනතීජාතකං.

115. යායඤ්ඤමනුසාසති⁵ සයං ලොලුප්පවාටිණි,
සායං විපකඤ්ඤා සෙති භතා චකෙතන සාළිකාති⁶.

5. අනුසාසිකජාතකං⁷.

1. භන්දිකාවං - මජ්ඣං.
2. සිගාලසස - මජ්ඣං.
3. සිගාල - මජ්ඣං.
4. අමොචෙසි - මජ්ඣං.
5. යායඤ්ඤා - මජ්ඣං.
6. සාළිකා - මජ්ඣං.
7. ලොලසාසික - මජ්ඣං.

12. භංස වර්ගය

111. රාජේක්ෂමය, ඉදින් තෙපි පුතාට වඩා පියා උතුමා යි මෙසේ භහනහු ද එබැවින් තොපගේ අශ්වතරයාට වඩා මේ කොටඵවා උතුම් වන්නේ ය. යම් භෙයෙකින් කොටඵ තෙම අශ්වතරයාට පිය වූයේ ද එහෙයිනි.

1. ගද්‍යපඤ්ඤා ජාතක යි.

112. යම් තැනෙක්හි අත්සුණු ද කාඩ් ද විකුණන අංගානි-යෙක් (කඩපිළක්) ඇද්ද, යම් තැනෙක්හි පිපුණා වූ දෙකක් ව මැදින් බෙදී ගිය පත් ඇති කොබෝලිල රුක ද යම් අතකින් බුදීම ද ඒ (දකුණු) දිසාවෙන් මග කියමි. යම් අතකින් නො බුදීම ද ඒ (වම්) දිසාවෙන් (මග) නො කියමි. යවවැදුම්ගමැ පිහිටි අපගේ ගෙට මේ මාර්ගය ය. මේ සභවා කී කාරණය දනැගනුව.

2. අමරාදෙව්පඤ්ඤා ජාතක යි.

113. බ්‍රාහ්මණය, සුරා බොන ලද හිටලාගේ වචනය අදහන්-නෙහි ද (මා ළඟ) බොල්ලන් (සිප්පි) සියයකුදු නැත, කඟවණු දෙසියයක් කොයින් ද?

3. සිඟාල ජාතක යි.

114. බහුවීන්ති නම් මත්සායා ද අපචින්ති නම් මත්සායා ද යන දෙදෙනා ම දූලෙහි බැඳුණාහ. මිතවීන්ති නම් මත්සායා (ඔවුන්) දූලෙන් මිදී ය. බහුවීන්ති අපචින්ති දෙදෙනා ම දියෙහි මිතවීන්ති හා එක්වූහ.

4. මිතවීන්ති ජාතක යි.

116. යමක් තොමෝ ලොල් වැ හැසිරෙන්නී අන්‍යයතව අනුශාසනා කරන්නී ද ඒ මේ සැලලිහිණි රියසකින් නසන ලද්දී පහවූ පියාපත් ඇති වැ මාර්ගයෙහි හෝනී ය.

5. අනුසාසික ජාතක යි.

48 එකකනිපාතො - ජානකපාළි

116. අතිකරමකරාවරිය මඟ්‍රමෙපතං න රුවවතී,
වතුසෝ ලබ්‍හධිචාන පඤ්චමියසමී¹ ආවුතොති².

6. දුබ්බචජාතකං.

117. අච්චුඟ්‍රතො³ අතිබලතා අතිවෙලං පභාසිතා,
වාචා භනති දුලෙචධං තිත්තරංවාතිවසසිත'නති

7. තිත්තරජාතකං.

118. නාවීනතයනොතා පුරිසො වීසෙසමධිගවජති,
වීනතිතස්ස එලං පසස මුත්තොසමී වධබච්චනා'ති.

8. වට්ඨකජාතකං.

119. අමාතාපිතරී⁴ සංවදොධා අනාවරියකුලේ⁵ වසං,
නායං කාලං⁶ අකාලං වා අභිජානාති කුඤ්ඤවො'ති.

9. අකාලරාවීජාතකං.

120. අබ්‍ධො⁷ තස්ස බජ්ඣනතී යස්ස බාලා පභාසරෙ,
බ්‍ධොපි තස්ස මුච්චනතී යස්ස ධීරා පභාසරෙ'ති.

10. බන්ධනමොක්ඛජාතකං.

හංඝවග්ගො ද්වාදසමො.

කඤ්ඤාදානං:

අරගදුභසතඤ්ඤ වකංසසතං
බ්‍රහ්මචීනතීසාසිකායාතිකර,
අතිවෙලවීසෙසමනාවරියො ව
ධීරාපභාසරතෙන දස.

1. පඤ්චමියසමී - මජ්ඣ., සා.
2. ආවුතො - මජ්ඣ.
3. අච්චුඟ්‍රතොතිලපනා - මජ්ඣ.
4. අමාතාපිතර - සා., මජ්ඣ.
5. අනාවර - මජ්ඣ.
6. කාලමකාලං වා - සා.
7. අබ්‍ධො - මජ්ඣ.

116. ආවායතිය, තොපට නො පිළිවන් වූ අධික වූ ක්‍රියාවක් කෙළෙහි ය. මට ඒ කාරණය නො රුස්සයි. සතරවැනි යස්ත්‍රයෙහි (නොවැටී සිරුර) පන්වා පස්වැන්නෙහි ඇවිණි ගියෙහි ය.

6. දුබ්බව ජාතක යි.

117. ඉතා උස්වූ (ඉතා මහත් කොට කියන ලද්ද වූ) ඉතා බලවත් වූ ප්‍රමාණය ඉක්මවා ප්‍රකාශිත වචනය ප්‍රමාණය ඉක්මවා හැඩු වටුවා මෙන්, නුවණ නැත්තහු නසයි.

7. කිකතිර ජාතක යි.

118. පුරුෂ තෙමේ (පැමිණි දුකින් මිදීමට උපාය) නො සිතන්නේ දුකින් මිදීම නම් වූ විශේෂයට නො පැමිණේ, (එසේ) වින්තික කම්යාගේ ප්‍රයෝජනය බලව. මම මරණයෙන් ද බන්ධනයෙන් ද මිදුණෙමි.

8. වටටක ජාතක යි.

119. මවුපියන් සම්පයෙහි නො වැඩුණු ආවායතීකුලයෙහි නො වුසු මේ කුකුළා හැඩුවමනා කාලය හෝ නො හැඩුවමනා කාලය හෝ නො දනී.

9. අකාලරාවී ජාතක යි.

120 යම් තැනෙකි අභ්‍යන්තරයේ බෙණෙද්ද එතැනි බන්ධනයට නුසුදුස්සෝ ද බැඳෙති. යම් තැනෙකි නුවණැත්තෝ බෙණෙද්ද එතැනි බන්ධනයට සුදුස්සෝ ද මිඳෙති.

10. බන්ධනමොක්ඛ ජාතක යි.

දෙලොස්වැනි හංස වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

ගද්‍රහ - සත්තු (අමරාදෙවිපඤ්ඤා) කාසසත (සිගාල බහුවිනති (මිතවිනති) සාසික (අනුසාසිත) අතිකර දුබ්බව අතිබල (තිකතිර) විසෙස (වටටක) අනාවරිය (අකාලරාවී) ධීරාපහාසර (බන්ධන-මොක්ඛ) යන දසය යි.

13. කුසනාලිවගෙයා

121. කරෙ සරිකෙබා අඵවාපි සෙටෙයා
නිභිනකො වා'පි කරෙයා එකො,
කරෙයා¹ කෙ ව්‍යසනෙ උකතමකුං
යඵා අභං කුසනාලි රුවාය'නභි

1. කුසනාලිජාතකං.

122. යසං ලද්ධාන දුලෙමධො අනකුං වරති අභතනො,
අභතනො ච පරෙයඤ්ඤා භිංසාය පටිපජ්ජති'ති.

2. දුලෙමධ ජාතකං.

123. අසබ්බකුභාමිනිං වාවං බාලො සබ්බකු භාසති,
නායං දධිං වෙදි න නඩගලිසං දධිමපයං² මඤ්ඤති නඩගලි-
සනභි.

3. නඩගලිසජාතකං.

124. වායමෙටෙච පුරිසො න නිබ්බිඤ්ඤාය පඤ්ඤිතො,
වායාමඤ්ඤ ඵලං පඤ්ඤ භුක්තා අමො අනීතිභනභි.

4. අමබ්බජාතකං.

125. බහුමපි සො විකප්ඨො අඤ්ඤං ජනපදං ගතො,
අනවාගනකුභාන දුසෙයා භුඤ්ඤ භොගෙ කවාභකාති.

5. කවාභකජාතකං.

1. කරෙයා - මජ්ඣ, සා.
2. දධිමපයං. (මෙක.) - මජ්ඣ. සා.

13. කුසනාළි වර්ගය

121. (ජාතනාදීන්) සමාන වූයේ ද ශ්‍රේෂ්ඨ වූයේ ද (මිත්‍රධර්මය) කරන්නේ ය. එකෙක් හීන වූයේ ද (මිත්‍රධර්මය) කරන්නේ ය. ඒ මිත්‍රයෝ විපතකියෙහි දී උතුම් වූ අරියක් ම (යහපතක් ම) කරන්නාහු ය. බුරුදගස උපන් මා ද දියබෙරලිය ගස උපන් කුසනාළි ද මෙනි.

1. කුසනාළි ජාතක යි.

122. නුවණ නැත්තේ යශස් (පිරවර සම්පත්) ලැබූ තමනට අතර්ථය පිණිස හැසිරෙයි. තමහට ද මෙරමාහට ද හිංසා පිණිස පිළිපදී.

2. දුමෙමධ ජාතක යි.

123. නුවණ නැත්තේ හැම තැනට ම නුසුදුසු තෙපුල් හැම තන්හි ම බෙණෙයි. මේ තෙමේ දී ද (දීකිරි ද) නඟුලිය ද නො දන්නේ ය. (යමයේ) දීකිරි ද නඟුලිය යයි සිතා ද එහෙයිනි.

3. නඩගුලිය ජාතක යි.

124. නුවණැති පුරුෂ තෙමේ වෑයම් කෙරේ ම ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. වෑයම් කිරීමේ ප්‍රයෝජනය බලව (රස) මෙසේ ද වී යෑ යි මෙසේ ද වී යෑ යි ඇසීම මාත්‍රයෙන් නොවෑ (ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් ම) අඹ අතුහව කරන ලදහු ය.

4. අමබ ජාතක යි.

125. ඒ පුරුෂ තෙමේ අනෙක් ජනපදයකට ගියේ බොහෝ කොට ම (පරිභව හා වංචා වචන) බණන්නේ ය. නැවත අවුදින් (තමාගේ ස්වාමියා) දූෂණය කරන්නේ ය. කටාහකය (අනාවාර ගනී හැරැපියා) සම්පත් අතුහව කරව.

5. කටාහක ජාතක යි.

126. තපේවකස්ස¹ කල්‍යාණං තපේවකස්ස පාපකං,
තස්මා සබ්බං න කල්‍යාණං සබ්බං වාපි න පාපකනති.

6. අසිලකඛණජාතකං.

127. තෙ දෙසා තානි වස්සුනි අහඤ්චි වනගොවරො,
අනුවච්ච චො තං ගණෙනය්‍යං පිබ්බං වීරං කලණ්ඩුකානි.

7. කලණ්ඩුකජාතකං.

128 යො වෙ ධම්මං ධරං කන්ධා නිගුලෙනා පාපමාවතර,
විසසාසසිත්වා භුතානි බිළාරං නාම තං වතනති.

8. බිළාරවතජාතකං².

129. නායං සිඛා පුඤ්ඤභෙතු සාසභෙතු අයං සිඛා,
න'ධ්‍රැව්ඨගණනං යාති අලතොත භොතු අග්ගිකානි.

9. අග්ගික'ජාතකං.

130. යථා වාචා ච භුඤ්ජස්සු යථාභුක්ඤ්චි ව්‍යාහර,
උභයං තෙ න සමෙති වාචාභුක්ඤ්චි කොසියෙති.

10. කොසියජාතකං.

කුසනාළිවගෙහා³ තෙරසමො.

තස්සුද්දනං:

කුසනාළිසිරිව්‍හයනො ච යසං
ද්ධිමබ්බකචාහකපඤ්චිමකො,
අථ පාපක බීරබිළාරවතං
සිබ්බිකොසියසව්භයනොන දස.

1. තදෙවකස්ස - "අයමෙව වා පාඨො, දුතියපදෙපී එයෙවනගො" අවධිකතො.
2. පිච මජ්ඣං-සායා.
3. මුසිකජාතකං-සායා.
4. අග්ගිකභාථවජ - මජ්ඣං.
5. සරිකඛවගො-මජ්ඣං.

126. එකකුහට හේ ම (එය ම) කලාණය (යහපත් ය) එකකුහට හේ ම ලාමක ය. එහෙයින් සියල්ල කලාණ නො වේ. සියල්ල ලාමක ද නො වේ.

6. අසිලකමණ ජාතක යි.

127. (නා උපත් මවුකුස නම් වූ) දේශය ද (මවු ගැබ නම් වූ) වස්තුව ද වනගොවර වූ (කිරිසන් වූ) මම ද දැනිමි. (සාමීවරු) තා දැන ගැඹගන්නාහ. කලණකුකය කිරි බොව.

7. කලණකුක ජාතක යි.

128. යමෙක් එකාත්තයෙන් (දශකුශල) ධර්මයන් ධවජයක් කොට (මතු කොට පෙන්නා) සත්ත්වයන් (ලවා මේ සිල්-වනෙකැ යි) විශ්වාස ඇති කරවාගෙනැ තමන් තතු සහවාගත්තේ පවි සිදු කෙරේ ද ඔහුගේ ඒ පැවැත්ම බිලාර නම් වුතය යි.

8. බිලාරවත ජාතක යි.

129. මේ සිබාව (භීසෑ මුදුනෙහි බැදි කෙස් රොද) පින් පිණිස නො වේ. මේ සිබාව අනුන් කනු සඳහා ය. (මේ මූසික සමුහයා) ඇඟිලි ගණනට නො යේ. අඟ්ඟිය තාගේ (මියන් ගිණිම) මේ පමණ වේවා.

9. අඟ්ඟික ජාතක යි.

130. කොසියාව (ලෙඩෙමි යන) වචනයට අනුකූල වෑ අනුභව කරව. කෑ දෙයට අනුකූල වෑ මෙහෙ කරව. කීගේ (ලෙඩෙමි යන) කීම ද අනුභව කිරීම ද යන මේ දෙකරුණ සම නො වේ.

10. කෝසිය ජාතක යි.

තෙලෙස්වැනි කුසනාළි වර්ග යි.

එහි උදහන:

කුසනාළි - යසං (දුමමමධ) දධි (නඬගලීස) - අඹ - කටාහක - පාපක - (අසිලකමණ) බීර (කලණකුක) බිලාරවත - සිව් (අඟ්ඟික) කොසිය යන දසය යි.

14. අසම්පදනවග්ගො.

131. අසම්පදනොතිතරිතරසස
බාලසස මිත්තානි කලීභවතති,
තසමා හරාමී භුසං අධිභමානං
මා මෙ මිත්ති ජීවිත්ථ¹ සසසතායතති.

1. අසම්පදනජාතකං.

132. කුසලුපදෙසෙ ධිතියා දළ්භාය ව
අවජ්ඣිතකතා² භයභීරුතාය ව,
න රකඛසීතං වසමාගමිමං³
ස සොජීභාවො මහතා භයෙන මෙති.

4. පඤ්චගරුකජාතකං⁴.

133. මෙමං යභිං තඤ්ඤා අරී උදිරිතො
උදකසස⁵ මජ්ඣෙකි ජලතෙ සතාසනො,
න අජ්ජ වාසො මහියා මභීරුහෙ
දියා හජවෙතා සරණජ්ජ නො භයතති.

3. සතාසනජාතකං.

134. යෙ සඤ්ඤානො තෙපි දුග්ගතා
යෙපි අසඤ්ඤානො තෙපි දුග්ගතා,
එතං උභයං විචජ්ජය
තං සමාපතතිසුඛං අනඛගණ⁵තති.

4. කුමාරසොධනජාතකං.

135. වජ්ඣභං සුරියාභණ්ඩො යොධි පඤ්ඤාය ගාධති,
අවිතකෙකන කුමාරෙනා හොති ආභසිරුපගොති.

5. වජ්ඣභජාතකං.

1. ජීවිත්ථ - මජ්ඣ., සඟ්ග.
2. අනිවජ්ඣිතකතො - මජ්ඣ.
3. වසමාගමිමං - මජ්ඣ.
4. භීරුකජාතකං - මජ්ඣ., සඟ්ග. (පඤ්චගරුකජාතකං.)
5. අභය - මජ්ඣ., සඟ්ග.

14. අසම්පදන වර්ගය

131. කිසියම් භීත වූ ද උතුම් වූ ද වස්තුවක් නො ගැනීම නිසා අනුවණයාගේ මිතුරෝ කිලුටු වෙත්. (හෙවත් බිඳෙත්.) එහෙයින් (මිත්‍රත්වය රකිනු පිණිස) මිතුරා දෙන ලද බොල් කුරුණි සතර ගතිමි. මගේ මිත්‍රත්වය නො පිරිහේවා, මිත්‍රත්වය සඳ පවතීවා.

1. අසම්පදන ජාතක යි.

132. දක්ෂ වූ (පසේබුදුවරයන්ගේ) අවවාදයෙහි දැඩි වැ පිහිටි හෙයින් ද භය භීරුතායෙන් නො නැවති හෙයින් ද යකින්නන්ගේ වශයට නො පැමිණියම්හ. මට මහත් වූ බියෙන් ඒ සෙන් බව වී.

2. පඤ්චගරුක ජාතක යි.

133. යම් තැනෙකැ නිර්භය ද එ නැත සතුරා නැඟිසිටියේ ය. දිය මැද ගිනි දිලියෙයි. පොළොෆ් තෙලෙහි වූ රුක්භි අද වායයෙක් නැත. අන් දෙසෙක යවු අපට පිහිට වූ තැනින් අද බිය උපන.

3. සතාසන ජාතක යි.

134. සිතැති යම් සත්ත්ව කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ද දිලිඳු වෙති. සිත නැති යම් සත්ත්ව කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ද දිලිඳු වෙති. සිත ඇති සිත නැති භවයන් දුරු කරව, ඒ අරූප සමවත් සුව නිදෙයි.

4. කුමාරසොධන ජාතක යි.

135. මෙ ලොවැ යමෙක් ඔදනකසිණය ද පිතකසිණය ද නුවණින් වඩා ද, මේ දෙයාකාරයෙන් වැඩු විතර්ක රහිත දැහැනින් (දෙවැනි දැහැනින්) ආභසාර බඹ ලොවට පැමිණියේ වෙයි.

5. වජ්‍ය ජාතක යි.

136. යං ලඤ්ඤං තෙන තුට්ඨිඤ්ඤං අතීලොභො හි පාපතො,
භංසරාජං ගභෙඤ්ඤාන සුවණ්ණං පරිභායරාති.

6. සුවණ්ණභංසජාතකං.

137. යඤ්ඤො ලභතෙ ඛිඤ්ඤා දුතියො තස් ජායති,
තතියො ච චතුඤ්ඤා ච ඉදං තෙ ඛිඤ්ඤා ඛීලනතී.

7. ඛිඤ්ඤාජාතකං.

138. කීනෙත ජට්ඨාහි දුලෙඛධ කීනෙත අජිනසාවියා,
අඛතනතරං තෙ ගහනං බාහිරං පරිමජ්ජයිති.

8. ගොධජාතකං.

139. අකඛි හීනතා පටො නටෙයා සඛී ගභෙ ච භණ්ඩනං,
ලභතො පදුට්ඨකලලනො උදකමඛි ඊලමඛි වාතී.

9. ලභතොභට්ඨජාතකං.

140. නිච්චං උඛිඤ්ඤාභදයා සඛ්ඤ්ඤාකච්චෙසකා,
තසමා තෙසං වයා නඤ්ඤී කාකානඤ්ඤාක ඤ්ඤීත'හතී.

10. කාකජාතකං.

අසමපද, නිච්චෙගා චූදදසමො.

තඤ්ඤාදානං:

ඉතරිතරරකසිඛෙමීයො ච
පරොසතපඤ්ඤාන ආභසිතරො චුන,
අඵ භංසවරුතමඛිඤ්ඤාජට්ඨං
පටනට්ඨකකාකවරෙන දස.

136. යමක් ලැබුණේ ද එයින් (ලද දෙයින්) සතුටු විය යුතු ය. අධික ලෝභය ලාමක ය. (රන් වැඩියක් ලබනු රිසි ව) ස්වර්ණභංග රාජයා අල්ලා ගැනීම නිසා රනින් පිරිහුණේ ය. (ලැබෙන්නට තුඩු රන් ද නො ලැබුණේ ය.)

6. සුවර්ණභංග ජාතක යි.

137. යම් තැනෙකැ බළලෙක් (ගොදුරක්) ලබා ද එතැනැ දෙවෙනි බළලෙක් උපදී. තෙවැන්නෙක් ද සිවුවැන්නෙක් ද උපදී. මේ තිගේ බබ්බුකා බිලය යැ. (පළිඟු ගුහාව යැ.)

7. බබ්බුක ජාතක යි.

138. මෝඩය, ජවායෙන් තට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? අඳුන් දිව් සමෙන් තට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? තාගේ හිත රාගාදී කෙලෙස් කසළින් පිරී ඇත. පිටත (සිරුර) තවුස්වෙස් දරා පිරිමදනෙහි ය.

8. ගොඩ ජාතක යි.

139. නේත්‍රයෝ බුන්හ, පටය (වස්ත්‍රය) නවුයේ ය. (නැති විය) යෙහෙළිය හා තාගේ බිරිය ගෙයි කලහ යැ. දිය ගොඩ දෙනැත්ති දුෂිතකම්පානත ඇත්තෙහි යැ.

9. උභතොහට්ඨ ජාතක යි.

140. සතතයෙන් නැතිගත් සිත් ඇතියහ. සියලු ලෝචුස්සන් වෙහෙසන්නාහ. එහෙයින් අපගේ නැසියන් වූ ඒ කවුඩනට වුරුණුතෙල් නැත.

10. කාක ජාතක යි.

තුදුග්වැනි අසම්පදන වර්ග යි.

එහි උද්දන:

ඉතරිතර (අසම්පදන) යැ රක්ඛසී (පඤ්චගරුක) යැ මෙමී (සතාසන) යැ පරොසතපඤ්ඤ (කුමානසොධන) යැ ආහසාර (වන්දාහ) යැ භංසවරුතගම යැ බබ්බු යැ ජවා (ගොඩ) යැ පටනට්ඨක (උභතොහට්ඨ) යැ කාක යැ යි ජාතක දසයෙකි.

15. කකණ්ඩකවග්ගො.

141. න පාපජනසංසෙවී අවචනාසුචමෙධනී,
ගොධාකුලං කකණ්ඩො'ව *කලිං පාපෙතී අත්තානතනී.

1. ගොධජාතකං.

142. එතං හි තෙ දුරාජාතං යං සෙසි මතසායිකං,
යසස තෙ කඛඨ්ඵානසස හඤ්ඤා දණ්ණො න මුළුච්ඡි'ති.

2. සිගාලජාතකං.

143. ලසී ව තෙ නිස්සලිතා මඤ්ඤො ව විදලිතො,
සඛ්ඛා තෙ එඤ්ඤා හඤ්ඤා අජ්ඣ ඛො නිං විරොචසී'ති.

3. විරොචනජාතකං.

144. බහුමෙපතං අසඬ්ඨි ජාතවේද
යං තං වාලධිතා හි පුජයාම,
මංසාරහසස නඤ්ඤා මංසං
නඬගුට්ඨමි හවං පටිග්ගහාතු'ති.

4. නඬගුට්ඨජාතකං.

145. න නිං රාධ වීජානාසි අඛරතෙත අනාගතෙ,
අව්භායතං විලපසි වීරතො කොසියායතෙ'ති.

5. රාධජාතකං.

146. අපි නු හනුකා සනතා මුඛණ්ඨ පරිසුසසති,
ධරමාම න පාරෙම පුරතෙව මහොදධී'ති.

6. කාකජාතකං.¹

*. පාළියං පන ඵලං පාපෙතීති ලිඛනං, තං වාසඤ්ඤා අධිකරාග් නඤ්ඤා අපඤ්ඤා න සුජජති. තඤ්ඤා යරාච්ඡිකතමෙව ගහෙතඤ්ඤා, අධිකරා.

1. සමුදකාකජාතකං.

15. කකණ්චක වර්ගය

141. පාපජනයා සෙවුනා පුද්ගල එකාන්තයෙන් සුව නො වඩයි. (නො ලබයි.) කකණ්චකයා (කටුස්සා) කෙරෙන් ගොඩාකුලය මෙන් තමා ද තමා හා එක් වුවහුදු විනාශයට පමුණුවයි.

1. ගෝඨ ජාතක යි.

142. යම් කාරණයෙකින් මළ එකක්හු මෙන් හෝනෙහි ද? තොපගේ මේ කාරණය නො දතහැකි ය. (කවර හෙයින් ද යත්:) දඬුකෙළවර අදනා කල්හි තොපගේ අතින් මුගුරුදණ්ඩ නො මිදේ ද (එහෙයිනි.)

2. සිගාල ජාතක යි.

143. තාගේ හිස්මුල් ද පිටතට නික්මුණේ ය. හිසද පළන ලද්දේ ය. තාගේ සියලු ඉළඇට බිඳුණේ ය. අද වූකලී තෝ බබළන්නෙහි ය.

3. විරොචන ජාතක යි.

144. අසත්පුරුෂ වූ හීනිදෙවිය, යම් හෙයෙකින් තා වාලධියෙන් පුදුමෝ ද මෙ පමණකුදු (තමනට අයිති දේ රැකගත නොහැකි තොපට) බෙහෙව මාංසානුභවයට සුදුසු තොපට අද මස් නැත. පින්වත තඟුට ද පිළිගනීවා.

4. නඩගුට්ඨ ජාතක යි.

145. රාධය, තෝ මධ්‍යමරාත්‍රිය නො ආ කල්හි (මෙතෙක් දෙනා ආවාහු යයි) නො දන්නෙහි ය. (එසේ වූ තෝ පරපුරුෂයන් වළකනුව) අව්‍යක්ත වූ විලාපයක් බණන්නෙහි ය. බැමිණිය බමුණා කෙරෙහි නො ඇලුණා ය.

5. රාධ ජාතක යි.

146. අපගේ හනු (හකු) විධාවට පැමිණියේ ය. මුඛය ද වියළෙයි. මුහුදු දිය ඇදලන්නට වියා කරමහ. දිය හිස් කළ නො හෙමහ. මහමුහුදු පිරේ ම ය.

6. කාක ජාතක යි.

147. න ඉදං දුක්ඛං අදුං දුක්ඛං යං මං තුදති වායසො
යං සාමා පුඤ්චරතොන කතතිකං නාතුභොසසතීති.

7. පුපඵරතජාතකං.

148. නාභං පුනං න ච පුනං න වාපි අපුනපපුනං.
භජ්ඣධොඤ්ඤිං පචෙකඛාමි. නථා හි භයතජ්ජනො'ති.

8. සිගාලජාතකං.

149. එකපණණං අයං රුකෙඛා න භූමා චතුරධ්‍යුලො,
එලෙන විසකපෙන මභායං කිං භවිසසතීති.

9. එකපණණජාතකං.

150. අසනතං යො පගණහාති අසනතඤ්චපපෙවති,
තචෙව සාසං කුරුතෙ ව්‍යග්ගො සඤ්චිකො යථාති.

10. සඤ්චිජාතකං.

කිකණ්ඨකචගෙගා¹ පණ්ණරසමො.

තඤ්ඤාදානං:

සුඛමෙධතිදණ්ඨවරො ච පුන
ලභිවාලධිපඤ්චමරාධවරො,
සමභොදධිකතීකධොඤ්ඤි පුන
චතුරධ්‍යුලධ්‍යාගචරෙන දස.

ලපරිමපණණාසමො.

එකකනිපාතො නිට්ඨිතො.

තත්‍ර වග්ගදානං:

අපණණකං සීලවග්ගකුරුභිත
කුලාවකං අත්තාමෙනපඤ්චමි.,
ආසිංසොඉජ්චිරුණං අපාසි.
ලීකභවගෙගත තෙරස,
පරොසතං භංසිසරිකඛං
අසමපදංකකණ්ඨවගෙගා.

1. පාපභවනවගෙගා - මජ්ඣ.

147. කවුඩු තෙම (හුල නියා සිටින) මා තුඩින් විදින්නේ ය. යන යම් දුක්ක ඇද්ද, මෙය මට දුක් නො වෙයි. (මාගේ අඹු) සාමා වනුක් මලින් රැඳු වස්ත්‍රයෙන් සැරසී කාර්තීකොත්සවශ්‍රීය නො විදී යන යමක් ඇද්ද, එය මට දුක් වේ.

7. පුළුරතන ජාතක යි.

148. මම ඇත්කඳ තුළට නැවත නො යෙමී, නැවත ද නො යෙමී, නැවත නැවත ද නො යෙමී. ඒ එසේ මැ ය. එපමණම හයින් තැනී ගත්තෙම වෙමී.

8. සිගාල ජාතක යි.

149. මේ (කොසඹ) ගස (දෙපසෙහි) එක එක පත් ඇත්තේ ය. බිමින් සහරගුලක් වැඩියේ ද නො වෙයි. හලාහල වීඝ සමාන වූ පත්‍රයෙන් යුක්ත ය. මහත් වැ වැඩුණේ කුමක් නම් වන්නේ ද,

9. එකපණණ ජාතක යි.

150. යමෙක් අසත්පුරුෂයාට සත්කාර සම්මාන කෙරේ ද අසත්පුරුෂයා සෙවන හෝ කෙරේ ද, (ඒ අසත්පුරුෂයා) ඔහු ම ගීලගනී. (විනාශයට පත් කෙරෙයි) ව්‍යාඝ්‍ර සංජීවක දෙදෙනා මෙනී.

10. සඤ්ජීව ජාතක යි.

පසලොස් වැනි කකණ්චක වර්ග යි.

එහි උද්දනාය:

සුඛමෙධ (ගොඩ) දණුවර (සිගාල) ලසි (විරොචන) වාලසි (නඩ්ගවධ) පස් වැනි රාධ මහොදධි (කාක) කකනික (පුළුරතන) බොඤ්ඤි (සිගාල) වතුරඩ්ගුල (එකපණණ) ව්‍යාඝ්‍ර (සංජීව) යන දසය යි.

උපරිම පණණාසක යි.

එකක නිපාතය නිමි.

එහි වග්ගදනා:

අපණණක - සිලව - කුරුඹය - කුලාවක - පස්වැනි අසාකාම - ආසිංස - ඉඤ්ඤි - වරණ - අපාසිමහ - දස වැනි ලිඛන - පරොසන - හංසි - පරිකඛ (කුසනාළි) අසම්පදන - කකණ්චක යනු යි.

දුකනිපාතො

1. දඬුවමෙහො

- 151. දඬුං දඬුසස විපති මලලිකො¹ මුදුනා මුදුං
සාධුමපි සාධුනා ජෙනි අසාධුමපි අසාධුනා,
එතාදිසො අයං රාජා මඤ්ඤා උය්‍යාහි සාරථී.
- 152. අකෙතාධෙන ජිනෙ කොධං අසාධුං සාධුනා ජිනෙ,
ජිනෙ කදරියං දනෙන සචෙවන අලිකවාදීනං²
එතාදිසො අයං රාජා මඤ්ඤා උය්‍යාහි සාරථී.

1. රාජොවාදජාතකං.

- 153. අසමෙකතිතකමමනං තුරිතාහිනිපාතිනං,
සානි කමමානි තපෙපනති උණං වජෙකාහිතං මුචෙ.
- 154. සීහො ව සීහනාදෙන දදුරං අහිනාදඨි,
සුඤ්ඤා සීහසස නිඤ්ඤාසං සීගාලො දදුරෙ වසං
භීතො සන්තාසමාපාදි හදයඤ්ඤාසස අපථලීති.

2. සීගාලජාතකං.

- 155. වතුපපදෙ අහං සමම කමපි සමම වතුපපදෙ,³
එහි සීහ නිවකතසුසු කිනත්‍ර භීතො පලායසි.
- 156. අසුචී සුත්ලොමොසි දුග්ගජෙධා වාසි සුකර,
සචෙ සුජකිතුකාමොසි ජයං සමම දුමී තෙති.

3. සුකරජාතකං.

- 157. ඉධුරගානං පචරො⁴ පච්චෙධා
සෙලසස විචෙණණන පමොකඛමිචජං,
බුහමඤ්ඤා විචෙණණ අපවායමානො
බුහුකතිතො නො වීසහාමී. හොකතුං.

1. බසතිකො-මජසං, බලලිකො-සා.
2. සචෙවනාලිකවාදීනං-මජසං, සා.
3. සමම - මජසං, සා.
4. පචරං-සීමු.

දුකනිපාතය

1. දළභ වර්ගය

151. මලලික නම් රජ දැඩි (තද) අයට තදින් පහර දෙයි. මෘදු අය මෘදුභාවයෙන් දිනයි. සත්පුරුෂයා සාධු ගුණයෙන් ද අසත්පුරුෂයා අසාධු ගුණයෙන් ද දිනයි. මෙ රජ මෙබඳු ගති ඇත්තේ ය. රථාවාය්, මාර්ගයෙන් පහව යා (යි මලලික රජුගේ රථාවාය්‍යා බරණැස් රජුගේ රථාවාය්‍යාට කී ය.)

152. ක්‍රොධ කරන්නා ක්‍රොධ නො කිරීමෙන් (මෙමන්ත්‍රියෙන්) දිනයි. අසත්පුරුෂයා සාධු ගුණයෙන් දිනයි. තදමසුරා (තදමසුරබව) දීමෙන් දිනයි. බොරු කියන්නා සත්‍යවචනයෙන් දිනයි. මෙ රජ මෙබඳු ගුණ ඇත්තේ ය. රථාවාය්, මාර්ගයෙන් පහව යා (යි බරණැස් රජුගේ රථාවාය්‍යා මලලික රජුගේ රථාවාය්‍යාට කී ය.)

1. රාජොවාද ජාතක යි.

153. මනා කොට පරික්‍ෂා නො කොට කරන ලද කම්මානන ඇති, (නොවිචාරා) වහා කටයුතු පටන් ගන්නහු, උණු අහරක් මුඛයෙහි තැබීමෙන් මුඛය දූවෙන්නා සේ තමාගේ ක්‍රියාවෝ (ඔහු) තවත්. (ස්වකීය ක්‍රියාවලින් ඔහු තැවෙයි, දූවෙයි.)

154. සිංහ තෙමේ ද සිංහනාදයෙන් පර්වතය එකනාද කෙළේ ය. පර්වතයෙහි වසන්නා වූ හිවලා සිංහයාගේ මහභඩ අසා (මරණ බියෙන්) බියපත් වූයේ තැතිගැන්මට පැමිණියේ ය. ඔහුගේ හෘදය ද පැළුණේ යි.

2. සිගාල ජාතක යි.

155. යහළුව, මම සිවුපායෙහි. යහළුව, තෝ ද සිවුපායෙහි. සිංහය මෙහි එව, නවතුව, බියපත් වූයේ කුමට පලායෙහි ද?

156. (තෝ) අපවිත්‍ර වූ කුණු වූ ලොම් ඇත්තෙහි ය, දුගඳ හමන්නෙහි ය. ගුකරය, ඉදින් මා හා සුදු කරනු කැමැත්තෙහි නම් යහළුව තට ජය දෙමි.

3. සුකර ජාතක යි.

157. මිදීමක් කැමැත්තා වූ සර්පරාජ තෙමේ ශෛල වර්ණයෙන් මේ වල්කලාවට හෙවත් තවුස් පොරෝණය ඇතුළුව පිවිසියේ ය. මම තොප වහන්සේගේ බ්‍රහ්මවර්ණය පුදන්නෙමි (බඩගිනි ඇත්තෙමි) කනු කැමැත්තෙමි නමුදු කන්නට නො පොහොසත් වෙමි.

158. යො බ්‍රහ්මගුණො චිරමෙව ජීව
දිබ්බා¹ ච නෙ පානුභවන්තු භක්ඛා,
යො බ්‍රහ්මචණ්ණො² අපවායමානො
බ්‍රහ්මකනිතො නො වීසභාසි භොක්ඛනති.

4. උරගජාතකං.

159. ජීව වස්සසතං ගඟ්ඨ³ අපරානි ව වීසති.
මා මං පිසාවා බාදන්තු ජීව කං සරදෙසතං.
160. කමපි වස්සසතං ජීව අපරානි ව වීසති,
වීසං පිසාවා බාදන්තු ජීව කං සරදෙසතනති.

5. ගගගජාතකං.⁴

161. අලීනවික්ඛං නිස්සාය පහට්ඨා මහතී වමු,
කොසලං සෙනාසන්තුවට්ඨං ජීවගාහං⁵ අගාහයි.
162. එවං නිස්සයසම්පන්නො භික්ඛු ආරදධිවිරියො,
භාවයං කුසලං ධම්මං යොගකෙඛම්ඝ්ඝ පක්ඛියා.
පාපුණෙ අනුපුබ්බන්ත සබ්බසංයොජනකඛයනති.

6. අලීනවික්ඛජාතකං.

163. යෙන කාමං පණාමෙති ධම්මො බලවතං මිථි,
*උත්තදන්තී විජානාහි ජාතං සරණතො භයං.
164. අපි චෙපි දුබ්බලො මිත්තො මිත්තධම්මෙසු නිට්ඨති,
යො ඤාතකො ච බන්ධු ච යො මිත්තො යො ච මෙ සබ්බා
දුට්ඨිති මානිමඤ්ඤිසො⁶ සිගාලො මම පාණදෙති.

7. ගුණජාතකං.

165. න ඉදං වීසම්ඨිලෙන සොණෙන සුභනුස්සභ,
සුභනුපි තාදිසොයෙව යො සොණස්ස ස ගොචරො.

1. දිබ්බාව - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. බ්‍රහ්මං වක්ඛං - මජ්ඣං.
3. ගඟ්ඨ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. වීසති - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. භග්ගජාතකං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
6. ජීවගාහං - අට්ඨකථා, මජ්ඣං, ස්‍යා.
* උත්තදන්තීති පාඨොයෙව.
7. මානිමඤ්ඤිසො - මජ්ඣං, ස්‍යා මානිමඤ්ඤිසො.

158. උක්කම වර්ණයට පුදන්තා වූ කනු කැමැත්තා වූ ද යමෙක් අනුභව කරන්නට නොපොහොසත් ද (ඒ තෝ) බ්‍රහ්මයා විසින් රක්තා ලද්දෙහි ය. බොහෝ කලක් මැ ජීවත් වෙවා! තට දිව්‍යභෝජනයෝ පහළ වෙත්වා!

4. උරග ජාතක යි.

159. ගඟය තෙපි එක්සිය විසි වසක් ජීවත් වව, පියාවයෝ මා නොකත්වා, තෙපි ශරත් සෘතු සියයක් (එක්සියවිසි වසක්) ජීවත් වව. (ශරත් සෘතු සියය නම් අවුරුදු සියයයි.)

160. තෙපි දු එකසිය විසිවසක් ජීවත් වව. පියාවයෝ හලාහල විෂය කත්වා, තෙපි ශරත් සෘතු සියයක් ජීවත් වව.

5. ගඟ ජාතක යි.

161. අලීනවීක්ක කුමාරයා නියා ඉතා සතුටු වූ මහත් වූ සෙනා නොමෝ ස්වකීය රාජ්‍යයෙන් සතුටු නො වූ (පරරාජ්‍යලොභයෙන් පැමිණි) කොයොල් රජු ජීවග්‍රාහයෙන් අල්වාගත්තී ද,

162. මෙසේ නිඃශ්‍රය සම්පන්න වූ වතුරවිධ යොගයාගේ ජෂ්මයට හෙවත් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා සත්තිය බොධිපාක්ෂික කුශලධර්මයන් වඩන්නා වූ පටන් ගන්නා ලද වියඞ් ඇති මහණ පිළිවෙළින් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඝෂයට (රහත්බවට) පැමිණේ.

6. අලීනවීක්ක ජාතක යි:

163. උක්කත වූ දළ ඇති මෘගරාජය, ඊශ්වර තෙමේ යම් දිශාවෙකින් සේවකයා පහ කරනු කැමැති ද ඒ දිශාවෙන් ඒකාන්තයෙන් පහ කෙරෙයි. බලවතුන්ගේ ස්වභාවධර්මය මෙසේ දැනුව, නොහොත් උස් වූ නාද ඇති සිංහධෙතුව යම් කාරණයකින් ඒකාන්තයෙන් හිංසා කෙරේ ද එපරිදි තී දැනුව. යම් හෙයකින් පිහිට වැ සිටී තොප කෙරෙත් හය උපන්නෝ ද එහෙයින් යම්හ.

164. ඉදින් දුර්වල වූ මිත්‍ර තෙමේ මිත්‍රධර්මයෙහි පිහිටියේ නම් හෙතෙමේ නෑයා ද, බන්ධු ද, මිත්‍ර ද, යහළුවා ද වේ. සිංහිය අවමන් නො කරව, හිවලා මාගේ ප්‍රාණදයක මිත්‍ර වේ.

7. ගුණ ජාතක යි.

165. සුභනු නම් අශ්ව තෙමේ යෝණ නම් අශ්වයා සමඟ යම් ප්‍රේමයක් කෙරේ ද එය තමාගේ විෂම ස්වභාවයෙන් නො වේ. යම් සුභනු නම් අශ්වයෙක් යොණ අශ්වයා හා සමාන ගොවර ඇත්තේ ද සුභනු නම් අශ්වයා ද එබඳු මැ යි.

166. පකඛන්දිනා පගබෙහන¹ නිච්චං සන්දනබාදිනා
සමෙති පාපං පාපෙන සමෙති අසනා අසනති².

8. සුභනුජාතකං.

167. උදෙනයං චකඛුමා එකරාජා
හරිසසවණණං පඨවීපහාසො,
තං තං නමසසාමි හරිසසවණණං පඨවීපහාසං
තයජ්ඣ ගුණා විහරෙමු දිවසං.

168. යෙ බ්‍රාහ්මණො වෙදගු සබ්බධමෙම
තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයනතු,
නමන්ති බුද්ධානං නමන්ති බොධියා
නමො විමුක්ඛානං නමො විමුක්ඛියා.
ඉමං සො පරිත්තං කතං මොරො වරති එසනා.

169. අපෙනයං චකඛුමා එකරාජා
හරිසසවණණං පඨවීපහාසො,
තං තං නමසසාමි හරිසසවණණං පඨවීපහාසං
තයජ්ඣ ගුණා විහරෙමු රතතිං.

170. යෙ බ්‍රාහ්මණො වෙදගු සබ්බධමෙම
තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයනතු,
නමන්ති බුද්ධානං නමන්ති බොධියා
නමො විමුක්ඛානං නමො විමුක්ඛියා.
ඉමං සො පරිත්තං කතං මොරො වාසමකපයි³ති.

9. මොරජාතකං.

1. පගබෙහන-මරසං.
2. සනනති-සනා.

166. අශ්වයන් මතුයෙහි පනින පියවි ඇති කායප්‍රගල්භකාදී-
යෙන් යුක්ත වූ නිකර (තමා බැඳි) රහන කන ස්වභාව ඇති
පාපස්වරූපඇතියහු හා දුශ්ශීලත්වය සමාන වන්නේ ය. (එසේම)
අසත් පුරුෂයා අනාවාරයෙන් යුක්තයා හා සමාන වන්නේ යි.

8. සුභනු ජාතක යි.

167. (අත්ධකාර විධමන කොට දකුම ලබා දෙනුයෙන්)
වක්ෂුස්මත් වූ (සක්වළ මුළුල්ලේ ආලෝකය පතුරුවන්නන් කෙරෙන්
ශ්‍රේෂ්ඨ හෙයින්) එකරාජ වූ ස්වර්ණවර්ණ වූ පොළොව ඛුචුළු
වන්නා වූ මේ සූර්යයා උදවේ. එහෙයින් රන්වන් වූ පොළොව
ඛුචුළුවන්නා වූ කොපට නමස්කාර කෙරෙමි. තොප විසින් ආරක්‍ෂා
කරන ලද්දෙමෝ අද දවහල වාස කරමහ.

168. සියලු (ස්කන්ධාදි) ධර්මයන් සිය නැණින් දනූ
ගන්තූ වූ යම් (ක්ෂීණාසුව) බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුනට
මාගේ නමස්කාරය වේවා, ඒ උතුමෝ මා පාලනය කෙරෙත්වා,
බුදුවරයනට මාගේ නමස්කාරය වේවා, බෝධිඤ්ජනයට ද මාගේ
නමස්කාරය වේවා, අර්භත්ඵලවිමුක්තීන් විමුක්තයනට ද මාගේ
නමස්කාරය වේවා, (නදඛනාදි පඤ්ඤ) විමුක්තියට ද මාගේ නමස්-
කාරය වේවා, ඒ මයුරයා මේ පිරිත කොට ගොදුරු සෙවීම පිණිස
හැසිරේ.

169. වක්ෂුස්මත් වූ එකරාජ වූ ස්වර්ණවර්ණ වූ පොළොව
ඛුචුළුවන්නා වූ සූර්යයා අස්තයට යෙයි. එහෙයින් රන්වන් වූ
පොළොව ඛුචුළුවන්නා වූ ඔබට නමස්කාර කෙරෙමි. තොප
විසින් ආරක්‍ෂා කරන ලද්දෙමෝ රාත්‍රියෙහි වාස කරමහ.

170. සියලු ධර්මයන් සිය නැණින් දනූ ගන්නා වූ යම්
(ක්ෂීණාසුව) බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුනට මාගේ නමස්කාරය
වේවා, ඒ උතුමෝ මා පාලනය කෙරෙත්වා, බුදුවරයනට මාගේ
නමස්කාරය වේවා, බෝධිඤ්ජනයට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා
අර්භත්ඵලවිමුක්තීන් විමුක්තයනට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා,
විමුක්තියට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා. ඒ මයුරයා මේ පිරිත
කොට වාසය කෙළේ යි.

9. මොර ජාතක යි.

68 ජාතකපාළි-දුකතීපාතො

171. එවමෙව නුනා' රාජානං වෙදෙහං මීථිලග්ගහං,
අසසා වහනති ආජඤ්ඤා යථා භංසා විතීලකං.

172. විතීල දුග්ගා භජසි අභුමිං තාත සෙවසි,
ගාමනතිකාති² සෙවසුඤ්ඤා එතං මාතාලයං තවා'ති.

10. විතීලකජාතකං.

දලුභවගෙගා පඨමො.

තසුද්දනං:

විරමලලිකදද්දරසුකරකො
උරගුනම පඤ්ඤාම ගග්ගවරො,
මහති වලු යා ව සිගාලවරො
සුභනුනමමොරවිතීල දස.

1. එවමෙවනු-මජ්ඣ. (කානි).
2. ගාමනකරාති-මජ්ඣ. ගාමනක සඟා.

171. කාරණාකාරණ දන්තා වූ භංසයෝ යමයේ විනීලක නම් වූ මා උසුළද්ද එමෙන් මැ විදේහාධිපති වූ මීසුලු නුවර රජු අශ්වයෝ උසුළත්.

172. විනීලය, තෝ පර්වත දුර්ගය සෙවුනෙහි දරුව, තට භූමි නො වූ පර්වත විෂමසානය සෙවුනෙහි ග්‍රාමාන්තයෙහි වූ (කසලගොඩ අමුසොහොන් ආදී) සානයෝ පෙවන කර. තෙල තොප මවගේ වාසසානය යි.

10. විනීල ජාතක යි.

පළමුවැනි දළ්භ වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

උතුම් මලලික (රාජොවාදක) යැ, දඳුර (සිගාල) යැ, ඉකර ජාතක යැ, උරගජාතක යැ, පස්වැනි ගඟජාතක යැ, මහාසෙනා ඇති (අලීනවික) ජාතක යැ, සිගාල (ඉණ) ජාතක යැ, සුභනු ජාතක යැ, උතුම් වූ මොර ජාතක යැ, විසීලක ජාතක යැ, යන දසය යි.

2. සන්ථව්වගෙහා

173. න සන්ථවං කාපුරිසෙන කඨිරා
අරියො භි අරියෙන පජානමක්ථං
චීරානුචුක්ඛොපි කරොති පාපං
ගජො යථා ඉන්ද්‍රසමානගොත්තං.
174. යංනෙව්ච ජඤ්ඤ සදියො මමනති
සීලෙන පඤ්ඤය සුතෙන වාසි.
තෙනෙව මෙත්තිං කඨිරාථ සද්ධිං,
සුඛාවභෝ සපුරිසෙන සබ්බමොති.

1. ඉන්ද්‍රසමානගොත්තජාතකං.

175. න සන්ථවස්මා පරමඤ්චී පාපියො
යො සන්ථවො කාපුරිසෙන භොති,
සන්තප්පිතො සප්පිතා පායසෙන
කිචජා කතං පණ්ණකුට්ඨං අදබ්බති.
176. න සන්ථවස්මා පරමඤ්චී සෙයො
යො සන්ථවො සපුරිසෙන භොති,
සීහස්ස ව්‍යඤ්ඤ ව දීපිතො ව
සාමා මුඛං ලෙහති සන්ථවෙනා'ති.

2. සන්ථවජාතකං.

177. කාළා මීඟා සෙතදන්තා තච ඉමෙ¹
පරොසතං භෙමජාලාභිසඤ්ජන්තා²,
තෙ තෙ දදමීති සුසිම මුඛි
අනුස්සරං පෙත්තිපිතාමභානා.
178. කාළා මීඟා සෙතදන්තා මම ඉමෙ³
පරොසතං භෙමජාලාභිසඤ්ජන්තා,
තෙ තෙ දදමීති වදමී මාණව
අනුස්සරං පෙත්තිපිතාමභානන්ති.

3. සුසිමජාතකං.

-
1. යදෙව - ස්‍යා
 2. සුඛොහෙව - මජ්ඣං, ස්‍යා
 3. පායාසෙන - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 4. තචිමෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 5. ජාලාභිජන්තා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 6. මමිමෙ - ස්‍යා. මමිමෙ-මජ්ඣං.

2. සන්ඵච වර්ගය

173. අර්ථය දන්නා වූ (ආචාර) ආර්ය පුද්ගල තෙමේ අන්තර්ග වූ කුක්කිත පුද්ගලයා හා සහවාසය නොකරන්නේ ය. (කුමක් හෙයින් ද යත්) බොහෝ කාලයක් එක් වැ වාසය කළත් පවා කරන්නේ ය. බොහෝ කාලයක් එක් වැ වාසය කළ ඉඤ්ඤා-සමානගොඤ්ඤ නම් තාපසයා මැරූ හස්තියා මෙනි.

174. ශීලයෙන් ද ප්‍රඥාවෙන් ද ශ්‍රැතයෙන් ද යම් නැනැත්තකු මා හා සදාඥ යයි දන්නේ ද ඔහු හා සමග ම මිත්‍රත්වය කරන්නේ මැනවි. සන්පුරුෂයා හා එක් වැ වාසය සුව එළවන්නේ යි.

1. ඉන්ද්‍රියමානගොඤ්ඤ ජාතක යි.

175. කුක්කිත පුරුෂයා සමග යම් සහවාසයෙක් වේ ද ඒ සහවාසයට වඩා අධික වූ අන් නපුරෙක් නැත. (කුමක් හෙයින් ද යත්) ගිතෙලින් කිරිබත් සනකර්පිත වූ හෙවත් පුදනු ලැබූ ගින්න දුකගේ කරන ලද (ඒ කිරිබත පිසූ) අතුපැල දැව් ද (එහෙයිනි.)

176. සන්පුරුෂයා හා යම් සහවාසයෙක් වේ ද ඒ සහවාසයට වඩා අධික වූ අන් උතුම් බවෙක් නැත. (කුමක් මෙන් ද යත්) සහවාසය කරණ කොටගෙනා සාමා මෘගධෙතුව සිංහයාගේ ද ව්‍යාසුරයාගේ ද දිවියාගේ ද මුහුණ ලොවී. (එමෙනි.)

2. සන්ඵච ජාතක යි.

177. සුසීම මහරජ, තොපගේ මේ සියයකට අධික වූ සුදු දළ ඇති කළුපැහැ ඇත්හු රන්දලින් සාදන ලදහ. තෙල ඇතුන් පියමුතුන් සිරිත් සිහි කෙරෙමින් ඔවුනට (අන් බමුණනට) දෙමි යි කියෙහි සැබෑවෙක් ද?

178. මාණවකය, මාගේ මේ සියයකට අධික වූ සුදු දළ ඇති කළුපැහැ ඇත්හු රන්දලින් සාදන ලදහ. ඔවුන් පියමුතුන් සිරිත් සිහි කෙරෙමින් ඒ බමුණනට දෙමි යි කීමි.

3. සුසීම ජාතක යි.

179. යනු භික්ෂුවා යොජනසතං කුණපානි අවෙකකි,
කසමා ජාලකඤ්ච පාසකඤ්ච ආසජ්ජාපි න චුජ්ඣකිසි.

180. යද පරාභවො භොති පොසො ජීවිතසඛිතයෙ,
අථ ජාලකඤ්ච පාසකඤ්ච ආසජ්ජාපි න චුජ්ඣකි'ති.

4. ගිජ්ඣජාතකං.

181. සන්ධිං කන්ධා අමිකන්තා අණචජෙන ජලාචුජ,
විචරිය දදං සෙසී කුන්තො තං¹ භයමාගතං.

182. සධෙකරෙච අමිකන්තං මිකන්තං න විසසයෙ,
අභයා භයමුපකන්තං අපි මුලානි කන්තති'ති.

5. නකුලජාතකං.

183. උපසාලාකන්තාමානං සහස්සානි චතුදසස්ස,
අසමිං පදෙසෙ දධිසානි නන්ති ලොකෙ අනාමතං.

184. යමඤ්ච සච්චකඤ්ච ධම්මො ච අභිංසා සංයමො දමො,
එතදරියා සෙවනති එතං ලොකෙ අනාමතන්ති.

6. උපසාලාජාතකං.

185. අභුජානා භික්ඛකි භික්ඛු න භි භුජානා භික්ඛකි,
භුජානා භික්ඛු භික්ඛසස්ස මා තං කාලො උපච්චගා.

186. කාලං වොභං න ජානාමි ජනෙසා කාලො න දිස්සති,
තස්මා අභුජානා භික්ඛාමි මා මං කාලො උපච්චගානි.

7. සමිද්ධිජාතකං.

1. තෙ - මජ්ඣං, සාං,

179. ශිඤ්ඤිතියා යොදුන් සියයක් ඉක්මවා සිටියා වූ ද කුණපයන් දකී. (එහෙක්) මරුදලටත් මලසුඤ්ඤාවත් පැමිණ ද කුමක් හෙයින් එය නො දක්ති ද.

180. ජීවිතාවසානාය පැමිණී යමි කලෙක්ති විනාශය වන්නේ ද එකල්හි යත්ති තෙමේ මරුදලට ද මලසුඤ්ඤාවට ද පැමිණක් (ජීවිත විනාශ කාරණය) නො දනී.

4. ශිඤ්ඤි ජාතක යි.

181. ජලාඤ්ඤය (මුග්ඵය) සතුරු වූ අණඛජයා (සර්පයා) සමඟ මිතුරුකම් කොට දළ විවෘත කැරැගෙනැ හෝනෙති ය. තට බිය කොයින් ආගේ ද.

182. සතුරා කෙරෙහි දු සැක කරන්නේ මැ ය. මිතුරා කෙරෙහි දු විශ්වාස නො කරන්නේ ය. මිත්‍ර වූ අඟයසානායෙන් උපන් බිය මුල් ද කපා විනාශ කරන්නේ ය.

5. නකුල ජාතක යි.

183. උපසාල්භක නමින් තුදුස් දහස් දෙනෙක්. මේ ප්‍රදේශයෙහි දවන ලදහ. මේ ලොවහි අමෘතසානායෙක් නැත.

184. යමි පුද්ගලයකු කෙරෙහි සත්‍යය ද බර්මය ද අවිනි-සාව ද ශීලසංයමය ද ඉන්ද්‍රියදමනාය ද යන මේ ගුණයෝ වෙත් ද ආර්යයෝ මේ සානාය ලේඵනාය පිණිස එළඹෙත්. ලොවහි මේ ගුණසමූහය (අමෘතභාවය සිදු කරනුයෙන්) අමෘතසානා නම් වේ.

6. උපසාල්භක ජාතක යි.

185. මහණ, යොවුන් වියෙහි කාමයන් අනුභව නො කොට භික්ෂාවෙහි හැසිරෙහි. කාමයන් අනුභව කොට භික්ෂාවෙහි නො හැසිරෙන්නෙහි. මහණ, තරුණ කාලයෙහි කාමයන් අනුභව කොට මහඤ්ඤ වියෙහි භික්ෂාවෙහි හැසිරෙව. (කාමයන් අනුභවයට සුදුසු කාලය තොප නො ඉක්මේවා).

186. මම (මධ කීයන) කාලය නො දනිමි. කාලය සැඟවුණේ නො දක්නා ලැබෙයි. එහෙයින් කාමයන් අනුභව නො කොට භික්ෂාවෙහි හැසිරෙමි. මා තපස්කාලය නො ඉක්මේවා.

7. සමිද්ධි ජාතක යි.

- 187. සෙනො බලසා පතමානො ලාප ගොවරයායිනං,
සහසා අජකිපපනො මරණං තෙනුපාගමී.
- 188. සොභං නයෙන සමපනෙඤා පෙතතිකෙ ගොවරෙ රතො,
අපෙතසකඤ්ඤ මොද සමපසංඝී අඤ්චමනනොති.

8. සකුණග්ගිජාතකං.

- 189. යො වෙ මෙතෙන වීනෙන සබ්බලොකානුකම්පනී,
උද්ධං අධො ච තීරියඤ්ච අපමාණෙන සබ්බසො.
- 190. අපමාණං හිතං වීතං පරිපුණ්ණං සුභාවිතං,
යං පමාණකතං කම්මං න තං තත්‍රාවසිසසනී'කි.

9. අරකජාතකං.

- 191. නායං පුරෙ උඤ්චමනී' තොරණගෙහ කකණචකො,
මහොසධ වීජානාහි කෙන ඵදො කකණචකො.
- 192. අලඤ්චුඤ්චං ලඤ්චානං අඤ්චමාසං කකණචකො,
අතිමඤ්ඤති රාජානං වෙදෙහං මීරීලගහහනනී.

10. කකණචක ජාතකං*.

සනිඵචචගෙහා දුතී සො.

කඤ්චුද්දනං.

අඵ ඉඤ්චමානසපණ්ණකුටී
සුසිමුඤ්චමගී ජකිඵලාඤ්චකා,
උපසාලාකහිකඤ්ච සලාපවරො
අඵ මෙතඵවරො දස උඤ්චමනීති.

1. ඕනමනීති - අධිකරා දුකනීපාත.

*. මහාඋච්චගෙහජාතකෙ.

187. වෙගයෙන් දිවෙන උකුසු ගෝවරයෙහි සිටියා වූ කිරිල්ල වෙතට වහා පැමිණියේ ඒ ශීඝ්‍ර ගමනින් මරණයට පැමිණියේ ය.

188. නීතියෙන් සම්පූර්ණයෙහි, පිය පරපුරෙන් ආ ගෝවරයෙහි ඇලුණෙහි. පහ වූ සතුරා ඇති ඒ මම තමනට අර්ථයක් බලාපොරොත්තුවෙමින් සතුටු වෙමි.

8. සතුණග්ගි ජාතක යි.

189. යමෙක් ඒකාන්තයෙන් මැ අප්‍රමාණ වූ මෙමන්‍රී සිකින් උඩින් ද යටින් ද සරසින් ද යි සර්වප්‍රකාරයෙන් සකල ලෝකයා කෙරෙහි අනුකම්පා කෙරේ ද.

190. අප්‍රමාණ වූ භීත වූ මෙමන්‍රී විඤ්ඤ සම්පූර්ණ කොට මනා වැ වඩන ලද ද, (එසේ මැ) ප්‍රමාණවත් වැ කරන ලද (යම් කාමාවචර) කුශලකර්මයක් වේ ද ඒ කර්මය මෙමන්‍රී විඤ්ඤයෙහි නො සිටිනේ ය. (අර්පණාප්‍රාප්ත මෙමන්‍රී විඤ්ඤ කාමාවචර කුශල කර්මය යටපත් කොට සිටි යනු අදහසය.)

9. අරක ජාතක යි.

191. තොරණෙහි අගැ සිටින මේ කටුස්සා පූර්වයෙහි උඩඟු නො වී ය. මහෙෂධය, කටුස්සා කවර හෙයින් උඩඟු වී ද යි දනුව.

192. කටුස්සා පෙර නො ලද විරූ අධිමස්සක් ලදින් මියුලු නුවර වේදේහ රජු ඉක්මවා සිතා යි.

10. කකණ්ඨක ජාතක යි.

දෙවෙනි සන්ථව වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

පණ්ණකුටිය දවු සන්ථජාතකය සමග ඉන්ද්‍රියමාන ගොහන ජාතකය යැ. උතුම් වූ සුසීම ජාතක යැ. ගිජ්ඣ ජාතක යැ. (ජලාබුජක) නකුල ජාතක යැ. උපසාළ්භක යැ. (භික්ඛු) සම්භී ජාතකයැ. (ලාප) සතුණග්ගි ජාතක යැ. (මෙත් වැඩු) අරක ජාතක යැ. (උත්තමනය ඇති) කකණ්ඨක ජාතකය යන දසය වෙත්.

3. කල්‍යාණධම්මවග්ගො

- 193. කල්‍යාණධම්මොති යද ජනිඤ්ඤා
ලොකෙ සමඤ්ඤා අනුපාදුණාති,
තසමා න භීයෙථ නරො සපඤ්ඤා
භිරියාපි සනෙඤ්ඤා ධුරමාදියනති.
- 194. සායං සමඤ්ඤා ඉධ ම'ජ්ජපතො
කල්‍යාණධම්මොති ජනිඤ්ඤා ලොකෙ,
තා'හං සමෙකං ඉධ පබ්බජිතං
න හි ම'ඤ්ඤා ජජෙ ඉධ කාමහොගෙ'ති.

1. කල්‍යාණධම්මජාතකං.

- 195. කො භු සද්දෙන මහතා අභිනාදෙති දදුරං,
කිං සිභා නපථනඤ්ඤා කො නාමෙසො මිභාධිභු
- 196. අධම්මො මිභජාතානං සිභාලො තාත වසසති,
ජාතිමසස ජිභුච්ඡනා තුණ්හි සිභා සමච්ඡරෙති.

2. දදුරජාතකං.

- 197. තාත මාණවකො ඵයො තාලමුලං අපසසිතො,
අගාරක ඤ්ඤාදං අඤ්ඤා හඤ්ඤා දෙමසස'ගාරකං.
- 198. මා මො තං තාත පසෙසාසි දුසෙසො නො අගාරකං,
නෙතාදිසං මුඛං හොති ඉභාමණසස සුසිලිනො'ති.

3. මකකටජාතකං.

- 199. අදමෙ තෙ වාරි පහුතරුපං
සමමාභිතතසස පිපාසිතසස,
සොදනි පිජාන කිකිං කරොසි
අසංගමො' පාපජනෙන සෙයො.
- 200. කො තෙ සුතො වා දිට්ඨො වා සීලවා නාම මකකටො,
ඉදනි කො තං උභවව' ඵසා අඤ්ඤාක ධම්මතා'ති.

4. දුක්ඛමකකටජාතකං.

- 1. න සිභා පටිකාදානි-මජ්ඣං. නං සිභා නපථනඤ්ඤා-සා.
- 2. ඉහුතරුපං - මජ්ඣං. ඉහුතරුපං-සා.
- 3. සධාමො න-සා.
- 4. උභවං - මජ්ඣං. ඔහබ්බං-සා.

3. කලාණධර්ම වර්ගය

193. නිරිඳුනි, ලොවිහි යම් කලෙකැ කලාණධර්ම ඇත්තේ යයි සම්මතයට පැමිණි ද නුවණැති මනුෂ්‍ය තෙමේ ඒ සොදුරුබව නො පිරිහෙළයි. විළිබියෙන් යුත් සත්පුරුෂයෝ පැවිද්ද ලබාගනිත්.

194. නිරිඳුනි, ලොවිහි කලාණධර්ම යයි යමක් ඇත්තේ ද ඒ මේ ප්‍රඥප්තිය මා විසින් අද ලබන ලද ද ඒ ප්‍රඥප්තිය මම බලන්නෙමි, පැවිදි වන්නෙමි, කාමානුභවයෙහි කැමැත්තෙක් නැති.

1. කලාණධර්ම ජාතක යි.

195. මෘගරාජය, මේ රිදී පර්වතය මහත් ශබ්දයෙන් ගුගුරු-වන්නේ කවරෙක් ද කවර හෙයින් සිංහයෝ ප්‍රතිනාද නො කෙරෙත් ද මේ තෙමේ කිනම් ඇත්තෙක් ද.

196. පුත්‍රය, මෘගජාතීනට අධම වූ සිවලා හඬයි. මොහුගේ ජාතිය පිළිකුල් කෙරෙමින් සිංහයෝ නිහඬ වූ හිඳිත්.

2. දද්දර ජාතක යි.

197. පියාණෙනි, තෙල මාණවක තල්ගසමුලැ ඇසුරු කොට සිටී. මේ ගෙය ද ඉඩ ඇත. එබැවින් මොහුට අපගේ ගෙය ඉඩ දෙවු.

198. දරුව, ඔහු නො කැඳව, අපගේ ගෙය දූෂණය කරන්නේ ය, සුසිල්වත් බමුණකුගේ මුහුණ මෙබඳු නො වේ.

3. මකකට ජාතක යි.

199. හිරු රැසින් තැවී පිපාසිත වූ තට බොහෝ ජලය දුනිමි. හේ තෝ ජලය බී දැන් කිං කිං (යි වදුරු ශබ්ද) කෙරෙහි ය. පාපජනයන් හා එක් නොවීම ශ්‍රේෂ්ඨ යි.

200. කවර නම් වදුරෙක් සිල්වතැ යි තා විසින් අසන ලද ද දක්නා ලද ද, දැන් තා හිසැ වර්වස් හෙළා කිලිටි කෙරෙමි. මෝ තොමෝ අපගේ ධර්මතා යි.

4. දුතියමකකට ජාතක යි.

201. සමබ්බසු කිර භූතෙසු සතභී සීලසමාහිතා,
පසස සාමා මිගං ජම්මං ආදිවච්චපතිට්ඨති.

202. නාසස සීලං විජානාට් අනඤ්ඤය පසංසට්
අගගීහුකතඤ්ඤා උභතතං¹ දොව ච භින්න කමණ්ඛද්ද² ති.

5. ආදිවච්චපට්ඨානජාතකං.

203. බාලො වතායං දුමසාමගොවරො
පඤ්ඤා ජනීඤ නයිමසා විසසති,
කළායමුට්ඨිං අවකිරිය කෙවලං
එකං කළායං පතිතං ගවෙසති.

204. එවමෙව මයං රාජ යෙ වඤ්ඤා අතිලොභිනො,
අපොන බහු ජියයාම³ කළායෙනෙව වානරොති.

6. කළායමුට්ඨිජාතකං.

205. ධත්තභස්ස කලාපෙහි නොසංසවරධාරිහි,
සමනානා පරිකීණණොතා කටං මොකොඛා හවිසසති.

206. අපෙපව බහුකිව්වානං අපො ජායෙට් කොචී නං,
අපචී රුක්ඛසස අච්ඡින්නං බජ්ජතඤ්ඤෙව තිඤ්ඤකතාති.

7. තිඤ්ඤකජාතකං.

207. ජනිත්තමෙම හවිත්තමෙම³ ඉති පමෙය අවසසෙධිං,
තං මං පමෙයා අජ්ඣහවී යථා දුබ්බලකං තථා
තං තං වදමී හග්ගව සුඤ්ඤාහි වචනං මම.

1. උභදං-මජ්ඣං. උභතං - සයා.
2. බහුං ජෙසයාම - සයා.
3. ජනිතං මෙ හවිතං මෙ - සයා.

201. සියලු භූතයන් (සත්තියන්) කෙරෙහි සිල්වත් එකඟ සිතැත්තෝ ඇත්ල. භීත වූ වදුරා බලව. (හෙතෙමේ) සූර්යයා වදිමින් සිටී.

202. මොහුගේ ශීලය නො දන්නහු ය, නො දනූ ප්‍රශංසා කරන්නහුය. (මොහු විසින්) ගීනිදෙව් පුදන කෙණෙස්ස ද වර්චසින් කිලිටි කරන ලද, දෙ කුණ්ඩිකාවෝ ද බිඳින ලදහ.

5. ආදිවවුපටියාන ජාතක යි.

203. ජනෝශ්වරය, වෘක්ෂශාඛාවන්හි හැසිරෙන මේ වදුරා එකකින් මැ අඤාන ය, මොහුට නුවණ නැත. කළුමැමිට බීම හෙළා බීමහුණු එක් මැ මැඟුටය සොයයි.

204. එපරිද්දෙන් මැ මහරජ, දැඩි ලොභී වූ අපි ද යම් අනෙක් කෙනෙක් ද යි යන සියල්ලෝ මැ මැඟුට මිටින් වදුරා මෙන් බෙහෙවින් පිරිහෙමු.

6. කළායමුටයි ජාතක යි.

205. දුනු හියවුරු ගත් දුනුවායන් විසින් ද උතුම් කඩු ගත් යෝධයන් විසින් ද භාත්පසින් පිරිවරනලදුම්හ. මෙයින් මිදීමෙක් කෙසේ නම් වන්නේ ද.

206. බොහෝ කටයුතු ඇතියනට කිසි අර්ථයක් උපන්නේ වී නම් යෙහෙක. තිබීරි ගසෙහි එල නො කැඩූ තැන් ඇත. තිත්දුක එල කන්නට ලැබේවා.

7. තිත්දුක ජාතක යි.

207. මාගේ උපන් බීම ය කියා ද වැඩුණු බීම ය කියා ද මඩෙහි වැදූ හොත්තෙමි. මා ඒ මඩ දුර්වලවූවකු යම්යේ ද එසේ මැ විනාශයට පැමිණවී ය. භාරගවය, එහෙයින් තට කියමි. මාගේ වචන අසව.

208. ගාමෙ වා යදි වා රඤ්ඤි සුඛං යත්‍රාධිගච්ඡති,
තං ජනිතං හරීතඤ්ඤි' පුරිසස්ස පජානතො,
යමිං ජීවෙ තමිං ගච්ඡි න නිකෙතභතො සියාති.

8. කච්ඡපජාතකං.

209. තඤ්ඤි අපාඤ්ඤි උච්ඡිධං තඤ්ඤි කිච්චෙන තො අද,
සොභං ඩ්‍රාභමිඤ්ඤාතිකො මං භුක්තං තමි උග්ගතං.

210. එවං ධමමං නිරං කතො ඥා අධමමෙන ජීවති,
සතධමමොච ලාභෙන ලඤ්ඤිනපි න නඤ්ඤි'ති.

9. සතධමමජාතකං.

211. දුද්දං දදමානානං දුක්ඛං කම්මකුඤ්ඤං,
අසභොතා නානුකුඤ්ඤාති සතං ධමමො දුරන්තයො.

212. තඤ්ඤා සතඤ්ඤි අසතඤ්ඤි නානා භොති ඉතො ගති,
අසභොතා නිරයං යනාති සභොතා සඤ්ඤපරායණා'ති.

10. දුද්දජාතකං.

කල්‍යාණධම්මවග්ගො තිතිසො.

තසුද්දනං:

සුසමඤ්ඤිමිගාධිභු මාණවකො
වාරිපභුතරුපාදිච්චුපච්චානා,
සකළායසතිසුකපච්චා පුන
සතධම්ම සුද්දදකෙන දස.

1. තං ජනිතං හරීතඤ්ඤි "ජනිතං-සා,
හාරිතඤ්ඤි දිභවසෙනාපි පාඨො සොභවතො අධාතරා
2. යමිං ජීවෙ තමිං ගච්ඡි-සා.

208. ගමෙහි වේවයි අරණයෙහි වේවයි යම් තැනෙකහි සුව පැමිණියේ ද ඒ ස්ථානය කරුණු දන්නා වූ පුරුෂයාට උපන් තැන ද වැඩුණු තැන ද වේ. යම් තැනෙකහි ජීවත්වියහැක්කේ ද එතැනට යන්නේ ය. වසනතැන නැති වූයේ නො වන්නේ යි.

8. කවිජප ජාතක යි.

209. ඒ බත ද ස්වල්පය (මඳ ය), ඒ මඳබත ද ඉඳුල් ය, ඒ මඳ වූ ඉඳුල් වූ බත දුකයේ දින (ලැබිණ). ඒ මම පිරිසුදු බමුණුකුල ඇත්තෙහි. මා විසින් කත ලද එකී ආභාරය ද ලේන් සමඟ උඩට නැඟිණ (වමනය විය).

210. එලෙසින් (ආජීව පාරිශුඤ්චී ශීල නම් වූ) ධර්මය දුරු කොට යම් මහණෙකු අධර්මයෙන් ජීවත් වේ ද හේ සතධර්ම ධ්‍රැව්මණයා මෙන් ලද අහරින් තුටු නො වේ. (දුකට පැමිණේ.)

9. සතධම්ම ජාතක යි.

211. අසත්පුරුෂයෝ (හැම දෙනා විසින් මැ නො කළ හැකි හෙයින්) දුද්දද නම් වූ දන් දෙන්නවුන් ද දුෂ්කර ක්‍රියා කරන්නවුන් ද අනුකරණ නො කෙරෙති. (එසේ මැ) සත්පුරුෂයන්ගේ ස්වභාව සභිඛ්‍යාත දනය (මෙ බදු එලව්පාක ඇතැයි) නො දත හැකි වෙති.

212. එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද මෙයින් මතු හවයෙහි ප්‍රතිසන්ධිය වෙනස් වෙයි. අසත්පුරුෂයෝ නිරයට යෙති. සත්පුරුෂයෝ ස්වර්ගපරායණ වෙත්.

10. දුද්දද ජාතක යි.

නෙවන කලාණ වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

සුසමණ්ණ කලාණධම්ම ජාතක යැ (මිඟාධිභූ) දුද්දර ජාතක යැ, (මාධවක) මකකට ජාතක යැ, (වාරී පහුත) දුතිය මකකට ජාතක යැ, ආදිවවුපට්ඨාන ජාතක යැ, කළායමුට්ඨි තිඤ්ඤ ජාතක සභිත වූ (පවස) කවිජප ජාතක යැ, සතධම්ම ජාතකය හා දුද්දද ජාතකයෙන් දසය වේ.

4. අසද්ධිවග්‍ය

- 213. ධනාත්මක අසද්ධිය රාජපුත්‍රයා මහඬුවලා,
දුරෙහි¹ අක්කණුවෙයි මහාකායපදාලනො.
- 214. සධ්‍යාමාමන රණං කතා න ච කිංකරී වීභවයි,²
භාතරං සොඤ්ඤිං කතාන සඤ්ඤං අභ්‍යුභාගමී³ති.

1. අසද්ධිජාතකං.

- 215. සධ්‍යාමාවචරො සුරො බලවා ඉති වීභවතො,
කිනත්‍ර තොරණමාසජ්ජ පච්ඡකමසි කුඤ්ජර.
- 216. ඔමඤ්ඤ ඛිපං පලිසං ඵසිකානි ච අබ්බහ⁴,
තොරණානි⁵ පමඤ්ඤා ඛිපං පච්ඡ කුඤ්ජරාති.

2. සධ්‍යාමාවචරජාතකං.

- 217. *වාලොදකං අපරසං නිභීතං
පිතා මඤ්ඤ ජායති ගුහානං,
ඉමඤ්ඤ පිතාන රසං පඤ්ඤං
මඤ්ඤ න සඤ්ජායති සිඤ්චානං.
- 218. අපං පිච්චාන නිභීතජ්ජවො
සො මජ්ජති⁶ තෙන ජනිඤ්ඤ චුට්ඨො,
ධොරණසිලො ච කුලමිඤ්ඤ ජාතො
න මජ්ජති අභ්‍යුභං පිච්චා⁷ති.

3. වාලොදකජාතකං.

- 219. දුසිතො ගිරිදහෙනන භයො සාමසස පණ්ඩුවො,
පොරාණං පකතිං භිතා තසෙසව අනුච්චියති.
- 220. සවෙ ව⁸ තනුජො පොසො සිඛරාකාරකජිතො,⁹
ආනතෙ තං ගභෙතාන මණ්ඩලෙ පරිවහතයෙ
ඛිපමෙව පහතාන තසෙසව අනුච්චියතීති.

4. ගිරිදහනජාතකං.

- 1. දුරෙහි - සිඹු.
- 2. වීභවයි - මජ්ජ.
- 3. අභ්‍යුභ - මජ්ජ., උච්චත-සා.
- 4. තොරණානි ච - මජ්ජ.
- 5. මජ්ජන - මජ්ජ.
- 6. සවෙ ව - මජ්ජ.
- 7. සිඛරාකාර - සා
- 8. වාලොදකනසි පාඨො. - අට්ඨකරා.

4. අසදාශ වර්ගය

213. මහත් වූ බල ඇති සර (රිකල) දුරට විදිනා වූ ඉලක්ක නො වරදවා විදින මහාකායයන් පළන්නා වූ අසදාශ නමැති රාජ පුත්‍ර ධනුරධර තෙමේ;

214. සියලු සතුරන් යුද කොට පලවා හැර කිසිවක්හු නො පෙළී ය. මලඤ්චන් සුවපත් කොට ශීලසංයමයට හෙවත් පැවිද්දට පැමිණියේ යි.

1. අසදිස ජාතක යි.

215. යුද මැඩ හැසිරෙන ඉර වූ එඩි ඇති බලවතෑ යි කියා ප්‍රසිද්ධියෙහි ය. හස්තිය, වාසල් දෙරටුවට පැමිණ කවර හෙයින් පසුබසිති ද?

216. යතුරු අඟුල වහා මඩිනු, එසිකාස්තම්භයන් ද (අඟුලකණුව) වහා උදුරව. හස්තිරාජය, වාසල් දෙරටුව මැඩෑ වහා (නුවරට) පිවිසෙව.

2. සධ්‍යාමාවචර ජාතක යි.

217. (නියද කඩින් පෙරු) අල්ප වූ භීත වූ රස ඇති ජලය බී කොටඵවනට මද හටගනී. ප්‍රණීත වූ මේ රසය බී සෛන්ධවයනට මද නො හටගනී. (මීට කාරණා කිම ද යි විචාළේ ය.)

218. ජනෙන්ද්‍රය, භීතජාති ඇති ඒ භීතභාවයෙන් පහස ලැබූ හෙතෙමේ රසමද ජලය බී මත් වෙයි. ධුරවහනසුලු උසස් කුලයෙහි උපන් (හෙයින්) සෛන්ධවයා අග්‍ර වූ මිදිරස බී ද මත් නො වේ.

3. වාලෝදක ජාතක යි.

219. සාම රජුගේ පණුව නම් අශ්වයා ගිරිදක්ක නම් කොර අස්පලුවා විසින් දූෂණය කැරිණ. පුරාණ (නො කොර) ස්වභාවය හැර අස්පලුගේ කොරය අනු වෑ හික්මේ.

220. ඉදින් ඕහට අනුරූප වෑ උපන් සොදුරු බැවින් කල්පිත වූ (සැදුම් ලත්) පුරුෂයෙක් මුවලනුව ගෙනෑ අසු අශ්වමණ්ඩලයෙහි ඇවිද්ද වී නම් කොරබව හැර වහා මෑ අශ්වයාගේ උතුම් ස්වභාවය අනු වෑ හික්මේ.

4. ගිරිදත්ත ජාතක යි.

221. යථොදකෙ ආච්චෙ අසසකෙ
න පසසති සිප්පියමුක්කං මච්ඡගුඛං
එවං ආච්චෙ හි වීකෙ
න පසසති අකකදස්සං පරස්සං.

222. යථොදකෙ අච්ච වීපසකෙ
සො පසසති සිප්පියමුක්කං මච්ඡගුඛං
එවං අනාච්චෙ හි වීකෙ
සො පසසති අකකදස්සං පරස්සනි.

5. අනභිරතිජාතකං.

223. චණ්ණගඤ්චරසුපෙතො අමබ්බයං¹ අභුවා පුරෙ,
තමෙව පුජං ලභමානො කෙනමෙඛො කටුකස්ථලො.

224. පුච්චිමඤ්චරීවාරො අමෙඛො තෙ දධිවාහන,
මූලං මූලෙන සංසට්ඨං සාධා සාධා නියෙවරො²
අසනං සනතිවායෙන තෙනමෙඛො කටුකස්ථලො³ති.

6. දධිවාහනජාතකං.

225. උච්චෙවිට්ඨ⁴ මාරුඤ්ඤ මනකඤ්චො රභොගතො,
නීචෙ ඔරුඤ්ඤ මනකඤ්චො මිගරාජාපි සොසසති⁵.

226. යං සුපඤ්ඤො සුපඤ්ඤො⁶ දෙවො දෙවෙන මනකඤ්චො,
කිං තෙස්ස⁷ චතුමට්ඨස්ස බීලො⁷ පට්ඨ පඤ්ඤාකාති.

7. චතුමට්ඨජාතකං.

1. අමබ්බයං - මජ්ඣං සායා.
2. සාධා සාධං නීවීසරො - මජ්ඣං.
3. විට්ඨි - මජ්ඣං සායා.
4. පුච්චාති - මජ්ඣං.
5. සුපඤ්ඤො සුපඤ්ඤො - මජ්ඣං.
6. කිං තෙස්ස - සායා. සී.
7. බීලං - සායා.

221. යමයේ මඩින් මිශ්‍ර වූ නො පැහැදුණු පලයෙහි රත්වත් බෙල්ලන් ද වටබෙල්ලන් ද මසුන් ද (බලන්තේ නමුදු) නො දකී. එමෙන් මැ සිත කැලඹුණු කල්හි ද ආත්මාර්ථ පරාර්ථයන් නො දකී. (නො පෙනේ.)

222. යමයේ නො කැලඹුණු පැහැදුණු දියෙහි රත්වත් බෙල්ලන් ද මසුන් ද හේ (බලන පුරුෂයා) දකී ද එමෙන් මැ හිත (ලොභාදියෙන්) නො කැලඹුණු කල්හි ආත්මාර්ථය ද පරාර්ථය ද හේ (රාශාදීන් දුරු කළ සිතැති පුරුෂ) දකී.

5. අනභිරක ජාතක යි.

223. මේ අඹරුක පූර්වයෙහි වර්ණයෙන් ද සුවදින් ද රසයෙන් ද යුක්ත වූයේ වී ය. පූර්වයෙහි කළ සැලැකිලි දනුදු ලබමින් මේ අඹරුක කවර හෙයින් තිත්ත වූ එල අත්තේ වී ද?

224. දඩ්වාහන රජුනි, ඔබේ අඹරුක කොහොඹ රුක් පිරිවර කොට ඇත්තේ මූලයෝ මූලින් එක් වැ සිටියහ. ශාඛාවෝ ශාඛාවන් හා සෙවුනාහ. ඒ අමධුර වූ කොහොඹ රුක් හා සහවාසයෙන් මිහිරි අඹරුක අමිහිරි පල ඇත්තේ වී ය.

6. දඩ්වාහන ජාතක යි.

225. උස් ගසෙකැ වෙළපට නැඟී (නොපි) රහසේ මන්ත්‍රණය කරන්නහු ය. ගසින් බැසැ බිමැ සිට මන්ත්‍රණය කරවූ. එවිට මෘගරාජයා ද එය අසයි.

226. යමි කරුණෙකින් භංසයා භංසයා හා ද දෙවියා දෙවියා හා ද මන්ත්‍රණ කෙරේ ද ඒ මන්ත්‍රණයෙහි ගරිර යැ ජානි යැ ස්වර යැ ඉණ යැ යන සතර කරුණෙකින් හීන වූ තට කවර නම් ප්‍රයෝජනයක් ද, ජම්බුකය (සිඟාලය) බිලයට පිවිසෙව.

7. වතුමට්ට ජාතක යි.

227. සීහඬුලී සීහනබො සීහපාදපතිට්ඨිනො,
සො සීහො සීහසඬුමඤ්චනො නදති අඤ්ඤාපා.

228. මා නිං නදී රාජපුත්ත අපසසෙඤ්ඤා වනො වස,
සරොන¹ බො තං ජානොයත්තං න හි තෙ පෙතතිනො සරො²ති

8. සීහකොත්ථකජාතකං.

229. නොනං සීහසස නදීතං න ව්‍යග්ගසසස³ න දීපිනො,
පාරුතො සීහවමෙමන ජමෙමා නදති ගුහො.

230. විරමී බො තං බාදෙය්‍ය ගුහො හරිතං යවං,
පාරුතො සීහවමෙමන රවමානොව දුසඨී³ති.

9. සීහවමමජාතකං.

231. පසස සඤ්ඤාය සීලසස වාගසස ව අයං ඵලං,
නාගො නාවාය වණ්ණණන සඤ්ඤා වහති උපාසකං³.

232. සබ්බිරෙව සමාසෙථ සබ්බි කුබ්බථ සඤ්ඤං,
සතං හි සනතිවාසෙන සොඤ්ඤං ගච්ඡති *නභාපිතො³ති.

10. සීලානිසංසජාතකං.

අසද්දිසවගො වතුත්ථො.

තසුද්දනං:

ධත්තගහකුඤ්ඤරඤ්ඤපරසො
ගිරිදකමනාවිලච්ඤවරං,
දධිවාහනපමුක්ඛසීහනබො
හරිතයවනාගවරෙන දස.

1. සරෙන මානං - මජ්ඣං.
2. බාගසස න ව දීපිනො - මජ්ඣං.
3. වතුපාසකං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
*. නභාපිතො පාඨො - අධ්‍යක්ථො

227. සිංහයනට බඳු ඇඟිලි ඇති සිංහයනට බඳු නිය ඇති සිංහ පාදයන්ගෙන් පිහිටී මේ සිංහ තෙමේ සිංහ රළෙහි හුදෙකලා වූ අනෙක් පරිද්දෙකින් (සිඟාල) නාද කෙරේ.

228. සිංහරාජ පුත්‍රය, තෝ නාද නො කර. නිහඬ වූ වෙනෙහි (සිංහයන් අතරෙහි) වාසය කරව. තා ස්වරයෙන් (සිවල් බව) දැනගන්නාහු ය. තට පියාගේ ස්වරය නැත.

8. සිහකොත්ථුක ජාතක යි.

229. මේ සිංහයකුගේ නාදය නො වෙයි. ව්‍යාසුයකුගේ ද දිවියකුගේ ද නාදය නො වෙයි. සිංහහම් පොරවන ලද ලාමක වූ කොටඵවා නාද කෙරේ.

230. කොටඵවා සිංහහම් පොරවන ලදු වූ බොහෝ කාලයක් නිල්වන් යව කෑවේ ය. තමාගේ කොටඵ හඬ නඟන්නේ (ජාතිය ප්‍රකාශ කොට) දුෂණයට (විනාශයට) පැමිණියේ යි.

9. සිහවම්ම ජාතක යි.

231. ශ්‍රද්ධාවෙහි ද ශීලයෙහි ද ත්‍යාගයෙහි ද ඵලය (අනුසස්) බලව. දිව්‍යනාගයා නැවක ආකාරයෙන් ශ්‍රද්ධාවත් උපාසකයා උසුලයි.

232. පණ්ඩිතයන් හා එක් වූ වාසය කරවු. සත්පුරුෂයන් හා මිතුරුකම් කරවු. සත්පුරුෂයන් හා සහවාසයෙන් කරනැහැවියා සුවයේ යයි.

10. සීලානිසංස ජාතක යි.

සිවුවැනි අසදාශ වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

(ධනුගහභ) අසදිස ජාතක යැ, (කුඤ්ඤ) සඛයාමාවචර ජාතක යැ, (අපාරස) වාලොදක ජාතක යැ, ශීරිදක ජාතක යැ, (අනාවිලචිත්ත) අනභිරත ජාතක යැ, දධිවාහන ජාතක යැ, (ජම්බුක) වතුමට්ට ජාතක යැ, (සිහ හඬ) සිහ කොප්පුක ජාතක යැ, (හරිතයව) සිහවම්ම ජාතක යැ, (නාගවරෙන) සීලානිසංස ජාතකය යන මෙයින් ජාතක දසය වේ.

5. රූහ කවඥො

233. අමේභා රූහක¹ ජිකාපි ජියා සන්ධියතෙ පුන,
සන්ධියස්ස පුරාණියා මා කොධස්ස වසං ගමී
234. විජ්ජමානාසු² මරුවාසු විජ්ජමානෙසු කාරුසු,
අඤ්ඤං ජියං කරිස්සාම අලඤ්ඤෙව පුරාණියා³ති.

1. රූහකජාතකං.

235. ඉතී සියා රූපවතී සා ව සීලවතී සියා,
පුරිසො තං න ඉවෙජයා සද්දහාසි මහොසධ.
236. සද්දහාමී මහාරාජ පුරිසො දුඛාගො සියා,
සිරි ව කාලකණ්ණි ව න සමෙනති කුදුවනනති.

2. සිරිකාලකණ්ණි ජාතකං.⁴

237. අයමෙව සා අහමි සො අනඤ්ඤ
අයමෙව සො හස්වජ්ජෙනො අනඤ්ඤ
යමාහ කොමාරපතී⁵ මමනති
වජ්ඣතීයො නතී ඉතීසු සචචං.
238. ඉමඤ්ඤ ජලමං මුසලෙන හන්තවා
බුද්ධං ජචං පරදරූපසචී,
ඉමීස්සා ව නං පාපපතීඛකාය
ජීවනතියා ජිඤ්ඤා කණ්ණනාසනතී.

3. චුලපදුමජාතකං.

239. න සනතී දෙවා පවසනති නුන
නහ නුන⁶ සනති ඉධ ලොකපාලා,
සහසා කරොන්තානං අසඤ්ඤිතානං
නහ නුන සනතී පටිසෙධිතාරො⁶.

1. අපිරූහක - මජ්ඣ. - සිඬු.

2. විජ්ජමානෙසු වානෙසු - මජ්ඣ.

3. මහාලමිගහපාතකෙ.

4. යමෙහු කොමාරි - මජ්ඣ. සා. යමාහකො මට්ඨකිකෙ "යමෙහුකුමාරපතීති, පාඨො අධිකරා.

5. නතීනුන - මජ්ඣ. සා.

6. පටිසෙධිතාරො - මජ්ඣ.

5. රූහක වර්ගය

233. රූහකය, සිඳි ගිය දුන්නේ ලනුව ද නැවැත සන්ධි කරනු ලැබේ. (එපරිද්දෙන්) නා පුරාණී නම් බිරිය හා සමඟි වැ වස. ක්‍රෝධයාගේ වසයට නො යව.

234. (දුනු දිය තනන) මරුවනම් වැහැරි ඇති කල්හි දුනු දිය කරන්නවුන් ඇති කල්හි අනෙක් දුනුදියක් කරන්නෙමු. පුරාණී බිරිය නො කැමැත්තෙමි.

1. රූහක ජාතක යි.

235. ස්ත්‍රිය රූ ඇත්තී වන්තී ය, ඒ රූමත් ස්ත්‍රිය ආචාරශීලී ද වන්තී ය. පුරුෂයෙක් එබඳු ස්ත්‍රිය ද නො කැමැත්තේ ය. මහෙෂධ-යෙනි, (මේ කරුණ ඔබ) අදහන්නෙහි ද දී යි (රජ විවාළේ ය).

236. මහරජ, එය අදහමි. පුරුෂයා පින් නැත්තේ වී නම් ශ්‍රියත් (වාසනාවත්) කාලකණ්ණියත් අවාසනාවත් කිසි කලෙකත් එකතු නො වේ.

2. සිරිකාලකණ්ණී ජාතක යි.

237. හෝ (මා විසින් පොෂණය කරනු ලැබූ) තැනැත්තී මෑ ය. මම ද (මෑ පොෂණය කළ තැනැත්තා වීනා) අනෙකෙක් නො වෙමි. අත් සිඳින ලද මේ කොටා ද අනිකෙක් නො වේ. මාගේ කුමාර කලෑ හිමියා යි යමක් කී ද ඔ නොමෝ මෑ ය. ස්ත්‍රීහු වධයට සුදුසු ය. ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි ඇත්තක් නැත.

238. රොදු වූ නිර්ගුණභාවයෙන් මළකදක් බඳු වූ පරදරයන් සෙවුනා ලාමක වූ මේ කොටා ද මොහොලින් තලා (දමවූ). නින්දිත පතිවුනා ඇති ජීවත් වන්නා වූ මෑ මෑගේ කන් නැහැ කපවූ.

3. වුල්ලපදුම ජාතක යි.

239. (සිල්වකුන් රක්තා) දෙවියෝ නැතැ යි සිතමි. (එබඳු කටයුතුවලින්) බැහැර යෙනි යි සිතමි. මෙලොව ලෝකපාලක දෙවියෝ ද නැතැ යි සිතමි. අපරික්ෂාකාරී වෑ දරුණු කම් කරන්නා වූ දුශ්ශීලයන්ගේ දරුණු ක්‍රියා වළකන්නෝ ද නැතැ යි සිතමි.

340. අකාලෙ වසසති කසස කාලෙ තසස න වසසති,
සග්ගා ච චචතිට්ඨානා නත්ත සො තාවතා භතො'ති.

4. මණිවොරජාතකං.

241. පබ්බතුපජ්ඣේ රච්චෙ පාතා පොඤ්ඤි සිවා,
තං සිගාලො අපාපාඨි ජානං සිභෙන රකඛිතං.

242. පිචනති චේ මහාරාජ සාපදනි මහානදිං
න තෙන අනදී භොති බමසසු යදි තෙ පියා'ති.

5. පබ්බතුපජ්ඣරජාතකං.⁴

243. යෙ න කාහනති ඔවාදං නරා බුද්ධෙන දෙසිතං,
ව්‍යසනං තෙ ගමිසසනති රකඛිසීභීච වාණිජා.

244. යෙ ච කාහනති ඔවාදං නරා බුද්ධෙන දෙසිතං,
සොජ්ඣං පාරං ගමිසසනති චලාභෙනෙච වාණිජා'ති.

6. චලාභසාජාතකං.

245. න නං උමභයතෙ⁵ දිසවා න ච නං පටිනඤ්ඤි,
චකඛුති වසස න දදති පටිලොමඤ්ඤ චකතති.

246. එතෙ⁶ භවනති⁷ ආකාරා අමිත්තසමිං පතිට්ඨිතා,
යෙහි අමිත්තං ජානෙය්‍ය දිසවා සුඤ්චා ච පඤ්ඤිතො ති

7. මිත්තාමිත්තජාතකං.

247. පවාසා ආගතො තාත ඉදති න වීරාගතො,
කච්චිනත්ත තාත තෙ මාතා න අඤ්ඤාමුපසෙවති.

1. පබ්බතපජ්ඣර - මජ්ඣං.
2. සිගාලො අපපාඨි - මජ්ඣං.
3. පිචනති චෙ - කජ්ඣී.
4. පබ්බතපජ්ඣර - මජ්ඣං.
5. උමභයතෙ - මජ්ඣං.
6. යෙතෙ අ.
7. භවනති නා.

240. (නො දැහැමි රජුගේ විජිතයෙහි) නො කල් වැසි වසී, ඒ රටෙහි කාලයෙහි නො වසී. ඒ නො දැහැමි රජ දෙවලොවින් මීදෙ යි. (අපායයෙහි ඉපිද) ඒකාන්තයෙන් විනාශයට පත්වී ය.

4. මණිවොර ජාතක යි.

241. සිත්කලු වූ හිමාලය පර්වත සමීපයෙහි සිහිල් දියැති පොකුණෙක් වී ය. ඒ පොකුණ සිංහයකු විසින් රක්ෂා කරන ලද බව දන්නා සිවලෙක් බැසූ පැන් බී ගියේ ය.

242. මහරජ; ඒකාන්තයෙන් මෑ සිවුපාවෝ මහානදියෙහි දිය බොත් මෑ ය. එයින් (ඒ නදී) අනදී වූයේ නො වේ. ඉදින් තොපට ඒ අඩුව ප්‍රිය වී නම් (ඇමැතිත් ප්‍රිය වී නම් දෙදෙනාට ම) කමා කරව.

5. පබ්බතූපත්ථර ජාතක යි.

243. යම් කෙනෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද අවවාද නො කෙරෙත් ද ඔවුහු රාක්ෂසීන්ගෙන් විනාශයට පැමිණි වෙළෙඳුන්. මෙන් වනයට පැමිණෙත්.

244. යම් කෙනෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද අවවාද කෙරෙත් ද ඔවුහු වලාහක කුලයෙහි උපන් අශ්වරාජයා නිසා කැමැති තැනට පැමිණි වෙළෙඳුන් මෙන් සුවයේ පරතෙරට (නිවනට) පැමිණෙත්.

6. වලාහස්ස ජාතක යි.

245. ඔහු දැකූ සිනහ පහළ නො කෙරේ නම් වචනයට සතුටු නො වේ නම් ඔහු දෙස සෘජුව නො බලා නම් ඔහුට විරුද්ධ වූ පවතී.

246. යම් ආකාරයෙකින් පණ්ඩිතයා දැකූ ද අසා ද අමිත්‍රයා (හකුරා) දැනැගතී ද මේ ආකාරයේ හකුරා කෙරෙහි පිහිටියාහු වෙති.

7. මිත්තාමිත්ත ජාතක යි.

247. දරුව, විදේශයෙන් ආයෙම් බොහෝ කල් නො වෙමි. කීමෙක් ද තොපගේ මව අනිකකු සේවනය නො කරා ද?

248. න ටො පනෙනං සුභණං ගිරං සච්චුපසංභිතං,
සයෙථ පොට්ඨපාදෙව චුච්චුරෝ¹ උපකුසිතො²ති.*

8. රාධජාතකං.

249. උභයං මෙ න ධමති උභයං මෙ න රුච්චති,
යා වායං කොට්ඨමොතිණණා න දසසං³ ඉති භාසති,

250. තං තං ගාමපති චූමි කදරෙ අපසමිං ජීවිතෙ,
දො මාසෙ කාරං කතානං⁴ මංසං ජරණවං කිසං,
අපසකකාලෙ වොදෙසි තඤ්ච මණා න රුච්චති.

9. ගභපතිජාතකං.

251. සරීරදව්‍යං වඤ්චව්‍යං⁵ සොජච්චං සාධුසිලියං⁶,
ට්‍රාහමණනොඤ්චි පුච්චාම කං⁷ නු තෙසං වණිමහසෙ.

252. අපොචා අපී සරීරණං වඤ්චව්‍යසං⁸ නමො කරෙ,
අපොචා අපී සුජාතසමිං සිලං අසමාක රුච්චතිති.

10. සාධුසිලජාතකං.

රුහකචගෙහා පඤ්චමො.

කසුද්දනං.

අමෙහාරුහකරුපවතීච්චසලො
පවසනති සපඤ්චමපොකඛරණි,
අථ චුතතිමවාණිජ උමකයතෙ
චීරආගත කොට්ඨ සරීර දස.

1. මංසුරෙ ස්‍යා, මුමමරෙ - මජ්ඣං.
* උපකුසිතොතිති පාඨො අගමේවඅපො අට්ඨකරො.
2. නදසං - මජ්ඣං.
3. සංකරංකතො - මජ්ඣං. සඛගරං කතො ස්‍යා.
4. වුධ්ච්චං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
* සුජවිචනතිපිපාඨො. අට්ඨකරො.
5. කීනනු - මජ්ඣං, ස්‍යා.
6. වුධ්ච්චංසං - මජ්ඣං ස්‍යා.

248. සත්‍යයෙන් යුක්ත වූ මේ වචනය ඇති සැටියෙන් කීව යුතු නොවේ. (ඉදින් ඇති සැටියෙන් ප්‍රකාශ කළ කෙනෙක් වෙත් නම්) ගිනි මුසු අලුයෙහි දවා භාවන ලද පොට්ටොසාදයා මෙන් හෝනේ මැ යි.

8. රාධ ජාතක යි.

249-250. දෙබස මැ මට සිහිය නො හෙයි. දෙබස මැ මට රිසි නො වෙයි. මේ තැනැත්තී (වී නැති බව කැලෑ මැ දන්තී) කොටුවට බටුවා වී නො දක්මි යි (නැතැ යි) කිය යි. එකරුණින් ගම්පතිය, තොපට මෙය කියමි: කණ්ටතර වූ අල්ප ජීවිතය පවත්නා කල්හි වී පිණිස මස් දෙන්නේ දෙමසකට සත්‍යකාර කොට (ගිවිස) කෘශ වූ ගොන්මාල්ලා දී දෑන් නො පත් කල්හි ඉල්ලයි එ ද මට නො රුස්නේ යි. (තොප දෙදෙනාගේ වඤ්ඤා ප්‍රයෝග දැනිමි'යි සේ යි.)

9. ගහපතී ජාතක යි.

251. එකකුගේ සුරූපී බව ඇත. එකකුගේ වෘඳි භාවය ඇත. එකකුගේ කුලවත් බව ඇත. එකකුගේ ආචාරශීලී බව ඇත. බ්‍රාහ්මණය තොප විචාරමි. මොවුනකුරෙන් කවරක්හු කැමැති වමෝ ද?

252. මනොඤ්ඤා ශරීරයෙහි ද අභිවෘද්ධියක් ඇත් මැ ය. වෘඳි භාවයට නමස්කාර කෙරෙමි. උසස් කුලයෙහි උපන්නහු කෙරෙහි ද වැඩෙක් ඇත. (එහෙත්) ආචාරශීලය මැ අපට රුස්නේ යි.

10. සාධුසීල ජාතක යි.

පස්වැනි රුහක වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

රුහක ජාතක යැ (රූපවතී) සිරිකාලකන්නී ජාතක යැ, මොහොලින් තැළීම පනවන වූලලපදුම ජාතක යැ, ප්‍රවාසය සිතන මණ්ඩවොර ජාතක යැ පස්වැනි පොකුණින් යුත් පබ්බතූපඤ්ඤා ජාතක යැ යළි වෙළඳුන් ගේ මිදීම දක්වන වලාහඤ්ඤා ජාතක යැ, උම්භයනෙ යනු පවසන මිත්තා මිත්ත ජාතක යැ, (වීරාගත) රාධ ජාතක යැ, (කොටඬ) ගහපතී ජාතක යැ, අභිරූප ශරීරය පවසන සාධුසීල ජාතක යැ යන දසය යි.

6. නතං දළ්භවග්ගො

253. න තං දළ්භං ඛන්ධනමාහු ධීරා
යදයසං දුරුජං ඛබ්බජ්ඣ,¹
සාරඤ්ඤා මනිකුණවලෙසු
පුත්තෙසු දුරෙසු ච යා අපෙඛා.

254. එතං දළ්භං ඛන්ධනමාහු ධීරා
ඔභාරිතං සිරිලං දුසවුඤ්ඤිං,
එතමපි ඡෙඤාන චජතති ධීරා
අනපෙක්ඛිතො කාමසුඛං පභායාති.

1. ඛන්ධනාගාරජාතකං.

255. භංසා කොඤ්ඤා මයුරා ච භන්ථියො² පසද්³ මීගා,
සබ්බෙ සිභස්ස භායනති නන්ති කායසම්මිං තුලානා.

256. එවමෙව මනුසෙසසු දහරො වෙපි පඤ්ඤවා
සො හි තන්ති මහා භොති නෙව බාලො සරීරවා'ති.

2. කෙළිසීලජාතකං.

257. විරූපකෙහි මෙ මෙතං මෙතං ඵරාපථෙහි මෙ,
ඡබ්බායාපුත්තෙහි මෙ මෙතං මෙතං කණ්ඨාගොතමකෙහි ච.

258. අපාදකෙහි මෙ මෙතං මෙතං දීපාදකෙහි මෙ,
චතුප්පදෙහි මෙ මෙතං මෙතං බහුප්පදෙහි මෙ.

259. මා මං අපාදකො හිංසි මා මං හිංසි දීපාදකො,
මා මං චතුප්පදෙ හිංසි මා මං හිංසි බහුප්පදෙ.

260. සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා සබ්බෙ භූතා ච කෙච්චලා,
සබ්බෙ හද්දානි පසස්සනතු මා කඤ්ඤි⁴ පාපමාගමා.

1. දුරුජපබ්බජ්ඣ - මජ්ඣ. සා.
2. භන්ථියො - මජ්ඣ.
3. සී, සපද - මජ්ඣ., වසද.
පසදමීගාතිපි පාඨො, පසදමීගාති අනෙථා, අවධකරො.
4. කීරී - මජ්ඣ. සා.

6. නතංදළ්භ වර්ගය

253. අයෝමය බන්ධනය ද දරුමය බන්ධනය ද වැහැරි ආදී-
යෙන් කළ බන්ධනය ද දළ බැඳුම් යයි නුවණැත්තෝ නො කියත්.
මණිකුණ්ඩලයන්හි දැඩි ඇල්මක් ඇද්ද අඹුදරුවන් කෙරෙහි යම්
අපේක්ෂාවක් ඇද්ද-

254. (යට කී) මේ බන්ධනය දැඩි යයි නුවණැත්තෝ කියත්.
ඔබ්නොබ ඇදූහෙළෙන්නා වූ සිඵල වූ මුදුලිය නො හැක්කා වූ යම්
ක්ලේශ බන්ධනයක් ඇද්ද එය ද සිදූ කාමයන්හි අපේක්ෂා නැති
නුවණැත්තෝ කම්සුව හැරපියා තපසට යෙති.

1. බන්ධනාශාර ජාතක යි.

255. භංසයෝ ද කොස් ලිහිණියෝ ද මොණරු ද ඇත්හු ද
එඵවෝ ද වෙනත් මෘගයෝ ද යන මේ සියල්ලෝ සිංහයාට බිය
වෙත්. ශරීරයෙහි සමාන බවක් නැත. (ශරීරයෙහි උස් මිටි බව
කරුණක් නො වේ යනු අදහස යි.)

256. එපරිද්දෙන් මැ මනුෂ්‍යයන් අතර ද ඉදින් වයසින් බාල-
නමු දු නුවණැත්තෝ වී නම් හේ මැ එහි මහත් වන්නේ ය. මහත්
ශරීර ඇත්තේ නමුදු අභ්‍යන්තර මහත් නො වන්නේ යි.

2. කේළිසීල ජාතක යි.

257. වීරූපකඛ නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ.
එරාපඵ නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. ජබ්‍යාපුක්ක
නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. කණ්ඨාගොතමක
නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ.

258. පා නැතියන් හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. දෙපාවන්
හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. සිවු පාවන් හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ.
බහුපාවන් හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ.

259. අපාදක සතෙක් මට හිංසා නො කෙරේවා. දෙපා සතෙක්
මට හිංසා නො කෙරේවා. සිවුපා සතෙක් මට හිංසා නො
කෙරේවා. බහුපා සතෙක් මට හිංසා නො කෙරේවා.

260. සියලු සත්ත්වයෝ ය, සියලු ප්‍රාණිහු ය, සියලු භූතයෝ ය
යන සියල්ලෝ මැ යහපතක් මැ දකිත්වා. කිසිවකු කරා දුකෙක්
නො ඒවා.

261. අපමාණො බුද්ධො අපමාණො ධම්මො අපමාණො
 සමඛො,
 පමාණවන්හානි සිරිංසපානි¹
 අති විච්ඡිකා සතපදී උණණනාභි සරඬු² මුසිකා.
262. කතා මෙ රක්ඛ කතා මෙ පරිත්තා පටිසනමනතු භුනානි,
 සොභං නමො භගවතො නමො සකකතං සම්මාසම්බුද්ධා-
 නභභි.

3. බන්ධවත්තජාතකං.

263. අපි වීරක පසෙසසි සකුණං මඤ්ඤුභාණකං⁴,
 මයුරගීවසඛකාසං පතිං මඤ්ඤං⁵ සවිට්ඨකං.
264. උදකථලවිරසස පඤ්ඤානො නිව්චං ආමකමච්ඡභොජිතො,
 තසසානුකරං සවිට්ඨකො සෙවාලො⁶ පළිගුණධීතො⁷ මනො⁸ති.

4. වීරකජාතකං.

265. සොභති⁹ මච්ඡා ගඛෙගයො අපො සොභති යාමුතො,
 චකුපදයං¹⁰ පුරිසො නිග්‍රොධපරිමණ්ඩලො,
 ඊසකායතගීවො ච සචෙඛච අතිරොචති.
266. යං පුළුඡිතො නං තං අකඛං අඤ්ඤං අකඛාති¹¹ පුච්ඡිතො,
 අකතපසංසතො පොසො නායං අසමාක රුවච්ඡි¹²ති.

5. ගඛෙගයාජාතකං.

267. ඉඛභ වද්ධමයං¹¹ පාසං ඡිඤ්ඤ දනෙතති කච්ඡප,
 අභං තථා කර්ඤ්ඤාමී යථා නෙභිති ලුද්දකො.
268. කච්ඡපො පාච්ඡි වාරිං කුරුඛෙගො සච්ඡි වනං.
 සතපතො දුමග්ගමො දුරෙ පුතො අපානඤ්ඡි.

6. කුරුඛගමීගජාතකං.

1. සරිසපානි-මජ්ඣං.
 2. සරඬු-කසච්ඡි.
 3. මහධකපරිත්ත-සා.
 4. මඤ්ඤුභාණකං-මජ්ඣං.
 5. පතිමඤ්ඤං-කසච්ඡි.
 6. සෙවාලොති-සා.
 7. පළිගුණධීතො-මජ්ඣං.
 8. මනොභතී මච්ඡා සී. ගඛෙගයො අපො සොභතී යමුතො, සා.
 9. චකුපදයං-මජ්ඣං.
 10. අකඛාති. අ.
 11. වච්චමයං-මජ්ඣං.

261. බුදුරද (අනන්ත ගුණැතියෙන්) අප්‍රමාණය. ධර්මය අප්‍රමාණය. සඛ්ඛයා අප්‍රමාණය. දීර්ඝජාතීහු ද නයි ද ගෝත්‍රස්සෝ ද සියපාවෝ ද (පත්තැයෝ ද) මකුඵවෝ ද සිකනලු ද මියෝ ද ප්‍රමාණවත්හ.

262. මා විසින් (රුවන්තියා ගුණ බෙලෙන්) ආරක්‍ෂාව කරන ලද. මා විසින් පරිත්‍රාණ ද කරන ලද. (මම අභිත වූ) භූතයෝ පහවෙත්වා. හේ මම භාග්‍යවතුනට නමස්කාර කෙරෙමි. (විපසී ආදී) සත් බුදුවරුනට මාගේ නමස්කාරය වේවා.

3. ඛන්ධවත්ත ජාතක යි.

263. වීරකය, මියුරු කොට හඬන මොණර කරකට බදු පැහැති මාගේ වල්ලභයා වන සවිට්ඨක නම් පක්ෂියා දක්විද?

264. දියෙහි ද ගොඩ ද හැසිරෙන නිත්‍යයෙන් අමු මස් කන ඒ පක්ෂියාට අනු වැ ක්‍රියා කරන (කී සැම) සවිට්ඨක නම් කවුඩා සෙවෙලෙහි වෙළී මෙළේ යි.

4. වීරක ජාතක යි.

265. ගංගාවෙහි උපන් මත්සයා ද හොබනේ ය. යමුනාවෙහි උපන් මත්සයා ද හොබනේ ය. නිග්‍රොධ පරිමණ්ඛලකාය ඇති රියතිසක් සේ දික් වූ ශ්‍රීවා ද ඇති පා සතරක් ඇති මේ සත්ත්ව තෙමේ (මේ ඉදිබුවා) සියල්ලන් මැ (කොප දෙදෙනා මැ) ඉක්මවා බබළ යි.

266. යමක් ඇසී ද එය නො කියේ ය. විචාරන ලද්දේ අනෙකක් කිය යි. ආත්මප්‍රශංසා කරන මේ සත්ත්වයා (මේ ඉදිබුවා) අපට නො රුස්නේ ය.

5. ගඬෙගයා ජාතක යි.

267. එබැවින් ඉදිබුව, (මුවා බැඳුණු) වරපටින් ඇඹරු මලපුඩුව දකින් කපව. වැදී යම සේ නො ඒ ද මම එසේ කෙරෙමි. (වැද්දගේ ගමන වළක්වමි.)

268. ඉදිබුවා දියට පිවිසියේ ය. මුවා වනයට පිවිසියේ ය. ශතපත්‍රයා (කැරලා) තමා හුන් අතු අඟින් දරුවන් ගෙනෑ අඳුරට ගියේ යි.

6. කුරුඬගමිග ජාතක යි.

- 269. අයමසසකරාජෙන දෙසො විවරිතො මයා,
අනුකාමයානුකාමෙන¹ පියෙන පතීනා සහ.
- 270. නවෙන සුඛදුකෙඛන පොරාණං අපිථියතී²,
තසමා අසසකරඤ්ඤව කීටො පියතරො මමනතී.

7. අසසකජාතකං.

- 271. අලමෙනෙභි අබෙභි ජලුභි පනසෙභි ව,
යානි පාරං සමුද්දාස වරං මඤ්ඤං උදුබෙරො.
- 272. මහතී වත තෙ බොඤ්ඤි න ව පඤ්ඤා තදුපිකා,
සුංසුමාර වඤ්ඤිතො මෙසි ගච්ඡන්ති යථා සුඛතතී.

8. සුංසුමාරජාතකං.

- 273. දිට්ඨා මයා වනෙ රුකඛා අසසකණණවිභීටකා³,
න තානි එවං සකකනතී යථා තං රුකඛ සසාසී.
- 274. පුරාණකකතරො⁴ අයං භෙඤ්ඤා පඤ්ඤරමාගතො,
කුසලො වාළපාසානං අපකමති භාසතී⁵ තී.

9. කකකරජාතකං.

- 275. අමෙභා කො නාමයං රුකෙඛා සීනපතෙසා සකණවජකා⁶,
යස ඵකපභාරෙන උක්ඛමඛං වීසාටිතං.
- 276. ආචරිතායං⁷ විතුදං වනානි
කට්ඨඛගරුකෙඛසු අසාරකෙසු,
අථාසද ඛදිරං ජාතසාරං
යසඛතීද් ගරුලො උක්ඛමඛනතී.

10. කඤ්ඤලකජාතකං.

නඛංදලභවග්ගො ජථෙට්ඨා.

කස්සද්දනං.

දලභවකතභංසවරො ව පුන
වීරුපකඛ සචීට්ඨකමච්ඡවරො,
සකුරුඛගසඅසසකඅබෙවරො
පුන කකකරකො ගරුලෙන දස.

- 1. අනුකාමයමානෙන - මඡසං. ස.පා.
- 2. අපිථියතී - මඡසං.
- 3. අසසකණණාවභෙදකා - මඡසං. ස.පා.
- 4. පුරාණකකතරො - මඡසං.
- 5. සකණපතෙසා - ස.පා. සීනපතෙසා.
- 6. ආචරිතායං - ස.පා.

269. ඔහු කැමැත්තා වූ මා විසින් කැමැති වූ ප්‍රිය වූ ස්වාමී වූ අස්සක නම් රජු හා පෙර මේ ප්‍රදේශය හැසිරෙන ලද.

270. අළුත් වූ සුවදුක් දෙකින් පැරණි සුවදුක් දෙක මුවහ කරනු ලැබේ. එහෙයින් අස්සක නම් රජුට වඩා මේ ගොම පණුවා මැ මට අතිශයින් ප්‍රිය වේ.

7. අස්සක ජාතක යි.

271. ගඬකාවෙන් එතෙර යම් මිනිරි එලයෙක් දක්නා ලද ද ඒ අඹ පලයෙන් ද දඹ පලයෙන් ද වැළවරකායෙන් ද මට කම් නැත. මාගේ උදුම්බර වෘක්ෂය මැ (මට) උතුම්.

272. සුංසුමාරය, තාගේ සිරුර එකකින් මහත් වේ. ඒ සිරුරු පමණට නුවණ නැත. මා විසින් වංචා කරන ලද්දෙහි ය. දැන් කැමැති පරිදි නැඟී යව.

8. සුංසුමාර ජාතක යි.

273. වෘක්ෂය, මා විසින් වෙනෙහි දක්නා ලද අශ්වකර්ණ නම් වූ ද බුළු නම් වූ ද වෘක්ෂයෝ වෙති. ඒ රුක්හු තෝ යම් සේ ඔබ්බෙනාබ හැසිරෙන්නෙහි ද එසේ නො ඇවිදිත්.

274. මැදිරිය බිඳෑ ගෙනෑ ආ මේ පුරාණ කක්කරයා (සේවවුවා) වාලයෙන් ඇඹරූ පාසයෙන් ගැළැවීමෙහි දක්ෂ වූයේ පලා යයි. (මිනිස් බසින්) බණන්තේ ය.

9. කකකර ජාතක යි.

275. පින්වත, යම් රුකෙක්හි එක් පහරින් මුදුන බිදින ලද ද කුඩා පත් ඇති කටු සහිත වූ මේ කවර නම් ඇති රුකෙක් වේ ද?

276. (ඉඹුල් ආදී) හර නැති කාෂ්ට අවයව ඇති වෘක්ෂයන් විදිමින් මේ කඤ්ඤලකයා ඇවිදින ලද්දේ ය. පසුව පක්ෂියා යම් රුකෙක්හි ඇත හිස පළා ගත්තේ ද එසේ වූ හර ඇති කිහිරි රුකට පැමිණියේ යි.

10. කන්දගලක ජාතක යි.

සමෑති නතංදළුන වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

දළාබන්ධන-බන්ධනාභාර ජාතක යැ' හංසාදීන් පවසන කෙළිසිල ජාතකය ද යළි විරූපකබාදී නම් ඇති බන්ධවක්ත ජාතක යැ සවිට්ඨක නම් කවුඩා පවසන වීරක ජාතකයැ, (මව්පවර) භට්ඨගයා ජාතක යැ, කුරුඹගමීග ජාතකය හා අසසක ජාතකය සහිත අඹපල සදහන් කරන සුංසුමාර ජාතකය කකකර ජාතක යැ, (ගරුළ) කඤ්ඤක ජාතකය යන මෙයින් දසය වේ.

7. බිරණන්ඵමහක වගෙහො

- 277. අකාසි යොගං¹ ධුවමපමකො
සංච වජරං බිරණන්ඵමහකසම්,
ව්‍යාකාසි සඤ්ඤං² පරිසං විගඤ්ඤා
න නියතමො³ තායති අපපඤ්ඤං.
- 278. දඛයං⁴ යාවනකො තාත සොමදකන නිගච්ඡති,
අලාභං ධනලාභං වා ඵවං ධම්මා හි යාවතා⁵ති.

1. සොමදකන ජාතකං.

- 279. අඤ්ඤා උපරිමො වණෙණා අඤ්ඤා වණෙණාව හෙට්ඨිමො
බ්‍රාහ්මණං තෙච්ච පුච්ඡාමි කිං හෙට්ඨා කිඤ්ඤා උපාරි.
- 280. අභං නටොසම් හදදනොති භික්ඛකොසම් ඉධාගතො,
අයං හි කොට්ඨමොතිණෙණා අයං සො යං ගච්චෙසසීති.

2. උච්ඡිට්ඨහතකජාතකං.

- 281. ඉසීනමනතරං කච්චා හරුරාජාති⁶ මෙ සුතං,
උච්ඡිනොතා සහ රට්ඨනං⁷ ස රාජා විභවං ගතො
- 282. තසමා හි ඡන්ද ගමනං නසසංසනති පණ්ඩිතා,
අදුට්ඨවිනොතා භාසෙය්‍ය ගිරං සඤ්චුපසංභිතනති.

3. හරුජාතකං⁷.

- 283. පුණණං නදිං යෙන ව පෙය්‍යමාහු
ජාතං යචං යෙන ව ගුඤ්ඤමාහු,
දුරං ගතං යෙන ව අවිභයනති
සොත්තාගතො හන්ද ව භුඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණ.
- 284. යතො මං සරති රාජා වායසමපි පහෙතවෙ:
භංසා⁸ කොඤ්ඤා මයුරා ව අසතිසෙව පාපියාති.

4. පුණණනදීජාතකං.

1. යොගං - මජ්ඣං.
2. ව්‍යාකාසි අඤ්ඤං - මජ්ඣං සා.
3. නියමො - මජ්ඣං, නිසංසමො කච්චි.
4. දඛං - මජ්ඣං.
5. ඤුරුරාජාති - මජ්ඣං.
6. රට්ඨති - මජ්ඣං, සා.
7. ඤුරුජාතකං - මජ්ඣං.
8. භංසකොඤ්ඤාවිමයුරානං අසතිසෙව පාපියො - මජ්ඣං, "අට්ඨකරායං පත භංසකොඤ්ඤාවිමයුරානනති පාඨො යො සුඤ්ඤතරො"

7. බිරණසූචිතක වර්ගය

277. බිරණසූචිතක සොහොනෙහි අවුරුද්දක් අප්‍රමාද වැ නිරතුරු පුහුණු කෙළේ ය. පිරිස් අතරට වැදී ඒ සංඝව විකෘත කෙළේ ය. උත්සාහය ප්‍රඥ නැත්තහු නො රකී.

278. පුත සොමදක්‍ෂය, ඉල්ලන්නේ අලාභයට ද ධනලාභයට ද යි දෙකකට පැමිණෙයි. යාවිඤ්චි නම් මෙබදු ස්වභාව ඇත් මැ ය.

1. සොමදක්‍ෂ ජාතක යි.

279. මතු භාගයෙහි අහර අත් අයුරෙකි. යට භාගයෙහි අහර අත් අයුරෙක් මැ යැ. බැමිණිය නී මැ විචාරම්. යට කවර නම් බතෙක් ද උඩ කවර නම් බතෙක් ද යි.

280. ස්වාමීනි, මම නළයෙක්මි. අහර සොයන්නෙමි මෙහි ආයෙමි. තෙපි යමකු සොයවූ ද ඇගේ සොර සැමි වූ හේ කොටුවට බැසූ ගත්තේ ය.

2 උච්ඡිට්ඨභක්‍ෂ ජාතක යි.

281. හරු නම් රජ සෘෂිතට අනතුරු කොට රාජ්‍යය හා සමඟ උසුන් වූ ඒ රජ විනාශයට ගියේ ය යි මා විසින් අසන ලදී.

282. එහෙයින් ජනුගනිය පණ්ඩිතයෝ ප්‍රශංසා නො කෙරෙති. අදුෂ්ට වූ (මෙමුත්‍රී) සිතැත්තේ සත්‍යයෙන් යුක්ත වූ තෙපුල් බණන්තේ ය.

3. හරු ජාතක යි.

283. පිරුණා වූ නදිය යමකු විසින් පිය යුතු ය යි කියා ද, වැඩුණා වූ යව (සසායන්) යමකු විසින් සැඟවීමට සුදුසු ය යි කියා ද, දුර ගිය ප්‍රියයකු පැමිණීම යමකු කරණ කොටගෙනැ කියා ද, හේ තොපට ගෙනෙන ලදී. එබැවින් බ්‍රාහ්මණය අනුභව කරව.

284. රජ තෙමේ කාකමාංශයකු දු එවකු පිණිස යම් කලෙකැ මා සිහි කෙරෙයි ද හංසයෝ ය කොස් ප්‍රිතිණියෝ ය මයුරයෝ ය යන මොවුන් ලද කල්හි කීම සිහි නො කෙරෙයි ද, එසේ සිහි නො කිරීම ම ලාමක ය.

4. පුණණනදී ජාතක යි.

1. කොපට වැඩිම මැ වෙවයි - රාජවුරාචි.

- 285. අවධි වත අත්තානං කච්ඡපො ව්‍යාහරං¹ ශීරං,
සුඤ්ඤානිකසමීං කච්ඡසමීං වාචාය සකියාවධි.
- 286. එතමපි දීඝවා නරචීරියසෙච්ඡ²
වාචං පමුඤ්ඤා කුසලං නාතිවෙලං
පසසයි බහුභාණෙන
කච්ඡපං ව්‍යසනං ගතනති.

5. කච්ඡපජාතකං.

- 287. න වායමඤ්ඤි තපති න සුලො සාධු තච්ඡතො,
යඤ්ඤා මං මඤ්ඤාති මච්ඡ අඤ්ඤං සො රතියා ගතො.
- 288. සො මං දහති රාගඤ්ඤි චිත්තං චූපතපෙති මං,
ජාලිතො මුඤ්ඤාචරිතො මං න කාමෙ භඤ්ඤානෙ සචචිති.

6. මච්ඡජාතකං.

- 289. සඤ්ඤා ලොකො අත්තමතො අහොසි
අකොච්ඡිද්‍ය ගාමධිච්ඡෙසස සෙඤ්ඤා,
කොමාරිකො නාම තච්ඡජධිච්ඡො
යං ඤං ගහිතා පචනො පරොදසි.
- 290. යො දුක්ඛච්ඡිච්ඡාය භවෙය්‍ය තාණං
සො මෙ පිතා දුභි වනො කරොති,
සා කසස කඤ්ඤාචි වනසස මච්ඡකි
යො තාධිතා සො සහසා කරොති'ති.

7. සෙගගුජාතකං.

- 291. සධ්දසස සාදෙය්‍යමීදං සුචිතතිතං
පචෙච්චාචිචිතං පතිකුච්ඡස කුචං,
චාලඤ්ඤා අදෙය්‍යුං³ මුසිකා
කඤ්ඤා කුමාරං කුලලා තො භරෙය්‍යුං⁴

1. කච්ඡපො යො පඤ්ඤාහරං - මජ්ඣං. කච්ඡපෙච පඤ්ඤාහරං, ස්‍යා.
2. නරචීරියසෙච්ඡං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. චාලඤ්ඤා - මජ්ඣං ස්‍යා.
4. භරෙය්‍යුං - මජ්ඣං න.

285. කැපුරු තෙමේ බස් තෙපලනුයේ ඒකාන්තයෙන් තමා නැසිය. මුවින් මනාකොට ඩැහැගත් දඩුකඩ ඇති කල්හි තමාගේ තෙපුලෙන් තෙමේ මැ තමා නැසී.

286. මිනිසුන් කෙරෙහි වියතියෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ මහරජ, තෙල කරුණ දැක (පණ්ඩිත පුරුෂ) සත්‍යාදීන් ප්‍රතිසංයුක්ත හෙයින් කුශල වූ තෙපුල කල්යල් නො ඉක්මවා බණන්ගේ යැ, බොහෝ කොට බිණීමෙන් වනසට පැමිණි කපුරුවා දක්නෙහි යයි.

5. කවිච්ඡ ජාතක යි.

287. මෙ ගීන්ත මා නො තවයි, මැනැවින් සස්නා ලද හුල ද නො තවයි, මැසිනී 'හේ කාම රතී හේතුයෙන් අන් මැසින්තක වෙත ගියේ වනැ' යි මා ගෙන සිතා නම්-(එය මා තවයි.)

288. ඒ රාග නැමැති ගීන්ත මා දවයි, ඒ රාගසම්ප්‍රයුක්ත සිත ද මා තවයි, ස්වාමී වූ කෙටුලෙහි, මා මුද්‍රියව, කාම විෂයෙහි සිටි නොහොත් කාම හේතුයෙන් හැසිරෙන කිසිවෙක් (තොප වැනියන් විසින්) නො තසනු ලැබේ.

6. මව්ච්ඡ ජාතක යි.

289. සියලු ලෝවැසි තෙම කාමසේවන හේතුයෙන් සතුටු විය, සෙත්ඟු, තෝ ග්‍රාමධර්මයෙහි අදක්ක වුව, දුටු කුමරිය, යම් හෙයෙකින් මහවෙනෙහි (කාම සෙවන පිණිස) අත ගන්නා ලද තෝ හඬයි ද දන් තිගේ ස්වභාව කෙ නම් වී ද?

290. යමෙක් දුකින් පහස්නා ලද්දියට පිහිට වන්නේ ද, ඒ මාගේ පියෙ වෙනෙහි ද්‍රෝහිකම් කෙරෙයි. ඒ මම වනමැද කවරක්භට හඬම් ද, යමෙක් රක්ෂා කරනුයේ වී නම් හේ සැහැසිකම් කෙරේ යයි.

7. සෙඟු ජාතක යි.

291. ශය (කෙරුම්ක) වුවහුට මේ ශයබව මොනවට සිතන ලද, කුට (කපටී) වුවහුට පෙරළා කපටී බව මනාකොට අටවන ලද, ඉදින් මියෝ සිවැල් කැවාහු නම් කුමක් හෙයින් උකුස්සෝ කුමරු නො ගෙන ගියාහු ද?

292. කුටසුස හි සනති කුටකුටා
හවති වාපි නිකතිනො නිකතො,
දෙහි පුතනටඨ ඵාලනටඨසු ඵාල-
මා තෙ පුතනමහාසි ඵාලනටෙයා'ති.

8. කුටවාණිජජාතකං.

293. හිරඤ්ඤං මෙ සුවණ්ණං මෙ ඵසා රත්තංදිවා කථා,
දුමමධානං මනුසසාතං අරියධමමං අපසුතං.

294. දෙච දෙච ගහපතයො ගෙහෙ ඵකො තස්ස අමසුකො,
ලඛකුටො වෙණිකතො අපො අඛකිකකණ්ණකො.
කීතො ධනෙන ඛහුතා සො තං විතුදතෙ ජනතභි.

9. ගරභිතජාතකං.

295. සුඛං ජීවිතරුපොසි රට්ඨා විවනමාගතො,
සො ඵකතො අරඤ්ඤකම් රුකඛමුලෙ කපණො විය ක්ඛායසී

296. සුඛං ජීවිතරුපොසම් රට්ඨා විවනමාගතො,
සො ඵකතො අරඤ්ඤකම්.
රුකඛමුලෙ කපණො විය ක්ඛායමි
සතං ධමමං අනුසසරතභි

10. ධමමඤ්ඤජාතකං.

බීරණ්ණජාමහකවග්ගො සත්තමො.

තසුදුදුතා:

අථ බීරණ්ණජාමහවරො ච නටො
හරුරාජවරුකාමපුණ්ණනදී,
ඛහුහාණි අග්ගි පවනෙ මුසිකා
සහලඛකුටො කපණෙන දස.

1. පටො - සතා.

292. කුට (කපටි) වුවහුට කුටාභිකුටයෝ ඇත, නැවත වංචකයා- හට වංචාවෙන් යුක්ත වූයෙක් වේ මැය, පුත්‍රයා නට තැනැත්ත, සිවුල් නට තැනැත්තවුට සිවුල් දෙව, සිවුල් නට තැනැත්තේ තාගේ පුතු නහමක් ගෙනයේවා.

8. කුටවාභිජ ජාතක යි.

293. මාගේ මසුරනෑ මාගේ රත්රනෑ යි ආයඹධර්මය නො දක්නා ප්‍රඥා රහිත මිනිසුන්ගේ රෑ දවලෑ පැවැති තෙල කපාව වෙයි.

294. ගෘහයෙහි ගැහැටියෝ දෙදෙනෙක් දෙදෙනෙක් වෙති, ඔවුන් කෙරෙහි එකෙක් දැළිරවුළු නැත්තේ යැ, එල්බෙන තන ඇත්තේ යැ, සකස් කළ කෙස්කලබ ඇත්තේ යැ, යළි වීදුනා ලද කන් ඇත්තේ යැ, බොහෝ ධනයෙන් විකිණි ගන්නා ලද්දේ යැ, හේ ඒ (දස්කම්කරු ආදී) ජනයා මුව සැකින් වීදුනේ යි.

9. ගරහිත ජාතක යි.

295. සුවසේ ජීවත්වූ ස්වභාව ඇතියෙහි රවින් නික්මෑ නිර්ජල වනයට ආයෙහි ඒ තෝ එකලා වූයෙහි වනයෙහි ගස්මුලෙක කෘපණයක්හු සෙයින් (සිහිවීලි) සිතති. (ඒ කුමක් හෙයින්ද?)

296. ඒ මම සුවසේ ජීවත්වූ පියවී ඇතියෙමි, සිය රවින් නික්මෑ නිරුදක වනයට ආයෙමි එකලා වූ බැගැපත් වුවකු සෙයින් බුද්ධාදි සන්තරුණයන්ගේ (අටලෝ) දහම සිහි කෙරෙමින් ධ්‍යාන කෙරෙමි යි.

10. ධම්මඤ්ජ ජාතක යි.

සත්වැනි බිරණසම්මත වර්ගය යි.

එහි උද්දනය:

බිරණසම්මතයෙහි සිට පුහුණ කළ සොමදත්ත ජාතක යැ, නළුවකු ඇති උච්චිට්ඨතත ජාතකයැ, හරු ජාතකයැ, පුණ්ණනදී ජාතක යැ, (බහුභාණි) කච්ඡ ජාතකයැ, ගීනි සදහන් කළ මච්ඡ ජාතක යැ, (පවන) සෙඤ්ඤ ජාතකයැ, සිවුල් මියන් කෑ කුටවාභිජ ජාතක යැ, ලඹ්ඤන පැවැසු ගරහිත ජාතකය සමග (කපණෙන) ධම්මඤ්ජ ජාතකයෙන් දසය වේ.

8. කාසාවචග්ගො

- 297. අනික්කසාවො කාසාවං යො වඤ්ඤා පරිදභෙසසති,
අපෙතො දමසචේතන න සො කාසාවමරහති.
- 298. යො ච වනාකසාවස්ස පිලෙසු සුසමාහිතො,
උපෙතො දමසචේතන ස චෙ කාසාවමරහති'ති.

1. කාසාවජාතකං.

- 299. ඉදං තදවරියවචො පාරාසරියො යදමුච්චි,
මා සු ඤාං අකරාඃ පාපං යං ඤාං පච්ඡා කතං තපෙ
- 300. යානි කරොති පුරිසො තානි අත්තනි පසසති,
කල්යාණකාරී කල්යාණං පාපකාරී ච පාපකං,
යාදිසං වපතෙඃ ඛිජං තාදිසං හරතෙ ඵලනති.

2. චූළනඤ්ඤිජාතකං.

- 301. නමෙ නමනකස්ස හපෙ හජනං
කිච්චානුකුඛධස්ස කරෙය්‍ය කිච්චං,
නානඤ්ඤාමස්ස කරෙය්‍ය අඤ්ඤං
අසමිහජනමපි න සමිහජෙය්‍ය.
- 302. වපෙ වජනං වණථං න කඨිරාඃ
අපෙතචිකෙතන න සමිහජෙය්‍ය,
දිජො දුමං ඛිජං ඵලනතිඃ ඤාඤා
අඤ්ඤං සමෙතකඛිය්‍ය මහා හී ලොකොති.

3. පුට්ඨනකජාතකං.

- 1. පොලොවරියොචුචි - මජ්ඣ.
- 2. අකරී - මජ්ඣං සාය.
- 3. වසනෙ - මජ්ඣ.
- 4. කාරියා න - මජ්ඣ.
- 5. ඛිජං ඵල - සාය.

8. කාසාව වර්ගය

297. ප්‍රභීණ නො කරන ලද කෙලෙස් කසට ඇති යමෙක් කාසාය වස්ත්‍රය (සිවුර) හඳුනේ පොරෝනේ ද ඉඤ්ජිය දමනයෙන් හා පරමාර්ථ සත්‍යයෙන් (වතුසත්‍යාවබෝධයෙන්) පහ වූ හෙතෙමේ කසාවතට (සිවුරට) නුසුදුසු යි.

298. යමෙක් දුරු කරන ලද කෙලෙස් කසට ඇත්තේ ද හෙවත් කෙලෙස් නසන ලද්දේ ද (ලොකොඤ්ඤ - මාර්ගඵල) ශීලයෙහි මනාකොට පිහිටියේ ද ඉඤ්ජිය දමනයෙන් හා පරමාර්ථසත්‍යයෙන් යුක්ත ද හෙතෙමේ ඒකාන්තයෙන් කසාවතට (සිවුරට) සුදුසු යි.

1. කාසාව ජාතක යි.

299. පාරායටිය බමුණු තෙමේ, තෝ පාපය නො කරව, යම්බඳු පාපයක් කරන ලද ද තෝ පසුව තැවෙන්නෙහිය කියා යම් වචනයක් එකල්හි කියේ ද මේ ආචාර්යවචන යි.

300. පුරුෂ තෙමේ යම් ක්‍රියාවක් කෙළේ ද ඒ ක්‍රියාව තමා කෙරෙහි දකී. කල්‍යාණ ක්‍රියා කරන්නේ කල්‍යාණයක් ම දකී. පාපක්‍රියා කරන්නේ පාපයක් ම (අයහපතක් ම) දකී යම්බඳු බිඳුටක් වපුරා ද එබඳු ම ඵලයක් ගෙනයන්නේ ය

2. වූලලනඤ්ඤ ජාතක යි

301. (ආචාර වශයෙන්) නමස්කාර කරන්නාහට නමස්කාර කරන්නේ ය. නමා සෙවුනහු සේවනය කරන්නේ ය. නමාගේ කෘතයට අනුව කටයුතු කරන්නාහට ප්‍රතිකෘතය (පෙරළා කටයුතු) කරන්නේ ය. අවැඩ කැමැත්තහට වැඩක් (අර්ථයක්) නො කරන්නේ ය. නමා හඡනය නො කරන්නහු ද හඡනය නො කරන්නේ ය.

302. නමා අත්හරින්නහු කෙමේ ද හරන්නේ ය. ඔහු කෙරෙහි තෘෂ්ණාව නො කරන්නේ ය. පහ වූ විඤ්ඤයෙන් (හෙවත් හීනවත්-කමින් සිත බැහැර වූ කල්හි ඔහු) නො සෙවුනේ ය. වෘක්ෂය ඵලයන්ගෙන් හීන යයි දැනගත් පක්ෂියා අන් රුකක් සොයා යන්නේ ය. ලෝකය මහත් ය, විශාලය. (ලෝකය මිනිසුන්ගෙන් පිරී පවත්නා බැවින් නමා කෙරෙහි ස්නෙහ නො කරන පුරුෂයා හැඳෑමා ස්නෙහ කරන පුරුෂයකු සොයා ගතයුතුය යනු කී සේයි.)

3. පුටහත්ත ජාතක යි.

303. යසෙසනෙ චතුරො ධම්මො වානරිඤ්ඤ යථා තච,
සචචං ධම්මො ධීති වාගො දිට්ඨං සො අතිවක්කති.

304. යසෙස චෙතෙ න විජ්ජනති ගුණං පරමභද්දකා,
සචචං ධම්මො ධීති වාගො දිට්ඨං සො නාතිවක්කති'ති.

4. කුමහිලජාතකං.

305. අපී මෙ පුරිසො දෙව සඛඛකිච්චෙසු ව්‍යාවචෙටා,
තසෙස චෙකො පරාධපී තස්ස ජං කිතති මඤ්ඤයි.

306. අභොකමපඤ්ච පුරිසො ඵදිසො ඉධ විජ්ජති,
දුලලභො අඛයසමපනො ඛනතිරසමාක රුච්චතීති.

5. ඛනතිවණණනජාතකං.

307. කාලෙ නිකඛමනා සාධු නාකාලෙ සාධු නිකඛමො,
අකාලෙන හි නිකඛමෙ එකකමී ඛහුජනො,
න කිඤ්චි අස්ථං ජොතෙති ධංකසෙනාව තොසියං.

308. ධීරො ච විධිවිධානඤ්ඤ පරෙසං විචරන්තො,
සඛොචිතෙත වසීකඤ්චා තොසියොව සුචී සියා'ති.

6. තොසියජාතකං.

309. සුරො සුරෙන සඛගමම වික්කනොතන පභාරිනා,
ඵහි නාග නිවක්කසු කිනත්ත භීතො පලායසී?
පසෙන්නතු අඛගමගධා මම තුය්‍යඤ්ච වික්කමං.

310. න තං පාද වධිසොචී න දනොතති න සොණඤ්චියා,
චිලොන නං වධිසොචී පුති භඤ්ඤතු පුතිනා'ති.

7. ගුප්පාණකජාතකං.

1. අභොකඤ්චි ජ.

303. වානරන්ද්‍රය, වාක්සත්‍යය ද පරික්ෂාඥානය ද මෙධයතිය ද ත්‍යාගය ද යන මේ ධර්මයෝ සතර දෙන කට මෙන් යම් පුද්ගලයකුට විද්‍යාමාන වෙත් ද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා පවතී.

304. වාක්සත්‍යය ද පරික්ෂාඥානය ද මෙධයතිය ද ත්‍යාගය ද යන මේ අතිසුඤ්ඤා වූ ගුණයෝ යමක්භට විද්‍යාමාන නො වෙත් ද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා නො පවතී.

4. කුමහිල ජාතක යි.

305. දේවයෙනි, මාගේ සියලු කෘත්‍යයන්හි ව්‍යාවෘත වූ පුරුෂයෙක් ඇත. ඔහුගේ ද එක් අපරාධයෙක් ඇත. ඒ අපරාධයෙහි ලා ඔබ කුමක් සිහන්නෙහි ද? (කවර නම් දඬුවමක් අනුමත කරන්නෙහි ද?)

306. අපගේ ද එබඳු පුරුෂයෙක් ඇත. (හේ) මෙතන්හි ම ඇත. (සිටී) සකලගුණාධිගයෙන් සැදුණු පුද්ගලයෝ දුර්ලභයහ (එහෙයින් මෙබඳු අවස්ථාවන්හිදී) අපට ඉවැසීම අභිමත යි (සුසුසුයි.)

5. බන්ධනවණ්ණන ජාතක යි.

307. සුසුසු කාලයෙහි නික්මීම නොහොත් පරාක්‍රමය යහපත් වේ. අකාලයෙහි (තම නිවාසස්ථානයෙන්) නික්මීම නොහොත් පරාක්‍රමය යහපත් නො වේ. අකාලයෙහි නික්ම නොහොත් ඒතිය කොට කිසි දියුණුවක් නො බබළයි හෙවත් නො ලබයි. (නො කල්හි නික්මුණු) බකමුහුණුවා නැසු කාකයේනාව මෙන් (නො කල්හි) හුදෙකලා වුවහු (වියතී කළ ද) බොහෝ දෙනා වට කොට විනාශයට පමුණුවන්නාහු ය.

308. (පැරැණි පඬිවරුන් ව්‍යවස්ථා කොට තබන ලද) විධියගේ විධාන දන්නා වූ නොහොත් විධාන ක්‍රම දන්නා වූ අන්‍යයන්ගේ සිරුරු දන්නා වූ ප්‍රාඥයා සියලු සතුරන් විසඟ කොට ක්‍රවණැති බකමුහුණා මෙන් සුවපත් වූයේ වන්නේ යි.

6. කෝසිය ජාතක යි.

309. ඉර ගුණයෙන් යුක්ත වූ වික්‍රම ස්වභාව ඇති පහර දෙන්නා වූ පුරුෂයා හා ඉර පුරුෂ තෙමේ එක්තැනට පැමිණ (ඔවුනොවුන් සටන් නො කොට කුමට යේ ද?) හස්තිය, මෙහි එව නවකුව. කුමට බිය වූයේ පළා යෙයි ද? මාගේ ද තාගේ ද වික්‍රමය අඟුමගඬ දෙරට වැස්සෝ බලන්වා.

310. තා පාදයෙන් නො මරමී, දළ සහළෙන් නො මරමී, යොඬිනුන් නො මරමී. අඟුවියෙන් ම තා මරමී, අඟුවියෙන් අඟුවිය නයනු ලැබේවා. (කුරුවැණියක් ඇතකු දකෑ සටනට කැඳවූ අවස්ථාවෙහි ඇකුවර්චස් පිණ්ඩයක් හෙළා කුරුවැණියා මැරූ සැටි දක්වේ.)

7. ගුටපාණක ජාතක යි.

- 311. තයො ගිරිං අනතරං කාමයාමි
පඤ්චාලා කුරුයො තෙකතෙ ව,
තතුකතරිං¹ බ්‍රාහ්මණ කාමයාමි
තිකිට්ඨ මං බ්‍රාහ්මණ කාමනීතං.
- 312. කණ්ණාහි දට්ඨස්ස කරොතනී භෙතක
අමනුස්සවඤ්ඤස්ස කරෙ තති පඤ්චතා,
න කාමනීතස්ස කරොති කොචී
ඔකකනාසුකකස්ස හි කා තිකිට්ඨා'ති.

8. කාමනීතජාතකං.

- 313. ගජඤාමෙසෙහි භයඤාමාලිහි
රජුමීජාතෙහි සරාහිවස්සහි,
ඵරුඤාභාවට්ටදළභපහාරිහි
පරිවාරිතා තකකසීලා සමනතනො .
- 314. අහිධාවරා ව පතරා ව
වීච්චවීතදීතා ව දනභිහි,
වකතජ්ජ තුමුලො සොසො
යරා විජ්ජතා ජලධරස්ස ගජ්ජතොති.

9. පලාසීජාතකං.

- 315. ධජමපරිමිතං අනන්තපාරං
දුප්පභං ධට්ඨකහි සාගරමීව,²
ගිරිමීව අනිලෙන දුප්පභො
දුප්පභො අභමජ්ජ තාදීසෙන
- 316. මා බාලියං වීපලපි න හික්ඝ තාදීසං
වීලඤ්ඤාසෙ න හි ලභසෙ නිසෙධකං,
ආසජ්ජසි ගජමීව එකවාරිතං
යො තං පාදු නළමිව පොර්ඨස්සති'ති,

10. දුතීයපලාසීජාතකං⁴.

කාසාවම්භෙහො අට්ඨමො.

තසසුද්දනං:

වරවත්ථවචොදුමබ්බිඤ්ඤාඵලං
වතුරො ධම්මවිරංජුරිසුකම,
ධක්ඛමගධා ව තයො ගිරිනාම
ගජඤාවරොධජවරෙන දස.

1. කදුකතරි - මජ්ඣං.
 2. පලාසීජාතකං - මජ්ඣං පලාසීජාතකං නා ස්‍යා.
 3. සාගර-ව - මජ්ඣං. "අට්ඨකරායමීපත තෙතෙව යො නත්ථ සුතෙන බාද්දී තීරිපායො"
 4. දුතීයපලාසීත - මජ්ඣං ස්‍යා, දුතීයපලාසී නා.

311. බ්‍රාහ්මණය, උක්කරපඤ්චාලය ද කුරුරට ද කෙකක නම් රට ද යන මේ තුන් රාජ්‍යයන්ගේ අන්තරය ද ප්‍රාර්ථනා කෙරෙමි. (මා අනුභව කෙරෙමින් සිටි) බරණැස් රජයට වඩා වැඩියක් ප්‍රාර්ථනා කෙරෙමි. බමුණ, කාමයෙන් විනාශයට පමුණුවන ලද මා (මට) පිළියම් කරව.

312. කෘෂ්ණ සර්පයන් විසින් දෂට කරන ලද්දහුට සමහර කෙනෙක් පිළියම් කෙරෙති. පඬිවරු අමනුෂ්‍යයන් විසින් මධ්‍යා ලද්දහුට පිළියම් කෙරෙති. කාමයෙන් භානියට පමුණුවන ලද්දහුට කිසිවෙක් පිළියම් නො කෙරෙති. (ඒ එසේ මැයි) කුශලධර්ම දුරු කොට අකුශලධර්මයෙහි පිහිටියහට පිළියම් කවරේ ද?

8. කාමනීත ජාතක යි.

313. උක්කම හස්ති නැමැති මේසයෙන් ද අග්‍ර වූ තුරඬන මාලාවන්ගෙන් ද සර (රිතල) නමැති වර්ෂාවන් ඇති රළු තරඬන මාලාවන්ගෙන් ද කඩුමිටි ඇත්තා වූ වේගයෙන් පරිභ්‍රමණය කොට දඩි පහර දෙන යෝධයන්ගෙන් ද භාත්පසින් තක්සලා නම් නගරය වටකරන ලද්දේ ය.

314. නානාප්‍රකාරයෙන් මහානාද කරන්නා වූ තෙපි හස්තීන් හා සමග දුවවූ පනිවු. අද මහත් වූ සෝභාවෙක් පවතීවා. ගර්ජනා කරන්නා වූ මේසයාගේ මුඛයෙන් නික්මෙන විදුලියක් මෙන් දුවන්නාහු නුවර වහා වට කරව.

9. පලාසි ජාතක යි.

315. රථයෙහි මයුරපාදයෙහි නගන ලද ධවජ අපමණය. මාගේ සේනාව කෙළවර නැත්තේ ය. සමුද්‍රොලලඬනනයෙහි අසමත් කාකයා මෙන් සතුරන් විසින් මැඩපිය නො හැක්කේ ය. පර්වතවලනයෙහි අසමත් වාතය මෙන් මාගේ සේනාව තා විසිනුත් විනාශ කොට නො හැක්කේ ය. මම අද තාසේ වුවත් විසින් මැඩපිය නො හැක්කෙමි වෙමි.

316. (තාගේ) බාලභාවය ප්‍රකාශ නො කරව. තාසේ වූ පුරුෂයෝ රාජ්‍යය ගැන්මෙහි සමර්ථයෝ නො වෙත්. හුදෙක් ක්ලේශ දහයෙන් දවනු ලැබෙහි මා වළකන්නට නුසුදුස්සෙහි ය. හුදෙකලා ව හැසිරෙන ඇත් රජක්හු සමීපයට මෙන් එන්නෙහි ය. පාදයෙන් පුණු කළ හුණනළක් මෙන් හෙතෙමේ තා මැඩපුණු කෙරේ.

10. දුතිය පලාසි ජාතක යි.

අටවැනි කාසාව වර්ගය යි.

එහි උද්දනය:

උතුම් වස්ත්‍ර ඇති කාසාව ජාතකයැ, ආවායඹවවනය දක්වන වූළනාදිය ජාතක යැ, ක්ෂීණඵලවෘක්ෂය දක්වන පුටහඤා ජාතකයැ. (වතුරොධමම) කුමභීල ජාතක යැ, උතුම් පුරුෂයා දක්වන ඛනකිවණ්ණන ජාතක යැ, (වඬක) කොසිය ජාතක ය හා (මගධ) ගුර්පාණ ජාතක යැ, (තයොගිරි) කාමනීත ජාතක යැ, පලාසි ජාතකය හා දුතියපලාසි ජාතකයෙන් දසය වේ.

9. උපාහනවග්ගො

- 317. යථාපි කීතා පුරිසසසුපාහනා
සුඛස්ස අප්ථාය දුඛං උදබ්බතෙ,
සමමාභිතනනා තලසා පපිලිතා
තසෙස්සව පාදෙ පුරිසස්ස බාදරෙ.
- 318. එවමෙව දුකකුලිනො අනරියො
තමිතාකච්ඡස්සඤ්ච සුභස්සඤ්චාදීය,
තමෙව සො තස්ථ සුතෙන බාදති
අනරියො චුච්චති පානදුපමොති¹.

1. උපාහනජාතකං.

- 319. එකච්ඡතීනොව අයමනො බාලො අපරිනායකො,
න හි චුජෙජන වාමෙන හොති සඛයනකුමරහසි.
- 320. පුරිසුසභං මඤ්ඤමානා අභං චුජුමකාමසිං
පොයං සඛකුච්චො සෙති ජීනගතතසී යථා ධුණාති.

2. විණාදුණජාතකං.

- 321. කාමං යහිං ඉච්ඡසි තෙන ගච්ඡ
විදෙධාසි මමමහි විකණණකෙන,
තතොසි හතෙන සවාදිතෙන
ලොලො ව මච්ඡ අනුඛතමානො.
- 322. එවමිච්චි ලොකාචීසං මපතනොතා,
විභ ඤ්ඤති විතථයානුචතී,
සො හඤ්ඤති කුතියබානමජෙකි
මච්ඡානුගො සොච්ච සුංසුමාරොති.

3. විකණණකජාතකං.

9. උපාහන වර්ගය

317. පුරුෂයාහට සුවපිණිය යම්සේ මිලදී ගන්නා ලද (නපුරු කොට, කළ) උපාහනයෝ (පාවහන්) දුක් එළවන් ද, ශ්‍රීෂ්මයෙන් විශෙෂයෙන් තැවුණා වූ පාදයෙන් පිඩිත වූවාහු ඒ පුරුෂයාගේ ම පාදයන් කා වණකරන්නාහ.

318. එපරිද්දෙන් යම් මෑ හීන කුලයෙක උපන්නා වූ අනාර්ය පුද්ගලයා ආචාර්යවරයාගෙන් විද්‍යාව හා ශ්‍රැතය ද ගෙන එහි ශ්‍රැතයෙන් හෙතෙමේ එය ම කරන්නේ ය. අනාර්ය පුරුෂයා උපාහනයක් බඳුයි කියනු ලැබේ.

1. උපාහන ජාතක යි.

319. (මේ කුදු පුරුෂයා සමඟ පලාගිය මැනැවැයි යන) මේ කාරණය හුදෙකලාව සිතන ලද ද (මේ කුදු ඤාතවීරභයෙන්) බාලය. (ස්වභක්තියෙන් යන්නට අපොහොසත් හෙයින්) අපරිණායකය. පින්වතිය, කොර වූ අත්පා ඇති කුදු හා සමාගමයට යුදුසු නො වෙහි.

320. කුදු පුරුෂයන්හට උතුමෙකැයි සිතන්නා වූ මම කුදු පුරුෂයා කැමති වීම්. ඒ මා කැමති කුදු සිඳින ලද තත් ඇති විණාදණ්ඩක් මෙන් හැකුළුණේ හෝවී.

2. විණාදුන ජාතක යි.

321. ඒකාන්තයෙන් (තෝ) යම් තැනෙක්හි කැමැත්තෙහි නම් එහි යව. මර්මස්ථානයෙහි හීයෙන් විදුනා ලද්දෙහි ය. මත්ස්‍යයන් අනුව දුවන්නා වූ ලොල් වූ තෝ බෙරවැසුම් සහිත වූ බත කරණ කොටගෙනැ නටුයෙහිය.

322. ලෝකාමියයැයි කියන ලද පඤ්ඤාකාමයට අනුව දුවන්නා වූ විකාවසී වෑ පවත්නාවූ පුද්ගලයා එපරිද්දෙන් ම වැනැයේ. හේ මත්ස්‍යයන් අනුව දුවන්නා වූ සුංසුමාරයා මෙන් නෑ මිතුරන් මධ්‍යයෙහි වැනැයේ.

3. විකණ්ණක ජාතක යි.

323. කිවෙව දනි මකර යං කාමො ව්‍යගමා තසී,
සොයං අපපට්ඨනධිකො බරාජිනකංව රෙරුකං.

324. අභ්‍රිවජා අතිලොභෙන අතිලොභමදෙන ව,
එවං භායති අසඬිකො අභංව අසිතාභුයා'ති.

4. අසිතාභුජාතකං.

325. සුඛා සරා වච්ඡනම සභිරඤ්ඤ සභොජනා,
යසඬි භුජා ව පිඤා ව් සයෙය්‍යාථ අනුසසුකො.

326. සරා නානීභමානස්ස සරා නාභණතො මුසා,
සරා නාදිකකදණ්ඩස්ස පරෙසං අනීකුඛමතො
එවං ඡිද්ධං දුරභිභවං කො සරං පටිපජ්ජති'ති.

5. වච්ඡනමජාතකං.

327. භද්දකො වත යං පකඨී ද්විජො කුමුද්දසනනිභො
චුපසනෙතභි පකෙඛභි මඤ්ඤෙඤ්ච ක්ඛායති.

328. නාස්ස සීලං වීජානාථ අනඤ්ඤය පසංසථ,
අමෙහ දිජො න පාලෙති තෙන පකඨී' න ඵඤ්ඤති'ති.

6. බකජාතකං.

329. කො නු ඔවා භගවා භෙතු ඵකචෙව ඉධ පුඤ්ඤෙ,
අනීච භදයං නිබ්බාති වික්ඛඤ්ඤාපි පසීදති.

330. පුබ්බෙව සනතිවාසෙන පච්චුප්පනනභිතෙන වා,
එවං තං ජායතෙ පෙමං උසලංව යථොදකො'ති.

7. සාකෙතජාතකං.

1. රොහුකං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. භුජාපිච්චා ව - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. සයෙය්‍යාපි - ස්‍යා.
4. පකෙඛ සි.

323. තා කෙරෙහි යම්බඳු වූ (මාගේ) කාමයෙක් (ධ්‍යාන බලයෙන්) පහවී ද ගුණවිශේෂය දැන් (මා නො කැමැති වූ කිහිපයකට පස්සේ දිවු) තෝ ම කෙළෙහි ය. කියතෙකින් සිදින ලද ඇත්දළක් මෙන් (ධ්‍යානයෙන් ඔබන ලද) ඒ මේ ක්ලේශකාමය ප්‍රතිසන්ධාන නො කොට හැකි වී.

324. ඒ ඒ වස්තුවෙහි ලෝභ කරන තැනැත්තේ අධික ලෝභයෙන් ද අතිලෝභ සම්බන්ධ පුරුෂමදයෙන් ද අසිතාහු නම් රාජකන්‍යාව කෙරෙන් පිරිහුණු මා මෙන් අභිලාෂිතාර්ථයෙන් පිරිසේ.

4. අසිතාහු ජාතක යි.

325. වචනබය, මධුරාභාර අනුභව කොට ද මධුර පානයන් පානය කොට ද යම් සිරියහනෙකක්හි උකටලී නො ව හෝනෙහි ය. එසේ හෙයින් හිරණ්‍ය සහිත වූ ද හෝජන සහිත වූ ද ගෘහයෝ සුවයයි ගෘහ වර්ණා කළෝ.

326. උත්සාහවත් නො වන්නාහට ගෘහයෝ නැත. බොරු කියන්නාහට ගෘහයෝ නැත. නො ගන්නා ලද දඩු ඇති මෙරමාහට දඩුවම් නො කරන්නාහට ගෘහයෝ නැත. මෙකී පරිද්දෙන් ඡීදු ඇති දුරාරාධ්‍ය වූ ගිහිගෙට කවරෙක් නම් පැමිණේ ද? (නො පැමිණෙන්නේ මැයි)

5. වචනබ ජාතක යි.

327. හෙළැඹුල පෙති බඳු පියාපත් ඇති මේ පක්ෂියා ඉතා යහපත් ය. සන්හුන් පියාපත් ඇතිව (මසුන් දෙස බලමින්) මදින් මද ඉතා දුබල එකතුමෙන් සිතයි.

328. මොහුගේ ආචාරසීලයක් නො ම දනුව නො දන ප්‍රශංසා කරව. පක්ෂියා අප නො රකී (මසුන්ගෙන් කවරකු අල්ලා ගනිමිද යි සිතන හෙයින්) පියා පත් නො සොලවයි.

6. බක ජාතක යි.

329. භාග්‍යවත්ති, මෙලොවැ ඇතැම් පුභුලකු දුටුමතින් හදවන ඉතා නිවී යයි. සිත ද පැහැදේ. මීට හේතු කවරේ ද?

330. පෙර හවයෙහි එක් වූ විසීමෙන් වේවයි මේ හවයෙහි කළ හිතයෙන් වේවයි, මෙසේ ඒ ප්‍රේමය හටගනී. (මඩක් දියත් නිසා) දිගේ උපුල් හටගන්නා මෙනි.

7. සාකෙත ජාතක යි.

- 331. ඉඛ්ඛ එකපදං තාත අනෙකක්ඛපදනිසසිතං,
කිඤ්චි සබ්බාතීකං චූඤ්චි යෙනානේ සාවයාමයෙ.
- 332. දසෙකියොකපදං තාත අනෙකක්ඛ පදසසිතං¹,
තඤ්ච සීලෙන සංයුතං ඛනතියා උපපාදිතං.
අලං මිනෙහ සුඛාපෙතුං අමිත්තානං දුඛාය වාතී.

8. එකපදජාතකං.

- 333. ආසීවීසං මමං සනාතං පවිට්ඨං කුමිනාමුඛං,
රූච්චනෙ හරිතා මාතා යං මං බාදනතී මච්ඡකා.
- 334. විලුමපතෙව පුරියො යාවසස උපකප්පති,
යද වණෙඤ්ඤ විලුමපනතී සො විලුතො විලුපතී² තී³.

9. හරිකමාකුජාතකං.

- 335. සබ්බො ජනො භිංසිතො පිඛගලෙන
තසමිං මනෙ පව්චයං⁴ වේදයනතී,
පියො තු නෙ ආසි අකණ්ඨනෙතො
කසමා තු ත්ථං රොදධි ආරපාල.
- 336. න මෙ පියො ආසි අකණ්ඨනෙතො
භායාමී පච්චාගමනාය තසස
ඉතො ගතො භිංසෙය්‍ය මච්චුරාජං
සො භිංසිතො ආනෙය්‍ය සුත ඉධ.
- 337. දඛෙතා වාහසහසෙසති සිතොහො සඵපතෙති සො,
පරිකඛතා ව සා භුමි මා භාසි නාගමීසසතී² තී.

10. මහාපිඛලජාතකං.

උපාහනිචගො නචගො.

තසසුද්දනං:

වරුපාහනචුජ්ජවිකණ්ණකතො
අසිනාභුයා පඤ්චම වච්ඡනබො,
දීජපෙමවරුඤ්ඤම එකපදං
කුමිනාමුඛපිඛගලකෙන දසාති.

1. පදනිසසිතං - සීචු.
2. "විලුමපනතී පියො, අයමෙවපො, විලුමපනතී පඵනති තසසෙතො න සමෙතී"
අට්ඨකරා.
3. පව්චයා-සී.
4. අට්ඨකරායං පන, තසමා තචනතී පායො.

331. පියාණෙනි, අයදීම් යම් පදයකින් දියුණුව අස්වන්නමෝ ද එබඳු අරුතැති පද සංග්‍රහ වූ එක පදයක් කිව මැනැව.

332. දරුව (ඒ) ලාභෝත්පාදක ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත වීර්‍ය සහිතාන අනෙකාර්ථනීය පදය යි එද සිලයෙන් සංයුක්ත වූයේ ඝණානියෙන් සමුපේත වූයේ මිතුරන් සැපවත් කරන්නටත් සතුරන් දුක් පත් කරන්නටත් සමර්ථ වේ.

8. ඵකපද ජාතක යි.

333. විෂදළ ඇති මා කෙමිනවුවට (කෙමිනෙහි කටට) පිවිසි කලා යම්බඳු මා මාලුවෝ කක් ද, නිල්මැඩිදෙන මව කොට ඇතිය, තොපට එය රුස්තෝ ද?

334. යම්තාක් ඔහුට ඵෙශ්වය් සමෘද්ධිය ඇත් ද ඒ තාක් පුරුෂයා (මෙරමා) පහරතෝ මැයැ. යම් කලෙකැ සෙස්සෝ ඵෙශ්වය්සෙහි සිට පහරිත් ද. (එකල) පහරන ලද හේ පහරනා ලැබේ.

9. හරිතමාතු ජාතක යි.

335. පිංගල රජු විසින් සියලුදෙනා හිංසා කරනු ලැබිය. ඔහු මළ කලා (ජනයා) ප්‍රීත වෙත්. දෙරටුපාලය, පිඟුවන් ඇස් ඇත්තා තට ප්‍රිය වී ද? කවරහෙයින් තෝ හඬන්නෙහි ද?

336. පිඟුවන් ඇස් ඇති රජ මට ප්‍රිය නො වේ. ආපසු ඔහුගේ පෙරළා පැමිණීමට බිය වෙමි. මෙලොවින් ගියේ මෘත්‍යුරාජයාට (යමරජුට) හිංසා කරන්නෝ යැ පිඬින වූ ඒ මෘත්‍යුරාජ යළි මෙහි ගෙනෙන්නෝය.

337. හේ දර ගැල් දහසකින් දවන ලද්දේය. දිය කළ සියයකින් තෙමන ලද ඒ බීම ද සාරා දමන ලද, නො බව හේ පෙරළා නො එන්නේ යි.

10. මහාපිංගල ජාතක යි.

නවවැනි උපාහන වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

උපාහන ජාතක යැ, කුදු උතුමැයි සිතූ විණායුත ජාතක යැ, විකණ්ණක ජාතක යැ, අසිතාභූ ජාතක යැ, පස්වැනි වච්ඡනම ජාතක යැ, (දිජ්) බක ජාතක යැ, උතනම ප්‍රේමය පවසන සාකෙක ජාතක යැ, එකපද ජාතක යැ, (කුමිනාමුඛ) හරිතමාතු ජාතකය හා මහාපිංගල ජාතකයෙන් දසය වේ.

10. සිගාලවග්ගො

- 338. සිගාලො මානස්ඤ්ඤාව පරිවාරෙන අසීකො,
සාපුණි මහතිං භූමිං රාජාසි සබ්බද්ධිනං.
- 339. එවමෙවං මනුසෙසසු යො හොති පරිවාරවං,
යො හි තස්මි මහා හොති සිගාලො විය ද්ධීන'නති.

1. සබ්බද්ධි'ජාතකං.

- 340. බාලො වතායං සුනාමො යො වරතං න බාදති,
බන්ධනා ච පට්ටිකෙඤ්ඤා' අසිතො ච සරං වජෙ.
- 341. අච්ඡිතං මෙ මනස්මිං මෙ අරො මෙ හදයෙ කතං,
කාලකුචි පතීකබ්බාමී යාච පසුපතු ජනොති.

2. සුනාබ්ජාතකං.

- 342. සත්තතතතිං සුමධුරං රාමණෙයාං අවාචයිං,
යො මං රබ්බච්ඡි අවෙහති සරණං මෙ හොභී කොසිය.
- 343. අහං තං සරණං සමම අහමාවරිය පුජකො,
න තං ජයිසසති සිසෙසා සිසසමාවරිය ජෙසසසි'ති.

3. ගුතතිලජාතකං.

- 344. යං පසසති න තං ඉච්ඡති
යඤ්ච න පසසති තං කිර ඉච්ඡති,
මඤ්ඤමී වීරං වරිසසති
න හි තං ලච්ඡති යං යො ඉච්ඡති.

1. පරිවාරිකො-සි.
2. සබ්බද්ධි - සතා.
3. "පමුඤ්ඤවයතාති පමොවෙයා, අයමෙව වා පාසො.

10. සිගාල වර්ගය

338. පිරිවර නිසා මානසෙන් තද වූ සිවලා තව තවත් පිරිවර කැමති වූයේ, මහත් සම්පත්තියට පැමිණියේ ය. දළැති සියලු සතුන්ට රජ විය.

339. එපරිදි මෑ මනුෂ්‍යයන් අතුරෙහි පිරිවර ඇත්තේ වේ ද, හේ දළ ඇතියන්ට රජ වූ හිවලා සේ ගරු කළයුතු වේ. (සිවල්හු සෙයින් පිරිවර නිසා වැනසේ යි සේයි)

1. සබ්බද්ධ ජාතක යි.

340. යමෙක් වරපට නො කා නම් ඒ මේ සුනඛ තෙම එකත්තෙන් මුළු වූයේ වෙයි. බන්ධනයෙන් මිදුණේ සුභිතව ගෙට යන්නේ යැ.

341. තොප කියන දය මාගේ සිත්හි පිහිටියේ යැ. යළි ඒ තොප විසින් මාගේ හෘදයෙහි කරන ලද පලා යන්නට නිසි කල් බලමි. යම්තාත් මේ ජනතෙමේ නිද්‍රෝපගත වෙවා.

2. සුනඛ ජාතක යි.

342. තත් සතක් ඇති ඉමිතිරි රමණිය වූ විණා ගායනය ඉගැන්විමි. ඒ (ශිෂ්‍යයා) මා රගමඬලට (වාද පිණිය) කැඳවයි. ශ්‍රතුය මට පිහිට වන්න.

343. මිතුර, මම තොපට පිහිට වෙමි. මම ඉරුන් පුදන්තොක්මි ඒ ශිෂ්‍යයා නො දිනන්නේ ය. ඇදුරු තෙම (සිසුහු) දිනන්නේය.

3. ඉත්තිල ජාතක යි.

344. යමක් දකී ද එය නො කැමැති ය. යමක් නො දකී ද එය කැමැති ය. (ජලයෙන් විනිර්මුක්ත වූ ගඬයාවක් සොයමින් බොහෝ කල් ඇවිදින්නේය යි සිතමි. යමක් හේ කැමැති ද එය නො ලබන්නේ ය.

345. යං ලභති න තෙන තුස්සති
යං පඤ්චති ලද්ධං භීලෙති,
ඉච්ඡා හි අනන්තභොවරා
චීතිච්ඡානං¹ නමො කරොමසෙති.

4. චීතිච්ඡාතකං.

346. කාලො සසති භූතානි සබ්බානෙව සහක්කතා,
යො ච කාලසයො භූතො ස භූතපචතිං පචී.

347. බහුති නර්සීසානි ලොමසානි බ්‍රහානි ච,
ඊවාසු පචිමුක්කානි කොච්ඡෙදෙවෙසු කණ්ණච්චාති.

5. මූලපරියායජාතකං.

348. හතඛා කඛචා වධීචා ච දෙති දුතං අසඤ්ඤතො,
ඵදීසං හක්කං භුඤ්ඤමානො ස පාපෙන උපලිප්පති.

349. පුක්කදරමචී වෙ හතඛා දෙති දුතං අසඤ්ඤතො,
භුඤ්ඤමානොපි සපසඤ්ඤා න පාපෙන උපලිප්පති².

6. තෙලොවාදජාතකං³.

350. අද්ධා පාදඤ්ජලී සබ්බෙ පඤ්ඤය අතිරොචති,
තලා හි ඔට්ඨං හඤ්ජරති උක්කරිං නුන පස්සති.

351. නායං ධම්මං අධම්මං චා අජානාසංච බුජ්ඣති,
අඤ්ඤත්‍ර ඔට්ඨතිඤ්ඤාගා නායං ජානාති කිඤ්චනතභී.

7. පාදඤ්ජලීජාතකං.

352. සබ්බෙහි කිංසුකො දිට්ඨො කිඤ්ඤෙසු⁴ චීචිකිච්ඡපථ,
න හි සබ්බෙසු යානෙසු සාරථී පරිපුඤ්ඤො.

1. චීතිච්ඡානං - සතා.
2. බාලොවාද - මජ්ඣ. සනා.
3. කිඤ්ඤෙසු - නා.

345. යමක් ලබා ද ඉන් තුටු නොවේ, යමක් පතා ද ලද දෙය පිළිකුල් කරයි. ආසාව අනන්ත අරමුණු ඇත්තේ ය. පහ කළ ආසා ඇත්තවුන්ට නමස්කාර කරමු.

4. විනිවිඳ ජාතක යි.

346. කාලය තමා හා සමග හැම සතුන් මැ කයි. කාලය කැ යම් සත්ත්වයෙක් ඇද්ද, ඒ සත්ත්වයා භූතපවති සම්බන්ධත කෘෂ්ණාව දවී.

347. බොහෝ ලෝම ඇති මහත් වූ ගෙල හා බැඳි නර ශීර්ෂයෝ බොහෝ වෙති. මොවුන්ගුරෙහි කිසිවෙක් මැ කන් (ප්‍රඥවත් නැණවත්හු) ඇත්තේ යි.

5. මූලපරියාය ජාතක යි.

348. දුශ්ශීලයා පහර දී, ක්ලාන්තකරවා මරා දන් දේ ද, එබඳු දන් වළඳන ඒ සුද්ගලයා ද පාපයෙන් තැවැරේ.

349. ඉදින් දුශ්ශීල තෙම අඹුදරුවනුදු මරා දන් දේ ද, එය වළඳන ප්‍රඥවත්තයා පාපයෙන් නො තැවැරේ.

6. කේලෝවාද ජාතක යි.

350. පාදඤ්ඤි කුමාරයා ඒකාන්තයෙන් ම අප හැමට වඩා ප්‍රඥාවෙන් ඉතා බබළයි. එය එසේ මැ යැ. කොල් බිඳීයී, මතුයෙහි අන් කරුණක් ඒකාන්තයෙන් බලයි.

351. මේතෙම (පාදඤ්ඤි කුමාරයා) දහම ද නො දහම ද දියුණුව ද පිරිහීම ද නො දනී. කොල් බිඳුම විනා අන් කිසිවක් නො දනී.

7. පාදඤ්ඤි ජාතක යි.

352. හැමදෙනා විසින් කැලගස දක්නා ලද. මේ කරුණෙහි කුමට සැක කරවූ ද? සියලු තන්හි (කැලගස පෙන්නු අවසාධවන්හි) රියැදුරා නො විචාරන ලදී.

353. එවං සබ්බෙහි ඤාණෙහි යෙසං ධම්මා අජානිතා,
තෙ වෙ ධම්මෙසු කඛිනන්ති කිංසුකස්මච භාතරො'ති.

8. කිංසුකොපමජාතකං.

354. එකපුඤ්ඤානො හවී සසසි
ඤං ච නො භෙසසසි ඉසසරො කුලෙ,
ඔරොහ දුමස්මා සාලක
එහි දනී සරකං වජෙමසෙ.

355. නන්තු මං හදයෙති මඤ්ඤසි
යඤ්ඤ මං හනසි වෙඵයඤ්ඤියා,
පක්කමඤ්ඤවනෙ රමාමසෙ
ගච්ඡ ඤං සරකං යඵාසුඛන්ති.

9. සාලකජාතකං.

356. අයං ඉසී උපසමසංයමෙ රතො
සන්තිච්ඤති සිසිරභයෙන අට්ඨිතො,
හන්ද අයං පච්ඡතුමං අභාරකං
විනෙතු සීතං දරඵඤ්ඤ කෙවලං.

357. නායං ඉසී උපසමසංයමෙ රතො,
කපි අයං දුමචරසාඛගොචරො,
සො දුසකො රොසකො වාපි ජම්මො
සචෙ වජෙ ඉමමපි දුසයෙ සරන්ති.

10. කපිජාතකං.

සිගාලවග්ගො දසමො.

කඤ්ඤානං:

අඵ රාජාසිගාලවරො සුනබ්බො
තඵා කොසිය ඉච්ඡති කාලසසො,
අඵ දනවරොච්ඤපි සාරථිනා
පුනපචනඤ්ඤ සිසිරකපි දස.

දුකනිපාතො නිට්ඨිතො.

වග්ගානං:

දඤ්ඤාඤ්ඤා¹ වග්ගං අපරෙන සඤ්චං
කලයාණවග්ගං සද්දිසො ච රුහකං,
නතංදඤ්ඤා² බීරනඤ්ඤාමහකං පුන
කාසාචුපාහනසිගාලකෙන දසා'ති.

1. දම්ඤ්ඤානං-නා.
2. හනතං-නා.

353. එපරිදි සියලු විදර්ශනා ඥානයෙන් යම් කෙනෙකුන් විසින් ස්පර්ශායතනාදී ධර්මයෝ නො දන්නා ලද ද ඔවුහු එකානායෙන් කැලඟය පිළිබඳ සැකකළ සොහොයුරන් සේ ධර්මයන්හි සැක කරත්.

8. කිංසුකොපම ජාතක යි.

354. සාලකය, තෝ එකම පුතා වූයෙහි ය, අපගේ ගෙහි අධිපති වන්නෙහි ය. රුකින් බසිහි, එව දුන් ගෙට යම්හ.

355. මා තොපගේ මිතුරෙකු යි සිතති ද? යම් හෙයකින් උණ යටියෙන් මා පහළෙහි ද, එ හෙයින් තොප හා නො එම්. විළිකුන් අඹ උයන්හි රමණය කරමහ. තෙපි සුවසේ ගෙට යව.

9. සාලක ජාතක යි.

356. රාගාදී කෙලෙසුන් සන්සිදීමෙහි ඇලුණු මේ තවුස් සිතල නිසා හටගත් බියෙන් පෙළුණේ (ගෙදොර) සිටී. අනේ මේ තවුස් මේ ගෙට පිවිසේවා! සියලු සිත පිඩා දුරු කෙරේවා!

357. මේ කෙලෙස් සන්සිදීමේ ඇලුණු තවුසෙක් නො වෙයි. මේ වෘක්කශාඛා ගෝචර කොට ඇති වදුරෙකි. හෙතෙම ගිය ගිය තැන මල මු කිරීම ආදියෙන් දූෂණය කරන්නෙකි, කීපෙන්-නෙකි, ලාමකයෙකි. ඉදින් පිවිසියේ වී නම් මේ ගෙය ද දූෂණය කරන්නේ යි.

10. කපි ජාතක යි.

දසවැනි සිගාල වර්ගයි.

එහි උද්දනය

සිවලා රජ වූ සබ්බදය ජාතක යැ, සුනඛ ජාතක යැ, එසේමැ (කොසිය) ගුත්තිල ජාතක යැ, (ඉච්ඡති) විකිච්ඡ ජාතක යැ, (කාලසසො) මුලපරියාය ජාතක යැ, තෙලොවාද ජාතක යැ, (ඔට්ඨ) පාදඤ්චි ජාතක යැ, (සාරථීනා) කිංසුකොපම ජාතකයෙන් හා සාලක ජාතක යැ, කපි ජාතකය යන මෙයින් දසය වේ.

දුක නිපාඨය නිමිසේ යි.

වර්ග උද්දනය:

දළුභ වර්ගය ද, අන්‍ය වූ සඤ්ඤ වර්ගය ද, කල්‍යාණ ධර්මවර්ගය ද, අසද්ධි වර්ගය ද, රුහක වර්ගය ද, නතංදළුභ වර්ගය ද, යළි බිරණ-සාමක වර්ග ය ද, කාසාව වර්ගය ද, උපාහන වර්ගය ද, සිගාල වර්ගය ද යන මෙයින් වර්ග දසය වේ.

හික්කනිපාටො

1. සංඛකපච්ඡෙදො

- 358. සංඛකපරාගධොතෙන චිත්තකනිසිතෙන ව,
නාලඛකතෙන හදදෙන න උසුකාරකතෙන ව.
- 359. න කණ්ණියනමුත්තෙන නපි මොරුපසෙවිනා,
තෙනමඤ්ඤි හදයෙ වීඤ්ඤා සංඛකපච්ඡෙදහිනා.
- 360. ආවෙධඤ්ඤාන පසාඨී යතො රුහිරමසසවෙ,
යාව අයොනියො වීක්ඛං සයං මෙ දුක්ඛමාහන'නති.

1. සංඛකපච්ඡාතකං.

- 361. අජුජාපි මෙ තං මනසි¹ යං මං කං කිලමුට්ඨියා,
බාහාය මං ගහෙතොන ලට්ඨියා අනුනාලයි.
- 362. නනු ජීවිතෙ න රමසි යෙනාසි බ්‍රාහ්මණාගතො,
යං මං බාහං ගහෙතොන තික්ඛතතුං අනුනාලයි.
- 363. අරියො අනරියං කුඛබානං යො දණ්ණබන නියෙධති,
සාසනකං² න තං වෙරං ඉති නං පණඛිතා විදුති.

2. කිලමුට්ඨිපාතකං.

- 364. මමනකපානං විපුලං උළාරං
උපපජ්ජතිමසස මණ්ණසස හෙතු,
තං තෙ න දසසං අතියාවකොසි
න වාපි තෙ අසසමං ආගමීසසං.
- 365. සුසු යථා සකඛරධොතපාණි
නාසෙසි මං සෙලං යාවමානො,
තං තෙ න දසසං අතියාවකොසි
න වාපි තෙ අසසමං ආගමීසසං.

1. සරභි - මජ්ඣ.
2. සාසනං තං - මජ්ඣ., සනා.

නිකනිපාතය

1. සභිකස වර්ගය

358. කාමවිතර්ක සම්ප්‍රයුක්ත රාගජලයෙන් දෝනා ලද විතර්ක ශිලායෙහි මුඛත් තැබූ, නො සැරසූ හී වඩුවකු විසිනුය නො කළ -

359. දකුණු කන්සිඵව දක්වා ඇද නො හැරියාවූ ද මොනරපත් ආදියෙන් නො සාදන ලද සියලුම දවන්තා වූ ඒ කෙලෙස් ඊයෙන් (මගේ) හදවත විදින ලද්දේ -

360. විදිනා ලද තැනකුයු ලේ වැඟිරෙන තැනකුයු නො දක්මි. ඉතා අනුවණ ලෙසින් සිත වැඩි ද එහෙයින් මා විසින් මේ දුක පමුණුවා ගන්නා ලදී.

1. සංකප්ප ජාතක යි.

361. තලමිටක් නිසා මා අත්කරගත්වා තෙපි මා උණ ලියෙන් තැබුණු ද, අද දක්වා ඒ පහර මා සිත්හී ඇත.

362. බමුණ, යම්බඳු මගේ අතකරගත්වා තෙවරක් තැබුණු ද, (මෙහි) පැමිණි හෙයින් ජීවිතයෙහි නො ඇලෙකී සිතමි.

363. යම් ආර්යයෙක් නො කටයුතු කරන්නහු දඬුවමින් වළකා ද එය හික්මවනු පිණිසය. වෙර පිණිස නො වෙ යයි පඩිවරු දනිති.

2. තිලමුඛි ජාතක යි.

364. මේ මාණිකාර රත්නය නිසා මට උදර වූ බොහෝ ආභාරපාන උපදී. තොපට එය නො දෙමි. පමණ ඉක්ම යාවිඤ්ඤ කරව, එසේ හෙයින් තොපගේ අසපුවට ද යළි නො එන්නෙමි.

365. තෙල් පහණ උලා මුවහත් කළ කඩුවක් ගත් තරුණයකු මෙන් තෙපි මැණික්ගල ඉල්ලනුයේ මා තැනි ගැන්වූහ, අධිකව යාවිඤ්ඤ කරව, තොපට එය නො දෙමි. තොපගේ අසපුවට ද යළි නො එන්නෙමි.

366. න තං යාවෙ යසස පියං ජිභිංසෙ
දෙසෙසා හොති අතියාවනාය,
නාගො මණිං යාවිතො බ්‍රාහ්මණෙන
අදසසනංයෙව තදජකිගමා'ති.

3. මණිකණ්ඩජාතකං.

- 367. භුක්වා නිණපරිසාසං භුක්වා ආවාමකුණ්ඩකං,
එතං තෙ භොජනං ආසි කසමාදනී න භුණ්ණසී.
- 468. යස් පොසං න ජානනති ජාතියා චීනගෙන වා,
පහු තස් මහාබ්‍රහ්මෙ අපි ආවාමකුණ්ඩකං.
- 369. තිඤ්ඤා මො මං පජානාසී යාදිසායං හස්සනමො,
ජානනොතා ජානමාගමම න තෙ හකමාපී කුණ්ඩකසතී.

4. කුණ්ඩකකුච්ඡිපිනධවජාතකං.

- 370. යාව සො මත්තමණ්ණසී භොජනසමී චිහඛගමො,
තාව අද්ධානමාපාදී මාතරණ්ඤා අපොසයි.
- 371. යතො ව මො බහුතරං භොජනං අජක්ඛුපාහරී
තතො තතෙව සංසීදී අමත්තණ්ණෙ හි සො අහු.
- 372. තසමා මත්තණ්ණෙතා සාධු භොජනසමී අභිද්ධතා¹.
අමත්තණ්ණෙ හි සීදන්තී මත්තණ්ණෙව න සීදරෙති.

5. සුක්කජාතකං.

- 373. ජරුදපානං මණමානා වාණිජා උදකජීකා,
අජකිගංසු ආයො ලොභං තිප්පසිසණ්ඤා වාණිජා:
රජතං ජාතරුපණ්ඤා මුක්තා වෙඵරියා බහු.
- 374. තෙ ව තෙන අසනතුට්ඨා භියොයා භියොයා අබාණිසු,
තෙ තස්වාසිච්චියො සොරො තෙජසසී² තෙජසා හනී.

1. “පාළියං පන අභිද්ධමාති ලිපිතං. තතො අයං අට්ඨකමාපායොව සුඤ්ඤතරො”
2. තෙජසි - පිඉ.

366. යමකුට යමක් ප්‍රිය යයි දන්නේ ද එය නො ඉල්ලන්නේය. අධික යාවනයෙන් දෝෂා වෙයි. බමුණහු විසින් මැණික අයදනා ලද නාරජ එතැන් පටන් නො දැක්මට මැ පැමිණියේ යි.

3. මණිකණය ජාතක යි.

367. (අශ්ව වෘෂභාදීන්) කා ඉතිරි වූ තණ ද කැඳබත් ද කා වැඩුණ හෙයින් මෙය තට හෝජනය විය. දැන් එය කුමක් හෙයින් නො කන්නේ ද?

368. බමුණුකුමනි, යම් තැනෙකැ බොහෝදෙනා උපතින් උසස් බව හා ආචාරශීලයෙන් යුතු බව නො දනිත් ද එහි දී කැඳවතුර ද කුඩු ද පරිභෝග කරමි.

369. ඔබ වනාහි මා ශ්‍රේෂ්ඨ අශ්වයෙකැයි හොදින් දන්නෙහි ය. දන්නකු වන ඔබ වෙත පැමිණ දන්නෙක් වන මම ඔබෙ කුඩු නො කමි.

4. කුණ්ඩකකුට්ඨි සිත්ඛව ජාතක යි.

370. ඒ කුරුල්ලා යම් තාක් ආහාරයෙහි පමණ මෙතරමය යි දැන සිටියේ ද, එතෙක් ජීවත් විය. මා පියන් ද පෝෂණය කෙළේය.

371. යම් කලෙකැ ඒ කුරුල්ලා අහරෙහි පමණ නො දන්නේ ද අධික ලෙස ආහාර අනුභව කෙළේ ද, එකලා මුහුදෙහි ම හැලුණේය.

372. අහරෙහි පමණ නො දන්නෝ යම් හෙයකින් ගිලෙද් ද, දන්නෝ නො ගිලෙද්ද, එහෙයින් අහරෙහි පමණ දැනීමත් එහි ගිථු නො වීමත් මැනවි.

5. සුක ජාතක යි.

373. දියෙන් ප්‍රයෝජන ඇති වෙළෙන්දෝ පැරැණි ළිඳක් සාරන්නාහු කළුකඩ, තඹ, රියම්, රිදී, රන්, මුතු හා දියමන්ති ද ලදහ.

374. එයින් අසතුටු වූ ඔවුහු වැඩි වැඩියක් සැරූහ. එහි (ළිඳෙහි) හුන් දරුණු තෙදුති නයා තෙදින් (වියෙන්) ඔවුන් නැසී ය.

375. තසමා ඛණෙ නාතිඛණෙ අතිධාතං හි පාපකං,
ඛාතෙන ව ධනං ලඞ්ඛං අතිඛාතෙන නාසිතන්ති.

6. ජරුදපානජාතකං.

376. නායං සරානං කුසලො ලොලො අයං වලීච්චො,
කතං කතං ඛො දුගසයා ඵවං ධරමීදං කුලං.

377. නධීදං චිත්තවතො ලොමං නායං අසාසිකො මිගො,
සසං මෙ ජනසන්ධන නායං කිඤ්චි චිජානති.

378. න මාතරං වා පිතරං භාතරං හගිණිං සංඛං,
හරෙයා තාදියො පොසො සිට්ඨං දසරථෙන මෙති.

7. ගාමණිවණධජාතකං¹.

379. යාවතා වජ්ඣමසුරියා පරිහරන්ති දියාහන්ති විරොචනා,
සබ්බව දසා මජ්ඣාතා යෙ පාණා පඨවිතිසිඤ්ඤා.

380. න කභාපණවසෙසන තිත්ති කාමෙසු චිජන්ති,
අපසසාද දුඛා කාමා ඉති විඤ්ඤාය පණ්ඨිතො.

381. අපි දිබ්බෙසු කාමෙසු රතිං සො නාධිගච්ඡති,
තණ්හකඛයරතො භොති සමමාසමුඤ්ඤායාවකො'ති.

8. මනධාතුජාතකං.

382. නධිමසස විජ්ජාමයමඤ්චි කිඤ්චි
න ඛන්ධවො නො පන තෙ සභායො,
අථ කෙන වග්ගෙණෙන තිරිට්ඨවෙජ්ජා
තෙදණ්ඨිකො භුඤ්ජති අග්ගපිණ්ඩං.

1. ගාමණිවණු - මජ්ඣ., ෩.

375. එහෙයින් සාරන්ත. පමණට වඩා නො සාරන්ත. පමණ ඉක්මවා සැරීම ලාමකය, (හෙවත් මෝඩ කමකි.) සැරීමෙන් ධනය ලදී. පමණට වඩා සැරීමෙන් නසන ලදී.

6. ජරුද්දාන ජාතක යි.

376. මේ විලිච්චා නිවාස තනන්නට දක්ෂයකු නොවේ. මෙතෙම කළ කළ දේවල් දුෂණය කිරීමේ ලෝලයෙකි. මේ වසුරු කුලය නම් (කළ දෙය දුෂණය කිරීම වැනසීම යන) මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය.

377. විමර්ශන ඝනයෙන් යුක්තයකුට මෙබඳු රචලොම් නැත. මේ මෙරමා අස්වසන්නාවූ මාගයකු නොවේ. මොහු කිසිත් නො දනිය යි ජනසංඛි රජතුමා විසින් මට අනුසාසනා කරන ලදී. හෙවත් කියන ලදී.

378. එබඳු වසුරු ජාතික සත්ව තෙමේ මව, පියා, සහෝදරයා සහෝදරිය හෝ යහළුවකු පෝෂණය නො කරන්නේය යි දශරථ රජු විසින් මට මේ ශාස්ත්‍රය කියන ලදී.

7. ගාමණිවණ්ඩ ජාතක යි.

379. සඳහිරු දෙදෙනා යම් පමණ තැන් මෙර පැදකුණු කෙරෙද්ද යම් පමණ දිසා බබුළුවත් ද, යම් පමණ බබළන ස්වභාවය ඇත්තාහු ද ඒතාක් තන්හි පොළොව ඇසුරු කොට වෙසෙන යම් පමණ මනුෂ්‍ය ප්‍රාණිහු වෙත් ද ඔහු හැම දෙනා මනිනු රජුගේ දසයෝ යැ.

380. කහවතු වැස්සෙන් පවා කාමයෙහි තෘප්තියක් නො පෙනේ. කාමයෝ අල්ප ආස්වාද ඇත්තාහ යි ද, දුකට හේතු වන්නාහයි ද මෙසේ පණ්ඩිත තෙම දනැ.

381. හේ (පණ්ඩිතයා) දිව්‍ය වූ කාමසම්පතෙහි දු ඇල්මට නො පැමිණේ. සමාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක නිවනෙහි ඇලුණේ වෙයි.

8. මන්ධාතු ජාතක යි.

382. විද්‍යාවෙන් නිපද වූ කිසිවක් මේ තාපසයාට නැත. තොපගේ නෑයෙක් හෝ යහළුවෙක් හෝ නොවේ. ත්‍රිදණ්ඩයක් ඇති තිරිටවච්ඡ නම් වූ මෙතෙම කවර කරුණක් නිසා බොහෝ රසැති අග්‍රහෝජනය වළඳන්නේ ද.

383. ආපාසු මෙ යුදධපරාජිතස්ස
එකස්ස කඛවා විවනස්ඪි ඝොරෙ,
පසාරඨි කිච්ඡගතස්ස පාණිං.
තෙනුදතාරිං දුබ්බමපරෙතො.

384. එකස්ස කිච්චන ඉධානුපතො
වෙසායිතො විසයා ජිවලොකෙ,
ලාභාරභො තාත කිරිටවච්ඡෝ¹
දෙරුස්ස භොගං යජතඤ්ච ය ඤ්ඤිතති.

9. කිරිටවච්ඡජාතකං.

385. යස්සඤ්චා දුරමායනති අමිඤ්ඤමපි යාවිකුං,
තස්සුදරස්සභං දුතො මා මෙ කුජ්ඤි රරෙඝභ.

386. යස්ස දිවා ච රතො ච වසමායනති මාණවා
තස්සුදරස්සභං දුතො මා මෙ කුජ්ඤි රරෙඝභ.

387. දදම් තෙ මුහම්ඤ්ඤ රොහිණිනං.
ගවං සභස්සං සභ පුඤ්ඤවෙන,
දුතො හි දුතස්ස කරං න දජ්ජං
මයමපි තඤ්ඤව භවාම දුතා'ති.

10. දුතජාතකං.

සඤ්ඤි පපච්චගොගා පඨමො.

තස්සුදුතනං:

උසුකාරවරො කිලචුට්ඨිමණි
භයරාජච්චභගමආසිවිපො,
ජනසකධනභාපණවස්ස දුත
කිරිට දුත දුතවරෙන දස.

1. කිරිටි - මෙසං, කිරිටි - සභා.

383. සටනින් පරදවන ලද්දේ ජලය රහිත බියකරු වනයෙහි හුදෙකලාව වීපතට පත් මට ආපදයෙහි ළිඳෙන් ගොඩ එන්නට අත දිගු කෙළේය. ඒ උපකාරය නිසා දුකින් පෙළුණු මම ගොඩ ආවෙමි.

384. මේ තාපසයාගේ උපකාරයෙන් මෙහි පැමිණියෙමි. පරලොවෙන් මිදී මෙලොව වසමි. දරුව, කිරිටවළු කවුසා ලාබ (සිවුපසය) ලබන්නට නිස්සෙකි. පරිභොග කටයුතු දේ ද, යාග කිරීමට ගන්නා යාගද්‍රව්‍ය ද දෙවු.

9. කිරිටවළු ජාතක යි.

385. යමක්හු සඳහා සතුරාගෙන් වුව ද යමක් ඉල්ලා ගන්නට දුරසානායකට වුව යෙන් ද, මම ඒ උදරයාගේ දුතයෙකිමි. රජතුමනි මට නො කීපුන මැනැවි.

386. සත්තියෝ රූ දවල්හි යම් උදරයක්හුගේ වසඟයට යෙන් ද මම ඒ උදරයාගේ දුතයෙකිමි. රජතුමනි මට නො කීපුන මැනැවි.

387. බමුණ, වෘක්ඛ රාජයකු සහිතව රතු පැහැති ගවයන් දහසක් තොපට දෙමි. දුතයෙක් දුතයකුට කෙසේ නො දෙන්නේ ද? අපි දු ඔහුගේ ම (උදරයාගේ) දුතයෝ වෙමු.

10. දුත ජාතක යි.

පළමුවන සංකල්ප වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

උසිකාරය පවසන සංකල්ප ජාතක යැ, නිලමුට්ඨි ජාතක යැ (මණි) කණු ජාතක යැ, අස්වරජකු ඇති කුණුවකකු විජිසිඤ්ච ජාතක යැ, (විහබගම) සුක ජාතක යැ, ආශීච්ඡයකු ඇති ජරුදපාන ජාතක යැ, ජනසන්ධි රජු ඇති ගාමණිවිණක ජාතක යැ, යළි කභවනු වැසි සඳහන් මන්ඩාකු ජාතක යැ, කිරිටවළු ජාතක යැ, යළි දුත ජාතකයෙන් දසය වේ.

2. පදුමවගෙහො

- 388. යරා කෙසා ව මසු ව ජිනා ජිනා විරුහති.
එවි රුහතු තෙ නාසා පදුමං දෙහි යාවිතො.
- 389. යරා සාරදිකං ඛිජං ඛෙකෙහ වුක්කං විරුහති,
එවි රුහතු තෙ නාසා පදුමං දෙහි යාවිතො.
- 390. උභොපි පලපනොතනෙ අපි පදුමානි දුක්ඛානි,
වජ්ජුං වා තෙ න වා වජ්ජුං නස්සී නාසාය රුහනා,
දෙහි සමෙ පදුමානි අහං යාවාමි යාවිතො.

1. පදුමජාතකං.

- 391. පාණී වෙ මුදුකො වසස නාගො වසස සුකාරිතො,
අජඛකාරො ව වසෙසයා අථ නුත කද සියා.
- 392. අනලා මුදුසමභාසා දුදුරා තා නදිසමා,
සිදන්ති නං විදිචාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
- 393. යං එතා උපසෙවනති ජන්දසා වා ධනෙන වා,
ජාතවෙදෙව සණ්ඨානං ඛිපං අනුදහනති නහති.

2. මුදුපාණීජාතකං.

- 394. අභිජ්ජමානො වාරිසමිං සයං ආගමම ඉඤ්ඤා,
මිසසිභාවිස්සියා ගතංවි සංසිද්ධි මහණණ්ණවෙ.
- 395. ආවච්චනි මහාමායා මුඛමචරියභිකොපනා,
සිදන්ති නං විදිචාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
- 396. යං එතා උපසෙවනති ජන්දසා වා ධනෙන වා,
ජාතවෙදෙව සණ්ඨානං ඛිපං අනුදහනති නහති.

3. වුලලපලොහනජාතකං.

- 397. පණොදෙ නාම සො රාජා යසස යුපො සුවණණ්ණයො,
තිරියං සොළස පඛෙඛොධො උච්චමාහු සහසාධා.

1. දුදුරකා - මජ්ඣ.

2. පද්ම වර්ගය

388. යම් සේ භිසකෙස්ද රැවුළුද කැපු කැපුසේ යළි වැඩේද එලෙස නොපගේ නාසය නැවත හටගනීවා. ඉල්ලන ලද්දෙහි පිසුමක් දෙව.

389. යම් සේ ශරත් සමයෙහි ගෙන තැන්පත් කළ සරු බිජුවට කෙතෙහි වපුළේ මනා සේ වැඩේද, එපරිදි ඔබේ නාසය නැවත හටගනීවා. ඉල්ලන ලද්දෙහි පිසුමක් දෙව.

390. තුලුහු දෙදෙන මැ මල් දෙන්නේයයි සිතා බොරු කියති. ඔහු කියත්වයි නො කියත්වයි. නාසිකාවගේ වැඩීමෙක් නැත මිතුර, ඉල්ලන ලද්දෙහි පිසුම දෙව යි.

1. පද්ම ජාතක යි.

391. ඉදින් අත්තල මොළොක් වී නම්, හස්තියා පුසික්ඛිත වී නම්, රූප අඳුරු වී නම් වැසි ද වස්තෝ වී නම් අපගේ අදහස එකැනින් සඵල වන්නේ යි.

392. පුරුෂයන්ගෙන් තෘප්ත නො වන්නා වූ මාදු සම්භාෂණ ඇති පුරවන්නට බැරි ගහක් සමාන වූ ස්ත්රීහු තමාට වසභයන් අපායේ ගිල්ලති. මෙය දැන ඇය දුරින් දුරු කරන්න.

393. තෙල ස්ත්රීහු රුවියෙන් වේවයි ධන හේතුයෙන් වේවයි යම් පුරුෂයකු ඇසුරු කෙරෙත් ද තමා සිටි තැන දවන ගින්න සේ සේවනය කළහු ම වහා දවති.

2. මුද්‍රපාණිජාතක යි.

394. අභිදාමාන උදකයෙහි තෙමේ යාද්ධිබලයෙන් අවුත් ස්ත්‍රීය හා මිශ්‍රභාවයට ගොස් මහසයුරේ ගිලෙහි.

395. මේ ඉතිරියෝ කාමයෙන් (පුරුෂයන්) පොළොඹවන්නෝය. මහාමායා ඇත්තෝය. බබ්සර නම් වූ උතුම් හැසිරීම නසා පුරුෂයන් අපායේ ගිල්වත්. මෙය දැන ඇය දුරින් ම දුරු කරන්නේ යැ.

396. තෙල ස්ත්‍රීහු කැමැත්තෙන් වේවයි ධන හේතුවෙන් වේවයි යම් පුරුෂයකු ඇසුරු කෙරෙත් ද, තමා සිටි තැන දවන ගින්න සේ සේවනය කළහු ම වහා දවත්.

3. වුල්ලපලෝභන ජාතක යි.

397. යම් රජකුගේ ස්වණමය වූ ප්‍රාසාදය ශරසින් සොළොස් භිසනක් පමණ වේ ද, උසින් දහස් භිසනක් පමණ වේ යයි කීහුද එ රජ පණාද නම.

- 398. සහසාසකණ්ඩං සහභෙණ්ඩුං ධජාලු¹ හරිතාමයො,
අනච්චුං තස්ස ගතඛබ්බා ජසහසාසානී සනතධා.
- 399. එවමෙතං තද ආසි යථා භාසසි හද්දථි,
සකෙතා අහං තද ආසිං වෙය්‍යාවච්චකරො තචන්ථී.

4. මහාපණාදජාත්තං.

- 400. දිස්වා චූරපෙඨ ධනුවෙගනුතෙත
ඔගෙහ ගභීතෙ තිඛිණෙ තෙලධොතෙ,
තසමිං හයසමිං මරණෙ විශුලො
කසමා නු තෙ නාහු ජමඛිතත්තන්ථී.
- 401. දිස්වා චූරපෙඨ ධනුවෙගනුතෙත
ඔගෙහ ගභීතෙ තිඛිණෙ තෙලධොතෙ,
තසමිං හයසමිං මරණෙ විශුලො
වෙදං අලස්සං විපුලං උළාරං.
- 402. සො වෙදජාතො අජ්ඣහවිං අමිතෙත
සුඛෙඛච මෙ ජීවිතමාසි චක්ඛං,
න හි ජීවිතෙ ආලයං කුඛබ්බාතො
සුරො කඛිරා සුරකිච්චං කද්චිති.

5. චූරපපජාත්තං.

- 403. යෙනාසි කිසියා පණ්චු යෙන හක්ඛං න රුච්චති,
අයං යො ආගතො තාතො² කසමාද්දති පලායසී.
- 404. සචෙ පනාදිකෙතොච සඤ්චො නාම ජායති,
යසො භායති ඉඤ්චං තසමා තාත පලායසං.
- 405. යසසීනං කුලෙ ජාතං ආගතං යා න ඉච්චති,
සොචති විරරතතාය වාතග්ගමිච කුඤ්චිති.

6. වාතග්ගජාත්තං.

- 406. සීඛිති මිගො ආයතචකචුතොතො
අට්ඨිත්තවො වාරිසයො අලොමො,
තෙතාභිභුතො කපණං රුද්ධි
මාගෙච මං පාණසමං ජහෙය්‍ය.
- 407. අය්‍ය³ තං න ජභිසාමි කුඤ්ඤර සට්ඨිභායන⁴,
පච්ච්ඡා වාතුරතතාය සුජියො හොසි මෙ කුචිං.
- 408. යෙ කුලිරා සමුද්දසමිං ගඛිතාය නමිච්චය ච,
තෙසං ඤං වාරිජො සෙට්ඨො මුඤ්චි රොදන්තියා පතිතභී.

7. කකකටකජාත්තං⁵.

1. “අට්ඨකරංයං පන ක්ඛාසාලුහරිතාමයොති පාඨො හරිතමිණිමයෙහී මාරකවාචවාතපාතෙහී සමිත්තාගතොති අදස්සො. කඛිසානී කිර මාරකවාච වාතපානානං නාමි.” අට්ඨකරං.
 2. හතතා - මජ්ඣං, භගතො - සතා.
 3. අය්‍ය න තං. සතා.
 4. කුඤ්ඤරං සට්ඨිභායනං - මජ්ඣං සතා.
 5. කුලිරජාත්තං - මජ්ඣං, සුචරණකත්තවත්තං - සතා.

398. උසින් දහස්කඩ පමණ වූ ඒ මාලිගාව සියක් මහල් ඇත්තේ යැ යි ප්‍රකාශයක් වූයේ යැ. නිල්මැණිකින් සදනලද්දේ යැ. එහි සඳහසක් නළුවෝ සජනප්‍රකාර වැ නැවුහ.

399. හදූපි යම් සේ කියා නම් එකල්හි තෙලපහය මෙසේ වී. එකල්හි තොපට (විස්කම් ලවා මාලිගාව කරවූ) වතාවත්කරු සක්දෙව රජ මම වීම.

4. මහාපණාද ජාතක යි.

400. වාප (දුනු) වේගයෙන්, හරනා ලද මහනීතල ද තෙල් සණලා මුවහත් කළ කඩු ද දෑක මරණය එළැඹ සිටී ඒ හයෙහි තොපට කුමක් හෙයින් තැනිගැන්මෙක් නො වී ද.

401. වාපවේගයෙන් හරනාලද, ඊතලද, තෙල්සණලා මුවහත් කළ කඩු ද දෑක මරණය සමීප වැ සිටී ඒ හයෙහි උදර වූ මහත් සතුටක් ලදීම්.

402. ප්‍රීත වූ ඒ මම සතුරන් මැඩීමි. පළමු මාගේ ජීවිතය හරනාලද. ජීවිතයෙහි ආලය කරන ඉර තෙම කිසි කලෙක ඉරක්‍රියා නො කරන්නේ යි.

5. බුරුප්ප ජාතක යි.

403. යම් කරුණෙකින් කෘශ වැ පඩුවන් වී ද, යම් (ප්‍රම) කරුණෙකින් ආහාර අරුවී වී ද, නී පතන ඒ ප්‍රියයා ආයේ යැ. දන් කුමට පලායෙහි ද?

404. පළමු මැ සංසර්ග මිත්‍රත්වය නො හටගනී. යම් හෙයකින් ස්ත්‍රීන්ගේ ගර්ච සඛිඛාත යසස පිරිහේ ද, එහෙයින් දරුව, පලායෙමි.

405. යම් ස්ත්‍රීයක් තමා සමීපයට ආ ප්‍රශස්ත කුලයෙහි උපන් පුරුෂයා නො කැමති වේද, ඕ තොමෝ “වාතග්‍යා” නම් අසු නො කැමැති වූ ‘කුඤ්චි’ නම් කොටළුදෙන මෙන් දිගුකලක් ගෙක් කරන්නී යැ.

6. වාතගගසින්ධව ජාතක යි.

406. දිග ඇස් ඇති ඇට මැ හම ඇති දියෙහි වෙයෙන ලෝච රහිත වූ “සිංගිමිග” නම් කකුළුවෙක, ඔහු විසින් මධ්‍යා ලද්දේම අසරණ වැ හබිමි. ප්‍රාණ සම වූ මා නො හැරපියව.

407. සැටවිය ඉක්ම උමහිත වූ කුඤ්චර ස්වාමීනී, විපතට පත් තොප නො හරින්නෙමි. සතර දිග පැතිරුණි මුහුද අවසන් කොට සිටී මහපොළොවටත් වඩා තොප මට ප්‍රිය යැ.

408. මුහුදෙහි ද ගඛානදියෙහි ද නම්ද නදියෙහිද යම් කකුළු කෙනෙක් ඇද්ද, එ හැමට වඩා ජලයෙහි උපන් තෙපි රුසපුයෙන් හා මහත්ත්වයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූවහු යැ. හබින්නා වූ මාගේ සැමියා මුදව.

7. කකකටක ජාතක යි.

- 409. යො වෙ සබ්බසමෙනානං අහුවා සෙට්ඨසමිතො
තසායං එදිසී පඤ්ඤා කිමෙව ඉතරා පජා.
- 410. එවමෙව තුවං බ්‍රහෙම අනඤ්ඤාය චිනිඤ්ඤි,
කථං මූලං අදිස්වාන රුකඛං ජඤ්ඤා පතිට්ඨිතං.
- 411. නාභං තුමෙක චිනිඤ්ඤි යෙ වඤ්ඤා වානරා වනෙ,
විසසසෙනොව ගාරඤ්ඤා යසසජා රුකඛරොපකා'ති.

8. ආරාමදුස්සකජාතකං.

- 412. න හි වඤ්ඤාන සමපනතා මඤ්ඤා පියදසසනා,
බරවාවා පියා භොනති අසමිං ලොකෙ පරමිකි ව.
- 413. නහු පසසසිමං කාලිං දුබ්බඤ්ඤා තිලකාභතං,
කොකිලං සණ්ඨාභාණෙන බහුතතං පාණිනං පියං.
- 414. තසමා සබ්බලවාචසා මහභාණි අනුදාමනො,
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා දිපෙති මධුරං තසස භාසිතනති.

9. පුජාතජාතකං.

- 415. සබ්බෙහි කීර ඤාතීහි කොසියො ඉසසරො කතො,
සවෙ ඤාතීහනුඤ්ඤාතො භණ්ඩාසාහං එකවාචියං.
- 416. භණ් සමම අනුඤ්ඤාතො අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා කෙවලං,
සනති හි දභරා පකඤ්ඤා පඤ්ඤාචෙනො ජුතීඤ්ඤා.
- 117. න මෙ රුච්චිති හද්දං වො උලුකසාහිසෙවනං,
අනුදාමසා මුඛං පසස කථං කුදො කරිසසතිති.

10. උලුකජාතකං.

පදුමචලෙහා දුතියො.

තසුද්දනං:

පදුමුත්තමනාගසිරිවිභයනො
සමභණ්ණවසුපචුරපවරො,
අථ කුඤ්ඤිකුඤ්ඤරුකඛි පුන
බරවාචඋලුකවරෙන දසා'ති.

1. කොසියවගො - අභිකථා

409. රැස් වූ හැමදෙනා අතුරෙහි යමෙක් ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨය යි ප්‍රසිද්ධ වූයේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාව ද මෙබඳු විය, අන්‍යයන් ගැන කවර කරා ද?

410. බමුණ, තෙපි හේතු නො දැන මෙසේ නින්දා කරව. පොළොවට ඇද තිබෙන මූල නො දැක කෙසේ ගස අඳුනන්නහු ද?

411. මම තොපටත් වනයෙහි වෙසෙන අනෙක් වානරයන්ටත් නින්දා නො කරමි. තොප වැන්නවුන් ආරාමරොපක ධුරයට පත් කළ විශ්වසෙන රජතුමා මැ නින්දා කටයුතු වෙයි.

8. ආරාමද්‍රෂක ජාතක යි.

412. වර්ණවත් වූ මධුරනාද ඇති දැකුම්කලු වූවා හු ද, රජබසින් යුතු වූවාහු නම් මෙලොව ද පරලොව ද කිසිවක්හුහටත් ප්‍රිය නො වෙති.

413. කප්පහැනි දුර්වර්ණ වූ තලකැලැල් ඇති මේ කෙවිලිය සිලිටි බසින් බොහෝ වූ ප්‍රාණීන්ට ප්‍රිය වූවා නො දක්නෙහි ද?

414. එහෙයින් මටසිලිටි කරා ඇති වන්නේ යැ. නුවණින් පිරිසිඳු කරා කරන මකහාණි වන්නේ යැ. උඩඟු නො වන්නේ යැ. ඔහුගේ මධුර භාෂිතය අර්ථයත් ධර්මයත් ප්‍රකාශ කරයි.

9. සුජාත ජාතක යි.

415. සියලු නැයන් විසින් මහමුහුණු රජ කරන ලද්දේ යැ, ඉදින් නැයන් විසින් අනුදන්නාලද්දේම නම් මම වචනයක් කියමි.

416. යහළුව, අප විසින් අනුදන්නා ලද්දෙහි යැ. හේතුව හා ප්‍රවේණි ධර්මය කියව, ප්‍රඥාවත් ප්‍රඥාලෝකයත් ඇති තරුණ පක්ෂීහු ඇත් මැ යි.

417. තොප හැමට සෙන් වේවා, මහමුහුණු අභිෂේක කරනු මට රිසි නො වෙයි. නො කිපියහුගේ මුහුණ බලව. කිපියේ කුමක් කරන්නේ දැයි නො දනිමි.

10. උලුකජාතක යි.

දෙවැනි පද්මවර්ග යි.

එහි උද්දනය

පද්ම ජාතක යැ, මුද්‍රපාණි ජාතක යැ, සයුරෙහි ගැලීම කියන මූලප-පලොහන ජාතක යැ, මහායුපය ඇති මහාපණ්ඩු ජාතකය හා මූරපා ජාතක යැ, යළි ශෝක කරන කුඤ්චය ඇති වාතභ්‍රමසිංහව ජාතක යැ, (කුඤ්ච) කකකටක ජාතක යැ, (රුකබ්) ආරාමද්‍රෂක ජාතක යැ, (බරවාච) සුජාත ජාතක යැ, උලුක ජාතක යැ යන දසය යි.

3. ආරඤ්ඤා වග්ගො

- 418. ආරඤ්ඤාකසස්¹ ඉසිනො විරරක්කතපසසිනො²,
කිව්ජා කතං උදපානං කරං සච්ච අවාහසි³.
- 419. එසධම්මො සිගාලානං යමපිඤ්ඤා ඔහදමසෙ,
පිතුපිතාමහං ධම්මො න නං උජ්ඣාතුමරහසි.
- 420. යෙසං වො ඵද්දියො ධම්මො අධම්මො පන කිද්දියො,
මා වො ධම්මං අධම්මං වා අඤ්ඤාම කුදුවනන්ති.

1. උදපානදුසකජාතකං.

- 421. යෙන මිත්තෙන සංසන්නා⁴ යොගකෙඛමො⁵ විහිංසති,
දුඛධවජ්ඣාභවනාසස රතෙඛ අකඤ්චි පණ්ඩිතො.
- 422. යෙන මිත්තෙන සංසග්ගා යොගකෙඛමො පවඞ්ඞති,
කරෙය්‍යත්තසමං වුත්තිං සබ්බකිම්මෙසු පණ්ඩිතො.
- 423. එච ව්‍යග්ගා නිවක්ඛවේහා පච්චමෙථ⁶ මහාවනං,
මා වනං⁷ ජිඤ්ඤි නිව්‍යග්ගං ව්‍යග්ගා මාගෙසු නිබ්බනා⁸ති.

2. ව්‍යග්ගජාතකං.

- 424. කො ඤු උඤ්ඤිතභවෙතොව⁹ දුරභවෙතොව බ්‍රාහ්මණො,
කභනත්තු භික්ඛං අචරි කං සඤ්ඤං උපසඞ්ඤමි.
- 425. අභං කපිසඪ්¹ දුම්මමධො අනාමාසානි ආමසිං,
ඤ්ඤං මං මොචය හඤ්ඤොන චුත්තො ගචෙජ්ජය පබ්බතං.
- 426. කච්චපා කසසපා භොනති කොණ්ඩඤ්ඤො භොනති මක්ඛටා,
මුඤ්ඤා කසසප කොණ්ඩඤ්ඤො කතං මෙඋත්තකං තයා²ති.

3. කච්චපජාතකං.

- 1. ආරඤ්ඤාකසස් - මජ්ඣ.
- 2. විරරක්කං - මජ්ඣ.
- 3. අවාහසි - සීඝ්‍ර.
- 4. සංසන්නා - සී.
- 5. යොගකෙඛමා - සී.
- 6. පච්චමෙථ - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 7. මා නො වනං - ස්‍යා.
- 8. නිබ්බනං - ස්‍යා, උච්චිතං - මජ්ඣ.
- 9. කපිසඪ් - ස්‍යා.

3. ආරණ්‍ය වර්ගය

418. යහළු ශාඛාලය, වනවැසි වූ බොහෝ කල් තපස් රක්තා වූ සෑමීන් විසින් දුකසේ කරන ලද ළිඳ කුමට මළ මුත්‍රයෙන් දුෂණය කෙළෙහි ද?

419. යම් තැනෙකු දිය බී එහි මල මුත්‍ර කරමෝ නම් කෙල සිවලුන්ගේ දහමෙකි. පිය මුත්‍රන්ගේ දහමෙකි. එයට දෙස් නගන්තට නො සුදුස්සෙහි.

420. ඒ තොපගේ දහම මෙබඳු වී නම් අදහම කෙබඳු වේද? තොපගේ දහමක් හෝ අදහමක් හෝ කිසි කලෙක අපි නො දක්මහ.

1. උදපාන දුසක ජාතක යි.

421. යම්බඳු පාපමිත්‍ර සංසර්ගය හේතු කොටගෙන කායචිත්ත සුබය පිරිහේ ද, පණ්ඩිත පුරුෂ තෙම ඒ පාපමිත්‍රයා විසින් අභිභවනය කළයුතු දෑ තමාගේ දෙ ඇඟ් මෙන් කැල මැ රැකගන්නේ යැ.

422. යම්බඳු කල්‍යාණමිත්‍රයකු සමග සංසර්ග හේතුවීන් කාය චිත්තසුබය වැඩේද ඒ කල්‍යාණමිත්‍රයාගේ සියලු කටයුත්තෙහි පණ්ඩිත පුරුෂ තෙම පැවැත්ම තමා හා සම කරන්නේ යැ.

423. එව ව්‍යාසුයෙනි, පෙරළා එව මහවනයට එළඹෙවු වගුන් රහිත වනය නො සිඳිවා ව්‍යාසුයෝ වන වීරහිත වූවාහු නො වෙත්වා.

2. ව්‍යග්‍ය ජාතක යි.

424. පිරු බත් පාත්‍රයක් ගත්තකු මෙන් (මේ) කවරෙක්ද? (කාර්තික සුජායෙහි ලද) සුර්ණ පාත්‍රයක් අතැති බමුණකු මෙන් (මේ) කවරෙක් ද? කවර පෙදෙසක පිඩු සිඟා හැසුරුනේ ද? කවර ශ්‍රද්ධාවන්තයකු කරා එළැඹියේද?

425. මම මුඛ වදුරෙක්මි. ස්පර්ශ නො කටයුතු තැන් ස්පර්ශ කෙළෙමි. තෙපි මා මුද්‍රකු මැනැවි. මිදුණෙමි පර්වතයට යමි. තොපට යහපතක් වේවා!

426. ඉදිබුටෝ කාෂ්‍යප ගෝත්‍රය ඇත්තෝ වෙති. වදුරෝ කොණ්ඩකුඤ්ඤ ගෝත්‍ර ඇත්තෝ වෙති. කාශ්‍යපය, කොණ්ඩකුඤ්ඤයා මුද්‍රව, කාශ්‍යප ගෝත්‍රයෙහි උපත්හු විසින් කොණ්ඩකුඤ්ඤ ගෝත්‍රයෙහි උපත් මොහු හා නො සම මෙමුදුන කෘත්‍යයෙක් කරන ලදි.

3. කවිජප ජාතක යි.

140 ජාතකපාළි-කිකතිපාතො

- 427. කායං බලාකා සිඛිතී වොරි ලඛ්ඛිපිතාමහා,
ඔරං බලාතෙ ආගච්ඡ වණ්ණො මෙ වායසො සධා.
- 428. නාහං බලාකා සිඛිතී අහං ලොලොසම් වායසො,
අකඛා වචනං තුඤ්ඤං පසස් දුන්නොසම් ආගතො.
- 429. පුන පාපජ්ජයි සමම සීලං හි තච තාදිසං,
න හි මානුසකා භොගා සුභුඤ්ජා භොතති පක්ඛිතා'ති.

4. ලොලජාතකං.

- 430. කායං බලාකා රුචිරා කාකතීලසම්¹ අච්ඡති,²
වණ්ණො කාතො සධා මඤ්ඤං තසස් වෙතං කුලාවකං.
- 431. නනු මං සමම ජානාසි දිජ සාමාකභොජන,
අකඛා වචනං තුඤ්ඤං පසස් දුන්නොසම් ආගතො.
- 432. පුනපාපජ්ජයි සමම සීලං හි තච තාදිසං,
න හි මානුසකා³ භොගා සුභුඤ්ජා භොතති පක්ඛිතා'ති.

5. රුචිරජාතකං.

- 433. තච සඤ්ඤා සීලඤ්ඤා විදිඛාන ජනාධිප
වණ්ණො අඤ්ජනවණ්ණණන කාලිඛයසම්⁴ නිච්චගසෙ.⁵
- 434. අතනහච්චා ච හච්චා ච යොධ උඤ්ඤා ගච්ඡති,
සඤ්ඤා තෙ අපථිකඛිපා⁶ පුබ්බාවරියචචො ඉදං.

- 1. නිඤ්ඤාසම් - සඤා.
- 2. මච්ඡති - සඤා.
- 3. මානුසිකා - මජ්ඣ.
- 4. කලිඛගසම් - මජ්ඣ.
- 5. නිච්චගසෙ - මජ්ඣ.
- 6. අපථිකඛිපා - මජ්ඣ.

427. සිඵ ඇති සෙරවු මේසය මුතුන් කොට ඇති මේ කෙකිනි කවරක් ද? කෙකින්න මෑතට නැඟිඵව, මාගේ මිතුරු කවුඩා වණ්බය.

428. මම සිඵ ඇති කෙකිනි නො වෙමි. මම ලොල් වූ කවුඩෙක්මි. තොපගේ වචනය නො කළ නිසා පියාපත් සිඳුනා ලද්දෙම වෙමි. ගොඳුරු බිමැ සිට ආයෙහි මා බලව.

429. යහඵව, මෙබඳු දුකකට නැවැත පත් වන්නෙහිය. තොපගේ ආචාරසීලය ඵවැනිය. මනුෂ්‍යයන්ගේ භොගයෝ පක්ෂියා විසින් සුවසේ බුදින්නට යොග්‍ය නො වෙත්.

4. ලොල ජාතක යි.

430. සිත්කලු වූ මේ කෙකිනි කවුඩු කැදුල්ලේ හිඳී. හෝ කවරක් ද? මාගේ මිතුරු කවුඩා නපුරුය. මේ ඔහුගේ කැදුල්ලය.

431. සබදිනි පක්ෂිය, බොඩහමු බුදිනාව, මා අඳුනන්නෙහි නො වේ ද? තොප කී අවවාද නො කොට පියාපත් සිඳුනා ලද්දෙම වෙමි. ගොඳුරු බිමැ සිට ආයෙහි මා බලව.

432. යහඵව, මෙබඳු දුකකට නැවැත පත්වන්නෙහිය. තොපගේ ආචාර සීලය ඵවැනිය. මනුෂ්‍යයන්ගේ භොගයෝ පක්ෂියා විසින් සුවසේ බුදින්නට යොග්‍ය නො වෙත්.

5. රුවිර ජාතක යි.

433. මහරජාණෙනි, නුඹ වහන්සේගේ ශ්‍රද්ධාව ද ශීලය ද දන අඳුන්වන් වූ මඟුලැකු කරණ කොටගෙන කලිඟුරජු සමීපයෙහි ඇතු ගෙන ඵමහයි ස්වර්ණරජතාදිය විනිමය වශයෙන් ගකුමහ.

434. කැඳබන් ආදි ආහාර අනුන්ගෙන් ලබා ජීවත් වන්නෝ ද, ඵසේ අනුන්ගෙන් නො ලබා ජීවත් වන්නෝ ද යන මොවුනතුරෙන් කිසිවෙක් කිසිවක් පතා කෙනකු කරා යේ නම් ඔවුන්ගේ අයැදුම් පිළිකෙඵ නො කටයුතුය. මේ මවුපියන්ගේ වචනය යි.

435. දදුම් වො බ්‍රාහ්මණා නාගමෙතං
රාජාරණං රාජ භොග්ගං¹ යසසසිනං,
අලඛකං හෙමජාලාභිජනං
සසාරජීං ගච්ඡට්ඨ යෙන කාම'නතී.

6. කුරුධමමජාතකං.

436. වසසානි පඤ්ඤාස සමාධිකානි
වසිමෙ සෙලසස ගුභාය රොමක,
අසඬකමානා අභිනිබ්බුතඤ්ඤා²
භක්කකමායනති මමණ්ඩජා පුරෙ.

437. තෙදනි වසකඛත කිමසුච්චසුකා
භජතති අඤ්ඤං ගිරිකඤ්ඤං දීජා,
න නුත මඤ්ඤනතී මම. යථා පුරෙ
වීරසවුජා³ අථවා න තෙ ඉමෙ.

438. ජානාම තං න මයලසම මුළුභා⁴
සොයෙව්⁵ කුචොත මයමසම නාඤ්ඤා,
වික්කඤ්ඤා තෙ අසමී ජනෙ පදුට්ඨං
ආථිවක තෙන තං උත්තසාමාතී.

7. රොමකජාතකං.

439. කමසුමභිසජධාය⁶ ලහුවික්කසස දුභිනො⁷,
සඬකාමදුභසෙසව්⁸ ඉදං දුක්ඛං තිතිකඛසී.

440. සිඛෙතන නිභනාභෙතං පදසා ව අධිට්ඨහ,
භීයො ඛාලා පකුජෙඤ්ඤානුං නො වසස පටිසෙධිතො.

441. මමෙවායං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤමෙපවං කරිසසතී,
තෙ තං තස්ථ වධිසසනති සා මෙ මුක්ති භවිසසතී'ති.

8. මහිසජාතකං.

1. භොගං - මජ්ඣං.
2. අභිනිබ්බුතඤ්ඤා - මජ්ඣං. සඤා.
3. වීරසවුජා - සඤා වීරසවුජා - මජ්ඣං.
4. සමුළුභා - සඤා මයං සමුළුභා - මජ්ඣං.
5. සෙව්ච - මජ්ඣං. සඤා.
6. කිමසු මභිසජධාය - මජ්ඣං. සඤා.
7. දුභිනො - මජ්ඣං. සඤා.
8. සඬකාම රභසෙසව් - මජ්ඣං.

435. බවුණෙනි, රජුන්ට සුදුසු රජුන්ගේ පරිහරනයට සුදුසු පිරිවර ඇති රන්දැලින් අලංකාර කළ (හෙවත් රන් අබරණින් සැරසූ) ඇත්ගොව්වන් සහිත මේ ඇත්රජු තොපට දෙමි. කැමැති මහෙකින් ගෙන යවු.

6. කුරුධමම ජාතක යි.

436. පරෙවිය, පනස් අවුරුද්දකට වැඩි කලක් ගල්ගුහාවෙහි විසුමහ. සන්සුන් සිතැති පක්ෂීහු මා සැක නො කරන්නෝ පෙර මගේ අත්පසට එති.

437. පක්ෂිය, දැන් ඒ පක්ෂීහු කුමට කලකිරුණාහු පර්වතයෙන් අන් හිරිකඳුරකට යෙත් ද? පෙර පරිදි මේ පක්ෂීහු මට ගරු නො කෙරෙතියි සිතමි. නැතහොත් දිගුකල් මොවුහු පිටත වැසෑ පැමිණි හෙයින් මේ ඔහු ම යයි නො හඳුනන්ද?

438. තොප දනුමහ. අපි මුස් නො වමහ. තෙපි ඒ තවුස් මය. අපිදු ඔහු මය අන්‍යයෝ නො වමහ. තොපගේ මේ සිත පක්ෂි ජනයා කෙරෙහි දුෂ්ට ය. ආජීවකය, එහෙයින් තට බිය වමහ.

7. රෝමක ජාතක යි.

439. සැහැල්ලු සිතැති ජීත්‍ර ද්‍රෝහියාගේ මේ දුක (හිංසාව) කැමැති හැමදේ දෙන ස්වාමියකු (කරන දෙයක්) සේ සිතා කවර හෙයින් ඉවසා සිටීන්නෙහි ද?

440. මොහු අභින් ඇත නයට. පාදයෙන් මැඩ පියව. වළකනු-යෙක් නො වී නම් මෝඩයෝ බොහෝ කීපෙන්නාහ.

441. මෙතෙම (සෙස්සන්) මා මෙන්ය යි සිතන්නේ සෙස්සන්ට ද මෙසේ කරන්නේය. ඔහු එහිලා ඒ වදුරා මරන්නාහ. මට ඒ පවින් මිදීම වන්නේ ය.

8. මහිය ජාතක යි.

144 ජාතකපාළි-නිකතිපාතො

442 යථා මාණවකො පඤ්ච සිගාලිං වනගොවරීං,
අස්කාමං පච්චෙදෙනතීං¹ අනස්කාමාති මඤ්ඤති
අනස්කාමං සතපතො අස්කාමොති මඤ්ඤති.

443. එවමෙව ඉඳෙකච්චො පුත්තලො හොති තාදිසො,
හිතෙහි වචනං වුත්තො පතිගණනාති² වාමනො.

444. යෙ ව ඛො නං පසංසනති භයා උක්කංසගත්ති වා³
තඤ්ඤි සො මඤ්ඤතෙ මිත්තං සතපතොච මාණවො⁴ති.

9. සතපතකජාතකං.

445. අඬා හි නුන මීගරාජා පුටකච්චස්ස කොච්චෙදො,
තථාහි පුටං දුසෙති අඤ්ඤං නුන කර්සසති.

446. න මෙ පිතා වා මාතා වා පුටකච්චස්ස කොච්චෙදො,
කතං කතං ඛො දුසෙම එවං ධම්මමිදං කුලං.

447. යෙසං වො එදිසො ධම්මො අධම්මො පන කීදිසො,⁵
මා වො ධම්මං අධම්මං වා අඤ්ඤාම කුදුවන⁶ති.

10. පුටදුසකජාතකං.

අරඤ්ඤචගෙහො¹ නභිචයා.

තසුදුතා:

උදපානවරං වනබ්‍රහ්මකපි
සිඛීනී ව බලාකරුවීරවරො,
සුච්චන්ද්‍රාසිපරොමකදුස පුන
සතපතවරො පුටකච්ච දසා²ති.

1. පච්චෙදෙනතී - මජ්ඣ., සා.
2. පච්චෙදෙනතී - මජ්ඣ., සා.
3. වා - මජ්ඣ., සා.
4. කොච්ච - සා.
5. කීං දිසො - මජ්ඣ.
6. උදපානවගෙහො - සා.

442. යම්සේ මාර්ගයෙහි මාණවක තෙම වනයෙහි හැසිරෙන වැඩ කැමැතිව කියන සිවල් දෙන අවැඩ කැමැතියකු යි සිතාද අවැඩ කැමැති කැරලා වැඩ කැමැත්තකු යි සිතාද.

443. එලෙසම මෙලොව ඇතැම් පුභුලෙක් එබඳු වේ. හිත කැමැතියන් විසින් වචනය කියන ලද්දේ නො කටයුතු කොට ගත්තේ යි.

444. යම් කෙනෙක් ඔහු බියෙන් පසසන්ද හුවා බෙණෙත් ද ඔවුන් මිතුරු යි හේ සිතයි. කැරලාගේ බස විශ්වාස කළ මාණවයා මෙනි.

9. භතපතන ජාතක යි.

445. ඒකාන්තයෙන් මාගරාජයා මල්ගොටු සෑදීමට දක්ෂ යයි හඟිමි. ඒ එසේමය. ලා ලු මල්ගොටු දූෂණය කරයි, හෙවත් නසයි. මනාපතර අන් මල්ගොටු කරති හඟිමි.

446. මාගේ පියා හෝ මව හෝ මල්ගොටු කිරීමට දක්ෂ නො වෙති. කළ කළ දේ නසමහ. මේ වදුරු කුලය මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය.

447. යම්බඳු වූ තොපගේ දහම මෙබඳු වී නම් නො දහම කෙබඳු වේ ද? තොපගේ දහම හෝ අදහම කිසිකලෙකත් නො දකුමහ.

10. පුට්ඨසක ජාතක යි.

තෙවැනි අරණ්‍යවර්ග යි.

එහි උද්දනය:

උද්දානසක ජාතක යැ, ව්‍යඟ්ග ජාතක යැ, (කපි) කච්ඡප ජාතක යැ, (සිඛිනී) ලොල ජාතක යැ, රුවීර ජාතක යැ, (සුජනාධිප) කුරුඹමම ජාතක යැ, රොමක ජාතක යැ, යළි (දුසක) මහිස ජාතක යැ, සතපතන ජාතක යැ, (පුට්ඨමම) පුට්ඨසක ජාතක යැ යන දසය යි.

4. අබ්භනිතරවග්ගො

- 448. අබ්භනිතරං¹ නාම දුමො යසස දිඛ්ඛමීදං ඵලං,
භුඤා දෙභළිනී නාරී වක්ඛවත්තං වීජායති.
- 449. තඤ්ඤා² භද්දෙ මහෙසීසි සා වාසී සි පතීනො පියා,
ආහරිස්සති තෙ රාජා ඉදං අබ්භනිතරං ඵලං.
- 450. භක්ඛුරුඤ්ඤා පරක්ඛනෙය්‍යා යං ධානමධිගච්ඡති,
සුමො අක්ඛපරිව්වාභී ලභමානො භවාමභනති.

1. අබ්භනතරජාතකං.

- 451. සෙය්‍යංසො සෙය්‍යසො හොති යො සෙය්‍යමුපසෙවති,
ඵකෙන සන්ධිං කඤ්ඤාන සතං වජෙක්ඛි අමොවධිං.
- 452. තසමා සඤ්ඤනා³ ලොකෙන සන්ධිං කඤ්ඤාන ඵකකො,
පෙච්චි සග්ගං නිගච්චෙය්‍ය ඉදං සුමොඤ්ඤා කාසයො⁴.
- 453. ඉදං වඤ්ඤා මහාරාජා⁵ කංසො ඛාරාණසිග්ගහො,
ධනුං තුණ්ණිඤ්ඤා⁶ නිකඤ්ඤා සංයමං අජක්ඛුපාගමී⁷ති.

2. සෙය්‍යංසජාතකං⁸.

- 454. වරං වරං ඤා නිභනං පුරෙ වරී⁹
අසමී පදෙසෙ අභිභුය්‍ය සුක්ඛරෙ,
සොදනී ඵකො ව්‍යපගමමා¹⁰ ක්ඛායසී
ඛලනනු තෙ ව්‍යඤ්ඤා න වජ්ඤා වීජනති.
- 455. ඉමො¹¹ සුදං යනති දිසොදිසං පුරෙ
භයට්ඨිකා ලෙණගච්චෙසිනො පුට්ඨ,
තෙ දනී සංගමම රසනති ඵකතො
යඤ්ඤා ධීතා දුපසභජ්ඤා, මෙ මයා.

- 1. අබ්භනතරො - ස්‍යා.
- 2. තඤ්ඤා - මජ්ඣ., කුට්ඨ - ස්‍යා.
- 3. වාසී - ස්‍යා, මජ්ඣ.
- 4. ලොකෙන සඤ්ඤනා - මජ්ඣ.
- 5. කාසියා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 6. ඉදං වඤ්ඤා සො රාජා - මජ්ඣ., සී.
- 7. ධනුං තුණ්ණිඤ්ඤා - ස්‍යා, ධනුක්ඛණ්ණඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 8. සෙය්‍යා ජාතකං - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 9. වරං - සී.
- 10. ඛාරාණපගමම - මජ්ඣ., ඛාරාණපගමම - ස්‍යා.
- 11. ඉමසුක්ඛායනති - මජ්ඣ., ස්‍යා.

4. අබහන්තරවර්ගය

448. යම් අභිගසෙකු එලය දිව්‍යභාජනයට සුදුසු ද අබහන්තර නමැති ඒ අභිගසෙහි අඹ කා දෙළ ඇති ඉතිරිය සක්විත්තකු ප්‍රසූත කරයි.

449. සොදුර, කී අභවියෝ වෙහි ඒ තෙපි සැමියාට ප්‍රියමනාප වූවහු ය. රජතෙම තිට මේ අබහන්තර නමැති අභිගසේ ගෙඩි ගෙනෙන්නෝය.

450. මාතෘ පිතෘ ස්වාමි යන ක්‍රීඩිධ ස්වාමීන්ට වැඩ පිණිස වෑයම් කරන්නාවූ ජීවිත පරිත්‍යාග කරන ඉර පුරුෂයා යම්බඳු ස්වභී සැපතකට පැමිණේ ද මම ද එය ලබන්නෙමි වෙමි.

1. අබහන්තර ජාතක යි.

451. උසස් කුඟල ධර්මයන්ගෙන් හෙබියා වූ පුභුලෙක් එබඳු කුඟල ධර්මයට ආශා ඇති පුභුලකු ඇසුරු කෙරේ ද (එහෙයින්) හෙතෙම පැසැසුම් ලබන්නේ හෝ උතුම් වන්නේ හෝ වෙයි. එකකු යමග මෙන් වඩා මරණයට කැප වූ සියයක් පමණ එයින් මිදුවෙමි.

452. සියලු ලෝකවාසීන් සමග එක්ව (මෙමුභි භාවනා වඩා) කවර හෙයින් පරලොවැ ස්වර්ග ගාමී නොවන්නේද? කසී රට වැසියෙහි, මෙය අසව.

453. ධරණුස් නගරයේ වෙසෙන කංඝ නමැති මහරජ තෙමේ මෙවදන් කියා දුන්න භා භියවුර හැරපියා ශීලසංයමයට පැමිණියේ ය.

2. යෙයාංඝ ජාතක යි.

454. ව්‍යාසුය තෝ පෙඳ මේ පෙදෙසේ සියලු හුරන් මැඩ ගෙන (හුරන් කෙරෙහි) උතුම් හුරන් මරමින් හැසිරුනෙහි ය. දන් තෝ තනිව බැහැර වූ සිතමින් සිටින්නෙහි ය. ව්‍යාසුය අද තාගේ කායශක්තිය නැත්තේ ද?

455. මේ හුරෝ පෙඳ හයින් පිඩිත වූ ධකෙන තැන් සොයන්නෝ වෙන් වෙන් වූ දිශාවෙන් දිශාවට යති. දන් ඔහු එක් ධස් වූ එක්වලා නාද කෙරෙහි. යම් තැනෙක සිටියා වූ මොහු අද මා විසින් මැඩලිය නො හැකියෝ යි.

456. නමඤ්ච සඛ්‍යානං සමාගතානං
දීඪවා සයං සබ්බං වද්ඪී අඛුතං,
ව්‍යග්ඝං මිඛා යඤ්ච ජීනිංසු දඨිනො
සාමඝ්ඤියා ද්‍යංබලෙසු මුච්චුරෙති.

3. වඩ්ඪකීසුකරජාතකං.

457. යං උසසුකා සඛ්‍යරනති අලකඨිකා ඛහුං ධනං,
සියවනොතා අසිප්ප ව ලකඨිවා තානි භුඤ්ජති.

458. සබ්බඤ්ච කතපුඤ්ඤස්‍ය අතිච්චිඤ්ඤව¹ පාණිනො,
උපපජ්ජති ඛහු භොගා අප්පනායතනෙසුපි².

459. කුන්ඤ්චමණ්ණො³ දණ්ඩා ඊයො ව පුඤ්ඤලකඛණා,
උපපජ්ජති අපාපස්ස කතපුඤ්ඤස්‍ය ජඤ්ඤානො⁴ති.

4. සිරිජාතකං.

460. දරියා⁴ සත්තවස්සානි නිංසමතො වසාමසෙ,
භඤ්ජම⁵ මණිනො ආභං ඉති නො මනනිතං අහු.

461. යාවි⁶ යාව නිසංසාම භියොසා වොද්‍යනෙ මණි,
ඉදඤ්චද්දති⁷ පුච්ඡාම කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි.

462. අයං මණි චෙඵරියො අකාචො විමලො සුභො⁸,
නාසීස සකකා සිරිං ගහභුං අපකකමච්ච සුකරා⁹ති.

5. මණිසුකරජාතකං⁹.

1. අතිමඤ්ඤව අතිච්චිඤ්ඤව - සි.
 2. අපිප්පායතනෙසුපි - මජ්ඣං.
 3. කුන්ඤ්චො - මජ්ඣං, සා.
 4. දරියා - මජ්ඣං.
 5. භඤ්ජම - මජ්ඣං, සා.
 6. යාවතා මණිං සංසාම - මජ්ඣං, යාවතා මණි සංසාම - සා.
 7. චාඤ්ඤඤච්ච පුච්ඡාම - සි.
 8. අකාචො විසුලො සුභො - මජ්ඣං.
 9. මණිසංසාතකං - මජ්ඣං.

456. රැස් වූ හුරු සමූහයාට නමස්කාර වේවා! අදහන වූ මිතුරු බවක් තෙමේ දැකූ කියමි. යම් තැනෙකලා දළැති හුරෝ ව්‍යාභ්‍රයා දිනු ද, දළ බල කොට ඇති හුරුන්ගේ සමගි බලය නිසා සතුරා මැඩ මරණයෙන් මිදුණාහ.

3. වඩවකිසුකර ජාතක යි.

457. හස්ති ශිල්පාදි උගත් ශිල්ප ඇත්තා වූ ද ශිල්ප නැත්තා වූ ද ධන රැස්කිරීමේ මහත් වෑයම ඇති පින් නැති ජනයෝ බොහෝ ධනය රැස් කෙරෙද්ද පින් ඇත්තේ ම ඒ ධනය අනුභව කෙරේ.

458. හැමතන්හි ම කළ පින් ඇතියාහට අන්‍ය ප්‍රාණින් අභිභවා අන්‍යායතනයෙහි දු බොහෝ වූ හෝගයෝ උපදිත්.

459. අලාමක වූ කළ පින් ඇති සත්වයනට ශ්‍රීමත් වූ කුකුළෝ ද මාණිකායෝ ද ආරක්ෂායම්බි ද පුණ්‍යලක්ෂණ ස්ත්‍රීහු ද උපදනාහු යි.

4. සිරි ජාතක යි.

460. තිහක් පමණ දෙනා සත් අවුරුද්දක් මැණික් ගුහාවෙහි විසුමහ. මාණිකායෝ දීප්තිය වනසමහයි, අප විසින් මත්ත්‍රණය කරන ලද්දේ වී.

461. මැණික යම් තාක් ගටමෝ ද බෙහෙවින් නිර්මල වෙයි. බවුණ තොප ම විචාරමහ. මේ කරුණෙහිලා කුමක් කටයුතු දැයි ඔබ සිතන්නෙහි ද?

462. මේ මැණික වෙරළමිණෙක කරකඟ නො වෙයි. නිම්ලය සුඤ්ජරය. මෙහි සිරිය නසන්නට නො පිළිවන සුකරයෙහි ඉවත යවයි කී ය.

5. මණිසුකර ජාතක යි.

150 ජාතකපාළි-කීකතිපාතො

- 463. මා සාලුකසස පිහඬි ආතුරන්තානි¹ භුඤ්ජති,
අපෙසාසසුකෙකා භුසං බාද ඵතං දීසායුලකඛණං.
- 464. ඉදති සො ඉධාගන්තො අතිථී යුක්තසෙවකො,
අථ දකඛසී සාලුකං සයන්තං මුසලුක්කරං.
- 465. චිකත්තං² සුකරං දිසවා සයන්තං මුසලුක්කරං,
ජරණවා³ චීචීනොසුං වරභොකං භුසාමිවා⁴ති.

6. සාලුකජාතකං.

- 466. නානුමමනො නාපිසුනො නානටො⁵ නාකුතුභලො,
මුලෙහසු ලහණෙ ලාභං ඵසා තෙ අනුසාසති.
- 467. ධිරස්සු⁶ තං යසලාභං ධනලාභඤ්චි මුඤ්චණ,
යා වුක්ඛී චිතිපාතෙන අධිච්චවරියාය වා⁷.
- 468. අපි වෙ පක්ඛමාදය අනාභාරො පරිබ්බජෙ,
ඵසාව චීචිකා සෙයොයා යා වාධිමමන ඵසනා⁸ති.

7. ලාභගරහජාතකං⁹.

- 469. අභ්ඤනති මචජා අධිකං සහසං
න සො අඤ්චී යො ඉමං සද්දහෙයා,
මඤ්ඤඤ්චි අස්සු ඉධ සත්ත මාසා
අභමපි තං මච්ඡුද්දනං¹⁰ කිණෙයානති.
- 470. මචජානං භොජනං දක්වා මම දකඛිණමාදිසී,
තං දකඛිණං සරන්තියා කතං අපචිතිං තයා.

- 1. පිහඬි - සිඹු.
- 2. ආතුරන්තානී - සී., මජ්ඣ.
- 3. චිකත්තං - සී. සා.
- 4. ජරණවා වා චීනොසුං - සී. ජරණවා අචීනොසුං - සා.
- 5. නාතො - මජ්ඣ.
- 6. ධිරස්සුච්චරණෙන වා - සී. මජ්ඣ.
- 7. ලාභගරහිත - සා.
- 8. මච්ඡදනං - මජ්ඣ., සා.
- 9. මදපි - මජ්ඣ.

463. සාලක නම් සුකරයාගේ ස්වභාවය නඟමක් පතව, සාලකයා මරණ භෝජනය අනුභව කරයි. උහුගේ අහරට උත්සාහ නොකොට බොල් මුසු පිදුරු කව, මේ දීර්ඝායු ලබන්නට හේතුවයි.

464. දන් සේවකයන්ගෙන් යුක්ත වූ ඒ වෛවාහික ආගන්තුක පුරුෂ තෙම මෙහි අවුදින් සිටියේ යි. අනතුරු ව මොහොල් බඳු උඩුකොල ඇති මරණ පිණිස භෝජන වූ සාලක නම් සුකරයා දක්නෙහි.

465. මොහොලක් වැනි උඩුකොල ඇති ව වැතිර සිටුනා කපාලු සුකරයා දක දොන්නු අපගේ රඹු (පිදුරු) ම උතුමැ යි සිතූහ.

6. සාලක ජාතක යි.

466. උමතු නො වූයේ කේලාම නො කියනුයේ නො නටනුයේ කුහුල්කතා නැත්තේ මෝඩයන් සමීපයේ ලාභ නො ලබයි. මේ තව අපගේ ලාභානුශාසනා යි.

467. බමුණ යශස්ලාභයට ද ධනලාභයට ද තමා නැසෙන පරිදි අධම්මයායෙන් වන ජීවිකා වෘත්තියෙක් වේ නම් ඊටද නින්ද වේවා!

468. අධාර්මික සෙවුමෙන් දිවි පවත්වනුවාට වඩා අභාරික වැඟවත් පැවිදිව පාත්‍රයක් ගෙන සිභා ලද අහරෙන් පවත්වන මේ දිවිපැවැත්ම ශ්‍රේෂ්ඨ යි.

7. ලාභගරභ ජාතක යි.

469. මත්සායෝ (මසුරන්) දහසකට වඩා අහිතී යන්න අදහන්නෙක් නැත. මෙහි මට ද මාසක සතක් ඇත. මම ද ඒ මාළු වැළ මිල දී ගනිමි.

470. මසුන්ට කැම දී මට පින් අනුමෝදන් කෙළේ ය. කා අනුමෝදන් කළ ඒ පින් සිහි කරන මා විසින් තොපගේ ධනය රක්තා ලදී.

471. පදුට්ඨවිහගස්ස න එතී හොති
න වාපි නං දෙවතා පුජයනති,
යො භාතරං පෙතතිකං සාපතෙයාං
අවඤ්චි දුක්ඛතකමමකාරී'ති.¹

8. මච්ඡුද්දනජාතකං².

472. නානාවජ්ඤා මහාරාජ එකාගාරෙ වසාමසෙ,
අභං ගාමවරං ඉවෙජ බ්‍රාහ්මණී ව ගවං සතං.

473. ජතො වා ආජඤ්ඤරථං කඤ්ඤා ව මණිකුණ්ඩලං
යා වෙසා පුණ්ණිකා ජමේ උදුක්ඛලං³ අභිකඛිති.

474. බ්‍රාහ්මණස්ස ගාමවරං දෙථ බ්‍රාහ්මණියා ගවං සතං,
පුත්තස්ස ආජඤ්ඤරථං කඤ්ඤාය මණිකුණ්ඩලං
යඤ්ඤානං පුණ්ණිකං ජමම් පටියාදෙථ උදුක්ඛල'නති.

9. නානාවජ්ඤජාතකං.

475. සීලං කීරෙව කල්‍යාණං සීලං ලොකෙ අනුඤ්ඤරං,
පස්ස සොරවීසො නාගො සීලවාති න භඤ්ඤති.

476. සොභං සීලං සමාදිස්සං ලොකෙ අනුමතං සිවං,
අරියවුක්ඛ්' සමාවාරො යෙන වුවති සීලවා.

477. ඤාතීනඤ්ඤා පියො හොති මිත්තෙසු ව වීරොවති,
කායස්ස හෙද සුගතිං උපපජ්ජති⁴ සීලවාති.

10. සීලවීමංසජාතකං.

අබ්‍රාහ්මණවර්ගෙහා මතුරොචා.

කසුද්දනං:

දුමකංසවරුත්තම බ්‍රහ්මණීගා
මණියො මණි සාලකමව්භයනො,
අනුසාසනියොපි ව මච්ඡවරො
මණිකුණ්ඩලකෙන කීරෙන දසාති

1. දුක්ඛම කමමකාරීති - මජ්ඣං සූතං.
2. මච්ඡද්දන ජාතකං - මජ්ඣං සූතං.
3. නානාවජ්ඤා, නානාවජ්ඤා - මජ්ඣං.
4. පුත්තො - මජ්ඣං සූතං.
5. පුණ්ණිකජමම් - මජ්ඣං පුණ්ණිකා ජමම් - සූතං.
6. උදුක්ඛලම් කඛිති.
7. අරියවක - සූතං.
8. උපපජ්ජති - සූතං.

471. දුෂ්ටයින් ඇතියාට දෙලෝ දියුණුව සිදු නො වේ. අධම්මකම් කරන්නෙක් පියා සතු වස්තුව සොහොයුරාට වඤ්චා කෙළේ ද දෙවියෝ ඔහු නො පුදත්.

8. මවුණ්දන ජාතකයි.

472. මහරජ, වෙන වෙන රිසි ඇති අපි එකගෙයි වසමහ. මම ගම්වරයක් කැමැත්තෙමි. බැමිණි ගවයන් සියයක් කැමැත්තී ය.

473. ජක්ක මාණවක ආජානෙය අසුන් යෙදූ රියක් ද, ලේලි මිණිකොටොලක් ද, පුණ්ණිකා නම් මිඩි තොමෝ කුලුමොහොල් සහිත වනක් ද කැමැතී ය.

474. බමුණාට ගම්වරයක් ද බැමිණියට ගවයන් සියයක් ද ජත්‍ර නම් බ්‍රාහ්මණපුත්‍රයාහට ආජානෙය අසුන් යෙදූ රියක් ද ලේලියට මිණිකොටොලක් ද හීන වූ මේ පූර්ණිකා දැසියට වනක් මොහොලක් ද පිළියෙළ කොට දෙවූ.

9. නානාවජන්ද ජාතකයි.

475. ආචාර සිලය ම භොධනේ ල, සිලය ලෝකයේ අනුත්තර ය, බලව දරුණු වීෂ ඇති නයා පවා සිල්වතැයි හිංසා කරනු නො ලැබේ.

476. සිල්වතා යම් සිලයක් නිසා ආර්ය පැවැතුම් ඇත්තේ ය යි කියනු ලැබේ ද, ලොවැ නිර්භය තත්වයෙකැ යි දන්නා ලද ද එබඳු සිලය මම සමාදන් වෙමි.

477. සිල්වතා නැයන්ට ප්‍රිය වෙයි. මිතුරන් අතරේ ද බබළයි. මරණින් මතු දෙවලොවැ උපදී.

10. සීලවීමංස ජාතකයි.

සතරවැනි අබ්‍යන්තර වර්ගයි.

එහි උද්දනය:

(දුම) අබ්‍යන්තර ජාතකයැ, උතුම් වූ සෙය්‍යංස ජාතක යැ, ව්‍යාප්‍රයා නැසූ වඩ්ඪකීසුකර ජාතක යැ, (මණි) සිරි ජාතක යැ, මණිසුකර ජාතක යැ, සාලුක ජාතක යැ, (අනුසාසනී) ලාභගරහ ජාතක යැ, මවුණ්දන ජාතක යැ, (මණිකුණ්ඩල) නානාවජන්ද ජාතක යැ (කිරෝන) සීලං කිර යනාදී වූ සීලවීමංස ජාතක යැ යන මෙයින් දසය වේ.

5. කුමනවග්ගො

- 478. සබ්බකාමදදං කුමහං කුටං¹ ලඛාන චුක්ඛකො,
යාව සො² අනුපාලෙති තාව සො සුබමෙධති.
- 479. යද මනො ව දිනො ව පමාද කුමහමධිදි,
තතො නග්ගො ව පොඤො ව පච්ඡා බාලො විහඤ්ඤති.
- 480. එවමෙව යො ධනං ලඛා අමඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤති,
පච්ඡා තපති දුමමෙධො කුටං භිනොනාව චුක්ඛකො³ති.

1. හද්දසටජාතකං.

- 481. බාරාණසං⁴ මහාරාජ කාකරාජා නිවාසිකො⁵,
අසීතියා සහසෙසිහි සුපතො පරිවාරිතො.
- 482. තස්ස දෙහළුනී හරියා සුඵසා මච්ඡමිච්ඡති,⁶
රඤ්ඤො මහානායෙ පකකං පච්චග්ගං රාජගොජනං.
- 483. තෙසාහං පභිතො දුතො රඤ්ඤො වමහි ඉධාගතො,
හතතු අපච්ඡිං කුමමි නාසායමකරං වණනති.

2. සුපතජාතකං.

- 484. ඵුට්ඨස්ස මෙ අඤ්ඤතරෙන ව්‍යාධිනා
රොගෙන බාලහං දුබ්බස්ස රුප්පතො,
පරිසුසස්සති ඛිප්පමිදං කලෙබරං
පුප්ඵං යථා පංසුනි ආතපෙ කතං.
- 485. අජඤ්ඤිං ජඤ්ඤසබ්බානං අසුචිං සුචිසම්මතං,
නානාකුණපරිපුරං ජඤ්ඤරූපං අපස්සතො.
- 486. ධිරපුත්‍රී තං ආතුරං පුත්‍රිකායං
පෙගුච්ඡියං අසුචිං බ්‍යාධිධම්මං,
යත්ථපමඤ්ඤා අධිමුච්ඡිතා පජා
ගාපෙනති මග්ගං සුගතූපපතියා⁷ති.

3. කායවිච්ඡන්දජාතකං.

1. කුට - සී. ස්‍යා.
 2. නං - මජ්ඣ.
 3. සුරාසටජාතකං - මජ්ඣං හද්දසටජොජන ජාතකං - ස්‍යා.
 4. බාරාණසං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 5. නිවාසකො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 6. සුඵසා හතච්ඡ මිච්ඡති - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5. කුමහ වර්ගය

478. සියලු වස්තු කාමයන් දීමට සමත් කළය ලැබ ධූර්තයා යමකාක් කල් රකී ද ඒතාක් සුව වඩා.

479. යම් කලෙක සුරාමදයෙන් මත් වූයේ උඩඟු වූයේ සැලැකිලි රහිත වූයේ කළය බිත්දේ ද? ඉක්බිති නග්න වූ කඩමාලු හැන්ද වූ මුළුසා පසුව වැනැසේද.

480. එපරිදි යමෙක් ධනය ලැබූ පමණ නොදනූ පරිභොග කෙරේ ද ඒ අනුවණයා හදුසටය බිඳ ගත් ධූර්තයා සේ පසුව තැවේ.

1. හදුසට ජාතකයි.

481. මහරජ බරණැස්නුවර නිවැසි අසුදහසක් පමණ කවුඩුවන් පිරිවරා ගත් සුපත්ත නමැති කවුඩු රජෙක් ඇත.

482. ඔහට දෙළඳුක් ඇති සුඵසා නම් බිරිඳ රජුගේ මුළුතැන් ගෙයි පිසූ අළුත් වූ නොහොත් වෙන වෙන මහඇඟි වූ රාජ භොජනය අනුභව කරන්නට කැමැත්තී ය.

483. මම ඔවුන්ගේ දුකියෙක්මි. රජතුමා විසින් මෙහෙයවන ලද්දේම මෙහි ආයෙමි, සිය සැමියාට සත්කාර කෙරෙමි, එහෙයින් මේවඩන්නාගේ නාසයෙහි වණය කෙළෙමි.

2. සුපත්ත ජාතකයි.

484. එක්තරා රොගයෙකින් දැඩි වූ පහරනලද එහෙයින් ම දු:බිත වූ පෙළන ලද මාගේ මේ සිරුර අභි පහරන වැල්ලෙහි ලූ මලක් මෙන් වහා වියැළේ.

485. මනාප නොවූ (බාලයන් විසින්) මනාප යැ යි සංඛ්‍යාවට ගිය අපචිත්‍ර වූ පචිත්‍ර යැ යි සම්මත වූ කේශාදී නොයෙක් කුණපයෙන් පිරිපුන් මේ සිරුර නුවණින් නො දක්නාහට මනාප ස්වරූපයෙන් වැටහෙන්නේ ය.

486. යම් ශරීරයෙක්හි (ක්ලෙශමූර්ජායෙන්) අතිශයින් මුසපත් වූ පුජාවෝ සුගතියෙහි උපතට මහ පිරිහෙළක් ද, එසේ වූ නිති ගිලන් වූ පිළිකුල් කටයුතු වූ අපචිත්‍ර වූ ව්‍යාධිසංඛ්‍යාවය ඇති මේ කුණකයට නින්ද වේවා!

3. කායවිච්ඡන්ද ජාතකයි.

156 ජාතකපාළි-කිකතිපාතො

- 487. කොයං බිඤ්ඤාසංචාරො වග්ගු පවදනානාමුක්ඛමො,
අච්චුතො ජම්බුසාධාය මොරච්ඡාපොච කුජති.
- 488. කුලපුකොච ජානාති කුලපුකො පසංසිකුං,
ව්‍යඤ්ච්ඡාපසරිච්ඡෙණ්ණං¹ භුක්ඤ්ඤං සමම දදමි තෙ.
- 489. විරසං වත පසංසාමි මුසාවාදී සමාගතෙ,
විනායදං කුණපාදඤ්ච අඤ්ඤමඤ්ඤං පසංසකෙ'ති.

4. ජම්බුබාදකජාතකං.

- 490. උසභසෙසව තෙ ඛජෙධා සිභසෙසව විජමහිතං,
මීගරජ නමොත්තාපුඤ්ච අපි කිඤ්චි උභාමසෙ.
- 491. කුලපුකොච² ජානාති කුලපුකො පසංසිකුං,
මධුරගීවසධිකාස ඉතො පරියාහි වායස.
- 492. මීගානං කොපුකො³ අනෙතා පකඛිතං පත වායසො,
ඵරණ්ණො අනෙතා රුක්ඛානං තයො අනෙතා සමාගතා'ති.

5. අනන්තජාතකං.

- 493. කොනායං⁴ ලොණනොයසමිං සමනා පරිධාවති,
මච්චෙච මකරෙ ව වාරෙති උෂ්මිසු⁵ ව විභඤ්ඤති.
- 494. අනන්තපාඨි සකුණො අතිකොති දිසාසුතො,
සමුද්දං පාකුමිච්ඡාමි සාගරං සරිතං පතිං.
- 495. සවායං භායති වෙච පුරතෙ ව මහොදධි,
නාසිස නායති පිතනො⁶ අපෙයො කිර සාගරො'ති.

6. සමුද්දජාතකං.

- 1. බ්‍රහ්මචරිඤ්ඤා මඡසං. ව්‍යඤ්ච්ඡාප සද්ධිච්ඡෙණ්ණං - සයා.
- 2. කුලපුකො පජානාති - මජ්ඣං, සයා.
- 3. සිංහාලො - මජ්ඣං. කොපුකො - සයා.
- 4. කොනවංශං - සයා.
- 5. උෂ්මිසු - මජ්ඣං. උෂ්මිසු - සි.
- 6. පිතනො - මජ්ඣං.

487. බින්දු (පිඬු වූ) ස්වර ඇතියේ මධුර නාද ඇතියේ හඬන්නවුන් අතුරෙන් උතුම් වූයේ ජම්බු අත්තක හිඳ මොනර පැටියකු සේ නාද කරන්නේ කවරෙක් ද?

488. කුලපුතූන් පසසන්නට කුලපුතෙක් ම දැනී. වග පොව්වකු සමාන පැහැයෙන් යුත් මිතුර තෙපි (දඹ) අනුභව කරන්න. තොපට දෙමි.

489. බොරු කියන, හමු වූ කලා ඔවුනොවුන් පසසාගන්නා වූ වමනය කරන්නා වූ කවුඩා ද මළකුණු කන හිවලා ද බොහෝ කලෙකින් දකිමි.

4. ජම්බුබාදක ජාතක යි.

490. තොපගේ කඳ වෘෂභරාජයකුගේ වැන්න, විජාමිහණය සිංහයකුගේ මෙනි. මෘගරාජය තොපට නමස්කාර වේවා! කිසිවක් ලබමෝ නම් මැනවි.

491. කුලපුතූන් පසසන්නට කුලපුතෙක් ම දැනී. මොනරකු ගේ ගෙල බඳු ගෙලැති කවුඩාණෙනි මෙහි එන්න.

492. මෘගයන් අතුරෙන් හිවලා හීන යැ, පක්ෂීන් අතුරෙන් කවුඩා හීන යැ, වෘක්කයන් අතුරෙන් එරඬුගස හීන යැ. හීනයෝ තිදෙනෙක් එක්වූහ.

5. අන්ත ජාතක යි.

493. ලවණජලයෙහි භාත්පසැ දුවයි. මාලුවන් හා මෝරුන් වළකයි. රැලෙහි ද ගැටේ. මේ කවරෙක් ද?

494. ගංගාවන්ට ස්වාමීවූ මුහුද බොන්නට රිස්සෙමි. එහෙයින් අනන්තපායී පක්ෂියා වෙමි. සපුරන්නට නො හැකි ආශාවෙන් යුත් හෙයින් අතෘප්ත යයි දිශාවන්හි ප්‍රසිද්ධ වෙමි.

495. මේ සාගරය දිය බස්නා වේලායෙහි බසී. වැටෙන වේලායෙහි පිරෙයි. සාගරය බිමෙන් අඩු නො වේ. එහෙයින් සයුර අපෙය (කෂයකොට පානය කළ නො හැකි) වේ.

6. සමුද්ද ජාතක යි.

158 ජාතකපාළි-ත්‍රිකතිපාතො

- 496. උළෙච සකුණ ධෙමානා¹ පතයාන විහඬතම,
වජ්ජාසි ධො තිං වාමුරුං වීරං ධො සා කරිසසති.
- 497. ඉදං ධො සා න ජානාති අසිං සත්ඤ්ඤා ඔඩ්ධිතං,
සා වණ්ඨි කාහති කොධං තං මෙ තපති නො ඉධ².
- 498. එස උපපලයතොහො නිකමුඤ්ඤිසකො³ කතං,
කාසිකඤ්ඤා මුද්දං වජ්ජං තපතු⁴ ධනකාමිකා⁵ති⁶.

7. කාමවිලාපජාතකං.

- 499. උදුමඛරා විමෙ පකකා නිග්‍රොධා ව කරිස්සනා,
එහි නිකම⁷ භුඤ්ජසු කිං ජිහවජාය මීයසි.
- 500. එවං සො සුභිතො හොති යො වද්ධිමපවායති,⁸
යථාභමජ්ජ සුභිතො දුමපකකානිමාසිතො.
- 501. යං වනෙජො වනෙජස්ස වඤ්ඤොයා කපිතො කපි,
දහරොපි⁹ තං න සදොයා න හි ජිණ්ණො ජරාකපි¹⁰ති.

8. උදුමඛරජාතකං..

- 502. පුරෙ තුවං සීලවතං සකාසෙ
ඔකකඤ්ඤිකං¹ කීළසි අසසමමෙ,
කරොහරෙ මකකථියානි මකකථ
න තං මයං සීලවතං රමාම.
- 503. සුතා හි මඤ්ඤං පරමා විසුඤ්ඤි
කොමායපුතතස්ස¹⁰ බහුඤ්ඤතස්ස,
මාදන්ති මං මඤ්ඤාදී තුවං යථා පුරෙ
කඩානානුසුතකා¹¹ වීහරාම ආවුසො.

- 1. ධෙවත - මජ්ඣං.
- 2. ඉදං - මජ්ඣං.
- 3. නිකමෙඤ්ඤිසකො හිතං - මජ්ඣං නිකමෙඤ්ඤිසකො - සා.
- 4. තපෙසතු - සී. මජ්ඣං සා.
- 5. ධනිකා පියා - මජ්ඣං.
- 6. නිකමමෙ - මජ්ඣං.
- 7. යො වුඬ්ඬිමපවායති - මජ්ඣං. සා.
- 8. දහරො කපි සදොයා - මජ්ඣං.
- 9. ඔකකතකිකං - මජ්ඣං.
- 10. කොමාථිය පුතතස්ස - සා, කොමාරපුතතස්සං - මජ්ඣං.
- 11. කඩානා නියුතා - සී.

496. උස තන්හි පියාඹන්නා වූ පක්ෂිය, පියාපත් යන කොට ඇති පක්ෂිය, තා කෙසෙල් කඳක් වැනි මනා කලවා ඇති තැනැත්තියට මා උලෑ උන්බව කියව. ඇය බොහෝ කලෙකැ සිට සිහි කෙරේ.

497. කඩුවට හා තෙබට සමාන වූ හුලෑ නගනා ලද බව මී තොමෝ නො දනී. වණඛ වූ ඇය මට ක්‍රොධ කරයි. ඇගේ කොපය මා තවයි. උල ඇති දුක මා නො තවයි.

498. හිස්දෙරැ තැබූ උපුලක් සමාන මේ සන්නාහය ද රන් නිකෙකින් කළ මුද්ද ද කසි වස්ත්‍ර යුග්මය ද ඇත. වස්තුව රිසි මාගේ ප්‍රියාව මෙයින් තෘප්තිමත් වේවා.

7. කාමවිලාප ජාතක යි.

499. විලිකුන් පල ඇති දිඹුල්, නුග, ගිවුලු යන මේ ගස් පල බරින් නැමී ඇත. තෝ ද ගොස් අනුභව කරව. සාහිත්තේ මියැයනුයේ කිම?

500. අද මම රුක්ඵල කා සුවපත් වීම ද ඵලෙස යමෙක් වැඩිමහල්ලෙන් පුද ද ඒ පුරුෂයා සුවපත් වේ.

501. වනයේ උපන් වදුරා වනයේ උපන් වදුරාට යම් රැව්වමක් කරන්නේ ද එය තා වැනි ලදරු වදුරෙක් නො අද හන්නේ ය. ජරපත් මා වැනි මහලු වදුරෙක් නො අදහන්නේ මැ යි.

8. උදුමබර ජාතක යි.

502. කොළ වදුර, පෙර තෝ කෙළිලොල් අප හමුයෙහි පැනපැනැ, කෙළතෙහි අපගේ අසපුවෙහි දී වැදිරිමුහුණ පෙන්නීම ආදී ක්‍රීඩා කරව. වානරය ක්‍රීඩා ප්‍රකෘතික වූ තා කෙරෙහි අපි නො ඇලෙමිහ. එයට කරුණු කිම.

503. ඇවැත්නි, බහුග්‍රෑත වූ කොමායපුතනගේ උසස් ධ්‍යාන විඤ්ඤි මා විසින් අසන ලද. තෙපි පෙර පරිදි මා පිළිබඳ ව නො සිතව. ධ්‍යාන ඇති ව වසමු.

160 ජාතකපාළි--නිකනිපාතො

504. සචෙපි සෙලසම්. වපෙයා බ්ජං
දෙවො ව වසෙස නෙව හි තං රුභෙයා,
සුතා හි තෙ සා පරමා විසුද්ධි
ආරා තුවං මකකට ක්ඛානභුමියාති.

9. කොමායචුක්ඛජාතකං.

505. පරපාණරොධාඃ ජීවනොතා මංස ලොහිතභොජනොඃ,
වකො වතං සමාදයඃ උපපජ්ජ උපොසථං.

506. තසස සකෙතා වතඤ්ඤය අජරුපෙනුපාගම්,
විතතපොඃ අජකිපකෙතොඃ භඤ්ජේ ලොහිතපො තපං.

507. එවමෙවං ඉධෙකචෙව සමාදනසම්. දුබ්බලා,
ලහුං කරොන්ති අත්තානං වකොව අජකාරණා'ති.

10. වකජාතකං.

කුමභවගෙහා පඤ්චමො.

තසසුද්දනං:

වරකුමභසුපතනසිරිවිභයනො
සුවිසමනබ්ඤ්චරො වූසභො,
සරිතංපතිවණ්චජරාකපිතා
අථ මකකථියා වකකෙන දසාති.

නිකනිපාතො නීවසිනො.

වග්ගද්දනං:

සඛිකපෙයා පදුමො චෙව උදපානෙන තතීයං,
අබ්බතනිභරං සට්ඨෙදං තිකනිපාතමඤ්ච ලඛිතකතභි.

-
- 1. කොමායචුක්ඛජාතකං - මජ්ඣ.
 - 2. පරපාණකාතෙ - සා.
 - 3. ලොහිතා - මජ්ඣ.
 - 4. සමාදායී - සී.
 - 5. විතලිතපො - මජ්ඣ. සී.
 - 6. අජකිපකො - මජ්ඣ. සා.

504. වානරය, ඉදින් ගල්කලායෙහි බිජ වපුරන්තාහු ද වැසි වලා ද මැනවින් වස්තේ නමුදු ඒ (අසෛත්‍රයෙහි) වපුළ බිජය නො මැ හටගන්නේ ය. (එහෙයින් මැ) ඔවුන්ගේ අත්‍යුක්තම විසුද්ධි අසනලද නමුදු තෙපි ධ්‍යාන භූමියෙන් දුරු වවු.

9. කොමායසුක්ත ජාතක යි.

505. පරපණ නැසීමෙන් මස් ලේ අනුභව කොට ජීවත් වන්නා වූ වෘකයා පෙහෙවස් සමාදන් විය.

506. ශක්‍රයා ඔහුගේ පුත්‍රය දැනැ එළ වෙසින් ළඟට ආවේය. (එකෙණෙහි) තපස පහව ගියේ ලේ බොනා හේ තපස බිඳගති.

507. එපරිදි මෙලොවැ ඇතැම් කෙනෙක් සමාදන් වූ සීලය රැක ගැනීමට (දුබල නොහොත්) සමත් නො වෙති. එළවා නිසා සැහැල්ලු බවට පත් වෘකයා මෙන් තමා සැහැල්ලු කෙරෙති.

10. වක ජාතක යි.

පස්වැනි ක්‍රමභවිජ්ග යි.

එහි උද්දනය:

(වරකුමඟ) හදුසට ජාතක යැ, සුපක්ත ජාතක යැ, දූහැන් සිරි කැඳ වූ කායච්ච්ඡන්ද ජාතක යැ, (සුවිසමමත) ජමබුබාදක ජාතක යැ, සිව්ලාට පැසසු අන්ත ජාතක යැ, (සරිතංපති) සමුද්ද ජාතක යැ, වණ බු ස්ත්‍රියක් ඇති කාම වීලාප ජාතක යැ, වදුරකු දක්වෙන උදුම්බර ජාතක යැ, වක ජාතකයෙන් දසය වේ.

තික නිපාතය නිමි.

වර්ග උද්දනය:

සඬකප වර්ග යැ, පදුම ජාතකය ආදී වූ කොසිය වර්ග යැ, උද්පාන දුසක ජාතකය ආදී කොට ඇති අරණ්ද වර්ග යැ, අබ්ගනාකර වර්ග යැ, කුමඟ වර්ගය යන පණ්ඩ වර්ගය තික නිපාතයෙහි සැරැසි සිටියේ යි.

වතුකකනිපානො

1. විවරවගෙහා

- 508. විවරථ¹ ඉමාසං දාරං නගරං පච්ඡිකුං මයා,
අරුණරාජස්ස සිහෙන සුසිට්ඨන සුරකඛිතං නන්දියෙනෙනා².
- 509. ජයො කලිඛනානං අසඤ්ජාසාහිතං
පරාජයො අනායො අස්සකානං,
ඉච්චිව තෙ භාසිතං බුහුච්චාරි
න උජ්ජභුතා විතරං හණකභි.
- 510. දෙවා මුසාවාදමුපාතිවත්තා
සච්චිං³ ධනං පරමං තෙසු සකක,
තං තෙ මුසාභාසිතං දෙවරාජ
කීං වා පට්ඨව මසවා මභීඤ.
- 511. නනු තෙ සුතං බ්‍රාහ්මණ භණ්ණදාමානෙ
දෙවා න ඉසසනභි පුරිසපරකකමසස,
දමො සමාධි මනසො අදෙජේකා⁴
අව්‍යඤ්ජා නිකඛමනඤ්ඤා කාලෙ,
දුඤ්ඤා විරියං පුරිසපරකකමො ව
තෙතෙව ආසි විජයො අස්සකානභි.

1. වුලලකාලිඛිගජාතක..

- 512. අදෙයොසු දදං දනං දෙයොසු නපච්චෙවන්ති⁵,
ආපාසු⁶ ව්‍යසනං පකෙතා සභායං නාධිගචන්ති.
- 513. නාදෙයොසු දදං දනං දෙයොසු යො පච්චෙවන්ති,
ආපාසු ව්‍යසනං පකෙතා සභායමධිගචන්ති.

- 1. විවරථ ඉමාසං දාරං නගරං පච්ඡිකු අරුණරාජස්ස, සිහෙනසුසෙතරිත-සුරකඛි නන්දියෙනෙන, සභා, විවරථ ඉමාසං දාරං නගරෙනං පච්ඡිකු - මජ්ඣ.
- 2. සුසිට්ඨන-නන්දියෙනෙන - මජ්ඣ.
- 3. සච්චිං තරං; පෙමිකරානු සකක - මජ්ඣ. සච්චිං තතං පරමං කරනනු සකක - සභා.
- 4. අභෙජෙජා - මජ්ඣ.
- 5. න පච්චෙවන්ති - මජ්ඣ.
- 6. ආපාසු බ්‍යසනං - මජ්ඣ.

වතුකකතීපාතය

1. විවර වර්ගය

508. මොවුන්ට නගරයට පිවිසෙන්නට දෙර හරිවු. අසසකරට අරුණ රජුගේ ශ්‍රේෂ්ඨ පුරුෂයා වූ ද මැනවින් අනුශාසනා කළා වූ ද නන්දිසෙන නමැති මා විසින් මනාලෙස රැකි නගරයට (පිවිසෙන්නවා)

509. දුස්සහ වූ හය ඉවසනසුලු කලිඟුරට වැසියනට ජය වෙයි. අස්සකරට වැසියන විනාශයට හා පරාජය වේ යයි තොප විසින් මෙසේ කියන ලද තපස්විය සෘජු වූවෝ බොරු නො කියත්.

510. ශක්‍රය දෙවියෝ මුසවා ඉක්ම සිටියහ. (බොරු නො කියති) ඔවුන් කෙරෙහි සත්‍යය උතුම් ධනය වෙයි. දිව්‍ය රාජය, මසවය, මහෙන්ද්‍රය තොප විසින් ඒ බොරුව කුමක් හෙයින් කියන ලද ද?

511. බමුණ ඒ ඒ තැන කියනා කල්හි තොප විසින් අසන ලද නො වේ ද? දෙවියෝ පුරුෂ ජෛර්යයට ඊෂ්‍යා නො කෙරෙති. ආත්ම දමනය ද වික්‍ක සමාධිය ද වික්‍කයාගේ එකඟකම නො විසුළු බව ද සුසුඤ්ඤ අවස්ථාවෙහි ඉදිරියට යාම ද දැඩි උත්සාහය ද වියඛය ද (යන මේ) හෙතුන් නිසා අසසකරට වාසීන්ට ජය අත් විය.

1. වූලකාලිංග ජාතක යි.

512. දුතාර්භ නො වන්නන් කෙරෙහි දන් දෙනුයේ දුතාර්භයන් කෙරෙහි නො දේ ද, හේ ආපදායෙහි ව්‍යසනයට පැමිණියේ ඒ පුද්ගලයා විපතට සහායයකු නො ලබයි.

513. යමෙක් දුතාර්භ නො වන්නන් කෙරෙහි දන් නො දේ ද, දුතාර්භයන් කෙරෙහි පරිත්‍යාග කෙරේ ද ඒ පුද්ගල ආපදායෙහි විපතට පැමිණියේ මිතුරකු ලබයි.

- 514. සඤ්ඤගසමෙතාගථිසෙසදසසනං
අනරියධමෙමසු සඨෙසු නසසති,
කකඝඞ අරියෙසු ච අඤ්ඤසෙසු ච
මහපථලං හොති අඤ්ඤපි කාදිසු.
- 515. යො පුඛෙඛ කකකලායාණො අකා.ලොකෙ සුදුකකරං,
පච්ඡා කඨිරා න වා කඨිරා අචචන්තං පුජනාරණො'ති.

2. මහාඅසසාරොහජාතකං.

- 516. අනුකතරො කාමභුණෙ සමිඤ්ඤ
භුචාන පුඛෙඛ වසි' ඵකරාජා,
සොදති දුග්ගෙ නරකමි ඛිකතො
නපපථගෙ වණ්ණබලං පුරාණං.
- 517. පුඛෙච ඛතභි ච තපො ච මඤ්ඤ
සමපච්චිතා දඛකසෙතා' අහොසි,
තංදති ලඤ්ඤාන කථනනු රාජ
ජගෙ අහං වණ්ණබලං පුරාණං.
- 518. සබ්බං කීරෙව' පරිනිවසීතාති
සසසසුනං පඤ්ඤවන්තං' වීසඤ්ඤ,
සසො ච ලඤ්ඤා පුරිමං' උළාරං
නපපථගෙ වණ්ණබලං පුරාණං.
- 519. පනුජජ දුකෙඛන සුඛං ජනිඤ
සුඛෙන වා දුකඛමසඤ්ඤාසාහි,
උගයස්ස සමන්තං' අභිනිබ්බුතතො
සුඛෙ ච දුකෙඛ ච හවන්ති කුලා'ති.

3. ඵකරාජජාතකං.

- 520. ඉමාති මං දඤ්ඤ තාපයන්ති
වාචාදුරුඤ්ඤාති මනුඤ්ඤලොකෙ,
මඤ්ඤකභකඛා උදකන්තසෙථි
ආසීච්ඤං මං අච්ඤා සපන්ති.

- 1. අඤ්ඤපි කාදිසු - මජ්ඣ.
- 2. අනුකතරො - මජ්ඣ.
- 3. වසි - මජ්ඣ.
- 4. දුඛකසෙත - මජ්ඣ. භා.
- 5. සබ්බං කීරෙවං - මජ්ඣ. සබ්බං කීරෙවං - භා.
- 6. පඤ්ඤවන්තං - ඡ.
- 7. සුචිත - මජ්ඣ.
- 8. සන්තො - මි.
- 9. ආසීච්ඤං - මජ්ඣ.

514. අනායාසී ස්වභාවය ඇති කපටයන් හා එක්වීමත් එක් ව ක්‍රියා කිරීමත් (උපකාර වශයෙන් කරන දෙය) දියෙහි ඇදී ඉරක් සේ වහා නයි. කළ ගුණ දන්නා වූ සෘජු වූ ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයන්ට කළ උපකාරය සුළු වුවත් දෙලොවින් ම මහත් ප්‍රයෝජන වේ.

515. යමෙක් පෙර (උපකාර ඉල්ලන්නට පළමු ව) යමකුට උපකාර කෙළේ ද හේ ලොවෙහි දුෂ්කරයක් කෙළේ වෙයි. (උපකාර ලද පුඟුලා පෙරලා උපකාර කළේ හෝ නො කෙළේ හෝ) උපකාර කළ පුඟුලා පිදුම් ලබන්නට ඉතා සුදුසු වේ.

2. මහාඅයාසුර ජාතක යි.

516. එකරාජය, පෙර තෙපි නිරුක්කර වූ සමෘද්ධි වූ පස් කම් ගුණයන් අනුභව කොට (හෙවත් විදිමින්) විසුවහ. දැන් ඒ තෙපි නරාවළ බහාලන ලද්දහු (නමුදු) පැරැණි ගුණවත්කම හා (ධ්‍යාන) බලය නො හරනහු.

517. දඬබයෙනය, මා විසින් කැලෑ මැ ඉවැසීම හා තපස හා පතන ලද රජකුමනි, එය දැන් ලදීන් පැරැණි ගුණවත් කම හා (ධ්‍යාන) බලය කෙසේ මම හැරපියමි ද?

518. යසැත්තාණෙනි, පැනැත්තාණෙනි, කමන්නාණෙනි, සියල්ල පෙර මැ මා විසින් නිමවන ලද. පෙර (මම) නොලද උදර යසස හා මෙමත්‍රීධ්‍යානය ලැබූ වර්ණය හා බලය නො හරින්නෙමි.

519. ඉවසන්නට නො හැකි දුක් ඉවසන රජකුමනි, දුකෙන් සුවය දුරු කොට, සුවයෙන් දුක දුරු කොට (වෙසෙන) සත් පුරුෂයෝ දෙතැන්හි නිවීඟිය සන්තාන ඇතිව සුව දුක් දෙක්හි එක සමාන (කම්පා නොවන හෙයින්) වෙත්.

3. එකරාජ ජාතක යි.

520. දද්දරය, මිනිස්ලොවෙහි මැඩියන් කා උදකාන්තයෙහි (දියයට) වසන්නේ ය යන මේ නපුරු වචන මට දුක් උපදවයි. විෂ සහිත මා විෂ නැතිකු සේ (සිතා) (ගම්දරුවෝ) ආක්‍රෝෂ කෙරෙති.

166 ජාතකපාළි-වතුකකනිපාතො

521. සකා රටඬා පබ්බාජිතො¹ අඤ්ඤං ජනපදං ගමනා,
මහනතං කොටඬං කසිරාථ දුරුභ්භානා නිධෙතථෙව.

522. යඤ්ඤං පොසං න ජානනී ජාතියා විනායෙන වා,
න තඤ්ඤං මානං කසිරාථ වසමඤ්ඤානකෙ ජනෙ.

523. විදෙසවාසං වසතො ජාතවෙදසමෙනපි,
ඛම්මබ්බං සපඤ්ඤාන අපි දසසඤ්ඤා තජ්ජිතනි.

4. දද්දරජාතකං.

524. නඤ්ඤං ලොකෙ රහො නාම පාපකම්මං පකුඛ්ඛතො,
පසසනනි වනභූතානි තං බාලො මඤ්ඤානී² රහො.

525. අහං රහො න පසසාමි සුඤ්ඤං වාපි න විජ්ජනි,
යඤ්ඤං අඤ්ඤං න පසසාමි අසුඤ්ඤං භොති තං මයා.

526. දුජ්ජවො වා සුජ්ජවො ව නානෙ ව සුඛවච්ඡතො,
වෙජ්ජා අඤ්ඤාසීලො ව තෙ ධම්මං ජහුමඤ්ඤා.

527. චෛත්සවං ව කථං ජහෙ සබ්බධම්මානපාරගු,
යො ධම්මමනුජාලොති ධීතිමා සච්චතිඝ්ඤාමොති.

5. සිලවීම්මසජාතකං.

528. කීං අභ්භවතා ඉමෙ දෙව නිකඤ්ඤා කංසමලලකෙ,
උපලොභිතකා වගු තං³ මෙ අසබ්බාහි සුච්ඡිතො.

529. යාති පුරෙ නිං දෙවී භණ්ඩු නානාකවාසිනී,
උච්ඡවග්ගඤ්ඤා පච්චනාසි තඤ්ඤා තෙ කොලියං ඵලං.

530. උඤ්ඤානෙ⁴ න රමනී භොගා විපාජනනි තං,
තඤ්ඤාචම්මං පච්චනෙථ යඤ්ඤං කොලං පච්ඤානි.

1. පබ්බාජිතො - සිඳු.
2. මඤ්ඤානී - සිඳු.
3. අජ්ජවො ව - සිඳු.
4. දෙවී මෙ තෙවං - සිඳු.
5. උඤ්ඤානෙ - මෙයං. සිඳු.

521. සිය රචිත නෙරපන ලද තැනැත්තා අත් දනව්වකට ගිය (කලා) නොමනා ලෙස කී කථා තබනු සඳහා ගබඩාවක් සාදන්නේ ය. (ඉවසන්නට හිත දියුණු කරන්නේ ය).

522. පුරුෂයා යම් තැනෙක වෙසේ ද එහි දී තමා පිළිබඳ තොරතුරු නො දත් පිරිස අතරේ වෙසෙන කලා (මෙතරම් වැදගත් මට ජනයා) බුහුමන් නො කෙරෙහි යි උඩඟු නොවන්නේ ය.

523. විදේශයෙහි වෙසෙන නුවණැති ගිනි හා සමාන (අනුභාව සම්පන්න) කෙනක වුවද දසයකුගේ තර්ජනය ද ඉවැසියයුතු ය.

4. දද්දර ජාතක යි.

524. පව කරන්නාට ලොවැ රහසෙක් නැත. වනදෙවතාවෝ (එය) දකිත්. (එහෙයිනි.) (එහෙත්) මෝඩයා කළ පාපය රහසක් ලෙස සිතයි.

525. පව කරන්නට යොග්‍ය රහස් තැනක් මම නො දකිමි. ජන ශුන්‍ය ස්ථානයකුදු නැත. ජන ශුන්‍ය අනෙක් තැනක් යම් තැනෙක නො දකිමි ද එබඳු තැන ශුන්‍ය නො වෙයි යි මා විසින් කියන ලදී.

526. දුෂ්චරිත අපච්ච නන්ද සුඛවච්ඡ වෙසූ අද්ධවසීල යන ගිණියෝ ගැහැනුන් ලබාගන්නට තැබූ රිසිය හඵවෝ ය.

527. ඔවුන්ගෙන් පිට කෙනකු වන සිල්සපත් බමුණා ඒ ගැහැනියගේ ලැබීම කෙසේ හැරපියන්නේ ද? යමෙක් පන්සිල් දස සිල් රකිමින් ත්‍රිවිධ සුවර්තය මැනවින් රක්නේ ද එබඳු දෙවර්ග සම්පන්න පුරුෂයා සීලය රකී.

5. සීලවිමංස ජාතක යි.

528. දේවයන් වහන්ස, රත්තැවියේ තබන ලද රතු පැහැයෙන් යුතු මනා පෙනුමැති මේ ගෙඩි මොනවා ද? විචාරන ලද මට කියනු මැනැව.

529. දේවිය හිසමුටු කොට කඩමාලු හැඳූ ඇකයෙහි කළ අතැති ව එකතු කළ ගෙඩි වර්ගයක් වී නම්, තීගේ කුලයට අයත් ගෙඩි ජාතිය යි මේ.

530. ලෝකුඹු නිරයේ උපන්නියක සේ (මැය), දවෙන්නේ ය. පින් මද හෙයින් රාජසම්පත විදින්නට සිත නො ඇළේ. වෙබර කඩා එකතු කළ තැනට මැය නැවත ගෙන යවු.

531. භොතති හෙනෙ මහාරාජ ඉඤ්චපක්කාය¹ නාරියා,
 ඛම දෙව සුජාතාය මාසසා² කුජකි³ රටෙසභානි.

6. සුජාතාජාතකො.

- 532. අවේතනං බ්‍රාහ්මණ අසසුණන්තං
 ජාතො අජානන්තමිමං පලාසං,
 ආරඤ්චීරියො ධුවං අපමහෙතො
 සුඛසෙයාං පුව්ඨසි කිසස හෙතු.
- 533. දුරෙ සුතො වෙච්ච බ්‍රහ්මා ච රුකෙකා
 දෙසෙ ධීතො භුතනිවාසරුපො,
 තසමා නමසසාමි ඉමං පලාසං
 යෙ වෙඨඨ භුතා තෙ ච ධනසස හෙතු.
- 534. යො තෙ කරිසසාමි යථානුභාවං
 කතඤ්ඤතං බ්‍රාහ්මණ පෙකඛමාතො,
 කරං හි ආගමම සතං සකායෙ
 මොසානි⁴ තෙ අසසු පරිථජීතානි.
- 535. යො තිත්තුරුකඛසස පරො⁵ පිලකඬු
 පරිචාරීතො පුඛඛයඤ්ඤ උළාරො,
 තසෙඤ්ච මුලසමිං තිඨී නිබාතො
 ආදයාදෙ ගච්ඨ තං උඤ්චරාභී⁶ති.

7. පලාසජාතකො.

- 536. අකරමහසතෙ කිච්චං යං ඛලං අභුවමෙසෙ,
 මිගරාජ නමො ත්‍යජ්ඣ අපි කිඤ්චි ලභාමසෙ.
- 537. මම ලොභිතභසඛසස නිච්චං එඤ්ඤා කුඛමතො,
 දන්තන්තරගතො සනොතා තං ඛත්‍රං යමිඨී⁷ ජීවිසි.
- 538. අකතඤ්ඤමකතාරං කතසස අපච්චිකාරකං⁸,
 යමිමි කතඤ්ඤතා නඤ්චී නිරස්වා තසස සෙචනා.
- 539. යසසා⁹ සලලුඛචීඤ්ඤතො¹⁰ මිහකධමෙමා න ලබගති,
 අනුසුය්‍යා¹⁰මනාකෙකාසං සභිකං තමො අපසකමෙම¹⁰ති:

8. ජවසකුණජාතකො.

- 1. ඉඤ්චපක්කාය, ඉඤ්චපක්කාය - සි. මජ්ඣ.
- 2. මාසු - මජ්ඣ.
- 3. කුජකි - මජ්ඣ.
- 4. මොසා - සඟ්ග.
- 5. පුරො පිලකඬු - මජ්ඣ., පරො පිලකඬු - සඟ්ග.
- 6. යමිඨී - සි.
- 7. පච්චිකාරක - මජ්ඣ., අපච්චිකාරකං - සඟ්ග., කරසසපච්චිකාරකං - සි.
- 8. යඤ්චී - සඟ්ග.
- 9. සමුච්චි - මජ්ඣ.
- 10. අනුසුය්‍ය - මජ්ඣ.

531. මහරජ ඉසුරුබරවු (කලා) ඉතිරියට මෙබඳු පමා දෙස් වෙති. දේවයන් වහන්ස, සමාවන්නේ මැනවි. රජතුමනි, මේ සුභාතාවට නො කීපෙන්නේ මැනවි.

6. සුපාතා ජාතක යි.

532. බමුණ, සිත නැති නො ඇසෙන නොදන්න මෙය කැලඟසක් බව දන්නේ ය. (එහෙත්) හැමද වැයමෙන් හා සැල-කිල්ලෙන් සුවසේ නිදියේ ද යි විචාරයි. එයට හේතු කවරේ ද?

533. මේ ගස දුර දේශයන්හි ද ප්‍රසිද්ධ ය. විශාල ය. සම බීමෙක පිහිටා ඇත. දෙවියන්ට නිවාසයෙකි. එහෙයින් මේ කැලඟසේ යම් දෙවියෙක් වේ නම් ධනාශාවෙන් නමදිමි.

534. බමුණ. කළ ඉණ දන්නා මම මගේ ශක්තිප්‍රමාණයෙන් තට උපකාර කරන්නෙමි. ඔබගේ විමසීම විසින් වාක්චන්දිත ද හැමදීම ආදී කායචන්දිත ද සන්සුරුණයන් හමුවේ කෙසේ නිෂ්ඵල වේ ද?

535. තිඹිරිගසෙන් එපිට පළොල්ගස මුලා වටා සාරා යාග වශයෙන් තැන්පත් කළ නිදන්සැළි ද හිමියෙක් නැති නිධානය ද ගන්න.

7. පලාස ජාතක යි.

536. මාගරාජය, අපට යම් තරමක බලයක් වී ද ඒ පමණින් ඔබට වැඩ කෙළෙමු. ඔබට නමස්කාර වේවා! කිසිවක් ලබමෝ නම් මැනවි.

537. නිකියෙන් රුදුරුකම් කෙරෙමින් ලේ මස් කන මාගේ දත් අතරට ගොස් නො මැරී ජීවත් වීම ම තා ලද උපකාරය වේ.

538. කළඉණ නො දත් සිය කැමැත්තෙන් උපකාරයකුදු නො කරන උපකාර කළහුට ප්‍රත්‍යුපකාර නො කරන කෙනකු වේ නම්, කළ ඉණ යමකුට නො වේ නම් ඔහුගේ ආශ්‍රය නිෂ්ඵල ය.

539. යමකුගේ හමුවේ කළ ඉණයෙන් මිත්‍රධර්මය නො ලැබේ ද, (එකල) ඔහුට ඊර්ණා නො කොට නො දෙඩා සෙමෙන් ඔහුගෙන් ඉවත් වන්නේ ය.

8. ජවසකුණ ජාතක යි.

- 540. සබ්බමිදං¹ වරිමවතං උභො ධම්මං න පසසරෙ,
උභො පකතියා වුතා යොවායං සජ්ඣාපයති².
යො ව ධම්මං අධියති.
- 541. සාලීන හොජනං³ භුඤ්ඤ සුචිං මංසුපසෙවනං,
තසමා එතං න සෙවාමි ධම්මං ඉසිති සෙවිතං.
- 542. පරිබ්බජ මහා ලොකො⁴ පවචනාඤ්ඤපි පාණිනො,
මා⁵ තං අධිලෙමා ආචරිතො අසමා කුම්මමීවාහිද.
- 543. ධිරඤ්චි තං යසලාභං ධනලාභඤ්ච බ්‍රාහ්මණං,
යා වුතති වීනිපාතෙන අධම්මචරණෙන වා⁶ති.

9. ජවකජාතකං⁷.

- 544. සසමුද්දුපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං
න ඉවෙජ් සහනිඤ්ඤ එවං සඤ්ච වීජානති.
- 545. ධිරඤ්චි තං යසලාභං ධනලාභඤ්ච බ්‍රාහ්මණං⁸
යා වුතති වීනිපාතෙන අධම්මචරණෙන වා.
- 546. අපි වෙ පක්කමාදය අනාගාරො⁹ පරිබ්බජෙ,
සායෙව් ජීවිකා සෙයොයා යා වාධම්මෙන එසනා.
- 547. අපි වෙ පක්කමාදය අනාගාරො පරිබ්බජෙ,
අඤ්ඤං අභිංසයං ලොකෙ අපි රජෙජන තං වරනති.

10. සයාජාතකං.

විචරවග්ගො⁹ පඨමො.

තසසුඤ්ඤානං:

විචරඤ්ච අදෙයාසමිඤ්චරං.
අථ දඤ්චපාපමහාතිරහො,
අථ කොලිපලාසවරඤ්ච කර
වරිමං සසමුද්දුචරෙන දස.

1. සමපදමිදං වරිමං කතං සබ්බං ඉද්දුඤ්ච මරිකං - සභා.
2. මනකජ්ඣායනි-යොව මනං අධියති - සිඬු.මජ්ඣ. මනොජුඤ්චපෙති - යොව මනං
අධියති - සභා.
3. සිද්ධා - මජ්ඣ. සභා.
4. බ්‍රහ්ම - මජ්ඣ.
5. මා භවං අධිලෙමා ආචරිතො, මා භවං අධිලෙමාචරිතො මා භවං අධිලෙමා අචරි - සි. සභා.
6. ජවජාතකං - සභා.
7. අනාගාරො - මජ්ඣ.
8. සා එව - සිඬු.
9. කලිච්චවග්ගො - මජ්ඣ.

540. අප කළ හැමදෙය ම ලාමක ය. යමෙක් ධර්මය හදරවා ද යමෙක් ධර්මය හදරා ද දෙදෙන ම පැරණි ධර්මය (සිරිත්) නො බලති. දෙදෙන ම ප්‍රකෘති ධර්මයෙන් ගිළිහුණෝ ය.

541. නන් අයුරින් පිළියෙළ කළ පවිත්‍ර මාංසඝ්‍රපයන් සමග ඇල්හාලේ බත බුදිමි. එහෙයින් බුද්ධාදි උතුමන් සෙව් මෙ දහම නො සෙවිමි.

542. මෙතැනින් අන් තැනකට යව. ලෝකය විශාල ය. සෙසු සත්වයෝ ද (කෑම) පිසත්. ගලක හැපී කළයක් බිඳෙන පරිදි හැසිරුණු නා අධර්මය නිසා නො නැසේවා.

543. බමුණ, ඒ යසස් ලැබීමට හා වස්තු ලැබීමට ද අපායෙහි වැටීමට හේතුවන යම් නො දැහැමි පැවැත්මක් වේ ද එයට ද නින්දා වේවා.

9. ජවක ජාතක යි.

544. දහැත්සුව සහිත පැවිද්ද හැර දමා සාගරයට කුණකලා-හරණයක් වැනි වක්‍රවාට පව්‍ය සහිත මහපොළොව (ලබාගන්නට) නො කැමැත්තෙමි. සය්භය, මෙසේ දැනගනුව.

545. බමුණ යශස් ලැබීමට ද වස්තු ලැබීමට ද අපායෙහි වැටීමට හේතුවන යම් නො දැහැමි පැවැත්මක් වේ ද එයට ද නින්දා වේවා.

546. ගෘහ රහිත වූයෙම් පාත්‍රය ගෙන භාත්පය ගෙහි හිඤ්ඤාවනාය කෙළෙමි ද, යම් බදු අධර්ම ඒඡණාවක් ඇද්ද එයට වඩා ඒ හිඤ්ඤාවයෙන් කරන ජීවිකාව ම උතුමි.

547. ලොවැ අනිකකු නො පෙළුමින් අනගාරිකව පාත්‍රයක් ගෙන ගේ නැති ව පිඬු සිභා යන්නෙමි නම් එය රාජ්‍යයට වඩා උතුමි වේ.

10. සය්භ ජාතක යි.

පලමුවන විවර වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

දුර විවර කරවයි කී වූලකාලිඛින ජාතක යැ, අදෙයෙහසු යනාදිය පැවසූ මහාඅස්සාරොහ ජාතක යැ, සමෘද්ධි කාමගුණ ඇති ඒකරූප ජාතක යැ, යළි දද්දර ජාතක යැ, පාපකාරිභට රහස්නැති සේ කී සීලවීමංස ජාතක යැ, (කොලී) සුජාතා ජාතක යැ, පලාස ජාතක යැ, අකරමහසෙ යනාදිය කී ජවසකුණ ජාතක යැ, වරිමවත දක්වූ ජවක ජාතක යැ. (සමුද්දවර) සය්භ ජාතකයෙන් දසය වේ.

2. ප්‍රවීණතාවය

- 548. උදව්වක් වෙර කි. සෙසි කො අනෙක් ප්‍රවීණතාවය, මා ත. ගණනු¹ රාජ්‍යය ගාමේ කිවිඛිසකාරක.
- 549. යනතු වෙර. ගණනුනේ ගාමේ කිවිඛිසකාරක., කි. තත් ප්‍රවීණතාවය වන ජාත්‍යන්තර කිවිඛිසකාරක.
- 550. න කි. අනෙක් පානාසි මම වෙරසස වනතර., වෙර. ගණනු රාජ්‍යය ගාමේ කිවිඛිසකාරක. අපෙතනි නිවිසුලසි. තසි. මෙ සවකතෙ මනො.
- 551. සමකතය සමිනිතබ්බානි රකෙතියානාගත. හය., අනාගතහයා සිරො උභො ලොකෙ අවෙකකි² කි.

1. ප්‍රවීණතාවය.

- 552. අපි කසසපමනියා යුවා සපති හනි වා, සබ්බතා. බමතෙ සිරො පනචිතො ත. තිනිකවිති.
- 553. සවෙපි සනොනා විවදනනි විසං සතධියරෙ පුන, බාලා පනතාව හිජුනනි න තෙ සමචමජකිගු.
- 554. එතෙ භුයො සමායනනි සතධි තෙසං න ජීරනි, යො වාධිපනං ජානානි යො ව ජානානි දෙසනං.
- 555. එසො හි උනතරිතරො භාරවාභො ධුරුජරො, යො පරෙසාධිපනනානං සයං සනිකුමරහනි² කි.

2. කසසපමනියජාතකං.

- 556. යො තෙ හතෙ ව පාදෙ ව කණණතාසකුච්චි ජෙද්ධි, තසස කුජකි මහාවිර මා රච්චං විනසසා ඉදං.
- 557. යො මෙ හතෙ ව පාදෙ ව කණණතාසකුච්චි ජෙද්ධි, විරං ජීවතු යො රාජා න හි කුජකිනනි මාදිසා.
- 558. අනු අනිතමද්ධානං² සමනො බනනිදීපනො, තං බනනියායෙව සීතං කාසිරාජා අජෙද්ධි.

1. ම. ගණනු ගණනු - සා.
 2. අනිතමධානෙ - සීල. මජ්. සා.

2. පුච්ඡන වර්ගය

548. වෛරය නැතිවුව. කුමට වැදහෙයි ද? වැදහීමෙන් තට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? ගමෙහි දරුණුකම් කළ තා රජදරුවෝ අල්ලා නො ගනිත්වා.

549. ගමෙහි දරුණුකම් කළ සොරා අල්ලා ගනිති. යන යමෙක් වේ ද (එයින්) වනයෙහි ඉපද සිටිනා වූ කොහොඹ ගසට එහි ලා කුමක් වේ ද?

550. අසව්‍යය, මාගේ ද සොරාගේ ද අතර (වෙනස) ඔබ නො දන්නෙහි ය. ගමේ අපරාධ කළ සොරාහු රජදරුවෝ ගෙන කොහොඹ උලෙහි තබන්. මාගේ සිත එකරුණෙහි ලා සැක කෙරේ.

551. සැක කටයුත්තන් සැක කරන්නේ යැ. නො පැමිණි බිය රක්තේ යැ. අනාගත භය හේතු කොටගෙන ප්‍රාඥයා දෙලොව බලයි.

1. පුච්ඡන ද ජාතක යි.

552. කාශ්‍යපය, ළදරුවා ළදරු බව නිසා බැණීම හෝ පහර දීම හෝ කෙරෙයි. ඒ සියල්ල තුවණැත්තා ඉවසයි. පණ්ඩිතයා එය කමා කෙරෙයි.

553. ඉදින් (වනාහි) සත්පුරුෂයෝ විවාද කෙරෙත් නමුදු, වහා එකතු වෙති. නැවත බාලයෝ (මැටි) පාත්‍ර මෙන් බිඳෙති. ඔවුහු සන්තිදීමට නො පැමිණෙත්.

554. යමෙක් තමා මැඩගෙන උපන් චෝෂය දැනී ද, යමෙක් වරද දෙසීම පිළිගන්නා සේ දැනී. මොවුහු නැවත එකතු වෙති. ඔවුන්ගේ මිතුරුකම නො නැසේ.

555. යමෙක් අභිෂයෙන් දූෂිත වූ මෙරමාගේ සන්ධානය කරන්නට (සමඟි කරන්නට) තෙමේ සුදුසු වේ ද මෙතෙම වනාහි උත්තරීතර වෙයි. භාරොද්විභනය කරන්නේ ද වේ. ධුරන්ධර ද වෙයි.

2. කසපමන්දිය ජාතක යි.

556. මහාවීරයාණෙනි, යමෙක් ඔබගේ අත් පා කන් නාසා කැප්පී ද ඔහුට කිපෙන්නේ මැනැවි. මේ රට විනාස නො කරව.

557. යමෙක් මගේ අත් පා කන් නාසා කැප්පී ද ඒ රජ සැර-දේවා! මා වැන්නෝ නො කිපෙත්.

558. අතීත කාලයේ ඉවැසීමේ අගය ප්‍රකාශ කරන ශ්‍රමණයෙක් විය. ඉවැසීමේ ම පිහිටි ඔහු කසි රජ ඡේදනය කරවී.

559. තසා කම්මසස ඵරුසසා ව්පාකො කට්ඨකො අහු,
යං කාසිරාජා වෙදෙසී නිරයමි සම්පපිනො'ති.

3. බන්ධනවාදිජාතකො.

- 560. දුජ්චිතං අජීවිමෙ යෙ සන්තො න දදමසෙ,
විජුමානෙසු භොගෙසු දීපං නාකමෙ අත්තනො.
- 561. සට්ඨි වසසසහසානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
නිරයෙ පච්චමානානං කද අන්තො භවිසානි.
- 562. නඤ්ඤි අන්තො කුන්තො අන්තො න අන්තො පතිදිසසති,
කද හි පකතං පාපං මමං¹ තුඤ්ඤච මාරිසා².
- 563. සොහං³ නුන ඉතො ගන්තො යොනිං ලභ්බාන මානුසිං,
වදඤ්ඤ සීලසම්පනෙතො කාභාමී කුසලං බහු'නති.

4. ලොභකුම්භිජාතකො.

- 564. ඵරුසා වන තෙ වාචා මංසං යාවනකො අසී,
කීලොමසදිසී වාචා කීලොමං සම්ම දදමී තෙ.
- 565. අඛගමෙතං මනුසසානං භාතා ලොකෙ පච්චුවති,
අඛගසස සදිසී වාචා අඛගං සම්ම දදමී තෙ.
- 566. තාතාති පුතෙතො වදමානො කමෙපති හදයං පිතු,
හදයසස සදිසී වාචා හදයං සම්ම දදමී තෙ.
- 567. යසස ගාමෙ සබ්බා නඤ්ඤි යථාරඤ්ඤං තථෙච්ච තං,
සබ්බසස සදිසී වාචා සබ්බං සම්ම දදමී තෙ'ති.

5. මාංසජාතකො.

- 568. සත්ත මෙ රොහිතා මච්ඡා උදකා ඵලුච්චිකතො,
ඉදං බ්‍රාහ්මණ මෙ අඤ්ඤි ඵතං භුන්තො වනෙ වස.
- 569. දුසස මෙ බෙත්තපාලසස රත්තිහත්තං⁴ අපාහතං,
මංසසුලා ව ඤෙ ගොධා ඵකඤ්ඤි දධිවාරකං;
ඉදං බ්‍රාහ්මණ මෙ අඤ්ඤි ඵතං භුන්තො වනෙ වස.

- 1. සට්ඨි - සිඞ්ඞි. සිතා.
- 2. මම - සිඞ්ඞි. මජ්ඣං. සතා.
- 3. මාරිස - සිඞ්ඞි. සතා.
- 4. සොහි - සිඞ්ඞි.
- 5. රත්ත - සිඞ්ඞි. මජ්ඣං.

559. නිරයේ පිහිටි (හෙවත් උපන්) කසිරස් යම් දුකක් වින්දේ ද එය කර්කශ විය. එය පරුෂ වූ ඒ කර්මයාගේ විපාක යි.

3. බන්ධිවාදී ජාතක යි.

560. යම්බඳු අපි වස්තු විද්‍යාමාන කල්හි නො දුන්නමෝ ද එහෙයින් හෝග ඇති කල්හි තමහට ප්‍රතිෂ්ඨාවක් නො කළමෝ ද මෙසේ නපුරු ජීවිකාවෙන් ජීවත් වූමහ.

561. සර්වප්‍රකාරයෙන් අවුරුදු හැටදහසෙක් පිරිණ. නිශ්චි පැසෙන (අපට) කවද (මේ දුකේ) කෙළවරෙක් වේද?

562. නිද්‍යාණෙනි, මා විසිනු දු තා විසිනු දු එකල්හි බොහෝ පාපකර්ම කරන ලද. මේ දුකෙහි කෙළවරෙක් නැත. කවර අවසානයෙක් ද? කෙළවරෙක් නො පැනේ.

563. ඒ මම මින් (සැව) ගොස් මිනිස් දිවියක් ලදින් ත්‍යාගශීලී වූයෙමි සිල්සපත් වූයෙමි ඒකාන්තයෙන් බොහෝ කුසල් කෙරෙමි.

4. ලොහකුමිහි ජාතක යි.

564. යහළුව ඉල්ලන්නෙක් වෙහි. එකැකින් ඔබේ වචන පරුෂ ය. තොපගේ වචන දළඹුවට (ගරිරයේ කොටසක්) සමාන ය. එහෙයින් තොපට දළඹුව දෙමි.

565. ලෝකයේ මනුෂ්‍යයන්ට සහෝදරයා යන මේ සම්මුතිය (ගරිරයේ) අංගයකැ යි කියනු ලැබේ. මිතුර තොපගේ වචන අංග සමාන ය. එහෙයින් තොප ගරිරාංගයක් දෙමි.

566. පුතා පියාය යි කියන්නේ පියාගේ හදවත කම්පා කෙරේ. තොපගේ තෙපුල් හදවතට සමාන ය. (කථාව මිහිරි ය.) එහෙයින් තොපට හෘදයමාංශය දෙමි.

567. යමකුගේ ගමෙහි මිතුරෙක් නැද්ද. ඒ මිතුරන් නැති ගම අරණ්‍යයක් වැනි ය. තොපගේ මධුර වචන තමා සතු සියලු වස්තුවට සමාන ය. එහෙයින් සියලු මස් ගැල ම තොපට දෙමි.

5. මාංස ජාතක යි.

568. බමුණ, දියෙන් ගොඩ ලූ රේමස්සු සත් දෙනෙක් ඇත. මේ මත්ස්‍යාභාර අනුභව කොට වනයෙහි වාස කරව.

569. අපට නුදුරෙහි තෙල කුඹුරු රක්තනුට රැබතට ගෙනා පැලඹු මස්සුල් දෙකක් ද තලගොයෙක් ද දීකිරි කළයෙක් ද ඇත. මෙය වළඳා වෙනෙහි වසන්න.

- 176 ජාතකපාළි-වතුකතනිපාතො
570. අමුපදෙකසාදකං සීතං සීතවජායංමනොරමං.
ඉදං බ්‍රහ්මණි මෙ අජී එතං භුජා වනෙ වස.
571. න සසසස තිලා අජී න මුග්ගා නපි තණ්ඩුලා,
ඉමීනා අභනිනා පකකං මමං භුජා වනෙ වසාති.

6. සසජාතකං.

572. මතමතමෙව රොදථ
න හී තං රොදථ යො මරිසසති,
සබ්බෙව සරීරධාරිනො
අනුදුට්ඨෙන ජහනති ජීවිතං.
573. දෙවමනුසසා වතුපද
පකඛිගණා උරගා¹ ව භොගිනො,
සඤ්ඤි සරීරෙ අනිසසරා
රමමානාව ජහනති ජීවිතං.
574. එවිඤ්ඤිතං අසඤ්ඤිතං
සුඛදුකකං මනුජපසු අපෙකඛිය,
කඤ්ඤිතරුදිතං නිරසඤ්ඤිතං
කිං ඵො සොකගණාභිකිරරෙ.
575. ධුතතා² සොණඤ්ඤා අකතා
බාලා³ සුරා අයොගිනො,
ධීරං මඤ්ඤිතනි බාලොති
යෙ ධම්මසස අකොච්ඡිති.

7. මතරොදනජාතකං.

576. යනතං වසනතසමයෙ කණුවෙරෙසු භානුසු,
සාමං බාහාය පිලෙසි සා තං ආරොගාමබුච්චි.
577. අමෙභා න කීර සඤ්ඤායාං යං වානො පබ්බතං වහෙ,
පබ්බතඤ්ඤි වහෙ වානො සබ්බමී පඨවීං වහෙ,
යඤ්ඤි සාමා කාලකතා සා මං ආරොගමබුච්චි.
578. න වෙව සා කාලකතා න ව සා අඤ්ඤමීච්ඡති,
එකභතා කීර සාමා තමෙව අභිකභිකති.

1. අච - භිදු.
2. ධුතතාව - මඡස.
3. සුරාවීරා - මඡස.

570. බමුණ, ඉදුණු අඹ පලයෙක් ද සිහිල් දිය ද මනරම් සිහිල් සෙවණ ද මට ඇත. මෙය වළඳා වෙනෙහි වාස කරව.

571. සාවකුට තල නැත. මුං සහල් නැත. මේ ශීන්තෙන් පැලැහුණු මා වළඳා වෙනෙහි වාසය කරව.

6. සස ජාතක යි.

572. මළහු මළහු ගෙනෑ ම හඩවු. යමෙක් මියයන්නේ ද ඒ මරණනියතය ගැනැ නො හඩවු. සිරුරු දරන හැමදෙනාම අනුක්‍රමයෙන් තම තමන්ගේ දිවි හරනාහු වෙති.

573. දෙවිමිනිස්සු ද සිවුපාවෝ ද පක්ෂි සමූහයා ද භොග ඇත්තෝ ද සිය සිරුරෙහි ආධිපත්‍යය නැති ව තමතමන් උපන් අත්බැවිහිත් ඇලුම් ඇති ව දිවි හරනාහු වෙති.

574. මෙසේ තුන් හවයෙහි නිශ්චලතාවක් සංසානයක් නැති-යෙන් සලිත වූ නො පිහිටි සැපයුක් මනුෂ්‍යයන් කෙරෙහි අපේක්ෂා කොට ගෙන හැඩිම වැලපීම නිරර්ථක ය. ශෝක රාශීහු තොප කුමට මැඩපියද්ද?

575. ධුර්තවූ ලොල් වූ සිප්සතර පුරුදු නො කළා වූ මෝඩ වූ නො කටයුත්තෙහි ඉර වූ, ධර්මයෙහි අදහස වූ යම් කෙනෙක් වෙද්ද ඔවුහු මා මෝඩයෙකු යි සිතති.

7. මතරෝදන ජාතක යි.

576. වසන්ත කාලයේ රක්ත වර්ණය ඇති කණේරු වෙනෙහි දී ඔබ සාමා නමැති යම් ස්ත්‍රියක් බාහුයෙන් පෙළී ද ඔ නොමෝ තොපට අරොග බව කීව.

577. පින්වත, සුළඟ පර්වතයක් (තණපතක් සේ) පා කර හරින්නේ නම් එය විශ්වාස කළ නො හේ ම ය. ඉදින් සුළඟ පර්වතයක් පා කරා නම් පොළොව ද පා කරයි. යම් තැනෙකු සාමා මරණයට පත් වූ ද ඕනොමෝ මට අරොග බව කීව යනු දු නො විය හේ මැ යි.

578. සාමා කලුරිය නො කළා ය. ඕ නොමෝ අනිකකු නො කැමැත්තී ය. ඒකසක්තික වූ සාමා තොප ම පතන්නී ය.

178 ජාතකපාළි-චතුකකන්තිපාතො

579. අසනචුතං මං විරසනචුතෙන
නිමිති සාමා අධුවං ධුවෙන,
මයාපි සාමා නිමිතෙය්‍ය අඤ්ඤං
ඉතො අභං දුරතරං ගමිස්සන්ති.

8. කණුවෙරජාතකං.

- 580. සුසුඛං චත ජීවාමි ලභාමි වෙච භුඤ්ඤිතං
පරිපඤ්චි ච කිට්ඨාමි කාන්තා¹ භනොත ගතී මම.
- 581. මනො වෙ තෙ න පනමති පකඛි සාපස්ස කමුනො,
අවතාවටස්ස භද්‍රස්ස න පාපමුපලිපති.
- 582. ඤාතකො නො නිසිනෙතාති බහු ආගච්ඡතෙ ජනො,
පට්ඨව කමමං චුසති තසමිං මෙ සබ්බතෙ මනො.
- 583. පට්ඨව කමමං න චුසති මනො වෙ නයද්‍රස්සති,
අපොඤ්ඤකාස්ස භද්‍රස්ස න පාපමුපලිපති'ති.

9. කිසකිරජාතකං.

- 584. සුවච්ඡං චත නචච්ඡී වාචාය අදදං ගිරිං,
කිමති තස්සං චජනතස්ස වාචා අදද පබ්බතං.
- 585. යං හි කයිරා තං හි චදෙ යං න කයිරා න තං චදෙ,
අකරොනතං භාසමානං පරිජානන්ති පණ්ඩිතා.
- 586. රාජචුත නමො තාසචු සභෙට්ඨි ධමෙච ධීතොචසී,
යස්ස තෙ ව්‍යසනං පනොතා සච්චසමිං රමතෙ මනො.
- 587. යා දළිද්දී දළිද්දස්ස අධිතා අධිතස්ස කිකතිමා,
ස හිස්ස පරමා භරියා සභිරඤ්ඤස්ස ඉඤ්ඤියොති.

10. සුවච්ඡජාතකං.

සුචිමන්දවගො දුතියො.

කඤ්ඤානං:

අථ චොරසකස්සපචතකිවරො
දුජජීවිතතා ච වරොචරුසා,
අථ සසමතඤ්ච චසනතසුඛං
සුවච්ඡං චත නචච්ඡීතා ච දස.

1. කාසු - මජ්ඣ. කාසු - සී.

579. සාමා සංසර්ගයක් නො කළා වූ අසරීර වූ මා දිගු කලක් සංසර්ග කළ සරීර සැමියාගෙන් පිරිවට (හුවමාරු) කළා සාමා මා කරණකොටගෙන ද අනෙකකු පිරිවට ගන්නී ය. මම මෙතැනින් ඉතා ඇතට යන්නෙමි.

8. කණවෙර ජාතක යි.

580. ස්වාමීනි, ඒකාන්තයෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත් වෙමි. කැම ද ලබමි. එහෙත් උපද්‍රවයෙහි සිටීමි. මට කවර පිහිටක් ද?

581. පක්ෂිය, තොපගේ සිත පාපක්‍රියාවට නො නැමේ. පාප කර්මයෙහි නො යෙදෙන යහපත් පැවතුම් ඇති තොපට පාපය නො ඇලේ. (හෙවත් පාපයක් නැත.)

582. අපේ නැයෙක් හුන්නේ යයි බොහෝ දෙනා (පක්ෂිහු) එකී. මා නිසා ප්‍රාණසාත අකුශලය ලබයි. මගේ සිත (මේ කරුණෙහි ලා) සැක කෙරේ.

583. ඉදින් තොපගේ සිත අදුෂිත නම් (වධක වෙතනා නැති නම්) තා නිසා ප්‍රාණසාත කර්මය සිදු නො වේ. පාපකර්මයට උත්සාහ රහිත වූ යහපත් පැවැත්ම ඇතියාට පාපය නො ඇලේ. (හෙවත් පාපය සිදු නො වේ.)

9. තිත්තීර ජාතක යි.

584. වචනමාත්‍රයෙන් දිය හැකි ව තිබියදී ද දෙන්තට පිළිවන් දෙය ඒකාන්තයෙන් නුදුන්නේ ය. වචනමාත්‍රයෙන් රත්මුවා පව්ව දෙන ඔහුට කවර භානියක් ද? එහෙත් වචනමාත්‍රයෙන් නුදුන්නේ ය.

585. යමක් කරන්නේ ද එය කියන්නේ ය. යමක් නො කරන්නේ ද එය නො කියන්නේ ය. දනාදී පුණ්‍යක්‍රියා නො කරන බොරු කියන්නාවූන් පඩිවරු දැනගනිත්.

586. රාජපුත්‍රය, සත්‍යවචනයෙහි ද ස්වභාවධර්මයෙහි ද පිහිටි යම්බඳු ඔබ විපතට පැමිණියේ වුව ද (ඔබේ) සිත සත්‍යකතායෙහි ම ඇලේ. එහෙයින් තොපට නමස්කාර වේවා.

587. යම් ස්ත්‍රියක් දිළිඳු සැමියාට දිළිඳු බිරිඳ වී ද ධනවත් සැමියාට ධනවත් බිරිඳ වී ද කීර්තිය ඇති ඕ තොමෝ මොහුගේ උතුම් වූ බිරිඳ ය. රන්රුවන් ආදී ඉසුරු ඇතියහුට ස්ත්‍රීහු වෙති. (ඒ ආශ්වයා නො වේ.)

10. සුවච්ඡ ජාතක යි.

දෙවෙනි පුච්ඡන්ද වර්ග යි.

එහි උද්දන:

සොරකු සඳහන් කරන පුච්ඡන්ද ජාතක යැ, කසසපමඤ්ඤ ජාතකය, සහිත උතුම් ක්ෂාන්තිවාදී ජාතක යැ, දුට්ඨ ජීවිත ඇති ලොහකුමිහි ජාතක යැ, පරුෂාදී වචන ඇති මංස ජාතක යැ, යළි සස ජාතක හා (මතච්ච) මත රොදන ජාතකය ද වසන්ත සමය කියන කණවෙර ජාතක යැ, (සුඛං) තිත්තීර ජාතක යැ, සුවච්ඡ ජාතකයෙන් දසය වේ.

3. කුටිදුසකචගෙණා

- 588. මනුසුසංසෙව තෙ සීසං හස්පාද ව වානර,
අථ කෙන නු වණ්ණෙන අගාරං තෙ න විජ්ජති.
- 589. මනුසුසංසෙව මෙ සීසං හස්පාද ව සීඛිල,
යාහු සෙට්ඨා මනුසෙසසු සා මෙ පඤ්ඤා න විජ්ජති.
- 590. අනවට්ඨිතවිනාසස ලහුවිනාසස දුබ්බිනෝ,
නිවචං අද්ධුවසීලසස සුවිභාවෝ න විජ්ජති.
- 591. සො කරසු අනුභාවං විනිවකසු සීලියං.
සීතවාතපරිකාණං කරසු කුචිකං කපිති.

1. කුටිදුසකජාතකං.

- 592. දද්දභායති¹ හදදනොන යසම් දෙසෙ වසාමහං,
අහමෙපතං න ජානාමි කිමෙතං දද්දභායති.
- 593. බෙලුවං පතිතං² සුඛවා දද්දභනති³ සසො ජවි,
සසස වචනං සුඛවා සනාතණා මිගවාහිනී.
- 594. අපඛවා පදවිඤ්ඤාණං පරසොසානුසාරිනො,
පමාදපරමා බාලා තෙ භොනති පරපතියා.
- 595. යෙ ව සීලෙන සමපතනා පඤ්ඤායුපසමෙ රතා,
'ආරකා වීරතා ධීරා න භොනති පරපතියාති.

2. දද්දභජාතකං⁴.

- 596. අඛං යාවනකො රාජ භුඤ්ඤාන නිගච්ජති,
අලාභං ධනලාභං වා ඵවං ධම්මා හි යාවතා.
- 597. යාවනං රොදනං ආහු පඤ්ඤාලානං රථෙසහ,
යො යාවනං පච්චකඛාති තමාහු පච්චරොදනං.
- 598. මා මද්දසංසු⁵ රොදනං පඤ්ඤාලා සුසමාගතා,
කුචං වා පච්චරොදනං තඤ්ඤා ඉච්ඡාමහං රහො.

- 1. දුබ්බිනො - සීඛි.
- 2. සුඛවාදවා - සීඛි.
- 3. දද්දභායති - මජ්ඣ.
- 4. බෙලුවං නිපතිත - සීඛි.
- 5. දභකතනති - සීඛි.
- 6. ආරතා - සීඛි.
- 7. දද්දභ ජාතක - මජ්ඣ.
- 8. මා අද්දසු - මජ්ඣ. - සා.

3. කුට්ඨසක වර්ගය

588. වානරය, නොපගේ හිස ද අත්පාද මිනිසකුට සමාන ය. එසේ කලා කවර නම් කාරණයෙකින් නොපට ගෙයක් නැත් ද?

589. සිංහිලය, මගේ හිස ද අත්පාද මනුෂ්‍යයකුගේ වැනි ය. මනුෂ්‍යයන් කෙරෙහි යමක් ශ්‍රේෂ්ඨය යි කියත් ද. ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ප්‍රඥාව මට නැත.

590. එක අරමුණක නො පවත්නා වහා වෙනස්වන සිත් ඇති මිත්‍රයෝ වූ අසරි ගති ඇත්තාට පවිත්‍ර බවක් නැත.

591. වඳුර ප්‍රඥාව ලැබෙන උපායක් කරව. දුසිල් බව (නො හික්මුණ ගතිය) දුරු කරව. සිතවන පරිත්‍රාණයට සමථි කැඳල්ලක් කරව.

1. කුට්ඨසක ජාතක යි.

592. ඔබට සෙනක් වේවා! මම යම් දෙයෙක වෙසෙමි ද එහි දද්දහ යන හඬ කෙරෙයි. මම ද මෙය නො දනිමි. කවර කරුණෙකින් දද්දහ යන මේ හඬ කෙරේ ද?

593. වැටුණ බෙලිගෙඩියේ හඬ අසා සාවා දද්දහ යයි (කියා දිව්වේ ය.) සාවාගේ වචනය අසා නැතිගත් දහස් ගණන් මෘග සේනාව ද දිවු.

594. විශ්‍යඤාණපදයට නො පැමිණ (කනීන් නො අසා) පර-සෝෂය අනුව යන පරතෝසෝෂ සබ්බාත ප්‍රමාදය පරම කොට ඇති ඒ අනුබාලයෝ අනුන්ගේ වචන හදහා කරන්නෝ වෙති.

595. යම් කෙනෙක් ආර්ය සීලයෙන් සමෘද්ධ වූවාහු මාර්ග ඥානයෙන් කෙලෙසුන් සන්තිද්‍රවා ලීමෙහි ඇලුණාහු වෙන්ද පාප ක්‍රියායෙන් දුරු වූ වෙන් වූ ඒ පණ්ඩිතයෝ ප්‍රත්‍යක්ෂ බැවින් මෙරමා බස් විශ්වාස නො කෙරෙති.

2. දද්දහ ජාතක යි.

596. බඹදත් රජතුමනි, යාවිඤා කරන්නේ වස්තුව ලැබීමට හෝ නො ලැබීමට යන මේ දෙකට පැමිණෙයි. යාවිඤාව මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය.

597. පංචාලෙශ්වරය, ඉල්ලීම හැඩිමකැ යි පුරාතනයෝ කීහ. යමෙක් ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කෙරේ ද එය පෙරළා හැඩිමකැ යි කීහ.

598. රැස්ව සිටින පංචාලරට වැසියෝ හඬන මා ද පෙරළා හඬන ඔබ ද නො දකිත්වා. එහෙයින් මම රහස් කැමැත්තෙමි. (හෙවත් රහසිගත ව සිටිනු කැමැත්තෙමි.)

182 ජාතකපාළි-වතුසකනිපාතො

599. දදම් නෙ බ්‍රාහ්මණ රොහිණීනං
ගවං සහසසං සහ පුබ්‍රහවෙන,
අරියො හි අරියසස කථං න දජේජ
සුතවාන ගාථා තව ධම්මසුඤ්ඤා'නි.

3. බ්‍රහ්මදසනජාතකං.

600. කල්‍යාණරූපො වතයං වතුපදෙදු
සුභද්දකො වෙවි සුපෙසලො ව,
යො බ්‍රාහ්මණං ජාතීමනනපපතධං
අපවායති මෙණේඛවරො යසසී.

601. මා බ්‍රාහ්මණ ඉක්කරදසසනෙන
විසසාසමාපඤ්ඤි වතුපදස,
දුලාපහාරං අභිකඩ්ඛමානො
අපසසකති¹ දසසති සුපහාරං.

602. උරුධි හග්ගං පනිතො ධාරිභාරො²
සධධං හණ්ඛං බ්‍රාහ්මණසීධභිනනං,
බාහාපග්ගායා කඤ්ඤි.
අභිධාවථා හඤ්ඤතෙ බ්‍රහ්මචාරී

603. එවං සො නිහතො සෙති යො අසුජං නමසසති,⁴
යථාහමජ්ජ පහටො හතො මෙණේඛන දුම්මතී'නි.

4. වම්මසාටකජාතකං.

604. සමණං තං මඤ්ඤිමානො උපගඤ්ඤිං අසඤ්ඤිතං,
සො මං දණේඛන පාහාසී යථා අසසමණො තථා.

605. කීං තෙ ජටාභි දුලෙඛධි කීං තෙ අජිතසාවියා,
අඛ්ඤාතාරං තෙ ගහනං බාහිරං පරිමජ්ජති.

606. එභි ගොධ නිවහනස්ස භුඤ්ඤ සාලීනමොදනං,
තෙලං ලොණඤ්ඤි මෙ අඤ්ඤි පහුතං මයා පිපථලී.

607. එස භියොසා පචෙකඛාමී වම්මනං සතපොරිසං,
තෙලං ලොණඤ්ඤි කිත්තෙසි අභිතං මයා පිපථලීති.

5. ගොධජාතකං.

608. කායෙන යො නාවහරෙ වාවාය න මුසා හණං,
යසො ලඛා න මජ්ජයා⁶ ස වෙ කසකාරුමරහති.

1. දජජා - මජ්ඣං.
2. අවසකකති - සීචු, සා.
3. උරුධි හග්ගං පනිතො ධාරිභාරො - සබ්බංගඤ්ඤිං බ්‍රාහ්මණසා භිනනං.
බාහාපග්ගායා කඤ්ඤි- අභිධාවන හඤ්ඤතෙ බ්‍රහ්මචාරී - මජ්ඣං.
උරුධිහග්ගා පනිතො ධාරිභාරො-සබ්බංගඤ්ඤිං බ්‍රාහ්මණසොචභිනනං.
උසොසි බාහා පග්ගායෙවකතද්දති-අභිධාවථ හඤ්ඤති බ්‍රහ්මචාරී. සා.
4. පසංසති - සීචු.
5. මයා පිපථලී- මජ්ඣං.
6. මජ්ජයා. - මජ්ඣං, සා.

599. බමුණ, වෘෂභයකු හා රතුදෙනුන් දහසක් නොපට දෙමි. සහේතුකව (මබ) කී ගාථාවන් අසා ආර්යයෙක් ආර්ය වූ නොපට කුමක් හෙයින් නො දෙන්නේ ද?

3. බ්‍රහ්මදත්ත ජාතක යි.

600. යශස්වී වූ යම් බැටළුවෙක් උතුම් ජාතිය හා මන්ත්‍ර-යෙන් යුතු (මන්ත්‍ර දන්නා) බ්‍රාහ්මණයාට ගරු කෙරේ ද (මේ ගුණයෙන් යුතු) මේ සිවුපාවා ඉතා යහපත් ගති ඇත්තේ උක්තම වූයේ ද හික්මුණේ ද වේ.

601. බමුණ, සිවුපාවා දුටුපමණින් විශ්වාස නො කරව, දඩ් පහරක් දෙනු කැමැති වී පසුබසී. දඩ් පහරක් දෙන්නේ ය.

602. කලවා ඇටය කැඩිණි. තවුස්පිරිකර වැටිණි. තවුසාගේ තවුස්පිරිකර සියල්ල කැඩී බිඳී ගියේ ය. තවුසා නසනු ලැබේ. කෙසි ඉදිරියට දුවව යි (පිරිස කියමින්) දෙ අත් නහා ගෙන හබසී.

603. නුවණ නැති මම අද බැටළුවා විසින් පහර දෙන ලදුව යම්සේ නටුයෙමි ද එසේ යමෙක් පුජාර්භ නො වූවහුට නමදී ද හෙතෙම මැරී හෝතේ යි.

4. වමමසාටක ජාතක යි.

604. අසංයත වූ තා ශ්‍රමණයෙකු යි සිතමින් ළඟට ආවෙමි. හෙතෙම අශ්‍රමණයකු මෙන් මට දණ්ඩකින් පහර දුනි.

605. අඤ්ඤා, තට ජටා කුමට ද? තට අඳුන් දිවිසම් කුමට ද? තාගේ අභ්‍යන්තරය කෙලෙසුන්ගෙන් ගහන ය. එසේ වුව ද (සිරුර) ඔප කරන්නෙහි ය.

606. ගෝධය, මෙහි එව නවකුව, ඇල්භාලේ බත බුදිනු. (තවත්) බොහෝ තලතෙල්, ලුණු, වගපුල් මට ඇත.

607. ඒ මම සතපොරිස ප්‍රමාණ වූ කුඹසකට යළිත් ඇතුළු වෙමි. තලතෙල් ලුණු ඇතැ යි කියති. වගපුල් ආදිය මට අපථා යි.

5. ගෝධ ජාතක යි.

608. යමෙක් කයින් සොරකම් නො කරේ ද, වචනයෙන් බොරු නො කියා ද, යශස් ලැබූ මත් නො වේ ද, හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් දිව කැකිරිමල් පළඳින්නට සුදුසුය.

- 609. ධම්මෙන විත්තමෙසෙය්‍ය න නිකත්‍යා ධනං හරෙ,
භොගෙ දුඤ්ඛා න මජ්ජෙය්‍ය ස වෙ කක්කාරුමරහති.
- 610. යසංඝ වික්ඛං අභාලිඤ්ඤං සඤ්ඛා ව අචීරාගීනී,
ඵකො සාද්ධං න භුඤ්ඤෙය්‍ය ස වෙ කක්කාරුමරහති.
- 611. සමුච්චා වා පරොක්ඛා¹ වා යො සනෙත්ත න පරිභාසනී,
යථාවාදී තථාකාරී ස වෙ කක්කාරුමරහතීති.

6. කක්කාරුජාතකං.

- 612. වානී වායං තතො ගජෙඛා යස්ස මෙ වසනී පියා,
දුරෙ ඉතො භී කාකාතී යස්ස මෙ නිරතො මතො.
- 613. කථං සමුඤ්ඤ මතරී කථං අතරී² කෙබ්බකං,
කථං සත්ත සමුඤ්ඤනී කථං සිඛෙලිමාරුභී.
- 614. තයා සමුඤ්ඤමතරීං තයා අතරී කෙබ්බකං,
තයා සත්ත සමුඤ්ඤනී තයා සිඛෙලිමාරුභී,
- 615. ධිරස්සු මං මහාකායං ධිරස්සු මං අවෙතනං,
යස්ස ජායායභං ජාරං ආවභාමී වභාමී වානී.

7. කාකාතීජාතකං.

- 616. ඛහුත්තං විජ්ජනී භොතී තෙභී කිලෙම හවිසසනී,³
තස්මා ඵතං න සොවාමී පියං සමමිලාභාසිනීං.⁴
- 617. තං තඤ්ඤො අනුසොචෙය්‍යා⁵ යං යං තස්ස න විජ්ජනී,
අක්ඛානමනුසොචෙය්‍යා යද මච්චුවසං ගතං.⁶
- 618. නභෙව ධීතං නාසීතං න සයානං න පඤ්ඤං,
යාව පානී නිමමිසති තත්‍රාපි සරතී වයො.
- 619. තස්සකනී⁷ වතපපඤ්ඤා විනාභාවෙ අසංසයෙ,
භූතං ජෙසං දධිතඛං චිතං අනනුසොචීයනතී.⁸

8. අනනුසොචීයජාතකං.

- 1. තිරොක්ඛා වා - සීචු.
- 2. පතරී - සීචු.
- 3. තෙභී මෙ කීං හවිසසනී - සීචු.
- 4. සමමිලා භාසිනීං - මජ්ජ.
- 5. තං තං අනුසොචෙය්‍යාං - මජ්ජ.
- 6. යද මච්චුවසං ගතං - මජ්ජ.
- 7. තස්සකනී - සීචු. වාතපපඤ්ඤා ස්‍යා - තස්සකනී වත ඛෙඤ්ඤා - මජ්ජ.
- 8. මතං තං - මජ්ජ. - අනනුසොචීයං.

609. දැනුණු ධනය සපයන්නේ ය. කපටි කමෙන් ධනය රැස් නො කරන්නේය. වස්තුව ලැබූ මත් නොවන්නේ ය. හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් දිවකැකිරීමල් පළඳින්නට සුදුසු ය.

610. යමකුගේ සිත කහපැහැය යේ ඉක්මණින් වෙනස් නො වේ ද ස්වල්ප හේතුවක් නිසා ශ්‍රද්ධාව කො බිඳේ ද රසවත් ආහර ලැබූ තනි ව නො බුදී ද හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් කැකිරීමල් පළඳින්නට සුදුසු ය.

611. යමෙක් අභිමුඛයේ හෝ අනභිමුඛයේ සන්පුරුෂයන්ට පරිභව නො කෙරේ ද යථාචාර දී තථාකාරී වේ ද හෙතෙම එකාන්ත-යෙන් කැකිරීමල් පළඳින්නට සුදුසු ය.

6. කකකාරු ජාතක යි.

612. යම් ගුරුළු හවනයකැ මගේ ප්‍රියාව වාස කෙරේ ද එයින් මේ සුවද හමයි. යමක් කෙරෙහි මගේ සිත ඇඳුණේ ද ඒ කාකාතිය මෙයින් ඇත ය.

613. මුහුදු තරණය කෙළේ කෙසේ ද, කෙබුක ගංගාව තරණය කෙළේ කෙසේ ද, සත් සමුද්‍ර තරණය කෙළේ කෙසේ ද, ඉඹුල් ගසට කෙසේ නැංගේ ද?

614. තා නිසා මුහුදු තරණය කෙළෙමි. තා නිසා කෙබුක ගඟ තරණය කෙළෙමි. තා නිසා සත්සමුද්‍ර තරණය කෙළෙමි. තා නිසා ඉඹුල්ගසට නැංගෙමි.

615. යම් හෙයකින් මාගේ ප්‍රියාවගේ සොරසැමියා මම යම් තැනෙක උසුලා ගෙන ගියෙමි ද, යලිත් උසුලා ගෙන ආවෙමි ද, මහත් සිරුර ඇති මට නින්දා වේවා. සිරුර විශාල බැවින් සැඟලේලු බව හා බර බව නො දැනෙන මට නින්දා වේවා.

7. කාකාතී ජාතක යි.

616. මේ පින්වතී (අප හැර දැන්) බොහෝ වූ මළවුන් අතරේ ඇත. ඔවුන් හා වෙසෙන තෙල තැනැත්තී මට කවරක් වන්නී ද? එහෙයින් ප්‍රිය වූ තෙල සමීලිලභාසිනියට ශෝක නො කරමි.

617. ඉදින් ඒ ශෝක කරන්නහුගේ යම් යම් දෑයක් නිරුඳි වී ද, ඒ ඒ දෑය ගෙන ශෝක කෙරේ නම් හැම මොහොතක ම මරු වසඟයට යන්නා වූ තමා ගැන ද ශෝක කරන්නේ යැ.

618. ආයුසංස්කාරය සිටින්නහු අනුව නො නැවැතී යයි. හුන්නහු අනුව නො නැවැතී යයි. සයනය කරන්නහු අනුව නො නැවැතී යයි වැදගත්ව සිටින්නහු අනුව නො නැවැතී යයි. ඇසිපිය හෙළන තරම් සුලු කාලය තුළ දී ද වයස ගෙවී යයි.

619. එහි ලා තමා (වයසින්) අර්ධ වැ සිටි කල්හි (ජීවිතයෙන්) වෙන්වීම නිසැක කල්හි සෙසු ජීවින් ගැන මෙහි කළයුතු යැ. මළහු ගෙන ශෝක නො කටයුතු.

8. අනනුසොචිය ජාතක යි.

620. යං අනතපානස්ස පුරෙ ලහාම
තංදුනි සාධාමිගමෙව ගච්ඡති,
ගච්ඡාමදුනි වනමෙව රාධ
අසක්කතා වසම ධනඤ්ජයාය.¹

621. ලාහො අලාහො අයසො යසො ච
නිත්ථා පසංසා ච සුඛඤ්ච දුක්ඛං,
එතෙ අනිච්චා මත්තපෙසු ධම්මා
මා සොචී කීං සොචසි පොඨධපාද.

622. අඛා කුචං පඤ්චතකොසී රාධ
ජානාසි අජානී අනාගතානී,
කරන්තු සාධාමිගං දක්ඛිසාම
නිඛාපිතං රාජකුලතොච ජම්මං.

623. වාලෙති කණ්ණං හකුටීං කරොති
මුහුං මුහුං භායයතෙ කුමාරෙ,
සයමෙව තං කාහති කාළබාහු
යෙනාරකා යසීසති අනතපානානී.

9. කාළබාහුජාතකං.

624. සීලං කීරෙව කලයාණං සීලං ලොකෙ අනුකරං,
පසස්ස සොරවිසො නාගො සීලවාති න හඤ්ඤති.

925. යාවදෙවස්සහු කීඤ්චි තාවදෙව අබාදිසුං,
සඛගම්ම කුළලා ලොකෙ න භීංසතභී අකීඤ්චනං.

626. සුඛං නිරාසා සුපති ආසා ඵලවතී සුඛා,
ආසං නිරාසං කඤ්චාන සුඛං සුපති පිඛගලා.

627. න සමාධිපරො අත්ථී අසමිං ලොකෙ පරමභී ච,
න පරං නාපි අත්තානං වීහිංසති සමාහිතො'ති.

10. සීලවීම.සජාතකං.

කුට්ඨසකවග්ගො භතියො.

තසසුඤ්ඤා:

සමනුස්ස සදද්දහ යාවනකො
අථ මෙණ්ඩවරුක්කම ගොධවරො,
අථ කාය සකෙඛුක හොතිවරො
අථ රාධ සුසීලවරෙන දස.

1. ධනඤ්ජයායං - මජ්ඣ.

620. රාධයෙනි, පෙඳ මේ රජු සම්පයෙන් යම් ආහාරපානයක් ලබමෝ ද, දැන් එය වදුරකු කරා යයි. එහෙයින් ධනංජය රජු විසින් නො සලකා හරන ලදුවීමහ. දැන් වනයට ම යමිහ යි.

621. පොට්ඨපාදය, ලාභ, අලාභ, අයස, යස, නිජු, ප්‍රශංසා, සුව, දුක් යන මේ අටලෝදහම් මිනිසුන් කෙරෙහි අනිත්‍ය වේ. ශෝක නොකර කුමට ශෝක කෙරෙහි ද?

622. රාධයෙනි, තෙපි එකානනයෙන් පණ්ඩිතයවු. මතු වන්නා වු දෙය දන්නහු ය. රජ මැදුරෙන් පලවා හැරි හීන වදුරා කෙසේ දකිමු ද?

623. කන සොලවයි. බැම බිඳීයි. මොහොතින් මොහොත රජ කුමරුවන් බිය ගන්වයි. ආහාරපානයෙන් ඉවත්වී සිටින හෙයින් කාලබාහු වදුරා තෙමේ ම එය කරන්නේ ය.

9. කාලබාහු ජාතක යි.

624. ලෝකයෙහි සීලය යහපත් ය. සීලය නිරුත්තර ය. (හෙවත් සීලයට වඩා උසස් ගුණයෙක් නැත.) බලව, දරුණු විෂ සහිත නාගයා පවා සිල්වත් ය යි නසනු නො ලැබේ.

625. යම්තාක් මේ උකුස්සාගේ මුඛයෙහි කන දෙයක් වී ද ඒ තාක් උකුස්සෝ එකතු වූ කෑහ. ලොවූ කිසිත් නැත්තහුට (කිසිකෙනෙක්) හිංසා නො කෙරෙත්.

626. ආසා නැත්තී සුවසේ නිදන්නී ය. බලවත් වූ ආසාව සුවයට හේතු වේ. පිංගලා නම් දූස්ස ආසාව නසා සුවසේ නිදන්නී ය.

627. මෙලොව ද පරලොව ද සමාධියට වඩා උසස් අත් සුවයෙක් නැත. එකඟ සිතැත්තේ අනුන්ට ද තමන්ට ද හිංසා නො කරයි.

10. සීලවීමංසක ජාතක යි.

තෙවන කුට්ඨසක වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

වදුරා මිනිසුන්ට සමයයි පැවැසූ කුට්ඨසක ජාතක යෑ, දදුභ ජාතක ය සහිත යාවනය දක්වන බ්‍රහ්මදත්ත ජාතක යෑ, යළි මෙණ්ඩයා උතුමැයි කී චම්බසාටක ජාතක යෑ, ගොඩ ජාතක යෑ, යළි කාප සුවරිතාදිය කියන කකකාරු ජාතක යෑ, කෙටුක නදය ඇති කාකානී ජාතක යෑ, (හොතිවරෝ) අනනු සොචිය ජාතක යෑ, රාධ නම් ගිරවා ඇති කාලබාහු ජාතකය හා උකුම් සීල වීමංස ජාතකයෙන් දසය වේ.

4. කොකාලික විග්ගො

- 628. යො වෙ කාලෙ අසමපන්නෙ අතීවෙලං පභාසති,
එවං සො නිභතො සෙති කොකිලාසීව අත්‍රජො.
- 629. න හි සඤ්ඤා සුනිසිතං වීසං හලාහලං ඉච,
එවං නිකටෙඨ¹ පාතෙති වාචා දුබ්බාසිතා යථා.
- 630. තස්මා කාලෙ අකාලෙ ච වාචං රකෙඛියා පණ්ඩිතො,
නාතීවෙලං පභාසෙය්‍ය අපි අත්තසමමිහි වා
- 631. යො ච කාලෙ මීතං භාසෙ මනිපුබ්බො විචකවණො,
සබ්බෙ අමීතෙත ආදෙති සුපණ්ණණං උරගං ඉචා'ති .

1. කොකාලිකජාතකං.

- 632. අපි භන්දා භතො බ්‍රුතී ජෙත්වා ජිතොති භාසති,
පුබ්බමකඛාසිතො රාජ එකදඤ්ඤා² න සද්දහෙ.
- 633. තස්මා පණ්ඩිතජාතියො සුණෙය්‍ය ඉතරසස පි,
උභින්නං විචනං සුඤ්ඤා යථා ධම්මො තථා කරෙ.
- 634. අලසො ගිහී කාමිහොගී න සාධු
අසඤ්ඤාතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී
යො පණ්ඩිතො කොධතො තං න සාධු.
- 635. නිසම්ම ඛතතියො කඨිරා නානිසම්ම දීසමපති,
නිසම්ම කාරිතො *රාජ යසො කිත්ත ව ච ධ්වනී'ති.

2. රච්චධීජාතකං.

- 636. තදෙව මෙ ඤාං විදිතො වනමජ්ජකි රච්චසභ,
යසස තෙ ඛග්ගඛද්ධසස⁴ සනභද්ධසස නිරීටිතො
අසසතඤ්ඤාමසාධාය පසසා⁵ ගොධා පලායථ.
- 637. නමෙ නමනතසස භජෙ භජනනං
කිච්චානුකුඛඛසස කරෙය්‍ය කිච්චං
නානතථකාමසස කරෙය්‍ය අඤ්ඤං
අසමභජනනමපි න සමභජෙය්‍ය.

1. නිකටෙඨ - සීලී, නික්කටෙ - සතා.
2. එකදඤ්ඤා - සීලී, අඤ්ඤාදඤ්ඤා - මජ්ඣ.
3. රකෙඛියා - සීලී.
4. ඛතතියා - සීලී.
5. පසසගොධා, - සීලී, මජ්ඣ.

4. කොකාලික වර්ගය

628. යමෙක් කරා කළයුතු කාලය නො පැමිණි කල්හි පමණට වඩා කරා කෙරේ ද හෙතෙම කෝකිලාවගේ පුත්‍රයා මෙන් මැරී මෙසේ හෝනේ වෙයි.

629. යමෙක් හලාහල විෂයක් මෙන්, දුබැසි වදන් දිවි නසා ද මැනවින් මුවන් තැබූ අවිය ද එසේ ජීවිත නො නසයි.

630. එ හෙයින් (කරාවට) කල්හි ද නො කල්හි ද නුවණැත්තේ වචනය රක්තේ ය. (සිමිත ව කතා කරන්නේ ය) තමා හා සමානයකු සමග වුව ද පමණ ඉක්මවා කතා නො කරන්නේ ය.

631. නුවණ පෙරදරි වූ විවික්ෂණ වූ යමෙක් සුදුසු අවස්ථාවෙහි ප්‍රමාණවත් ව කරා කෙරේ ද හෙතෙම ඉරුලා සර්පයකු අල්ලා ගත්තා සේ සතුරන් අල්ලන්නේ ය.

1. කොකාලික ජාතක යි.

632. තෙමේ පහර දී අනුන් විසින් පහර දෙන ලදිම් යි කියයි. තෙමේ අනුන් පරද අනුන් විසින් පරදවන ලදිම් යි කියයි. රජතුමනි, පළමුව කීවහුගේ වදන් ඒකාන්තයෙන් විස්වාස නො කරන්නේ මැනවි.

633. එහෙයින් පණ්ඩිත ස්වභාව ඇති රජතුමා අනිකාගේ කීම ද අසන්නේ ය. දෙදෙනාගේ කීම අසා සුදුසු පරිදි විනිශ්චය කරන්නේ ය.

634. සම්පත් කැමැති අලස ගිහියා නො මැනවි, හික්මිමක් නැති පැවිද්ද නො මැනවි, පරික්ෂාවෙන් තොරව ක්‍රියා කරන රජ නො මැනවි, යම් පඩිවරයෙක් කීපෙන සුලු වේ නම් හේ ද නො මැනවි.

635. දිසම්පති රජතුමනි, ඤත්‍රියයා විමසා ක්‍රියා කරන්නේ ය, කරන දෙය නො විමසා නො කරන්නේ ය, විමසා කරන්නහුගේ පරිවාරාදී යසස ද කීර්තිය ද වැඩේ.

2. රජලට්ඨි ජාතක යි.

636. රජතුමනි, කඩුව දරා සකකඬු වැ රිටිසුඹුලු හඳනා වූ කොපගේ පැලැඹු ගොයා වනමැද ඇයැතු රුක්හි ශාඛායෙන් පලාගියා වේ ද එදවස් මැ මා විසින් තෙපි දන්නා ලද්දහු යැ.

637. යමෙක් තමා දෙස නැමේ ද ඔහුට මැ තෙමේ ද නැමෙන්නේ ය. තමා හජනය කරන්නහු තෙමේ ද හජනය කරන්නේ ය. තමහට අනුකූල වැ ක්‍රියා කරන්නහුට සුදුසු කෘතෘයක් තෙමේ ද තමහට අනභී කැමැත්තාහට තෙමේ ද අභීයක් නො කරන්නේ ය. තමා ළහට නො එන්නවුන් කරා තෙමේ ද නො යන්නේ ය.

638. වජ්‍ර වජ්‍රනාමං වනථං න කසිරා
අපෙතවිකේතන න සමිහජේයා,
ඒච්ඡො දුමං ඩීණඵලනඤ්ඤා
අඤ්ඤාං සමෙකෙකියා මහා භී ලොකො.
639. සො තෙ කරිසසාමී යථානුභාවං
කතඤ්ඤානං ඛතඤ්ඤාං පෙකඛමානො,
සඛඤ්ඤා තෙ ඉසසරියං දුද්ධී
යසසිච්ඡපි තසස තුචං දුද්ධීති.

3. පකකගොධජාතකං.

640. ගවඤ්ඤා තරමානානං ජිමහං ගච්ඡති පුඛිතවො,
සඛඤා තා ජිමහං ගච්ඡති නෙතෙත ජිමහං ගතෙ සති.
641. ඵවමෙච මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසමමනො,
සො වෙ අධමමං චරති පගෙච ඉතරා පජා
සඛං රට්ඨං දුඛං සෙති රාජා වෙ හොති අධමමිකො.
642. ගවඤ්ඤා තරමානානං උජුං ගච්ඡති පුඛිතවො,
සඛඤා තා උජුං ගච්ඡති නෙතෙත උජුගතෙ සති.
643. ඵවමෙච මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසමමනො,
සො වෙපි ධමමං චරති පගෙච ඉතරා පජා
සඛං රට්ඨං සුඛං සෙති රාජා වෙ හොති ධමමිකො'ති.

4. රාජොවාදජාතකං.

644. බ්‍රහ්‍මා පචධ්විකායො² සො දීසදයො ච ජමුක,
න කථං තමිඤ්ඤා කුලෙ ජාතො යජ්ඣ ගණනති කුඤ්ඤරං.
645. අපිභො ඩීභමානෙන යො අතනානං විකුඛති,
කොඤ්ඤා³ ගජමාසජ්ඣ සෙති භුමා අනුඤ්ඤා.
646. යසසසිනො උතමපුතකලසස
සඤ්ඤාතඛඤ්ඤා මහඛඤ්ඤා,
අසමෙකඤ්ඤා රාමඛඤ්ඤාපතති.
ස සෙති නාගෙන හතොච⁴ ජමුකො.
647. යො විධ කමමං කුරුතෙ පමාය
රාමඛඤ්ඤා අතනති සංචිද්ධවා,
ජපෙත මනෙතන සුභාසිතෙන
පරිකඛවා සො විජුලං ජිනාති'ති.

5. ජමුකජාතකං.

1. ඩීණඵලං - සිඳු.
2. පචධ්විකායා - මජ්ඣිමං.
3. කුඤ්ඤා - සිඳු.
4. හතොයා - මජ්ඣිමං, සා.

638. තමා හරනහු තෙමේ ද හරනේ යැ. (ඔහුට) ආශා නො කරන්නේ ය. නො ඇලුණු සිතීන් හඡනය නො කරන්නේ යැ. පක්ෂියා ගස ගෙඩි රහිත බව දැනා ගෙඩි ඇති අන් ගසක් සොයා යන්නේ ය. ලොව විශාල වේ මැ ය.

639. ඝෂත්‍රියාවතී, කළ ගුණ සලකන මම ශක්ති පමණින් තිට උපකාර කරන්නෙමි. තිට සියලු සම්පත් දෙමි. තෝ යමකුට යමක් දෙනු කැමැත්තෙහි ද ඔහුට දෙවි.

3. පක්කගොධ ජාතක යි.

640. ගහ තරණය කරන ගවයන් අතුරෙහි ප්‍රධාන ගවයා වක්ව යේ ද, ප්‍රධාන ගවයා වක් වූ ගීය කලා සියලු ගවයෝ වක් වූ යෙති.

641. එපරිද්දෙන් මනුෂ්‍යයන් අතරේ යමෙක් ශ්‍රෙණිය යයි සමමත වේ ද, ඉදින් හේ නො දහැමි ව හැසිරේ ද (ක්‍රියා කෙරේ ද) සෙස්සන් ගැන කවර කථා ද? ඉදින් රඡතුමා අධාර්මික වේ ද (එකල) රටවැසි සියලුදෙන දුකින් හෝතේ යි.

642. ගහ තරණය කරන ගවයන් අතුරෙහි ප්‍රධාන ගවයා සෘජු ව පීනා යේ ද, ප්‍රධාන ගවයා සෘජු වූ පීනා යන කලා සියලු ගවයෝ සෘජු ව යෙති.

643. එ පරිද්දෙන් මනුෂ්‍යයන් අතුරෙහි යමෙක් ශ්‍රෙණිය යයි සමමත වේ ද ඉදින් හේ දහැමි ව ක්‍රියා කෙරේ ද සෙස්සන් ගැන කවර කථා යැ? ඉදින් රඡතුමා දහැමි වේ ද (එකල) රටවැසි සියලු දෙනා සුවසේ හොතේ යි.

4. රාජොවාද ජාතක යි.

644. ජම්බුකය, හේ මහත් වූ වැඩුණු කය ඇත්තේ යැ. දික්වූ දළ ඇත්තේ යැ. යම් සිංහ කුලයෙකැ උපන්නාහු ඇතු අල්ලා ගනිත් ද, තෙපි ඒ කුලයෙහි තුපන්නහු ය.

645. සිංහයකු නො වී සිංහ මානය උපදවා ගෙන යමෙක් සිංහවෙස් මවා ගනී ද (හේ) ඇතු වෙත පැමිණි හිවලා මෙන් කෙදිරිගාමින් බිම හෝතේ ය.

646. ඉසුරු ඇති වට වූ හැසුණු කදට ඇති මහබල ඇති කුණබලයෙන් යුක්ත වූ උත්තම පුද්ගලයාගේ ශක්තිය බලය උත්පත්තිය ද නො විමසා (ක්‍රියා කළ) ඒ සිවලා ඇතු විසින් නසන ලද්දේ හෝතේ යි.

647. යමෙක් මෙලො වූ තමා කෙරෙහි වූ කුණබල හා කායබල දැනා පරිඤ්ඤාවෙන් ක්‍රියා කෙරේ ද හෙතෙම ජපයෙන් අධ්‍යයනයෙන් ද සාකච්ඡායෙන් ද සුබැසි කථායෙන් ද පරිඤ්ඤායෙන් යුක්ත වූයේ වේ ද හේ මහත් ජය ලබයි.

5. ජම්බුකජාතක යි.

- 648. තිණං තිණන්ධි ලපසි කො නු තෙ තිණමාහරි,
කිනු නෙ තිණකිච්චස් තිණමෙව පහාසසි.
- 649. ඉධගමා චුභමාවාරි චුභා ජනො බහුසුතො,
යො මෙ සබ්බං සමාදය තිණං නිකඛිප්ප ගච්ඡති.
- 650. එවෙනං හොති කත්තබ්බං අපෙතං බහුමිච්ඡතා,
සබ්බං සකස්ස ආදනං අනාදනං තිණස්ස ච
වාචිසු පකඛිපිත්තානා¹ තස්ස කා පරිදෙවනා.
- 651. සීලවනොතා න කුබ්බන්ධි බාලො සීලානි කුබ්බති,
අනිච්චසීලං දුස්සීලං² කිං පඤ්චිචං කරිස්සති³ ති.

6. චුභාජතකජාතකං.

- 652. න තෙ පිට්ඨදුසිමහා න පානං නපි හොජනං,
චුභමාවාරි බමසු මෙ එතං පඤ්ඤාම අච්චයං.
- 653. නෙවාභිසජ්ජාමී න වාපි කුප්පෙ
න වාපි මෙ අජියමාසි කිඤ්චි,
අච්චාපි මෙ ආසි මනොචිතකොකා
එතාදිසො නුත කුලස්ස ධම්මො.
- 654. එසසමාකං කුලෙ ධම්මො පිතුපිතාමහො සද,
ආසනං උදකං පජ්ජං සබ්බෙතං නිපදමසෙ.
- 655. එසසමාකං කුලෙ ධම්මො පිතුපිතාමහො සද,
සකතච්චං උපතිට්ඨාම උත්තමං වීය ඤාතකන්තී.

7. පිට්ඨජාතකං.

- 656. විදිතං පුසං උන්දුරානං විදිතං පන තඤ්චුලං
පුසං පුලං විචජ්ජන්තවා තඤ්චුලං පන බාදරෙ.
- 657. යා මනත්තා අරඤ්ඤස්මිං යා ච ගාමෙ නිකඤ්ඤකා,
යඤ්චිතං ඉතිච්ඡිති එතමපි විදිතං මයා.
- 658. ධම්මමන කිර ජාතස්ස පිතා පුත්තස්ස මක්ඛනොටො,
දහරඤ්ඤව සන්තස්ස දනොනභි ඵලමච්ඡද.
- 659. යමෙනං පරිසප්පසි⁴ අජකාණොච යාසපෙ,
යොපායං හෙට්ඨතො සෙසි⁴ එතමපි විදිතං මයා⁴ ති.

8. පුසජාතකං.

1. තිණස්ස වාචිසු ගතො, - සතා.
2. දුස්සීලං. - සිඞ්ඞ.
3. පරිසප්පසි. - මජ්ඣං.
4. සෙසි - සිඞ්ඞ.

648. තෘණ තෘණ යයි කියන්නෙහි ය. ඔබගේ තෘණ කවරෙක් හැරගනී ද ඔබ හුදෙක් තෘණ ගැන මැ කියති. තෘණයෙන් තොපට කවර ප්‍රයෝජනයක් ඇද්ද?

649. උස් වූ බහුශ්‍රැත වූ ජත්‍ර නමැති උක්කම්වරයා ඇතියෙක් මෙහි පැමිණියේ ය. හෙතෙම මාගේ සියලු ධනය ගෙන සැළියේ තෘණ බහා ගියේ යැ.

650. ස්වල්ප වූ තෘණයෙන් බොහෝ ධනය කැමැත්තේ මෙලෙස කටයුතු ය. පියා සතු සියලු ධනය ගැනීම ය, නො ගතයුතු තෘණ සැළියේ ලා ගමන් කිරීම ය (යන මේ දෑ බ්‍රහ්මචරයා කෙළේ ය) ඒ කරුණෙහි කවර හැඬීමක් ද.

651. සිල්වත්තූ මෙබඳු දෙය නො කරති. අඤ්ඤා තෙම අනාවාරස්වභාවය නිසා මෙසේ කරයි. බොහෝ කල් නො පවතින සිල් ඇති දුස්සීලයාට පණ්ඩිතකම කුමක් කෙරේ ද?

6. බ්‍රහ්මචර ජාතක යි.

652. බ්‍රහ්මචරිය, තොපට පුටුවක් නො දෙවුම්හ. ආහාරයක් හෝ පානයක් හෝ නො දෙවුම්හ. මාගේ වරද දකිමි. (මට) ඝෂමා කරව.

653. තොපගේ දනයකැ නො ලැගෙමි. (කිසිවක් නො දීනැ යි) නො ද කිපෙමි. මට කිසිවක් අප්‍රිය ද නො වී ය. එහෙත්, මෙය එකානතයෙන් කුලස්වභාව ය යි මට අදහසක් විය.

654. ආසන, පා දෝනා දිය හා පා ගල්වන තෙල් යන මේ සියල්ල හැමද දෙවු. මෙය අපගේ පියමුකුන් පරපුරේ (වාරිත්‍ර) ධර්ම යි.

655. උතුම් නැයකුට මෙන් මැනැවින් උපස්ථාන කරවු. මෙය අපේ පියමුකුන් පරපුරේ හැමද පැවති (වාරිත්‍ර) ධර්ම යි.

7. පීඨ ජාතක යි.

656. මීයන් විසින් වී පොතු ද දන්නා ලද යැ. සහල් ද දන්නා ලද යැ. ඔහු පොතු හැරපියා සහල් කන්නාහු ය.

657. උයනෙහි යම් රහස් සාකච්ඡාවක් වී ද ගමෙහි ද යම් රහස් කීමක් වී ද මට පහර දීමට ඉඩක් සෙවී ද මෙය මා විසින් දන්නා ලදී.

658. උපන් වදුරා ළපටි වියේ සිටියදී ම පියා (වදුරු) විසින් වදුරු පැටියාගේ කොෂය දතින් සිදුපි ල.

659. අබ කෙතකට වත් කණ එළදෙනක මෙන් ඔබමොබ යන්නෙහි ය. යම්බඳු මෙතෙම සයනය යට හෝතේ ද මේ ද මා විසින් දන්නා ලදී.

8. ථූස ජාතක යි.

194 ජාතකපාළි-වතුසකන්ධපාතො

- 660. අදසසනෙන මොරසස සිඛිතො මසුඤ්ඤානිතො,
කාකං තස් අසුඤ්ඤං මංසෙන ච ඵලෙන ච.
- 661. යද ච සරසමපනෙනා මොරො බාවෙරුමාගමා,
අථ ලාහො ච සකකාරො වායසසස අභායථ.
- 662. යච නුපජ්ජති බුද්ධො ධම්මරාජා පහඩකරො,
තච අඤ්ඤි අසුඤ්ඤං පුට්ඨි සමණබ්‍රාහ්මණො.
- 663. යද ච සරසමපනෙනා බුද්ධො ධම්මමදෙසධි,
අථ ලාහො ච සකකාරො තිස්ඨිසානං අභායථා'ති.

9. බාවෙරුජාතකං.

- 664. අදසී දනාති පුරෙ විසඤ්ඤා
දදතො ච තෙ බයධම්මො අහොසී,
ඉතො පරණෙච න දදෙය්‍ය දනං
තිවෙඨිය්‍යං තෙ සඤ්ඤිමන්තසස භොගො.
- 665. අනරියමරියෙන සහසසනෙන
සුදුග්ගතෙනාපි අකිච්චමාහු,
මා වො ධනං තං ජනිඤ්ඤ අහුවා¹
යමෙතාගහෙතු වීජහෙම සඬං.
- 666. යෙන ඵකො රථො යාති යාති තෙන පරො රථො,
පොරාණං නිභිතං වතං වතතඤ්ඤිච වාසච.
- 667. යදි හෙසසති දසසාම අසනෙන කිං දදමසෙ,
ඵචං භුතාපි දසසාම මා දනං පමදමහසෙ'ති

10. විසයහජාතකං.

කොකාලිකවග්ගො චතුජෝ.

තසුදුතා:

අතිවෙලං පහාසති ජිනවරො
වනමජ්ජකිරථෙසහජිග්ගමො,
අථ ජලුකිණාසනපීඨවරං
අථ තඤ්ඤිල මොර විසයා දස.

1. අහුදෙවරාජ. - 89.

660. සිඵ ඇති මිහිරි නාද ඇති මොනරා දැක නැති හෙයින් ආභි මනුෂ්‍යයෝ මස්වලින් හා පලවැලයෙන් කවුඩා පිදුහ.

661. යම් කලෙක මිහිරිනාද ඇති මොනරා බාවේරු පෙදෙසට ආයේ ද එකල කවුඩා ලාභයෙන් හා සත්කාරයෙන් පිරිහුනේ ය.

662. යම්කාක් ධර්මාඡන් වූ ලොව එලි කරන්නා වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොව නූපදී ද එතෙක් අන්තොටු බොහෝ මහණ බමුණන් ලෝවැසියෝ පිදු.

663. යම් කලක බ්‍රහ්මසෝඡයෙන් යුතු බුදුරජාණන් වහන්සේ දහම් දෙසූ ද එකල තීර්ඡකයන්ට ලාභ සත්කාර නැති විය.

9. බාවේරු ජාතක යි.

664. විසය්භය, පෙඨ දන් දින. දෙන්නා වූ තොපගේ වස්තු විනාශ විය. මින්පසු දන් නො දෙන්තේ නම් දීමෙන් වළකින තොපට පෙර පරිදි භොගයෝ සිටුනාභ භෙවත් ඉතිරි වන්නාභ.

665. දභස් ඇස් ඇත්තාණෙනි, ජන දෙටුවාණෙනි, ඉතා දිළිඳු වූ ආයඹයා විසින් වුවත් පාපක්‍රියාවන් නො කටයුතුය යි කියත් වස්තුව නිසා ශ්‍රද්ධාව අත් හරි නම් ඒ ධනයෙන් ප්‍රයොජනයෙක් නැත.

666. ශක්‍රය, යම් මගෙකින් රියක් යේ ද ඒ මගින් අනෙක් රියක් යයි. පෙඨ මා තැබූ දන්වැට මා සිටුනා තාක් (දවසින් දවස) වැඩේවා.

667. ඉදින් වස්තු විදාමාන වී නම් දෙන්නෙමු. වස්තුව නැති කල කුමක් දෙන්නෙමුද (මෙසේ තණ සපයන්නකු වුව ද) අනාඵ ව සිටුනේ නමුදු දන් දීමට ප්‍රමාද නො වමභ.

10. විසයා ජාතක යි.

සඟරවන කොකාලික වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

වෙලාව ඉක්මවා කරා කළ කොකාලික ජාතක යැ, (ඊනවර) රඵලට්ඨි ජාතක යැ, (වනමජේකි) ගොඨ ජාතක යැ, (රඵෙසභ) රාජොවාද ජාතක යැ, යළි ජමබුක ජාතක යැ, (තිණ) බ්‍රහ්මජන ජාතක යැ, පීඨ ජාතක යැ, (තණ්ඩුල) ධුස ජාතක යැ, මොණරකු ඇති බාවේරු ජාතක යැ, විසය්භ ජාතක ය යන මෙයින් දසය වේ.

5. චූළකුණාලවග්ගො

- 668. නරානමාරාමකරාසු නාරිසු
අනෙකච්ඡකාසු අනිගගභාසු ව,
සබ්බකතනාපිනිකරාපි වෙ සියා
න වීසසසෙ කිසසමා හි නාරියො.
- 669. යං වෙ දිසවා කණ්ඩරී කිත්තරානං¹
සබ්බිජ්ජියො න රමනති අගාථෙර,
තං තාදිසං මච්චං වජ්ජවා හරියා
අඤ්ඤං දිසවා පුරියං පියසපපි.²
- 670. බකස්ස ව පාවාරිකස්ස රඤ්ඤෙ
අවනතකාමානුගතස්ස හරියා,
අවාචරී බඤ්චවසානුගස්ස
කං වා ඉජ්ඣී නාතිවථෙර තදඤ්ඤං.
- 671. පිඬ්ඛියානී සබ්බලොකිස්සරස්ස
රඤ්ඤෙ පියා බ්‍රහ්මදත්තස්ස හරියා,
අවාචරී බඤ්චවසානුගස්ස
තං වාපි සා නාජකිගා කාමකාමීනී'ති.

1. කිත්තාරිජාතකං³.

- 672. අසකඛං වත අත්තානං උඤ්ඤං උදකා ට්ඨං,
න දනාභං පුන තුයහං වසං ගච්ජාමි වාරිජ.
- 673. අලමෙතෙහි අමෙහි ජලුහි පනසෙහි ව,
යානි පාරං සමුද්දස්ස වරං මයං උදුමෙරො.
- 674. යො ව උප්පතිතං අජං න බිප්පමනුච්ඡිජකිති,
අමිත්තවසමනෙවති පච්ඡා ව අනුතප්පති.
- 675. යො ව උප්පතිතං අජං බිප්පමෙව නිබොධති,
මුච්චතෙ සත්ඤ්ඤාසම්බොධා න ව පච්ඡානුතප්පතී'ති.

2. වානරජාතකං.

1. යං ව දිසවා කිත්තරී කිත්තරානං.-මජ්ඣ. සඤ්ච දිසවා කිත්තර කිත්තරිනං - භ්‍යා.
2. පියසපපි-මජ්ඣ.
3. කුණ්ඩරීක ජාතකං - භ්‍යා

5. වූලකුණාල වර්ගය

668. මිනිසුන් කෙරේ ඇලීම කරන නොයෙක් සිතුවිලි ඇති නිග්‍රහ කොට භික්ෂුවන්ට නො හැකි ස්ත්‍රීන් විශ්වාස නොකරන්නේ ය. ඉදින් හැම ස්ත්‍රීහු තමන් අප්‍රීති වන්නේ වුව ද නොටුපල සමානයහ.

669. කණ්ඩරි රජුටත් කින්නරි බියොවටත් යම් රාගකාරණයක් වී ද එය දැක හැම ස්ත්‍රීහු සිය සැමියන්ගේ ගෙහි නො ඇලෙති. එය එසේ ම ය. කණ්ඩරි රජුගේ භාය්‍යාව පිළි වූ අන් පුරුෂයකු දැක රජු හැර දැමී ය.

670. අතීශය කාමාශක්ත බක, පාවාරික යන රජවරුන්ගේ ඩිසෝවරු මෙහෙකරුවන් හා අනාවාරයෙහි හැසුරුණාහ. ස්ත්‍රීහු සිය සැමියා කෙරෙන් පිටත් කවර පුරුෂයකු සමග වුව නොහැසිරෙත් ද?

671. මුළු ලොවට අධිපති බඹදත් රජුගේ පිංභියානී නැමැති කාමසමපත් පතන ප්‍රිය බිරිඳ මෙහෙකරුවකු හා අනාවාරයෙහි හැසුරුණා ය. ඕනෙමෝ ඔහු ද අගබිසෝ තනතුර ද යන (දෙකින්) පිරිහුණා ය.

1. කින්නරි ජාතක යි.

672. කුම්භීලය, (මම) තමා දියෙන් ගොඩ නගන්නට එකානකයෙන් සමත් වීමි. දැන් මම යළිත් තාගේ වසඟයට නො යමි.

673. සාගරයක් වැනි ගඟෙන් එතෙර යම්බඳු එලජාතියක් ඇද්ද (එයින් මට) කම් නැත. තෙල අඹ දඹ වැල වරකා වලට වඩා දිඹුල්ගෙඩි මට උතුම්.

674. යමෙකුත් උපන් අතීය වහා නො වටහා ගනී ද හෙතෙම සතුරන්ගේ වසඟයට පැමිණෙයි. පසුව තැවෙන්නේ ද වෙ.

675. යමෙක් උපන් අර්භය වහා වටහා ගනී ද හෙතෙම සතුරු පීඩාවෙන් මිදෙන්නේ ය. පසුව නො තැවෙන්නේ යි.

2. වානර ජාතක යි.

198 ජාතකපාළි-වතුකකතිපාඨකා

676. අවසිමතා තවාගාරෙ නිළිං සකකතපුර්තා,
ඵවං දනි ව'කරි'. භඤ්ඤා රජ වජාමහං.

677. යො වෙ කතෙ පටිකතෙ කිඛ්ඛියෙ පටිකිඛ්ඛියෙ,
ඵවං තං සමමති වෙරං වස කුතතීති මාගමා.

678. න කතසස ව කතා ව මෙතති සන්ධියතෙ පුන,
භද්දං නානුජානාති ගවජඤ්ඤව රථෙසහ.

679. කතසස වෙව කතා ව මෙතති සන්ධියතෙ පුන,
ධීරුනං නො ව බාලානං වස කුතතීති මාගමා'ති.

3. කුතතිනීජාතකං.

680. යො නිලියං මණ්ඩයති සණ්ඛාසෙන විභඤ්ඤති,
තසස සා වසමනෙවතු යා නෙ අමෙඛ අවාහරි.

681. වීසං වා පඤ්ඤවීසං¹ වා උනතතිංසංව ජාතියා,
තාදියා පතීමාලද්ධා යා නෙ අමෙඛ අවාහරි.

682. දීසං ගවජතු අද්ධානං ඵකිකා² අභිසාරියා,
සධෙකතෙ පතී මාද්දස යා නෙ අමෙඛ අවාහරි.

683. අලඛකතා සුවසනා මාලිනී වඤ්ඤසසද,
ඵකිකා සයනෙ සෙතු යා නෙ අමෙඛ අවාහරිති.

4. අමබවොරජාතකං.

1. මකරි - මජ්ඣං.
2. පඤ්ඤ වීසං - සී.
3. අභිසාරිකා - සී.

676. රජතුමනි, තොපගේ ගෙහි නිතර සත්කාර කරනලදු වෑ පුදනලදු වෑ විසුවෙමු. දැන් තෙපි ම තිවසින් යන කරුණු කෙළෙහි. එහෙයින් මම යමි.

677. යමෙක් අනුන් විසින් දරුණු අපරාධ තමාට කළ කලෑ තමා විසිනුදු දරුණු අපරාධ අනුන්ට කළේ ද එකානිකයෙන් එය කරන ලද යි දැනී ද මෙසේ වූ කල වෛරය සන්තිදේ. කොස් ලිහිණිය, මෙහි වසව (පිටත) නො යව.

678. රජතුමනි, අනුන්ට පීඩා කළ පුද්ගලයාගේ ද පීඩා ලද පුද්ගලයාගේ ද මිත්‍රත්වය නැවත ඇති නො වේ. මාගේ හිත මෙහි වාසයට කැමති නො වේ. එහෙයින් යන්නෙමි.

679. උපකාර ලබන්නාගේ ද උපකාර කරන්නාගේ ද මිත්‍රත්වය නැවත ගැළපේ. ප්‍රාඥයන්ගේ මිතුරුකම නැවත ඇති වේ. බාලයන්ගේ මිතුරුකම නැවත ඇති නො වේ. කුන්තිනිය, මෙහි වසව (පිටත) නො යව.

3. කුන්තිනී ජාතක යි.

680. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඔහුගේ පැසුණු කෙස් කළු කරන, සුදු කෙස් උගුල්ලා වෙහෙසට පත්වන්නකුගේ වසඟයට යේවා.

681. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඔහුගේ උපතින් විසි අවුරුද්ද, පස්විසි අවුරුද්ද හෝ එකුන්තිය අවුරුද්දට පත් වසඟ ඇති සැමියකු ලබාවා.

682. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඔහුගේ ගණිකාවක වී හුදෙකලා ව දිගමග යේවා. සලකුණු කී තැනෙහි දී සැමියා නො දකීවා.

683. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඔහුගේ මනාලෙස හැදී පැළඳී වස්ත්‍ර හා මල්දම් ඇත්තී සඳුන්කල්ක ගල්වා සැරසුණි තනි ව යහනේ සයනය කෙරේවා.

4. අමබවෝර ජාතක යි.

- 684. වනං යදග්ගි දහති පාවකො කණුවකනති,
කථං කරොසි පවලක එවං දනධපරසකමො.
- 685. බහුනි රුකඛජ්ඣනි පථව්‍යා¹ විවරානි ව,
කානි වෙ නාභිසමෙසාම හොති නො කාලපරියායො.
- 686. යො දන්ධකාලෙ තරති තරණියෙ ව දන්ධි,
සුසබපණණංව අසකමම අඤාං හඤාති අතනො.
- 687. යො දන්ධකාලෙ දන්ධති තරණියෙ ව තාරසි,
සසිව රතතිං විහජං තසසජො පරිසුරති².

5. ගජකුම්භජාතකං.³

- 688. මනුසසිඤ්ඤං ජහිතවාන සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිතං,
කථං නු භගවා කෙසි කප්පසං රමති අසසමෙ.
- 689. සාධුනි රමණියානි සනති වකඛා මනොරමා,
සුභාසිතානි කප්පසං නාරද රමයනති මං.
- 690. සාලීනං ඔදනං භුඤ්ඤා සුවිමංසුපසෙවනං,
කථං සාමාකන්තිවාරං අලොණං ඡාදයනති තං.
- 691. අසාදුං යදී වා සාදුං⁴ අපං වායදී වා බහුං,
විසසජො යතා භුඤ්ඤායා විසසාසපරමා රසානි.

6. කෙසවජාතකං.⁴

- 692. සබ්බායසං කුටමතිසමාණං
පග්ගායා සො තිට්ඨති අනාලිකෙඛි,
රකඛාය මෙ ත්වං විහිතො නුසජජ
උදහු මෙ වායමසෙ වධාය.
- 693. දුතො අහං රාජධ රකඛසානං
වධාය කුසාං පහිතොභමසමි,
ඉඤ්ඤ ව තං රකඛති දෙවරාජා
තෙනුකාමඛිං න තෙ ඵාලයාමි.⁵

- 1. පථව්‍යා - මජ්ඣ.
- 2. රාජකුම්භජාතකං - මජ්ඣ.
- 3. සාදුං වායදී වා සාදුං - මජ්ඣ.
- 4. කෙසවජාතකං - මජ්ඣ.
- 5. නගිඵලයාමි-සීචු.

684. පවුලක, පාවක නම් වූ ද කෘෂිකර්ම වර්තනී නම් වූ ද භික්ෂුණියක වනය දවා ද එකල මද විරිය ඇත්තේ කෙසේ කරන්නෙහි ද?

685. ගස්බෙහෙර ද පොළවෙහි ගුල් ද බොහෝ වෙති. ඉදින් ඒවා කරා නො පැමිණියමෝ නම් අපට මරණය ම වෙයි.

686. යමෙක් කටයුතු සෙමින් කළයුතු කාලයේ ඉක්මනට කෙරේ ද, ඉක්මනට කටයුතු කාලයෙහි සෙමින් කෙරේ ද හේ පැහි ගිය වියළි තල්පතක් මෙන් දියුණුව නසයි.

687. යමෙක් වැඩ සෙමින් කටයුතු කළහි සෙමින් කෙරේ ද ඉක්මනින් කටයුතු කළහි ඉක්මනින් කෙරේ ද හේ රාත්‍රියේ පුර අව පසුසන් අනුව බෙදෙන හඳ මෙන් අභිමතාර්ථය සම්පූර්ණ කරයි.

5. ගජකුම්භ ජාතක යි.

688. හැම සැපතක් සම්පූර්ණ අපගේ රජතුමා හැරවියා කෙසේ නැමැති භාග්‍යවත් තපස්වී කප්ප තවුසාගේ අසපුවෙහි කෙසේ ඇලේ ද?

689. නාරදය, කප්ප තවුසාට මිහිරි වූ ළගන්නා වූ සුබැසි වචන ද සිත් අලවන රුක් ද ඇත. මොහු මාගේ සිත් අලවති යි.

690. පිරිසුදු මස්ඊස සහිත ඇල්සාලේ බත බිදිය යැ. පුණු නැති බොධගමු හුරුහැල් කෙසේ ඒ තොප පිනවා ද.

691. විශ්වාසය ඇති කල්හි අමිහිරි වූ ද මිහිරි වූ ද මද වූ ද බොහෝ වූ ද ආහාර අනුභව කෙරේ ද (එය රසවත් වේ). රසයෝ විශ්වාසය පරම කොට ඇත්තෝ ය.

6. කේසව ජාතක යි.

692. ඉතා විශාල යකුළු ඔසොවා ගෙන ඒ ඔබ අහසේ සිටී. තෙපි මාගේ රැක්ම පිණිස නියුක්තවහු ද නැතහොත් මා මරන්නට සිතන්නහු ද?

693. රජාණෙනි, තොපට වඩ පිණිස මම මෙහි මෙහෙයවන ලද්දෙමි. දෙවියන්ගේ රජ වූ ශක්‍රයා තා රක්තෝ ය. එහෙයින් තොපගේ හිස නො පළමි.

202 ජාතකපාළි-වතුකකතිපාතො

694. සචේ ව මං රක්ඛනී දෙවරාජා
දෙවනමීඤ්ඤා මසවා සුජමපති,
කාමං පිසාවා කඤ්ඤා සබ්බෙ
න සනාතසෙ රක්ඛසියා පජාය.

695. කාමං කඤ්ඤා කුමභණ්ඩා සබ්බෙපංසුපිසාවකා,
නාලං පිසාවා සුඛාය මහතී සා විභිංසිකාති.

7. අයකුටජාතකං.

696. අරඤ්ඤා ගාමමාගමම කිං සිලං කිං වනං අහං,
පුරිසං නාත සෙවෙයං තං මෙ අකඛාභී පුච්ඡිතො.

697. යො තං විසසාසයෙ නාත විසසාසඤ්ඤා ඛමෙයා තෙ,
සුඤ්ඤාසී ව තිතිකතී ව තං භජෙහි ඉතො ගතො.

698. යසස කායෙන වාචාය මනසා නජථී දුක්ඛටං,
මරසිච්ච පතිට්ඨාය තං භජෙහි ඉතො ගතො.

699. භළිඤ්ඤාගං කපිච්ඡතං පුරිසං රාගචිරාභිනං,
තාදිසං නාත මා සෙචී නිමමනුසසමපි වෙ සියා'ති.

8. ආරඤ්ඤජාතකං.

700. නෙච ඉජථීසු සාමඤ්ඤං නපි භකෙඛසු සාරථී,
අරභස සනධිභෙදසස පසස යාව සුචිනතිතං.

701. අසි තිකෙඛාව මංසමභි පෙසුඤ්ඤං පරිචකති,
යඤ්ඤාසභඤ්ඤා සිභඤ්ඤා භසඛයනති මිගාධමා.

732. ඉමං සො සයනං සෙති යධිමං පසසසි සාරථී,
යො වාවං සනධිභෙදසස පිසුනසස නිබොධති.

1. අරඤ්ඤා . - මජ්ඣ.
2. තං භජෙයාසිතොගතො - මජ්ඣ.

694. ඉදින්, දෙවියන්ට අධිපති වූ ද මසවා නැමැති වූ ද සුභාකාරයේ සැමියා වූ ද දිව්‍යරාජයා මා රකී නම් සියලු පියාවගේ හඬක්වා. රකුසන්ට බිය නො වෙමි.

695. සියලු කුමනාණ්ඩයෝ ද පියාවගේ ද රිසියේ හඬක්වා. මා හා සටන් කරන්නට පියාවගේ පොහොසත් නො වෙති. යක්ෂයන්ගේ බිහිසුණු දර්ශන මහත් වෙයි.

7. අයකුට ජාතක යි.

696. පියාණෙනි, මම වනයෙන් ගමට පැමිණියෙමි කවර සිල් ඇති කෙබඳු පැවතුම් ඇති පුරුෂයකු ඇසුරු කෙරෙමි දැයි විතාරන ලද්දෙහි. එය මට කියන්නේ මැනවි.

697. පුත්‍රය, යමෙක් තා විශ්වාස කෙරේ ද, තාගේ විශ්වාස කැමැත්තේ ද, තා කියනදෙය අසනු කැමැත්තේ ද කරන වැරැදි ඉවසා ද මෙයින් ගියේ ඔහු ඇසුරු කරව.

698. යමකුගේ කය වචනය සිත යන තිදෙරින් වැරැදි කිරීමක් නැත් ද, මෙයින් ගියේ ඔහු ලෙහි හොවා වැඩු පුතකු සේ (සිතා) ඇසුරු කරව.

699. පුත්‍රය, කහපාට මෙන් අයථීර වූ වදුරකු සේ වපල සිතැති ඇලීම සහ නො ඇලීම වෙනස්වන ස්වභාවය ඇති පුරුෂයා දඹදිවැ මිනිසුන්ගෙන් හිස්වැ ගිය ද ඇසුරු නො කරව.

8. අරඤ්ඤ ජාතක යි.

700. රථාවායඪය, ස්ත්‍රීන් දෙදෙනා කෙරේ සමාන බවක් නැත. ආහාරයෙහි ද සමාන බවක් නැත. එයින් කලහයට කරුණු නැතයි සේ යි. එහෙත් මිතුරන්ගේ මිතුරුකම බිඳූ දෙදෙනාගේ මස් කන්නට සිතු මේ දුෂ්ට සිව්ලාගේ සිතිවිල්ල බලව.

701. ප්‍රිය බව සුන් වැ ගිය තැනෙකැ හිවල්ලු වෘක්කයා ද සිංහයාද අනුභව කරති, නිසුණු කඩුව මාංසය මෙන් පිසුනු බස මිත්‍රත්වය පෙරලයි නොහොත් මිත්‍රත්වය කපා දමයි.

702. රථාවායඪය, මේ දෙදෙනාගේ යම් මෘතශයනයක් දක්නෙහි ද යමෙක් මිත්‍රභෙද කරන්නහුගේ කීම සත්‍ය යැ යි පිළිගනී ද හේ ද මෙසේ මරණයට පැමිණේ.

204 ජාතකපාළි-වතුකකන්තිපාතො

703. තෙ ජනා සුබමෙධනාති නරා සග්ගගතාරීච,
යො වාවං සන්ධිහෙදස්ස නාව බොධෙතති¹ සාරථී'ති.

9. සන්ධිහෙදජාතකං.

704. හතති හජෙභි පාදෙහි මුඛෙඤ්ඤ පරිසුඛතති,
ස වෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමභිපස්සයි.

705. අකෙතාසති යථාකාමං ආගමෙඤ්ඤස්ස න ඉච්ඡති,
ස වෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමභිපස්සයි.

706. අබ්බසබ්බාති අභුතෙන අලිකෙනමභිසාරයෙ,
ස වෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමභිපස්සයි.

707. හරං අත්තෙඤ්ඤ පානෙඤ්ඤ වස්ථසෙනාසනානි ව,
අඤ්ඤදස්සු හරා සන්තා තෙ වෙ රාජ පියා හොතති,
කං තෙන මභිපස්සයිති.

10. දෙවතාපසෙභ්වා.

චූළකුණාලවග්ගො පඤ්චමො.

තසුඤ්ඤානං:

නරානං අසකඛිවසිඤ්ඤවරො
නීලියමග්ගිවරෙඤ්ඤ පුත,
පුත රසායසකුටවරො
තථාරඤ්ඤසාරථී හතති දස.

චතුකකන්තිපාතො නිට්ඨිනො.

තඤ්ඤ වග්ගඤ්ඤානං:

වීචරං පුච්චිමඤ්ඤ
කුච්ඤ්ඤං බහුභාණකං,
චූළකුණාලවග්ගො සො
පඤ්චමො සුභකාසිතොති.

1. බොධනති - සිඹු.

703. රජාවායභිය, මිතුරන්ගේ මිතුරුකම බිඳින්නහුගේ කීම යම් කෙනෙක් සත්‍යයැ යි නො පිළිගනිත් ද ඔවුහු දෙවලොව ගියවුන් සේ සැප විඳිති.

9. සක්විභේද ජාතක යි.

704. රජතුමනි, අතින් පහරනේ යැ. පයින් පහරනේ යැ. මුහුණ පහරනේ යැ. (එහෙත්) හෙතෙම එකාභ්‍යයෙන් ප්‍රිය වේ. පහර දීමේ හෙතුවෙන් ප්‍රියවන්නා කවරේ දැ යි දන්නෙහි ද?

705. රජතුමනි, කැමැති සේ ආක්‍රොශ කෙරෙයි (එහෙත්) ඔහුට ආක්‍රොශ පැමිණීම රිසි නො වේ. හෙතෙම එකාභ්‍යයෙන් ප්‍රිය වේ. ඒ කරුණු නිසා ප්‍රියවන්නා කවරෙක් දැ යි දන්නෙහි ද?

706. රජතුමනි, අභූත වොදනාවෙන් වොදනා කරයි. බොරු සිහිපත් කරවන්නේ ය. හෙතෙම එකාභ්‍යයෙන් ප්‍රිය වේ. ඒ කරුණු නිසා ප්‍රියවන්නා කවරෙක් දැ යි දන්නෙහි ද?

707. රජතුමනි, ආභාරපාන ද රෙදිපිළි ද ඇඳුපුටු ආදිය ද ගෙන යන ඔවුහු එකාභ්‍යයෙන් ප්‍රිය වෙත්, ඒ කරුණු නිසා ප්‍රියවන්නා කවරෙක් දැ යි දන්නෙහි ද?

10. දෙවතා පඤ්ඤ ජාතක යි.

පස්වන මූලකුණාල වග යි.

එහි උද්දනය :

මිනිසුන්ගේ ඇලීම පවසන කිත්තරී ජාතක යැ ‘අසක්ඛිං’ යන පදය ඇති වානර ජාතක යැ, ‘අවසිමභ’ යනාදී වූ කුන්‍යනී ජාතක යැ, නීලිය සඳහන් කරන අමබවොර ජාතක යැ, අග්නිදහය කියන ගජකුමභ ජාතක යැ, සවාදු රස දක්වන කෙසව ජාතක යැ, යළි අයකුට ජාතක යැ, එසේම අරඤ්ඤ ජාතක යැ, සාරථියා ඇමතු සන්ධිභෙද ජාතක යැ, ‘භනන්’ පදයද ඇති දෙවතා පඤ්ඤ යැ යන දසය යි.

චතුකක නිපාතය නිමි.

එහි වර්ග උද්දනය :

වීර වර්ග යැ, පුච්චෙඤු වර්ග යැ, කුච්චුසක වර්ග යැ, බහු-භාණකයකු ඇති කොකාලික වර්ග යැ, පස්වැනි මූලකුණාල වර්ගය ද මොනවට ප්‍රකාශ කරන උද්දේ යි.

පඤ්චකනිපාටො

1. මණිකුණධර්මයො

- 708. ජිනො¹ රථසෂ්²මණිකුණඛලෙ ව
පුකෙඛ ව දුරෙ ව තරෙව ජිනො,
සබ්බසු භොගෙසු අසෙසිතෙසු
කසමා න සන්තපසි සොකකාලෙ.
- 709. පුබ්බෙ ව මච්චං විජහනි භොගා
මළෙචා වා තෙ³ පුබ්බතරං ජහාති,
අසසෂ්ඨා භොගිනො කාමකාමී
තසමා න සොවාමභං සොකකාලෙ.
- 710. උදෙති ආපුරති⁴ වෙති වනෙද
අසං තපෙඤානා⁵ පලෙති සුරියො,
විදිතා මයා සතකුක ලොකධම්මා
තසමා න සොවාමභං සොකකාලෙ.
- 711. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු
අසඤ්ඤතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී
යො පඤ්චිතො කොධතො තං න සාධු.
- 712. නිසම්ම ඛනිකියො කසිරා නානිසම්ම දියමපති,
නිසම්ම කාරිතො රඤ්ඤ යසො කිනති ව වඩ්ඪතිති.

1. මණිකුණධර්මජාතකං.

- 713. කිනත්ථ සන්තරමානොව ලාගිඤ්ඤා හරිතං තිණං,
බාද බාදති විලපි ගතසත්තං ජරග්ගවං.
- 714. න හී අනෙකන පානෙන මනො ගොණො සමුට්ඨභෙ,
ඤ්ඤා තුවච්චං විලපසි යථා තං දුම්මති තථා.
- 715. තරෙව තිට්ඨති සීසං හස්ථපාද ව වාළුධි,
සොතා තරෙව තිට්ඨනති මඤ්ඤා ගොණො සමුට්ඨභෙ.

- 1. ජිනො - සතා, මජ්ඣ.
- 2. රථසෂ් - සතා
- 3. මළෙචා ධනෙ - මජ්ඣ., ධම්ම.
- 4. ආපුරති වීයති - සතා
- 5. අසං තපෙඤානා - මජ්ඣ.

පඤ්චකනිපාතය

1. මණිකුණ්ඩල වර්ගය

708. (මහරජ, තෙපි) රජ අශ්ව මිණිකොඩොල් යන මෙයින් පිරිහුණු. එසෙයින් ම දුදුවන්නගෙන් හා බිරිඳගෙන් පිරිහුණු. සියලු ඉසුරු ඉතුරු නැතිව නැතිව ගිය කල්හි ශෝක වියයුතු අවස්ථායෙහි කවර හෙයින් ශෝක නොවන්නහු ද?

709. කාමකාමිය, (කාමය කැමැත්තාණෙනි) වස්තු සම්පත් සත්ත්වයා පළමු ව හැරයයි. (නැති වෙයි) සත්ත්වයා ද පළමු කොට ම වස්තු සම්පත් හැරයයි. (මැරෙයි) වස්තු සම්පත් ඇත්තෝ සදකාලික නොවෙති. එහෙයින් ශෝක කටයුතු කල්හි මම ශෝක නො කරමි.

710. සත්තුකය, වන්ද්‍රයා උදව් ක්‍රමයෙන් පිරි බැසයයි. සුය්‍යා ද ලොව උණුසුම් කොට බැස යයි. මා විසින් ලෝක ධර්මයන් (අටලෝ දහම) දන්නා ලදී. එහෙයින් ශෝක කටයුතු කල්හි මම ශෝක නො කරමි.

711. පස්කම් සුවයට ගිජු අලස ගිහියා නො මැනැවැ. හික්මීමක් නැති පැවිද්ද නො මැනැවැ. නො විමසා ක්‍රියා කරන රජ නො මැනැවැ. යම් පණ්ඩිතයෙක් කිපෙන සුලු ද ඒ කිපීම නො මැනැවි:

712. නරදෙවයාණෙනි, ඤාණිය තෙමේ විමසා කටයුතු කරන්නේ ය. නො විමසා කටයුතු නො කරන්නේ ය. විමසා කටයුතු කරන්නහුගේ පිරිවර ද කීර්තිය ද වඩනේ යි.

1. මණිකුණ්ඩල ජාතක යි.

713. නිල්තණ වහා කපා ගෙන අවුත් මළ මහලු ගොනාට කව කවැ යි කියන්නේ කිම?

714. ආහාරපානයෙන් මළ ගොනා නොම නැගීවීයි. මෝඩයකු මෙන් තෝ නිෂ්ඵල දෑක් කියමින් හඬනෙහි.

715. හීස අත්පා හා වලග එසේ ම (පෙර පරිදි) ඇත්තේ ය දෙකන් ද එලෙසින් ම ඇත්තේ ය. එහෙයින් ගොනා නැගීවී යයි යිනමි.

- 716. නෙවයාකසස සීසං වා හත්ථපාද න දිසසරෙ,
රුදං මකතිකථුපසීං නනු කුඤ්ඤෙව දුමමති.
- 717. ආදික්ඛං වත මං සනතං සතසිත්තංව පාවකං,
වාරිනා විය ඔසිඤ්ඤිං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 718. අබ්බුද්ධං වත මෙ සලලං සොකං හදයනීසසීතං,
යො මෙ සොකපරෙතසස පිතුසොකං අපානුදි.
- 719. සොභං අබ්බුද්ධසලලොසමී වීතසොකො අනාවිලො,
න සොවාමී න රොදමී තව සුඤ්ඤා මාණව.
- 720. එවං කරොතනි සපඤ්ඤා යෙ භොතනි අනුකම්පකා,
විනිවක්කයනති¹ සොකමභා සුඡාතො පිතරං යථාති.

2. සුජාතජාතකං.

- 721. නයිදං නිව්චං හවීතබ්බං ඉමමදක්ඛ
බෙමං සුභීඤ්ඤා සුඛතා ව කායෙ,
අත්ථවයෙ මා අහු සමච්චුද්දො
භීතභජලවො සාගරසෙසව මරෙඤ්ඤි.
- 722. යානි කරොති පුරිසො තානි අක්ඛනී පසසති,
කල්යාණකාරී කල්යාණං පාපකාරී ව පාපකං,
යාදිසං වපතෙ බීජං තාදිසං භරතෙ එලං.
- 723. ඉදං තදවරියවවො පාරාසරියො² යදබ්බි,
මාසසු කුං අකරා පාපං යංතං පච්ඡා කතං තපෙ.
- 724. අයමෙව සො පීඤ්ඤා ධොනසාමො³
යමි⁴ ඝාතයිං බකතියානං සහසසං,
අලුච්චතෙ වන්දනසාරලිතෙ
තමෙව දුක්ඛං පව්වාගතං මමං.
- 725. සාමාපි මො වන්දන ලිත්තගතො⁵
සිධ්දුව සොභඤ්ඤාකසස උග්ගතා,
අදිසවාච කාලං කරිසොමී උබ්බරිං
තං මෙ තතො⁶ දුක්ඛතරං හවීසසනීති.

3. ධොනසාම ජාතකං.

1. වීනිවඤ්ඤානි - මජ්ඣ.	5. වන්දනලිත්තගතං. - සීඉ. සය.
2. පාදානාවරියො - මජ්ඣ.	6. ඉපෙං - සීඉ.
3. ධොනසාමො - මජ්ඣ.	7. ධොන සාම - සීඉ, මජ්ඣ.
4. ගභං - මජ්ඣ.	

716. අපේ මිය ගිය මුත්තාගේ හිස වෙව්යි අත් පා වෙව්යි දක්නට නැත. මැටිසෑය අබ්මුබයෙහි හඬන තෙපි මෑ අඹන නො වහු ද?

717. ගිනෙලින් ඉසින ලද ගින්නක් මෙන් ගොකාගේනින් දූල්වුණු මා දිය ඉසෑ නිවන්නකු සෙයින් සියලු පිඩා හැර නිවාලූයේය.

718. පියා මළ සොවින් පෙළුණු මාගේ ශෝකය යමෙක් දුරු කෙළේ ද හේ හදවතේ ඇවිණි තුඩු ශෝක නමැති උඋ ඇඳ දමමේ ය.

719. මම උදුරා ලූ සෝක හුල් ඇති වෙමි, පහව ගිය ශෝක ඇති වෙමි, නො කැලඹුණ සිත් ඇත්තෙමි වෙමි. මාණවය, තොපගේ වචන අසා ශෝක නො වෙමි, නො හඬමි.

720. අනුකම්පාව ඇති කුවණැති යම් කෙනෙක් වෙත් නම් ඔවුහු සොවින් පෙළුණු පියා ශෝක රහිත කළ සුජාත මෙන් ශෝකයෙන් වළකති.

2. සුජාත ජාතක යි.

721. මුහම්දානස, නිරුපදුත බවත් ආහාරපාන සුලභ වීමත් හැමද එකසේ නො වේ. මුහුද මැද දී නැව කැඩී ගිය තැනැත්තේ ඉතා දුකට පත්වන්නේ යමසේ ද එසේ වස්තු විනාශයෙහි දී මුළා වේ.

722. පුරුෂයා යම් ක්‍රියාවක් කෙරේ ද එහි එලය තමා දකී. යහපත කරන්නා යහපත ද අයහපත කරන්නා අයහපත ද දකී. යම් වර්ගයක චිත්තයක් රොපණය කෙරේ ද එබඳු එලයක් ලබයි.

723. තෝ පව නො කරව, යම්බඳු පාපයක් කරන ලද්දෙහි නම් එය තා තවා යයි එකල්හි කීයේ ද මෙය පාරාසරිය නමැති ගුරු ඇදුරුකුමාගේ ප්‍රකාශයයි.

724. පිංගිය බමුණ, සඳුන්කල්ක තවරා සැරසුණු දහස්ගණනක් ඝෞත්‍රියයන් යම් ගසක්මුල දී විනාශ කරවීම ද, පැතුරුණු අතු ඇති ඒ ගස, දුක මා කරා නැවත පැමිණවී.

725. සඳුන්කල්ක ගල්වා ගොහමාන වූ සාමා ද මද සුළගේ සැලෙන මුරුංගා ගසක්සේ මනස්කාන්ත උබබරි බිසව ද නොදක මිය යන්නෙමි. මරණ දුකට වඩා ඇය නො දැකීමේ දුක ඉතා වැඩි ය.

3. ධොනසාබ ජාතක යි.

210 ජාත්‍යන්තර-පාලනවලට

- 726. උරුමයට තමා ජීවත්වීමේදී භාවිතා කරනු ලබන, එවැනි සම්පත් නිවැරදිව පෙන්වා දීමට සලකුණක් සකස් කිරීම.
- 727. බැංකුවකට නාමයක් සකස් කිරීමේදී, තමා එයට නාමයක් ගනු ලබන සේ තසමයා ගනී.
- 728. අනුමතයක් ලෙසට ආගමික අනුමතයක් ලෙසට ගනු ලබන, සභා ගනු ලබන නම ගනු ලබන තත්වය පරිදිවන.
- 729. බැංකුවකට නාමයක් සකස් කිරීමේදී, තමා එයට නාමයක් ගනු ලබන සේ තසමයා ගනී.
- 730. සභාව රොදේ කියා අසන තත්වය මෙ කිං එලං සියා, සෞඛ්‍යවිකල්පයන් භියොනා නො අරනී සියා.
- 731. බැංකුවකට නාමයක් සකස් කිරීමේදී, තමා එයට නාමයක් ගනු ලබන සේ තසමයා ගනී.
- 732. සභාව දරනු ලබන වැදගත්කමක් ලෙසට, එවැනි සම්පත්වලට යොමු වනු ලබන පෙන්වනුයෙහි.
- 733. බැංකුවකට නාමයක් සකස් කිරීමේදී, තමා එයට නාමයක් ගනු ලබන සේ තසමයා ගනී.
- 734. සභාව උදකලුමෙහි භිතොනා අයවිසන්ධියො, එවැනි සම්පත්වලට යොමු වනු ලබන පෙන්වනුයෙහි.
- 735. බැංකුවකට නාමයක් සකස් කිරීමේදී, තමා එයට නාමයක් ගනු ලබන සේ තසමයා ගනී.

4. උරුමයන්.

736. අනුමතයක් ලෙසට රොදනක් අනුමතයක් අසපුලුටා ජනා,¹ පසුකලුටුවලට භාවිතයක් කළමා සත නාමයකි.

1. ආගම - මහසං. සං.
 2. නුමුණුකොටු - මහසං. සං.
 3. අනුමතයක් අසපු ලුටා ජනා.

726. දිරු හැව හැර යන සර්පයා මෙන් ජීවිතේන්ද්‍රිය නැති හෙයින් සිය ශරීරය හැරද පරලොව ගිය කල්හි,

727. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඩා වැලැපීම නො දනී. එහෙයින් මළා වූ මොහුට නො හඩම්. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

728. කැඳවීමක් නැති ව එලොවින්, ආයේ ය. අනුදැනීමක් නැති ව මෙලොවින් ගියේ ය. කැඳවීමක් නැති ව යම්සේ ආයේ ද එසේ අනුදැනීමක් නැති ව ගියේ ය. එහි ලා කවර හැඩිමෙක් ද?

729 දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඩා වැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළා වූ ඔහුට නො හඩම්. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

730. ඉදින් හඩන්නේ නම් කෘශ ශරීර ඇත්තෙකිම වෙමි. ඒ මට කවර ප්‍රයෝජනයක් වේද? සූනිම්ප්‍රහිතවතුන්ට (මා කෙරෙහි) වැඩියක් නො ඇල්ම වන්නේ ය.

731. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඩා වැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළා වූ ඔහුට නො හඩම්. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

732. අහසේ යන හඳ දැක කුඩා ළමයෙක් එය ඉල්ලා යම්සේ හඩා ද, එසේ යමෙක් මිය පරලොව ගිය පුද්ගලයාට නැවත නැවත ශෝක කෙරේ ද එය ළමයාගේ හැඩිම වැන්න.

733. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඩාවැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළා වූ ඔහුට නො හඩම්. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

734. බිඳුණු වතුරකළය නැවත ගැළපිය නො හැක්කේ යම්සේ ද, යමෙක් මිය ගියහුට නැවත ශෝක කෙරේ ද එය මෙසේ නිෂ්ඵල තැනකි.

735. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඩා වැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළ ඔහුට නො හඩම්. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

4. උරග ජාතක යි.

736. සත රජතුමනි, සෙස්සෝ ශෝක කරති, හඩති. සෙසු ජනයා කදුළු සහිත මුහුණු ඇත්තෝ ය. (තෙපි) පහන්මුහුණ ඇත්තහු ය. කවර හෙයින් ශෝක නො කරන්නහු ද?

- 737. නාඛනනීතභරො සොකො නානාගතසුඛාවහො,
තසමා ධංක¹ න සොවාමී නචී සොකො දුතියතා.
- 738. සොචං පණ්ණු කිසො හොති භනනඤ්ඤානා න රුවවතී,
අමිත්තා සුමනා හොතති සලලවීඤ්ඤානා රුවවතී.
- 739. ගාමෙ වා යදි වා රඤ්ඤානි නිනෙත වා යදි වා ඵලෙ,
ධීතං මං නාගමිත්තනි² ඵවං දිට්ඨපඤ්ඤා අභං
- 740. යසසනතා නාලමෙකොච සබ්බකාමරසාරහො,
සබ්බාපි පයවී තසස න සුඛං ආවභිසසනීති.

5. සතජාතකං³.

- 741. එකො අරඤ්ඤා ගිරිකඤ්ඤායං
පගගග්ගා පගගග්ගා සිලං පවෙච්ඡයි,⁴
පුනපුනාං සනතරමානරුපො
කාරණීය කො නු තච ධිට්ඨෙසො.
- 742. අභං භිමං සාගරසෙවිතනාං
සමං කර්ණකාමී යථාපි පාණිං,
චිකිරිය යානුනි ච පබ්බතානි ච
තසමා සිලං දරියා පකඛ්චපාමී.
- 743. නයිමං මභිං අරහති පාණිකපං
සමං මනුසෙසා කරණායමෙකො,
මඤ්ඤාමිමඤ්ඤාච දරිං ජිගිංසං
කාරණීය භායසි ජීවලොකං.
- 744. සවෙ අයං භුතධරං න සතෙතා
සමං මනුසෙසා කරණායමෙකො,
ඵවමෙච්ච ඤං බුහෙම ඉමෙ මනුසෙසා
නානාදිට්ඨිකෙ නානයිසසයි තෙ.
- 745. සධ්විකතරුපෙන භවං මමඤං
අකඛාසි කාරණීය ඵවමෙතං
යථා න සකතා පයවී සමායං
කාතුං මනුසෙසන තථා මනුසෙසානි.

6. කාරණීයජාතකං.

- 1. චංක - සිඳු.
- 2. න නං මං ආගමිත්තනි - සිඳු.
- 3. ධිට්ඨජාතකං, - සතා.
- 4. පවෙච්ඡයි - සිඳු, මඡසං.

737. ධාකය, ශෝකය හිය දෙය යළි නොගෙනේ නො පැමිණි සැපය ගෙනෙන්නේ නො වේ. එහෙයින් ශෝක නො කරමි. ශෝකයට සහාය නො වෙමි.

738. ශෝක කරන්නා පඩු පැහැය ඇත්තේ වේ, කෘශ වේ. ඔහුට ආහාරය ප්‍රිය නොවේ. ශෝක නැමති හුලෙන් විදින ලදුව පෙළෙන කල්හි ඔහුගේ සතුරෝ ප්‍රීත වෙති.

739. ගමෙහි හෝ ඉදින් වනයේ හෝ වළ තන්හි හෝ ගොඩ තන්හි හෝ සිටින මා වෙත විපත් නො එන්නේ ය. මම ධ්‍යාන දක්නා ලද්දෙමි වෙමි. නැතහොත් අටලෝදහම දන්නා ලද්දෙමි වෙමි.

740. යමක්හුගේ සියලු යම්පත් රස එළවන එක් මැ ආත්මය තෙම ධ්‍යාන රස එළවන්නට යමක් නො වේ. එහෙයින් මුළු පොළොව ද ඔහුට (කායික වෛතසික) සුඛය නො එළවන්නේයි.

5. සත ජාතක යි.

741. කාරණ්ඩිය, හුදෙකලාව වනයෙහි වසනුයෙහි යුහුසුළු ස්වභාවයක් ඇති ව නැවත නැවතත් කඳුරැළියෙහි ගල් දමන්නෙහිය. මෙයින් තොපට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද?

742. මම සයුරෙන් වට වූ මේ මහපොළොව සියලු කඳු හා පර්වත විසුරුවා හැර අල්ල මෙන් සම කරන්නෙමි. එහෙයින් කඳුරැළියෙහි ගල් දමන්නෙමි.

743. කාරණ්ඩිය, එක් මිනිසෙක් මේ මහපොළොව අත්ල මෙන් සම කරන්නට නො හැකි වේ යයි සිතමි. තෙපි කඳුරැළිය පිරවීමට යන්න දරන්නහු මැ මේ සත්ත්වලෝකය හරනහු යයි (හෙවත් මරණයට පත්වන්නේ ය) සිතමි.

744. බ්‍රාහ්මණය, එක් මනුෂ්‍යයෙක් සතුන් ධරා සිටුනා මේ මහපොළොව සම කරන්නට සමත් නො වේ ද එපරිදි තෙපි ද නානාදෘෂ්ටික වූ මේ මනුෂ්‍යයන් සිල් ගන්නැයි කියා ඔවා දී තොප වශයට නො පමුණුවන්නහු යි.

745. කාරණ්ඩිය, මිනිසකු විසින් මේ පොළොව සම කරන්නට යම්සේ නො හැකි ද, එසේ මැ සියලු මනුෂ්‍යයෝ ද හික්මවන්නට නො පිළිවන්හ යි හවත් මාගේ ශුභ සිද්ධිය සලකා ස්වල්ප වශයෙන් මට යමක් කියේ ද එය එසේ ම ය.

6. කාරණ්ඩිය ජාතක යි.

- 746. වන්දුමි තං කුඤ්ජර සට්ඨිභායනං
ආරඤ්ඤකං යුථපතීං යසසඬිං,
පකෙඛති තං පඤ්ජලිකං කරොමි
මා මෙ වධි පුත්තකෙ දුබ්බලාය.
- 747. වන්දුමි තං කුඤ්ජර එකවාරිං
ආරඤ්ඤකං පබ්බතසාත්‍රුගොචරං,
පකෙඛති තං පඤ්ජලිකං කරොමි
මා මෙ වධි පුත්තකෙ දුබ්බලායං.
- 748. වධිසසාමි තෙ ලට්ඨකිකෙ පුත්තකානි
කීං මෙ තුවං කාහසි දුබ්බලාසි,
සතං සහසසානිපි තාදිසිනං
වාමෙන පාදෙන පපොථයෙය්‍ය.
- 749. නභෙව සබ්බඤ්ඤා ඛලෙන කිව්වං
ඛලං හි බාලසස වධාය හොති,
කරිසසාමි තෙ නාගරාජා අනඤ්ඤා
යො මෙ වධි පුත්තකෙ දුබ්බලාය.
- 750. කාකඤ්ඤා පසස ලට්ඨකිකං මඤ්ඤිකං නීලමකඤ්ඤිකං,
එතෙ නාගං අසාතෙසුං පසස වෙරසස වෙරිතං.
කසමා වෙරං න කඨිරාථ අපපියෙන ච කෙතථි'ති.

7. ලට්ඨකිකජාතකං.

- 751. අභමෙව දුසියා භුනහතා රඤ්ඤා මහාපතාපසස,
එතං මුඤ්ඤිකු ධම්මපාලං හතෙඤ්ඤා මෙ දෙව ඡෙදෙහි.
- 752. අභමෙව දුසියා භුනහතා රඤ්ඤා මහාපතාපසස,
එතං මුඤ්ඤිකු ධම්මපාලං පාදෙ මෙ දෙව ඡෙදෙහි.
- 753. අභමෙව දුසියා භුනහතා රඤ්ඤා මහාපතාපසස,
එතං මුඤ්ඤිකු ධම්මපාලං සිසං මෙ දෙව ඡෙදෙහි.
- 754. නහනුනිමසස රඤ්ඤා මිත්තාමච්චා ච විජජරෙ සුහද,
යෙ න වදන්ති රාජානං මා සාතධි ඔරසං පුත්තං.
- 755. නහනුනිමසස රඤ්ඤා මිත්තා ඤ්ඤි ච විජජරෙ සුහද,
යෙ න වදන්ති රාජානං මා සාතධි අත්‍රජං පුත්තං.
- 756. වන්දනරසාත්‍රුලිකතා බාහා ඡිජජනති ධම්මපාලසස,
දයාදසස පථව්‍යා පාණා මෙ දෙව රුජ්ඤන්තිති.

8. චුලලධම්මපාලජාතකං.

746. හැට අවුරුද්දෙන් බැස යන මද ඇති ඇත් රජුනි, තොප වදිමි. අරණ්‍යයෙහි ජාතය, යුථපතිය, පිරිවර ඇතියව මාගේ පියාපතීන් තොප වදිමි. දුබල මාගේ දරුවන් නො නසව.

747. හස්තීරාජය, තොප වදිමි. එකලා වූ හැසිරෙනුටු ආරණ්‍යකය, පර්වත හා කඳු සමීපයන්හි ආභාර සොයනුටු, පියාපතීන් තොප වදිමි. දුබල මාගේ දරුවන් නො නසව.

748. කැටකිරිල්ල තීගේ දරුවන් මරන්නෙමි. දුබල වූ තෝ මට කුමක් කරන්නෙහි ද? තී බඳු ලක්‍ෂයක් වුව ද වම පයින් (පාශා) සුඤ්චිසුඤ්ඤ කරන්නෙමි.

749. හස්තීරාජය, හැම තන්හි කාය ශක්තියෙන් ප්‍රයෝජන නැත. අනුවණයාගේ බලය (පර) හිංසාව පිණිස වෙයි. යමෙක් දුබල මාගේ දරුවන් මැරී ද ඒ තොපට විපතක් කරන්නෙමි.

750. කවුඩා කැටකිරිල්ල මැඩියා හා නිලමැස්සා බලව, මොව්හු හස්ති නාශයා මැරූහ. වෙර ඇතියන්ගේ වෙරයේ තරම බලව. එහෙයින්, කිසි කෙනකුන් කෙරෙහි වෙර නො කරව.

7. ලටුකික ජාතක යි.

751. දේවයන් වහන්ස, මහාප්‍රතාප රජුට වැරදි කෙළෙමි නමුත් නසන ලද වැඩ ඇත්තේ නමුත් මම ම ය. මේ ධම්පාල කුමරුවා මුදවා මාගේ අත් කපන්නේ මැනැව්.

752. දේවයන් වහන්ස, මහාප්‍රතාප රජුට වැරදි කෙළෙමි නමුත් නසන ලද වැඩ ඇත්තේ නමුත් මම ම ය. මේ ධම්පාල කුමරුවා මුදවා! මාගේ පා කපව.

753. දේවයන් වහන්ස, මහාප්‍රතාප රජුට වැරදි කෙළෙමි නසන ලද වැඩ ඇතියෙමි මම ම ය. මේ ධම්පාල කුමරුවා මුදවා! මාගේ හිස සිඳුව.

754. ඖරස පුත්‍රයා නො මරව යි රජකුමාට යම් කෙනෙක් නො කියත් ද, (එහෙයින්) මේ රජුට මිතුරෝ ද නෑයෝ ද හිතවත්තු ද ඒකාන්තයෙන් නැත්තාහ යි සිතමි.

755. පුතා නො මරව යි රජකුමාට යම් කෙනෙක් නො කියත් ද (එහෙයින්) මේ රජුට මිතුරෝ නෑයෝ හිතවත්තු ඒකාන්තයෙන් නැත්තාහ යි සිතමි.

756. පොළොවට හිමිකරු වූ ධම්පාල කුමාරයාගේ සඳුන් කල්ක ගල්වන ලද දැත කපති. දේවයන් වහන්ස, මාගේ පණ නිරුඳි වේ.

8. වූලලධම්මපාල ජාතක යි.

- 757. වික්කම රෙ මහාමීග වික්කම රෙ හරිපදා,
ඡීඤ වාරක්කිකං පාසං නාහං එකා වනෙ රමෙ.
- 758. වික්කමාමී න පාරෙමී භූමිං සුමහාමී වෙගසා,
දළෙහා වාරක්කිකො පාසො පාදං මෙ පරිකන්තකී.
- 759. අඤ්ඤාසු පලාසානී අසිං නිබ්බාහ පුද්දක,
පඨමං මං හනීත්තානං භන පච්ඡා මහාමීගං.
- 760. න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා භාසන්තිං මානුසිං මීගීං,
කුඤ්ඤා භද්දෙ සුඛී භොති එසො වාපි මහාමීගො.
- 761. එවං පුද්දක නාඤ්ඤා සහ සබ්බෙහි සුඤ්ඤා,
යථාභමඡ්ඡ නාඤ්ඤා මුක්තං දීයවා මහාමීගන්ති.

9. සුවණ්ණමීගජාතකං.

- 762. වානී ගජෙධා තිමිරානං කුසමුද්දෙ ව සොසවා,
දුරෙ ඉතො හි සුසන්ධි තම්බකාමාං තුදන්ති මං.
- 763. කථං සමුද්දමන්ති කථං අදුක්ඛී සෙරුමං¹
කථං තසසා ව තුඤ්ඤා අහු සග්ගසමාගමො².
- 764. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජාන ධනෙසිතං³,
මකරෙහමීද⁴ නාවා එලකෙතාහමප්පවිං.
- 765. සා මං සමෙකන්ත මුදුනා නිවචං වජ්ජනගන්ධනී,
අමෙකන්ත⁵ උඤ්ඤි හඤ්ඤා මාතා සුතංව ඔරසං.
- 766. සා මං අසොකන පානෙන වසෙන්ත සයනෙන ව,
අත්තනාපි ව මදුක්ඛී⁶ එවං තම්බ විජානහීති.

10. සුසන්ධිජාතකං⁷.

මඤ්ඤාකුණ්ඩලවග්ගො පඨමො.

තසසුද්දනං:

අපච්ඡිතවරොහරිතං කිණකො
අපච්ඡිතතපලවො උරගොවසතො,
දරියා සුත කුඤ්ඤර භනහතා
මීගසුක්කමසග්ගවරෙන දස.

1. වික්කමරෙ හරිපද වික්කමරෙ මහාමීග මජ්ඣං.
2. වධිචාන - මජ්ඣං.
3. තසසාහ - මජ්ඣං.
4. සෙරුමං - මජ්ඣං.
5. අහු - සා.
6. ධනෙසිතං. මජ්ඣං.

7. මධ්‍යමෙකීද - සා.
8. අමෙකන්ත - සා.
9. මදුක්ඛී - මජ්ඣං, සා.
10. සුගොතාදී ජාතකං - මජ්ඣං.

757. එමබා මෘගය, මහාමෘගය, වෑයම් කරව. රත්වත් පා ඇති මෘගය වෑයම් කරව. වරපටින් තැනූ පුඬුව සිඳින්න. එකලා වැ වනයෙහි (වාසයට) මම නො ඇලෙමි.

758. උත්සාහ ගනිමි. පුඬුව සිඳිලන්නට නො හැක්කෙමි. වේගයෙන් පොළොවට පහර දෙමි, තද වරපටින් කළ පුඬුව මගේ පා කපයි.

759. වැද්දණෙනි, මස් තැබීමට කොළ අතුරව. කඩුව කොපුවෙන් ඉවත ගනුව. පළමුව මා මරා පසුව මහාමෘගයා මරව.

760. මනුෂ්‍ය භාෂාවෙන් කියන (කථාකරන) මුවදෙනාක (පිළිබඳ) මා අසා නැත. දකින ලද්දේ ද නැත. සොඳුර, තෝ සුවපත්ව, මහමුවා ද සුවපත් වේවා!

761. වැද්දණෙනි, පුඬුවෙන් ගැළවුණ මහාමෘගයා දක මම අද යම්සේ සතුටු වෙමි ද, එසේ තෙපි ද නොපගේ නැයන් සමග සතුටු වේවා!

9. සුවණ්ණමිග ජාතක යි.

762. තඹ රජකුමනි, මීදෙල්ලමල්හි සුවඳ හමයි. දිය සයුර ද හඬ නගයි. සුසන්ධි බ්‍රහ්මාණ්ඩ මෙයින් දුර දෙසෙක වසයි. කාම සිතුවිලි මගේ හදවත පෙළයි.

763. සයුර කෙසේ තරණය කෙළේ ද සේරුම දුපත කෙසේ දුටුවේ ද සගගය, ඇගේ ද තාගේ ද සමාගමය හෙවත් එක්වීම කෙසේ වී ද.

764. හරුකව්‍ය නැමැති තොටුපලින් පිටත්ව ධන සෙවීමට යන වෙළෙඳුන්ගේ නැව මෝරුන් විසින් බිඳින ලද මම පුවරුකඩෙකින් එතෙර ගියෙමි.

765. නිතර හමා යන සඳුන් සුවදකි ඒ හදාවෝ මුදුමොළොක් බසින් කතා කොට ඕරස පුත්‍රයකු ගන්නා මවක මෙන් මා දෝතින් ගොඩට ගත්හ.

766. තඹය, ඒ විත්‍රලොවනාවෝ මා ආභාරපානයෙන් ද වස්තුයෙන් හා සයනයෙන් ද පිනවුහ. එපමණක් නොව අභිරමණයෙන් ද මා පිනවුහ. එය මෙසේ දනු මැනවි.

10. සුසන්ධි ජාතක යි.

පලමුවන මණිකුණ්ඩල වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

මණිකුණ්ඩල (ජීනවර) ජාතක යැ, සුජාත (හරිත) ජාතක යැ, ධොනසාක (හික්කපලව) ජාතක යැ, උරගජාතක යැ, සතජාතක යැ, කාරණ්ඨිය (දිරි) ජාතක යැ, ලවුකික (කුඤ්ජර) ජාතක යැ, වුලලධම්මපාල (භූතභත) ජාතක යැ, සුවණ්ණමිග (මිගපුතන) ජාතක යැ, සුසන්ධි (සග්ග) ජාතක යැ යි දසයෙක් වේ.

2. වණණාරොහමගෙයා

- 767. වණණාරොහෙන ජාතියා බලනී කකමණෙන ව¹,
සුඛාහු න මයා සෙයොයා සුද්ධ² ඉති භාසසී.
- 768. වණණාරොහෙන ජාතියා බලනී කකමණෙන ව,
සුද්ධො න මයා සෙයොයා සුඛාහු ඉති භාසසී.
- 769. එවණේ ම. විහරනතං සුඛාහු සමම දුඛෙසී,
නදනාහං තයා සඤ්ඤිං සංවාසමභිරොවසෙ.
- 770. යො පරෙසං වචනානි සඤ්ඤෙථ³ යථාතථං,
බ්විසං භිජෙජථ ඵ්ඤාසමී වෙරණේ පසවෙ බහුං.
- 771. න යො මිඤ්ඤා යො සද අපමනො
හෙදසඤ්ඤි රජධමෙවානුපසසී,
යසමිණේ සෙතී උරසීව පුඤ්ඤා
ස වෙ මිඤ්ඤා යො අහෙජෙජා පරෙතීති.

1. වණණාරොහජාතකං.

- 772. සීලං සෙයොයා සුතං සෙයොයා ඉති මෙ සංසයො අහු,
සීලමෙව සුතා සෙයොයා ඉති මෙ නන්ථී සංසයො.
- 773. මොයා ජාති ව වණණණ ව සීලමෙව කිරුකතමං,
සීලෙන අනුපෙතස්ස සුතෙනෙත්ථා න විජ්ජති.
- 774. බක්ඛයො ව අධම්මට්ඨො වෙඤ්ඤා වාධම්මනිසසීතො,
තෙ පරිච්චජ්ජහො ලොකෙ උපපජ්ජන්ති දුග්ගතිං.
- 775. බක්ඛියා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා සුඤ්ඤ වණ්ඛාලපුකකුසා,
ඉධ ධම්මං වරීඤ්ඤාන භවන්ති තිදිවෙ සමා.
- 776. න වෙද සංපරායාය න ජාති නොපි බන්ධවා,
සකණේ සීලං සංසුඤ්ඤං සපෙරායසුඛාවහන්ති.

2. සීලවිමංස ජාතකං.

- 1. බලා - සීල.
- 2. සුද්ධො - මජ්ඣ, සීල.
- 3. සද්ධෙයා - මජ්ඣ.

2. වණණාරොහ වර්ගය

767. සුද්ධයෙනි, (කෙපි) ශරීරවර්ණයෙන් ද ආරොහපරිණාහයෙන් ද උක්කම ජාතියෙන් ද කාය බලයෙන් හා වීර්ය බලයෙන් ද සුබාහු නම් ව්‍යාසුයා මට වඩා උසස් නො වේ යයි කියවූ ද?

768. එම්බා සුබාහු, (කෙපි) ශරීරවර්ණයෙන් ද ආරොහපරිණාහයෙන් ද උක්කම ජාතියෙන් ද කාය බලයෙන් හා වීර්ය බලයෙන් ද සුද්ධ මට වඩා උසස් නො වේ යයි කියවූ ද?

769. සගය, සුබාහු මෙසේ තා හා සමග වැවසන මා හිවලාගේ බස් පිළිගෙන නසනු කැමැත්තහු ය. මෙතැන් පටන් මම තා සමග වසනු නොකැමැත්තෙමි.

770. යමෙක් මෙරමාගේ මිත්‍රාවචනයන් කථා ලෙස හදහා ගනී ද හේ මිතුරා කෙරෙහි වහා බිඳෙන්නේ යැ. බොහෝ වූ වෛරය ද දනවන්නේ යැ.

771. යමෙක් හැමදු නො පමාව මිත්‍රභේදයෙහි සැක ඇත්තේ ද මිත්‍රයාගේ සිදුරු මැ දක්නාසුලු වේ ද හේ මිතුරෙක් නො වෙයි. යමෙක් ඖරස පුත්‍රයකු මෙන් වෙසේ ද අනුන් විසින් බිඳිය නොහැකි වේ ද හේ ජකාන්තයෙන් මිතුරෙක් වේ.

1. වණණාරොහ ජාතක යි.

772. සීලය ශ්‍රේණිය වේ ද ග්‍රාහය ශ්‍රේණිය වේ ද? යි මට සැකයෙක් විය. ග්‍රාහයට වඩා සීලය මැ ශ්‍රේණිය වේ යන මෙහි (දන්) සැකයෙක් මට නැත.

773. ඝණ්ටියාදි ජාති ද ශරීර වර්ණ ද තුළින් යැ. සීලය ම උතුම් වේ උ. සීලයෙන් යුක්ත නො වූවහුගේ ග්‍රාහයෙන් ප්‍රයොජනයෙක් නැත.

774. අධර්මයෙහි පිහිටි ඝණ්ටියා ද අධර්මය ඇසුරු කළ වෛශ්‍යයා ද යන දෙදෙන දෙවමිනිස් දෙලොව හැර දුගතියෙහි උපදිති.

775. ඝණ්ටිය යැ බ්‍රාහ්මණ යැ වෛශ්‍ය යැ ඉද්‍ර ය. වණ්ඩාල යැ බඳුරු යැ යන කුලයන්හි උපන්නේ මෙලොව පින්කම් කොට දෙවලොව දී සම වෙති.

776. වෙදයෝ ද ජාතිය ද නෑයෝ ද පරලොව සුව පිණිස නො වෙත්. තමාගේ පිරිසුදු සීලය මෙලොව පරලොව සුව පිණිස වේ.

2. සීලවිමංස ජාතක යි.

- 777. හිරිං තරන්තං විජිග්ඵච්ඡමානං
තවාහමසමිං ඉති භාසමානං,
සෙය්‍යානි කමමානි අනාදිය නතං
නොසො මමනති ඉති තං විජඤ්ඤ.
- 778. යං හි කසිරා තං හි වදෙ යං න කසිරා න තං වදෙ,
අකරොනතං භාසමානං පරිජානන්ති පඤ්ඤිකා.
- 779. න යො මිනො යො සද අපමනො
හෙදසඛති රතමෙවානුපසසී,
යසමිඤ්ඤි සෙති උරසීව පුනො
ස වෙ මිනො යො අහෙජජා පරෙහි.
- 780. පාමොජ්ජකරණං යානං පසංසාවහනං සුඛං,
ඵලානිසංසො භාවෙති වහනො පොරිසං ධුරං.
- 781. පච්චෙකරසං පිත්වා රසං උපසමස්ස ව,
නිදුරො හොති නිත්‍යපො ධම්මපිතිරසං පිච' නති.

3. හිරිජාතකං.

- 782. කො නු ස නතමි පජොනෙ අභිපරියෙසනං වරං,
අදුකඛි රතතිං ඛජොජාතං ජාතවෙදං අම ඤ්ඤථ.
- 783. සවාසස ගොමයවුණණනි අභිමසං තිණානි ව,
විපරිතාය සඤ්ඤාය නාසකඛි පජ්ජලෙනවෙ.
- 784. ඵචච්චි අනුපායෙන අසං න ලහතෙ මගො,
විසාණනො ගවං දෙහං යසු වීරං න විදුති.
- 785. විච්චෙහි උපායෙහි අසං පපොනති මාණවා,
නිග්ගහෙන අමිත්තානං මිත්තානං පග්ගහෙන ව.
- 786. සෙණිමොකො පලාහෙන වලලභානං නයෙන ව,
ජගතිං ජගතිපාලා ආවසනති වසුඤ්ඤරතති.

4. ඛජොජාපණකපඤ්ඤා.

777. ලජ්ජාව දුරු කරන මිතුරුබව පිළිකල් කරන මම ඔබගේ මිත්‍රයෙක්මි යි වචන මාත්‍රයෙන් කියන, දෙමි කරමි යන ප්‍රතිඥාව අනුව ක්‍රියා නො කරන මේ පුද්ගල මාගේ මිත්‍රයෙක් නො වේ යයි ඔහු දනගන්නේ ය.

778. යමක් කරන්නේ ද එය මැ කියන්නේ ය. යමක් නො කරන්නේ ද එය නො කියන්නේ ය, නො කරන දය කියන ඔහු පඬිවරු හඳුනාති.

779. යමෙක් හැමද නො පමා වැ මිත්‍රහේදයෙහි සැක ඇත්තේ ද මිතුරාගේ සිදුරු මැ දක්නාසුලු වේ ද හේ මිතුරෙක් නො වෙයි. යමෙක් ඔරස පුත්‍රයකු මෙන් වෙසේ ද අනුන් විසින් බිඳිය නො හේ ද හේ ඒකාන්තයෙන් මිතුරෙකි.

780. දුන සීල භාවනාදි පුරුෂයාට අයත් පුණ්‍යක්‍රියා කිරීමට වැයම් කරන, එලය හා ආනිශංසය විඳිනු රිසි පුද්ගලයා සතුටට හේතුවන පැයැසුම් ගෙන දෙන සැපය දියුණු කරයි.

781. දහමරස පානය කරන්නේ ත්‍රිවිධ විවේකරසය ද (කාය විවේක, චිත්තවිවේක, උපධිවිවේක) කෙලෙස් සන්තිද්‍රවාලීමෙන් ව්‍යුපගමසුඛය ද පීඩා නැතිකර ද පවි නැතිකර ද වේ.

3. හිරි ජාතක යි.

782. කවරෙක්, දැල්වෙන ගිනි ඇති කල ගිනි සොයා ඇවිදිනුයේ රාත්‍රියේ කණමැදිරියක දැකූ ගිනිය යි සිතා ද,

783. හෙතෙම කණමැදිරියා මතුයෙහි ගොමරිටි තණරොඩු එකතු කොට වැරදි කල්පනාවෙන් ගිනි පිඹින්නේ නමුදු ගිනි දල්වන්නට නොහැකි වී ද,

784. එපරිදි පිළිවෙළ වරදවාගෙන සොයන අඤානායා ප්‍රයෝජන නො ලබයි. ගවහඟින් කිරි දෙවන්නා කිරි නොලබන්නාක් මෙනි.

785. නොයෙක් ක්‍රමයන්ගෙන් මිනිස්සු දියුණුවට පැමිණෙත්. සතුරන්ට නිග්‍රහ කිරීමෙන් ද මිතුරන්ට සංග්‍රහ කිරීමෙන් ද,

786. සේනාවට ප්‍රධාන ඇමැතියන් ලැබීමෙන් ද විශ්වාස කටයුතු ඇමැතියන්ගේ උපක්‍රමයන්ගෙන් ද යන උපායයන්ගෙන් පොළොව අයිති කරගෙන රජවරු වෙසෙති.

4. බජ්ජාපණක ප්‍රශ්නය.

- 787. ධුතෙණාමිති¹ සම්ම සුමුඛ ජුනෙ අක්ඛපරාජිතො,
හරෙති² අම්බපක්ඛානී විරියනොත භක්ඛයාමසෙ.
- 788. අලිකං වත මං සම්ම අභුතෙන පසංසයි,
කො තෙ සුතො වා දිට්ඨො වා සුමුඛො නාම මක්ඛවො.
- 789. අජ්ජාපි මෙ නිං මනයි යං මං නිං අභිතුණ්ඨික,
ධඤ්ඤපණං පවිසිනො මනෙතො ජාතං භනාසි මං.
- 790. තාභං සරං දුක්ඛසෙයාං අපි රජ්ජම්බි කාරයෙ,
නෙවාභං යාවිතො දජ්ජං තථා හි භයතජ්ජිතො.
- 791. යඤ්ඤ ජඤ්ඤා කුලජාතං ගලෙහ නික්ඛං අමච්ඡරිං,
තෙන සබ්බඤ්ඤ මිත්තඤ්ඤ ධිරො සක්ඛාකුමරහතී'ති.

5. අභිතුණ්ඨිකජාතකං.

- 792. මධුව ඡණ්ණං මධුරසං මධුගන්ධං වීසං අහු,
ගුමබ්බියො සාසමෙසානො අරඤ්ඤා ඔදති වීසං.
- 793. මධු ඉති මඤ්ඤමානා යෙ තං වීසමසායිසුං,³
තෙසං තං කට්ඨකං ආසි මරණං තෙනුපාගමු.
- 794. යෙ ව බො පට්ඨසඛියා වීසං තං පරිච්ඡස්සුං,
තෙ ආකුරෙස්ස සුබ්බා ධය්ඤාමානෙස්ස නිබ්බුතා.
- 795. එවමෙව මනුසෙස්ස වීසං කාමා සමොභිතා,
ආමීසං බන්ධනං වෙතං මච්චුවසො ගුහාසයො.
- 796. එවමෙවං ඉමෙ කාමෙ ආකුරා පරිචාරකෙ,
යෙ සද් පරිච්ඡෙජ්ජනති සඛිතං ලොකෙ උපච්චගුතති.

6. ගුමබ්බියජාතකං.

- 1. ධුතෙණාමිති - සීලි.
- 2. හරෙති - සීලි, භාලෙති - මජ්.ස.
- 3. වීසමබාදීසු - මජ්.ස., සා.

787. යහළු සුමුබය, (මම) දු කෙළියෙන් පැරැදුණු ධුර්තයෙක්මි. අඹපල හෙළාලවි. තොපගේ වීර්යය අනුභව කරමි. තොපගේ වීර්යයෙන් උපන් අඹ පල අනුභව කරමි යි සේයි.

788. යහළුව, නැති ගුණයෙන් මා පසස්තෙහි එය එකැවින් මුසා යැ. වානරයා සුඤ්ඤ මුහුණ ඇත්තෙකැයි කවර තැනෙකැ තා විසින් අසන ලද ද දක්නා ලද හෝ වෙද?

789. අභිකුණ්ඩිකය, මන් වූ තෙහි සයින් පෙළුණු මා ධාන්‍යාපණයට ඇතුළු කොට යම් භෙයෙකින් (උණපත්තෙන්) පහර දුන්නෙහි ද එය අද දක්වා මා සිත්හි පවතී.

790. (ඉදින් තෙහි බරණැස් රජය ගෙනැදී) මා ලවා රජය කරවන්නහු වී නමුදු ධාන්‍යාපණයෙහි ඒ දුකභයනය සිහි කරන මම තොප විසින් අයදනා ලද්දේම එක් අඹපලයකුදු නො දෙමි. එසේ මැ යි. තොප විසින් මම බියෙන් තැති ගන්වන ලදිමි.

791. ප්‍රාඥ තෙම යමකුත් සුජාකුලයෙහි උපනෙකැ මවුකුස හෝ (සරසා පිළියෙළ කරන ලද) යහන් ගැබ්හි තාප්තයෙකැ නොමසුරෙකැ යි දන්තේ ද ඔහු හා සමග යහළු බව ද මිතුරු බව ද සටනාවට නිසි වේ.

5. අභිකුණ්ඩික ජාතක යි.

792. මි වැනි පැහැය ඇති මි වැනි රස ඇති මි වැනි සුවද ඇති විෂයෙක් විය. ගුම්බිය නමැති යකෙක් ආහාර සොයනුයේ වනයෙහි විෂ බහාලී ය.

793. මි යයි සිතා යම් කෙනෙක් එය කැවේ ද ඔවුන්ට එය කටුක විය. එයින් ඔව්හු මළහ.

794. යම් කෙනෙක් නුවණින් සලකා බලා ඒ විෂ වර්ජනය කළේ ද ඔව්හු මරණාසන්න වූවන් අතරේ සුවපත් වූහ. විෂ තෙදින් දුවෙනුවන් අතුරෙහි නිව්යහ.

795. එපරිදි පංචකාමයෝ මිනිසුන් අතුරේ ඒ ඒ තැනැ තබාලූ විෂයකැ යි දතයුත්තාහ. මේ පංචකාම ආමිෂ ද බන්ධන ද වෙයි. තෙල පංචකාමය ගරිරය නැමැති ගුහායෙහි වෙසෙන මාරයා මැ යි.

796. එපරිදි කෙලෙස් පරිවාරකයන් ඇති මේ පංචකාමයන් මරණාසන්න නුවණැති යම් පුරුෂ කෙනෙක් හැදි කල්හි දුරු කෙරෙත් ද ඔහු ලොකයෙහි සඛය සඛිඛාත රාගාදී කෙලෙසුන් ඉක්මවා ගියාහු වෙත්.

6. ගුම්බිය ජාතක යි.

- 797. යවායං සාළියජාපොති කණ්ණසප්පං අගාහග්ගි,
තෙන සප්පජනායං දට්ඨො භතො පාපානුසාසකො.
- 798. අභනනතමභනනාරං¹ යො නරො භනතුමීච්ඡති,
එවං සො නිභතො සෙති යථායං පුරිසො භතො.
- 799. අභනනතමසාතෙන්නං² යො නරො භනතුමීච්ඡති,
එවං සො නිභතො සෙති යථායං පුරිසො භතො.
- 800. යථා පංසුමුලිනීං පුරිසො පට්ඨානං පටිකඛිපෙ,
තමෙව සො රරො භනති තථායං පුරිසො භතො.
- 801. යො අප්පද්ධධස්ස නරස්ස දුස්සති
සුද්ධස්ස පොසසො අනඛගණස්ස,
තමෙව බාලං පට්ඨෙති පාපං
සුමුමො රජො පට්ඨානංව ඛිංඤනාති.

7. සාළියජාතකං.

- 802. අමිත්තභස්සභතො තචසාරසමපපිතා,
පසනතමුච්චිණ්ණිඤ්ඤාසු කසමා තුමෙඝ න සොචරං.
- 803. න සොචනාය පරිදෙවනාය
අසො ව ලබ්භා³ අපි අප්පකොපි,
සොචනකමෙනං දුබ්බං වීදිසා
පට්ඨිත්ථිකා අභතමනා භවන්ති.
- 804. යතො ව ඛො පණ්ඨිතො ආපදසු
න චෙධති අස්ථිතිච්ඡයඤ්ඤ,
පච්චිත්ථිකාස්ස දුබ්බා භවන්ති
දිස්වා මුඛං අච්ඡාරං පුරාණං.
- 805. ජප්පන මනෙතන සුභාසිතෙන
අනුප්පදනෙන පට්ඨෙණියා වා
යථා යථා යස්ස ලහෙරං අස්ථං
තථා තථා තස්ස පරිකාමෙය්‍ය.
- 806. යතො ව ජානෙය්‍ය අලබ්භනෙනෙය්‍යො⁴
මයාව⁴ අඤ්ඤන වා එස අසො,
අසොචමානො අධිවාසයෙය්‍ය
කමමං දළභං කිනති කරොමීදනිති.

8. තචසාරජාතකං.

1. අභනනාර මභනනාරං - සමු මජ්ඣ.
 2. අභනනාරමභාතෙතනං - මජ්ඣ.
 3. අසොච ලබ්භා - ස්‍යා අසොචලබ්භා - මජ්ඣ.
 4. මයා වා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
 (* සමෙ පජානෙය්‍ය අලබ්භනෙය්‍යො - අංගුත්තරනීතිය.)

797. දුෂ්ට වෛද්‍යවරයෙක් සැලලිහිණි පැටියෙකු ියි (කියා) බාලයකු ලවා නයකු ගැන්වී ද මේ ලාමක අනුසාසකයා ඒ සර්පයා විසින් ඩසින ලදුව මළේ ය.

798. යම් මිනිසෙක් (අනුන්) නොපහරන නො මරන කෙනකු නසන්නට කැමැති වේ ද හේ මේ පුරුෂයා මළේ යමයේ ද එයේ නටුයේ මරණශයායෙන් හෝනේ ය.

799. යම් මිනිසෙක් (අනුන්) නොපහරන නො මරන කෙනකු මරන්නට කැමැති වේ ද හේ මේ පුරුෂයා මළේ යමයේ ද එයේ නැසුණේ හෝනේ ය.

800. යමයේ පුරුෂයෙක් පස්මිටක් උඩුසුළඟට දමා ද, එ රජස් ඔහු මැ පහරනේ ද එයේ මේ පුරුෂයා ද නැසුණේ ය.

801. යමෙක් නිරපරාධ වූ නිකෙලෙස් වූ පුරුෂයාට දෙවන කෙරේ ද උඩුසුළඟට දැමූ දුලී ලෙසින් අපරාධ කළ එ මැ අනුවණයා කරා පාපය පෙරළා එන්නේ ය.

7. සාළිය ජාතක යි.

802. සතුරන් අතට පත් වූ හුණ දඹුවක බඳනා ලද තෙපි ප්‍රියමනාප මුහුණ ඇත්තහු ය. කවර හෙයින් තෙපි ශෝක නො කරවූ ද?

803. ශෝක වීමෙන් ද හැඩීමෙන් ද මද වූ හෝ ප්‍රයෝජනයක් ලද නො හැකිය. දුකඛිත වූ එහෙයින් මැ ශෝක කරන මොහු දැනගත් සතුරෝ සතුටු වෙති.

804. අතී විනිශ්චය දන්නා නුවණැත්තා යම්හෙයකින් විපතෙහි දී නොසැලේ ද එහෙයින්, විකෘත නො වූ පළමු පැවැති මුහුණ දක්නා සතුරෝ දුකට පත් වෙති.

805. මන්ත්‍ර ජප කිරීමෙන් ද සාකච්ඡාවෙන් ද ප්‍රියවචනයෙන් ද අල්ලස් දීමෙන් ද ප්‍රවේණි කථායෙන් ද යි යම් යම් පරිද්දෙකින් යම් තැනෙකැ ප්‍රයෝජනයක් ලැබේ ද එහි ලා ඒ ඒ අයුරින් වැයම් කරන්නේ ය.

806. මා විසින් හෝ අන් කෙනකුන් විසින් හෝ තෙල අතී ලබන්නට නො හැකි යයි යම් හෙයකින් දැනී නම් දැඩි කර්මයෙකැ දැන් කුමක් කෙරෙමි ද යි ශෝක නො කෙරෙමින් ඉවසන්නේ යි.

8. තවසාර ජාතක යි.

- 807. ක්‍රාහං දෙව්‍යානමකරං කීං පාපං පකතං මයා,
යමෙව සිරස්මිං ඔහවට්ඨ වකකං හමති මජ්ඣකෙ.
- 808. අතිකකමම රමණකං සද්ධමනඤ්ඤා දුහකං,¹
බ්‍රහ්මනරඤ්ඤා² පාසාදං කෙනටෙධන ඉධාගතො.
- 809. ඉතො ඛහුතරා හොගා අනු මඤ්ඤා භවිස්සරෙ,
ඉති එතාය සඤ්ඤාය පස්ස මං ව්‍යසනං ගතං.
- 810. වතුධති අට්ඨජකිගමා අට්ඨකාහි ව සොළස³,
සොළසාහි ව ඛන්තිංස අත්ථිවජං වකකමාසදෙ,
ඉච්ඡාහතසස පොසස්ස වකකං හමති මජ්ඣකෙ.
- 811. උපරි විසාලා⁴ දුපපුරා ඉච්ඡා විසදගාමීනී⁵,
යෙ තං අනුභවිජකිගති තෙ හොතති වකකධාරිතො⁶ ති.

9. මිත්තවිඤ්ඤාජාතකං.

- 812. හංසො පලාසමච්ච නිග්‍රොධො සමම ජායති⁷,
අචකසමිං⁸ තෙ නිසිනොච සො තෙ මමොති ජෙච්ඡති.
- 813. වඩඪකුමෙච්ච⁹ නිග්‍රොධො පතිට්ඨස්ස භවාමහං,
යථා පිතා ව මාතා වා¹⁰ එවමෙසො හවිස්සති.
- 814. යං තං අචකසමිං වඩෙඪසි¹¹ ධීරරුකං භයානකං,
ආමනත මො තං ගච්ඡාම වුධ්ධිමස්ස න රුච්චති.
- 815. ඉදනි මො මං භායති මහානෙරු නිදස්සනං,
හංසස්ස අනභිඤ්ඤාය මහා මෙ භයමාගතං
- 816. න තස්ස වුධ්ධි කුසලපසසථා
යො වඩඪමානො සසමෙ පතිට්ඨං,
තස්සුපරොධං පරිස වකමානො
පතාරඪි මුලවධාය ධීරොති.

10. පලාසජාතකං.

වණණාරොහවගෙගා දුච්ඡියො.

- 1. උහරි සිමු, උහවට්ඨ - මජ්ඣ.
- 2. අතිකකමමරමණං-සද්ධමනඤ්ඤාදුහකං - මජ්ඣ.
- 3. බ්‍රහ්මනරඤ්ඤා - සිමු, මජ්ඣ.
- 4. අට්ඨභිවාපිසොළස දුපපුරං - මජ්ඣ.
- 5. උපරි විසාලං - මජ්ඣ.
- 6. ඉච්ඡා විසදගාමීනී - මජ්ඣ., සිමු.
- 7. සමපජායති - මජ්ඣ.
- 8. අචකසමිං - මජ්ඣ.
- 9. වඩ්ඪකමෙච - මජ්ඣ.
- 10. පිතාවා මාතා වා - සිමු.
- 11. වදෙධසි - සිමු, මජ්ඣ.

807. යම් හෙයෙකින් මගේ හිස පැහැර වක්‍රය මස්තකයෙහි බලා ද එබඳු කවර වරදක් මම දෙවියන්ට කෙළෙමි ද මා විසින් කවර පාපයක් කරන ලද ද?

808. පළිඟු රිදී මැණික් සහ රුවන් යන ප්‍රාසාදයන් ඉක්ම කවර හෙයෙකින් මෙහි ආයෙහි ද?

809. මේ සතර පහයෙහි සම්පතට වඩා මෙහි බොහෝ ඇති වනැයි මේ හැඟීමෙන් විපතට පත් මා බලව.

810. සතර දෙනකුන්ගෙන් නො සතුටු ව අටදෙනකුන් ළඟට ගියේ යැ. අට දෙනකුන්ගෙනුදු නො සතුටු ව සොළොස් දෙනකුන් ළඟට ගියේ යැ. සොළොස් දෙනකුන්ගෙනුදු නොසතුටු ව දෙකීස් දෙනකුන් ළඟට ගියේ ය. අධික අධිකය පතන්නේ උරවක්‍රයට පැමිණියේ ය. තණතායෙන් නැසුණ පුරුෂයා මතැ උරවක්‍රය බලා.

811. මතු මත්තෙහි විශාල වූ පුරවන්නට නො හැකි තෘෂ්ණා තොමෝ (රූපාදි අරමුණෙහි) පැතිර පවත්නී ය. යම් කෙනෙක් ඒ තෘෂ්ණාව පුනාපුනා ගිජු වැ ගනින් ද ඔහු වක්‍රධාරී වෙති.

9. මිත්තවිත්දක ජාතක යි.

812. භංසයා පලාස දෙවියාට මෙසේ කී ය: යහළුව, නුගරුකෙක් හටගනී. ඒ නුගරුක නොපගේ අධික සඛිඛ්‍යාත වෙලෙප්ති හුන්නේ මැ නොපගේ මමීයන් සිදුනේ යැ.

813. නුගරුක වැඩේවා. මේ රුකට මම පියකු මෙන් හෝ මවක මෙන් හෝ පිහිට වෙමි. තෙල තැනැත්තේ මහලු මාපියනට දරුවකු මෙන් පිහිට වන්නේ යැ.

814. යම් හෙයෙකින් තෙපි බිය ගෙන දෙන කිරිගස ඇකයේ වඩවු ද (එහෙයින්) නොප අමතා යමිහ. මේ නුගරුකෙහි වර්ධනය මට රුස්නේ නො වෙයි.

815. (බාල කල්හි මා තුටු කළ මේ නුගරුක) දැන් (වැඩීගියෙ) මා බිය පත් කරයි. භංසයාගේ මහමෙර බඳු වචනය අසා නො දන මට මහබියෙක් ආයේ ය.

816. යමෙක් වැඩෙනුයේ තමහට වූ මූල ප්‍රතිෂ්ඨාව නසා ද ඔහුගේ ඒ වැඩීම නුවණැත්තන් විසින් නො පසස්නා ලද ය ඔහුගෙන් වන විනාශය යයි සැක කරන නුවණැත්තේ මුලිනුපුටන්නට වැයම් කරන්නේ ය.

10. පලාස ජාතක යි.

දෙවැනි වණනාරොහ වර්ග යි.

3. අධිධ්වගෙගා

- 817. එවලභුත්තස්ස තෙ රාජ ආගතස්ස වසෙ මමං,
අත්ථි නු කොච්චි පරියායො යො තං දුක්ඛා පමොචයෙ.
- 818. එවලභුත්තස්ස මෙ තාත ආගතස්ස වසෙ තච,
තත්ථි නො කොච්චි පරියායො යො මං දුක්ඛා පමොචයෙ.
- 819. නාඤ්ඤං සුචරිතං රාජ නාඤ්ඤං රාජ සුභාසිතං,
තායතෙ මරණ කාලෙ එවමෙචිතරං ධනං.
- 820. අකෙකාව්ඪි මං අච්ඨි මං අජිනි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං උපනඤ්ඤානි වෙරං තෙසං න සමමති.
- 821. අකෙකාව්ඪි මං අච්ඨි මං අජිනි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං න උපනඤ්ඤානි වෙරං තෙසුපසමමති.
- 822. නති වෙරෙන වෙරානි සමමනඨිධ කුදුවනං,
අවෙරෙන ච සමමනති එස ධමමො සනභ්භනොති.

1. දීඝිනිකොසලජාතකං.

- 823. අභාරා පච්චුපෙතස්ස අනාභාරස්ස¹ තෙ සතො,
සමණස්ස න තං සාධු යං පෙතමනුසොචසි.
- 824. සංචාසෙන හවෙ සකක මනුසස්ස මිගස්ස වා,
හදයෙ ජායතෙ පෙමං තං න සකකා අසොචිතුං.
- 825. මතං මරිස්සං රොදනති යෙ රුදනති ලපනති ච,
තසමා තං ඉසි මා රොදි රොදීතං මොසමාහු සභොතා.
- 826. රොදිතෙන හවෙ බ්‍රහෙම මනො පෙතො සමුට්ඨහෙ,
සබ්බෙ සබ්බමම රොදම අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ඤාතතෙ.
- 827. ආදිත්තං චත මං සභතං සතස්සිතංච පාවකං,
චාරිතා වීය ඔසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 828. අබ්බති චත මෙ සලලං යමාසි හදයනිසස්සිතං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුත්තසොතං අපානුදි.

1. අනභාරස්ස - මජ්ඣ.

3. අඩවි වර්ගය

817. රජතුමනි, මගේ වසයට පත් ඔබ දුකින් මුදන්නට කිසියම් හේතුවක් තිබේද ?

818. දරුව, තාගේ වසයට පත් මෙබඳු මා දුකින් මුදු ද එයට කිසි යම් හේතුවක් නැත.

819. රජතුමනි, සුවර්තයට වඩා අනෙකක් මරණකාලයෙහි රක්තේ නො වෙයි. සුභාමිතයට වඩා අනෙකක් මරණකාලයෙහි රක්තේ නො වෙයි. ඒ දෙකට වඩා මුතු මැණික් ආදී අත් ධනය මරණකාලයෙහි රක්තේ නො වේ. ධනයට වඩා සුවර්තය හා සුභාමිතය ශ්‍රේණිය යයි කී සේ ය.

820. මට ආක්‍රොෂ කෙළේ ය, මට ගැසුවේ ය, මා පැරදවීය, මා සතු දය පැහැර ගත්තේ යයි යම් කෙනෙක් වෙර බදිත් ද ඔවුන්ගේ වෛරය නො සන්හිඳෙයි.

821. මට ආක්‍රොෂ කෙළේ ය මට ගැසුවේ ය, මා පැරදවීය, මා සතු දය පැහැර ගත්තේ යයි යම් කෙනෙක් වෙර නො බදිත් ද ඔවුන්ගේ වෛරය සන්හිඳේ.

822. මෙලොවු වෛරයෙන් වෛරය කිසි කලෙක නො සන්හිඳෙයි. අවෛරයෙන් (මෙමන්ත්‍රියෙන්) වෛරය සන්හිඳේ. මෙය සනාතන (හැම කල්හි පවත්නා) ධර්මයකි.

1. දීපිති කොසල ජාතක යි.

823. මිය ගිය කෙනකුට ශෝක කිරීම යන යමක් වේ ද එය ගිහි ජීවිතය හැරද පැවිදි වූ ශ්‍රමණයකු වූ ඔබට නො ගැළපේ.

824. ශක්‍රය, එක් ව විසීමෙන් ඒකාන්තයෙන් මනුෂ්‍යයාගේ සහ මාගයාගේ සිනෙහි ප්‍රේමය හටගනී. ශෝක නො කර සිටින්නට නො පිළිවන.

825. මළවුන්ටත් මැරෙන්නවුන්ටත් යම් කෙනෙක් හඬත් ද වැළපෙත් ද ඒ හැඩීම හිස් ක්‍රියාවකැ යි බුද්ධාදී සත්පුරුෂයෝ කීහ. එහෙයින් සෘෂිය නො හඬන්න.

826. බ්‍රහ්මය, ඒකාන්තයෙන් හැඩීම නිසා මියගිය තැනැත්තේ නැගිටි නම් හැමදෙන එක් වී ඔවුනොවුන්ගේ මළ නැයන්ට හඬවූ.

827. ගිනෙල් ඉසැ දැලවූ ගින්නක් මෙන් මගේ සිත ඒකාන්තයෙන් ශොක ගින්නෙන් ඇවිළ පැවැත්තේ ය. දිය ඉසි න ලද කලෙක මෙන් සියලු දහ නිවී ගියේ ය.

828. සොවින් පෙළුණු මගේ පුත්‍රශෝකය යමක් දුරු කෙළේ ද හේ මගේ හදවතේ ඇති තුබූ ශෝක නමැති හුල ඒකාන්තයෙන් උදුරාලී ය.

829. සොභං අබ්බුඤ්ඤාසලොකම් චිතසොකො අනාවිලො,
න සොවාමි න රොදුම් තච සුඤ්ඤාන වාසවාති.

2. මිගපොතජාතකං.

830. කුභිං ගතා කපථ ගතා ඉති ලාලසති ජනො,
අභමෙච එකො ජානාමි උදපානෙ මුසිකා හතා

831. යථෙතං¹ ඉති චිති ව ගදුභොච නිවහනසි,
උදපානෙ මුසිකං හගායා යචං හකඛිතුමිච්ඡසි.

832. අභරො වාසි දුමෙමධ පඨමුප්පත්තිකො² සුසු,
දීසමෙතං සමාසජ්ජ³ න නෙ දසසාමි ජීවිතං.

833. නානතලිසකභවනෙතාහං⁴ නාඛගපුත්තසිරෙන වා⁵,
සුභෙතනා සිප්පථසිතො සිලොකෙති පමොචිතො.

834. සබ්බං සුතමධියෙථ භීතමුක්කච්චමජ්ජකිමං,
සබ්බසස අතථං ජානොය්‍ය න ච සබ්බං පයොජයෙ
හොති තාදීසකො කාලො යත් අත්ථාවහං සුත⁶ත්ති.

3. මුසිකජාතකං.

835. සබ්බං හණ්ඩං සමාදය පාරං තිණ්ණණාසි බ්‍රාහ්මණ,
පච්චාගච්ඡ ලහුං බීජං මමි තාරෙභිදුනිතො.

836. අසන්ථුතං මං චිරසන්ථුතෙන⁷
නිමිණ්ණි හොති අඤ්චං චුචෙන,
මයාපි හොති නිමිණොය්‍ය අඤ්ඤං
ඉතො අහං දුරතරං ගමීසසං.

837. කායං එළගලාගුලෙඛි⁸ කරොති අහුභාසියං
නාසිධ නචචං වා ගීතං වා තාලං වා සුසමාහිතං
අනමති කාලෙ සුසෙසාණි කිනතු ජග්ගසි සොහනො.

838. සිගාල බාල දුමෙමධ අප්පපඤ්ඤෙසි ජමුක්ක,
ජිනො මච්ඡකඤ්ච පෙසිකඤ්ච කපණො විය ක්කායසි.

839. සුදසසං වජ්ජං අඤ්ඤෙසං අත්තනො පන දුද්දසං,
ජිනා පතිකඤ්ච ජාරකඤ්ච මමිචි නිඤ්ඤෙච ක්කායසි.

1. යඤ්චතං - සිමු, මජ්ඣං.
2. පඨමුප්පත්තිකො - සා. මජ්ඣං, සිමු.
3. දීසං ගමනං සමාසජ්ජ - මජ්ඣං.
4. නානතලිසකභවනෙන - මජ්ඣං.
5. නාඛගපුත්තසිරෙන වා - මජ්ඣං.
6. අසන්ථුතං මං චිරසන්ථුතෙනානිමිසි හොති - මජ්ඣං.
7. කායං එළගලාගුලෙඛි - සා. එළගලා ගුලෙඛි - මජ්ඣං.

829. ශක්‍රය, ඒ මම ශෝක නමැති උඋ උදුරන ලද්දේම වෙමි. ශෝක රහිත වූ නො කැළඹුණ සිතැති මම ඔබේ කීම අසා ශෝක නො කරමි, නො හඬමි.

2. මිඟ්‍යානුකූල ජාතක යි.

830. (මුඛිකා) කොහි ගියාදෝ කොහි ගියාදෝ යි කියමින් ජනයා වැළපෙති. මුඛිකාව ළිඳ සමීපයේ නසන ලදැයි එකලා මම දනිමි.

831. යම් හෙයකින් පහර දීමට සුදුසු තැනක් සොයා කොටුවට පසුබසින්නේ යමයේ ද එසේ පසු බසින කරුණ දනිමි. ළිඳ ලඟ මුඛිකාව මරා යව නම් රජු ද බුද්ධත්වට කැමැත්තෙහි ද?

832. බාලය, (තෝ) තරුණ වෙහි. ප්‍රථම වයස් ඇතියෙහි. තරුණ වෙහි, දිග යටිය ඇති අවියක් එල්ලගෙන සිටිනෙහි, තට දිවි නො දෙන්නෙහි.

833. අහසේ වූ දිව්‍ය විමානය නිසා ද ශරීරාංග සමාන පුත්‍රයා නිසා ද මිදුණෙමි නො වෙමි. පුතා විසින් මාගේ මරණය පතන ලද්දෙමි ආවායනින් බැඳ දුන් ගාරා නිසා (මරණයෙන්) මිදුණෙමි.

834. ලාමක වූද මධ්‍යම වූද උත්කෘෂ්ට වූද විද්‍යාවන් හදුරන්නේ ය. සියලු ශාස්ත්‍රයන්හි අවිය දැනගන්නේ ය. හැම ශාස්ත්‍රයක් ම ක්‍රියාත්මක නො කරන්නේ ය. යම් කලෙකැ යම් ශාස්ත්‍රයකින් ප්‍රයෝජන ලැබේද, එබඳු කාලයක් වන්නේ ය. එකල ශාස්ත්‍රයෙන් ප්‍රයෝජන ගන්නේ ය.

3. මුඛික ජාතක යි.

835. බමුණ සියලු භාණ්ඩ ගෙන එතෙරට ගියෙහි. වහා නැවත එව. මේ නදියෙන් මා ද වහා එතෙර කරව.

836. පින්වතිය, ඇසුරක් නැති අලුතෙන් හමු වූ මා වෙත හැරුණි, දිගු කලක් ඇසුරු කළ ස්ථිර සැමියාගෙන් වෙනස් වූවා ය. නී මා කෙරෙනු දු අනෙකකු පාවා ගන්නී ය. මම මෙතැනින් ඉතා ඇතට යන්නෙමි.

837. තුවරලා ලැහැබෙක කවර නැතැත්තියක් මහහඬින් සිතාසේ ද නැවුමක් ගැයුමක් හෝ කුලුතාලමක් මෙහි නැත සුන්දර උරු යුග්මයක් ඇති රුසිරු නැතැත්තිය හැඩියයුතු අවස්ථාවෙහි සෙන්නේ කුමක් හෙයින් ද?

838. මෝඩ වූ නුවණ රහිත වූ ජම්බුකය, තෝ ඥානය නැත්තෙහි මාඑවා ද මස්වැදුල්ල ද යන දෙක ම නැති වූයේ අසරණයකු සේ සිතිවිලි සිතන්නෙහි.

839. මෙරමාගේ වරද දකින්නට පහසු ය, තමාගේ වරද දකින්නට අපහසු ය. තෝ සැමියා සහ සොර සැමියා යන දෙදෙනාගෙන් පිරිහුනෙහි ය, මා මෙන් තො ද සිතන්නෙහි ය.

- 840. එවමෙතං මිගරාජ යථා භාසසි ජල්වුක,
සා නුනාභං ඉතො ගතො භතඤ භෙසසං වසානුගා.
- 841. යො හරෙ මඤ්ඤං ථාලං කංසථාලම්පි සො හරෙ,
කතංයෙව තයා පාපං පුනපෙවං කරිසසසිති.

4. චූලධනුග්ගභජාකකං.

- 842. ඉදති බොමි සුචිතො අරොගො
නිකකණ්ඨකො නිපතීතො කපොතො,
කාභාමීදති හදයසස තුලසීං
තථාහි මං මංසසාකං බලෙති.
- 843. කායං බලාකා පිටිනී චොරී ලබ්බිපිතාමහා,
මිරං බලාතෙ ආගච්ඡ වණේඛා මෙ වායසො සබා.
- 844. අලං හි තෙ ජග්ගිකායෙ මමං දිසොන එදිසං,
වීලුනං සුදුපුකෙනන පිට්ඨිමදෙන මකඛිතං.
- 845. සුනභාතො සුචීලිකොසි අඤ්ඤාපානෙන තපපිතො,
කණෙයා ච තෙ වෙච්චරියො අගමා කු කජබගලං.
- 846. මා තෙ මිකො අමිකො වා අගමාසි කජබගලං,
පිඤ්ඤානි තස්ථ ලාභිනා කණෙය බන්ධනානි වලචනං.
- 847. පුනපාපජ්ජසි සම්ම සීලං හි තව තාදිසං
න හි මානුසකා හොගා සුභුඤ්ජා හොසති පකඛිනා'ති.

5. කපොතජාකකං.

අභිජීවගෙහා තිතිසො.

කඤ්ඤාදානං:

අථ වණණං සසීල හිරි ලභතෙ
සුමුධාමිසසාලිය මිත්තවරො,
අථ වකක පලාස සරාජ සතො
යවබාලකපොතකං පණණ රසාති.

පඤ්චකනීපාතො නිට්ඨිතො.

කත්ථ වග්ගාදානං:

ඵතඤ්ඤා වණණං අසමං වග්ගපරි
සුදෙසිතා ජාතකකනී පඤ්ඤා වීසති,
මහෙසිතො ප්‍රිග්ථවරිකතප්‍රිකතම
මචොව ගාථා අස්ථති සුබ්‍රාහ්මණා'ති.

840. මාගරාජය, ඔබ යමක් කීහු ද මෙය මෙසේ ම ය, ඒ ඒ මම මෙතැනින් ගොස් එකානතයෙන් අනික් තිමියකු ලැබූ ඔහු අනුව යන්නෙමි.

841. යමෙක් මැටිතලියක් සොරා ගනී ද හෝ ඒ පුරුද්දෙන් රත්තලියක් සොරකම් කරන්නේ ය. තෝ පාපකම්ය කළා ය. නැවත ද මෙසේ කරන්නී ය.

4. වූලලධනුගහ ජාතක යි.

842. දැන් පරෙවියා නික්මුණේ ය. එහෙයින් සුවපත් ව නිරොග ව සතුරු නමැති කටු නැතිවූයෙමි වෙමි. දැන් මාගේ සිතට මනාපවූවක් කරන්නෙමි. එය එසේම ය. මෙ මස් ද අනිත් මස් ද මා උත්සාහවත් කරයි.

843. වැහිවලාව මුත්තණුවන් කොට ඇති සෙරක වූ සිඵ ඇති කෙකින්න කවරක් ද කෙකින්න මැතට එන්න. මාගේ මිතුරු කවුඩා නපුරු ය.

844. අරක්කුමියාගේ පුතා විසින් සිඳුනා ලද පියාපත් ඇත්තේ, අනන ලද පිටි ගැල්වූ මගේ සිරුර දක සිනාසීමෙන් කම් නැත.

845. ස්නානය කොට පවිත්‍ර වූ මැනැවින් වීලවුන් ගල්වන ලද්දෙහි ය. ආහාරපානයෙන් තෘප්තිමත් කරන ලද්දේ ය, තොපගේ ගෙලෙහි වෙව්දුරු මැණිකෙකි. බරණැස් නගරයට ගියේ ද?

846. තොපගේ මිතුරෙක් හෝ සතුරෙක් හෝ කජංගල නගරයට (බරණැස්) නොයේවා කවර හෙයින් ද යත්, එහි ගියවුන්ගේ පියාපත් සිඳු ගෙලෙහි කැබිලිත්තක් එල්වයි.

847. මිතුරු නැවත මෙබඳු දුකකට පැමිණෙන්නෙහි ය. තොපගේ ගතිය එබඳු ය. මනුෂ්‍යයනට අයත් සම්පත් පක්ෂියකු විසින් පහසුයෙන් බිදිය නො හැකි ය.

5. කපොත ජාතක යි.

තුන්වන අධ්‍ය වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

වණණරොහජාතක යැ, සීලවිමංසජාතක යැ, හිරිජාතක යැ, බජ්ජපාපණකජාතක යැ, අභිකුණ්ඩික (සුමුබ) ජාතක යැ, ඉම්බිය (ආමිස) ජාතක යැ, සාලියජාතක යැ, තවසාර (අමිකත) ජාතක යැ, මිකච්ඡුක (වක්ත) ජාතක යැ, පලාසජාතක යැ, දීඛිති කොසල (සරාජ) ජාතක යැ, මිගපොතක (සනො) ජාතක යැ, මුසික (යව) ජාතක යැ, වූලලධනුගහ (බාලක) ජාතක යැ, කපොතජාතක යැ යි පසළොසෙකි.

පංචක නිපාතය නිමි.

වර්ග උද්දනය:

මහර්ෂී වූ බුදුන්ගේ උක්තම බුද්ධවයභා ප්‍රකාශිත අර්ථවත් වූ සුවඤ්ජන වූ ගාථා ඇති 'ජින' යි ආරබ්ධ මණිකුණ්ඩල වර්ග යැ, වර්ණරොහ වර්ග යැ මත්තෙහි අපරිපූර්ණ වූ අර්ධවර්ග යැ, යන ජාතක යි සුදෙශිත පස්විසි ජාතකය වදළහ.

848. මාස්සු කුජ්ඣ¹ භුමිපති මාස්සු කුජ්ඣ¹ රටෙසභ,
කුද්ධං අපපටිකුජ්ඣ²නො රාජා රට්ඨස්ස සුඡිතො.
849. ගාමෙ වා යදි වාරණෙඤ නිකො වා යදි වා ඵලෙ,
සබ්බස්මනුසාසාමී මාස්සු කුජ්ඣ¹ රටෙසභ.
850. අචාරියපිතා නාම අහු ගඛයා නාවිකො,
පුබ්බ ජනං තාරඤ්චො³ පට්ඨා යාවති වේතනං
තෙනස්ස භණ්ඩනං භොති න ව භොගෙහි වධ්ඨති.
851. අනිණ්ණංයෙව යාවස්ස අපාරං තාත නාවික,
අණෙඤ භි තිණ්ණස්ස මනො අණෙඤ භොති තරෙසිනො⁴.
852. ගාමෙ වා යදි වාරණෙඤ නිකො වා යදි වා ඵලෙ,
සබ්බස්මනුසාසාමී මාස්සු කුජ්ඣ¹ නාවික.
853. යා යෙවානුසාසනියා රාජා ගාමවරං අද,
තායෙවානුසාසනියා නාවිකො පහරී මුඛං.
854. භතං භිතං භතා භරියා ගඛො ව පතිතො ජමා.
මීගොව ජාතරුපෙන න තෙනස්මං අවධ්ඨීතුන්ති⁴.

1. අචාරියජාතකං.

855. මා තාත කුජ්ඣ¹ න භි සාධු කොධො
බහුමපි තෙ අදිට්ඨං අස්සුතඤ්ච,
මාතා පිතා දිසතා සෙනකෙතු
ආචරියමාහු දිසතං පසස්ථා.
856. අභාරිනො අනාදපාණවතථද
අච්ඡායිකා තමපි දිසං වදන්ති
ඵසා දිසා පරමා සෙනකෙතු
යං පඤ්චා දුක්ඛී සුඛිනො භවන්ති.
857. ඛරාජිනා ජට්ඨො පඤ්ඤානො
දුමුක්ඛරූපා යෙ මෙ ජපන්ති මනො,
කච්චි නු තෙ මානුසිකෙ පයොගෙ
ඉදං විදු පරිමුක්ඛා අපායා.

1. කුජ්ඣ - මජ්ඣං.
2. තාරඤ්චාන - මජ්ඣං.
3. තාරෙසිනො - සතං.
4. අබ්භිංසු - මජ්ඣං.

848. භූමිපාලයාණෙනි, නො කීපෙන්නේ මැනැවි. රජතුමනි, කෝප නො කරන්නේ මැනැවි. කිපියා වූ තැනැත්තහුහට පෙරළා කෝප නො කරන රජ රටවැසියා විසින් සුදැනු සුදුසු ය.

849. ගමෙහි හෝ වනයෙහි හෝ වලකන්හි හෝ ගොඩ බිමෙහි හෝ අනුශාසනා කරමි. රජතුමනි, නො කිසුන මැනැවි.

850. අවාරියපිතු නැමැති කොටියෙක් ගහෙහි විය. හේ පළමු වූ ජනයා ගඟින් එතෙර පමුණුවා පසුව කුලිය ඉල්ලයි. එයින් ඔහුට කලහ ඇති වෙයි. ධනායන් හේ නො වැටේ.

851. දරුව, කොටිය, ජනයා ගහෙන් තරණය කරවන්නට පළමු ව කුලිය ඉල්ලන්න. ගහ තරණය කළවුන්ගේ සිත අනෙකෙකි. (වෙනස් වේ) එතෙරවීම සොයන්නහුගේ සිත අනෙකකි.

852. ගමෙහි හෝ වනයෙහි හෝ වලකන්හි හෝ ගොඩබිමෙහි හෝ අනුශාසනා කරමි. කොටිය නොකිසුන මැනැවි.

853. යම් අනුශාසනාවක් නිසා රජතුමා තවුසාට ගම්වරක් දුන්නේ ද ඒ අනුශාසනාව ම නිසා කොටියා තවුසාගේ කටට ගැසුවේ ය.

854. බත් බඳුන බිඳින ලදී. බිරිඳ නසන ලදී. ගැබ ද බිම හෙලන ලදී. මුතුමැණික් ආදිය මැඩ ගෙන ගියේ වුව ද එයින් මුවකුට ප්‍රයෝජනයක් ලද නොහැක්කා සේ මෝඩයෙක් පඩිවරයකුගේ ඔවා අසා ද එයින් ප්‍රයෝජනයක් ගන්නට නො හැකි වේ.

1. අවාරිය ජාතක යි.

855. දරුව සේනකෙතු, නො කීපෙන්න. කෝප වීම මනා නො වේ. තා නොදුටු නො ඇසූ දේ බොහෝ ය. මවුපියෝ සුර්ව දිසාව වශයෙන් ද ඉරුවරු දකුණු දිසාව වශයෙන් ද බුඬ්ඛාදී ආර්යයෝ කියත්.

856. සේනකෙතුව, අභාරපාන හා රෙදිපිළි දෙන (එසේ ම) දන් පිණිස කැඳවන ගෘහස්ථයෝ වෙත් ද එය ද දිසාවකැ යි බුඬ්ඛාදී උතුමෝ කියති. යම් දිසාවකට පැමිණ දුක්පත් ජනයා සුවපත් වෙත් ද මේ දිසාව උතුම් වේ,

857. රළ අදුන්දිවිසම් අදින ජටාමඩුලු අපවිත්‍ර දත් යන මේවා නිසා කිලිටි පෙනුම ඇති යම් තවුස් කෙනෙක් වෙත් ද ඔවුහු මතුරු දපත් (නම්) කෙසේ ද මෙය දන්නා මොවුහු අපායෙන් මීදුණෝ ද?

- 858. පාපානී කම්මානී කරිඤ්ඤ රාජ
බහුසුඤ්ඤා නොව වරෙය්‍ය ධම්මං,
සහසසවේදපි න නං පටිච්ච
දුක්ඛා පමුණෙඤ්ඤ වරණං අපඤ්ඤා.
- 859. සහසසවේදපි න නං පටිච්ච
දුක්ඛා පමුණෙඤ්ඤ වරණං අපඤ්ඤා,
මඤ්ඤාමි වේද අඵලා හවිතඤ්ඤ
සසඤ්ඤාමං වරණං ඤ්ඤාමි සච්චං.
- 860. නහෙව වේද අඵලා හවිතඤ්ඤ
සසංයමං වරණං ඤ්ඤාමි සච්චං,
කිංකරං හි පපොති අධිච්ච වේදෙ
සනතං පුණොති වරණං දනොකාති.

2. සෙතකෙතුජාතකං.

- 861. පටෙකා ව කාමා පලිපො වා කාමා
හයඤ්ඤ මෙතං තිමුලං පවුත්තං,
රජො ව ධුමො ව මයා පකාසිතා
හිතා තුචං පබ්බජ ඉහමිදන්ත.
- 862. ගථිතො ව රතො අධිමුච්චිතො ව
කාමෙසාහං ඉහමිණ හිංසරුපං,
නං නුසසහෙ ජීවිකතො පහාතං
කාහාමි පුඤ්ඤාති අනාපකාති.
- 863. යො අඤ්ඤාමසස හිතානුකම්පිතො
ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං,
ඉදමෙව සෙයොහා ඉති මඤ්ඤාමානො
පුනපුනං ගබ්හමුපෙති මඤ්ඤ.
- 864. යො ඤ්ඤාමසස නිරං උපෙති
සුභාසුභං මුත්තකරිසපුරං,
සතතා සකායො න ජහනති ගීඤ්ඤා
යො හොනති කාමෙසු අචිතරාගා.
- 865. මිලොන ලිතො රුහිරෙන මකඤ්ඤා
සෙතෙතන ලිතො උපනිකම්මනති,
යං යං හි කායෙන චුසනති තාවදෙ
සඤ්ඤා අසානං දුක්ඛමෙවං කෙවලං.

1. සසංයමං - සායා.	5. පකාසිතො - මජ්ඣං.
2. වරණං - මජ්ඣං.	6. කාමෙසාහං - මජ්ඣං.
3. සතති. පුණොති - සිමු. මජ්ඣං.	7. සුභා සුභ - මජ්ඣං.
4. පටිච්ච - සිමු.	8. දුක්ඛමෙවං.

858. රජතුමනි, උගතකු වුවත් පාපක්‍රියාහි නිරත වෙමින් පුණ්‍යක්‍රියාහි නො යෙදේ නම්, දහස් ගණන් වේදමන්ත්‍ර දක්නේ වුව ද සීලයට හා අවසමචතට නො පැමිණ අවාද්‍යකින් නො මිඳෙන්නේ ය.

859. බහුශ්‍රැතකම ඇත්තේ වුව ද සිල්සපන් නො වී ඒ බහුශ්‍රැතකම හේතුකොටගෙන අපායාදී දුකෙන් නො මිඳෙන්නේ ය. එහෙයින් වෙදය නිෂ්ඵලය යි සිතමි. සීලය සහිත වරණය ම සත්‍යයකි.

860. වෙදය නිෂ්ඵල වූයේ නො වෙයි. සීලය සහිත සමාපක්‍යය උතුමි. එය එසේ ම ය. වෙදය හදුරා කීර්තියට පැමිණේ නැවත වරණධර්මයන් නිසා දමිත වූ නිවනට පැමිණේ.

2. ජේතකෙතු ජාතක යි.

861. බ්‍රහ්මදත්තය, කාමය මඩ වැනි ය. (එසේ ම) පැතිරගිය මඩකි. මුල් තුනෙකින් පිහිටි (ගසක් සේ) කාමය අවල ව පිහිටියෙන් බිය උපදවයි. දුච්ඡලක් ලෙස ද දුමක් ලෙස මා වීසින් ප්‍රකාශ කොට ඇත. නුඹ මේ කාමය හැර පැවිදි වන්න.

862. බ්‍රාහ්මණය, කාමයන් දඩී ආශා ඇතියේ එහි ඉතා ඇලුණේ ඒ නිසා මුසපත් වූයෙන් ජීවිකාවට කැමැත්තේ බිය උපදවන ඒ කාමය දුරුකරන්නට වූයම් නො කරමි. (එහෙත්) බොහෝ පින්කම් කරන්නෙමි.

863. යමෙක් දියුණු ව කැමැනි ව හිතෙනමි ව අනුකම්පා පෙරටු ව ඔවා දෙනුයේ වුව ද මෙය ම වඩා මනා යයි තමා ගත් මතයේ එල්බගෙන) සිතමින් අනුශාසිත පරිදි ක්‍රියා නො කෙරේ ද හෙතෙම නැවත නැවත මවිඟැබට පැමිණේ.

864. හේ සසරට බිය වූ කුලපුත්‍රයන්හට පිළිකුල් වූ මලමුත්‍ර යෙන් පිරුණු දරුණු ස්වභාවය ඇති මවිකුස නම් වූ නිරයට පැමිණේ. යම් කෙනෙක් කාමයන්හි පහව නොගිය ආශා ඇත්තේ ද එහි ගීජු වූයේ ද ඇලුණේ ද ඔහු මවිකුස වාසය නො හරිත්.

865. අඟුටියෙන් තැවරී, ලෙයින් වැකී, සෙමින් ගැවී සත්හු නික්මෙත් ද, යමක් සිරුරෙන් ස්පර්ශ කෙරේ ද එකෙණෙහි ම සියල්ල දුක් ය.

866. දිඤ්චා වදුම් නභි අඤ්ඤතො සචං.
 සුඛෙඛනිවාසං ඛ්ඤ්ඤං සරාමී,
 චිත්තාභි භාථාභි සුභාසිතාභි
 දරිමුඛො නිජ්ඣාපඨි සුමෙධනභි.

3. දරිමුඛජාතකං.

867. කාකොළො¹ කාකසඬකා ව මයඤ්චි පතනං වරා,
 සඛෙඛව සද්දසා භොම ඉමං ආගමිම පඛකං.
868. ඉධ සීතා ව ව්‍යගඝා ව සීගාලා ව මීගාධමා,
 සඛෙඛව සද්දසා භොනභි අයං කො නාම පඛකො.
869. ඉමං නෙරුනභි ජාතනභි මනුසසා පඛකුත්තමං,
 ඉධ වජ්ජෙඤ්ඤාන සමපනභා වසනභි සඛකපාඤ්ඤො.
870. අමානනා යඤ්ච සියා සනතානං වා විමානනා,
 භීතසමමානනා වා² පි න තඤ්ච වසභිං වසෙ.
871. යඤ්චාලසො ව³ දසෙඛා ව සුරො භීරු ව පුජියා,
 න තඤ්ච සනොනා නිවසනභි⁴ අවිසෙසකරෙ නගෙ⁵.
872. නායං නෙරු විහජභි භීතමුක්කධම්ඤ්ඤිමෙ⁶
 අවිසෙසකරො නෙරු භඤ්ඤ නෙරුං ජභාමසෙභි.

4. නෙරුජාතකං.

873. ආසාවභි නාම ලතා ජාතා වික්කලතාවනෙ,
 තසසා වසසසභසෙසන ඵකං නිඛකතතෙ ඵලං.
 තං දෙවා පඨිරුපාසනභි තාව දුරඵලං සතිං⁷.
874. ආසිංසෙච කුචං රාජ ආසාඵලවභි සුධා,
 ආසිංසෙචෙච සො පකඛි ආසිංසෙචෙච⁸ සො දිජෙරා.
875. තසස වාසා සමිඤ්ඤිඤ්ච තාව දුරගතා සතිං⁹
 ආසිංසෙච කුචං රාජ ආසා ඵලවභි සුධා.

1. කාකොළ - මජ්ඣ.
 2. යඤ්ච අලසො ව - ඩුමු.
 3. වසනභි - මජ්ඣ., සඤා.
 4. විසෙස අකරෙ ජනෙ - මජ්ඣ.
 5. භීතමුක්කධම් - මජ්ඣ., සඤා.
 6. දුරිඵලසති - මජ්ඣ., සඤා.
 7. අසිංසෙච, සඤා. අසිංසෙචෙච - මජ්ඣ.
 8. තසසවාසා, මජ්ඣ., තසසවාසා සමිඤ්ඤිඤ්ච - තාවදුරගතෙසති - සඤා.

866. අනෙකකුගෙන් අයා නො කියමි. පෙරවුසු කදපිළිවෙළ දක්නා නුවණින් දකෑ කියමි. බහුල වශයෙන් පෙරවුසු කදපිළිවෙළ සිහි කරමි. දරිමුඛ පසේබුදු රජාණන් වහන්සේ විසිතුරු ගාරායෙන් වදරා නුවණැති රජුට කම අදහස ගැන්වී ය.

3. දරිමුඛ ජාතක යි.

867. වනකවුඩුවෝ ද පියවි කවුඩුවෝ ද පක්ෂීන්ට ශ්‍රේණි වූ අපි ද මේ පර්වතයට පැමිණ සමාන වෙමු.

868. මේ පර්වතයේ දී සිහවගභිවල් යන හැමදෙන සමාන වෙති. මේ පර්වතයේ නම කුමක් ද?

869. මේ උතුම් පර්වතය රුවන් පව්ව යයි මිනිස්සු දනිත්, මේ පව්වේ දී සියලු ප්‍රාණිහු පැහැපත් ව වෙසෙති.

870. යම් තැනෙකැ සිල්සපත් ඉණවතුන්හට ගරුබුහුමන් නො කෙරේ ද අවමන් කෙරේ ද, දුසිල් මනුෂ්‍යයනට සමාන කෙරේ ද එහි වාසය නො කරන්නේ ය.

871. යම් තැනෙකැ අලසයා, දක්ෂයා, ඉරයා සහ බියඟුල්ලා යන මොවුන් පිදියයුත්තෝ වෙත් ද විෂේෂයක් නො කරන ඒ පර්වතයෙහි සත්පුරුෂයෝ නො වසත්.

872. මේ ස්වර්ණ පර්වතය භීත උත්කෘෂ්ට මධ්‍යම යනුවෙන් බෙදීමක් නො කරයි. මේ ස්වර්ණ පර්වතය විෂේෂයක් නො කරයි. එහෙයින් ස්වර්ණපර්වතය අත් හරිමු.

4. නෙරු ජාතක යි.

873. චිත්‍රලතා වනයෙහි ආසාවකී නැමැති වැලක් හටගත්තේ එහි අවුරුදු දහසෙකින් ගෙඩියක් හටගත්තේ ය. එතරම් දිග කාලයකගේ ඇවෑමෙන් එල හටගන්නා ඒ වැල සම්පයට දෙවියෝ නැවත නැවත එති.

874. රජතුමනි, ඔබ ද පතන්නෙහි ය ආසාව එලවත් වූයේ සැප ගෙන දේ යයි පක්ෂියා බලාපොරොත්තු වේ ම ය. ඒ පක්ෂියා ලබමි යි පතන්නේ ය.

875. එතෙක් දුර ගිය ඔහුගේ ආසාව සම්පුර්ණ විය. එහෙයින් රජතුමනි ඔබ ද පතනු මැනැවි. ආසාව එලවත් වූයේ සැප ගෙන දෙයි.

- 876. සමෙපසි¹ ඛො මං වාචාය න ච සමෙපසි කල්මුනා,
මාලා සෙරෙයාකසෙසව ච ඡණ්ණවනතා අගන්තිකා.
- 877. අඵලං මධුරං වාචං යො මිකෙත්තු පකුබ්බති,
අද්දං අච්ඡසජං හොගං සන්ධි තෙනසස ජීරති.
- 878. යං හි කසිරා තං හි වදෙ යං න කසිරා න තං වදෙ,
අකරොන්තං භාසමානං පරිජානනති පඤ්ඤිතා.
- 879. බලඤ්ච වත මෙ ඛිණං පාලංයාඤ්ච න විජ්ජති,
සඛෙක පාඤ්ඤපරොධාය හන්දන්ති වජාමහං.
- 880. එතදෙව හි මෙ නාමං යං නාමසමී රලෙසහ,
ආගමෙහි මහාරාජ පිනරං ආමන්තයාමහ² නති.

5. ආසධිකජාතකං.

- 881. න මෙ රුවචී මීගාලොප යසස තෙ තාදිසා ගති,
අතුච්චං තාත පතසි අභුමීං තාත සෙවසි.
- 882. චතුකක ඡණ්ණව කෙදුරං යද තෙ පඨවී³ සියා,
තතො තාත නිවහකස්සු මාස්සු ඵකොතා පරං ගමී.
- 883. සතති අඤ්ඤපි සකුණා පතයානා විහබ්බමා,
අකඤ්ඤා වාතවෙගෙන නට්ඨා තෙ සසසනීසමා.
- 884. අකඤ්ඤා අපරඡණ්ණසස⁴ පිතු වුද්ධසස සාසනං⁵;
කාලෙ වාතෙ⁶ අතිසනච්ච වෙරමබානං වසං ගතො⁷.
- 885. තසස පුහතා ච දුරා ච යෙ වඤ්ඤ අනුච්චිතො,
සඤ්ඤ වාසනාමාපාදං අනොවාදකරෙ දිලෙජ.
- 886. එවච්චි ඉධ වුද්ධානං⁷ යො වාකාං නාවබුජ්ජකිති,
අතිසීමං වරො දිකොතා ගීජෙකාචාතීතසාසනො,
සඤ්ඤ සංඛ්ඛ නපපොතති අකඤ්ඤා බුද්ධසාසනනති.

6. මීගාලොපජාතකං.

1. සංසෙසි - මජ්ඣ.	5. කාලවාතෙ - මජ්ඣ.
2. පඵච්චි - මජ්ඣ.	6. අතා - සීච්චි, මජ්ඣ., සා.
3. අපකඤ්ඤා - මජ්ඣ.	7. වඩානං - සීච්චි.
4. පිතු වුද්ධසස සාසනං - මජ්ඣ.	

876. සුවඳ නැති පාට සහිත කටුකරඩු මල් පරිදි මා කලාවෙන් සතුටු කෙළෙහි ය. ක්‍රියාවෙන් සතුටු නො කෙළෙහි ය.

877. යමක් (කිසිවක්) නො දෙන්නේ යම්පත් නො හරින්නේ, යාළුවන්ට නිෂ්ඵල වූ මිහිරිකපා කියා ද (කලාවෙන් පමණක් සංග්‍රහ කෙරේ ද) ඔහු හා මිතුරුකම නො ගැළපේ.

878. යමක් කරන්නේ ද එය කියන්නේ ය, යමක් නො කරන්නේ ද එය නො කියන්නේ ය. කියන ලෙස නො කරන්නවුන් තුවණැත්තෝ දනගනීති.

879. මාගේ බලය ඝෂය විය, මාර්ගොපකරණ ද නැත. මාගේ පණ නැති වේ යයි සැක කරමි. එහෙයින් දන් මම හැර යමි.

880. රජතුමනි, මෙහි යම්බඳු නමක් වේ ද මේ මාගේ නම වේ. මහරජතුමනි, බලව මම පියා කැඳවමි.

5. ආසාදන ජාතක යි.

881. මිඟාලොපය, තාගේ ඒ ගමන් මට රැස්නේ නො වේ. පුත, ඉතා උඩට නො යව. තෝ තට තුසුසු බිම සෙටුනෙහි.

882. යම් වෙලාවක තට පොළොව හතරැස් කුඹුරක් සේ පෙනෙන්නේ වේ ද දරුව, එයින් නවතුව. ඉන් ඔබ්බට නො යව.

883. පියාපත් යානා කොට අහසින් යන සෙසු පක්ෂීහු ද වෙති. (ඉහළ අහසේ පවතින) වායුවෙහියෙන් අදින ලදු ව ඔවුහු මළහ. පොළොව හා පර්වතය සමාන කොට සිතන ඔවුහු පවා මළෝ ය.

884. අපරණණ නමැති මහලු පියාගේ අනුශාසනය පරිදි ක්‍රියා නො කොට කෘෂ්ණ වාතය ඉකුත් කොට ගීර්ය වෙරම්බ වාතයේ වසඟයට ගියේ ය.

885. මාගාලොප නම් සකුණයා පියාගේ අවවාදයෙහි නො පවත්නා කල්හි (වෙරම්බවාතයෙහි වසඟයට ගිය හෙයින්) ඔහුගේ දරුවෝ ද බිරියෝ ද, ඔහු නිසා දිව් රැකගන්නෝ ද යන හැම නටහ.

886. මෙසේ යමක් මෙ ලොවැ ගුණනුවණැති වැඩිහිටියන්ගේ කීම වටහා නොගෙන ක්‍රියා කෙරෙත් ද ඔවුහු අනුශාසනාව ඉක්මවා ගිය උඩඟු වූ සීමාව ඉක්මවා ගිය මාගාලොප ගිජුළිහිණියා මෙන් විනාශ වෙති.

6. මාගාලොප ජාතක යි.

887. කා නු කාලෙන වණ්ණෙන න වාසි පියදසසනා,
කා වා නිං කසස වා ධිතා කරං ජානෙමු තං මයං.
888. මහාරාජසසහං ධිතා විරූපකබසස වණ්ඩියා,
අහං කාළි අලකඛිකා කාලකණ්ණිති මං විදු
ඔකාසං යාවිතො දෙහි වසෙමු තව සහතිකෙ
889. කිං සීලෙ කිං සමාවාසෙ පුරිසෙ නිවිසසෙ¹ තුවං,
පුට්ඨා මෙ කාළි අකබ්භි යථා ජානෙමු තං මයං.
890. මකඛි පළාසී සාරමභි ඉණ්ණකි මච්ඡරී සයො,
සො මඤ්ඤං පුරිසො කනොතා ලඤ්ඤං යසස² විනසසති.
891. කොධතො උපනාහී ව පිසුතො ව විහෙදකො.
කණ්ණවකවාචො³ ඵරුසො සො මෙ කනාතතරො තතො.
892. අජජසුචෙති පුරිසො සද්දං නාවඤ්ඤකිති,
ඔවජ්ජමානො කුපපති සෙය්‍යසො අතිමඤ්ඤිති.
893. දවපපලුඤ්ඤා³ පුරිසො සබ්බමිඤ්ඤති ධංසති,
සො මඤ්ඤං පුරිසො කනොතා තසමිං භොමී අනාමයා.
894. අපෙහි ඵතො නිං කාළි නොතං අමෙකසු විජ්ජති,
අඤ්ඤං ජනපදං ගච්ඡ නිගමෙ රාජධානියො.
895. අහමිඨි ඛො තං ජානාමී නොතං තුමෙකසු විජ්ජති,
සහති ලොකෙ අලකඛිකා සබ්බරහති බහුං ධනං.
අහං දෙවො ව මෙ භාතා උභො නං විධමාමසෙ.
896. කානු දිඤ්ඤන වණ්ණෙන පථබ්‍යා සුපතිට්ඨිතා,
කා වා නිං කසස වා ධිතා කරං ජානෙමු තං මයං.

1. නිවිසෙ - මජ්ඣ., සනා.
2. යසං - මජ්ඣ.,
3. දෙවපපුරිසො ලුඤ්ඤා - මජ්ඣ.,
* කණ්ණවකවාචො.නාරද

887. වස්ත්‍රාභරණයෙන් කාලවර්ණ හෙයින් නො ද ප්‍රිය දැකන ඇති තෝ කවරහි? කවරක්භූගේ හෝ දුභිතෘ වෙහි? අපි තී කෙසේ දනුමෝ ද? හඳුනමෝ දැ යි යි සේ යි.

888. මම විරූපාක්ෂ රජුගේ දූ වෙමි. ක්‍රොධ කිරීම ස්වභාව කොට ඇති හෙයින් වණ්ඩි නම. කළුපැහැ ඇතියෙන් කාළි නම. අධ්‍යායයෙමි. අන්‍යයෝ මා කාලකණ්ණි යයි දනිති. ආරා-
ධිත තෙපි මට අවකාශ දෙව. එක් රැයක් තොප සමීපයේ වසමු.

889. කෙබඳු සිල් ඇති කෙබඳු සමාවාර ඇති පුරුෂයකු සමීපයේ තෝ වෙසෙහි ද. මා විසින් විවරන ලදුණයහි යමයේ තී කවරක් දැ යි අපි දත හැකි වන්නමෝ ද එසේ කියව.

890. යම් පුරුෂයෙක් ගුණමකු ද අනුන් දෙස් කියා ද, කරණුකතරිය කම් ඇත්තෝ ද, ඊෂ්ඨා ඇත්තෝ ද, මසුරු වේ ද කපටි වේද, ලද ධනය ධුර්වකම් නිසා වනයා ද එබඳු පුරුෂ මට ප්‍රිය වෙයි.

891. යම් පුරුෂයෙක් කීපෙන සුලු ද බඳබවෙවර ඇත්තෝ ද කේලාම් කියා ද මිත්‍රහෙදය කෙරේ ද සදෙස් බස් තෙපලා ද රළ වවන කියා ද හේ යට කී පුරුෂයාට වඩා ප්‍රිය ය.

892. පුරුෂයා මේ අද කටයුතු දෙය ය, මේ සෙට කටයුතු දෙය යයි තම දියුණුවට අවශ්‍ය කටයුතු නො දනී ද, ඔවා දෙන කලා කිපේ ද තමාට වඩා බුහුමන් ලද යුත්තා පහත් කොට සිතා ද.

893. පංචකාමයෙහි බහුල ආශා ඇති, සියලු මිතුරන්ගෙන් පිරිහෙයි ඒ පුරුෂයා මට ප්‍රිය ය. මේ ගුණයන්ගෙන් හෙබි පුභුලන් හා නිදුක් ව නිශ්ශොක ව වසමි.

894. කාළිය, තෙපි මෙතැනින් ඉවත්ව යව. තොප ප්‍රිය කරන මේ ගුණ අප කෙරේ නැත. අනෙක් දනව්වකට හෝ නියමිගමකට හෝ රජදහනකට හෝ යව.

895. තෙල කරුණු තොප කෙරෙහි අවිද්‍යමානය යි මම ද දනිමි. ලොවු පින් නැත්තෝ වෙසෙති. ඔවුහු බොහෝ ධනය රැස් කෙරෙති. මම ද මාගේ සොහොයුරු දෙවියා ද යන දෙදෙන ඒ ධනය නසමු.

896. විසිතුරු පැහැයෙන් යුතු ව පොළොවෙහි මැනැවින් පිහිටා සිටින තෝ කවර? කවරක්භූගේ හෝ දූ වෙහි? අපි තී කෙසේ දනුමෝ ද.

897. මහාරාජසසභං ධිනා ධනරට්ඨස්ස සිරිමනො,
අභං සිරි ච ලකඛි ච භූරිපඤ්ඤති මං විදු.
ඔකාසං යාවිතො දෙභි වසෙමු තච සන්ධිකෙ.
898. කිං සීලෙ කිං සමාවාරෙ පුරීසෙ නිවිසසෙ කුචං,
පුට්ඨා මෙ ලකඛි අකඛාභි යථා ජානෙමු තං මයං.
899. යො වාපි සීතෙ අථවාපි උණෙත
වාතාතපෙ ධංසසිරිංසපෙ ච,
බුදුං පිපාසං අභිභුයා සබ්බං
රක්ඛන්දිවං යො සතතං නියුතෙතා.
කාලාගතඤ්ච න භාපෙභි අස්ථං
යො මෙ මනාපො නිවසෙවි¹ තඹ.
900. අකෙකාධනො² මිත්තවා වාගවා ච
සීලුපපනෙතා අසයොජ්ඣුතො,
සබ්බාභකො සබ්බිලො සණ්ඨවාචො
මහත්තපනෙතාපි නිවාතවුත්ති.
901. තසමාභං පොසෙ විපුලා භවාමි.
උමමි³ සමුද්දස්ස යථාපි වණණං,
යො වාපි මිත්තෙ අථවා අමිත්තෙ
සෙට්ඨං සරිකෙඛි අථවාපි භීතො.
902. අස්ථං චරන්තා අථවා අනස්ථං
ආචී රහො සබ්බභමෙච වනෙත,
වාචං න චජ්ජා ඵරුසං කදචී
මතස්ස ජීවස්ස ච තස්ස භොමි.
903. ඵනෙස යො අඤ්ඤතරං ලභිඤා
කන්තා සිරි මජ්ජනී අසපඤ්ඤා⁴,
තං දිත්තරුපං විසමං චරන්තා
කරිසජාතං ව⁵ විචජ්ජයාමි.
904. අත්තනා කුරුතෙ ලකඛිං අලකඛිං කුරුතත්තනා,
න භි ලකඛිං අලකඛිං වා අදෙඤ්ඤ අඤ්ඤස්ස කාරකො⁶ති.

7. සිරිකාලකණ්ණිජාතකං.

1. නිවසෙ.
2. අකොධනො, සභා, අකොකාධනො - සිමු, මජ්ජ.
3. උමමි - ඤා.
4. කරිසජාතං - මජ්ජ.
5. කන්තාසිරි, කන්තසිරි, කන්තං සිරිතනී තපොපි පාඨා අට්ඨකරා.

897. මම සිරිමත් ධුතරාඡ්වු මහරජුගේ දු වෙමි. මම සිරි සහ ලක්ෂ්මී යන නම් ඇත්තී වෙමි. මා මහ නුවණැත්තිය යි දෙවියෝ දනිති. අයදනා ලද්දෙහි අවකාශ දෙව. තොප සමීපයේ වසමු.

898. කෙබඳු සිල් ඇති කෙබඳු සමාවාර ඇති පුරුෂයකු සමීපයේ තෙපි වසන්නහු ද, මා විසින් විවාරන ලද තෙපි යමයේ තී කවරක් ද යි අපි දත හෙන්නමෝ ද එයේ කියව.

899. යමෙක් සිත හා උණුසුම, අවිසුළං මැයි මදුරුවන් හා සර්පයන් සාපවස් යන මේ සියල්ල තණපතක් කොට ද නොගෙන මැඩලා රැවුල් නිරතුරු තම අභිවෘද්ධිය ලබනු සඳහා වැටෙහි යෙදුනේ වේ ද, සුදුසු කාලය පැමිණි කල එළඹී සිටි ප්‍රයෝජනය නො පිරිහෙළා ද එබඳු පුරුෂයා මට මනාප ය ඔහු කෙරේ වසමු.

900. යමෙක් ක්‍රෝධ නො කෙරේ ද, මිතුරන් ඇත්තේ ද, ත්‍යාගශීලී ද, හික්මීමෙන් යුතු ද, ජෛරාවික නො වේ ද, අවංක ද, මිතුරන්ට සංග්‍රහ කෙරේ ද, මොළොක් කථා ඇත්තේ ද ඉසුරෙන් හා බලයෙන් උසස් වුව ද නිරහංකාර වේ ද එබඳු ගුණ ඇති ඒ පුරුෂයා කෙරෙහි යමයේ සමුද්‍රයාගේ පැහැය බලන්නවුනට එහි රළුවැළ විපුල වී වැටහේ ද, එයේ මම ඒ පුභුලා සමීපයේ විශාල වෙමි. යමෙක් මිතුරා කෙරෙහි ද නැතහොත් සතුරා කෙරෙහි ද තමාට වඩා උසස් වුවහු කෙරෙහි ද, තමා සමාන වුවහු කෙරෙහි ද නැතහොත් පහත් වුවහු කෙරෙහි ද.

901. තමාට වැඩ පිණිස කරන්නහුට ද නැතහොත් අවැඩ කරන්නහුට ද එළිපිට හෝ රහසිගත වී සිටුවසඟාවතීන් සංග්‍රහ කෙරේ ද.

902. එරූෂ වචන කිසිකලෙකක් නො කියා මළා වූ හෝ ජීවත් වන්නා වූ හෝ ඔහු වෙතට මම ළං වෙමි. (මේ ගුණ ඇත්තා අත් නො හරිමි යි කී යේ යි.)

903. යම් අනුවණ පුද්ගලයෙක් මේ සමීපත් අතුරෙන් සමීපතක් ලබා සැපවත් වූයේ, සමීපත් සඳහා නැවත නැවත උත්සාහ නො කෙරේ ද, නො සැලකිලි වේ ද උඩඟු වේ ද පාපක්‍රියාහි නිරත වේ ද ඒ පුභුලා අශුචි වළක්වේ දුරු කරමි.

904. තමා විසින් තමාට සැපත ඇති කරගන්නේ ය. තමා විසින් තමාට විපත ඇති කරගන්නේ ය. සැපත හෝ විපත අනෙකකුට අනෙකෙක් නො කරන්නේ ය.

7. සිරිකාලකණ්ණි ජාතක යි.

905. සුවිනිතපනච්ඡදන තමබ්බුල වීභසයම,
 ඔරොහ දුමසාධාය¹ මුධා හරියා භවාමී තෙ.
906. වතුපාදී කං කලායාණී දච්ඡදහ² මනොරමෙ,
 මීථී පකඛි අසංයුතො අඤ්ඤං පරියෙස සාමීකං.
907. කොමාරීකා තෙ හෙසසාමී මඤ්ඤකා පියභාණීනී,
 වීඤ්ඤ මං අරියෙන වෙදෙන සාවයා මං යදිච්ඡයි.
908. සකුණාදිනී³ ලොහිතපෙ වොරී කුඤ්ඤවපොරීනී,
 න කං අරියෙන වෙදෙන මමං හතොර මීච්ඡයි.
909. එවමපී වතුරා නාරී දිසවාන⁴ පවරං නරං,
 නොනතී සණ්ඨාභි වාචාභි බිලාරී විය කුඤ්ඤවං.
910. යො වෙ⁵ උපනිතං අකං නබීසමනුබුජ්ඣති,
 අමීඤ්ඤවසමනෙවති පච්ඡා ව මනුභපති.
911. යො ව උපනිතං අකං බීසමෙව නිබොධති,
 මුච්චතෙ සතකුසලොධා කුඤ්ඤවොව බිලාරියා⁵ති.

8. කුඤ්ඤවජාතකං.

912. ධම්මං වරථ ඤාතයො ධම්මං වරථ භඤ්ඤං වො,
 ධම්මවාරී සුඛං සෙති අසමී. ලොකෙ පරමභි ව.
913. භඤ්ඤො වතයං පකඛි දීපො පරමධම්මකො,
 එකපාදෙන තිට්ඨනොනා ධම්මමෙවානුසාසති.
914. නාසස සීලං වීජානාථ අනඤ්ඤය පසංසථ,
 භුජ්ඣා අණ්ඩඤ්ඤා ජාපෙ ව ධම්මො ධම්මොති භාසති.
915. අඤ්ඤං භණති වාචාය අඤ්ඤං කායෙන කුඤ්ඤති,
 වාචාය නො ව කායෙන තං ධම්මං අධිට්ඨිතො.

1. දුමං - මජ්ඣං.
 2. වීජාදහං - මජ්ඣං.
 3. කුණ්ඩාදිනී, -අරධකථා.
 4. දිසවාන සධනං - මජ්ඣං.
 5. යොව - සා.

905. විසිතුරුපකින් කළ සෙවෙණි ඇතියව, තඹසිඵව ආකාශ-
වාරිය, අත්තෙන් බීමට බසිනු. කිසිවක් නො ගෙන මම
තොපගේ බිරිඳ වෙමි.

906. සුන්දරිය, තෝ සිවුපා ඇත්තෙහි. මනරම් තැනැත්තිය,
මම දෙපා ඇත්තෙහි. මාගී වූ තොද පක්ෂි වූ මම දෑයි අපි
දෙදෙන (අඹුසැමි වනුවට) අයුත්තම්භ. එහෙයින් අන් යැමියකු
සොයාගනු.

907. මම තොපට කුමරි බිරිඳ වන්නෙමි. මිහිරිබසින්
හෘදයංගම බස් බෙණෙන්නෙමි. සුන්දර ලාභය ලබව. ඉදින්
කැමැති නම් මා දසි භාර්යාවක් කොට අස්වා ගනුව.

908. පක්ෂින් කන තැනැත්තිය, සතුන්ගේ ලේ බොන්නිය,
සෙර, කුකුළන් මරන්නිය, තෝ බුඞ්මවරිය ලාභයෙන් මා
ස්වාමි කොට කැමැති නො වන්නෙහි ය.

909. මෙලෙස දක්ෂකම් ඇති ස්ත්රීහු පුරුෂයකු දක මටසිඵවු
බසින් බැණූ කුකුළකු ගන්නට තැන් කළ බැලලිය මෙන්
සිය වසභයට පවුණුවන්.

910. යමෙක් උපන් කරුණ වහා වටහා නො ගනී ද එහෙයින්
සතුරාගේ වසභයට පැමිණේ. පසු තැවෙන්නේ ද වේ.

911. යමෙක් උපන් අතීය වහා වටහා ගනී ද හේ බැල-
ලියගෙන් මිදුණු උපාය දක්ෂ කුකුළා මෙන් සතුරු පීඩාවන්ගෙන්
මිදේ.

8. කුක්කුට ජාතක යි.

912. නැයෙහි කුසල් කරව. නැවත නැවත කුසල් කරව.
තොපට යහපතක් වන්නේ ය. කුසල් කරන්නේ දෙලොව සුවසේ
වසන්නේ ය.

913. මේ පක්ෂි තෙම එකාන්තයෙන් හදු යැ. පරමධාර්මික
පක්ෂියෙක. එක් පයින් සිටුවන් ධර්මානුශාසනා මැ කෙරෙයි.

914. මොහුගේ සීලය (කෙබඳු දෑ යි) නො දන්නහු ය, නො
දන ප්‍රශංසා කරන්නහු ය. හේ බිඳුවට ද පැටවුන් ද කා ධර්ම
ධර්ම යි කිය යි.

915. වචනයෙන් අනෙකක් කියයි. කයින් අනෙකක් කරයි.
ඒ ධර්මයෙහි වචනයෙන් මිස කයින් පිහිටියේ නො වෙයි.

- 916. වාචාය සබ්ලො මනොවිදුගො
 ඡනෙකා කුපසයොව කණ්ණසපො,
 ධම්මධජො ගාමනිගමාසු සාධු සමමනො
 දුජජානො පුරිසෙන ධාලිසෙන.
- 917. ඉමං කුණ්ණති පකෙකිති පාද වීමං විහෙදථ,
 ඡවං හිමං විනාසෙථ නායං සංවාසනාරහො'ති

9. ධම්මධජජාතකං.

- 918. සවෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්ඡයි සාකෙනං අඤ්ඤනාවනං,
 වජ්ජායි නන්දියං නාම සුක්ඛං අක්ඛාතඔරසං.
 මාතා පිතා ච තෙ වුද්ධා තෙ තං ඉච්ඡති පකඤ්ඤං.
- 919. භුක්ඛා මයා නිවාපාති රාජිනො පාණ්ණොජනං,
 තං රාජපිණ්ඩං අවහොතං නාහං බ්‍රාහ්මණවුක්ඛසෙන.
- 920. ඔදතිසසාමහං පසසං බුරප්පාණ්ණිසස රාජිනො,
 තදහං සුඛිනො මුක්ඛො අපි පසෙසයා මාතරං.
- 921. මිගරාජා පුරෙ ආයිං කොසලසස නිකෙතවෙ,
 නන්දියො නාම නාමෙන අභිරුපො වකුසඤ්ඤ.
- 922. තං මං වධිතුමාගඤ්ඤි දයසමිං අඤ්ඤනාවනෙ,
 ධනුං අදෙජ්ඣං කඤ්ඤාන උසුං සන්ධාය කොසලො.
- 923. තසසාහං ඔදතිං පසසං බුරප්පාණ්ණිසස රාජිනො,
 තදහං සුඛිනො මුක්ඛො මාතරං දච්ඡුමාගකො'ති.

10. නන්දියමිග'ජාතකං.

අවාටීයවග්ගො පඨමො,

තසසුද්දනං:

අථ කු ඡකඛිරථෙපහකෙකුචිරො
 දරිච්චිධ සනෙරුතා ව සුත,
 ආසානඤ්ඤිරි ව සුචික්ඛවිරො
 අථධම්මිකනඤ්ඤි මිගෙන දස.

1. මිගරාජ - සා,

916. කර්මාදායක මාසය, මනසින් වැදගත නො හැක්කේ ය. ධර්මයකු හෝ නා කථනයකු සෙයින් ප්‍රවේශනා යැ (සුවරිතධර්මය ධර්ම කොට ඇවිදුනා හෙයින්) ධර්මධර්ම වූ ගමනියමගමනි මැනවැයි සම්භාවිත වූ මේ දුශ්චර්යා අඤ්ඤා පුරුෂයා විසින් දත නො හැකි ය.

917. මේ කපටයා තුඩින් ද පියාපතින් ද පයින් ද පහරවූ, මේ භීතයා නසවූ, මේ භීතයා එක් ව වාසයට නිසි නො වේ.

9. ධර්මධර්ම ජාතක යි.

918. බමුණ, සාකේත නගරයේ අංජන උයනට යන්නේ නම් තොපගේ මහලු මව්පිය දෙදෙනා තා දක්නට කැමැත්තෝ ය යි අපගේ ඔහුරු පුත්‍ර නන්දියට කියව.

919. බමුණ (මුවන්ට) ගොදුරු පිණිය වසුළු රජු අයත් තෘණ හා පැන් මා විසින් අනුභව කරන ලදී. රජු සතු ඒ ආහාරය නිකම් බුද්ධන්ට මම වැයම් නො කරමි.

920. දුක්ඛී ගෙන ආ රජුට මා විදුව කියා මම සිරුරේ ඇළය පෙන්වා සිටිමි. එසඳ සුවපත් වූ මරණින් මිදුණු මම මැණියන් දක්නෙමි නම් යෙහෙකැ.

921. කොසොල් රජුගේ වාසභවනයට සමීප වූ උයන්හි ශොභාසමපන්න වූ නන්දිය නමැති සිටුවාවක් වූයෙමි ද.

922. මුවන්ට වාසය පිණිස දුන් අංජන උයන්හි දී කොසොල් රජු දුක්ඛී නභා ඊතලය පිහිටුවා මා විදිනට ආයේ ය.

923. ඊතල ගත් රජුට මගේ සිරුරේ ඇළය පෙන්වා මා මරව යි කියා සිටිමි. ඉක්බිති සුවපත් වූ මරණින් මිදී මැණියන් දක්නට ආමි.

10. නන්දියමිග ජාතක යි.

පලමුවන අවාරිය වග යි.

තස්සුද්දනය:-

ආවාරියා කුණකි ජාතක යැ සෙතකෙතු ජාතක යැ දරිමුඛ ජාතක යැ තොරු ජාතක යැ ආසඛක (ආසා) ජාතක යැ මිභාලොප (නඤ) ජාතක යැ සිරිකාලකණණි ජාතක කුකකුට (සුවිත) ජාතක යැ ධර්මධර්ම ජාතක යැ නන්දියමිග ජාතක යැ ජාතක දසයෙකි.

924. සච්චං කීරෙව මාභංසු භසාං¹ බාලොති පණ්ඩිතා,
පසස බාලො රහොකමම්. ආචිකුඛං න බුජ්ඣති,
925. කුං කුඛො සමම බාලොසී ඛරපුඤ්ඤා විජානති,
රජ්ජයා හී පරිඤ්ඤානො වට්ඨොට්ඨො ඔහිතො මුට්ඨො.
926. අපරච්චි² සමම තෙ බාලාං³ යො මුඤ්ඤා න පලායසී,
සො ච බාලනරො සමම යං කුං වහසී සෙනකං.
927. යනනු සමම අභං බාලො අපරාජ විජානති,
අථ කෙන සෙනකො බාලො නං මෙ අඤ්ඤාති පුච්ඡිතො
928. උඤ්ඤාමඤ්ඤා උභිජාන හරියාය යො පදසසති⁴,
තෙන ජහිසසතඤ්ඤානං⁵ සා වෙච්ඡස්⁶ න හෙසසති.
929. න වෙ පියං මෙනි ජනිඤ්ඤා තාදිසො
අඤ්ඤා නිරං කඤ්ඤා පියාති සෙවති,
අඤ්ඤාච සෙයොසා පරමාච සෙයොසා
උඤ්ඤා පියා ඔච්ඡිතඤ්ඤාන පච්ඡාති.

1. ඛරපුඤ්ඤාජාතකං.

930. අකකකසං අච්චරුසං ඛරඛොතං සුපාසියං,
සුමුමං තිබ්බොඤ්ඤා කො සුචිං කෙතුමිච්ඡති.
931. සුමජ්ජඤ්ඤා සුපාසඤ්ඤා අනුපුඛං සුචිත්තං⁷,
සනසාතිමං පච්ඡද්ධං⁸ කො සුචිං කෙතුමිච්ඡති.
932. ඉතොදනි පතායනතී සුචියො බලිසාති ව,
කොයං කමාරගාමඤ්ඤා සුචිං විකෙකතුමිච්ඡති.
933. ඉතො සඤ්ඤාති ගච්ඡන්ති කමමනා විච්චා පුපු,
කොයං කමාරගාමඤ්ඤා සුචිං විකෙකතුමිච්ඡති.

1. කලකං - සා, ගරං. - මජ්ඣං.
2. අයමිති - මජ්ඣං.
3. බාලො - මජ්ඣං.
4. හරියා න හරියාති - මජ්ඣං.
5. වජ්ජනඤ්ඤානං - මජ්ඣං.
6. සාචෙතස ජහිසති - මජ්ඣං.
7. සුචිත්තං - මජ්ඣං.
8. පච්ඡද්ධං - මජ්ඣං.

924. එළුවා මුළු යයි පණ්ඩිතයෝ සැබැවක් මැ කිවු ල. බලව, රහස් තන්හි කටයුතු දෙය නො රහස් තන්හි කරනුයේ අයෝග්‍ය බව නො දනී.

925. මිතුරු කොටළු පුත්‍රය, තෙපි වනාහි මට වඩා බාලවහු. කවර හෙයින් යත්: වියගස සමග ගෙල රැහැනින් බඳනා ලදහු, වක්වු තොල් ඇත්තවු, (මුඛබන්ධන රජ්ජයෙන්) බඳනා ලද මුඛ ඇත්තහු මට වඩා අඤ්ඤා යි දනුව.

926. යහළුව, බන්ධනයෙන් මුදු දු තෙපි නො පලායවු ද එය තොපගේ තවත් මෝඩ කමෙකි. තෙපි යම්බඳු සේනක නම් රජකු උසුලවු ද හෙ ද අප දෙදෙනාට වඩා අතිශයින් බාල වෙයි.

927. සගය අපරාජය, යම්හෙයෙකින් මා අඤ්ඤා යි දනු ද, සේනක රජ කවර හේතුවෙකින් මුළු වී ද, මා විසින් විවාරන ලද්දහු එය මට කියව.

928. යමෙක් සියලු ශබ්ද දැනැගන්නා මන්ත්‍ර සංඛ්‍යාත උතුම් ධනය ලැබගෙන බිරිඳට දෙන්නේ ද එයින් ඔහුගේ ජීවිතය හැරපියන්නේ යැ. ඒ බිරිඳ ද ඔහට නො වන්නී ය.

929. නරේන්ද්‍රය තොප වැන්නෙක් මේ වස්තුව මට ප්‍රිය යයි ජීවිතය හැරපියා ප්‍රිය වස්තුවක් සේවන නො කෙරේ මැ යැ. පරම ශ්‍රේෂ්ඨ වස්තුවට ද වඩා ජීවිතය මැ ශ්‍රේෂ්ඨ ය. වඩනලද ජීවිතය ඇත්තහු විසින් පසුව ප්‍රිය වස්තුව ලද හැක්ක.

1. බරපුත්ත ජාතක යි.

930. රළු නැති මටසිළු කුරුමලෙහි ගා ඉඬු කළ සුන්දර පාශ ඇති සිසුම් වූ තිසුණු තුඩ ද ඇති ඉදිකටුව මීල දී ගන්නට කවරෙක් කැමැති වේ ද.

931. (කුරුලුගල් සුන්තෙන්) මැතැවින් මදනා ලද සුන්දර පාශ ඇති අනුක්‍රමයෙන් මොනොවට වට වූ කිනිහිරය විනිවිදනා තද ඉදිකටුව මීලයට ගන්නට කවරෙක් කැමැති වේ ද.

932. දන් ඉදිකටුව ද බිළිකටුව ද මේ කඹුරුගමින් ඒ ඒ දිග පැතිර යන්නාහ. කඹුරුගමේ ඉදිකටුව විකුණන්නට කැමැති මේ කවරෙක් ද?

933. මෙයින් ආයුධ ද බැහැර යනි. නානාවිධ බොහෝ කම්පාත්තයෝ ද (මෙයින් ගෙනගිය උපකරණයෙන් මැ) පවතින්. මේ කඹුරුගමේ ඉදිකටුව විකුණන්නට මේ කවරෙක් සුදුසු වේ ද.

- 934. සුඵං කමොරගාමසමීං විසෙක්කතඛො පජානානා
ආචරියාව ජානනඤ්ඤි කමමං සුක්කන්දුක්කනං.
- 935. ඉමඤ්ඤි තෙ පිතා හදෙඤ්ඤි සුඵං ජඤ්ඤි මයා කතං,
තයා ච මං නිමනොතයා යඤ්ඤිඤ්ඤි සඨරෙ ධනනඤ්ඤි.

2. සුඵචජාතකං.

- 936. නචජඤ්ඤෙදනි දීයති*
පුණ්ණසයං දෙණි සුඵාමිනී ධීතා,
ධහුතෙ ජනෙ පාසපාණිතෙ
නො ච ඛො මෙ පටිභානි භුඤ්ඤිතුං.
- 937. තසසි හමසි ලෙණමිච්ඡසි
අත්තාණොසි* කුභිං ගමිසසසි,
අප්පායසුඤ්ඤා භුඤ්ඤි තුණ්ඤිල
මංසන්ධාය හි පොසියාමසෙ.
- 938. ඔගහ රහදං අකඤ්ඤමං
සඛබ්බං සෙදමලං පවාහය,
ගණනාහි නචං විලෙපනං
යසස ගජෙධා* න කදඵී ජීජ්ජති.
- 939. කතමො රහදෙ අකඤ්ඤමො
කිංසු සෙදමලනඤ්ඤි චුච්චති,
කතමඤ්ඤි නචං විලෙපනං
කසස ගජෙධා න කදඵී ජීජ්ජති.
- 940. ධලෙමො රහදෙ අකඤ්ඤමො
පාපං සෙදමලනඤ්ඤි චුච්චති,
සීලඤ්ඤි නචං විලෙපනං
තසස ගජෙධා න කදඵී ජීජ්ජති.
- 941. නාඤ්ඤනඤ්ඤි සරිරසානිනො
න ච නාඤ්ඤනඤ්ඤි සරිරධාරිනො,
පුණ්ණසය ච පුණ්ණමාසියා
රමමානාව ජහනඤ්ඤි ජීවිතනඤ්ඤි.

3. තුණ්ඤිලජාතකං.

- 1. ආචරියාව සජානනඤ්ඤි. - මජ්ඣං.
- 2. නචජනනෙකෙ දෙණි- සාංනච්ඡදකෙ - මජ්ඣං.
- 3. අත්තාණෙසි - මජ්ඣං.
- *. සුඵානි විහන්ති පලායො කතොති-අධ්මකරා.
- 4. කසගජෙධා-මජ්ඣං.

934. දන්නා තැනැත්තා විසින් ඉදිකටුව කඹුරුගමිනි විකිණියයුතු ය. කුමක් හෙයින් ද යත්, මනා නො මනා කම්පාන්තය ශිල්පාවාරීහු මැ දනිත්.

935. සොදුර නිගේ පියා මා විසින් කරන ලද මේ ඉදි-කටුව හැඳින්වේ වී නම් තී ද මට පවරන්නේ ය. ගෙහි යම් අන් ධනයකුත් ඇත් ද එය ද පවරන්නේ යි.

2. සුවි ජාතක යි.

936. අලුත් අයුරෙකින් පිළියෙළ කළ දීමනාවක් දෙනු ලැබේ. අපගේ බත්ඔරුව පිරි තිබේ. අපගේ ස්වාමීන්ව ද සිටිනී ය. පාය ගත් අතැති බොහෝ දෙනා වෙති. මට කන්නට රුචිය ඇති නො වේ.

937. තුණ්ඩිලය, තැනි ගත්තෙහි, ඒ මේ අත කැරකෙන්නෙහි ය, පිහිට කැමැත්තෙහි ය, අසරණ වූයේ කොහි යන්නෙහි ද, අල්පොත්සුක ව අනුභව කරන්න. මස සඳහා අපි පෝෂණය කරනු ලබමහ.

938. මධ නැති විලට බසුව. ධහදිය කුණු සියල්ල ඉවත් කරව. යමක් පිළිබඳ ගන්ධය කිසිකලෙකත් නො නැසේ ද එබඳු නව විලේපනයක් ගනුව.

939. මධ නැති විල කවරේ ද? කුමක් ධහදිය මලය යි කියනු ලැබේ ද? නව විලේපනය යනු කුමක් ද? කුමක් පිළිබඳ ගන්ධය කිසිකලෙකත් නො නැසේ ද?

940. තුන් සුවරිතය ආදි ගුණදහම මධ නැති විල ය. සියලු පාපයෝ ධහදියමල ය. සීලය නව විලේපනය යි. සීලයේ ගන්ධය කිසිකලෙක නො නැසේ.

941. අන්‍යයන් නසන්නෝ (අන්‍යයන් නැසීමේ දී) සතුටු වෙති. සිරුරු දරන්නෝ (තමහට මරණ වාරය පැමිණි සඳ) සතුටු නො වෙති. පුන්සඳු ලද වැ ඇති (අද වැනි) දවස්හි (ගුණයෙන් පිරුණු අප වැන්නෝ) ප්‍රීති සිතැති ව ම ජීවිතය අත් හරිති.

3. තුණ්ඩිල ජාතක යි.

942. සිඬගි මිගො ආයත වක්ඛුනොතො
 අච්චිත්තමො වාරිසයො අලොමො,
 තෙනාභිභුතො කපණං¹ රුදුමී
 හරෙ සබා කිසස නු මං ජහාසි.
943. සො පසසසනො මහතා ඵණෙන
 භුජබහමො කසකටමජ්ඣපතො,²
 සබා සබාරං පරිතායමානො
 භුජබහමං කකකටකො ගහෙසි.
944. න වායසං නො පන සපරාරජං³
 සාසජිකො කසකටකො අදෙයා,
 පුච්ඡාමී තං ආයතවනඛුනෙන
 අථ කිසස හෙතුමහං⁴ උභො ගභීතා.
945. අයං පුරිසො මම අක්කාමො
 යො⁵ මං ගහෙත්වාන දකාය නෙති,
 තස්මිං මනෙ දුක්ඛමනසාකං මෙ
 අහඤ්ඤ ඵසො ච උභො න හොම.
946. මමඤ්ඤ දිස්වාන පවධඪකායං
 සබොධා ජනො හිංසිතුමෙව මිචෙජ
 සාදුඤ්ඤ ධුට්ඨඤ්ඤ මුදුඤ්ඤ මංසං
 කාකාපි මං දිස්වා විහෙය්ඤෙයග්ගං.
947. සචෙ තසස හෙතුමහං⁴ උභො ගභීතා
 උච්චාතු පොසො විසමාවමාමී,
 මමඤ්ඤ කාකඤ්ඤ පමුඤ්ඤ ඛිප්පං
 පුරෙ විසං ගාලහමුපෙති මච්චං.
948. සපං පමොක්ඛාමී න තාව කාකං
 පච්චෙඤ්ඤා හොභීති තාව කාකො,
 පුරිසඤ්ඤ දිස්වාන සුඛිං අරොගං
 කාකං පමොක්ඛාමී යථෙව සපං.
949. කාකො තද දෙවදනො අහොසි
 මාරො පන කණ්ඨසප්පො අහොසි,
 ආනන්දහමෙදු කසකටකො අහොසි
 අහං තද බ්‍රාහ්මණො හොමී සත්වාති.

4. සුචණ්ණකසකටක ජාතකං.

1. කපණං-මජ්ඣං
 2. කසකටකසකි පතො-මජ්ඣං. කසකටකමජ්ඣපතො-සා
 3. කණ්ඨසප්පං-මජ්ඣං
 4. හෙතු-මජ්ඣං
 5. යො-මජ්ඣං
 * සකංසබාරනභිපි පාඨො අතතනො සභායනභි අපෙත්වා-අච්චිත්තං

942. එමඛා යහළුව, දිග ඇස් ඇති කවුට ම සිවිය කොට ඇති දියෙහි වෙසෙන ලොම් නැති අඩු නමැති අං ඇති සිංහිමිග නමැති කකුළුවෙකි. ඔහු විසින් මඩනා ලද්දෙන් අසරණ ව හඬමි. කුමක් හෙයින් මා හැර යෙහි ද?

943. මිතුරු වූ ඒ සර්පයා මිතුරු කපුටා රක්තේ විශාල පෙණයක් සහිත ව ප්‍රශ්වාස කරමින් කකුළුවා වෙත පැමිණියේ ය. කකුළුවා ඒ සර්පයා ද අල්ලා ගත්තේ ය.

944. කකුළුවා ආහාර වශයෙන් කපුටා හෝ සර්පයා හෝ නො ගත්තේ ය. දිගු තෙතැත්තාණනි, තා විවාරම්. කවර හෙයින් අප දෙදෙනා අල්ලා ගත්තෙහි ද?

945. මේ පුරුෂයා මට හිත කැමැත්තේ ය. හේ මා දියට පමුණුව යි. ඔහු මළ කල්හි මට බොහෝ දුක් වන්නේ ය. මම ද මේ තෙමේ ද යන දෙදෙනා ම ජීවත් නො වෙමු.

946. හොඳින් වැඩුණු ශරීරය ඇති, රසවත් වූ මහත් වූ මොළොක් වූ මස් සහිත මා දැක හැමදෙන හිංසා කරන්නට කැමැති වන්නෝ ය. මා දැක කවුඩෝ ද හිංසා කරන්නෝ ය.

947. ඉදින් ඔහු නිසා අප දෙදෙනා ගන්නා ලද්දහු නම් පුරුෂයා නැඟිසිටීවා විෂ උරා ගනිමි. මිනිසාට විෂ වේදනා වැඩි වන්නට පෙර මා ද කවුඩා ද වහා මුදව.

948. සර්පයා මුදුම්. කවුඩා නො මුදුම්. කවර හෙයින් ද යත්, කවුඩා තව ඇපකරුවකු වන්නේ ය. යමසේ සර්පයා මිදු-යෙම ද, පුරුෂයා නිරෝග වූ පසු කවුඩා ද එසේ මුදුන්නෙමි.

949. කවුඩා එදවස දෙවදත් විය. මරහු වනාහි කෘෂ්ණ සර්පයා විය. යහළු කක්කටක ආනඤ්ඤ තෙරුන් වහන්සේ වූහ. ශාස්තෘ වූ මම බ්‍රාහ්මණ වීමි.

4. සුවණ්ණකක්කටක ජාතක යි.

256 ජාතකපාළි-ඡන්දනපාතො

- 950. සකුණො මඤ්ජො නාම ගිරිසානුදරීවරො
පකකං පිපඵලිමාරුඤ්ඤ මයභං මඤ්ජනනී¹ කන්දනී.
- 951. තසෙසවං² විලපනනසස දිජසඛ්ඛා සමාගතා
භුන්වාන පිපඵලිං යනනි විලපිනෙව සො දිජො.
- 952. ඵවමෙව ඉධෙකචොවා සඛකරීන්වා ඛ්ඛුං ධනං,
නෙවකනනො න ඤාතීනං යථොධිං පටිපජ්ජති.
- 953. න සො අවජාදනං භක්ඛං න මාලං න විලෙපනං,
අනුභොති සකිං කිඤ්චී න සඛගණනාති ඤාතකෙ.
- 954. තසෙසවං විලපනනසස මඤ්ඤං මඤ්ජනනී³ රක්ඛනො,
රාජානො අථවා චොරා දයාදයෙව අපපියා
ධනමාදය ගච්ඡනනි විලපිනෙව සො නරො.
- 955. ධිරො ව භොගෙ අධිගමෙ සඛගණනාති ව ඤාතකෙ,
නෙත සො කිකකිං පපෙසාති පෙච්ච සග්ගෙ ව මොදනීති.

5. මයාකජාතකං.

- 956. දුඛඤ්ඤාරූපං තුවමරියවණ්ණි
සුරක්ඛනී⁴ පඤ්ඤලිකො නමසසති,
සෙයොගා නු නෙ සො උදවා⁴ සරිකෙඛා
නාමං පරසසකනනො වාපි මුඛි.
- 957. න නාමගොක්ඛං ගණනනනි රාජ
සම්මග්ගකානුජජ්ඣතානාදොවා,
අභඤ්චී නෙ නාමධෙයං වදුමී
සකෙකාභමසමී තිදසානමීනෙ.
- 958. සො දිස්වා භික්ඛුං වරණුපපනනං
සුරක්ඛනී⁴ පඤ්ඤලිකො නමසසති,
සුච්ඡාමී නං දෙවරාජෙතමනී
ඉතො වුතො කිං ලභනෙ සුඛං සො.
- 959. සො දිස්වා භික්ඛුං වරණුපපනනං
සුරක්ඛනී⁴ පඤ්ඤලිකො නමසසති,
දිවෙධව ධමෙම ලභනෙ පසංසං
සග්ගඤ්චී සො යාති සරීරභෙද.

- 1. මයභ මයානනී - අවධිකථා.
- 2. තසෙසව - මජ්ඣං.
- 3. සුරක්ඛනී - මජ්ඣං. සාං.
- 4. උදවා - මජ්ඣං. සාං.

950. පර්වතයේ ද කඳුබෑවුම්හි ද පර්වත විවරයේ ද හැසිරෙන මය්හක නමැති පක්ෂියෙක් පැසුණුගෙඩි ඇති පුලිල ගසෙක සිට “මයහං මයහං” මගේ මගේ ය යි කියමින් හඩයි.

951. මෙසේ ඔහු හඩද්දී ම ගසට රැස් වූ පක්ෂි සමූහයෝ පුලිලගෙඩි කා යති. ඒ පක්ෂියා හඬන්නේ ම ය.

952. එ සෙයින් ම මෙලොව ඇතැමෙක් බොහෝ ධනය රැස් කොට බෙදුව මනා කොටස් බෙද නො දෙති. තමා ද නිසි ප්‍රයෝජන නො ලබයි

953. හේ එක්වරෙක් හෝ ඇඳුම්වලින් හා ආභාරයෙන් ප්‍රයෝජන නො ගනී. මලින් සැරසීම හෝ විලෙවුන් අලෙවු දීම හෝ නො කරයි. කිසිම නැයකුට සංග්‍රහ නො කරයි.

954. මගේ මගේ යයි රකිමින් හඬන්නා වූ ඔහුගේ වස්තුව රජවරු ද නැතහොත් භාරු ද අප්‍රියයෝ ද ගෙනයත්. ඒ මිනිසා හඬන්නේ ම ය.

955. නුවණැත්තා වස්තුව ලැබ නැයන්ට සංග්‍රහ කරයි. එයින් හේ කීර්තිය ඇත්තේ වේ. පරලොව ද ස්වර්ගයේ (ඉපිද) සතුටු වේ.

5. මය්හක ජාතක යි.

956. සොඳුරු රු ඇති තෙපි විරූප වූවකු (පැවිද්දකු) පෙරටු කොට ඇඳිලි බැඳ නමස්කාර කරවූ. මෙතෙම තොපට වඩා උතුම් ද නැතහොත් සමාන වේ ද. අනෙකාගේ ද තමාගේ ද නම කියව.

957. රජතුමනි, මනා පිළිවෙත් ඇති සාප්‍රමඟට පිළිපත් උතුම් වූ විශුඬ්ඳෙවියන්ගේ නම් ගොත් උත්පත්තියෙන් දෙවි වූවෝ නො ගනිත්. මම ඔබට මගේ නම කියමි. තවනිසා දෙවිලෝ වාසීන්ට අභිපති වූ මම ශක්‍රයා වෙමි.

958. දෙවරපුනි, මෙය ඔබ විචාරමි. යමෙක් සීලසම්පන්න වූ භික්ෂූන් වහන්සේ දැක (උන්වහන්සේ) ඉදිරියේ ඇඳිලි බැඳ නමස්කාර කෙරේ ද හේ මින් සැවැ කිනම් සුචයක් ලබන්නේ ද.

959. යමෙක් සිල්සපත් භික්ෂූන් වහන්සේ දැක (උන් වහන්සේ) ඉදිරියේ ඇඳිලි බැඳ නමදී ද හේ මේ දිවියේ දී ම පැසුම් ලබයි. මරණින් මතු දෙවිලොවට පැමිණේ.

258 ජාතකපාළි-ජ්ඣනනිපාතො

960. ලක්ඛී චත මෙ උදපාදී අජජ
යං වාසවං භුතපතඤ්ඤාම,
භීක්ඛුඤ්ඤා දිස්වාන තවජ්ජ සක්ක
කාභාමී පුඤ්ඤානි අනපපකානි.

961. අද්ධා හවෙ සෙච්ඡධ්ධා සපඤ්ඤා.
ඛුඤ්ඤානා යෙ ඛුඤ්ඤානච්ඡන්තො,
භීක්ඛුඤ්ඤා දිස්වාන මමඤ්ඤා රාජ
කරොභී පුඤ්ඤානි අනපපකානි.

962. අකෙඤ්ඤානො නිච්චපසනඤ්ඤානො
සඤ්ඤානිච්චියාවයොගො හවිඤ්ඤා,
නිභච්චමානං අභිචාදධිඤ්ඤා
සුඤ්ඤාන දෙච්ඡදා සුභාසිතානි'ති.

6. ධජච්චෙහස්ජාතක..

963. යමෙතං වාරීජං පුජාං අදිනතං උපසිඤ්ඤාසි,
ඵකඛතමෙතං රොයානං ගඤ්ඤානොසි¹ මාරීස.

964. න හරාමී න හඤ්ඤාමී ආරා සිඤ්ඤාමී වාරීජං,
අඵ කෙන නු වඤ්ඤාන ගඤ්ඤානොසි චුච්චති.

965. යොයං භිසානි ඛණ්ඤානි පුඤ්ඤානි හඤ්ඤානි,
ඵවං ආකිඤ්ඤාකමමනොතා කඤ්ඤා ඵයො න චුච්චති.

966. ආකිඤ්ඤාඋඤ්ඤා පුරිසො ධානිචෙළංච මකභිනො,
තඤ්ඤා මෙ චචනං නඤ්ඤා තඤ්ඤා අරභාමී චක්කවෙ.

967. අනඛගඤ්ඤාන පොසඤ්ඤා නිච්චං සුච්චගවෙසිනො,
වාළගඤ්ඤානං පාපඤ්ඤා අඤ්ඤාමඤ්ඤාච ඛායති.

968. අද්ධා මං යකඛ ජානාසි අරො මං අනුකමපසි,
සුනසි යකඛ චජාසි යද පඤ්ඤාසි ඵදිසං.

969. නෙව තං උපච්චාම නසි තෙ හතකමකසෙ,
ඤ්ඤාමෙව භීක්ඛු ජානොයා යෙන ගඤ්ඤායා සුඤ්ඤානි'නති.

7. භිසපුජාජාතකං.

1. ගඤ්ඤානොසි - මජ්ඣ. ඤා.

960. අද දෙවියන්ගේ ස්වාමියා වූ ශක්‍රයා දුටුවෙමු ද එහෙයින් කම්භිසාක ඥානය පහළ විය. ශක්‍රය භික්ෂුන් වහන්සේ ද ඔබ ද දක බොහෝ පින් කරන්නෙමි.

961. බහුශ්‍රැත වූ බොහෝ දේ සිතන නැණවත් යම් කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ඒකාන්තයෙන් ඇසුරු කළ යුත්තාහ.

962. දෙවරපතුමනි, ඔබේ සුබැසි වදන් අසා කෝප නැතියෙක් ව හැමවිට පහත් සිතැති ව සියලු ආගන්තුකයන්ගේ ඉල්ලීමට සුදුස්සෙක් වූ මානස නසා වදින්නෙමි.

6. ධජවිහෙය ජාතක යි.

963. යම් හෙයෙකින් දියේ හටගත් කයින් වචනයෙන් නො දුන් මේ පියුම සුඛුනෙහි ද මෙය අදත්තාදානයේ එක් කොටසෙකි. එසේ හෙයින් නිදුකාණනි, සුවදසොරෙක් වූයෙහි ය.

964. පියුම නො ගෙන යමි. නො කඩමි. දුරින් සිට සිඹිමි. ඉක්බිති කවර කරුණෙකින් සුවදසොරා යි කියනු ලැබේ ද?

965. යමෙක් නෙළුම්පල යාරයි ද හෙළනෙළුම් කඩයි ද මෙබඳු දරුණු කම් කරන්නහු සොරා යයි නො කියනු ලැබේ ද?

966. නිරන්තරයෙන් දරුණුකම් කරන පුරුෂයා කිරිමවගේ අපවිත්‍ර වස්ත්‍රය මෙන් පාපක්‍රියා නිසා හැමවිට අපිරිසුදු ය. එහෙයින් ඔහු ගැන මාගේ කථාවක් නැත. තොප කියන්නට තිස්සෙමි (ශ්‍රමණයන් ඔවා අසන්නට කැමැති හෙයින්.)

967. නිදෙස් වූ නිරන්තරයෙන් (නිදෙර) පවිත්‍ර වූ ගුණදහම් සොයන පුරුෂයාගේ පාපය කෙසෙක් තරම් වුව ද මහවැහි වලාකුළක් මෙන් වැටහේ.

968. එමබා දේවතාව තෙපි ඒකාන්තයෙන් මා දනගත්තහු ය. නැවත මට අනුකම්පා කරව. දෙවිය, යම් කලෙක මෙවැනි දෙසක් දුටුවෙහි නම් එකල්හි දු නැවත ඔවා ලෙසින් කියව.

969. භික්ෂුව (නවුසාණෙති) තොප ඇසුරු කොට ජීවත් නො වමහ. ඔබගේ බැලයක් නිසා ජීවත් නො වමහ. යමක් නිසා සුගතියට යන්නේ ද තෙපි ම එය දන ගනුව යි.

7. හිසපුප්ඵ ජාතක යි.

260 ජාතකපාළි-ජක්කනිපාතො

- 970. සුසුඛං චත ජීවනති යෙ ජනා විසාසාදිනො,
දිට්ඨව ධම්මෙ පාසංසා සමපරායෙ ච සුඤ්ඤති.
- 971. සුකසස භාසමානසස න නිසාමෙථ පණ්ඩිතා,
ඉදං සුඡාථ සොදරියා අමෙත වායං පසංසති.
- 972. නාහං තුමෙත පසංසාමි කුණපාද සුඡාථ මෙ,
උච්ඡිට්ඨභොජිනො තුමෙත න තුමෙත විසාසාදිනො.
- 973. සත්තවසසා පබ්බජිතා මෙජ්ඣාරඤ්ඤි සිට්ඨෙඤ්ඤිනො,
විසාසෙනෙව යාපෙනො මයඤ්ඤි භොතො භාරඤ්ඤා,
කෙනු භොජනා පසංසියා.
- 974. තුමෙත සිහානං ව්‍යග්ගානං වාළානඤ්ඤාවසිට්ඨකං,
උච්ඡිට්ඨෙනෙව යාපෙනො මඤ්ඤිවතා විසාසාදිනො.
- 975. යෙ බ්‍රාහ්මණසස සමණසස අඤ්ඤිසස ච වණ්ඨබ්බිනො,
දන්තන සෙසං භුඤ්ඤති තෙ ජනා විසාසාදිනො'ති.

8. විසාසජාතකං.

- 976. පණිතං භුඤ්ඤසෙ හතං සප්පිතෙලඤ්ඤි මාතුල,
අථ කෙන නු වණ්ණණන කියො කමසි වායස.
- 977. අච්ඡිකමජෙකුඤ්ඤි වසතො තෙසු ආච්ඡිකමසතො,
නිව්චං උච්ඡිකමභද්දසසස කුතො කාකසස දළභියං.
- 978. නිව්චං උච්ඡිකමිනො කාකා ධබ්බා පාපෙන කම්මුතා,
ලඤ්ඤා පිණ්ණො න පිණ්ණති කියො තෙනසම්චිට්ඨක.
- 979. ලුඛානි තිණ්ඨිජානි අපපසොහානි භුඤ්ඤසි,
අථ කෙන නු වණ්ණණන ධුලො කමසි චට්ඨක.
- 980. අප්පිච්ඡා අපච්ඡිනාය අච්ඡිඋරගමනෙන ච,
ලඤ්ඤා ලඤ්ඤන යාපෙනො ධුලො තෙනසම්චි වායස.
- 981. අප්පිච්ඡසස හි පොසසස අපච්ඡිනාසුඛසස ච,
සුසබ්බනිතමානසස චුතති සුසමුද්දනියා'ති.

9. චට්ඨකජාතකං.

970. යම් කෙනෙක් ඉඳුල් කා ජීවත් වෙන් ද ඔවුහු ඒකාන්තයෙන් ඉතා සුවයේ ජීවත් වෙති. මේ ජීවිතයේ ම ප්‍රශංසා ලැබිය යුත්තෝ ය. පරලොව සුගතිය ලබන්නෝ ය.

971. පඩිවරුනි, ගිරවාගේ වචනය නො අසවු. සහෝදරයෙනි, මෙය අසවු, මෙතෙම අපට පසයයි.

972. කුණප හඤ්ඤයෙනි, මා කියන්නක් අසවු. මම තොපට ප්‍රශංසා නො කරමි. තෙපි ඉඳුල් කන්නහු ය. කා ඉතුරු කළ දෙය කන්නෝ නො වෙති.

973. මෙධ්‍යාරණයෙහි වෙසෙන සිඵව සහිත පැවිද්දන් වූ අපට සත් වසක් ගෙවිණ. ඉඳුල් කා යැපෙන අපි හවත්තු විසින් ගර්භා කළ යුත්තෝ වමෝ නම් හවත්තු විසින් ප්‍රශංසා කළ යුත්තෝ කවුරු ද?

974. තෙපි හැම සිංහ ව්‍යාඝ්‍ර ආදී ව්‍යාල මාගයන් කා ඉතුරු කළ දෙය අනුභව කොට ඉන් යැපෙන්නාහු විසාසාද යම්හ සි හඹිවු.

975. යම් කෙනෙක් බමුණකුට හෝ ශ්‍රමණයකුට හෝ වෙනත් යාවකයකුට හෝ ආභාර දී ඉතුරු ආභාර බුදින් ද විසාසාදයෝ වෙති.

8. විසාස ජාතක යි.

976. (කවුඩු) මයිලණුවනි, රසැනි ආභාර අනුභව කෙරෙහි. ගිතෙල් සහ තලතෙල් අනුභව කෙරෙහි. යළි කවර හෙයෙකින් කෘශ වූයෙහි ද?

977. සතුරන් මැද වෙසෙන ඔවුන්තරෙහි ආභාර සොයා දිවි රකින නිතර උද්වේගයට පැමිණි සිතැති කවුඩාට කවර පුෂ්ටිමත් සිරුරෙක් ද?

978. ධඩ්ඤා නම් වූ කවුඩෝ නිතර බියෙන් යැලෙනි. මිනිසුන් සතු දෑ පැහැර ගැනීමේ පාපකම්යෙන් ලැබූ ආභාරය (අප) නො පිණවයි. වටුව, එහෙයින් මම කෘශයෙමි.

979. වටුව, රළු වූ ඔපාව මද තෘණ බීජ බුදින්නෙහි ය. එහෙත් තෝ, පිරුණු මස්ලේ සහිත වූයේ කවර හෙතුවකින් ද?

980. කවුඩ, ආභාරයේ ආශාව අඩු බව ද සිතුවිලි ස්වල්ප වීම ද දුර ගමන් නොයාම ද ලද දෙයින් තුටු වීම ද නිසා මම තර වීමි.

981. ආශා මද වූ සිතුවිලි අඩු වූ සැප සහිත වූ පමණ දන ආභාරය අනුභව කරන්නා වූ පුද්ගලයාට ජීවිතය සුවයේ පවත්වා ගත හැකි ය.

9. වට්ටක ජාතක යි.

1. චඩ්ඤා - වකු වූ ශ්‍රීවා ඇති හෙයින් වඩකයයි කියනලද - රාජමුරාරි සන්නය.

262 ජාතකපාළි-ජ්‍යෙෂ්ඨපාඨනා

- 982. වීරසෂ්‍යං වත පස්සාම සභායං මඤ්ඤාරීනං,
සුකතාය මසස්සකුන්තියා සොභතෙ වත මෙ සධා.
- 983. පරුළුභකච්ඡනඛලොමො අභං කමෙමසු ව්‍යාවටො,
වීරසෂ්‍යං නභාපිතං ලඤ්ඤා ලොමනතං අපභාරධිං.
- 984. යං නු ලොමං අභාරෙසි දුලලභං ලඤ්ඤකප්පකං,
අථ කිඤ්ඤරභි තෙ සමම කණ්ණෙය් කිඤ්ඤකිණ්ණායති.
- 985. මනුසස්සසුචුමාලානං මඤ්ඤා කණ්ණෙය්සු ලමඛති,
තෙසාභමනුසිකඛාමී මා තං මඤ්ඤාදී දවා කතං.
- 986. සචෙපි මං පිභයසි මසස්සකුන්තං සුකාරීනං,
කාරධිසස්සාමී තෙ සමම මඤ්ඤාපි දදුමී තෙ.
- 987. ත්වඤ්ඤාච මඤ්ඤා ජනෙනා සුකතාය ච මසස්සයා,
ආමනත ඛො කං ගච්ඡාමී පියං මෙ තච දසස්සනනතී.

10. කාකජාතකං.

සෙනිකචගෙනා දුතියො.

කසස්සදන්තා:

අථ පසස්ස සසුචි ච තුණ්ඤිලකො
මීගමඤ්ඤක පඤ්ඤම සකඛවරො,
අථ පඤ්ඤලීචාරීඡ මෙජ්ඣා පුන
අථ චට්ඨක කපොතචරෙන දස.

ජකඛනිපාතං නිලසීතං.

කප්‍රචගඤ්ඤානං භවතී:

අථ වග්ගං පකිත්තීසස්සං ජනිපාතචරුක්කමෙ,
අචාරියො සෙනතො දොච චුක්ඛා සුඛාඤ්ඤනාතී.

1. මඤ්. - මෙසං.

982. මැණිකක් දරන යහළුවකු එකාන්තයෙන් කලෙකින් දකිමු. මනා ලෙස රවුල කපා ඇති මාගේ යහළුවා දැකුම්කලු ය.

983. රාජකාරියෙහි නියැලී සිටි හෙයින් වැඩී ගිය කිසිලි රෝම හා නිය ඇත්තේ වීමි. බොහෝ කලෙකින් කරනැවැතියකු හමුවී ලෝම ඉවත් කරවීමි.

984. යම් හෙයකින් බොහෝ කලෙකින් කරනැවැතියකු ලදින් ලෝම ඉවත් කරවූයෙහි ද (එය එසේ වේවා.) යහළුව, එහෙත් තොපගේ බොටුවෙහි කුමක් කිණි කිණි යන නාදය කරන්නේ ද?

985. සියුමැල් මනුෂ්‍යයන්ගේ බොටුවෙහි මැණිකක් එල්බෙයි. මම ඔවුන් අනුව හික්මෙමි. හෙවත් ඔවුන් ලෙස මම ද පිළි පදිමි. නුඹ එය විනෝදය තකා කරන ලද්දකු යි නො සිතව.

986. සබඳ මැනැවින් කරන ලද රවුළු කැපීම (තෙහින්) කැමැත්තහු නම්, තොපට ද එය කරවන්නෙමි. තොපට මේ මැණික ද දෙමි.

987. තෝ ම මේ මැණිකට සුදුස්සෙහි. මනා ලෙස කරනලද රවුළු කැපීමට ද තෝ ම සුදුස්සෙහි. මිතුර, තා නො දැකීම මට ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් තා අමතා යමි.

10. කාක ජාතක යි.

දෙවැනි සේනක වර්ග යි.

එහි උද්දනය:-

බරපුන (පසස) ජාතක යැ සුවි ජාතක යැ කුණඨිල ජාතක යැ සුවිණ්ණි කසකටක (මීග) ජාතක යැ මයහක ජාතක යැ ධජවීභෙයක ජාතක යැ හිසපුපඵ (වාරිඵ) ජාතක යැ විහාස (මොකක) ජාතක යැ වටයක ජාතක යැ කාක ජාතක යැ යි දසයෙකි.

ජික්ක නිපාතය නිමි.

වග්ගද්දනය:-

ජාතක නිපාත වරයෙහි අවාරිය යැ සේනක යැ යි සුසඤ්ජන වර්ග දෙකක් මැ කියන ලදී.

988. දියවිච්ඡාදකං උදයෙන කණ්ණිකා
විදුජ්ජියො අටඨ පරික්ඛිපනති නං,
සසිංසපා සාරමයා¹ අචේගගුකා
කුභිං යිතා උපරිතො න ධංසති.
989. යා තිංසති සාරමයා අනුජජ්ජකා
පරික්ඛිටියා² ගොපාණසියො සමඤ්චිතා,
තා සඛගභීතා³ බලසා ව පිළිතා
සමඤ්චිතා උපරිතො න ධංසති.
990. එවං මිඤ්ඤති දළොභි පණ්ඩිතො
අභෙජ්ජරූපෙති සුච්චි මනනිභි,
සුඛඛගභීතො සිරියා න ධංසති
ගොපාණසී භාරවභාව කණ්ණිකා.
991. බරතභවං මෙලලං යථාපි සත්ථවා
අනාමසනොඤාපි කරොති තිත්තකං,
සමාහරං සාදුං කරොති පඤ්චවා
අසාදු⁴ කඤ්චරා තනුවච්ච මුද්ධරං⁵.
992. එවමපි ගාමනිගමෙසු පණ්ඩිතො
අසාහසං රාජධනානි සංහරං,
ධම්මානුවචනති පටිපජ්ජමාතො
සථාති කඤ්චරා අවිභෙදයං පරං.
993. ඔදතමුලං සුච්චාරීසමභවං
ජාතං යථා පොකඛරණ්ණ අමුච්චං,
පදුමං යථා අඤ්ඤිතීකාසිථාලිමං
න කද්දමො න රජො න වාරි ලිමපති.
994. එවමපි වොභාරසුචිං අසාහසං
වීසුඤ්ඤකමමනාමපෙතපාපකං,
න ලිමපති කමමකිලෙසතාදියො
ජාතං යථා පොකඛරණ්ණ අමුච්ච⁶ තති.

1. කුකකුජාතකං.

1. සාසිංසපා සාරමයා - මජ්ඣං.
2. පඤ්චිතා - මජ්ඣං.
3. කාසී සුඛගභීතා - මජ්ඣං.
4. අසාදුං - මජ්ඣං. අසාදු - සනා.
5. තනුවච්ච මුද්ධරං තනුවච්ච මුද්ධරං - මජ්ඣං. සනා.
6. මෙලලනති වා පාදෙ අයමෙ වඤ්ඤා - අට්ඨකථා.

988. කැණීමඬු උසින් රියන් එකහමාරකි. අට වියකක් එය පිරිකෙව කෙරෙයි. (වටප්‍රමාණය වියත් අටකි.) එලය නැති ඇටවෙරිය අරටුවෙන් සෑදූ කැණීමඬු කොභි පිහිටියා (බිමට) නො වැටේ ද?

. 989. සෘජු නැති සාරදරුයෙන් තැනූ තිසක් පමණ ගොනැස්සු හාත්පසින් සම ව පිරිවරා සිටියාහු ද ඔවුහු (එකිනෙක) මනා කොට එකට බලයෙන් පෙළන ලද්දහු මනාකොට එකට බැඳී සමබරව උඩින් සිටියාහු වෙත් ද, එහෙයින් නො වැටෙත්.

990. මෙසේ නුවණැති රජ දැඩි මිතුරු වූ නො බිඳෙන සුලු වූ පිරිසුදු ගති පැවැතුම් ඇති මැතිවරුන් හා දැඩිසේ සමෘද්ධ වූයේ, මනාසේ සමුඛන්ධ වූ ගොණැස් බර දරන කැණීමඬු මෙන් රාජසම්පතීන් නො පිරිහේ.

991. යම්සේ අවි ඇත්තේ සන ලෙල්ල ඇති නාරන්ගෙඩියේ ලෙල්ල සෑය ඉවත් නො කරන්නේ, නාරන්ගෙඩියේ රස තිත්ත කෙරේ ද, ලෙල්ල සෑය ඉවත් කරන්නේ රස මිහිරි කෙරේ ද, තුනී ලෙල්ල සෑය ඉවත් කරන්නේ (එහි රසය) අමිහිරි කෙරේ ද,

992. මෙසේ නුවණැති රජ තෙමේ සැහැසි නො වී ගම්නියම්ගම්හි අයබදු අය කරන්නේ අනුන් නො පෙළා දහම් අනුව පැවැත්මෙන් පිළිපදනේ හේ අභිවෘද්ධිය කරන්නේ ය.

993. පොකුණුවල සුදුමුල් ඇති පිරිසුදු ජලයේ හටගත් හිරු රැසින් පිපුණු පිපුමිහි යම්සේ මඩ හෝ රජස් (දූවිලි) හෝ ජලය හෝ නො තැවරේ ද,

994. අගති රහිත ව නඩු විනිශ්චය කරන සාහසික ක්‍රියා නැති, පාපක්‍රියා නැති හෙයින් පවිත්‍ර වූ රජ තෙමේ පොකුණුවල හටගත් පිපුම (පොකුණුදිය හා නො තැවරෙන්නා) මෙන් කම් ක්ලෙශ හා නො වැකෙයි.

1. කුක්කු ජාතක යි.

266 ජාතකපාළි සකකතනිපාඨො

- 995. යථා වාපො නිනතමති ජියා වාපි නිකුජති,
භඤ්ඤතෙ නුන මනොජො මිගරාජා සඛා මම.
- 996. භඤ්ඤති වනං තාණං¹ පකකමාමි යථාසුඛං,
නොතාදිසා සඛා භොනති ලබ්භා මෙ ජීවතො සඛා.
- 997. න පාපජනසංසෙවී අවචනං සුඛමෙධති,
මනොජං පසස සෙමානං ගිරියසසානුසාසනී.
- 998. න පාපසම්පවචෙකන මාතා පුඤ්ඤන නඤ්ඤි,
මනොජං² පසස සෙමානං අචජනං සමභි ලොභිකෙ.
- 999. එවමාපජජනී³ පොසො පාපියඤ්ඤ නිගචජති,
යො වෙ භිතානං වචනං න කරොති අසාදසසීනං.
- 1000. එවඤ්ඤ සො භොති තතො ව පාපියො
යො උතතමො අධමනුජපසෙවී
පසසුතතමං අධමජනුජපසෙවීතං⁴
මිගාධිපං සරවරචෙධනිබ්බුතං,
- 1001. නිභීයති පුරිසො නිභීතසෙවී
න ච භායෙථ කදථී තුලාසෙවී,
සෙඨඨමුජතමං⁵ උදෙති ඛිපං
කඤ්ඤා අතනො උතතරිං භජෙථාති.

2. මනොජජාතකං.

- 1002. රාජා තෙ භතං පාභෙසි සුචිමංසුජපසෙවනං,
මධාදෙවසමී⁶ අධිවජෝ⁷ එභි නිකම භුඤ්ඤසසු.
- 1003. එභි මාණව ඔරෙන⁸ භිකමාදය සුපිතං,
කුඤ්ඤ මාණව භිකමා⁹ ව උභො භකමා භවිසසථ.
- 1004. අපභකෙන කුචං යකක ජුලලමකං ජභිසසසි,
භිකමා තෙ නාභරිසසනති ජනා මරණසඤ්ඤිතො.

- 1. භඤ්ඤති වනනතානී - රා.මු.
- 2. මනොජ - මජ්ඣ.
- 3. එවමාපජජනෙ - මජ්ඣ. සා.
- 4. අධමනුජපසෙවීතං - මජ්ඣ.
- 5. සෙඨඨමුජතමඤ්ඤ - මජ්ඣ.
- 6. මාසදෙවසමී - මජ්ඣ. මසදෙවසමී - සා.
- 7. අධිවජනෙ - මජ්ඣ.
- 8. ඔරෙය - සා.
- 9. සුපිතං - මජ්ඣ.
- 10. භිකමං - මජ්ඣ.

995. යම් පරිදි දුන්න නැමේ ද දුනුදිය පොළන (ලද්දී) හඬ නඟා ද මේ කරුණෙන් මාගේ මනෝච්ඡා නමැති යහළු සිංහයා මරනු ලැබිය යි සිතමි.

996. එබැවින් දැන් සුවසේ ක්ෂේම වූ වනයට යමි. මෙවැනි මලාසු යාළුවෝ නො වෙති. සීවත්වන මා විසින් යාළුවෝ ලැබිය හැක්කාහ.

997. පව්වු ජනයා ඇසුරු කරනුයේ බොහෝකල් සුව නො ලැබෙයි. ඊපහර ලැබ හෝනා මනෝච්ඡා බල. ගිරිය නම් හිවලා ගේ අනුශාසනය මෙබඳු ය.

998. පවට නැමුණු පුත්‍රයා නියා මව සතුටු නො වේ. ඒ එසේ මැ ය. තමාගේ ම ලෙෂයහි ගැලී හෝනා මනෝච්ඡා බල.

999. යමෙක් අනාගත අභිවෘද්ධිය දක්නා හිතෙහිනිගේ ඔවා අනුව ක්‍රියා නො කෙරේ ද, එබඳු පුරුෂ තෙම මෙ වැනි දුකට පැමිණේ. ලාමක බවට ද පැමිණෙයි.

1000. උතුම් වූ යමෙක් ගුණනුවණින් භීතයකු ඇසුරු කෙරේ ද හේ භීතයාට වඩා පහත් කෙනකු වන්නේ ය. ඒ එසේ මැ ය. භීතයකු ඇසුරු කළ හී පහරින් මලා වූ උත්තම සිංහයා බල.

1001. භීත ජනයන් ඇසුරු කරන පුරුෂ තෙම පිරිහෙයි. සමාන-යකු (ගුණයෙන්) ඇසුරු කරනුයේ කිසිකලෙක නො පිරිහෙයි. සීලාදිගුණයන්ගෙන් පිරුණු කෙනකුන් ඇසුරු කරනුයේ වහා දියුණුවට පැමිණෙයි. එහෙයින් තමාට වඩා ගුණැතියන් ඇසුරු කරන්නේ යි.

2. මනෝච්ඡා ජාතක යි.

1002. මධ්‍යේ නමැති නුගයෙහි වෙසෙන දෙවිය, රජතුමා පව්වු මස්ථයෙන් යුතු බත එවී ය. මැතට අවුත් වළඳනු මැතැවි.

1003. මාණවකය, මස්ථය සහිත ආභාරය ගෙන ඔබ්බේ මෙහි එව මාණවකය, තො ද (තා ගෙනා) බත ද මට ගොදුර වන්නවු ය.

1004. යක්ෂය, මරණිය ඇති ජනයෝ තට ආභාරය නො ගෙනෙති. එහෙයින් තෝ මද දෑයෙකින් මහත් ප්‍රයෝජනයක් අත් හරනෙහි ය හෙවත් නො ලබන්නෙහි ය.

- 1005. ලද්ධායං යක්ඛා තච නිවචභික්ඛං
සුචිං පඡිනං රසසා උපෙනං,
භික්ඛණ්ණං තෙ ආභරියො නරො ඉධ
සුදුලලභො හොතිති¹ බාදිතෙ මයි.
- 1006. මමෙස² සුතනො අප්පො යථා භාසසි මාණව,
මයා තිං සමනුඤ්ඤාතො සොත්ථිං පසසපි මාතරං.
- 1007. බග්ගං ජත්තණ්ණං පාතිණ්ණං ගච්චවාදය³ මාණව,
සොත්ථිං පසසතු තෙ මාතා තිණ්ණං පසසාභි මාතරං.
- 1008. එවං යක්ඛ සුචි හොති සහ සඛෙඛති ඤාතිභි,
ධනණ්ණං මෙ අධිගතං රඤ්ඤා ව චචනං කතන්ති.

3. සුතනුජාතකං.

- 1009. තෙ කථන්තූ කරිස්සන්ති වුද්ධා ගිරිදරීසයා,
අභං බද්ධොසමී⁴ පාසෙන නීලියසස වසං ගතො.
- 1010. කිං ගිජ්ඣ පරිදෙවසී⁵ කානු තෙ පරිදෙවනා,
න මෙ සුතො වා දිට්ඨො⁶ වා භාසනොතා මානුසිං දිජො.
- 1011. භරාමී මාතාපිතරො වුද්ධො ගිරිදරීසයෙ,
තෙ කථන්තූ කරිස්සන්ති අභං වසං ගතො තච.
- 1012. යන්තූ ගිජ්ඣො යොජනසතං කුණපාති අචෙකඛති,
කඛො ජාලණ්ණං පාසණ්ණං ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.
- 1013. යද පරාභවො හොති පොසො ජීවිතසඛබයෙ,
අථ ජාලණ්ණං පාසණ්ණං ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.
- 1014. භරසසු මාතාපිතරො වුද්ධො ගිරිදරීසයෙ,
මයා තිං සමනුඤ්ඤාතො සොත්ථිං පසසාභි ඤාතතෙ.
- 1015. එවං ලුද්දක නන්දසසු සහසඛෙඛති ඤාතිභි,
භරිස්සං මාතාපිතරො වුද්ධො ගිරිදරීසයෙති.

4. ගිජ්ඣජාතකං.

1. ලඛාවයක්ඛා - සි.	6. බන්ධොසමී - මජ්ඣං,
2. හෙතිති - මජ්ඣං, සායා.	7. පරිදෙවසී - මජ්ඣං, සායා.
3. මමෙව - මජ්ඣං, සායා.	8. දිට්ඨං වා සුතං - මජ්ඣං.
4. පාරිඤ්ච - සායා.	9. වද්ධො.
5. ගච්චොදය - මජ්ඣං,	

1005. යක්ෂය, නව රසයෙන් යුත් පවිත්‍ර මිහිරි ආහාරය ලැබෙන්නේ ය. මා කෑ කල්හි ආහාරය ගෙනෙන්නකු දැකීම ඉතා දුලබ වෙයි.

1006. මාණවකය සුතනුවෙනි, තෝ යමක් කියෙහි ද එය මට වැඩ පිණිස වේ. තෝ මා විසින් අනුදන්තා ලද්දෙහි සුවසේ ගොස් මව දකින්නෙහි ය.

1007. මාණවකය, තොපගේ කඩුව ද ජත්‍රය ද රන්තලිය ද ගෙන මෑ යව. තොපගේ මව සුවසේ දැකීවා. තො ද මව බලව.

1008. යක්ෂය, මා විසින් ධනය ලබන ලදී. රජ කී ලෙස කරන ලදී. සියලු නෑයන් සමඟ තෙපි සුවපත් වෙවයි.

3. සුතනු ජාතක යි.

1009. පාඟයෙන් බැඳුණු මම නිලිය නම් වැද්දගේ වසයට ගියෙමි වෙමි. පර්වත කුහරයෙහි වෙසෙන මහලු වූ ඒ මගේ මවුපියෝ කුමක් කරන්නාහු දෝ හෝ.

1010. ගිජුලිහිණිය, කුමක් හෙයින් වැලැපෙහි ද? නාගේ හැඩීම කවර? මිනිස් බසින් කරා කරන පක්ෂියෙක් මා විසින් අසන ලද්දේ හෝ දක්නා ලද්දේ හෝ නැති.

1011. මහලු වූ ගිරිකුහරයෙහි වෙසෙන මවුපිය දෙදෙන පෝෂණය කෙරෙමි. මම තොපගේ වසයට ගියෙමි. ඒ මවුපියෝ කුමක් කෙරෙද්ද (හෙවත් ජීවත් වන්නේ කෙසේ ද?)

1012. ගිජුලිහිණියා යොදුන් සියයෙකින් ඔබ්බෙහි තුබූ කුණ-පයන් ඉවෙන් දැනගන්නට සමත් යයි කියනු ලැබේ. දූල හා පාඟය සමීපයට පැමිණ ද කුමක් හෙයින් (බැඳෙන බව) නො දන්නේ ද?

1013. යම් කලෙකැ විනාශය වේ ද එකලැ පුරුෂ ජීවිත විනාශය ඇති කල්හි දූලට ද පාඟයට ද ළංවූවත් බැඳෙන බව නො දනී.

1014. පර්වතභූතාවෙහි වෙසෙන මහලු මවුපියන් පෝෂණය කරව. මා විසින් අනුදන්තා ලද තෝ සුවසේ ගොස් නෑයන් බලව.

1015. වැද්දගෙනි, පර්වතභූතාවෙහි වෙසෙන මහලු මවුපියන් (යම්සේ) පෝෂණය කෙරෙමි ද, එසේ සියලු නෑයන් සමඟ තෙපි බොහෝ කල් යතුටු වව!

4. ගිජකු ජාතක යි.

1016. අනුතීරවාරී හදදනෙත සභායමනුධාව මං,
මහා මෙ ගභිනො¹ මචේජා සො මං හරති වෙගසා.
1017. ගමභීරවාරී හදදනෙත දළභං ගණභාහි ථාමසා,
අභං තං උදධිරිසසාමී සුපචෝණා උරගමෙව.
1018. විවාදෙ නො සමුපනෙතා දඤ්ඤපුළු සුචොහි මෙ,
සමෙහි මෙධගං² සමම විවාදෙ වූපසමෙතං³.
1019. ධම්මටෙධංභං පුරෙ ආසිං බහු අචොං⁴ මෙ තීරිතං,
සමෙමී මෙධගං සමචා⁵ විවාදෙ උපසමෙතු.
1020. අනුතීරවාරී නඩගුට්ඨං සීසං ගමභීරවාරීනො,
අථායං⁶ මජ්ඣන්තො ඛණ්ඩා ධම්මට්ඨසස හවිසසති.
1021. විරමිභි හනෙඛා අහවිසස සවෙ න විවදෙමසෙ,
අසීසකං අනඩගුට්ඨං සිගාලො හරති රොහිතං.
1022. යථාපි රාජා නඤ්ඤයා රජං ලඤ්ඤාන ඛනිඤො,
ඵවාහමජ්ජ නඤ්ඤී දීඤ්ඤා පුණ්ණමුඛං පතිං.
1023. කථනනු ඵලපො සනෙතා උදකෙ මච්ඡං පරාමසී,
පුට්ඨො මෙ සමම අකඛාහි කරං අධිගතං තයා.
1024. විවාදෙන කීසා භොතති විවාදෙන ධනකඛයා,
ඵනා උඤ්ඤ විවාදෙන භුඤ්ඤ මායාවී රොහිතං.
1025. ඵවමෙවං මනුසෙසසු විවාදෙ යඤ්ඤ ජායති,
ධම්මට්ඨං පට්ඨාවනති සො හි නෙසං විනායකො
ධනාපි තඤ්ඤ ජීයනති රාජකොසො පවධභිතී⁷ති.

5. දඤ්ඤපුළුජාතකං.

1. රොහිතො - මජ්ඣං.
2. මෙධකං - රාමු.
3. උපසමෙතු - ජාඤ.
4. අචොං - රාමු.
5. සමම - මජ්ඣං, සනා.
6. අචොයං - මජ්ඣං.

1016. ඉවුර ළඟ හැසිරෙන මිතුර තොපට යහපතක් වේවා ! මා වෙත දුව එන්න, මා විසින් මහත් වූ මසෙක් ගන්නා ලද, ඒ මාළුවා මා ඉක්මනින් දියට ගෙන යයි.

1017. ගැඹුරෙහි හැසිරෙනුව, තොපට යහපතක් වේවා ! දැඩිව ගනුව, ගුරුළෙක් සර්පයෙකු සෙයින් මම තා දියෙන් නඟා ගන්නෙමි.

1018. දඹපුප්ඵය, (කුසතණමල් පැහැය ඇති සිවලා) මා කියන්නක් අසන්න. අපගේ විවාදයෙක් උපත, යහළුව කලහය සන්තිඳුවනු මැන, විවාදය සන්තිදේවා.

1019. මම පෙරැ ධර්මයෙහි සිටියෙමි. මා විසින් බොහෝ අර්ථ නිශ්චය කරන ලද. යහළුව, කලහය සන්තිඳුවමි, තොප දෙදෙනාගේ විවාදය සන්තිදේවා.

1020. ඉවුරෙහි හැසිරෙන්නාට නඟුට හිමි වේ. ගැඹුරෙහි හැසිරෙන්නාට හිස හිමිවේ. මේ මැද කොටස නඩුව වියදු මට හිමි ය.

1021. ඉදින් විවාද නො කළමෝ නම් දවස් කීපයකට ප්‍රමාණවත් මාළු ලැබෙන්නේ ය. හිස සහ නඟුට නැති රොහිත මාළුවා හිවල් තෙමේ ගෙන යයි.

1022. ඝණ්‍රිය රජෙක් රාජ්‍යයක් ලැබූ සතුටු වන්නේ යම් සේ ද එසේ අද මම (සතුටෙන්) පිරුණු මුහුණ ඇති ස්වාමියා දක සතුටු වෙමි.

1023. ගොඩ සිට දියේ ගැවසෙන මාළුවා අල්ලා ගත්තේ කෙසේ ද, මිතුර විවාරන ලද මට එය කියන්න. තොප විසින් එය ලැබුයේ කෙසේ ද?

1024. මායාකාරිය, විවාදයෙන් කෘෂ වෙති. විවාදයෙන් ධනය නැසේ. විවාදය නිසා මස්කාවෝ පිරිහුනාහ. රේමසා බුදින්න.

1025. එසේ මිනිසුන් අතරේ යම් තැනක විවාදය හටගනී ද විනිසකරුවන් සම්පයට යති. හේ ඔවුන්ගේ විවාදය සන්තිඳුවන්නා වෙයි. ඒ නිසා ධනය පිරිහේ. රාජ කොෂ්ටාගාරය තර වේ.

5. දඹපුප්ඵ ජාතක යි.

1026. දසණණකං නිබ්ණධාරං අසිං සමපගගපායිනං,
පරිසායං පුරියො ගිලනි කිං දුක්ඛරතරං තතො.
යදඤ්ඤං දුක්ඛරං යානං තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
1027. ගිලෙය්‍ය පුරියො ලොභා අසිං සමපගගපායිනං,
යො ච වජ්ජා දදමිති තං දුක්ඛරතරං තතො
සබ්බඤ්ඤං සුකරං යානං එවං ජානාහි මාගධ¹.
1028. ව්‍යාකාසි ආයුරො පඤ්ඤාං අක්ඛමච්චසස කොච්චෙද,
පුක්ඛසං දනි පුච්ඡාමි කිං දුක්ඛරතරං තතො;
යදඤ්ඤං දුක්ඛරං යානං තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
1029. න වාවමුපජීවනති අඵලං ගිරමුදිරිතං,
යො ච දක්ඛා අවාකධිරා තං දුක්ඛරතරං තතො;
සබ්බඤ්ඤං සුකරං යානං එවං ජානාහි මාගධ.
1030. ව්‍යාකාසි පුක්ඛසො පඤ්ඤාං අක්ඛං ධම්මසස කොච්චෙද,
සෙනකඤ්ඤා පුච්ඡාමි කිං දුක්ඛරතරං තතො;
යදඤ්ඤං දුක්ඛරං යානං තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
1031. දදෙය්‍ය පුරියො දනං අපං වා යදි වා බහුං,
යො ච දක්ඛා නානුතපෙ තං දුක්ඛරතරං තතො;
සබ්බඤ්ඤං සුකරං යානං එවං ජානාහි මාගධ.
1032. ව්‍යාකාසි ආයුරො පඤ්ඤාං අලො පුක්ඛසපොරියො,
සබ්බෙ පඤ්ඤා අභිභොති² යථා භාසති සෙනකො³ති.

6. දසණණකජාතකං.*

1033. ඵ්ඛගනඛවිතො කුපිතිඤ්ඤොසි
තෙතෙහි තෙ වාරිගණා සචනති,
කිං තෙ නට්ඨං කිං පන පජ්ජයානො
ඉධාගමා බ්‍රාහ්මණ ඉඬක බ්‍රෑහි³.

1. මදදව - මජ්ඣං.
2. අභිභොති - මජ්ඣං.
3. බ්‍රහ්මණ ඉඬක බ්‍රෑහි - රාමු.
* පණණකජාතකං - මජ්ඣං.

1026. මේ පුරුෂ (ධනලොභයෙන්) පිරිස්මැද හිඳ දසාරණක දේශයෙහි ජාත වූ පිරිපුන් වැලේ බොන තියුණු මුවහත් ඇති කඩුව ගිලී. මීට වඩා දුෂ්කර වූ අන් කරුණක් ඇද්ද? විවාරන ලද මට කියන්න.

1027. මගධාධිපතිතුමනි, පුරුෂයෙක් වස්තුවලෝභයෙන් පිරිපුන් වැලේ බොන කඩුව ගිලීන්නේ ය. යමෙක් දෙමි යි කියන්නේ නම් එය ඊට වඩා අතිශයින් දුෂ්කර වෙයි. මෙයින් අන් සියලු කරුණු කරන්නට පහසු වේ යයි මෙසේ දත මැනවි.

1028. ඒ අර්ථදෙයාකක ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ වූ ආයුර තෙම ප්‍රශ්නයාගේ අර්ථය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. (ප්‍රශ්නයට පිළිතුර දුන්නේ ය.) දන් පුක්කුසයන් පුළුවුස්මි. ඒ 'දෙමි' යන වචනයට වඩා ඉතා දුෂ්කර කාරණය කුමක් ද? යම් අනෙක් දුෂ්කර කරුණක් ඇද්ද? විවාරන මට කියව.

1029. මගධාධිපතිතුමනි, කියන ලද නිෂ්ඵල වචනය නිසා කිසිකෙනෙක් ජීවත් නො වෙති. යමෙක් යමක් දෙමි යි පිළින කොට ඒ පරිදි එය දී එහි ලෝභය දුරු කෙරේ ද, එය කඩුව ගිලීනුවාට වඩා කරන්නට දුෂ්කර ය. අනෙක් හැම දේ කරන්නට පහසු බව දනු මැනව.

1030. අරුත් විසඳන ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාත ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ පුක්කුස තෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුර එලි කෙළේ ය. දන් සේනකයන් විවාරමි. එයට වඩා දුෂ්කර කාර්යය කුමක් ද? යම් අනෙක් දුෂ්කර කාර්යයක් තිබේ ද? විවාරන මට කියව.

1031. මගධෙශ්වරය, යම් පුරුෂයෙක් ස්වල්ප වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ දනක් දෙන්නේ ද, දීමෙන් පසු නො කැවෙන්නේ ද එය ඊට වඩා දුෂ්කර ය. අනෙක් හැම කරුණ කරන්නට පහසු බව දනුව.

1032. ආයුරත් පුක්කුස පුරුෂයාත් ප්‍රශ්න විසඳාලහ. සේනක තෙමේ යම් පරිදි විසඳන ලද ද එය සියලු පැනවියලුම් ඉක්මවා සිටී. හෙවත් හැම විසලුමකට වඩා එය උතුම්.

6. දස-ඡණක ජාතක යි.

1033. බ්‍රාහ්මණය, වංචල සිත් ඇත්තෙහි ඇලළිඟිය ව්‍යඤ්ඤිය ඇත්තෙහි නොතින් කදුළුබිඳු වැගිරෙයි. නොපගේ කුමක් නටුයේ වී ද කුමක් ප්‍රාචීනා කරන්නෙහි මෙහි ආයෙහි ද යි එබැවින් එ කරුණ කියව.

1034. මීයෙට්ඨ භරියා චජනො මමජ්ජ
අභච්ජනො මරණං ආභ යකෙඤ්ඤ,
එතෙන දුකෙඤ්ඤ පචෙධිනොසම්
අකංඛාහි මෙ සෙනක එතමස්සං.
1035. ඛණ්ණනි යානානි විචිතොධිජා
යමෙස්ස චකංඛාමි තදෙව සච්චං,
මඤ්ඤමි තෙ බ්‍රාහ්මණ සතතුභංගො
අජානනො කණ්ඩසපොසා පච්චෙධා.
1036. ආදය දණ්ඩං පරිසුමහ භංගො
පචොසලමුගං උරගං දච්චිච්ඤං,
ඡීඤ්ජ්ජ කඛං විචිකිච්ඡිතානි
භුජංගමං පසස පමුඤ්ඤ භංගො.
1037. සංචිග්ගරූපො පරිසාය මජ්ජෙකි
යො බ්‍රාහ්මණො සතතුභංගො පමුඤ්ඤි,
අඵ නිකංඛමි උරගො උග්ගතෙජො
ආධිච්චියො සපොසා එණං කරිජා.
සුඋඤ්ඤ ලාභා ජනකස්ස රඤ්ඤෙඤ්ඤ
යො පසසනි සෙනකං සාධුපඤ්ඤං.
1038. විචක්ඛච්ජඤ්ඤො කුසි සංඛදස්සි
ඤ්ඤොනං නු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරූපං
ඉමානි මෙ සකා සතානි අප්චි
ගණ්ණාහි සංඛානි දදමි තුඤ්ඤං,
තයා හි මෙ ඡීචිතමජ්ජ උඤ්ඤං
අචොපි භරියායමකාසි යොජ්චිං.
1039. න පණ්ඩිතා වෙසනනමාදියනච්චි
චිත්‍රාහි ගාථාහි සුභාසිතාහි,
ඉතොපි තෙ බ්‍රහ්ම දදන්තු වික්ඛං
ආදය නං ගච්ඡ සකං නිකෙතන්ති.

7. සතතුභංගජාතකං.

1040. යෙ මෙ අභං න ජානාමි අධිසීසෙන චණ්ඩකෙ,
තෙ මං සංඛගමම යාවතනි කඤ්චා මං තුං න යාවසි.
1041. යාවකො අප්චියො හොති යාවං අදදමජ්ජියො,
තඤ්චාහන්තං න යාවාමි මා මෙ විදෙද්දසනාං අභු.

1. විච්චිජාද - මජ්ජ. විච්චිච්ජඤ්ඤ - යා.
2. විදෙද්දසනං - යා. මජ්ජ.

1034. සේනක පඬිතුමනි, අද ගෙට යන මාගේ බිරිද ඒයෙයි ල, ගෙට නොයන මට (අතරමග) මරණයයි යකෙක් (දෙවියෙක්) කී ය. මේ දුකින් වෙවුළුමි. සේනකයෙනි, මම කරුණ මට කියව.

1035. බමුණ, බොහෝ වූ මරණ කරුණු සිතා අවබෝධ කොට ගෙන මෙහි යමක් කියමි ද එ මැ සත්‍ය යැ. තොපගේ අත්සුණු පසුමිබියට තොප නොදන්නා පරිද්දෙන් කඵනයෙක් පිරිසියේ යැ යි සිතමි.

1036. දණ්ඩක් ගෙන පසුමිබියට ගසව. මුළින් කෙළ වැඟි-රෙන දිවි දෙකක් ඇති සර්පයා (පසුමිබියෙන් නික්මෙන්නා) බලව. අද තොපගේ සැකය විවිකිව්ජාව සිදුව. සර්පයා බලව. පසුමිබිය මුදව.

1037. තැනිගත් ස්වභාවයෙන් සිටි ඒ බමුණු තෙමේ පිරිස මැද අත්සුණු පසුමිබිය මිදුයේ ය. එකලැ උග්‍රතේජස් ඇති වහා පැති-රෙන විෂ ඇති සර්පයා පෙණය දක්වා පසුමිබියෙන් නික්මිණ. යමෙක් මනා නුවණැති සේනක පඬිතුමා නිතර දක්නේ ද ජනක රජතුමා ලද උසස් ලාභයෝ යි.

1038. බ්‍රාහ්මණයෙනි, කිම? තෙපි විවෘත දෙයධර්ම ඇති සඵඤ ඛුඬ වවු ද? (අසඵඤ වූ මැ) තොපගේ ඥාය (සඵඤ්ඤාඥාය මෙන්) බලවත් වෙයි. යම් හෙයෙකින් අද තොප විසින් දොලද ජීවිතය මා විසින් ලබන ලද යැ. තව ද මාගේ අඹුවට ද සෙනක් කෙළේ ද. එහෙයින් මේ මා සතු කහවණු සත්සියයක් ඇත. එ හැම තොපට දෙමි. එය ගනු මැනැවි.

1039. සුභාෂිත වූ චිත්‍රභාරාවත් කරණකොට ගෙන පඬිවරු කුලී නො ගනීති. බ්‍රාහ්මණය, තොපට මෙයිනුදු (මාගේ පාමුල් පෙට්ටියෙනු) දු (කහවණු තුන්සියක්) ධනය දෙන්නා. එය ගෙන සිය නිවෙසට යව.

7. සත්තුහස්ත ජාතක යි.

1040. ආයඨ අස්ඵියේනයෙනි, යම් යාවක කෙනකුන් මම නො හඳුනාමි ද ඔහු පවා මා කරා පැමිණ ඉල්වකි. තෙපි කුමක් හෙයින් නො ඉල්වවු ද?

1041. යාවක තෙම අප්‍රිය වෙයි යාවඤ කළ දෑය නො දෙන්නො ද වෙයි. එහෙයින් මම තොප අතින් නො ඉල්වමි. (ඉල්වූ කල තොපට ද ඉල්වූ දෑය නො දොන කල අපට ද උපදානා) අභිෂය නො වෙවා.

- 1042. යො වෙ යාවනථීවානො කාලෙ යාවං න යාවති,
පරඤ්ච පුඤ්ඤං ධංසෙති අත්තනාපි න ජීවති.
- 1043. යො ච යාවනථීවානො කාලෙ යාවං හි යාවති,
පරඤ්ච පුඤ්ඤං ලබ්භෙති අත්තනාපි ච ජීවති.
- 1044. න වෙ දිස්සන්ති සපඤ්ඤා දිස්වා යාවකමාගතො,
බ්‍රහ්මචාරී පියො මෙසි වරනං භඤ්ඤම්චස්සි.
- 1045. න වෙ යාවන්ති සපඤ්ඤා ධීරො වෙදිතුමරහති,
උද්දිස්ස අරියා තිට්ඨන්ති එසා අරියානායාවනා.
- 1046. දදුම් තෙ බ්‍රාහ්මණ රොහිණීනං
ගවං සහස්සං සහ පුබ්බවෙන,
අරියො හි අරියස්ස කථං න දජ්ජා
සුචාන ගාථා තච ධම්මසුත්තාති.

8. අධීයනජාතකං.

- 1047. යත් වෙරි නිවසති¹ න වසෙ තත්ථී පඤ්චනො,
එකරත්තං දිරත්තං වා දුක්ඛං වසති වෙරිසු.
- 1048. දිසො වො ලහුචිත්තස්ස පොසස්ස අනුචිධියානො,
එකස්ස කපිතො භෙතු යුථස්ස අනායො කතො.
- 1049. බාලො ච පඤ්චිතමානී යුථස්ස පරිභාරකො,
සචිත්තස්ස වසං ගණ්ඨා සයෙථායං² යථා කපි.
- 1050. න සාධු බලවා බාලො යුථස්ස පරිභාරකො,
අභිතො භවති ඤාතීනං සකුණානං ව වෙතකෝ³.
- 1051. ධීරො ච බලවා සාධු යුථස්ස පරිභාරකො,
භිතො භවති ඤාතීනං තිදසානං ව වාසවො⁴,

- 1. වීදිතුමරහති - සා.
- 2. නිවසති - මජ්.
- 3. වෙ - මජ්.
- 4. පසෙථායං - මජ්.
- 5. වෙවතො - මජ්.

1042. සිභමනෙන් ජීවත්වන යමෙක් ඉල්වියයුතු දෑ සුදුසු කාලයෙහි නො ඉල්ලා ද හේ අනෙකා ද පිනෙන් පිරිහෙළයි. තෙමේ ද සුවසේ ජීවත් නො වේ.

1043. සිභමනෙන් ජීවත්වන යමෙක් ඉල්වියයුතු දෑ සුදුසු සමයෙහි ඉල්ලා ද හේ අනෙකාට පින ලබාදෙයි. තෙමේ ද සුවසේ ජීවත් වේ.

1044. තපස්විය, (දනය දනවලය දන්නා) නුවණැත්තෝ තමා වෙත පත් යාවකයන් දැක ඒකාන්තයෙන් නො කීපෙති. තෙපි මට ප්‍රිය වවු. කියැයුතු යම් දෑයක් කැමැත්තවු නම් ඒ දෑ ඉල්ලවු.

1045. නුවණැත්තෝ ඒකාන්තයෙන් නො ඉල්ලති. නුවණැති උපසායක අවසාංචට සුදුසු දෑ දැනගන්නට වටී. ආර්යයෝ (වාග් හෙද නො කොට) උදෙසා සිටිති, මේ ආර්ය යාවනා යි.

1046. බමුණ, වෘෂභරාජයකු හා සමග රතුදෙනුන් දහසක් තොපට දෙමි. ධර්මයෙන් යුක්ත වූ තොපගේ ගාථා අසා තොප වැනි ආචාර ආර්යයක්හට ආර්යයෙක් කෙසේ නම් නො දෙන්නේ ද.

8. අස්ථියේන ජාතක යි.

1047. යම් තැනෙක සතුරා වෙසේ ද එතැන නැණවතා නො වසන්නේ යැ. ඉවේරින් අතුරෙහි එක රැයකුදු දෙරැයකුදු දුකසේ වසන්නේ යැ.

1048. ලඝු වූ සිත් ඇත්තේ අනුවර්තීත වූ පුරුෂයාහට ඒකාන්තයෙන් සතුරු වන්නෙ යැ. (බලව ලඝු සිත් ඇති අන්ධ බාල වූ) එක් වළුරකුගේ හේතුවෙන් වානර සමූහයාට ව්‍යසනයක් කරන ලද.

1049. සේනා පරිහරනය කරන පණ්ඩිතයෙමි යි සිතන අඥන වූ තැනැත්තේ ද ස්වකීය චිත්තයාගේ වසභයට ගොස් මේ වළුරා සෙයින් (විනාශයට පැමිණ) හෝන්නේ යැ.

1050. ගණපරිහරණය කරන නොමනා පැවැතුම් ඇති බලවත් වූ අඥන තෙම (තික්කර) සතුණයනට සේවවුවා මෙන් නැයන්ට සතුරු වේ.

1051. ගණපරිහරණය කරන මනා පැවැතුම් ඇති බලවත් නැණවතා දෙවිලෝවැසි ශක්‍රයා මෙන් නැයන්ට හිතෙහි වේ.

278 ජාතකපාළි-සකකනිපාතො

- 1052. යො ව සීලඤ්ච පඤ්ඤඤච සුතඤ්චභතති පසසනී,
උභිතතමඤ්ච වරති අභතතො ව පරසස ව.
- 1053. තසමා තුලෙයාමභතානං සීලපඤ්ඤසුතාමිව,
ගණං වා පරිභරෙ ධිරො එකොවාපි පරිබ්බපෙති.

9. කපිජාතකං.

- 1054. ද්වාසකති ගොතමා පුඤ්ඤකම්මා
වසවකතො ජාතිජරං අතීතා,
අයමනතිමා වෙදගු බ්‍රහ්මපත්තී
අඤ්චාභිජප්පනති ජනා අනොකා.
- 1055. අපං හි එතං න හි දීසමායු
යං නිං ඛක මඤ්ඤසි දීසමායු,
සතං සභසසානං නිරබ්බදනං,
ආයුං පජානාමි තවාහං බ්‍රහ්මෙ.
- 1056. අනන්තදසසී භගවාහමසමී
ජාතිජරං සොකමුපාතිවතො,
කිමෙම පුරාණං වතසීලවතං
ආථිකං මෙ තං යමහං විජඤ්ඤං.
- 1057. යං නිං අපායෙසි බහු මත්‍රසෙස
පිපාසිතෙ සමමති සමපරෙතෙ,
තං තෙ පුරාණං වතසීලවතං
සුභතප්පබ්බුද්ධොව අනුසසරාමි.
- 1058. යං එණිකුලෙණිං ජනං ගභීතං
අමොවසී ගඤ්ඤකතීයමානං,
තං තෙ පුරාණං වතසීලවතං
සුභතප්පබ්බුද්ධොව අනුසසරාමි.
- 1059. ගබ්බාය සොතසමී ගභීතනාවං
ලුද්දෙන නාගෙන මත්‍රසසකප්පා,
අමොවසී නිං බලසා පසඤා
තං තෙ පුරාණං වතසීලවතං.
සුභතප්පබ්බුද්ධොව අනුසසරාමි.

- 1. භොගොතම - මජ්ඣ.
- 2. බ්‍රහ්මපත්තී - මජ්ඣ.

1052. යමෙක් තමා කෙරෙහි සීලය ද ප්‍රඥාව ද ශ්‍රැතය ද දකී නම් හේ තමාට ද මෙරමාට ද යන දෙදෙනාට යහපතක් කරයි.

1053. එසේ හෙයින් ප්‍රාඥ තෙම ගීල යැ ප්‍රඥ යැ ශ්‍රැත යැ යන මොවුන් මෙන් කුලනය කොට (ගීලාදියෙහි පිහිටී බැව් පසක් කොට) සමූහ පරිහරන හෝ කරන්නේ ය. එකඟ වැ හෝ වෙසෙන්නේ ය.

9. කපි ජාතක යි.

1054. ගෞතමයෙනි, ජාති ජරා ඉක්මවා ගිය අනුන් තමා වසභයට ගන්නා කළ පින් ඇති දෙසැත්තුවක් බ්‍රහ්මයෝ මේ බ්‍රහ්මලෝකයෙහි වෙසෙති. මෙය ප්‍රඥාවෙන් පැමිණි උත්තම පැමිණීම ය. අපි දු මෙසේ වම්භ යි බොහෝදෙන ඇදිලි බැඳූ පතනි.

1055. බක බ්‍රහ්මය, තෙපි යම් තැනෙක දීර්ඝායු ඇතැ යි සිතවූ ද තෙල දීර්ඝායු නො වෙයි. මද ආයු පමණෙක. ඒ එසේ මැ යි. නිරබ්බුද සියක් දහසක් තොපට ආයු ඇතැ යි මම දනිමි.

1056. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තෙපි 'මම අප්‍රමාණ වූ දය දක්නෙම් වෙමි, ජාති ජරා ශෝක යන මේවා ඉක්මවා සිටිමි'යි කියව. එබැවින් මාගේ පැරැණි කිනම් වුතයක් හෝ සීලසමාදානයක් හෝ වී ද යමක් අසා මම දනගන්නෙම් නම් තෙල මට කිව මැනැවි.

1057. බ්‍රහ්මයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි ශ්‍රීෂ්ම කාලයෙහි ශ්‍රීෂ්මය නිසා පීඩාවට පත් පිපාසිතයන් බොහෝ දෙනෙකුන්ට පැන් පානය කරවුණු ද තොපගේ ඒ පුරාණ වුත සමාදානය ද සිල්වත්කම ද නිද පිබිදියක්නු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

1058. ඒණි නමැති ගංඉවුරෙහි සොරුන් විසින් අල්වා ගන්නා ලද බලාත්කාරයෙන් ගෙනයනු ලබන යම් ජන කෙනෙකුන් මුදලී ද තොපගේ ඒ පුරාණ වත ද සීලය ද නිදපිබිදියක්නු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

1059. මිනිසුන් නසනු කැමැති වූ රොදු වූ නාගයකු විසින් ගඬාග්‍රොකස්හි දී අල්වාගන්නාලද නැව් (ගුරුඵවෙස් ගෙන) බලයෙන් මැඩලා මුදලී ද තොපගේ පුරාණ වුත සමාදානය ද ගීලය ද නිදපිබිදියක්නු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

280 ජාතකපාළි-සඤ්ජනිපාතො

1060. කප්පො ව නෙ බ්ඛවිචරො අහොසිං
සමුද්ධිමනං වත්තං අමඤ්ඤං¹,
තං නෙ පුරාණං වතසීලවතං,
සුඤ්ඤපච්චෙදොව අනුඤ්ඤරාමි.

1061. අඬා පජානාසි මමෙතලායුං
අඤ්ඤමපි ජානාසි තරාභි චුදො,
තරාභි තායං ජලිතානුභාවො
ඔභාසයං තිට්ඨති චුඤ්ඤොකතති.

10. බකචුභමජාතකං.

භුක්ඛුචුගොගා පඨජමො.

තසසුද්දනං:

වරකණ්ණික වාපවරො සුතනො
අර්භිජ්ඣ සරොභිත මච්ඡවරො,
සුත පණ්ණකසෙනකයාවනකො
අර්චෙරී සමුභමි බමකන දඤ.

1. සමුද්ධිමනං වත්තං අමඤ්ඤං - මිජ්ඣ. ඤා.

1060. ('කෙසව' තාපස කාලයෙහි) තොපට 'කසා' නම් අතුවැසි වීම්. යම්බඳු වූ තොප බුද්ධියමපනන යැයි ද වූක සම්පන්න යැයි ද සිතීම්. තොපගේ ඒ වත සමාදනය ද සීලය ද නිදවිබිදියක්හු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

1061. (තෙපි) ඒකාන්තයෙන් මාගේ කෙල ආයුෂ දන්නහු ය. සෙසු සියල්ලන් දන්නහු ය. එහෙයින් තෙපි බුද්ධි වඩු. එහෙයින් මා තොපගේ මේ දිලිසෙන අනුභාවය බබලොව එලිකරමින් පවතී.

10. බකබ්බම ජාතක යි.

පලමුවන කුක්කු වර්ග යි

කස්සුද්දනය:

කුක්කු ජාතක (වරකණ්ණික) යැ මනොජජාතක (වාප) යැ සුතනු ජාතක යැ ගීර්කිජාතක යැ දබ්බපුජ්ඵ ජාතක (රොහිතමච්ඡ) යැ දසණ්ණකජාතක යැ සකතුහඤාජාතක යැ අට්ඨසෙන ජාතක යැ කපිජාතක යැ බකබ්බම ජාතක යැ යි දසයෙකි.

- 1062. හිතා ගාමසහසානි පරිපුණණානි යොළස,
කොට්ඨාශාරානි චීතානි සනනිධිංදනි කුබ්බසි.
- 1063. හිතා ගනුරවීසයං පහුනධනධානියං,
පසාසනිතො' නිකබ්බොතො ඉධදනි පසාසසි.
- 1064. ධම්මං හණ්ණම් වෙදෙහ අධම්මො මෙ න රුච්චනි,
ධම්මං මෙ හණ්ණොනසස න පාපමුපලීපනි'.
- 1065. යෙන කෙනචී වණ්ණණන පරො ලභනි රුප්පනං,
මහජීයමපි වෙ වාවං න තං භාසෙය්‍ය පණ්ණිතො.
- 1066. කාමං රුප්පකු වා මා වා භුසං වා චීකිරීයකු,
ධම්මං මෙ හණ්ණොනසස න පාපමුපලීපනි.
- 1067. නො වෙ අසස සකා බුද්ධි චීතයො වා සුසිකබ්බො,
වනෙ අනුමභිසොව' වරෙය්‍ය බහුකො ජනො.
- 1068. යඤ්ච පනිධෙකවෙච ආචාරණි' සුසිකබ්බො,
තඤ්ච චීතීතචීතයා වරතනි සුසමාභිතා'නි.

1. ගනාධාරජාත්‍යන්තරං.

- 1069. අභ්‍යන්තං සධකමං කතා යො සොජීං සමතාරපි,
කිං තං තෙසං කිමො' තුඤ්ඤං භොගනි ඵනෙ' මහාකපි.
- 1070. රාජාහං ඉසසරො තෙසං යුච්ඡස පරිභාරකො,
තෙසං සොකපරෙතානං භීතානං නෙ අරිඤ්ඤම.
- 1071. උලලබ්බසිතො' අභ්‍යන්තං විසසධං'ධනුනො සතං,
තනො අපරපාදෙසු දළභං බද්ධං ලතාගුණං.
- 1072. ජිහ්නබ්බමිච වානෙන නුඤ්ඤො රුකුං උපාගමීං,
සොහං අපභවං තසස යාධං හසෙභි අභ්‍යන්තං.

- 1. පසාසනො - පසාසනානො - වී. මජ්ඣ.
- 2. පාපමුපලීපනි - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 3. වනෙ අනුමභිසොව - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 4. ආරෙමහි - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 5. කිමෙ - මජ්ඣ.
- 6. භොගෙ - මජ්ඣ.
- 7. සුල-සබ්බො - සුලභාසිතො . මජ්ඣ.
- 8. විසධං - මජ්ඣ.

1062. (උපහොග පරිහොග වස්තූන්ගෙන්) පිරුණු සොළොස් දහසක් ගම් ද (රන්රුවනින් පිරුණු) කොටුගුළු ද හැරපියා දැන් සන්තියි (රැස් කිරීම) කරන්නෙහි.

1463. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇති ගන්ධාර රට හැරපියා (රටවැසියන්ට කරන) අනුශාසනයෙන් ඉවත්වූයෙහි. දැන් (මේ වනයෙහි) අනුශාසනා කරන්නෙහි.

1064. වේදේහය, ධර්මය කියමි. මට අධර්මය නො රැස්නේ ය. ධර්මය කියන්නා වූ මට පාප (සිතුවීලි) නො ඇලේ.

1065. යම් කිසි කරුණෙකින් අන්‍යයා ගැටීම ලබා ද (හෙවත් ක්‍රොධය උපදවා ගනී ද) මහත් අතී ඇති වූ ද ඒ තෙපුල ප්‍රාඥ තෙම නො කියන්නේ ය.

1066. ඒකාන්තයෙන් ගැටීම වේවයි නො වේවයි. දහවියා මීටක් සේ විසිරේවයි ධර්මය කියන මට පාප (සිතුවීලි) නො ඇලේ.

1067. ඉදින් තමාට නුවණ නැති නම්, මොනොවට භික්- මෙන ලද ආචාරවිනය හෝ නො වී නම් බොහෝ වූ එබඳු ජනයා ඇස් නැති වලිඹ්වකු මෙන් වනයෙහි ඇවිදින්නේ ය.

1068. යම් හෙයකින් මෙලොව ඇතැම් කෙනෙක් ආචාරීන් කෙරෙහි මොනොවට භික්ෂුණාහු එහෙයින් භික්ෂුණු ආචාරවිනය ඇත්තාහු සමාහිත සිත් ඇති වූ හැසිරෙත්.

1. ගන්ධාර ජාතක යි.

1069. එමඳා මහාවාහරය, (යම්) තෙපි තමා සංක්‍රමණයක් (හෙයක්) කොට (මේ වදුරන්) සුවසේ කරණය කළවූ යැ, තෙපි ඒ වදුරනට කවුරු වූවු ද කුලුහු තොපට කවුරු වෙත් ද? යි.

1070. අරින්දම රජකුමනි, මම (අසුදහසක් පමණවූ) ඔවුනට රජ වෙමි. තොප කෙරෙන් බියට පත් සොචින් මඬනා ලද ඔවුන්ගේ සමූහය පරිහරණය කරමි.

1071. ඒ මම අනාරොපිත දුග්‍රසියක් පමණ තැන් සිරුරු ලම්බන කොට (පැනැ) එතැනින් කටිභාගයෙහි දැඩි කොට බඳනා ලද වැල්බාතක් ඇති වූ,

1072. වාතවේගයෙන් සිඳි ගිය වලාකඩක් සේ පිනුයෙම ගසට ළං වීමි. ඒ මම රුක්මතට පනනට නො හැකිවූයෙමි එරුකැ අත්තක් අතීන් ගනිමි.

1073. තං මං වීර්යයතං සන්තං සාධාය ව ලකාය ව,
සමනුකකමනතා පාදෙහි සොත්ථි සාධාමිභා ගතා.
1074. තං මං න තපතෙ ඛදෙධා වධො මෙ න තපෙසසති,
සුඛමාහරිතං තෙසං ජෙසං රජ්ජමකාරධිං.
1075. එසා තෙ උපමා රාජ අඤ්ඤාසකනී කතා,
රඤ්ඤා රච්චසස යොග්ගසස ඛලසස නිගමසස ව.
සඛෙඛසෝ සුඛමොඤ්ඤො ඛන්ඤොන පජාතතා'ති.

2. මහාකපිජාතකං.

1076. අකොභමද්දං වනමනකරසමිං
නීලොභාසං එලිතං සංවීරුලුභං,
සමද්දසං එලහෙතු වීභග්ගං
තං දිස්වා භික්ඛාවරියං වරාමි.
1077. සෙලං සුමච්චං නරවීරං නිච්චිතං
නාරී යුගඤ්ඤාරධි අපසද්දං,
දුතියඤ්ඤා ආගමම අහොසි සද්දං
තං දිස්වා භික්ඛාවරියං වරාමි.
1078. දිජා දිජං කුණපමාහරනතං
එකං සමානං ඛහුකා සමෙච්ච,
ආභාරහෙතු පරිපාතඤ්ඤං
තං දිස්වා භික්ඛාවරියං වරාමි.
1079. උසභාභමද්දං යුච්චස මජ්ඣෙකි
වලසකකුං වණණ්ඤලුපපතනං,
තමද්දසං කාමහෙතු වීතුතනං
තං දිස්වා භික්ඛාවරියං වරාමි.
1080. කරඤ්ඤි නාම කලිඛිකානං ගඤ්ඤාරාභාසා නග්ගරී,
නිමිරාජා විදෙභානං පඤ්ඤාලාභාසා දුමුච්චො.
එතෙ රච්චානි භික්ඛාන පඤ්ඤං අකීඤ්ඤානා.

1. සාධමිභා - මජ්ඣ., සා.
2. මනො - මජ්ඣ., සකෙසං. සුඛ මොඤ්ඤො - මජ්ඣ., සා.
3. අකොභවකමනකරසමිං - මජ්ඣ.
4. නරවීරුලුච්චිතං - මජ්ඣ.
5. දිජාදිජා - මජ්ඣ., දිජාදිජාත.
6. කරඤ්ඤොකලිඛිකානං - මජ්ඣ.

1073. වෘක්ෂශාඛායෙන් ද වෙනුලතායෙන් ද, අදනාලද ඒ මා පසින් ඇක්මෙමින් සාමුචෝ (වදුරෝ) සුවසේ ගියහ.

1074. ඒ මා පළමු වල්ලිබන්ධ තෙම නො තවයි. දැන් මටවන් (නොප කෙරෙන් පැමිණි) වධය මා නො තවන්නේ යැ. කවර හෙයින් යත්: මම යම් කෙනකුන්ට රජ කෙළෙමි ද මා විසින් ඔවුන්ට සුව ඵලවනලද ද එහෙයිනි.

1075. රජතුමනි, නොපට අභිවෘද්ධිය දක්වන මේ උපමාව කරන ලද නුවණ ඇති ඤාණිය රජහු විසින් රාජ්‍යයට ද රථයෙහි යොදන අශ්වාදී සතුන්ට ද සේනාවට ද ගමනියම්ගම වැසියන්ට ද යන හැමට සුව සෙවිය යුත්තේ ය.

2. මහාකපි ජාතක යි.

1076. වන අතුරෙහි මැනවින් වැඩුණු නිල්පැහැ ඇති පල ගත් අඹරුකක් දිටිමි. එ රුක පල හේතුවෙන් බිඳුනාලද ද දිටිමි. එය දක (කලකිරි සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යභාවය මෙනෙහි කොට පසේබුදු වැ) පිඩු සිඟා හැසිරෙමි.

ම

1077. නුවණැති ශිල්පියකු විසින් නිමවනලද මට වූ ගබද රහිත මිණිවළලු දෙකක් ස්ත්‍රියක් (දැනෙහි) දැරුවා ය. (දැනේ දමා තුඩු වළලු දෙක එක අතක දමා දු කලා) පළමු වළල්ල දෙවැන්නට පැමිණ හඬ නැඟී. එය දකැ (බොහෝ දෙනා හා එක්ව විසීම කලහ සිදුවන්නට හේතුය යි කලකිරි තිලකුණු වඩා පසේබුදු වැ) පිඩුසිඟා හැසිරෙමි.

1078. බොහෝ පක්ෂිහු රැස් වැ කුණපය ගෙන එන එකලා වූ පක්ෂියා ආහාර හේතුවෙන් කොටමින් ලුහුබැඳ හෙළාහ. එය දකැ (කලකිරි තිලකුණු වඩා පසේබුදු වැ) පිඩුසිඟා හැසිරෙමි.

1079. මම ගෙරි සමූහයා මැද සැලෙන මොල්ලිය ඇති පැහැයෙන් හා බලයෙන් යුතු වෘක්ෂයකු දුටිමි. ඔහු කාමය නිසා (අන්) ගොනකු විසින් අනිත්‍ය ලැබූ මළහු දිටිමි. එය දකැ (කලකිරි සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යභාව මෙනෙහි කොට පසේ බුදු වැ) පිඩුසිඟා හැසිරෙමි.

1080. කලිභුදනවු වැසියන්ගේ කරණ්ඩුක නම් රජ යැ ගන්ධාර ජනපද වාසීන්ගේ නග්ගජී නම් රජ යැ විදේහ ජනපද වාසීන්ගේ නිම් නම් රජ යැ පංචාල ජනපද වාසීන්ගේ දුර්වුඛ නම් රජ යැ යන රජවරු රාජ්‍යයන් හැරපියා පළිබොධ රහිත වැ පැවිදි වූහ.

286 ජාතකපාළි-සත්තකතීපාතො

- 1081. සබ්බව මෙ දෙවසමා සමාගතා
අඤ්චි යථා පජ්ජලිතො තපෙවිමෙ,
අභමුපි ඵකොව වරිස්සාමි හඟ්චි
භික්ඛාන කාමානි යරොධිකානි.

- 1082. අයමෙව කාලො නභි අසෙඤ්ඤා අසී
අනුසායිතා මෙ න භවෙය්‍ය පච්ඡා,
අභමුපි ඵකොව වරිස්සාමි හඟ්චි
සකුණ්ච චුක්ඛා පුරිසස්ස හස්ථා.

- 1083. ආමං පක්කඤ්ඤ ජාතභඤ්ඤි අරො ලොණං අලොණිකං,
තමභං දිස්වා පබ්බජිං වරෙව තං වරාමභතඤ්ඤි.

3. කුමභකාරජාතකං.

- 1084. අභසෙඤ්ඤ දළාධම්මොය්ච වහනඤ්ඤි නාභිරාධයිං,
නුදනඤ්ඤි උරසි සලලං යුදෙඤ්ඤි වික්ඛන්තවාරිනී.

- 1085. නභ නුන රාජා ජානානිං මම වික්කමපොරිසං,
සබ්බාමෙ සුක්කතං තානි දුක්ඛප්පභිතානි ව.

- 1086. සානුනාභං මරිසසම් අබ්ඤ්ඤා අපරායිනී,
තද්දභි කුමභකාරස්ස දිනභා ජකණභාරිකා.

- 1087. යාවතාසිංසනිං පොසො තාවදෙව පච්ඡනි,
අස්ථාපායෙ ජහනඤ්ඤි නං ඔට්ඨිව්‍යාධිංව ඔක්ඛියො.

- 1088. යො පුබ්බෙ කතකල්‍යාණො කතස්ථො නාවබුජ්ඣකි,
අස්ථා තස්ස පලුජ්ජනඤ්ඤි යෙ භොතඤ්ඤි අභිපස්ථිතා.

- 1. අභසෙඤ්ඤ දළාධම්මසං. - මජ්ඣ. සා.
- 2. රාජානජානානි - මජ්ඣ. සා.
- 3. අපරායිනී - මජ්ඣ.
- 4. යාවතා සිසනි - මජ්ඣ.

1081. හඟවිය, මෙහැම දෙන මැ වීඳුද්ධ දේවයන් (සුරව-
ප්‍රනොකවුද්ධයන්) සමාන වීඳුද්ධ වුවාහු එක්රැස් වූහ. දිලියෙන ගිනි
යම්සේ බබළා ද එහෙයින් මැ මොහු බබළනී. අවධි වශයෙන්
සිටි (රූපාදි) වස්තුකාමයන් හැරපියා එකලා ව හැසිරෙමි.

1082. හඟව, මෙ මැ පැවිද්දට කලි. අන්කලෙක් නැති.
(අනුශාසකයන් දුර්ලභ හෙයින්) පසුව මට අනුශාසනා කරන්නෙක්
නො වන්නෙ යැ. (එහෙයින්) මම ද පුරුෂයක්හු අතින් මිදුණු
කිරිල්ලක සේ එකලා වැ හැසිරෙන්නෙමි.

1083. (අපගේ දරුවෝ) නො පැසුණු පැසුණු අහර දනිනි.
ලුණු ඇති ලුණු නැති අහර ද දනිනි. (එයින් දිවිවඩනට හැකි
වෙති.) උන්ගේ ඒ ක්‍රියාව දක මම පැවිදි වීමි. තෙපි ද පිඩු
සිභා හැසිරෙව. මම ද පිඩු සිභා හැසිරෙමි.

3. කුම්භකාර ජාතක යි.

1084. දූත කටයුතු කරන උරෙහි බැදි හෙල්ල දමා ගසන
සටන්හි දස්කම් පා හැසිරෙන මම දළ්භධම්ම රජතුමාගේ සිත
සතුටු නො කෙළෙමි නම් කවරෙක් සතුටු කෙරේ ද.

1085. මාගේ වික්‍රමය ද පුරුෂ පරාක්‍රමය ද සධ්‍යාමයෙහි
සුකෘතයෝ ද දූත මෙහෙවර ද ඒකාන්තයෙන් තොපගේ රජ
නො දනී.

1086. නැයන් නැති පිහිටක් නැති ඒ මම ඒකාන්තයෙන්
මියෙමි. යම් හෙයෙකින් කුඹලාට ගොම වැරැටි අදනා කොට
රජතුමා විසින් දෙන ලදිම ද එහෙයින්.

1087. පුරුෂ තෙම යම්තාක් (මොහුගෙන් අරී ඇතැ යි)
ප්‍රාචීනා කෙරේ ද ඒ තාක් සෙටුනේ යැ. ප්‍රයෝජන පහවගිය කල්හි
ඔහු ඔට්ඨිව්‍යාධි ඇතින්න හළ රජ මෙන් හැරපියන්.

1088. යමෙක් පෙර (අනුන් විසින්) කළ උපකාර ඇත්තේ
කරනලද හිතවැඩ ඇත්තේ පසුව (ඒ උපකාර) නො දනී ද ඔහු
විසින් පතන ලද යම් අරී කෙනෙක් ඇද්ද ඒ ඔහු වෙසෙසින්
නැසෙත්.

- 1089. යො පුබ්බ කතකලාණො කතපො මනුචුඤ්ඤිති,
අත්ථා තස පච්චිතති යෙ භොනති අභිපජ්ඣතා.
- 1090. තං වො ච්ඡුච්ඡි හද්දා¹ වො යාවනෙත්ථ සමාගතො,
සබ්බ කතඤ්ඤනො භොථ වීරං සග්ගමති ධස්සරාති².

4. දළහධමමජාතකං.

- 1091. යො මං පුරෙ පච්චුදෙති අරඤ්ඤා දුරමායති³,
සො න දිස්සති මාතඛෙහො සොමදනො කුභිං ගතො.
- 1092. අයං වා යො මනො සෙති අලලපිඛංච ජිජ්ජතො,
භූමනා නිපතීතො සෙති අමරා වත* කුඤ්ඤරො.
- 1093. අනගාරිඤ්ජපෙතස්ස විසමුක්කස්ස වෙතසො,
සමණස්ස න තං සාධු යං පෙතමනුසොචයි.
- 1094. සංවාසෙන හවෙ සකං මනුස්සස්ස මිගස්ස වා,
හදයෙ ජායතී පෙමං තං න සකං අසොචිතුං.
- 1095. මතං මරිස්සං රොදනති යෙ රුදනති ලපනති ව;
තස්මා ජං ඉසි මාරොදි රොදිතං මොසමාහු සනෙහො.
- 1096. කජ්ජිනෙන හවෙ බුභෙමි මනො පෙතො සමුච්චභෙ,
සබ්බ සඛකමම රොදම අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ඤාතකෙ.
- 1097. ආදික්ඛං වත මං සන්තං සතසික්ඛංච පාවකං,
චාරිතා වීය ඔසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 1098. අබ්බතී වත මෙ සලං සොකං හදයනිසසිතං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුක්කසොකං අපානුදි.
- 1099. සොහං අබ්බුළුහසලලොකම් වීතසොකො අනාවිලො,
න සොචාමී න රොදමී තච සුඤ්ඤාන වාසවා'ති.

5. සොමදත්තජාතකං.

- 1. හදනෙත - මජ්ඣ.
- 2. චසරාති - මජ්ඣ.
- 3. මාගනො - මජ්ඣ.
- * අමරාවතංතිමනො වත. අමරිසි පාඨො. අච්චකරා.

1089. යමෙක් පෙර (අනුන් විසින් තමාට) කරනලද කලාපකර්ම ඇත්තේ කරන ලද භිතවැඩ ඇත්තේ පසුව දැන ද (සිහි කෙරේ ද) ඔහු විසින් පුරුද්ද වූ යම් අර්ථ කෙතෙක් ඇද්ද ඔහු පුකරගසෙත් වඩනාහු වෙත්.

1090. මෙහි යම් පමණ කෙතෙක් රැස් වූ ද ඒ තාක් තොපට සෙතක් වේවා. එහෙයින් තොපට කියමි හැමදෙන කළඟුණ දන්නෝ වූ. එයින් බොහෝ කල් දෙවලොව සමපත් විදිමින් සිටිවූ.

4. දළභධම්ම ජාතක සි.

1091. යමෙක් පෙර වනයේ බොහෝ දුර මට පෙරගමන් යේ ද, වැඩිගිය දික්වූ සිරුරු ඇති ඒ සෝමදත්ත නො දක්නා ලැබේ. හේ කොහි ගියේ ද?

1092. සිඳුනාලද මාලුවා ළපලුවක් සේ සෝමදත්ත මළේ හෝනේ වෙයි, මේ හේ ම යැ, බිම වැටී හෝනේ යැ, ඇතා ඒකාන්තයෙන් මළේ මැ ය.

1093. මළහුට ශෝක කිරීම යැ යන යමක් ඇද්ද එය අනාභාරික වූ කාමයෙන් මිදුණු සිත් ඇති ශ්‍රමණයකුට නො මැනැවි.

1094. ශක්‍රය, එක්ව විසීම නිසා ඒකාන්තයෙන් මිනිසාට ද කිරිසනාට ද සිතෙහි ඇති ප්‍රේමය උපදී. ඔහුට ශොක නො කොට සිටින්නට නො හැක්ක.

1095. යම් කෙතෙක් මළහුට හඩක් ද මමත් මැරෙන්නෙමි කියමින් වැලැපෙත් ද එය නිෂ්ඵල යයි සත්පුරුෂයෝ කිහු. එහෙයින් සෘෂිය, තෙපි නො හඩනු මැනැවි.

1096. බවුණ, හැඩිම නිසා ඒකාන්තයෙන් මැරී පරලොව ගිය පුද්ගලයා නැගී සිටී නම් ඔවුනොවුන්ගේ මළ නැයනට අපි සියලුදෙනමෝ එක්වැගෙන හඩමහ.

1097. ගිතෙල් ඉසින ලද දළවුණු ගින්නක් මෙන් (සොවින් දුටුණු) මා දිය ඉස නිවූ කලෙක මෙන් සියලු ශෝක දහය නිවූයෙහි ය.

1098. යමෙක් ශෝකයෙන් මඩනා ලද මාගේ පුත්‍රශෝකය දුරු කෙළේ ද, (ඒ තෙපි) මාගේ හෘදය ඇසිරී කළ යම් ශල්‍ය-යෙක් වී ද එය ඒකාන්තයෙන් බැහැර කළහු යැ.

1099. ශෝක රහිත නො කැලඹුණු සිත් ඇති ඒ මම උපුටාලූ ශොකශල්‍යය ඇතියෙමි වීමි. ශක්‍රය එහෙයින් තොපගේ බස් අසා ශොක නො කරමි, නො හඩමි.

5. සොමදත්ත ජාතක සි.

- 1100. කාළානි කෙසානි පුරෙ අභෙසුං
ජාතානි සීසඹි යථාපදෙසෙ,
තානඡ්ඡ යෙතානි සුසීම දිඤ්චා
ධම්මො චිර ඩුඤ්චවරියසස කාලො.
- 1101. මමෙව දෙව පලිතං න භුඤ්ඤං
මමෙව සීසං මම උක්ඛමඛිතං,
අසං කර්මසනනි මුසා අභාණිං¹
ඵකාපරාධං ඛම රාජසෙධං.
- 1102. දහරො භුවං දඤ්ඤතීයොසි රාජ
පඨමුඤ්ඤතො හොති යථා කළිරො,
රජ්ජඤ්ඤ කාරෙහි මමං ච පසස
මා කාලිකං අනුධාථී ජනීඤ්ඤ.
- 1103. පසසාමී වොභං දහරිං කුමාරිං
සාමධංපසසං සුතනුං සුමඡ්ඡකිං,
කාළාපවාළාවා² පචෙලලමානා
පලොභයනනීච නරෙසු ගච්ඡති.
- 1104. තමෙන පසසාමී පරෙන නාරිං
ආසීතිකං නාවුතිකංච ජලවා,
දණ්ඛං ගභෙඤ්ඤාන පචෙධමානං
ගොපාණසීභොග්ගසමං චරනතිං.
- 1105. සොභං තමෙවානුථීචිනිඤ්ඤතො
ඵකො සයාමී සයනසස මඡ්ඡකිං,
අභමථි ඵචං ඉති පෙකඛමානො
න ගෙභෙ රමෙ ඩුඤ්චවරියසස කාලො.
- 1106. රජ්ජවාරලඹනී වෙසා යා ගෙභෙ වසතො රතී,
ඵකමථි ඡෙඤ්ඤාන වජනනී ධීරා
අනාපෙකඤ්ඤො කාමසුඛං පභායා'ති.

6. සුසීමජාතකං.

1. අභාණිං - මජ්ඣං.
2. කාළපවාළාව - මජ්ඣං, කාලපාලවාව - ස.ස.

1100. සුසීම, හිසැ කේසයට අනුරූප පෙදෙස්හි හටගත් කේසයෝ පෙර කළුපැහැයෙන් යුතු වූහ, දන් සුදු වූ ඒ කෙස් දක දසකුසල්දහමිහි හැසිරෙව, මෙඋන වීරනි සංඛ්‍යාත බඹසරව මේ සුදුසු කාලය වෙයි.

1101. දේවයෙනි, නරකෙස් ඇතිදේ මගේ හිසෙහි යැ, ඔබගේ හිසෙහි නො වෙයි, මාගේ මැ හිස යැ, මාගේ උතුමහ යැ, තමහට අර්ථයක් කරන්නෙමි යි සිතා බොරු කීම්. රජතුමනි, එක් අපරාධයකට කමා කළ මැනැවි.

1102. රජතුමනි, තෙපි තරුණවහු, දකුම්කලුවහු, තුරුණු කිළිලක් (ගොබයක්) වැනි ජීවිතයෙහි පළමු වයසෙහි සිටින්නහු යැ. එහෙයින් රාජ්‍යය ද කරනු මැනැවි, මා ද බලනු මැනැවි. (නොහොත් මා අනාථ නො කරනු මැනැවි.) ජනෙන්ද්‍රය, කාලික වූ සුවය අනුව නොදුවනු මැනැවි, නොහොත් මේ ජීවිතයෙහි වින්ද යුතු රජසුව අත් නොහළ මැනැවි.

1103. සිලිටි පහස ද සොදුරු සිරුර ද යහපත් මැදපෙදෙස ද ඇති කුමරිය මම දකිමි, කළුවැල් ළපලුවක් මෙන් සැලෙන ඕ කෙලෙස් වසහ වූවා පුරුෂයන් සමීපයෙහි යයි.

1104. උපතින් අසු හැවිරිදි වූ හෝ අනු හැවිරිදි වූ හෝ සැරයටියක් ගෙන වෙවුළුමින් ගොනැස්සක් සෙයින් බිඳුණු පිරුරු ඇති ව ඇවිදින ඒ ස්ත්‍රිය පසුකලෙක දකිමි.

1105. ඒ මම එය මැ නැවත නැවත සිතමින් යහන්මැද එකලා වැ හෝමි. මම ද මෙසේ (ජරාවට පත් වන්නෙමි යි) සිතා බලනුයෙමි ගෘහවාසයෙහි නො ඇලෙමි. (සොදුර) මෙය බඹසර රක්තට සුදුසු කාලය යි.

1106. ගිහිගෙයි වසනුවහුගේ යම පස්කම් සුවයෙහි ඇලීමක් වේ ද, තෙල එල්බෙන රැහැනක් වැන්න, පස්කම්සුවය ද හැරපියා ප්‍රාඥයෝ අපෙක්ෂා රහිත වූවාහු කම්සුව හැරපියා තපස් රක්තට යති යි.

6. සුසීම ජාතක යි.

1107. අභං දසසතං ව්‍යාමං උරගමාදය මාගතො,
තඤ්ඤ මඤ්ඤ මහාකායං ධාරයං නපථවෙධසි.
1108. අථ ඉමං බුද්දකං පකඛිං අපඨමංසතරං මයා,
ධාරයං ව්‍යාධසෙ භීතො කමඤ්ඤ කොට්ඨිඛෙලි.
1109. මංසභකෙඛා තුවං රාජ බලභකෙඛා අයං දීපො,
අයං නිශ්‍රොධ වීජානී පිලකඛදුඛරානී ච
අසසඤ්ඤානී ච භකෙඛානා චජෙනි මෙ ඔදහිසසනි.
1110. තෙ රුකඛා සංචිරුභහනී මම පසෙස නිවාතජා,
තෙ පරියොනනධිසසනානී අරුකඛං මං කරිඤ්ඤරෙ.
1111. සනානී අඤ්ඤාදි පි රුකඛාසෙ මුලිනො චන්ධිනො දුමා,
ඉච්ඡා සකුණජාතෙන ඛිජමාහරිඤ්ඤා භතා.
1112. අජකාරුඤ්ඤානිවධිතනි¹ බුභනනඤ්ඤි වනසානි,²
තඤ්ඤා රාජ පවෙධාමී සමපසං නාගතං භයං.
1113. සඛකයොස සඛකිතඛිඤ්ඤානී රකෙඛය්‍යානාගතං භයං.
අනාගතභයා ධීරො උභො ලොකෙ අවෙකඛතීනි.

7. කොට්ඨිඛෙලිජාතකං.

1114. රාජා අපුච්ඡි³ වීදුරං ධමමකාමො යුධිට්ඨිලො,
අපි බ්‍රාහ්මණ ජාතාසි කො එකො බහු සොචනි.
1115. බ්‍රාහ්මණො අජයුරෙත බහුතෙධො⁴ වනෙ වසං,
ධුමං අකාසි වාසෙට්ඨො⁵ රත්තජීවමතජීතො.
1116. තස්ස තං ධුමගජෙධන සරභා මකසඤ්ඤා,⁶
වසාභාවාසං උපගඤ්ඤං ධුමකාරිසස සතනිකෙ.

1. අජකාරුඤ්ඤානි වධිතනි - සා,
2. වනසානි - මජ්ඣ. - සා.
3. අපුච්ඡි - මජ්ඣ.
4. බහුතෙධො, බහුතෙතො - සා.
5. වාසිට්ඨි - මජ්ඣ.
6. මකසඤ්ඤා - මජ්ඣ.

1107. මම බඩ දහසක් පමණ වූ නයකු ගෙන ආයෙමි. - විශාල ශරීරයක් ඇති ඒ නයා ද මා ද දරමින් නො සැලෙහි.

1108. කොට්ඨිකෙලිය, මට වඩා අතාල්ප මාංශ ඇති මේ කුඩා පක්ෂියා දරා සිටීමින් තෝ කවර කරුණින් බිය වූයෙහි ද? යි.

1109. රජකුමනි, තෙපි මස් කන්නහු ය. මේ පක්ෂි තෙම ගෙඩි කන්නෙකි. මේ තෙමේ නුග පළොල් දිඹුල් ඇසකු යන මේ ගෙඩිවර්ග කා (මාගේ) කදෙහි මල පහකරන්නේ ය.

1110. මාගේ පාර්ශවයෙහි (අතු අතරෙහි) වාත රහිත තැන්හි වැඩුණු නුග ආදී රුක්හු සරුවට වැඩෙති, ඒ ගස් මා වැළැඳගනී. (පසුව) මා රුක් නැත්තකු කෙරෙත්.

1111. නුග ආදී බිඳුවට ගෙන එන මේ සකුණ සමූහයා විසින් නසනලද මුල් සහිත කද ඇති වෙනත් ගස්හු ඇතියහ.

1112. රජකුමනි, විශාලගස් යටපත් කරගෙන (ඇසටු ආදී ගස්) වැඩෙති. එහෙයින් අනාගත බිය දක්නෙම සැලෙමි.

1113. සැක කටයුතු දෙය සැක කරන්නේ ය. නො පැමිණි බියෙන් රැකෙන්නේ ය. (නොහොත් පාණාතීපාතාදී පාපක්‍රියාවන් නොකර හැරීම හා පවිටුම්බුරන්ගේ හා ජෛවී පුභුලන්ගේ ඇසුරෙන් ඉවත් වන්නේ ය.) නුවණැත්තේ නො පැමිණි බියෙන් දෙලොව රැක ගන්නේ යි.

7. කොට්ඨිකෙලි ජාතක යි.

1114. සුවරිත ධර්මය ප්‍රිය කරන 'සුධිෂ්ඨීර' රජු විධුර පඬි තුමා අතින් විවාළේ ය. බමුණ, එකලා ව වසන කවරෙක් බොහෝ කොට ශාක කෙරේ ද යි කීම දන්නෙහි ද?

1115. එළ රළ හා සමග බොහෝ දර ඇති ව වනයෙහි වෙසෙන 'වාසෙට්ඨ' බමුණු දවරයෙහි අතලස් වැ මදුරු උවදුරු නැති කරන්නට ගිනි දල්වා දුම් ඇති කෙළේ ය.

1116. මැසිමදුරුවන්ගෙන් පෙළුණු සරහ මාගයෝ ඒ දුම් ගඳින් දුම් හටගන්වන ඒ බමුණා සම්පයෙහි වැසිකල විසීමට පැමිණියහ.

- 1117. සරහෙසු මනං කඤ්චා අජායො නාවබුජ්ඣිට්ඨං,
ආගච්ඡන්ති චජන්ති චා තස්ස තා වීනසුං අජා.
- 1118 සරහා ච සරදෙ කාලෙ පභීනමකසෙ චනො,
පාවිසුං ගිරිදුග්ගානි නදීනං පහවානි ච.
- 1119. සරහෙ ච ගතෙ දීඤ්චා අජා ච වීහවං ගතා,
කීසො ච විචණෙණො ආසි පණ්ඩුරොගී ච බ්‍රාහ්මණො.
- 1120. එවං යො සංනිරංකඤ්චා ආගන්තුං කුරුතෙ පියං,
යො එතො ඛහු යොචති ධුමකාරීච බ්‍රාහ්මණොති.

8. ධුමකාරීජාතකං.

- 1121 කොධ ජාගරතං සුඤ්ඤා කොධ සුඤ්ඤසු ජාගරො,
කො මමෙතං¹ විජානාති කො තං පටිහණාති මෙ.
- 1122 අහං ජාගරතං සුඤ්ඤා අහං සුඤ්ඤසු ජාගරො,
අහමෙතං විජානාමී අහං පටිහණාමී තෙ.
- 1123. කථං ජාගරතං සුඤ්ඤා කථං සුඤ්ඤසු ජාගරො,
කථං එතං විජානාසි කථං පටිහණාසි මෙ.
- 1124. යෙ ධම්මං නප්පජානන්ති සංයමොති දමොති ච,
තෙසු සුපමානෙසු අහං ජග්ගාමී දෙවතෙ.
- 1125. යෙසං රාගො ච දෙසො ච අවිජ්ජා ච වීරාජිතා,
තෙසු ජාගරමානෙසු අහං සුඤ්ඤාසමී දෙවතෙ.
- 1126. එවං ජාගරතං සුඤ්ඤා එවං සුඤ්ඤසු ජාගරො.
එවමෙතං විජානාමී එවං පටිහණාමී තෙ.
- 1127. සාධු ජාගරතං සුඤ්ඤා සාධු සුඤ්ඤසු ජාගරො,
සාධු මෙතං විජානාසි සාධු පටිහණාසි මෙති.

9. ජාගරජාතකං.

1. කොධමෙතං. - මජ්ඣ. කොමෙතං.නු - සනා.

1117. සරභ මුවන් කෙරෙහි ස්නේහය උපදවාගත් ඒ බමුණු වනයෙන් පෙරළා එන්නාවූ හෝ ගොවුදෙන් වනයට යන්නාවූ හෝ එළුවන් නො දනී. එහෙයින් ඔහුගේ ඒ එළුවා නැසුණහ.

1118. වනයෙහි මදුරුවන් ප්‍රභීණ ව ගිය සරත් කාලයෙහි සරභමුවෝ ගඬයා හටගන්නා ගිරිදුර්ගවලට පිවිසියහ.

1119. සරභමුවන් වල් වැදුණු බව ද එළුවන් මළ බව ද දැක බමුණු කෘශ වූ දුර්වර්ණ වූ පාණ්ඩුරොගියෙක් විය.

1120. යමෙක් මෙලෙස ස්වකීයයන් බැහැර කොට අමුත්තන් ප්‍රිය කෙරේ ද හෙතෙම ධුමකාරී බමුණා මෙන් එකලා ව බොහෝ දුක් ඇතියෙක.

8. ධුමකාරී ජාතක යි.

1121. මෙලොව කවරෙක් නිදිවර්ජිතයන් අතුරෙහි සයනය කෙළේ ද? සයනය කළවුන් අතුරෙහි කවරෙක් නිදිවර්ජිත ද? මාගේ තෙල ප්‍රශ්නය දනී ද? කවරෙක් මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්නට සමත් වේ ද?

1122. නිදි වර්ජිතයන් අතුරෙහි මම නිදන්නෙමි, සයනය කරන්නන් අතරෙහි මම නිදි වර්ජනය කරමි. මේ ප්‍රශ්නය මම දනිමි, තොප විසින් පහදන්නට මම පොහොසත්මි.

1123. නිදි වර්ජිතයන් අතුරෙහි කෙසේ නිදගත්තේ ද? නිදන්- නවුන් අතුරෙහි නිදි දුරු කළේ කෙසේ ද? මේ ප්‍රශ්නය කෙසේ දනිති ද? මා ඇසූ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දෙන්නට කෙසේ සමත් වෙති ද?

1124. දේවතාවෙනි, සිල්වත් වීම ඉඤ්ඤ දමනය යන ගුණ ධර්මයන් යම් කෙනෙක් නො දනිත් ද, ඔවුහු කෙලෙස් නින්දෙන් නිදද්දී මම අප්‍රමාද ගුණයෙහි පිහිටා නො නිද සිටීමි.

1125. දේවතාවෙනි, යම් රහතුන් වහන්සේ කෙනකුන්ගේ රාගදෙසමෝභයෝ නැසුණාහු ද ඒ ආර්යයන් නො නිදන කලා මම නිදගත්තෙමි.

1126. නිදි දුරුකරන්නවුන් අතුරෙහි මම මෙසේ නිදමි, නිදන්නවුන් අතුරෙහි මම මෙසේ නිදි වර්ජනය කරමි. මෙසේ මේ ප්‍රශ්නය දනිමි. ඔබට මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නට සමත් වෙමි.

1127. මනාලෙස නො නිදන්නවුන් අතුරෙහි සයනය කෙළෙහි, මනාලෙස නිදන්නවුන් අතුරෙහි නො නිදන්නෙහි, මනාසේ ප්‍රශ්නය දත්තෙහි, මා ඇසූ ප්‍රශ්නය මනාලෙස විසඳන්නට සමත් වෙති යි.

9. ජාගර ජාතක යි.

- 1128. න කීරජී අනොමදසසිසු
පාරිවරියා බුද්ධෙසු අජිනා¹,
සුක්ඛාය අලොභිකාය ච
පස්ස ඵලං කුමොසපිණ්ඩියා.
- 1129. භජීගවාසසා ච මො ඛු
ධනධඤ්ඤං පඨවී ච කෙවලා,
නාරියො වීමා අච්ඡරුපමා
පස්ස ඵලං කුමොසපිණ්ඩියා.
- 1130. අභිකඛණං රාජකුඤ්ඤර
ගාරා භාසසී කොසලාධිප,
පුච්ඡාමී තං රට්ඨවඛිනන
බාළානං පීතීමනො පභාසසී.
- 1131. ඉමසමීං යෙව නගරෙ කුලෙ අඤ්ඤතරෙ අහුං,
පරකමෙකරො ආසිං භතකො සීලසංවුතො.
- 1132. කමොය නිසබ්බනාහං චතුරො සමමෙණ අද්දං,
ආචාරසීලසම්පනෙන සීතීභුතෙ අනාසවෙ.
- 1133. තෙසු වීඝ්නං පසාදෙචා නිසීදෙචා පණ්ණසජ්චතෙ,
අද්ධිං බුද්ධානං කුමමාසං පසනෙතා යෙහි පාණ්ඩි.
- 1134. තස්ස කමමස්ස කුසලස්ස ඉදං මෙ ඵද්ධං² ඵලං,
අනුභොමී ඉදං රජුං ඵතං ධරණිමුක්ඛමං.
- 1135. දද භුඤ්ඤ ච මා ච පමාදෝ
විඝ්නං විඝ්නාය කොසලාධිප,
මා රාජ අධමමිකො අහු
ධම්මං පාලය කොසලාධිප.
- 1136. සොහං නදෙව පුනපුනා
වටුමං ආචරිස්සාමී යොහනො,
අරියාවරිතං සුකොසලෙ
අරහනොතා මෙ මනාපා පසසිතුං.

- 1. අසකා - මජ්ඣ.
- 2. ඵද්ධං - මජ්ඣ.
- 3. ඵද්ධං - මජ්ඣ.
- 4. දදං භුඤ්ඤ මාච පමාදෝ - මජ්ඣ.

1128. අලාමක වූ ප්‍රත්‍යක්‍ෂබෝධිඥාන ඇති පසේච්ඡුචරයන් කෙරෙහි කළ වැදුම් පිදුම් ආදී පරිවර්තනවන්තේ ආනිසංසය ස්වල්ප නො වේ. තෙල්, පැණි රහිත කොමුපිඬු දානයෙහි වීජාක බල.

1129. ඇත් අස් ගවයෝ ද ධනධාන්‍යයෝ ද සියලු මහ පොළොව ද, දෙවහනන් වැනි සුන්දර රූපිකාවෝ ද මට බොහෝ වෙති. කොමුපිඬු දානයෙහි වීජාක බල.

1130. කුශලාධ්‍යාය ඇති රාජශ්‍රේෂ්ඨය, නිරතුරු ගාරා කියන්තෙහි ය රාජ්‍යය දියුණු කරන උතුමාණෙනි, ඔබ වීචාරම්. ප්‍රමුදිත ව මෙහි අරුත් කියනු මැන.

1131. මේ නගරයේ ම එක්කරා කුලයෙක උපන්මි. අනුන්ට බැලමෙහෙකම් කොට දිවි රක්නෙම් පිරිසුදු පන්සිල් ඇති වීම.

1132. කර්මාන්ත සඳහා යන මම ආචාරයෙන් හා ශීලයෙන් සම්පූර්ණ වූ පාප රහිත හෙයින් සිහිල් වූ ආසුව රහිත වූ ශ්‍රමණයන් වහන්සේ සතර නමක් දිටීම.

1133. උන්වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවා කොළ ඇතිරියෙහි වඩාහිඳුවා පහන් සිතැති ව පසේච්ඡුචරුන්හට සියතින් කොමුපිඬු පිළිගැන්වූයෙමි.

1134. මාගේ පුණ්‍යකර්මයේ වීජාකඵලය මෙබඳු ය. හැම සම්පන්නියෙන් ආභ්‍ය වූ උතුම් පොළොව සහිත රාජසම්පත පිදිමි.

1135. කේසලාධිපය, දන් දී වළඳනු මැනැව්. දනාදී පුණ්‍ය ක්‍රියාහි නොභැලැකිලි නොවන්නේ මැනැව්. වතුශ්වක්‍රක සම්පත් සපුරාලනු මැනැව්. රජතුමනි, අධාර්මිකයකු නොවනු මැනැව්. දහම් රකින්නේ මැනැව්.

1136. ඒ මම බුද්ධාදී ආර්යයන් නැවැතූ නැවැතූ පුරුදු කළ මහෙහි ම හැසිරෙන්නෙමි, රහතුන් වහන්සේ දැකින්නට මට රිසි ඇත.

1137. දෙවී වියවජරූපමා
මජ්ඣේ නාරිගණස්ස යොහසි,
කීං කමමකාසි හද්දකං
තෙනාසි වණ්ණවතී සුකොසලෙ.

1138. අමබට්ඨකුලස්ස ඛක්ඛිය
ද්වාරාහං පරපෙසසියා අහුං,
සඤ්ඤතා ධම්මජීවතී
සිලවතී ච අපාපදස්සනා.

1139. උඤ්චහත්තං අහං තද
චරමානස්ස අද්ධං හීතචුනො,
වීත්තා සුමනා සයං අහං
තස්ස කමමස්ස ඵලං මමෙදීස'නතී.

10. කුමමාසපිණ්ඩජාතකං.

1140. ආගමීස්සති මෙ පාපං ආගමීස්සති මෙ හයං,
තද හි චලිතා සාඛා මනුසෙසන මීගෙන වා.

1141. හීරුයා නුන මෙ කාමෙ අවිදුරෙ වසතතියා,
කරිස්සති කීසං පණ්ණිං සාව සාඛා පරන්තපං.

1142. යොවයිස්සති මං කන්තා ගාමෙ වසමනීඤ්ඤිතා,
කරිස්සති කීසං පණ්ණිං සාව සාඛා පරන්තපං.

1143. තයා මං හසිතාපඤ්ඤි මිහිතානි¹ හණිතානි ච,
කීසං පණ්ණිං කරිස්සනතී සාව සාඛා පරන්තපං.

1144. ආගමා නුන සො සඤ්ඤ අසංසී නුන සො තච,
අකඛාතං නුන තං තෙන යොතං සාඛමකමෙසී.

1. අසිතා පඤ්ඤ - මජ්ඣං.
2. මිතානි හිතානි - මජ්ඣං.

1137. දේවිය, (කොසොල් රජුගේ දුවක වූ නෙපි) කතූන් මැද අප්සරාවක මෙන් බබලන්නවූ ය. පෙර කිනම් කුශලකර්මයක් කළා ද? කවර කරුණෙකින් වර්ණවත් වූවා ද?

1138. රජතුමනි, මම කෙළෙඹකුලයක පණිවුඩ ගෙනයන දසියක් වීමි. තිදෙවින් සංවර වූ දහැමෙන් ජීවත් වන ආචාරසීල සම්පන්න වූ දැකුම්කලු වීමි.

1139. එකල මම තමහට ලැබුණු බත්කොටස ගෙනෙනුයේ පිඬුසිහා වඩනා බුන් කෙලෙස් ඇති පසේබුදුන් වහන්සේට සතුටු සිත් ඇති ව දුනිමි. (පිදිමි) ඒ කර්මයේ ඵලය මෙබඳු ය.

10. කුම්මාස පිණ්ඩ ජාතක යි.

1140. අනිෂ්ටවූ දෙයක් මට එන්නේ ය. මට බියක් එන්නේ ය. (යම්හෙයෙකින්) එකල්හි අත්ත මිනිසකු විසින් හෝ මෘගයකු විසින් හෝ සෙලැවිණි.

1141. බියවන ස්වභාව ඇති නුදුරෙහි වසන මගේ බැමිණිය නිසා මට කාමසිතුවිලි උපදී ද, පරන්තප දයයා බිය කළ ඒ අත්ත මෙන් මා කෘශ වූ පඬු පැහැය ඇත්තකු කරන්නේ ය.

1142. මාගේ ප්‍රිය වූ බිරිඳ ගමේ වසන්නී අනිඤ්ඤ වූවා උතුම් රූ ඇත්තී මා ශෝක කරවා වියළවන්නී ය. පරන්තපයා බිය කළ ඒ අත්ත මෙන් මා කෘශ වූවකු ද පඬුපැහැ ඇත්තකු ද කරන්නේ ය.

1143. කළු ඇස්කෙළවර ඇත්තී ය, නී පවත්වන මනුෂ්මිතය ද මධුර කපා ද පරන්තපයා බිය කළ ඒ අත්ත මෙන් මා කෘශ වූවකු ද පඬුපැහැ ඇත්තකු ද කරන්නේ ය.

1144. ඒ ශාඛා ශබ්දය තා කරා ආයේ යයි සිතමි. ඒ ශබ්දය තොපට දැනුම්දෙන ලදැයි සිතමි, යමෙක් ඒ අත්ත සෙලැවි ද හේ පියා මැරූ හෙතුව කියන ලදැයි සිතමි.

300 ජාතකපාළි-සත්තකනිපාතො

1145. ඉදං ඛො කං සමාගමම මම ඛාලස්ස විනඝීතං,
කදභී චලිතා සාධා මනුසෙසන මීගෙන වා.

1146. තරෙව කං අචෙදෙසි අචඤ්චි පිතරං මම,
භනතවා සාධාභී ජාදෙනො ආගමීසසනී මෙ භය'නභී.

11. පරන්තපජාතකං.

ගන්ධාරවග්ගො දුතීග්ගො.

තස්සාදදනං:

වරගාම මහාකපි භග්ගව ච
දළාධම්ම සකුඤ්ජර කෙසවරො,
උරගො විටුරො පුන ජාගරතා
අරී කොසලාධීප පරන්තපෙන ච.

සත්තකනිපාතං නීට්ඨිතං.

තත්ථ වග්ගාදදනං:

අරී සත්ත නිපාතඤ්චි වග්ගං මෙ භණතො සුඤ්ඤ,
කුක්ක ච පුන ගන්ධාරො ඤෙච ච වුත්තා මහෙසිතා.

1145. බාල වූ මා සිතූ දෙය තා වෙත පැමිණියේ ය. එකල සෙලවුණු අත්ත මිනිසකු හෝ මෘගයකු හෝ සෙලවූයේ දැයි නො පැනිණි.

1146. තෝ මාගේ පියා මැරූයෙහි ය, මරා අතුවලින් වසමින් එබඳු බියක් එන්නේ යයි දනගත්තෙහි යයි.

11. පරන්තප ජාතක යි.

දෙවන ගන්ධාර වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

ගණිතජාතක (වරගාම) යැ මහාකපිජාතක යැ කුමභකාරජාතක (භග්ගව) යැ දළභධම්මජාතක යැ සොමදක්ඛජාතක (කුකුරු) යැ සුසිමජාතක (කෙස) යැ කොට්ඨිමුලිජාතක (උරග) යැ ධුමකාරී ජාතක (විචුර) යැ ජාගරජාතක යැ කුමමාසපිණ්ඩජාතක යැ පරන්තප ජාතක යැ යි දසයෙකි.

සත්තක නිපාතය නිමි.

එහි වග් උද්දනය:

සත්තකනිපාතයෙහි කුකුචවර්ග යැ ගණිතවර්ග යැ යි වර්ග දෙකක් මැ මහර්මි වූ බුදුරජුන් විසින් වදරන ලදහ.

8. අට්ඨක නිපාඨො

- 1147. ඔදනවසා සුවි අලලකෙසා
කවොනි කිං කුමහිමධිසසධිසා,
පිට්ඨා නිලා ධොවයි තණ්ඤාලානි
තිලොදනො හොහිති¹ කිසස හෙතු.
- 1148. න ධො අයං ප්‍රාභමණ භොජනසා
තිලොදනො හොහිති සාධුපඤ්ඤ,
ධම්මො මනො තසස ඛහුතමජ්ඣ²
අභං කරිසසාමි සුසානමජෙකි.
- 1149. අනුච්චව කවොනි කරොහි කිචචං
ධම්මො මනො කොනු තචෙතසංසි,
සහසසනෙතො අතුලානුභාවො
න මියති³ ධම්මවරො කදචි.
- 1150. දඤ්ඤපමාණං⁴ මම එස ඛුමෙහි
ධම්මො මනො නස්මි මමෙසු කඛ්ඛා,
යෙ යෙවදනි පාපා භවතී
නෙ තෙවදනි සුඛිතා භවතී.
- 1151. සුඤ්ඤා හි මඤ්ඤං වඤ්ඤා අභොසි
සා මං වධිත්වාන වීජාසි පුඤ්ඤං,
සාදනි සබ්බසස කුලසස ඉසසරා
අභං පනමි අපච්ඤා එකිකා.
- 1152. ජීවාමි වොභං නාභං මනොසී⁵
තචෙව අසාය ඉධාගතොසී,
යා තං වධිත්වාන වීජාසි පුඤ්ඤං
සභාව පුත්තො කරොමි භයමං.
- 1153. එතඤ්ඤි⁶ නෙ රුච්චති දෙවරාජ
මමෙව අසාය ඉධාගතොසි,
අභඤ්ඤි පුත්තො සුඤ්ඤා ච නතො
සමමොදමානා සරමාවසෙම.

- 1. හෙහිති - මජ්ඣ. සා.
- 2. ඛහුතමජ්ඣ - ඛහුතනමජ්ඣ - සා. ඛහුතමජ්ඣ - මජ්ඣ.
- 3. මියති - මජ්ඣ.
- 4. දඤ්ඤ පමාණං - මජ්ඣ.
- 5. න මනොභමසී - මජ්ඣ. සා.
- 6. එවඤ්ඤි - මජ්ඣ. සා.

8. අට්ඨක නිපානං

1147. කව්චානිය, හැදි සුදුවත් ඇත්තී පවිත්‍ර වූ තෙතකෙස් ඇත්තී මිනීමරුවෙන් කළ උදුනෙහි පිසින තලිය තබා තලපිටි බහා සහල් දෙවන්නේ කුමට ද? තලබත් කුමට ද?

1148. සොදුරු නුවණැති බමුණ, මේ තලබත අනුභව කිරීම පිණිස නො වේ. ධර්මය (වැඩිහිටියන් සැලැකීම හා ත්‍රිවිධ සුවර්තය) මළේ ය. මම සොහොනමැද සිට ඒ ධර්මයට මතකබත කරන්නෙමි.

1149. කව්චානිය, වීමසා බලා කටයුතු කරව. ධර්මය මළේ යයි නොපට තෙල කීයේ කවරෙක් ද? අසම වූ තෙද ඇති දහයක් නෙත් ඇති (ශත්‍රුසංඛ්‍යාත) ශ්‍රේෂ්ඨ ධර්මය කිසිකලෙක නො මැරේ යයි කී ය.

1150. බමුණ, මෙහි මාගේ දඩ් ප්‍රමාණය යි (භවත් වීඪ වාසයයි.) මෙහි ලා මට සැකයෙක් නැත. දන් යම් යම් කෙනෙක් පාපියෝ වෙත් ද බවුහු ම සැප ඇත්තෝ වෙත්.

1151. මාගේ ලෙහෙළි වද වූවා ය. ඇය මා තළා පෙළා පුතකු ප්‍රසූත කළා ය. දන් ඕ නොමෝ ගෙදරට අධිපති වූවා ය. ගෙයින් බැහැර කරන ලද මම තනි ව අනාර වීමි.

1152. මම දිවි ඇත්තෙමි, මම නො මළෙමි, තී නිසා මෙහි පැමිණියෙමි, යම් ස්ත්‍රියක් නොපට හිංසා කොට පුතකු වැදුවා ද පුතා සමග ඇය අඵ කරමි යි කී ය.

1153. ශක්‍රය, මෙය නොපට රූවි වේ. මා නිසා මෙහි පැමිණියෙහි මම ද පුතා ද ලෙහෙළිය ද වුණුබුරා ද සතුටු වෙමින් ගෙහි වසමහ.

- 1154. එතඤ්ඤා තෙ රුච්චිති කානියානි
හතාපි සනිතා න ජහාසි ධම්මො,
තුච්ඤ්ඤා පුඤ්ඤා සුඤ්ඤා ච නතතා
සමමොදමානා සරමාවසෙථ.
- 1155. සා කානියානී සුඤ්ඤාය සඤ්ඤා
සමමොදමානා සරමාවසිත්වා,
පුඤ්ඤා ච නතතා ච උපට්ඨතිංසු
දෙවානමිඤ්ඤා අධිග්ගහිතා'ති.

1. කච්චානිජාතකං.

- 1156. ඉදං පුරෙ නිත්තමාහු ඛහුමච්ඡං මහොදිකං¹,
ආවාසො ඛකරාජස්ස පෙක්ඛකං හවනං මම
තාජ්ජ හෙතෙන² යාපෙම ඔකං³ න චීජහාමසෙ.
- 1157. කො දුතියං අසීලස්ස⁴ ඛනචුරස්සකඛි⁵ මහජ්ජති,
කො මෙ පුඤ්ඤා කුලාවකං මඤ්ඤා සොඤ්ඤා කරිස්සති.
- 1158. සබ්බා පරික්ඛානා ඵෙඨග්ගු යාව තස්සා ගති අහු,
ධීඤ්ඤාමො මහාරාජ සාරෙ න රමති සුඤ්ඤා.
- 1159. සා නුනාහං ඉතො ගහචා රඤ්ඤා චුක්ඛා නිවෙසනා,
අත්තානං රමසිස්සාමී දුමසාබානිකෙතිතී.
- 1160. සො නුනාහං ඉතො ගහචා රඤ්ඤා චුක්ඛා නිවෙසනා,
අඤ්ඤා දකානි පිටිස්සාමී⁶ යුච්ඤ්ඤා පුරතො චජං.
- 1161. තං මං කාමෙහි සමපතං රතං කාමෙසු චුච්ඡිතං⁷
ආනාසී හරතො' පුඤ්ඤා ඛාහිකො හඤ්ඤාමඤ්ඤා තෙ
- 1162. අඤ්ඤා රතිමියං තුඤ්ඤා උපරිපබ්බතෙ,
සා මං සමඤ්ඤාන චුදුනා මා පාදං ඛණියසමිති.
- 1163. අසංසයං ජාතිබයනාදස්සි
න ගඤ්ඤාසයං පුනරාවච්ඡස්සං,
අයං හි මෙ අඤ්ඤා ගඤ්ඤාසයා
ධීඤ්ඤා මෙ සංසාරො පුනරිභවායා'ති.

2. අට්ඨසද්දජාතකං.

- 1. මහොදිකං - මජ්ඣ. සා.
- 2. හිඤ්ඤාන - මජ්ඣ. සා.
- 3. ඔකකතං න ජහාමසෙ - මජ්ඣ.
- 4. අසීලිය - මජ්ඣ.
- 5. කනචුරස්සකඛි චුදුනි - මජ්ඣ.
- 6. පිටිස්සාමී - මජ්ඣ.
- 7. චතතො - මජ්ඣ.

1154. කවචානිය, මෙය නොපට රිසි වෙයි, තළනු ලැබූ ද තෙපි පුත්‍රයා කෙරෙහි මෙමත්‍රිය නො හළවු ය, තෙපි ද පුතා ද ලෙහෙළිය ද මුණුබුරා ද ප්‍රමුදිත ව වසවු.

1155. කවචාන ගෝත්‍ර ඇති ඕ ලෙහෙළිය සමග සතුටින් ගෙහි වුසුවා ය. දේවෙන්ද්‍ර වූ ගක්‍රයාගේ රැක්ම ලද පුතා ද මුණු-බුරා ද ඇයට උවටන් කළහ.

1. කවචානි ජාතක යි.

1156. කොක්රජුට වාසභවන වූ මාගේ පියා සතු ගෙය වූ මේ මගුල්පොකුණ පෙර දියසොරොව්වෙන් දිය පිරුණු කලා බොහෝ මසුන් ඇත්තේ ය යි ද, දිය බොහෝ ඇත්තේ ය යි ද කියති. (එහෙත්) අද අපි එක් මැඩියකුගෙන් දිවි රකුමහ. කුස-ගින්නෙන් පෙළෙන්නමෝ නමුදු වාසඪාන හැර නො යමහ.

1157. නො හික්මුණු බන්ධුර නමැති ඇත්ගොව්වාගේ දෙවැනි ඇඟ කවරෙක් බිඳී ද, මාගේ පුතුන් ද කුඩුව ද මා ද කවරෙක් රැක දෙන්නේ ද?

1158. යම් පමණ එළය තුබුණේ ද එළය සියල්ල ම කන ලද, මහරජතුමනි, කන්නට තුබූ දෙය ඝෞස වූ කලා ගුල්ලා අරවුයෙහි නො ඇලේ.

1159. ඒ මම මේ රජනිවෙසින් මිදී ගොස් රුක්අතු නිවාස කොටගෙන තමා කවද සිත් අලවා වෙසෙමි ද.

1160. ඒ මම මේ රජනිවෙසින් මිදී ගොස් මෘගසමුහයාගේ පෙරවුණෙහි යනුයෙමි ඉඳුල් නො කළ දිය බොන්නට කවද ලබමි ද.

1161. බාහික රටවැසි හරහ නමැති වැද්ද පඤ්ඤාමසම්පන්නි-යෙන් පිරුණු රාගයෙන් රන් වූ කාමයෙන් මුසපත් වූ ඒ මා මෙහි ගෙනාවෙි ය. නොපට සෙතක් වේවා.

1162. සනාන්ධකාරයෙහි උස්වූ පර්වත මුදුනෙහි (සිටි) මාගේ බිරිඳ වූ කිඳුරිය ගලෙහි පය නො පැකිලේවා යි මොළොක් බසින් කීවා ය.

1163. නිවන්දුටු මම ඵ්කාන්තයෙන් ම මවුකුස වාසයට නැවත නො එන්නෙමි. මෙය මාගේ අවසාන ප්‍රතිසන්ධිය වේ. නැවත ඉපැදීම නම් වූ සසර ගමන ගෙවීගියේ යි.

2. අට්ඨසද්ද ජාතක යි.

1164. ඉදං සුවණ්ණකායුරං මුත්තා වෙඵරියා ඛසු,
සබ්බං හරස්සු හදදන්ත මඤ්ච දුසිති සාවය.
1165. ඔරොපයස්සු කලාංඤි මා¹ ඛහුං පරිදෙවසි,
න වාහං අභිජානාමි අහන්ධා² ධනමාහතං.
1166. යතො සරාමි අක්ඛානං යතො පනොසමි වීඤ්ඤතං,
න වාහං³ අභිජානාමි අඤ්ඤං පියතරං කයා.
1167. ඵභි තං උපගුභිස්සං⁴ කරිස්සඤ්ච පදකඛිණං,
න භි දති පුතා අජී මම තුඤ්ඤඤ්ච සබ්බමො.
1168. න භි සබ්බසු යානෙසු පුරියො හොති පණ්ඩිතො,
ඉජ්චි පණ්ඩිතා හොති තත් තත් විචක්ඛණා.
1169. න භි සබ්බසු යානෙසු පුරියො හොති පණ්ඩිතො,
ඉජ්චි පණ්ඩිතා හොති ලහුමත්ථිවිකතිකා.
1170. ලහුඤ්ච වත බීජපඤ්ච නිකට්ඨං සමචෙතඨි,
මීභං පුණ්ණසය තෙනෙවං සුලසා සතතුකං වඨි.
1171. යොධ උපතිතං අත්ථං න බීජමනුබුජ්ඣති,
යො හඤ්ඤති මඤ්මතී වොරොව ගිරිගඤ්ඤරො.
1172. යො ව උපතිතං අත්ථං බීජමෙව නිබ්බොධති,
මුච්චිතෙ⁵ සතතු සම්බාධා සුලසා සතතුකාමිවාති.

3. සුලසාජාතකං.

1173. භුසං භී⁶ කුදෙධාති අවෙකඛියාන
න තාවදණ්ඩං පණ්ණයෙය්භ ඉස්සරො,
අට්ඨානාසො අපතිරුපමඤ්ඤතො⁷
පරස්ස දුසබ්බාති භුසං උදීරයෙ.

1. බාණං - මජ්ඣං.
2. අහන්ධා - මජ්ඣං.
3. තෙවාහං - මජ්ඣං.
4. උපගුභිස්සං - මජ්ඣං.
5. මුච්චිතෙ - මජ්ඣං.
6. භුසංභි - මජ්ඣං.
7. අපති - මජ්ඣං සා.

1164. පින්වත, ගෙලපළදනා මේ ආහරණය ද මුතු රැස ද වෛදුර්‍යමාණිකාය ද යන සියල්ල ගනු මැනැවි. මා දුසියකැ යි අස්වව හෙවත් කියව.

1165. සොදුර, නිගේ පළදනා ගලවා තබව, බොහෝ නො හඬව. (මෙරමා) නො නසා ගෙනා ධනය මම නො දැනිමි. හෙවත් නො ගනිමි.

1166. යම් කලෙක සිට තමා සිහි කෙරෙමි ද, යම් කලෙක සිට (හොඳ නරක තේරුම් ගන්නා) නැණැති බවට පැමිණියෙමි ද (ඒතාක්) තට වඩා ප්‍රියතමයකු මම නො දැනිමි.

1167. එනුමැන, තොප වැළැඳගන්නෙමි, පැදකුණු කරන්නෙමි, මාගේ ද තොපගේ ද නැවැත එක්වීමෙක් නැත.

1168. හැම තැනහි පුරුෂයා පණ්ඩිත නො මැ වෙයි. විවක්‍ෂණ වූ ස්ත්‍රිය ද ඒ ඒ තැනහි පණ්ඩිත වේ.

1169. හැම තැනහි පුරුෂයා පණ්ඩිත නො මැ වේ. වහා කරුණු සිතා වටහාගන්නා ස්ත්‍රිය ද පණ්ඩිත වේ.

1170. ඒකාන්තයෙන් ලැයි නො වී පමා නො වී ඔහු මරන්නට උපක්‍රම සිතී ය, දක්‍ෂ මුවවැද්දෙක් දුන්නෙන් විද මුවකු මරන්නේ යම්සේ ද එසේ සුලසා තොමෝ සත්තුක නමැති සොරා මැරී ය.

1171. මේ ලෝකයෙහි යමෙක් තමා වෙත පැමිණි කරුණ වහා තේරුම් නො ගනී ද නුවණ මද හේ පර්වත ප්‍රසානයෙහි සොරා මෙන් වීනාශ වේ.

1172. මේ ලෝකයෙහි යමෙක් පැමිණි විපත වහා තේරුම් ගනී ද, හේ සත්තුක නමැති සොරාගෙන් මිදුණු සුලසාව මෙන් සතුරු උවදුරින් මිදේ.

3. සුලසා ජාතක යි.

1173. (මම) අතිශයින් කිපියෙමි වෙමි යි (වරදකරු) බලා රජ තෙම සුහුසුලු ව දඬුවම් නො පමුණුවන්නේ ය. කවර හෙයින් යත්: කිසිත් හේතු රහිත ව රජකමට නුසුදුසු අනුන්ට බලවත් දුකට හේතු වන දඬුවම් කියන්නේ ය. හෙවත් නියම කරන්නේ ය.

1174. යතොච ජානෙය්‍ය පසාදම්භන්තො
 අඤ්ඤානි සුඤ්ඤාය පරස්ස දුක්ඛතං,¹
 තදයමනොති සයං අවෙකන්ඨය
 අට්ඨස්ස දණ්ඛං සද්දියං නිවෙසයෙ.
1175. න වාපි ඤාපෙති පරං න අත්තනං²
 අමුච්ඡිතො යො නයනෙ නයානායං,
 යො දණ්ඛධාරො භවිතීධ ඉස්සඡො
 සවණණගුණො සිරියා න ධංසති.
1176. යෙ ඛන්ඨයා සෙ³ අනිසම්මකාරීතො
 පණෙතති දණ්ඛං සහසා පමුච්ඡිතා⁴,
 අවණණසංයුතතා⁵ ජහන්ති ජීවිතං
 ඉතො විමුක්ඛාපි ව යනති දුග්ගතිං.
1177. ධම්මෙ ව යෙ අරියපච්චේදිනෙ⁶ රතා
 අනුක්ඛරා තෙ වචසා මනසා කම්මනා ව⁷,
 තෙ සන්තියොරම්මසමාධිසණ්ඨිතා
 වජන්ති ලොකං දුග්ගං තථාවිධා.
1178. රාජාභමස්ඨී නරපමදන⁸චීක්ඛරො
 සවෙපි කුජ්ඣාමී ධපෙමී අත්තනං⁹,
 නිසෙධයනොතා ජනනං තථාවිධං
 පණෙමී දණ්ඛං අනුක්ඛම යොනියො,
1179. සිරී ව ලක්ඛි වා¹⁰ තමෙච ඛන්ඨය
 ජනාධිප මා විජති කුදවනං,
 අකොකාධනො නිවච්චසසාඤ්චිතො
 අනීසො¹¹ කුචං වස්සසතානි පාලය.
1180. ගුණෙහි එතෙහි උපෙන ඛන්ඨය
 ධීතම්චරියවතති සුවචො අකොධනො,
 සුඛී අනුපපිළ¹² පසාස මෙදිතිං
 ඉතො විමුක්ඛොපි ව යාති සුග්ගතිං.

1. දුක්ඛතං - මජ්ඣ. සා.
 2. අත්තනං - මජ්ඣ.
 3. ඛන්ඨයා - මජ්ඣ.
 4. මුච්ඡිතා - මජ්ඣ.
 5. අවණණසංයුතතා ව - මජ්ඣ.
 6. අරියපච්චේදිනෙ - මජ්ඣ. සා.
 7. කම්මනා - මජ්ඣ. සා.
 8. පමුච්ඡිතා - මජ්ඣ. සා.
 9. අත්තනං - මජ්ඣ.
 10. සිරීඤ්ඤාලක්ඛිඤ්ඤා - මජ්ඣ.
 11. අනීසො - මජ්ඣ.
 12. අනුපපිළං සහ - සා. මජ්ඣ.

1174. යම කලෙකු තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇතැ යි දන්-
නේ ද, අන්‍යයාගේ වරදට හේතු සොයන්නේ ද මෙය ඔහුගේ
වරද ය යි (සිතා) බලා ඉක්බිති ඔහුට යෝග්‍ය දඩුවම නියම
කරන්නේ ය.

1175. සතර අගනියෙන් අගනියාමී නො වී යමෙක් සුක්තිය
හෝ අසුක්තිය පිරික්සා ද හෙතෙම අන්‍යයා ද තමා ද නො පෙළයි.
යම රජෙක් වරදට සුදුසු දඩුවම දෙවන්නේ වේ ද ඒ රජ තෙම
ගුණයෙන් හා පිරිවරින් නො පිරිහෙයි.

1176. යම රජෙක් නො වීමසා ක්‍රියා කරන්නේ ද
(කොපයෙන්) මුසපත් ව වහා දඩුවම් නියම කෙරේ ද හේ කීර්ති
රහිතයෙක් ව ජීවිතය හරහේ ය. (මැරෙන්නේ ය) මෙයින් මැරී
දුගතියට ද යෙයි.

1177. යම රජ කෙනෙක් ආර්ය වූ දූභෑමිරජුන් වීසින්
ප්‍රකාශිත දඟරාජධර්මයෙහි ඇලුණේ ද, ඔවුහු වචනයෙන් සිතින්
හා ක්‍රියායෙන් උත්තමයහ. ශාන්තියෙහි සීලයෙහි හා සමාධියෙහි
පිහිටි දූභෑමී රජවරු දෙලොවට ම (දෙවමිනිස් ලෝකදෙක)
පැමිණෙත්.

1178. මම ස්ත්‍රීපුරුෂයන්ගේ ස්වාමි වූ රජ වෙමි, ඉදින්
කිපියේ වුව ද තමා නීතියෙහි පිහිටුවමි, (නීතියෙහි පිහිටා කටයුතු
කරමි.) ජනයා නොමග යාමෙන් වළකා අනුකම්පා සහිත ව
නුවණින් දඩුවම් දෙමි.

1179. ජනපතිකුමනි, පරිවාර සම්පත හා ප්‍රඥාව කිසිකලෙක
ඔබ අත් නො හරිවා, කෝප නැති ව පහන් සිතැති ව නිදක් ව
හවුරුදු සියයක් රට පාලනය කෙරේවා.

1180. රජකුමනි, මේ ගුණයන්ගෙන් සුක්ත ව ශ්‍රේෂ්ඨ පැවැතුම්
සහිත ව සුවච ව නො කීපෙන්නෙක් ව සැපවත් ව ජනයා නො
පෙළා රට පාලනය කරනු මැනැවි. මෙයින් මිදී සුගතියට
සැපත් වනු මැනැවි.

310 ජාතකපාළි-අටධකනිපාතො

1181. එවං සුනීතෙන සුභාසිතෙන
ධම්මෙන ඤායෙන උපායයො නයං,
නිබ්බාපයෙ සංචුභිතං මහාජනං
මහාව මෙසො සලිලෙන මෙදිනිතති.

4. සුමධගලජාතකං.

1182. අඛණරජාතා පටථී කුක්කුලානුගතා මභී,
අට් ගායසී වතනානී න තං තපති ආතපො.

1183. උඤ්ඤං තපති ආදිජෙච්චා අධො තපති වාලුකා¹,
අට් ගායසී වතනානී න තං තපති ආතපො.

1184. න මං තපති ආතපො ආතප්පා² තපයනති මං,
අජ්ඣා භී වීච්චා රාජ තෙ තපනති න ආතපො.

1185. අද්දසං කාම තෙ මූලං සධංසප්පා කාම ජායසී,
න තං සධංසප්පසීසාමී එවං කාම න හොභිසී³.

1186. අප්පාපි කාමා න අලං ඛණ්ණිපි න තපනති,
අභතා බාලලපනා⁴ පච්චිජේකඨ්ථ ජඣතො.

1187. අප්පසස කම්මසස එලං මම සීදං
උදයො අජ්කිගමා⁵ මහත්තපතං,
සුලඤ්චාභා වත මාණවසස
යො පබ්බථී කාමරාගං පහාය.

1188. තපසා පජභනති පාපකම්මං
තපසා නභාපිතකුම්භකාරභාවං,
තපසා අභිභුයා ගඬගමාල
නාමෙනාලපසජ්ජ ඉහම්දතං.

1. වාලුකා - මජ්ඣං.
2. ආතපං - මජ්ඣං.
3. හොභිසී - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. අභතාබාලලපනා - මජ්ඣං. අභතාබාලානලපනා - ස්‍යා. අභතාබාලලපනා - මජ්ඣං.
5. අජ්කිගමා - මජ්ඣං.

1181. මෙසේ නීතියෙන් ද සුබැසි කථාවෙන් ද සුවර්ත ධර්මයෙන් ද පරීක්ෂාගයෙන් ද නුවණින් ද යුක්ත ව රාජ්‍යානුශාසනා කරනුයේ ජලයෙන් පොළොව නිවන මහවැස්සක් සේ මහාජනයා නිවන්නේ ය. (සනසන්නේ ය.)

4. සුමංගල ජාතක යි.

1182. මහී නම් වූ පොළොව ගිනිඅගුරු මෙන් උෂ්ණ වෙයි. උණුඅළු වැනි වැල්ල ඇත. එහෙත් වෘත්තයන් අනුව ගායනා කරන්නෙහි ය. අවිච්ඡා නො තවන්නේ ය.

1183. උඩින් සුර්යයා තවයි. යටින් වැල්ල තවයි. එහෙත් ගී ගයන්නෙහි ය. අවිච්ඡා නො තවන්නේ ය.

1184. අවිච්ඡා මා නො තවයි. වස්තුකාමක්ලේශකාමයෝ ම තවති. මහරජතුමනී, වස්තුකාමක්ලේශකාමයන් නිසා කටයුතු දෙය බොහෝ ය. ඔව්හු මා තවති. අවිච්ඡා මා නො තවයි.

1185. කාමය තාගේ මුල දිවිමි. කාම විතර්ක නිසා තෝ උපනෙහි ය. එහෙයින් තා ගැන නො සිතන්නෙමි. මෙසේ කළ කල්හි තා නුපදින්නෙහි ය.

1186. වස්තුකාමක්ලේශකාමයෝ ස්වල්ප වුව ද සුදුසු නො වේ. වස්තුකාමක්ලේශකාමයන් බොහෝ ලදුවත් පෘථග්ජනයා සැඟිමට පත් නො වේ. බාලලපන (මගේ රුව මගේ හඬ යනාදීන් කෙරෙන නැළැවීම) නම් කාමයෝ විපතට හෙතුවෙති. විදසුන් වඩනා යොගාවචර තෙමේ (කාමයන්) දුරු කරන්නේ ය.

1187. උදය නමැති මම මහඉසුරක් ලැබූයෙමි ද මෙය මාගේ ස්වල්ප වූ කර්මයක විපාක වෙයි. යමෙක් වස්තුකාම ක්ලේශකාමයන්ගේ ආශාව හැරපියා පැවිදි වී ද, එය මහාලාභයෙක් විය.

1188. භංගමාලය, යම් කෙනෙක් තපය නිසා පාපකර්මය යම්සේ දුරු කෙරෙත් ද, එසේ ම (තෙපි) සිය තපයින් නැහැවිකුඹල් බවත් දුරු කෙරෙත් ද? තපෝගුණය නිසා තෙපි අප මැඩ අද 'බ්‍රහ්මදත්ත' යැ යි නමින් කථා කෙළෙහි. (එය තොපට වටනේ ද?)

1189. සන්දිට්ඨිකමෙව්¹ පසසර
 බනති සොරච්චසස අයං විපාකො,
 යො සබ්බජනසස වන්දිතො
 තං වන්දම සරාජිකා සමච්චා.

1190. මා කිඤ්චි අවච්ඡන්තී² ගඛගමාලං
 මුනිං³ මොනපචෙට්ඨු සිකඛමානං,
 එසො හි අතරි අණණ්ණවං.
 යං තරිඤ්චා විචරනති විතසොකා⁴ති.

5. ගඛගමාලජාතකං.

1191. ධම්මො හවෙ හතො හනති නාහතො හනති කිඤ්චිනං,
 තසමා හි ධම්මං න හතො මා¹ නං ධම්මො හතො හනි.

1192. අලිකං භාසමානසස අපකකමනති දෙවතා,
 සුතිකඤ්ච මුඛං වාති සකට්ඨානා ව ධංසති.
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාරා නං වියාකරෙ.

1193. සවෙ හි සච්චං හණ්ඨි හොති රාජ යථා පුරෙ,
 මුසා වෙ භාසසෙ රාජ භූමියං තිට්ඨ වෙතිය.

1194. අකාලෙ වසානි තසස කාලෙ තසස න වසානි,
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාරා නං වියාකරෙ.

1195. සවෙ හි සච්චං හණ්ඨි හොති රාජ යථා පුරෙ,
 මුසා වෙ භාසසෙ රාජ භූමී පච්චි වෙතිය.

1196. ජීව්හා තසස ද්විධා හොති උරගසෙසව දිසමපති,
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාරා නං වියාකරෙ.

1197. සවෙ හි සච්චං හණ්ඨි හොති රාජ යථා පුරෙ,
 මුසා වෙ භාසසෙ රාජ හීයො පච්චි වෙතිය.

1198. ජීව්හා තසස න හවති මච්චසෙසව දිසමපති,
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාරා නං වියාකරෙ.

1. අමම පසසර - මජ්ඣං.
 2. චුන්ත - මජ්ඣං.
 3. මුනිකං - මජ්ඣං. සයා.
 4. ඤා - මජ්ඣං.

1189. ඉවැසීමෙන් ශීලයෙන් යම් විපාකයක් වේ ද, ඒ දිටුදුම්භිපාකය ම බලවු, යමෙක් සියලු දෙනා විසින් වදනා ලද්දේ වී ද, ඔහු රජුන් සහිත වූ ඇමැතියන් සහිත වූ වදිමු.

1190. මොනපටයෙහි (බොධිපාක්ෂිකධර්මයන්හි) හික්මෙන ගංගමාල පසේබුදුරදුනට කිසිවක් නො කියවු. යම් සසර සයුරක් තරණය කොට පහකළ සෝදුක් ඇති ව හැසිරෙත් ද., මෙ තෙම (ඒ) සසර සයුර තරණය කෙළේ ය.

5. ගංගමාල ජාතක යි

1191. (සත්‍ය) ධර්මය බොරු කීමෙන් නසන ලද්දේ ඒකාන්තයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨාපවායනය (වැඩිහිටියන් පිදීම නම් වූ ගුණය) තෙමේ මෑ වැනැසේ. ධර්මය නො නටුයේ කිසිත් නො නසා. එහෙයින් සත්‍යධර්මය නො නසන්නේ මෑනැවී. ධර්මය නැසුණේ ඔබ නො නසාවා.

1192. (කාරණයක්) විචාරන ලද්දේ, යමෙක් එය දන්නේ ම අන් ලෙසෙකින් කියා ද, දෙවියෝ (ඔහු) අත්හැර යති. (එසේ) බොරු කියන්නාගේ මුඛය ද දුගඳ හමයි. අහසේ තමා සිටි තැනින් ද ගිලිහේ.

1193. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය කියෙහි නම් පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. චේතිය රාජය, බොරු කියන්නෙහි නම් බිමට බැස සිටුනෙහි.

1194. යමෙක් දන්නා දෙයක් විචාරන ලද්දේ අන් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද ඔහුගේ රාජ්‍යයට නොකල්හි වැසි වසී, සුදුසුකල්හි නො වසී.

1195. චේතිය මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බෙණෙන්නේ ද පෙර පරිදි ම අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය, බොරු කියන්නේ නම් පොළොවෙහි පිවිසෙන්නෙහි ය.

1196. චේතිය මහරජ, යමෙක් විචාරන ලද්දේ දන්නා දෙය අන් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද, ඔහුගේ දිව සර්පයකුගේ මෙන් දෙදිව වේ.

1197. රාජය, ඉදින් සත්‍යය බෙණෙන්නේ ද පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. ඉදින් බොරු කියන්නෙහි නම් චේතිය රජකුමනි, වැඩියක් බිමැ පිවිසෙහි ය.

1198. මහරජ, දන්නා දෙයක් විචාරන ලද්දේ, යමෙක් එය අන් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද ඔහුට, මාලුවාට මෙන් දිව නැතී වේ.

- 1199. සවෙ හි සවං හණසි හොති රාජ යථාපුරෙ,
මුසා වෙ භාසසෙ රාජ හියොයා පවිස වෙනිය.
- 1200. ඊයොව්¹ තසස ජායනති න පුමා ජායරෙ කුලෙ,
යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤො නං වියාකරෙ
- 1201. සවෙ හි සවං හණසි හොති රාජ යථා පුරෙ.
මුසා වෙ භාසසෙ රාජ හියොයා පවිස වෙනිය,
- 1202. පුක්ඛා තසස න හවනති පකකමනති දියොදියං,
යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤො නං වියාකරෙ.
- 1203. සවෙහි සවං හණසි හොති රාජ යථා පුරෙ,
මුසා වෙ භාසසෙ රාජ හියොයා පවිස වෙනිය.
- 1204. සරාජා ඉසිනා සතො² අනාලිකෙඛ³ වරො පුරෙ,
පාවෙඤ්ඤි පඨවිං වෙච්චො⁴ භීතතො අත්තපරියායං.
- 1205. තසමාහි ජන්දගමනං නසසංසනති පණ්ඩිතා,
අදුට්ඨවිතො භාසෙය්‍ය ගිරං සච්චපසංභිත'නති.

6. වෙනියජාතකං.

- 1206. යො ඉන්ද්‍රියානං කාමෙන වසා නාරද ගච්ඡති,
යො පරිච්චපුභො ලොකෙ ජීවනොච වීජුසසති.
- 1207. සුඛසසානනාරං දුක්ඛං දුක්ඛසසානනාරං සුඛං,
යොසි⁵ පතො සුඛා දුක්ඛං පාවිකඛඛ වරං සුඛං.
- 1208. කිච්ඡකාලෙ කිච්ඡසහො යො කිච්ඡං නානුවකති.
ස කිච්ඡනං සුඛං ධීරො යොගං සමධිගච්ඡති.
- 1209. නහෙව කාමාන කාමා නානඤා නත්තකාරණා,
න⁶ කතඤ්ඤි නිරඬකඤා ධම්මා වචිතුමරහසී.

- 1. ඊයො තසස පජායනති - වී. මජ්ඣං.
- 2. පතො - සා. පතො - මජ්ඣං.
- 3. අනාලිකෙඛො - මජ්ඣං.
- 4. ජච්චො - මජ්ඣං.
- 5. යොසි පතො සුඛං දුක්ඛං - සා. යොසි පතො සුඛං දුක්ඛං, යොසි පතො සුඛං දුක්ඛං - මජ්ඣං.
- 6. න කතඤ්ඤි නිරඬකඤා - නාරද.

1199. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බණන්තෙහි ද පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. බොරු කියන්නෙහි නම් රජතුමනි, වැඩියක් පොළොවැ පිවිසෙන්නෙහි ය.

1200. මහරජ, දන්නා දෑයක් විචාරන ලද්දේ යමෙක් එය අන් අයුරෙකින් පවසා ද, ඔහුගේ කුලයේ ගැහැනු උපදින්. පිරිමි නූපදනාහ.

1201. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බණෙහි නම් පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. බොරු කියන්නෙහි නම් වෙකිය රජතුමනි, වැඩියක් පොළොවැ පිවිසෙහි ය.

1202. මහරජ, දන්නා දෑයක් විචාරන ලද්දේ, යමෙක් එය අන් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද, ඔහුට පුත්‍රයෝ නො වෙත්. වෙත් නම් උපකාර නො කොට දෙසෑ දෙසෑ යෙත්.

1203. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බණෙහි ද පෙර පරිදි අනුභාවසම්පන්න වන්නෙහි ය. බොරු කියන්නෙහි නම් වෙකිය රජ තුමනි, වැඩියක් පොළොවෙහි පිවිසෙන්නෙහි.

1204. පෙර මේ වෙකිය රජ කපිල මහර්ෂීන් කරණ කොට ගෙන රජ වූයේ ආකාශවාරි ව සිට පිරිහී ගිය ස්වභාවය ඇතියේ කාලානුරූප ව පොළොවැ පිවිසියේ ය.

1205. එහෙයින් ප්‍රාඥයෝ ඡන්දදියෙන් අගනිශාමී වීම නො පසසත්. දුෂිත නොවූ සිතැත්තේ සාධුන් විසින් පසස්නා ලද සත්‍ය වචන ම කියන්නේ ය.

6. වෙකිය ජාතක යි.

1206. නාරදයෙනි, යමෙක් කාමාශායෙන් ඉදුරන්ගේ වශයට යේ ද, හෙ තෙම, (දෙව්මිනිස්) දෙලොව හැරපියා (නිරයේ උපදී). ජීවත් වන්නේ නමුදු ඉවඡාවිසාතය නිසා ශොකයෙන් වියළේ.

1207. පංචකාම සම්පත්තියට අනතුරු වූ නිරාදූකට ද සිල් රැකීම ආදී විසින් විදුනා දුකට අනතුරු වූ සැපතට ද පැමිණේ. හේ (නාරදර්ෂි) තෙමේ ද සැපත නසා දුකට පැමිණියේ ය. (එබැවින්) ධ්‍යාන සැපත කැමැති වන්නේ මැනැවි.

1208. යමෙක් දුක් පැමිණි කලා දුක් ඉවසා ද දුක මඩින්-තේ ද, ඒ ප්‍රාඥයා දුක අවසානයෙහි ලැබෙන සැපය වන ධ්‍යාන සැපත මැනැවින් ලබයි.

1209. අභිවෘද්ධියට කරුණු නො වන බැවින් ද අඵකර නො වන බැවින් ද කාමයනට ආසා නො කටයුතු ය. උපදවන ලද ධ්‍යානය නසා කුසල ධර්මයෙන් ගිලිහෙන්නට සුදුසු නො වේ.

1210. දුක්ඛං ගහපතිං සාධු¹ සංවිහජ්ජඤ්ඤි² භොජනං,
අභාසො අත්ථලාභෙසු අත්ථබ්බාපනති³ අබ්බාලො⁴.
1211. එක්ඛාව තෙසං⁵ පඤ්චිච්චං අසිතො දෙවලො බුච්චි,
නයිතො⁶ කිඤ්චි පාපියො ඉන්ද්‍රියානං වසං වජෙ.
1212. අමික්ඛානංව හත්ථං සිව පපොති මාමිව,
කම්මං විජ්ජඤ්ඤි දකෙඛයාං විවාහං සීලමඤ්ඤං.
1213. එතෙ ව යථෙ භාපෙඤා නිබ්බතො⁷ සෙති කම්මෙති,
සොභං සහසුඤ්ඤං ජිනොව අබ්බං අපරායඤ්ඤං.
අරියධම්මො අතික්කතො⁸ යථා පෙතො තථෙවහං.
1214. සුඛකාමෙ දුක්ඛාපෙඤා ආපනෙසුසම් පදං ඉමං,
සො සුඛං නාධිගච්ඡාමි විතො භානුමතාමිව්ඤ්ඤි.

7. ඉන්ද්‍රියජාතකං.

1215. ආදික්ඛසම් අගාරසම් යං නිහරති භාජනං,
තං තසුඤ්ඤං හොති අත්ථාය නො ව යං තත්ථ ධම්මති.
1216. එවමාදිපිතො ලොකො ජරාය මරණෙන ව,
නිහරෙථෙව දුතෙන දික්ඛං හොති සුනිහතං.
1217. යො ධම්මලභාසු දදති දනං
උට්ඨානවිරියාධිගතසු ජන්තූනො⁹,
අතික්කම්මෙ සො වෙතරණං යමසු
දිබ්බාති යානාති උපෙති මච්චො.
1218. දනඤ්ඤි යුඤ්ඤි සමානමාහු
අපපාපි සන්තො බ්‍රහ්මකෙ ජිතනති,
අපමච්චි වෙ සද්දභානො දදති
කෙනෙව සො හොති සුඛි පරත්ථ.

1. දුක්ඛං ගහපති - සාධු - මජ්ඣං.
2. සංවිහජ්ජඤ්ඤි - මජ්ඣං.
3. අත්ථබ්බා - මජ්ඣං.
4. අබ්බාලො - මජ්ඣං.
5. එක්ඛාව තෙසං - මජ්ඣං.
6. නයිතො - මජ්ඣං.
7. අපනෙසුසුඤ්ඤං - මජ්ඣං.
8. අතික්කතො - මජ්ඣං.
9. ජන්තූ - මජ්ඣං.

1210. ගැහැවියකුට (වස්තුව ලබාගැනීමේ දී) ඇති වන වෙහෙස මනාප ය. ධනය බෙදා වැළැඳීම මනාප ය. මහත් ඉසුරු ලැබීමෙහි උඩඟු නො වීම මැනව. ධන විනාශයේ දී ක්ලාන්ත නො වීම මැනව.

1211. ඒ දේවලර්ඝි යමක් කියේ ද, මේ පාණ්ඩිතය ද මේ පමණෙක් ම ය. යමෙක් ඉඳුරන්ගේ වශයට යන්නේ ද, මෙයට වඩා ලාමක බවෙක් නැත.

1212. සිව් රජතුමනි, සතුරන් අතට පත් කෙනකු බඳු මා මෙන් විනාශයට පැමිණේ ද, දිව් රක්තා කරමානත ද, හස්තය්වාදී ශිල්ප ද, ධන ඉපැයීමේ දක්ෂ බව ද, ආවාහ විවාහ සම්බන්ධය ද, පංචශීලය හා මෘදු වචන ඇති බව ද යන,

1213. මෙතෙක් අභිවාද්ධිය සලසන කරුණු නසා සිය පාප කර්මයෙන් මනුෂ්‍යප්‍රේත ව උපනිමි. ඒ මම දහසින් පැරදුණකු මෙන් නැයන් නැතියෙක්මි, පිළිසරණක් නැත්තෙකිමි.

1214. ආර්ය (සත්පුරුෂ) ධර්මයෙන් පහ වූ මම ප්‍රේතයකු බඳු වෙමි. සුව කැමැත්තක් දුකට පමුණුවා මේ තත්ත්වයට මනුෂ්‍යප්‍රේත බවට පැමිණියෙමි. ඒ මම ගින්නෙහි සිටියකු මෙන් මහත් දහ ඇතියෙමි කායික වූ ද වෛතසික වූ ද සැපක් නො ලබමි.

7. ඉන්ද්‍රිය ජාතක යි.

1215. ගෙය ගිනිගත් කලා යම් කිසි බඩුවක් ගෙයින් බැහැර කෙරේ ද එය ගෙහිමියාට වැඩ පිණිස වේ. එසේ පිටතට නො ගත් යමක් වේ නම් එය එහි දැවියෙයි.

1216. මෙසේ ලෝකයා ජරායෙන් ද මරණයෙන් ද ගිනි ගත්තේ වේ. දන් දීමෙන් ම වස්තුව බැහැර කරන්නේ මැනව. දුන් දෑය මොකට පිටතට ගන්නා ලද්දේ වේ.

1217. යම් සත්ත ජනනෙක් මහන්සියෙන් දැහැමින් ලබා ගත් වස්තුවෙන් දන් දේ ද, හේ යම්යාගේ වෙතරණි නදිය ද (අටමහ නිරය ද ඔහුපත් නිරයන් ද) ඉක්මැ දිවාසම්පතට පැමිණේ. (දිවසැපත් ලබා.)

1218. දන් දීම ද යුඬ කිරීම ද සමාන්‍ය යි කියත්. ජීවිතාශා රහිත ව සටන් වත් අය ස්වල්ප වුවත් බොහෝ සතුරන් දිනත්. (කුශලය ස්වල්ප වුව ද බොහෝ අකුශල් දිනිය හැක්කේ වේ). කර්මඵල අදහාගෙන ස්වල්ප වූ ද පරිත්‍යාගයක් කළොත් පරලොව දී එයින් ම හේ සැපවත් වේ.

318 ජාතකපාළි-අට්ඨකතීපාතො

- 1219. විවේයාදනං සුගතපසසුං¹
 යෙ දකඛ්ඤෙය්‍යා ඉධ ජීවලොකෙ
 එතෙසු දික්‍කාති මහපථලාති
 ඛිජාති වුක්කාති යථා සුඛෙක්කෙ.
- 1220. යො පාණභුතාති අහෙයං වරං
 පරුපවාද න කරොති පාපං,
 භීරුං පසංසනති න භි තසු සුරං
 භයා භි සනෙතා න කරොනති² පාපං.
- 1221. භීතෙන බ්‍රහ්මවරියෙන ඛන්ධං උපපජ්ජති,
 මජ්ඣමෙන ව දෙවත්තං උක්කමෙන විසුජ්ඣති
- 1222. අභිධාභි දනං ඛහුධා පසසුං³
 දනා ව ඛො ධත්තපදං ව සෙයෙයා,
 පුඛෙඛවභි පුඛතරෙ ව සනෙතා
 නිබ්බානමෙවජ්ඣගමුං සපඤ්ඤති.

8. ආදිත්තජාතකං.

- 1223. ගඛ්ඨා කුමුදිතී සනතා සඛ්ඛවණණං ව කොකිලා,
 ජලේ තාලඵලං දජ්ජා අථ නුන තද සියා.
- 1224. යද කච්ඡපලොමානං පාවාරො තිව්ඛො සියා,
 හෙමතතිකං පාපුරණං අථ නුන තද සියා.
- 1225. යද මකසද්ධානං අට්ඨාලො සුකතො සියා,
 දලෙභා ව අපකම්පි ව අථ නුන තද සියා.
- 1226. යද සසච්ඡාණානං නිසෙසණි සුකතා සියා,
 සඟ්ගසසා රොහණසා අථ නුන තද සියා.
- 1227. යද නිසෙසණිමාරුඤ්ඤ වන්දං බාදෙය්‍යං මුසිකා,
 රාහුඤ්ඤ පරිපාතෙය්‍යං අථ නුන තද සියා.

1. සුගතපසට්ඨං - මජ්ඣං.
 2. න කරොති - මජ්ඣං.
 3. පසට්ඨං - මජ්ඣං.

1219. දක්ෂිණාර්භයන් සොයා දන් දීම සුගතයන් වහන්සේ විසින් පසස්තා ලදී. මේ මිනිස් ලොව යම් දක්ෂිණාර්භ කෙනෙක් වෙද් ද, උන් වහන්සේ විෂයයෙහි දුන් දන් මහත් ඵල ගෙන දේ. සරුකෙනෙක වපුළ බිඳුවට මෙනි.

1220. යමෙක් සතුන් නොපෙළා හැසිරේ ද, පරුපවාද බියෙන් පවී නො කෙරේ ද (එබඳු) පාපභීරුකයා පඩුවෝ පසසක්. පාප ඉරයා නො පසසක්. සත්පුරුෂයෝ (පවට) බිය නිසා පවී නො කරත්.

1221. භීත බුභමවර්යායෙන් රජ පවුලේ උපදී. මධ්‍යම ලෙසින් පුරන බුභමවර්යායෙන් දෙවි බවට පැමිණේ. උතුම් බුභමවර්යායෙන් (මගබඹසරින්) කෙලෙසුන් කෙරෙන් පිරිසිදු වේ.

1222. එකාන්තයෙන් ආමිසදනය බොහෝ පසස්තා ලදී. දනයට වඩා (ඉමඵවිදර්ශනා නිර්වාණ පර්යාප්ති සංඛ්‍යාත නිව්ධ) ධර්මපදය උතුම් වේ. පෙර සිටි මහනුවණැති කාශ්‍යාපාදී බුදුවරයෝ ද වඩාත් පෙර සිටි වෙසඟු ආදී බුදුවරු ද යන සත්පුරුෂයෝ නිවනට ම පැමිණියහ.

8. ආදිත්ත ජාතක යි.

1223. යම්කලෙක ගංගාවෝ තඩාග බවට හැරී සුදුනෙළුමෙන් සැදුණාහු වෙත් ද, කොවුලෝ සක මෙන් සුදුපැහැ වෙත් ද, දඹගස් හල්ගෙඩි දේ ද එකල්හි එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1224. යම් කලෙක කසුබු ලොමීන් කළ තුන්වැදෑරුම් උතුරු සඵවෙක් ද හෙමන්ත කාලයට සුදුසු පොරෝනයක් ද වන්නේ නම් එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1225. යම් කලෙක මදුරු තුඩුවලින් ශක්තිමත් නො සැලෙන අටල්ලෙක් මනාව කරන ලද්දේ නම්, එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1226. යම් කලෙක දෙවිලොවට නගිනු පිණිස සස අභින් හිණක් මනායේ තනන ලද නම්, එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1227. යම් කලෙක මියෙක් හිණට නැඟ හද සපා කන්තේ ද, රාහුග්‍රහයා පලවා හරනේ ද, එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

320 ජාතකපාළි-අට්ඨකතීපාතො

- 1228. යද සුරාසටං පීඨා මකඛිකා ගණචාරිතී,
අඛ්ඛාරෙ වාසං කපෙයග්ගං අථ නුන තද සියා.
- 1229. යද බිච්චොට්ඨසමපනෙකා ගුරුභො සුමුඛො සියා,
කුසලො නචචරිතස්ස අථ නුන තද සියා.
- 1230. යද කාකා උලුකා¹ ච මනතයෙයග්ගං රභොගතා,
අඤ්ඤමඤ්ඤං පිභයෙයග්ගං² අථ නුන තද සියා.
- 1231. යද පුලස පඤ්ඤානං³ ඡන්තං ථීරතරං සියා,
වසසස්ස පථිසාතාය අථ නුන තද සියා.
- 1232. යද කුචචෙකා⁴ සකුචෙකා පඛිතං ගකිමාදනං,
කුචෙකානාදය ගච්ඡය්‍ය අථ නුන තද සියා.
- 1233. යද සාමුඤ්ඤිකං නාවං සයනං සචචාකරං⁵,
වෙට්ඨො ආදය ගච්ඡය්‍ය අථ නුන තද සියාති.

9. අට්ඨානජාතකං.

- 1234. ඛමනියං යාපතියං කච්චී මාතුල නෙ සුඛං,
සුඛං නෙ අමො අචච සුඛකාමා හී නෙ මයං.
- 1235. නඛගුට්ඨං මෙ අචකකමි⁶ භෙය්‍යඛිඤ්ඤාන⁷ ඵලිකෙ,
සාඡ්ඡ මාතුලවාදෙන මුඤ්ඤිතඛො නු මඤ්ඤසී.
- 1236. පුරස්ථාමුඛො නිසිනෙතාසී අභං තං⁸ මුඛමාගතා,
පච්ඡතො කුඤ්ඤ නඛගුට්ඨං කථං ඛොභං අචකකමී⁹.
- 1237. යාවතා චතුරො දීපා සසමුඤ්ඤ සපඛඛතා,
තාවතා මඤ්ඤ නඛගුට්ඨං කථං ඛො ඤං විචජ්ජසී.

- 1. උලුකා - මිඡසං.
- 2. පිභයෙයග්ග - මිඡසං.
- 3. පඤ්ඤානං - මිඡසං, සා.
- 4. කුචෙකා - මිඡසං, කුරාරො සා.
- 5. සචචාකරං - මිඡසං.
- 6. අචකකමි - මිඡසං, සා.
- 7. භෙය්‍යඛිඤ්ඤාන - මිඡසං.
- 8. තං - මිඡසං.
- 9. අචකකමි - මිඡසං, අචකකමි - සා.

1228. යම් කලෙක මැස්සෝ රා කළයක් බී සමූහ වැ හැසිරෙනුටුවෝ ගිනිඅඟුරෙහි වසන්තාහු ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1229. යම් කලෙක බිඹුපල (කෙම්බෙහි) වැනි තොල් ඇති, සුන්දර මුහුණ ඇති නෘත්‍යයට හා ගායනයට දක්ෂ කොටුවෙක් වේ ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1230. යම් කලෙක කවුඩෝන් මහමුහුණෝන් රහසිගත ව සාකච්ඡා කරන්නාහු ද ඔවුනොවුනට පියමනාප වන්නාහු ද එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1231. යම් කලෙක පුලසපත්‍රයෙන් කළ කුඩය වැස්ස වළකා ගන්නට ශක්තිමත් වන්නේ ද එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1232. යම් කලෙක කුළුබතපක්ෂියෙක් ගන්ධමාදන පර්වතය තුඩින් ගෙන යන්නේ ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1233. යම් කලෙක යන්ත්‍රය සහ පලුපත් සහිත මුහුදු නැවක් කුඩා ගම්දරුවෙක් අතින් ගෙන යන්නේ ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

9. අටයාන ජාතක යි.

1234. මයිලණුවෙනි, කෙසේ ද? ඉවැසිය හැකි ද? සුවසේ දිවි පැවැත්විය හැකි ද? අද ඔබගේ සුවය මව වීවාළා ය. අපි ද තොපට සැප කැමැත්තමෝ වමහ.

1235. එළිය, මාගේ නඟුට පාගා බලාත්කාර කොට අදම ‘මයිලණුවෙනි’ යි අමතා මිදිගත හැක්කැ යි හඟිනි ද?

1236. පෙරදිගට මුහුණ ලා හුන්නෙහි ය. මම මුඛ වහන්සේගේ ඉදිරියෙන් ආයෙමි. තොපගේ නඟුට පසු පසැ වේ. එය කෙසේ මම මධනෙමි ද?

1237. සාගර සහිත පර්වත සහිත සතර මහ දිවයින යම් තාක් ද ඒතාක් මගේ වලග (පැතිර ගියේ) වේ. එය තෝ කෙසේ නම් නොම මැඩැ හරනෙහි ද?

322 ජාතකපාළි-අට්ඨකනිපාතො

- 1238. පුට්ඨවමෙතං අක්ඛංසු¹ මාතාපිතා ච භාතරො,
දීසං දුට්ඨස්ස නඩගුට්ඨං සමභි² වේභාසයාගතා.³
- 1239. තඤ්ච දීඝවාන ආයනතිං අනුතලිසබ්බමිං ඵලිකෙ⁴,
මීගසබ්බො පලායීඤ්ච භසෙඛා මෙ නාසිනො තයා.
- 1240. ඉවෙව චිලපනතීයා ඵලිකීයා රුහංසමසා,
ගලකං අනවාචමඤ්ච නඤ්ච දුට්ඨං සුභාසිතං.
- 1241. නෙව දුට්ඨං නමො අඤ්ච න ධමමො න සුභාසිතං,
නිකකමං දුට්ඨං යුජ්ජෙථ⁵ සො ච සබ්බි න රජ්ජනීති.

10. දීපිජාතකං.

කච්චානිචග්ගො පඨමො.

කසුඤ්ඤානං:

පරිසුඤ්ඤාමනාවිලාවඤ්චධරා
 බකරාජස්ස කායුරං දණ්ඨාවරො,
 අථඅඛ්ඤාරවේනියදෙවිලින
 අථ ආදික්ඛගඛ්ඤාදසෙළකිනාති.

අට්ඨකනිපාතං නිට්ඨිතං.

1. මක්ඛිසු - මජ්ඣං.
 2. භාමිහ - මජ්ඣං, භා.
 3. වේභාසයං - මජ්ඣං.
 4. ඵලිකී - මජ්ඣං, ඵලිකී - භා.
 5. යුජ්ජෙථ - මජ්ඣං, භා.

1238. දුෂ්ටයාගේ වලග දිගය යන මේ කථාව මාපියෝ ද සොහොයුරෝ ද මට කැලෑ මැ කීහ. (වලග ඇක්මෙන නිසා) ඒ මම අහසින් ආවෙමි.

1239. එළිස්සිය, අහසෙහි එන තී දෑක මුවසමූහය පැන ගියා ය. මගේ ගොදුර නී විසින් නසන ලදී.

1240. මෙසේ කියා වලජනා එළිස්සියගේ ගෙල ලෝහිතපාඩි දිවි තෙම ඩැගැගෙන ඉරාලී ය. දුෂ්ටයා කෙරෙහි සුභාමිත බිණුමක් නැත. (දුෂ්ටයා සමග මිහිරි කථාවෙන් බිණුමෙන් පලෙක් නො වේ.)

1241. දුෂ්ටයාට නීතියක් නැත. ස්වභාවයෙන් පිහිටි උතුම් ගතියක් නැත. හොඳ කථාවක් නැත. දුෂ්ටයා කෙරේ පරා-ක්‍රමය යොදන්නේ ය. දුෂ්ටයා ද සත්පුරුෂයන් හා නො ඇලේ.

10. දීපි ජාතක යි.

පලමුවන කව්‍යානිවග්ගී යි.

එහි උද්දනය:

කව්‍යානීජාතක (පරිසුඛා) යැ අට්ඨසඤ්ජාතක (බකරාජසස) යැ සුලසාජාතකය (කායුර) යැ සුමඛලජාතක (දණ්ඩාව) යැ ගඬගමාල ජාතක (අඩකාර) යැ වෙතිය ජාතක යැ ඉන්ද්‍රියජාතක යැ ආදිත්ත ජාතක යැ අට්ඨානජාතක (ගණක) යැ දීපි ජාතක (එළක) යැ යන දසය යි.

අට්ඨක නිපාතය නිමි.

9. නවක නිපාත

- 1242. පරිසබ්බපථො නාම ගිජ්ඣපජෝ සනන්තනො,
තත්‍රාසි මාතාපිතරො ගිජෙකා පොසෙසි ජිණ්ණකෙ.
- 1243. තෙසං අජගරං මෙදං අච්චාසි ප්‍හුතසෝ,
පිතා ච පුත්තං අචච ජාතං උච්චං¹පපාතිනං
සුපත්තං පකඛං²සමපතං තෙජසසිං³ දුරගාමිතං.
- 1244. පරිපලචනතං⁴ පඨවිං යද තාත විජානති,
සාගරෙන පරිකඛිතං වකකංච පරිමණ්ඩලං.
තතො තාත නිවහනස්සු මාසස්ස ඵණ්ණා පරං ගමී.
- 1245. උදධං පණ්ණාස⁵ වෙගෙන බලී පකඛි දීපුත්තමො,
මලොකයනෙතා වසතඛො පබ්බතානී වනානී ච.
- 1246. අද්දසා⁶ පඨවිං ගිජෙකා යථා සාසි⁷ පිතුස්සුතං,¹⁰
සාගරෙන පරිකඛිතං වකකංච පරිමණ්ඩලං.
- 1247. තඤ්ච යො සමතිකකමම පරමෙච පචිත්තථ,
තඤ්ච වාතසිඛා තිසඛා අච්චාසි බලිං දීජං.
- 1248. නාසකඛාතිගතො පොසො පුතරෙව¹¹ නිවසතිකුං,
දීජො ව්‍යසනමාපාදී වෙරඹානං වසං ගතො.
- 1249. තසස පුත්තා ච දුරා ච යෙ වදෙඤ්ඤි අනුච්චිනො,
සබ්බෙ ව්‍යසනමාපාදුං අනොවාදකරෙ දීජෙ.
- 1250. ඵච්චපි ඉධ වද්ධානං¹² යො වාකාං නාවුජ්ඣති,
අතිසීමචරො දීතො ගිජෙකාචාතිතසාසනො
ස වෙ¹³ ව්‍යසනං පපොතති¹⁴ අකඤ්චා වුද්ධසාසනානී.

1. ගිජ්ඣකථානං.

- 1. බ්‍හුධාසො - මජ්ඣ. බ්‍හුතසො - සා. බ්‍හුත්තො - සීල.
- 2. උච්චා - සීල.
- 3. රාම - මජ්ඣ.
- 4. තෙජසි - මජ්ඣ. සා.
- 5. පරිපාලනි - මජ්ඣ.
- 6. විජානති - මජ්ඣ.
- 7. උපදනෙතාසි - මජ්ඣ.
- 8. අද්දස - මජ්ඣ. අද්දස - සා.
- 9. යථාචාසි - මජ්ඣ.
- 10. පිතුසකං - මජ්ඣ.
- 11. පුතරෙව - මජ්ඣ.
- 12. වුද්ධානං - මජ්ඣ. සා.
- 13. සබ්බෙ - මජ්ඣ. සා.
- 14. පපොතති - මජ්ඣ. සා.

9. නවක නිපාතය.

1242 උල් අමුතා කළ හෙයින් සංකපට නමැති පැරැණි වූ ගිජුකුච්චුදුනට මාර්ගයෙක් විය. එහි ගිජුලිහිණියෙක් මහලු මාපියන් පෝෂණය කෙළේ ය.

1243. හේ ඔවුනට වුරුණුකෙල් සහිත පිඹුරුමස බොහෝ සෙයින් ගෙනායේ ය. පියා ද දන්නේ ඉහළ පියාඹන ශක්තිසම්පන්න, ඉතා දුර (පියාඹා) යන සුපත්ත නමැති සුත්‍රයාට මෙසේ කී ය.

1244. “දරුව, යම් කලෙක මුහුදෙන් වට වූ මහපොළොව පිරිමඩුලු වූ රියසකක් මෙන් (දියෙහි) ඉල්පෙන්නා දැනිති ද (පෙන්නේ ද) එතැනින් නවතින්න. ඉන් ඔබට නොයන්න.”

1245. ශක්තිමත් වූ පියාපත් ඇති, වක් වූ ගෙල ඇති පක්ෂි රාජ තෙම පර්වත ද වනපෙන් ද බලමින් වේගයෙන් අහසට පැන නැංගේ ය. (පියාඹා ගියේ ය.)

1246. ‘යව’යි කියා පියාගෙන් යම්සේ අසන ලද ද, එසේ ම සයුරෙන් වට වූ රියසකක් සේ වට වූ පොළොව ගිජුලිහිණි තෙමේ දිවි ය.

1247. හේ පියාණන්ගේ ඔවා වශයෙන් කී තැනත් ඉක්මැ ඇතට ම ගියේ ය. වාතශීඛාව (වේගවත් වේරමඛ වාතය) ඒ ශක්තිමත් පක්ෂියා පැහැර ගත්තේ ය (ඒ වාතයට අසුවිය.)

1248. පියා කී (පිළිවෙළ) මග ඉක්මවා ගිය පක්ෂියා වේරමඛ වාතයට අසු වූ නවතින්නට නො හැකි වූයේ විනාශයට පැමිණියේ ය.

1249. අවවාද අනුව නො පිළිපත් යම් ඒ ගිජුලිහිණියෙක් වී ද, ඔහුගේ දුදරුවෝ ද භාර්යාවෝ ද, සෙසු පිරිවර පිරිස ද යන හැමදෙනා ම ව්‍යසනයට පැමිණියාහ.

1250. එසේ ම මෙලොවූ යමෙක් වැඩිහිටියන්ගේ කීම වටහා නො ගනී ද, පමණ ඉක්මැ හැසිරෙන්නේ ද, කියන ලද අවවාද ඇති, එහෙත් අනුශාසනා ඉක්මැ ගිය ගිජුලිහිණියා මෙන්, ක්‍රවණැති වැඩිහිටියන්ගේ අවවාද නො පිළිගන්නාහු වැනැයෙකි.

1. ගිජුකු ජාතක යි.

326 ජාතකපාළි-නවකතිපාතො

- 1251. පුපුසදෙඳු සමජනො න බාලො කොච් මඤ්ඤථ,
සබ්බස්මිං භිජ්ජමානස්මිං නාඤ්ඤං භියොඤා අමඤ්ඤරුං.
- 1252. පරිච්චුට්ඨා පණ්ඩිතාභාසා වාචා ගොචරභාණිනො,
යාවච්චන්ති මුඛායාමං යෙන නීතා න තං විදු.
- 1253. අකකාච්ඡ මං අවධි මං අජීනි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං උපනායානති වෙරං තෙසං න සමමති.
- 1254. අපෙක්ඛාච්ඡ මං අවධි මං අජීනි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං න උපනායානති¹ වෙරං තෙසුපසමමති.
- 1255. නභි වෙරෙන වෙරානි සමමනතිධ කුදුවනං,
අවෙරෙන ච සමමනති එසධිමෙමා සනානනො.
- 1256. පරෙ ච න විජානනති මයමෙසු යමාමසෙ,
යෙ ච තස්ථ විජානනති තතො සමමනති මෙධගා.
- 1257. අට්ඨිච්ඡන්තා පාණහරා ගවාස්ස ධනහාරිනො,
රට්ඨං විලුම්පමානානං තෙසමචි භොති සබ්බති
කසමා කුමොක නො සියා.
- 1258. සචෙ ලහෙථ නිපකං සභායං
සඤ්චං වරං සාධු විහාරී ධීරං,
අභිභුයා සබ්බානි පරීක්ඝයානි
වරෙයා තෙනතකමනො සතීමා.
- 1259. නො චෙ ලහෙථ නිපකං සභායං
සඤ්චං වරං සාධු විහාරී ධීරං,
රාජාව. රට්ඨං විජීතං පභාය
එකො වරෙ මාතඛරදෙඤ්ඤව නාගො.
- 1260. එකස්ස වරීතං සෙයොඤා
නස්ථි බාලෙ සභායතා,
එකො වරෙ නච පාපානි කඨිරා
අපෙපාසුක්ඝො මාතඛරදෙඤ්ඤව නාගොති.

2. කොසමබජාතකං.

1. යෙව තං ඉපනායානති - මෙසං, සා.

1251. පතළ ශබ්ද ඇති එහෙයින් ම සමාන වූ බහුතර ජන තෙමේ, කිසිවෙක් තමා අනුවණ යැ යි නො දන්නේ ය. සංඝ (සාමග්‍රිය) බිඳෙන කලා (තමන් නිසා) බිඳෙති යි යන අතින් කාරණය ද බෙහෙවින් ම නො සිතූහ.

1252. සිහිය මඳ පණ්ඩිතාභාසය ඇත්තෝ (පණ්ඩිතමානිහු) කටට ආවක් කියන්නාහු වෙති. යම්කාක් කැමැති ද ඒකාක් මුඛ අයා සිට කියති. යම් විවාදයෙකින් මේ නිර්ලජ්ජී බවට පැමුණුණේ ද එය නො දත්හ.

1253. මට ආක්‍රෝශ කෙළේ ය. මට පහර දුන්නේ ය, මා පැරදූ වී ය, මා සතු දෑ පැහැර ගත්තේ යැ යි (සිතමින්) යම් කෙනෙක් වෙර බඳිත් ද ඔවුන්ගේ වෛරය නො සන්හිඳේ.

1254. යම් කෙනෙක් මට ආක්‍රෝශ කෙළේ ය, මට පහර දුන්නේ ය, මා පැරදූවීය, මා සතු දෑ පැහැර ගත්තේ යැ යි වෙර නො බඳිත් ද, ඔවුන්ගේ වෛරය සන්හිඳේ.

1255. මෙලොව කිසිකලෙකන් වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්හිඳෙති. අවෛරයෙන් (වෛරී කිරීමෙන්) වෛරයෝ සන්හිඳෙති. මෙය බුද්ධාදී උතුමන්ගේ පැරණි දහමෙකි.

1256. මේ සහමැද විවාද කරන මෝඩ වූ අපි මරුමුවට යම්හ යි නො දනිති. එහි යමෙක් අපි මරුමුවට යම්හ යි දනිත් ද එයින් විවාදයෝ සන්හිඳෙති.

1257. ඇට සිඳුනා, දිවි තොර කරන, ගවයන් අසුන් රන් රුවන් ඇ වස්තුව පැහැර ගන්නා රට කොල්ලකන රජුන්ගේ ද එකතුව වෙයි. කුමක් හෙයින් තොප සමගි නො වන්නේ ද?

1258. නුවණැති, එක්ව හැසිරෙන, මනා පැවැත්ම ඇති, ධෛර්ය සම්පන්න වූ කලණ මිතුරකු ලබන්නේ නම්, හැම උවදුරු මැඩා සතුටු සිතැති වූ සිහිය ඇති වූ ඔහු හා හැසිරෙන්නේ ය.

1259. නුවණැති, එක්ව හැසිරෙන, මනා පැවැත්ම ඇති. ධෛර්ය සම්පන්න කලාණ මිත්‍රයකු නො ලදෙන් දිනු රට හැර පියා වල් වන් (මහාජනය) රජු මෙන් ද, (රක්ෂිත වනයෙහි හුදෙකලා වූ) ඇත් රජු මෙන් ද, හුදෙකලා ව හැසිරෙන්නේ ය.

1260. හුදෙකලා ව වීසුම ශ්‍රේෂ්ඨ වේ. අනුවණයන් හා මිතුරු බවෙක් නැත. වනයෙහි තනි ව හැසිරෙන (පාරිලෝයක) ඇත්රජු මෙන් (පිරිස් පරිහරණයෙහි) උත්සාහ නැති ව හුදෙකලා ව හැසිරෙන්නේ ය. පාපක්‍රියා නොකරන්නේ ය.

2. කොසමිතික ජාතක යි.

- 1261. දුමො යද හොති ඵලුපපතො
 භුඤ්ජනති තං විහගා¹ සමපතනා,
 ඛිණනති ඤ්ජානා දුමං ඵලවිටියෙ
 දියොදියං යනති තතො විහබ්බමා.
- 1262. වර වාරිකං ලොභිතතුණං මාවරි
 කිං ජං සුව සුකඛදුමමභි කොයභි,
 තදිඛං මං බුරුහි² වසනාසනිභි
 කයො සුව සුකඛදුමං න රිඤ්චයි.
- 1263. යෙ වෙ සබ්බං සබ්බො භවනති
 පාණවටියෙ³ සුඛදුකෙඛසු භංස,
 ඛිණං අඛිණනති න තං ජහනති,
 සතොතො සතං ධම්මමනුසසරනාතා.
- 1264. යොහං සතං අඤ්ඤතරොසම් භංස
 ඤ්ජනී ව මෙ හොති සබ්බා ව රුකෙඛ,
 තං නුසසගෙ ජීවිකජො පහාතුං
 ඛිණනති ඤ්ජානා නභෙසධමමො.
- 1265. සාධු සකඛිතතං හොති මෙත්ත⁴ සංසති සජචවො,
 සවෙ තං ධම්මං රොවෙසි පාසංසොසි විජානතං.
- 1266. යො තෙ සුව වරං දමම් පත්තයානා විහබ්බම,
 වරං වරසුඤ්ච වසකඛං යං කීඤ්චි මනසිට්ඨයි.
- 1267. වරඤ්ච මෙ භංස භවං දදෙය්‍ය
 අයං⁵ හි රුකෙඛා පුනරායුං ලභෙථ,
 යො සාබ්බා ඵලිමා සංචිරුලොහා
 මධුජීකො තිට්ඨතු සොභමානො.
- 1268. තං පසස සමම ඵලිමං උලාරං
 සභාව තෙ හොතු උදුම්බරෙන,
 යො සාබ්බා ඵලිමා සංචිරුලොහා
 මධුජීකො තිට්ඨතු සොභමානො.

- 1. විහබ්බමා - මජ්. සං. සං.
- 2. තදිඛංබුරුහි - මජ්. සං. සං.
- 3. පාණං වටෙ - මජ්. සං.
- 4. මිත්ත - මජ්. සං.
- 5. අයඤ්ච රුකෙඛා - මජ්. සං.

1261. යම් කලෙක ගස පලින් යුක්ත ද, (එ කලා) පක්ෂීහු අත්තෙන් අත්තට යන්නාහු පල බුදිති. පල අවසන් කලා ගස එල රහිත යැ යි දන, පක්ෂීහු එතැනින් වෙනක් දිසා කරා යති.

1262. ලේපැහැති තුඩක් ඇති පක්ෂිය, වාරිකා කරන්නෙහි. “ගිරවාණෙනි, ඔබ වියැලිගිය මේ ගසේ සිට කුමක් සිතවු දු’යි කියන්නැ. වසන්ත සමයෙහි කැලැරොදෙක පැහැයට සමාන ගිරවාණෙනි, කවර හෙයින් මේ වියැලිගිය ගස අත් නො හරිවු ද?

1263. එම්බා භංසය, යහළුවනට යම් යහළු කෙනෙක් වෙත් ද, ඔව්හු ජීවිත විනාශයෙහි ද දුකසැප දෙකේ ද වස්තුව පිරිහිණැ යි හෝ නො පිරිහිණැ යි කියා ද සත්පුරුෂයෝ සත්පුරුෂ ධර්මය සිහි කරන්නාහු සිය මිතුරන් නො හරිති.

1264. එම්බා භංසය, ඒ මම සත්පුරුෂයන් අතර එකෙකිමි, මට මේ ගස නෑයෙක් ද යහළුවෙක් ද වේ. මෙය පිරිහිණැ යි දන තම ජීවිතය රකිනු සඳහා මෙය හරින්නට වෑයම් නො කරමි. පල රහිත යයි (සිතා) එය හැර දැමීම සත්පුරුෂ-ධර්මය නො වේ.

1265. යහළුකම ද මෙමන්ත්‍රිය ද පිරිස ඇසුරු කිරීම ද කරන ලද්දේ මැනැවි. ඒ ධර්ම තුන රැස්නෙහි නම් නුවණැත්තන්ගේ පැයැසුමට සුදුස්සෙක් වෙති.

1266. පියාපත් යාන කොට ඇත්තා වූ අහසින් යන්නා වූ වක් ගෙළ ඇත්තා වූ ගිරවාණෙනි, ඒ මම ඔබට කැමැති වරයක් දෙමි. යමක් සිතින් කැමැත්තෙහි ද ඒ වරය ඉල්ලන්න.

1267. එම්බා භංසය, ඉදින් තෙපි මට වරයක් දෙන්නහු නම්, මේ දිඹුල්ලක නැවත ආයුෂ ලබාවා. ගස අතුපතර ඇති මිහිරි පල සහිත වෑ මනාව වෑවුණෙක් වෑ යෝහමාන වෑ සිටිවා.

1268. මිතුර, මහත් පල ඇති ඒ ගස බලන්න. දිඹුල්ගස හා ම ඔබගේ වාසය වේවා, දිඹුල්ගස අතුපතර සහිත ව මනාව වෑවුණේ මිහිරිපල සහිත ව හොබනේ වේවා.

330 ජාතකපාළි-නවකනිපාතො

- 1269. එවං සකක සුඛී භොති සහ සඤ්ඤති සුඛිති,
යරාහමජ්ජ සුඛිතො දිසවාන ඵලිතං දුමං.
- 1270. සුවසස ව වරං දඤා කඤාන සඵලං දුමං,
පසකාමී සහභරීයාය දෙවානං නාන්දානං වන'නභී.

3. මහාසුක්කජාතකං.

- 1271. සනඨී රුක්ඛා භරිතපකා දුමා නොකඵලා ඛහු,
කඤ්ඤා භු සුඤ්ඤා කොළාපෙ සුක්කසස නිරතො මනො.
- 1272. ඵලසස උපභුඤ්ඤිමො නොකඵසසගඤ්ඤ ඛහු,
අඵලමිච්චි විදිඤාන සාව මෙඤ්ඤ යරාපුරෙ.
- 1273. සුක්කඤ්ඤී රුක්ඛං කොළාපං ඔපකතමඵලං දුමං,
ඔභාය සතුඤා යනඨි කිං දෙසං පසසපෙ දිජ'
- 1274. යෙ ඵලඤා සමභජනඨි අඵලොඤ්ඤ ජභනඨි නං,
අකතච්චිපඤ්ඤ දුමෙමධා තෙ භොනඨි පකඛපාඨිනො.
- 1275. සාධු සකඨී කතං භොති මෙඤ්ඤ සංසඨි සඤ්ඤවො,
සවෙ තං ධම්මං රොවෙසි පාසංසොසි විජානතං.
- 1276. යොනෙ සුඵ වරං දම්මි පකතයාන විභඛගම,
වරං වරසසු වකකඛග යංකිඤ්ඤී මනසිච්චසි.
- 1277. අපි නාම නං පුන පසෙස' සපතං සඵලං දුමං,
දළිඤ්ඤව නිධිං ලඤ්ඤා නන්දෙයාභං පුනපුනං.
- 1278. තතො අමතමාදය අභිසිඤ්ඤී මභීරුභං,
තසස සාධා විරුහිංසු' සිතච්චායා මනොරමා.

1. දිජා - මජ්ඣ.
2. අකතච්චි - මජ්ඣ.
3. පසෙසු - අ. පසෙසු - මජ්ඣ.
4. විරුහසා - මජ්ඣ.

1269. ශක්‍රදේවචන්ද්‍රය, අද මම එල සහිත ගස දක යමසේ සුවපත් වූයෙමි ද, එසේ ම ඔබ ද සියලු නැයන් සමග සුවපත් වෙත්වා.

1270. දිඹුල්ගස එල සහිත කොට ගිරවාට වරය දී ශක්‍රයා බිරිය සමග දෙවියන්ගේ නන්දනෝද්‍යානයට ගියේ ය.

3. මහාසුඛ ජාතක යි.

1271. නිල්කොළ සහිත රුක්භූ ඇත. ගෙඩි සහිත බොහෝ රුක්භූ වෙත්. පවත් හමන කලා හඬන සිඳුරු සහිත වියැළි රුකෙහි ගිරවාගේ සිත කවර හෙයින් ඇලුණේ ද?

1272. අවුරුදු බොහෝ ගණනක් (මේ ගසේ) ගෙඩි බුදිවූ. ගසේ පල නැති බව දනා ද පෙර යමසේ මිතුරු බවක් වී ද, පල නැති කල්හි දු (මිත්‍රකම) එසේ ම වේ.

1273. වියැළි ගියා වූ ද පවතින් හඬන්නා වූ ද හැලුණ කොළ ඇති රුක හැරපියා පක්ෂිභූ යෙහි. මෙහි ගිරවාණෙනි, කවර වරදක් දක්නහු ද?

1274. යම් කෙනෙක් පල අපේක්ෂාවෙන් සෙවුනාහු ද, පල නැති කලා (එල නැතැ යි) එය හැර දමන් ද, ඒ ආත්මාර්ථකාමී නුවණ ඇති අසක්දුරුම බුද්ධිමතා මිත්‍රපක්‍ෂය නසයි.

1275. යහළු බව කරන ලද්දේ මැනව්. මෙමනිසු ද පිරිස්හි සමාගමය ද කරන ලද්දේ මැනව්, ඒ ත්‍රිවිධධර්මය රැස්නෙහි නම් පණ්ඩිතයන් ගේ පැහැසුමට සුදුස්සෙහි.

1276. පියාපත් යාන කොට ඇත්තා වූ ද අහසින් යන්නා වූ ද වක් ගෙළ ඇත්තා වූ ද ගිරවාණෙනි, ඒ මම ඔබට කැමැති වරයක් දෙමි. සිතින් කැමැති වන යමක් ඇතොත් එය ඉල්ලන්න.

1277. කොළ සහිත පල සහිත ඒ ගස දක්නෝ නම් ඉතා මැනවි. නිධානයක් ලද දිළින්දකු මෙන් එය නැවැත නැවැත අභිනන්දනය කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක.

1278. ඒ නදියෙන් දිය ගෙන දිඹුල්ගසට වක්කෙළේ ය. ඒ ගසේ සිහිල් සෙවණ දෙන සිත්කලු අතුපතර වැඩි ගියේ ය.

- 1279. එවං සකක සුඛී භොභි සහ සඛෙඛභි ඤාතිභි,
යථාභමජ්ජ සුඛිතො දිස්වාන සඵලං දුමං.
- 1280. සුවසස ව චරං දඤා කඤාන සඵලං දුමං,
පඤ්ඤාමි සහ භරියාය දෙවානං නඤ්ඤානං වන'න්ති.

4. වුලලසුකජාතකං.

- 1281. සුතං මෙනං මහාබ්‍රහ්මෙ කාමෙ භුඤ්ජති භාරිතො¹,
කච්චෙනං වචනං තුච්ඡං කච්චි සුද්ධො ඉරියාසී.
- 1282. එවමෙනං මහාරාජ යථා තෙ වචනං සුතං,
කුම්මිඤ්ඤො² පටිපනෙතාසමි මොහනෙයොසු මුව්ඡිතො.
- 1283. ආඤ්ඤා පඤ්ඤා කිම්ඤ්ඤා නිපුණා සාධු විනානි³,
යාය උපතතිතං රාගං කිං මනො න විනොදයෙ.
- 1284. වක්ඛාරො මෙ මහාරාජ ලොකෙ අතිබලා භුසා,
රාගො දෙසො මදෙ මොහො යසු පඤ්ඤා න ගාධති.
- 1285. අරහං⁴ සීලසම්පන්නො සුද්ධො වරති භාරිතො,
මෙධාවී පණ්ඩිතො වෙච ඉති නො සම්මතො භවං.
- 1286. මෙධාවීනම්පි භිංසතති ඉසිං ධම්මගුණෙ රතං,
විකක්ඛා පාපකා රාජ සුභා රාගුපසංභිතා.
- 1287. උපනායං සරිරජො
රාගො වණ්ණවිදුසනො තවං,
නං පජභං භද්දමඤ්ඤි⁵ තෙ
බහුනාසි⁶ මෙධාවීසම්මතො.
- 1288. තෙ අනිකරණෙ කාමෙ බහුදුකෙඛ මහාවීසෙ,
තෙසං මුලං ගවෙසිසසං ඡෙච්ඡං රාගං සබන්ධනං.
- 1289. ඉදං වඤාන භාරිතො ඉසි සච්චපරකකමො,
කාමරාගං විරාජෙඤා බ්‍රහ්මිලොකුපගො අහුති.

5. භාරිතජාතකං.

- 1. භරිතො - මජ්ඣං.
- 2. කුම්මිඤ්ඤො - මජ්ඣං.
- 3. සාධු - මජ්ඣං.
- 4. විනානි - මජ්ඣං. ස.යා.
- 5. ගරභා - මජ්ඣං.
- 6. පජභං - මජ්ඣං.
- 7. නමඤ්ඤි - ස.යා.
- 8. බහුනාසි - ස.යා. බහුනාසි - මජ්ඣං.

1279. ශක්‍ය දේවේන්ද්‍රය, මම පල ඇති ගස දක යම්සේ සුවපත් වීම් ද, එසේ ම ඔබ ද සියලු නැයන් සමග සුවපත් වෙත් වා !

1280. දිඹුල්ගස පල සහිත කොට ගිරවාට වරය දී ශක්‍යා බිරිය සමග දෙවියන්ගේ නන්දනොදානයට ගියේ ය.

4. මුල්ලසුක ජාතක යි.

1281. මහ බමුණ, භාරිත තවුසා කාමසම්පත් අනුභව කරතැ යි මා විසින් මෙය අසන ලදී. කීමෙක් ද? මේ වචනය බොරු ද? කීමෙක් ද, පවිත්‍ර වැ වෙසෙහි ද?

1282. මහරජ, ඔබ යම්සේ අසන ලද ද, එය එසේ ම ය. සත්තියන් මුළා කරන පංචකාමගුණයෙහි මුළා වූයෙම් වැරැදි මහ පිළිපන්නෙම් වෙමි.

1283. කෙබඳු සිතක් වූව ද, උපන් රාගය (ඒ සිතූ වූ) යම් ප්‍රඥාවකින් දුරු නො කරන්නේ වී නම්, සියුම් වූ, සර්වාර්ථයන් මැනවින් සිතන, ඒ ප්‍රඥාව කුමට ද?

1284. මහරජ, යමෙක ප්‍රඥාව නො බැස ගනී ද එසේ වූ රාග වෙස මද මෝහ යන මේ සතර ලොවැ අත්‍යර්ථයන් ම ඉතා ම ප්‍රබලය.

1285. පූජාර්භ වූ ශීලසම්පන්න වූ, භාරිත තවුසාණෝ පිරිසිදු වැ හැසිරෙති. නුවණැතියෝ යැ යි පණ්ඩිතයෙකැ යි අප විසින් බුහුමන් කරන ලදී.

1286. මහරජ, ගුහ නිමිති ගැනීමෙන් පැවැති, රාග නිශ්ශ්‍රිත වූ, ලාමක කාමචිතර්කයෝ දහම්ගුණයෙහි ඇලුණු නුවණැති වූ ද තවුසාට පවා හිංසා කෙරෙති.

1287. ඔබට යහපතෙක් වේ වා. ඔබ බොහෝ දෙනා අතුරෙහි නුවණ ඇත්තෙකැ යි ප්‍රසිද්ධ වූවෝ ය. ඔබේ සිරුරේ හටගත් ගුණවර්ණ රූපවර්ණ දෙක අපවිත්‍ර කරන මේ රාගය උපත. එය දුරු කරන්න.

1288. නුවණැය අදුරු කරන, බොහෝ දුකට හේතුවන මහා විෂයක් වැනි ඒ කාමයන් දුරු කරන්නට ඔවුන්ගේ මුල සොයන් නෙමි. බැඳුම් සහිත රාගය සිදින්නෙමි.

1289. සත්‍යය හා පරාක්‍රමය ඇති භාරිත නමැති තවුසා මෙය කියා කාමරාගය දුරු කොට බබලොව ගියේ ය.

5. භාරිත ජාතක යි.

1290. බහුසුභං වීක්කකථීං¹ ගඛො වහනී පාටලං,²
 වුඤ්ඤානං³ හද්දනොතථං මෙ දෙභී⁴ ගාථකං.
1291. යෙන සිඤ්ඤානී දුක්ඛිතං යෙන සිඤ්ඤානී ආතුරං,
 තස්ස මජ්ඣෙඤ්ඤි මරීසසාමී ජාතං සරණංතො භයං,
1292. යත්ථ ඛිජානී රුහභනී සත්තා යත්ථ පතිට්ඨිතා,
 සා මෙ සීසං නිපිලෙඤ්ඤි ජාතං සරණංතො භයං.
1293. යෙන භත්තානී පච්චතනී සීතං යෙන විහඤ්ඤානී,
 සො මං ධිහනී⁵ ගත්තානී ජාතං සරණංතො භයං.
1294. යෙන භුජෙත්තන යාපෙත්තී පුට්ඨ වුභමඤ්ඤානීයා,
 සො මං භුජෙත්තා වීයාපාදී⁶ ජාතං සරණංතො භයං.
1295. ගිමකානං පච්ඡිමෙ මායෙ වාතච්චිතනී පඤ්ඤිතා,
 සො මෙ භඤ්ඤානී ගත්තානී ජාතං සරණංතො භයං.
1296. යං නිසස්සිතා ජහනී රුහං විහඛිතමා සොයං⁷ අඟ්ගිං පමුඤ්ඤානී,
 දීසා හජට වකකඛයා ජාතං සරණංතො භයං.
1297. යමානධීං⁸ සොමනස්සං මාලිනීං වජ්ඣනුස්සදං,
 සා මං සරා නීහරනී⁹ ජාතං සරණංතො භයං.
1298. යෙන ජාතෙන නන්දීස්සං යස්ස ව හවච්චිච්ඡසං,
 සො මං සරා නිච්ඡුභනී ජාතං සරණංතො භයං.
1299. සුඤ්ඤානු මෙ ජාතපදං¹⁰ නෙගමා ව සමාගතා,
 යතොදකං¹¹ තද්දිත්තං යතො ඛෙමං තතො භයං.
1300. රාජා විලුම්භනෙ රච්ඨං වුඤ්ඤාමඤ්ඤා ව පුරොභිතො,
 අත්තඤ්ඤා විහරට ජාතං සරණංතො භයනනී.

6. පදමාණවකජාතකං.

1. වීක්කකථං - මජ්ඣ. සා.
 2. පාටලීං - මජ්ඣ. සා.
 3. වුඤ්ඤානං - මජ්ඣ.
 4. ගාභී - මජ්ඣ.
 5. ධිහනී - මජ්ඣ.
 6. ව්‍යාපාදී - මජ්ඣ.
 7. සොයං - මජ්ඣ.
 8. යමානධී - මජ්ඣ.
 9. නිච්ඡුභනී - මජ්ඣ.
 10. ජනපද - මජ්ඣ.
 11. යතොදකං - මජ්ඣ. යදෙදකං වී.

1290. නදී නොමෝ බහුශ්‍රැත වූ ද විසිතුරු කලා ඇත්තා වූ ද පාටල නමැති ගදබා ගෙන යයි. නදී දියෙන් ගෙන යනු ලබන තැනැත්තව, තට සෙත් වේවා මට එක් ගාරාවක් කියන්න.

1291. දුකට පත් තැනැත්තහු යම් ජලයෙකින් තෙමෙද්ද, ආතුරයා යම් ජලයෙකින් තෙමේ ද, ඒ දිය මැද මියයන්නෙමි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1292. යම් තැනෙක බිජුවට වැඩේ ද, සත්තවයෝ යම් තැනෙක පිහිටියෝ ද, ඒ පොළොව මගේ හිස පෙළයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1293. යමක් නිසා බත පිසද්ද, යමක් නිසා සිත නසී ද, ඒ ගින්න මාගේ සිරුර දවයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1294. අනුභව කළ යම් ආහාරයෙකින් බොහෝ බ්‍රාහ්මණ-යෝත් ඝෞරියයෝත් යැපෙත් ද, අනුභව කරනලද ඒ ආහාරය මා විනාශ කරයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1295. ශ්‍රීෂ්ම සතුචේ අවසාන මාසයෙහි පඬිවරු වාතය කැමැති වෙති. ඒ වාතය මගේ සිරුර බිඳී. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1296. පක්ෂිහු යම් ගසක් ඇසුරු කළෝ ද, ඒ ගස ගිනි පිට කෙරෙයි. කුරුල්ලනි, (අන්) දියාවක් ඇසුරු කරවු. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1297. මල්දම් පැළැදී සඳුන් ගැල් වූ යමක සොම්නසින් ගෙනාවෙමි ද ඕ නොමෝ මා නිවෙසින් තොරපන්නී ය. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1298. උපන් යමකු නිසා ප්‍රීත වීම ද, යමකුගේ දියුණුව බලාපොරොත්තු වූයෙමි ද, හේ මා ගෙයින් තොරපයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1299. රැස් වූ ජනපද වැසියෝ ද නියම්ගම් වැසියෝ ද මගේ කීම අසත්වා. යම් ජලයෙක් වී ද එය ගිනි ඇවිල ගත්තේ ය. යම් රජකුගෙන් ආරක්‍ෂාව වී ද ඔහුගෙන් බිය උපනි.

1300. රජතුමා ද පුරෝහිත බමුණා ද රට කොල්ල කනි. පිහිට ඇති තැනින් බිය උපනි. තෙපි තොපගේ ම ආරක්‍ෂාව ඇත්තෝ ව වාසය කරවු.

6. පදමානවක ජාතක යි.

1301. අසස ඉඤ්ඤ සමො රාජ අවචනාං අජරාමරො,
සචෙ තං යඤ්ඤං යාජෙය්‍යා¹ ඉසිං ලොමසකසසපං.
1302. සසමුද්දපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
න ඉචෙජ්ඣ සභ නිඤ්ඤ ඵචං සඤ්ඤ වීජානති.
1303. ධිරඤ්ඤ තං යසලාභං ධනලාභං ච බ්‍රාහ්මණ,
යා වුක්ඛි වීනිපාතෙන අධම්මචරණෙන වා.
1304. අපි චෙ පක්ඛමාදය අනාගාරො පරිබ්බජෙ,
සා ඵච ජීවිකා සෙයොයා යා වාධම්මෙන ඵසනා.
1305. අපි චෙ පක්ඛමාදය අනාගාරො පරිබ්බජෙ,
අඤ්ඤං අභිංසයං ලොකෙ අපි රජෙජන තං වරං.
1306. බලං² චජෙඤ්ඤ බලං සුරියො බලං සමණබ්‍රාහ්මණා,
බලං චෙලා සමුද්දස්ස බලාතිබලම්ඤ්ඤො.
1307. යථා උඤ්ඤතපං සන්තං ඉසිං ලොමසකසසපං,
පිතු අසාච චඤ්ඤති වාජපෙය්‍යං අයාජෙයි³.
1308. තං ලොභා පකතං කම්මං කට්ඨකං කාමභොතුකං,
තස්ස මූලං ගචෙසිස්සං ඡෙච්ඡං රාගං සබන්ධනං.
1309. ධිරඤ්ඤ කාමෙ සුබ්බුපි ලොකෙ
තපොච සෙයොයා කාමභොග්ඤ්ඤි රාජ,
තපො කරිස්සාමි පභාය කාමෙ
තචෙච රචධං චඤ්ඤති ච භොතුති.

7. ලොමසකසසපජාතකං.

1310. කායායචතො සකුණෙ වදම්
දුචෙ දුචෙ නඤ්ඤිමනො⁴ වරතො,
තං අණ්ඩපං අණ්ඩපං මානුසෙසු
ජාතිං පසංසනති තද්ධික මුඛං.

1. යජෙය්‍යා - මජ්ඣං.
2. බලා - මජ්ඣං.
3. අයාජෙයි - මජ්ඣං.
4. නඤ්ඤිමනො - මජ්ඣං, සනා.
5. අණ්ඩපං - මජ්ඣං, සනා.

1301. ලෝමස කසප තවුසා ලවා පඤ්ඤාතක යාගය කර-
වන්නේ නම් ඒකාන්තයෙන් අපරාමර වන්නෙහි ය. ශක්‍රයා හා
සමාන රජෙක් වන්නෙහි ය.

1302. සය්භය, සසුර සීමා කොට ඇති, සයුරෙන් වට වූ
මහපොළොවක් පඤ්ඤාතක කර්මය නිසා ලැබෙන නින්දවක්
කැමැති නො වෙයි. මෙසේ මෙය දැනු මැනවි.

1303. බමුණ, අධර්මයෙන් ලබන යම් කීර්තියෙක් හෝ
ධනයෙක් හෝ වේ ද. අපායෝජ්‍යත්වයට හේතුවන යම් දිවි
පැවැත්මක් හෝ වේ ද අධර්ම වර්යාවෙක් හෝ වේ ද එයට
නින්ද වේවා.

1304. අධාර්මික යම් සෙවීමක් වේ ද, එයට වඩා අනගාරික
වෑ පාත්‍රයක් ගෙන භික්ෂාටනයෙන් දිවි පැවැත්වීම ශ්‍රේෂ්ඨ වේ.

1305. ගෙයක් නැතියේ නමුදු අන්‍යයන්හට භිංසා නො
කොට පාත්‍රයක් ගෙන පිඩුසිභා හැසිරෙන්නේ නම්, රාජ්‍යයට වඩා
එය උතුම් වේ.

1306. අඳුර නසන හෙයින් වන්ද්‍යා බලයෙකි. සුර්යයා ද
එබඳු බලයෙකි. හොඳ නරක ඉවැසීමට සමත් හෙයින් මහණ
බමුණෝ ද බල නම් වෙති. මුහුදු වෙරළ ඉක්මැ නොයන
හෙයින් වෙරළ ද බල නම් වේ. ස්ත්‍රීහු මෙසියල්ලට වඩා බල
වෙති.

1307. යම්සේ උග්‍ර තපස් සහිත වූ ලෝමස කසප නමැති
සෘෂිවරයා ලවා වන්ද්‍රවතී බිසෝ සිය පියාණනට යහපත පිණිස
වාජපෙය්‍ය නම් යාගය කැර වී ද, එසේ හෙයින් මෙකී සියලු
බලයනට වඩා ස්ත්‍රී බලයෙකි.

1308. මා විසින් මේ වන්ද්‍රවතීය කෙරේ ලෝභ උපදවා ඒ
ලෝභයෙන් කළ කාමහේතුක වූ ඒ පාපක්‍රියාව කටුක විපාක
ඇත්තේ ය. ඒ පාපක්‍රියාවෙහි මූල හේතුව සොයන්නෙමි. බැඳුම්
සහිත රාගය සිදු දමන්නෙමි.

1309. රජතුමනි, ලෝකයෙහි ඉතා බොහෝ වූ ද කාමයනට
නින්ද වේවා, මේ කාමසම්පත්තීනට වඩා තපස ශ්‍රේෂ්ඨ වේ.
එහෙයින් කාමයන් හැර දමා තපස්වර්යාව කරන්නෙමි. රට ද
වන්ද්‍රවතී කුමරිය ද ඔබට ම වේවා.

7. ලෝමසකස්සප ජාතක යි.

1310. කසටවන් පෙරෙවියන් බඳු රන්වන් පැහැ ඇති ව
සුගළ සුගළ වෑ සතුටු සිතැති ව හැසිරෙන පක්ෂීන් වූ තොපට
කියමි. (විවාරම්) එමබා කුරුල්ලෙනි, මිනිසුන් අතරේ කවර
තමෙකින් තොපගේ ජාතිය පසසන් ද යි කියවු.

1311. අමෙක මනුසෙසසු මනුසෙසිංස
අනුබ්බකෙ වකකවාකෙ වදහති,
කලායාණභාවමෙ දීපෙසු සමමතා
අභීතරූපා විවරාම අණණවෙ.
1312. කිං අණණවෙ කානි ඵලානි භුඤ්ජ
මංසං කුතො බාදථ වකකවාකා,
කිං භොජනං භුඤ්ජථ වො අනොමා
බලඤ්ඤි වණණණ ව අනපරුපො.
1313. න අණණවෙ සනභී ඵලානි ධබ්බ
මංසං කුතො බාදිතුං වකකවාකෙ,
සෙව්වාලභසබ්බන අවාක¹ භොජනා
න සාසහෙතු පකරොම පාපං.*
1314. න මෙ ඉදං රුවච්චි වකකවාකෙ
අසමිං හවෙ භොජනසනභීකාසො,
අහොසි මෙ පුබ්බික තතො මෙ අඤ්ඤාපා
ඉවෙච්ච මෙ විමතී ඵසු ජාතා.
1315. අහසි මංසානි ඵලානි භුඤ්ජ
අඤ්ඤානි ව ලොණියතෙලියානි,
රසං මනුසෙසසු ලභාමි භොතතුං
සුරොව සඛ්ඛාම මුබ්බිකි ජෙඤ්ඤා².
න ච මෙ තාදියො වණණණ
වකකවාක යථා තච.
1316. අසුඛ්ඛතෙඛාසි බණානුපානී
කිට්ඨන තෙ ලබ්භානි අඤ්ඤාපානං,
න කුසසි රුකබ්ඵලෙභි ධබ්බ
මංසානි වා යානි සුසානමජෙකි.
1317. යො සාහසෙන අධිගමම භොගෙ
පටිභුඤ්ජති ධබ්බ බණානුපානී,
තතො උපකෙකාසනි නං සභාවො
උපකඤ්ඤෙධා වණණණලං ජනානි.
1318. අපපච්චි වෙ නිබ්බුතීං භුඤ්ජති යදි
අසාහසෙන අපරුපසානී
බලඤ්ඤි වණණණ ව තදසස භොනි
න හී සබ්බො ආභාරමයෙන වණණණනි.

8. වකකවාකජාතකං.

*. නසාස හෙතුපි කරොම පාපං - සා. මජ්ඣ. මරමි සීහලපොඤ්ඤෙසු දීසකි.
1. අපාක - මජ්ඣ.
2. සුරොව සඛ්ඛාම මුබ්බිකි ජෙඤ්ඤා - මජ්ඣ.

1311. මනුෂ්‍ය භී-සකය, ඔවුනොවුන් කෙරේ ප්‍රිය සිතැති ව වසන අප වක්‍රවාකයන් යෑ යි මිනිස්සු කියති. කුරුල්ලන් අතුරෙහි කලණමිතුරුදම් ඇත්තෝ යෑ යි සම්මතයෝ වෙමු. බිය රහිත වෑ විලෙහි හැසිරෙමු.

1312. සක්වාචෙනි, තොපගේ බලය ද පැහැය ද අලාමක ය. කීමෙක් ද?, මේ විලෙහි කවර ඵල වර්ග බුදින්නෝ ද? කවරකුගේ මස් කන්නහු ද? කෙබඳු අහරක් බුදිවූ ද?

1313. කවුඩාණෙනි, විලෙහි ඵලවර්ග නැත. සක්වාචනට කන්නට මස් කොතැනින් ලැබේ ද? අපි පොතු රහිත සෙවෙල් බුදින්නමෝ වෙමු. ආහාරය සඳහා පව් නො කරමු.

1314. සක්වාචනි, තෙපගේ ආහාරය මට නො රිසියෙයි. එහෙයින් මේ වක්‍රවාක වර්ගයාගේ ආහාරයට සමාන ආහාර (සෙසු පක්ෂිනට) නැත්තේ යෑ යි මට ‘පෙර මෙසේ විය. එයට පසු අන් අයුරෙකින් වී ය’ කියා තොපගේ ශරීර වර්ණය පිළිබඳ සැකයෙක් හටගති.

1315. මමත් මස් ද ගෙඩි ද ලුණු හා තෙල් සහිත ආහාර ද බුදිමි. සංග්‍රාම භූමියෙහි ඉරයකු පරිදි මිනිසුන් සතු ආහාර පැහැර ගෙන කමි. සක්වාචනි, එසේ වුව ද තොපගේ පැහැයට සමාන පැහැයෙක් මට නැත.

1316. කාකය, ඔබ අපවිත්‍ර දෙය බුදින්නෙහි ය. ප්‍රමාද වූ මොහොතෙහි (සිටී තැනින්) වැටෙන සුලුයෙහි. කන බොන දය තට දුකසේ ලැබේ. රුක්හි ඵලයෙන් ද සොහොන්මැද යම් මසෙක් වේ නම් එයින් ද තෘප්ත නො වන්නෙහි ය.

1317. මොහොතින් (හුන් තැනින්) වැටෙන ස්වභාවය ඇති කාකය, යමෙක් බලහත්කාරයෙන් ලැබ ගත් ආහාර බුදි ද ඔහුට ස්වභාවධර්මය නින්දා කෙරේ. එසේ නින්දා කරන ලද (ඔහුගේ) වර්ණය ද බලය ද හරී.

1318. ඉදින් සැහැසිකම් නො කිරීමෙන් ද අනුන් නොතසනුයේ දැහැමින් ලද මඳ වූ හෝ ආහාර වළඳා (වෙසේ) නම්, ඔහුගේ ශරීර ශක්තිය ද පැහැය ද හටගන්නේ ය. වර්ණය මුළුමනින් ම ආහාරය නිසා හටගන්නේ නො වේ.

8. වකකවාක ජාතක යි.

1319. සුනිතිකම් අරඹන්නේ පනතකින් සයනයන,
 යෙ ව ගාමෙ නිතිකමනති තෙ උලාරතරා තයා.
1320. අරඹන්නේ ගාමමාගමම කි. සිලං කි. වනං අහං,
 පුරිසං තාත සෙවෙයාං තමෙව අකමාති පුරිකිනෝ.
1321. යො තෙ? විසාසනෙ? තාත විසාසකච්චි බලෙයාග තෙ,
 සුසසුසි ව නිතිකම් ව තං හපෙති ඉතො ගතො.
1322. යසස කායෙන වාචාය මනසා නාථී දුසකතං,
 උරසිව පතිවධාය තං හපෙති ඉතො ගතො.
1323. යො ව බලෙමන වරති වරනෙතාපි න මඤ්ඤති,
 විසුඤ්ඤාරි. සපඤ්ඤං තං හපෙති ඉතො ගතො.
1324. හළිඳිරාගං⁴ කපිචිතං පුරිසං රාගවිරාගිනං,
 තාදිසං තාත මා සෙවී නිමමනුසසමපි වෙ සියා.
1325. ආසී⁵විසංව කුපිතං⁶ මිලාලිතං මහාපටං,
 ආරකා පරිවපෙති යානීව විසමං පටං.
1326. අනතරා තාත වධිතරී බාලං අච්චපසෙවනො,
 මාසු බාලෙන සබ්බකුඤ්ඤි අමිතෙතනෙව සබ්බද.
1327. තං තාහං තාත යාචාමි කරසුච්ච වචනං මම,
 මාසු බාලෙන සබ්බකුඤ්ඤි දුකො බාලෙති සබ්බමොති.

9. හළිඳිරාගජාතකං.

1. පනතකින් - මජ්ඣ. සං. 2.
 2. තං - සං. 3.
 3. විසාසනෙ - මජ්ඣ. 4.
 4. හළිඳිරා - සං. 5.
 5. ආසී - මජ්ඣ. 6.
 6. කුපිතං - මජ්ඣ. 7.
 7. සංචරී - මජ්ඣ. සං.

1319. වනයේ ඉතා දුර පිහිටි සෙනාසනයේ භික්ෂුවකුට ඉවසිය හැකි ය. යම් කෙනෙක් ගමෙහි දී භික්ෂුවකුට ඉවසන් ද ඔවුහු ඒ ඉවසීමෙන් වනවාසිතාව වඩා උදර වෙති.

1320. පියාණෙනි, මම වනයෙන් ගමට අවුත් කෙබඳු වූ භික්ෂුවකු කෙබඳු වනක් කෙබඳු පුරුෂයකු ඇසුරු කරමි ද? විචාරන ලද ඔබ එය මට කියන්න.

1321. පුත්‍රය, යමෙක් තා හා විශ්වාස කෙරේ ද, තා හා කළ විශ්වාසය බොහෝ කල් රකී ද, යමෙක් තාගේ කීම අසන්නට රිසියේ ද, යමෙක් තාගේ කීම ඉවසන්නේ ද, තෝ මේ වනයෙන් ගමට ගියෙහි ඔහු ඇසුරු කරව.

1322. මෙයින් නික්මා ගිය තෝ, යමකුගේ කයින් හා වචනයෙන් හා සිතෙන් දූෂකෘතයෙක් (නොමනා ක්‍රියාවෙන්) නො වේ ද, (මව) ලෙහි භාවා ගත් පුතකු සේ ඔහු සිතින් පිහිටුවා ගෙන (ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසය පිහිටුවා) ඇසුරු කරව.

1323. යමෙක් සුවච්චනයෙන් යුතු වූ හැසිරේ ද, එසේ හැසිරෙන්නාගේ (මම සුසිරි පුරමි යි) මානී නො වේ ද, දසපින්කම් කරන කුච්ඡානි ඔහු, මෙයින් ගමට ගියෙහි, ඇසුරු කරව.

1324. දරුව, දඹදිව මිනිසුන්ගෙන් හිස්ව ගිය ද සථීර පැවැත්ම නැති, කහ පැහැයෙන් පැහැ ගැන්වූවා වැනි, වදුරකුගේ සිත වැනි සිතැති, මොහොතින් ඇලීමක් මොහොතින් නො ඇලීමක් ඇති (වපල) පුරුෂයා ඇසුරු නො කරව.

1325. කිපුණු සපකු සේ, අඟු වැනි මාවතක් සේ, යානයෙකින් යන්තහු විසම මඟක් සේ එවැනි මුඛයා දුරින් ම දුරු කරව.

1326. දරුව, මෝඩයා හා වැඩි ඇසුරු කරන්නාහුගේ අනර්ථ වැඩේ. හැම කල්හි ම සතුරකු සමඟ මෙන් ම මුඛයා සමඟ ද ඇසුරුව නො යන්න.

1327. දරුව, මම තාගෙන් ඉල්ලමි. මාගේ වචනය කරව. මුඛයා හා ඇසුරුව නො යව. කවර හෙයින් ද? මුඛ ආශ්‍රය දුක් ගෙන දෙන්නේ ය එහෙයිනි.

9. හළිද්දිරාග ජාතක යි.

1328. කුතො නු ආගච්ඡට්ඨො තයො ජනා
 ස්වාගතං එතථ¹ නිසීද්දාසනො,
 කච්චිතට්ඨො තොනො කුසලං අනාමයං
 වීරසසමබ්බොගමනං හි වො ඉධ
1329. අහමෙව එකො ඉධ මජ්ඣපකෙතො
 න වාපි මෙ දුතියො කොච්චි ච්ඡන්ති,
 කිමෙව සන්ධියා තෙ භාසිතං ඉසෙ
 කුතො නු ආගච්ඡට්ඨො තයො ජනා.
1330. කුච්ඡඤ්ච එකො හරියා ව තෙ පියා
 සමුග්ගපකඤ්ඤානිකිණ්ණමනාතරෙ,
 සා රකඤ්ඤා කුච්ඡගතාව තෙ සද්ද
 වායුසස පුඤ්ඤන සභා තභිං රතා.
1331. සංවිග්ගරූපො ඉසිනා වියාකතො²
 සො දනවො තත්ථ සමුග්ගමුඤ්ඤිඤ්චි,
 අද්දකඤ්ච හරියං සුචි මාලධාරිනී³
 වායුසස⁴ පුඤ්ඤන සභා තභිං රතං.
1332. සුද්ධධරුපුග්ගතපානුවතනිනා.
 භීනා තරා යෙ පමදවසංගතා
 යථා භවෙ පාණරිච්චෙත්ථ රකඤ්ඤා
 දුට්ඨා මධි අඤ්ඤමභීපමොදහි.
1333. දිවා ව රතො ව මයා උපට්ඨිතා
 තපසඤ්ඤා ජොතිරිවා වනො වසං,
 සා ධම්මමොක්ඛමම අධම්මමාවරි
 අකිරියරූපො පමදහි⁵ සඤ්චො.
1334. සරිරමජ්ඣමඤ්ච ධීතානි මඤ්ඤානං⁷
 මඤ්ඤා අයනානි අසනිං අසඤ්ඤානං,
 සා ධම්මමොක්ඛමම අධම්මමාවරි
 අකිරියරූපො පමදහි සඤ්චො.
1335. සුරකඤ්ඤා මෙති කථනානු වීසසසෙ
 අනොකච්චිකාසු නාහෙත්ථ රකඤ්ඤා,
 එතා හි පාතාලපපාතසඤ්චිභා
 එතථපමතො වාසනං නිගච්ඡති.

1. ස්වාගතං එතං - මජ්ඣ., සා.
 2. පඤ්ඤාකතො - සා., ව්‍යාකතො - මජ්ඣ.,
 3. භාරිනී, මජ්ඣ. භාරිනී - සා.,
 4. හරියා - මජ්ඣ.,
 5. අඤ්ඤා රූපො - මජ්ඣ. සා.,
 6. පමදහි - මජ්ඣ., සා.,
 7. මඤ්ඤානං - මජ්ඣ.,

1328. පින්වත්නි, තෙපි තිදෙන කොහි සිට එන්නහු ද? ආයේ මැනුවැ. මේ ආසනයෙහි ඉදගනිවු. පින්වත්නි, කිම, දුකක් නැත්තෝ ද? නිරෝගී ද? කලකට පසු ඔබගේ පැමිණීම විය.

1329. තවුසාණෙනි, මම හුදෙකලා වැ මෙහි පැමිණියෙමි. මට කිසි දු දෙවැන්නෙක් නැත. පින්වත, තෙපි තිදෙන කොහි සිට ආවහු දැ යි තොප විසින් කවර හෙයින් කියන ලද ද?

1330. කරඬුවෙක තැඹු තොපගේ ප්‍රිය බිරිය බඩ තුළැ ය. තා විසින් රැකී තාගේ කුසට පත් ඇය වායුපුත්‍ර නමැති විද්‍යාධරයකු හා කුස තුළැ ම කෙලෙස් රතියෙන් ඇලී සිටින්නී ය.

1331. තවුසා විසින් මෙසේ කියන ලදු වැ කලකිරුණු දනව අසුරයා කරඬුව වමාළේ ය. එ විට වායුපුත්‍ර නමැති විද්‍යාධරයා ද එහි ඔහුට ඇලී හොත් සුවද මල්දරා සිටි බිරිය ද දිවී ය.

1332. තවුසාණන් වහන්ස, උග්‍ර ලෙස තාපය ධර්මය රක්තා වූ තොප විසින් කාරණය මැනුවින් දක්නාලද ස්වභාවය ඇත්තේ ය. යම්සේ ඒකාන්තයෙන් මෙහි ලා මාගේ පණ ලෙස රැකී බිරිය මා කෙරේ ද්‍රෝහිණි වූවා අන් පුරුෂයකු වඩා රිසියෙයි. එහෙයින් යම් පුරුෂ කෙනෙක් මාගම වසයට ගියෝ ද ඔවුහු භීතයෝ වෙති.

1333. වනයෙහි වෙසෙන තවුසකු විසින් ගින්නක් මෙන්, රූ දවල්හි උවටන් කරන ලද්දී ද ඕ පතිවත දහමින් ඉවත් වැ අධර්මයෙහි හැසුරුණා ය. එහෙයින් ස්ත්‍රීන් හා ඇසුර නොකළ යුතු ස්වභාවය ඇත්තෙක.

1334. මාගේ කුස තුළැ සිටියා යි ද මෝ මාගේ යැයි ද අසත්පුරුෂ වූ, සංයම නැති මැය (ගැන) සිතීමි. එහෙත් ඕ පතිවත දහමින් ඉවත් වැ අධර්මයෙහි හැසුරුණා ය. එහෙයින් ස්ත්‍රීන් හා ඇසුර නො කටයුතු ය.

1335. මෝ මා විසින් මැනුවින් රක්තා ලදු යි නුවණැත්තේ කෙසේ නම් ස්ත්‍රීය හදහන්තේ ද? නානාවිධ සිතුවිලි ඇති ස්ත්‍රීන් විෂයයෙහි රැකීමෙක් නැත. එය එසේ ම ය. ස්ත්‍රීහු ලොකාස්වාද-රතියෙන් තෘප්තිමත් නොවන හෙයින් මහමුහුදේ ප්‍රපාතයකට සමානයහ. මෙසේ වූ ස්ත්‍රීන් කෙරේ ප්‍රමත්ත වූ පුරුෂයා විනාශයට යෙයි.

1336. තඤ්ච භි තෙ සුඛිනො චිතසොකා
 යෙ මාතුගාමෙහි වරතභි නිසසවා,
 එතං සිවං උසනම මාභිපඤ්ඤං¹
 න මාතුගාමෙහි කරෙය්‍ය සඤ්චනති.

10. සමුග්ගජාතකං.

1337. න ඛො මෙ රුච්චති ආළි පුත්තිමංසසස පෙකකිණා,
 එතාදිසා සඛිඛාරසමා ආරකා පරිවජජයෙ.
1338. උම්මත්තකා අයං වෙණි වණෙණෙති පතීනො සබ්බං,
 පඤ්ඤාති පටිගච්චනතිං ආගතං මෙලුමාතරං.²
1339. ඤං ඛොසි සමම උම්මතෙතො දුමෙමධො අච්චකකිණො
 යො ඤං මතාලයං කඤ්ඤා අකාලෙන විපෙකකිසි.
1340. න අකාලෙ විපෙකකියා කාලෙ පෙකකියා පණ්ඩිතො,
 පුත්තිමංසොච පඤ්ඤාති යො අකාලෙ විපෙකකිති.
1341. පියං ඛො ආළි මෙ භොතු පුණ්ණපතනං දදති මෙ,
 පති සංචීවිතො මඤ්ඤං එය්‍යාසි පියපුච්ඡකා.
1342. පියං ඛො ආළි තෙ භොතු පුණ්ණපතනං දදම් තෙ,
 මහතා පරිවාරෙන එසසං³ කඤ්ඤාති⁴ භොජනං.
1343. කීදිසො⁵ තුඤ්ඤං පරිවාරො යෙසං කාහාමි භොජනං,
 කිංනාමකා ච තෙ සබ්බෙ තං මො⁶ අසකිභි පුච්ඡකා.
1344. මාලියො චතුරකෙතො ච පිඛයලො අථ ජමුකො,
 එදිසො මඤ්ඤං පරිවාරො තෙසං කඤ්ඤාති⁷ භොජනං.
1345. නිකඛනතාය අගාරසමා හණ්ඩකම්චි විතසසති,
 ආරොග්‍යං ආළිනො චජජං ඉදධව චස මාගමාති.

11. පුත්තිමංසජාතකං.

1346. යො තෙ පුත්තකෙ අධාදි⁸ දිනගහතෙතො අදුසකෙ
 තසමිං දයං නිපාතෙහි මා තෙ මුඤ්ඤිඤ්ඤං⁹ චීවිතො¹⁰.
1347. ආකිණ්ණඵලෙ පුරිසො ධාතිවෙලංච මකඛිතො,
 පදෙද්ධං තං න පසසාමි යතථ දයං¹¹ නිපාතයෙ.

1. මභිපඤ්ඤං - මජ්ඣං.
 2. මෙලුමං - මජ්ඣං.
 3. එසං - සිච්ච.
 4. කඤ්ඤාති - සිච්ච.
 5. කීදිසො - මජ්ඣං.
 6. මොමෙ - සිච්ච.

7. කඤ්ඤාති - සිච්ච.
 8. අකඛාදි - ස්‍යා.
 9. මුඤ්ඤිඤ්ඤං - සිච්ච.
 10. චීවිතං - ස්‍යා. චීවිතො - මජ්ඣං.
 11. දයං - ස්‍යා.

1336. එහෙයින් යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගෙන් දුරු වූ හැසිරෙද්ද, ඔහු සැප ඇත්තෝ වෙති. ශෝක නැත්තෝ වෙති. උතුම් ධ්‍යාන සුවය පනනුයේ මාගමුන් හා එක්ව හැසිරීම නො කරන්නේ ය.

10. සමුග්ග ජාතක යි.

1337. යෙහෙළිය, පුත්‍රිමාංස නමැති නිගේ සැමියාගේ බැල්ම මට නො රුස්නේ ය. මෙබඳු මිතුරාගෙන් ප්‍රයෝගයෙන් දුරින් ම දුරු වන්නේ ය.

1338. උමතු වූ මේ වේණි තොමෝ සැමියා හමුවේ යෙහෙළියගේ ගුණ කියයි. ආවා වූ මේලමාතෘ නමැති එළිය පෙරළා යන්නිය ගැන ශෝක කෙරේ.

1339. මිතුර, ඔබ මළ එකකුයේ කොට ගෙන නුසුදුසු වෙලාවෙහි බැඳුහ. ඒ ඔබ විවාරබුද්ධිය රහිත පිස්සෝ වෙති.

1340. නුවණැත්තේ, අකාලයෙහි හෙවත් කාමගුණ ගුහ වශයෙන් සිතක් උපන් කල්හි නො බලන්නේ ය, කාලයෙහි හෙවත් අගුහ වශයෙන් සිත් උපන් කල්හි බලන්නේ ය, යමෙක් නුසුදුසු අවස්ථායෙහි බලා ද හේ, පුත්‍රිමාංස හිවලා මෙන් කනස්සලු වේ.

1341. යෙහෙළිය, මට ප්‍රිය තැනැත්තකු වේවා, මට තුටු පඩුරු දෙව, මාගේ සැමියා ජීවත් වේ. ප්‍රියයන් විවාරන්නිය මා සමග එන්න.

1342. යෙහෙළිය මාගේ ප්‍රිය තැනැත්තකු වේවා, ඔබට තුටු පඩුරු දෙමි, මහත් පරිවාර සම්පත් සහිත ව එන්නෙමි. අපට ආහාර පිළියෙළ කරන්න.

1343. යම් කෙනකුන්ට ආහාර පිළියෙළ කරමි ද (ඒ) ඔබගේ පිරිවර කෙබඳු ද? ඒ හැම කෙබඳු නම් ඇත්තෝ ද? විවාරන්නා වූ මට එය කියන්න.

1344. මාලිය, වතුරක්බ, පිංගල සහ ජම්බුක යන මොව්හු මාගේ පිරිවර සමූහය වේ. ඔවුන්ට සුදුසු ආහාර පිළියෙළ කරන්න.

1345. ගෙයින් බැහැර ගිය කලා ගෙයි භාණ්ඩ විනාශ වෙයි, ඔබගේ මිතුරාට (ඔබේ) සුවදුක් කියමි. එහෙයින් මෙහි මැ (ගෙයි මැ) වාසකර, පිටතට නො යන්න.

11. පුත්‍රිමාංස ජාතක යි.

1346. නා විසින් පිය දුන් බන් ලැබූ යමෙක් තොපගේ තිරපරාධ වූ දරුවන් කැයේ ද ඔහුට දළින් පහර දෙව. නාගේ අතින් නො මිදේවා.

1347. ඉතා කැකුළු පැවැතුම් ඇති පුරුෂයා කිරිමවකගේ වස්ත්‍රයක් මෙන් අපවිත්‍ර ය. එහෙයින් සිරුරෙහි යම් කොටසෙක දළ පහර දෙමි ද එයට (යොග්‍ය) ශරීරයෙහි කොටසක් නො දකිමි.

1348. අකකඤ්ඤාසා පොසස්ස නිච්චං විචරදස්සිතො,
සබ්බං වෙ පධවීං දජ්ජා නෙවි නං අභිරාධයෙය.
1349. කිනනු සුබාහු තරමානරුපො
පච්ඡාගතොසි සහ මාණවෙන,
කිං කිච්චමතං ඉධමස්සී තුඤ්ඤං
අකඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමස්සං.
1350. යො තෙ සබා දදුරො සාධුරුපො
තස්ස වධං පරිසඛිනාමී අජ්ජ,
පුරිසස්ස කමමායතනානි සුචා
නාඤ්ඤං සුචිං දදුරං අජ්ජ මඤ්ඤං
1351. කානිස්ස කමමායතනානි අසු
පුරිසස්ස චුත්තිසමොධානතාය
කං වා පච්ඤ්ඤං පුරිසස්ස සුචා
පරිසඛිනාසි දදුරං මාණවෙන.
1352. විණණං කලිඛිතා වරිතා වණ්ණජ්ජා¹
වෙතොවරො සබ්බපරොපි විණණං,
නටෙහි විණණං සහ වාතුරෙහි²
දණ්ණෙන යුඤ්චිපි සමජ්ජමජ්ජකි.
1353. බඤ්ඤාසුලිකා මිතමාසුකෙන
අකඛා ජිනා³ සංයමො අඛතථිතො,
අපභිතං පුජ්ජකං අඛිචරතං
භජ්ජා දඛථා පිණ්ඩපට්ඨග්ගෙන.
1354. තානිස්ස කමමායතනානි අසු
පුරිසස්ස චුත්තිසමොධානතාය,
යථා අයං දිස්සති ලොමපිණ්ණා
ගාවො භතා කිං පන දදුරුත්ථාති.

12. තිත්තිරජාතකං.

තිත්තිරජාතකො පඨමො.

කඤ්ඤාදානං:

වරගිජ්ජකි සමජ්ජනං භංසවරො
නිධිසව්භය භාරිත පාටලිකො,
අජරාමර ධංක තිත්තිකුතො
අට ආදස පෙකඛන දදුරිති.

නවකනිපාතං නිට්ඨිතං.

1. වාණිජ්ජා - මජ්ඣං.
2. වාතරෙහි - අ.
3. විනා - සීඉ.

1348. කළඟුණ නො දන්නා නිතර අනුන්ගේ වරද සොයන පුරුෂයාට සියලු පොළොව ම දුන්නේ නමුදු ඔහු සතුව කළ නො හැක.

1349. ව්‍යාජය, යුහුසුලු ගතියකින් මෙන් මාණවකයකු හා කුමක් හෙයින් පෙරළා ආයෙහි ද? මෙහි තොපට කුමන වැඩක් තිබේ ද? මා විසින් විවාරන ලද්දෙහි මේ කරුණ කියව.

1350. මනා පැවැතුම් ඇති තොපගේ මිතුරු වූ යම් වටුවෙක් වේ ද, දැන් ඒ පුරුෂයාගේ කටයුතු අසා ඇති හෙයින් සැක කරමි, අද වටුවා සැපසේ ඇතැ යි මම නො සිතමි.

1351. මේ පුරුෂයාගේ දිවි පැවැත්වීමට කෙබඳු වැඩක් (කරන ලද ද යි) ආසුයේ ද, පුරුෂයාගේ කවර පොරොන්දුවක් අසා මාණවකයා විසින් තිත්තිර පඩිතමා මරන ලද යි සැක කෙරෙහි ද?

1352. කළුඟු දේශයෙහි හැසිරූ පුරුදු ඇත. වෙළෙඳාම් කොට පුරුදු ඇත. වෙවැලේ උපකාරයෙන් යායුතු කණු සහිත මාර්ග-යන්හි ඇවිද පුරුදු ඇත. නළුවන් හා හැසිරෙන ලද වරදුල් වැද්දන් හා හැසිරෙන ලද පිරිස්මැද මුගුරෙන් සටන් කොට පුරුදු ඇත.

1353. ඔහු විසින් සියොත්හු ද බඳින ලදහ. නැළියෙන් වී ආදී ධාන්‍ය මනින ලද. දුකෙළියෙන් දිනන ලද. ශීල සංයමය ඉක්මවා ගියේ ය. මධ්‍යමරාත්‍රියෙහි ලේ වැගිරීම නවතාලී ය. පිඬු සිභාගිය අවදියෙහි උණු අහර පිළිගැනීමේ දී අත් දූවිණි.

1354. ජීවිතා වෘත්තිය පිණිස (කළ) මේ පුරුෂයාගේ ඒ කටයුතු ඇසීම, වටුවාගේ ලොම්ගලි (පිහාටුරොද) ජවායෙහි යම්සේ දක්නා ලැබේ ද, එහෙයින් ගවයෝ ද මොහු විසින් මරන ලදහ යි (සිතමි). වටුවා ගැන කියනු කවරේ ද?

තිත්තිර ජාතක යි.

පළමුවන ගිණුම් වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

ගිණුම් ජාතක යැ කොසම්බ ජාතක යැ මහාසුක ජාතක යැ වූලලසුක ජාතක යැ භාරිත ජාතක යැ පදමාණවක ජාතක යැ ලොමසකසසප ජාතක යැ වකකවාක ජාතක යැ හළිද්දිරාග ජාතක යැ සමුග්ග ජාතක යැ සුතිමංස ජාතක යැ තිත්තිර ජාතක යැ යි ජාතක දසයෙකි.

නවක නිපාතය නිමි.

10. දසකතිපාඨො

- 1355. වතුදාරමීදං නගරං ආයයං¹ දළා පාකාරං,
ඔරුඳා පති²රුදොඤ්චි කිං පාපං පකකං මයා.
- 1356. සට්ඨෙ අපිභිතා දාරා ඔරුදොඤ්චි යථා ද්විජො³,
කිමාධිකරණං⁴ යකඛ වකකාභිනිහතො අභං.
- 1357. ලඳා සකසහස්සානි අතිරෙකානි වීසති,
අනුකම්පකානං ඤාතීනං වචනං සමම නාකරි.
- 1358. ලඛිං සමුද්දං පඤ්ඤාදි සාගරං අපසිඳ්ධිකං,
වතුඛනි⁵ අවධිජ්ඣිගමා අවධාභිපි යොළස,
යොළසාභි ව ඛනිංසා⁶ අභිවජං⁷ වකකමාසදෙ;
ඉච්ඡාහතස්ස පොසස්ස වකකං හමති මපථකෙ.
- 1359. උපරි විසාලා දුප්පුරා ඉච්ඡා විසට්ඨාමිති,
යෙ ව තං අනුභිජ්ඣිතති තෙ භොජනි වකකධාරිතො.
- 1360. ඛහුං හණ්ඛං⁸ අපභායං⁹ මඤ්ඤං අපථවෙකඤ්චිය,
යෙයං වෙතං අසඛිබ්බනං¹⁰ තෙ භොජනි වකකධාරිතො.
- 1361. කමමං සමෙකෙඛ විපුලඤ්චි භොගං
ඉච්ඡා නං සෙවෙය්‍යං¹¹ අනන්තසංභිතං,
කරෙය්‍ය වාක්‍යං අනුකම්පකානං
තං නාදිසං නාතිවග්ගෙය්‍ය වකකං.
- 1362. කීවං¹² විරං නු මෙ යකඛ වකකං සිරසි ධස්සති,
කති වසසහස්සානි තං මෙ අසඛිභි පුච්ඡිතො.
- 1363. අතිසරො අවචසරො මිසාවිඤ්චි පුඤ්ඤාභි මෙ,
වකකං තෙ සිරමාවිඳ්ධිං න තං ජීවං පමොකඛසීති.

1. වතුදාරජාතකං.

- 1364. කණ්ඨොචතායං පුරිසො කණ්ඨං භුඤ්ඤති භොජනං,
කණ්ඨො භුමිපඤ්ඤෙය්‍යමීං න මඤ්ඤං මනසො පිසො.

1. ආයයං - මජ්ඣ.	7. අභිවජං - මජ්ඣ.
2. පථි - මජ්ඣ., ස්‍යා.	8. ඛහුඛණං - මජ්ඣ., ස්‍යා.
3. දිජො - මජ්ඣ., ස්‍යා.	9. අවභායං - මජ්ඣ., චූළි.
4. කිමධි - මජ්ඣ.	10. අසඛිබ්බනං - මජ්ඣ.
5. වතුඛි - අ.	11. සෙවෙ - මජ්ඣ.
6. ඛනිංසං - මජ්ඣ.	12. කීවං - මජ්ඣ.

10. දසක නිපාතය

1355. ශක්තිසම්පන්න වූ යමුවා තොරණ ඇති මේ නගරයෙහි දෙරටු සතරෙක් ඇත. (නුවර වටා) පවුරෙන් වට කරන ලද්දේ ය. මා කවර පාපයෙක් කරන ලද ද?

1356. යක්ෂය, දෙරටු සියල්ල වසා ඇත. මැදිරියක වෙසෙන පක්ෂියකු සේ ගමනට බාධා ඇත්තෙමි වෙමි, කවර කරුණක් නිසා මම චක්‍රයෙන් පහර ලද්දෙමි ද?

1357. මිතුර, (මවගෙන්) දහසක් ද වෙළෙඳාමෙන් එක්ලක්ෂ විසිදහසක් ද ලද්දේ නමුදු සානුකම්පික නැයන්ගේ කීම පරිදි නො කෙළේ ය. විනාස බහුල වූ සාගර නමැති මුහුදට පැන්නේ ය.

1358. සතර දෙනාගෙන් සතුටු නො වූ (හේ) අට දෙනකු සම්පයට ගියේ ය. අට දෙනකු සම්පයෙන් සොළොස් දෙනකු සම්පයට ගියේ ය, සොළොස් දෙනකු සම්පයෙන් දෙකිස් දෙනකු සම්පයට ගියේ ය, (එහෙයින්) ඈර චක්‍රයට (ඉතා කියුණු මුවාන ඇති රවුම් අවිය) වඩාත් සම්ප විය. තණ්හාව නිසා වනයට පත් පුරුෂයා මතැ ඈර චක්‍රය කැරකෙයි.

1359. මතු මත්තෙහි විශාල වන පුරවන්තට නො හැකි පංචකාමයන්හි පැතිරෙන තෘෂ්ණාව කෙරෙහි කෙතෙක් ගිජු වූහු ද ඔව්හු ඈර චක්‍රය දරන්නෝ වෙති.

1360. වස්තු රැසක් හැර දමා (යා යුතු) මග දෙස නො බලා කිසිවෙක් (සිය) සිත පිළිබඳ ව සැලැකිලිමත් නො වෙත් ද, ඔව්හු ඈර චක්‍රය දරන්නෝ ය.

1361. නැණවත් පුරුෂයා කරන දේ සදෙස් ද නිදෙස් ද යි විමසන්නේ ය. දැහැමිව සපයා ගත් සිය වස්තු සම්භාරය ද විමසා බලන්නේ ය, අනුකම්පා ඇත්තන් කියන ලෙස ක්‍රියා කරන ඔබ ඈර චක්‍රය නො මඩනේ ය.

1362. යක්ෂය, මේ ඈර චක්‍රය මගේ හිසැ මත්තෙහි කෙතෙක් කල් පවත්නේ ද? අවුරුදු කීදහසක් සිටිනේ ද? විචාරන මට එය කියව.

1363. මිනනවිඤ්ඤ, මා කියන්නක් අසව, තෝ ඉතා බලවත් දෙස් (පාපකම්) ඇත්තෙහි. තාගේ හිසැ ඇමිණි තිබෙන ඈරචක්‍රය තාගේ දිවිහිමියෙන් නො හරනේ යි.

1. චතුද්වාර ජාතක යි.

1364. කළු පැහැති මේ පුරුෂයා කළු පැහැති බොජුන් බුදි. කළු පාට බීම පියෙසකැ (මෙ තෙමේ) වෙසේ. (මෙය) මාගේ සිතට ප්‍රිය නො වේ.

1365. න කණ්ණො තවසා හොති අනොනාසාරො බ්‍රාහ්මණො
යසම් පාපානී කම්මානී සවෙ කණ්ණො සුජම්පති.
1366. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරූපෙ සුභාසිතෙ,
වරං බ්‍රාහ්මණං තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිව්චසි.
1367. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්සසර,
සුතීමකොධං¹ සුතීමෙඤ්ඤං නිලොභං වුකම්මකතො.
නිසොතහම්භිකඛිඛාමී එතෙ මෙ වතුරො වරෙ.
1368. කීනත්‍රු කොධෙ ව දෙසෙ වා ලොභෙ සොභෙවි බ්‍රාහ්මණ,
ආදීනවං සම්පත්තං² නං මෙ අසඛාහි පුච්ඡිතො.
1369. අපපා හුඤ්චා බ්‍රහ්ම හොති වච්චතෙ සො අබ්‍රහ්මිණො,
ආසඛිති බ්‍රහ්මාසාසො තස්මා කොධං න රොවයෙ.
1370. දුට්ඨස්ස එරුසා වාචා පරාමාසො අනානරා,
තතො පාණී තතො දණ්ණො සත්ථස්ස පරමා ගති³
දෙසො කොධසම්ප්පිට්ඨානො තස්මා දෙසං න රොවයෙ.
1371. අලොපසහසාකාරා නිකති වසඤ්චානී ව,
දිස්සනති ලොභධමෙච්ඡු තස්මා ලොභං න රොවයෙ.
1372. සොතහ සඛිඤ්චිතා ගජ්ඣා⁴ සෙනති මනොමයා පුච්ඡි,
තෙ භුසං උපතාපෙනති තස්මා සොතහං න රොවයෙ.
1373. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරූපෙ සුභාසිතෙ,
වරං බ්‍රාහ්මණං තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිව්චසි.
1374. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්සසර,
අරමෙඤ්ඤං මෙ විහරතො නිච්චං එකච්චාරිතො.
ආබාධා මා උපපජ්ජෙය්‍යං අනාරායකරා භුසා.
1375. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරූපෙ සුභාසිතෙ,
වරං බ්‍රාහ්මණං තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිව්චසි.
1376. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්සසර
න මනො වා සරීරං වා මඛකතෙ සකක කසප්චී
කදචී උපහමෙඤ්ඤං එතං සකක වරං වරෙති.

2. කණ්ණජාතකං.

1. සුතීමකොධං - මජ්ඣං.
2. ආදීනවං සම්පත්තං - මජ්ඣං.
3. පරාමසනී - මජ්ඣං, සා.
4. සඛිඤ්චිතා - සා.

1365. ශක්‍රය, හම කඵපැහැය ඇති වීමෙන් (කෙනකු) කඵ නො වේ. සීලාදී ගුණසාරයන් ඇතුළතැ පිහිටියේ (නම්) බ්‍රාහ්මණ නම් වෙයි. ඉදින් යමකු කෙරෙහි පාපකම් ඇත්තේ ද හේ එකැතීන් කඵවෙක් වේ.

1366. බමුණ, තොපට ඔබ්න යහපත් ප්‍රකාශය නිමිත්තෙන් කැමැති වරයක් තොපට දෙමි.

1367. සර්වභූතයන්ට ඊශ්වර වූ දේවේන්ද්‍රය, මට වරයක් දේ නම්, මෙරමා කෙරෙහි ක්‍රෝධ රහිත වූ, දොෂ රහිත වූ, ලොභ රහිත වූ, ස්නෙහ රහිත වූ වරයක් රුස්නෙමි. මේ වර සතර මට දෙනු මැනැවි.

1368. බමුණ, ක්‍රෝධයෙහි, දොෂයෙහි, ලෝභයෙහි හෝ ස්නෙහයෙහි කෙබඳු දොෂයක් දක්නෙහි ද? විවාළ මට එය කියව.

1369. ඉවැසීම නැති බැවින් හටගන්නා කෝපය ස්වල්ප වශයෙන් ඉපිද පසුව වැඩි වේ. නැවත නැවත හටගනී. දොෂයට ලක් වූවහුගෙන් ඉවත් ව යන්නට නො දී ආක්‍රෝෂ කරවයි. බොහෝ සිත් තැවුල් උපදී. එහෙයින් ක්‍රෝධය නො රුස්නෙමි.

1370. ද්වේෂයෙන් දුෂිත වූවහුගේ වචනය එරුෂ වෙයි, අනතුරු ව දැඩි ව ගැනීම වෙයි, පසුව අත්පහර දෙයි. දඩුපහර දෙයි, ආශ්‍රධ පහර දෙයි. අවි පහර දී ද්වේෂය මස්තකප්‍රාප්ත කරයි. ද්වේෂය ක්‍රෝධයෙන් හටගනී, එහෙයින් ද්වේෂය නො රුස්නෙමි.

1371. ගම් පැහැරීම, බලාත්කාරයෙන් පැහැර ගැනීම, වංචා කිරීම, යන මේ පාප ක්‍රියා ලෝභය ඇති කල්හි (සිදු කරනු) දක්නට ලැබෙති. එහෙයින් ලෝභය නො රුස්නෙමි.

1372. නුලකින් මල් ගොතන්නා සේ නානාවිධ බොහෝ ආරම්භයන්හි තෘෂ්ණායෙන් ඇමිණීම බොහෝ තැවුලි උපදවති, එහෙයින් ස්නෙහය නො රුස්නෙමි ය.

1373. බමුණ, ඔබට ඔබ්න යහපත් ප්‍රකාශය නිමිත්තෙන් කැමැති වරයක් ඔබට දෙනු කැමැත්තෙමි.

1374. දේවේන්ද්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දේ නම් නිතර හුදෙකලා ව වනයෙහි වාසය කරන මට තවුස්දම් රැක ගැනීමේ දී අත්තරාය කරන ආබාධයෝ නූපදනාහු නම් එබඳු වරයක් දුන මැනැවි.

1375. බමුණ, ඔබට ඔබ්න යහපත් ප්‍රකාශය නිමිත්තෙන් කැමැති වරයක් ඔබට දෙනු කැමැත්තෙමි.

1376. සවි සතුන්ට ඉසුරු වූ ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දේ නම් මා නිසා කිසිවකුගේ සිත, කය හෝ වචනය කිසිකලෙකු අපවිත්‍ර නොවන වරයක් දුන මැනැවි.

2. කණ්හ ජාතක යි.

1377. යො කොපනෙයො න කරොති කොපං,
න කුජ්ඣති සප්පුරියො කදචී,
කුද්ධාපි යො නාවිකරොති කොපං
නං වෙ නරං සමණං¹ ආහු ලොකෙ.
1378. උනොදුරො² යො සහතෙ ජිසව්ජං
දනොයා තපසී³ මිතපානභොජනො,
ආභාරභෙතු න කරොති පාපං
නං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
1379. බිඬබ්බං රතිං විපාජනිකං⁴ සබ්බං
න වාලිකං භාසති කිඤ්චි ලොකෙ,
විභුසනට්ඨානා වීරතො මෙඋුනසමා
නං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
1380. පරිග්ගහං ලොභධම්මෙඤ්ච සබ්බං
යො වෙ පරිඤ්ඤා පරිබ්බජෙති,
දනතං ධීභකං අමමං නිරාසං
නං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
1381. පුළුජාම කකතාරං අනොමපඤ්ඤං
ගාරාසු නො විගහභො අඤ්චි ජාතො,
ජිඤ්ඤා කම්බං විචිකිට්ඨතානි
තයජ්ජ කම්බං විතරෙමු සබ්බෙ.
1382. යෙ පණ්ඩිතා අඤ්චිසංඝං භවන්ති
භාසන්ති තෙ යොනියො තඤ්ච කාලෙ,
කථං නු ගාරානං⁵ අභාසිතානං
අඤ්චි නයෙයත්තං කුසලා ජනිඤ්ච.
1383. කථං භවෙ භාසති නාගරාජා
කථං පන ගරුලො වෙනතෙයො,⁶
ගන්ධබ්බරාජා පන කීං වදෙති
කථං පන කුරුනං රාජසෙට්ඨො.
1384. චන්දිං භවෙ භාසති නාගරාජා
අප්පාභාරං ගරුලො වෙනතෙයො
ගන්ධබ්බරාජා රතිවිප්පහානං
අකිඤ්චිතං කුරුනං රාජසෙට්ඨො⁷ ති.*
1385. සබ්බානි ඵතානි සුභාසිතානි
නභෙතථ දුක්ඛාසිතමඤ්චී කිඤ්චී,
යසම්ඤ්චී ඵතානි පතිට්ඨිතානි
අරාව නාභා⁷ සුසමෙ භීතානි,
වතුඤ්චී ධම්මෙචී සමධිගිභුතං
නං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.

1. සමණොහු - මජ්ඣ., සා.

2. මනොදුරො - සා.

3. තප්පි - මජ්ඣ.

4. විපාජනිකං - මජ්ඣ., සා.

5. කථානං - මජ්ඣ., සා.

6. ගරුලො පන වෙනතෙයො කිම්බං - මජ්ඣ., සා.

7. නභා - මජ්ඣ., සා.

* අයං ගාරා මුද්දිත ජාතකපාළියං නඤ්චී.

1377. සත්පුරුෂ තෙම කිසි කලෙක නො කීපෙයි, යමෙක් කිපියැයුතු පුද්ගලයා කෙරෙහි කෝප නො කෙරේ ද, යමෙක් කිපියේ නමුදු කෝපය පහළ නො කෙරේ ද, ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් (භූමිතපාප බැවින්) ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1378. උන වූ උදරය (අල්පාහාර) ඇති යමෙක් සාහිනි ඉවසා ද ඉඤ්ඤ දමනයෙන් සමන්වාගත වූයේ තපස් ඇතියේ ප්‍රමාණ කරනලද ආහාරපාන ඇතියේ ආහාර භේතයෙන් පවී නො කෙරේ ද ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1379. ලෝකයෙහි සියලු (කායික, වාචසික) ක්‍රීඩා ද (දිව්‍ය කාමභූත) රතීය ද දුරු කොට අල්පමාත්‍ර වූ ද මුසාවක් නො කියා ද (මාංස, ජවී විභූෂණයෙන් ද මෙමථුන සේවනයෙන් ද වෙන් වූයේ වේද, ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝක-යෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1380. යම් කෙනෙක් සියලු වස්තූකාමය ද තෘෂ්ණාව ද (ත්‍රිවිධ පරිඤ්ඤයෙන්) දුන ඒකාන්තයෙන් හැරපියක් ද දුමුණු (මිථ්‍යා විතර්කාභාවයෙන්) සථිත ස්වභාව ඇති මමායන නැති (අඹුදරුවන් කෙරෙහි) ආශා නැති ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1381. අලාමකප්‍රඥ ඇති කළයුතු දය කරන තොප පුඵවුසුම්භ, ගාථාවන්හි අපට උපන් විවාදයක් ඇත. අද අපගේ සැකය ද විවිකිත්සාවන් ද සිදුව. තොප කරුණකොටගෙන අපි හැමදෙනමෝ සැක දුරලමහ.

1382. යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් අඤ්ඤ දක්නා සමඤ්ඤ වෙක් ද ඔහු ඒ විවාදයෙහි (යුක්තප්‍රසක්ත) කාලයෙහි නුවණින් කියති. රජවරුනි, ඡෙක වූවාහු නමුදු නො කියනලද ගාථාවන්ගේ අඤ්ඤ කෙසේ නම් එළවා ද? (එහෙයින් කියව)

1383. (වරුණ) නාගරාජ කෙසේ කියා ද? යළි චිත්තාපුත්‍ර ගරුධරාජ කෙසේ කියා ද? යළි ගන්ධර්වරාජ කුමක් කියා ද? යළි කුරු ජනපදවැසියන්ගේ රාජශ්‍රේෂ්ඨ කෙසේ කියා ද? යි.

1384. (වරුණ) නාරජ ඤාන්තිය මැ ශීල යැ යි කියයි. චිත්තාපුත්‍ර ගරුධරාජ අල්පාහාර බව (ආහාර භෙතයෙන් පවී නො කීරීම) ද ගන්ධර්වරාජ (සක්දෙවරජ) පඤ්ඤාකාම රති ප්‍රභාණය ද කුරුරජ පළිබොධ නැති බව ද ශීල යැ යි කියා යි.

1385. මෙ හැම සුභාෂිතයෝ යැ. මෙහි කිසි දුර්භාෂිතයෙක් නැත් මැ යි. තවද යම් පුද්ගලයක්හු කෙරෙහි තෙල භූණජාතයෝ පිහිටියාහු චක්‍රනාභියෙහි සමවහිත (එක්රැස්) වූ අරයන් (දවී) මෙන් වෙත් ද තෙල සතර දහමින් සමන්වාගත වූ ඒ පුරුෂයා එකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි පණ්ඩිතයෝ කීහ.

1386. තුවං¹ නු සෙට්ඨො ජම්නුක්ඛරොසි
 ජං ධම්මො ධම්මවිදු සුමෙට්ඨො
 පඤ්ඤා පඤ්ඤං සමධිග්ගහෙතො,
 අට්ඨවජ්ඣ ධරො වීචිකවජ්ඣතානි
 අට්ඨවජ්ඣ² කඛං වීචිකවජ්ඣතානි
 වුට්ඨො යථා නාගදන්තං ඔරෙන..
1387. නීලපාලාහං වීමලං අනගසං
 වජ්ඣං ඉමං³ ධුමසමානවණණං,
 පඤ්ඤාසං වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර.
1388. සුවණණමාලං සතපත්තඵලලං⁴
 සකෙසරං රත්නසහසමණධිතං
 පඤ්ඤාසං වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර
1389. මණිං අනග්ගං රුවිරං පහසසරං
 කණ්ඩාවසත්තං මණිභුසිතං මෙ,
 පඤ්ඤාසං වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර.
1390. ගවං සහසසං උසහඤ්ච නාගං
 ආජඤ්ඤාසුතෙන ව රජෙ දස ඉමෙ,
 පඤ්ඤාසං වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදමි තෙ ගාමවිරානි සොළසාති.

3. චතුපොසථිකජාතකං*.

1391. ඔහුසුතො සුතධම්මොසි සඛ්ඛි
 දිට්ඨො තයා සමණච්ඡාභමණො ව,
 අථකඛණෙ දසසයසෙ විලාපං
 අපඤ්ඤානු ඡො තෙ පට්ඨනාතො මයා.
1392. සුඛො සුභා සුපට්ඨික්ඛකමුඛු
 පහග්ගා සොවණණමයාය⁵ පාතියා⁶,
 භුඤ්ජසු භතං ඉති මං වදෙති
 සඤ්ඤා⁷ වීක්ඛා තමහං නොති මුමි.

1. තුවං - මජ්ඣ., සා.
 2. අට්ඨවජ්ඣ - මජ්ඣ., සා.
 3. ඉමං - මජ්ඣ., සා.
 4. ඵලලං - මජ්ඣ., සා.
 5. විධුරජාතක-සුඤ්ඤාකරාතකෙතිඪි වදනයි.
 6. සොවණණමයා - මජ්ඣ..
 7. පාතියා - සා.
 8. කද - මජ්ඣ..

1386. තෙපි ශ්‍රේෂ්ඨ වවු, තෙපි (උත්තරීතරයකු නැතියෙන්) අනුත්තර වවු. තෙපි ධර්මගොපක ද ධර්මඥ ද ධර්මවිදු ද සුඤ්ජර-ප්‍රඥ ඇතියහු ද වවු. ප්‍රාඥ තෙම ප්‍රඥයෙන් අපගේ ප්‍රශ්නය යථාභූත කොට දනැ විචිකිත්සාවන් සිත්දේ යැ. යම්සේ දත්ත ශිල්පියෙක් කියකින් ඇත්දළක් සිදුනේ ද එසෙයින් සැකය ද විචිකිත්සාවන් ද සිත්දේ යි.

1387. ප්‍රාඥය, (තොපගේ) ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙමි නිලුපුල් වන් නිමිල වූ අනර්ස වූ බුමයට බදු පැහැ ඇති මේ වස්ත්‍රය ධර්මපුරා පිණිස තොපට දෙමි.

1388. ප්‍රාඥය, ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙමි දහසක් රුවනින් සැදු කෙසුරු සහිත පිපි සියපත් (පිඤ්ච) ඇති රත්මල්දම ධර්මපුරා පිණිස තොපට දෙමි.

1389. ප්‍රාඥය, ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙමි මාගේ ගෙලෙහි ලැඟුණු මිණිරුවනින් අලංකාර වූ සිත්කලු වූ ප්‍රභාස්වර වූ අනඟි මිණිරුවන ධර්මපුරා පිණිස තොපට දෙමි.

1390. ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙමි දෙනුන් දහසක් ද පුංගවයකු ද ඇතකු ද ආරාතිය සෙසනවයන් යෙදූ මේ රිය දසයක් ද ගම්වර සොළසක් ද තොපට (ධර්මපුරාවට) දෙමි.

3. වතුපොසථික ජාතක යි.

1391. සඬබ බමුණ, තෙපි බහුශ්‍රැත වූවහු ඇසූ දහම ඇත්තහු යැ. තොප විසින් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ ද දක්නා ලදහ. (එහෙත්) නො කල්හි වලඡනහු යැ, (මෙහි) මා හැර පිළිවදන් දෙන්නේ (අනෙක් තැනැත්තෝ) කවරෙක් ද?

1392. දුටු දුටුවන්ගේ සිත් ගන්නා මනා බැම ඇති, විසිතුරු රත්අබරණ පැළැඳි ස්ත්‍රියක් රත්තලියෙක වූ බොජුන් ගෙන ප්‍රීති සිතැති වී බොජුන් බුද්ධන්තැ යි කියතුදු, මම (ඊට) නො කැමැතිය යි ඇයට කියමි.

1393. එතාදිසං බ්‍රාහ්මණ දිස්වා යකං
 පුච්ඡයා පොසො සුඛමාසයානෝ¹
 උචෙධිති තං පඤ්ඤිකාභි පුච්ඡ²
 දෙවිනුසි නිං උද මානුසි නු.
1394. යං නිං සුචෙතාභිසමෙසඛසෙ මං
 භුඤ්ඤසු හතං ඉති මං වදෙසි,
 පුච්ඡාමි තං නාරි මහානුභාවෙ⁴
 දෙවිනුසි නිං උද මානුසි නු.
1395. දෙවි අහං සඛි මහානුභාවා
 ඉධාගතා සාගරචාරිමජ්ඣති,
 අනුකච්චිකා නො ව පද්ධට්ඨිකා
 තමෙව අත්ථාය ඉධාගතොසමි.
1396. ඉධතතපානං සයනාසනඤ්චි
 යානානි නානා වීච්චානි සඛි,
 සබ්බස්ස ත්‍යාගං පටිපාදයාමි⁵
 යං කිඤ්චි භුංගාං මනසාභිපජ්චිතං.
1397. යං කිඤ්චි ධිට්ඨං ව සුතං ව මඤ්ඤං
 සබ්බස්ස නො ඉඤ්ඤරා නිං සුගතෙත,
 සුචෙතාණි සුඛභු සුචිලාකමජ්ඣති
 කිසස්ස මෙ කමමස්ස අයං වීජාකො.
1398. සමෙච පථෙ බ්‍රාහ්මණ එකභික්ඛුං
 උඤ්ඤට්ඨපාදං තසිතං කිලනාං,
 පටිපාදෙසි සඛි උපාහනාභි
 සා දකඛ්ඤා කාමද්‍රහා තචජ්ච.
1399. සා හොතු නාවා ඵලකුපපතතා
 අනවස්සතා ඵරකවාතසුතතා,
 අඤ්ඤස්ස යානස්ස න හෙතථ භුමි
 අච්ඡව මං මොලිනිං පාපයස්ස.
1400. සා තත්ථ වීක්ඛා³ සුමනා පතීනා
 නාවං සුචික්ඛං අභිනිමෙණිඤ්චා,
 ආදය සඛිං පුරිසෙත සද්ධිං
 උපානාමි නගරං සාධු රමම'නති.

4. සඛිචජාතකං.

1. දිස්වාන වී. - මජ්ඣ., ස්‍යා.
 2. මාසසමානො - මජ්ඣ., මාසිසානො - සී.
 3. පුච්ඡා - මජ්ඣ.,
 4. මහානුභාවෙන - මජ්ඣ.,
 5. භුට්ඨවීක්ඛා - මජ්ඣ., ස්‍යා.

1393. බමුණ තමාගේ සැපත රැස්නා වූ පුරුෂ තෙම මෙබඳු යක්ෂයා දක (මෙසේ) විචාරන්නේ ය. ඔබ දෙවද්වක් ද නැතහොත් මනුෂ්‍යස්ත්‍රියක් ද යි, නැගීසිටගෙන බඳාඤ්ජලී වෑ විචාරව.

1394. මහතෙදුති ඉතිරිය, මා බලා බත් බුදින්නැ යි මට කියන කී විතාරමි. තෝ දෙවද්වක් ද? නැතහොත් මනුෂ්‍යස්ත්‍රියක් වහු ද?

1395. සඬ බමුණ, මුහුදුදිය මැදට පැමිණි මම මහතෙදුති දෙවද්වක්මු. සානුකම්පික වූ මම තොපගේ යහපත සලකා මෙහි පැමිණියමු. පුදුමට සිතැති ව පැමිණියා නො වෙමි.

1396. සඬ බමුණ, තොප රුවි කරන කෑම බිම ද ආසන ද නානාවිධ යානාවන් ද යන මේ සියලු දෙය දෙමි.

1397. මනස්කාන්ත වූ සිරුරැති තොපගේ ඉහ, බැම, හා මැදපෙදෙස දුටුවන් ළඟන්නා සුලු වෙයි, මාගේ කිසියම් දනයක හෝ ආගන්තුක සත්කාරයක හෝ (විපාක) වේ ද? එයට ඔබ ඉසුරු ය. මේවා මා කළ කවර කම්යෙක විපාක ද?

1398. දඩි රඤ්මිය පැවැති සමයෙක මහමහැ උණුවැල්ලේ තැබූ පා ඇති පිපාසායෙන් හා ක්ලාන්තයෙන් විඩා වූ (සිරුරැති) පසේබුදුන් වහන්සේ නමකට වහන්සඟළක් දුන්නේ ය. ඔබ දුන් ඒ දනය අද ඔබට කැමැති කැමැති දෙය දේ.

1399. (නැව හැර) අන් යානාවකට බිමක් (මෙහි) නැත. ඒ නැව දිය ඇතුළු නො වන පරිදි බොහෝ පුවරු යොදා සකස් වූවක් වේවා, මා අද ම මෝලීනී නගරයට ගෙනයව.

1400. එහි දී මහුගේ ප්‍රකාශයන් අසා අතිශයින් ම ප්‍රමුදිත වූ දෙවද්ව විසිතුරු නැවක් මවා සඬ නමැති පුරුෂයා සමග සිත් අලවන මෝලීනී නගරයට ගෙන ගියා ය.

4. සඬ ජාතක යි.

1401. යො තෙ ඉමං විසාලකම්පිං පියං සමේලලහාසිනිං¹,
ආදය බලා ගවේශය කිනත්තු කසිරාසි බ්‍රාහ්මණ.
1402. උසසජ්ඣං මෙ න මුච්චෙවය්‍ය න මෙ මුච්චෙවය්‍යං ජීවතො
රජංව විපුලා වුට්ඨි ඛේසමෙව නිවාරයෙ.
1403. යනත්තු පුබ්බෙ විකඤ්ඤො⁴ බලමි ව අපසසිතො,
ස්වාසජ්ඣං තුණ්හිකකොදනි⁶ සඬකාචිං සිබ්බමච්ඡයි.
1404. උසසජ්ඣං මෙ න මුච්චිතං⁷ නමෙ මුච්චිතං ජීවතො,
රජංව විපුලා වුට්ඨි ඛේසමෙව නිවාරයිං.
1405. කිනෙත උසසජ්ඣං නො මුච්චි⁷ කිනෙත නො මුච්චි ජීවතො,
රජංව විපුලා වුට්ඨි කතමං ඤං නිවාරයි.
1406. යමති ජාතෙ න පඤ්ඤාති අජාතෙ සාධු පඤ්ඤාති,
යො මෙ උසසජ්ඣං නො මුච්චි කොධො දුමමධගොචරො.
1407. යෙන ජාතෙන නඤ්ඤාති අමිත්තා දුක්ඛමෙසිතො,
යො මෙ උසසජ්ඣං නො මුච්චි කොධො දුමමධගොචරො.
1408. යසමිඤ්ඤා ජයමානසමිං සද්දසං නාවබුජ්ඣති.
යො මෙ උසසජ්ඣං නො මුච්චි කොධො දුමමධගොචරො.
1409. යෙනාභිභුතො කුසලං ජහාති
පරස්සකරෙ විපුලඤ්ඤාපි අතරං,
ස භීමසෙතො බලවා පමඤ්ඤී
කොධො මහාරාජ න මෙ අමුච්චෙව.
1410. කට්ඨසමිං මජ්ඣමානසමිං පාවකො නාම ජායති,
කමෙව කට්ඨං ධහති යසමා යො ජායතෙ ගීනි.

1. සමභික හාසිනිං. - මජ්ඣ. සංඝිලහාසිනි - සා.
2. උසසජ්ඣං. ආ. උසසජ්ඣං - මජ්ඣ. සා.
3. මුච්චෙවය්‍ය - මජ්ඣ. සා.
4. විකඤ්ඤො - මජ්ඣ. සා.
5. ස්වාසජ්ඣං - මජ්ඣ.
6. තුණ්හිකකො - මජ්ඣ.
7. මුච්චිතං - මජ්ඣ. සා.

1401. බමුණ, යම් කෙනෙක්, විශාල ඇස් ඇති මැදසමීන-
යෙන් කතා කරන ඔබගේ ප්‍රියාව පැහැරගෙන ගියෝ නම් කුමක්
කෙරේ ද?

1402. මගේ සිතෙහි හටගත් කෝපය ඇය නො මුදන්නේ ය.
යම්කාක් කල් මම ජීවත් වෙමි ද ඒකාක් සිතෙහි කෝපයට
dදෙන්නට නො දෙමි. මහවැස්ස වහා දුලි නවතන්නා සේ කෝපය
වළකා ගනිමි.

1403. පෙද. ඔබ යමක් ප්‍රකාශ කළේ ද (දන්) බලවතකු සේ
තුණ්ණිමගුත ව සහළ සිටුව මසමින් සිටි.

1404. මාගේ කෝපය උපන් නමුදු මෙරමාහට දනෙන පරිදි
නො පහළ විය, ජීවත් ව සිටින කුරු සිතෙහි කෝපය ඉපදීමට
ඉඩ නො දෙන්නේ ය. මහවැස්ස දුලි වළකන්නා සේ කෝපය
වැළැකීමි.

1405. තොපගේ සිතෙහි ඉපදුණේ කුමක් ද? ප්‍රකාශ නො
වූයේ කුමක් ද? ජීවත් වන තොප කෙරෙන් නො මිදුණේ කුමක් ද?
මහවැස්ස දුලි වළකන්නා සේ තොප වැළැකුයේ කුමක් ද?

1406. යමක් හටගත් කලා ආත්මාර්ථය නො දකී ද. (ඵය)
නො හට ගත් කලා (ආත්මාර්ථය) මනාසේ දකී ද. ඒ ක්‍රෝධය මා
සිතූ උපතී. මිදුණේ නො වේ. (හෙවත් කොපය හටගත් බව
මෙරමාහට නො හැඟුණේය.) ක්‍රෝධය මෝඩයන්ට ගෝචර ය.

1407. යමක් හටගැනීම නිසා දුක රුක්තා සතුරෝ සතුටු
වෙත් ද ඵය මට උපතී. නො මිදුණේ ය. ක්‍රෝධය අභ්‍යන්තර
ගෝචර වෙයි.

1408. යමක් හටගන්නා කල්හි ආත්මාර්ථය අවබෝධ
නො වේ ද. ඵය මට උපන නො මිදුණේ ය. ක්‍රෝධය අභ්‍යන්තර
ගෝචර වෙයි.

1409. මහරජ, කෝපය විසින් මධ්‍යා ලද කලා දශපුණ්ණියා
දුරු කෙරේ. මහත් වූ දියුණුව බැහැර කෙරේ. කෙලෙස් සේනා-
වෙන් බලවත් වූ කෝපය උතුමන් පවා මඩ, ඵය මාගෙන්
නො මිදුණේ ය.

1410. වියැළි ලිය ගටන කලා ගින්න හටගනී. ඒ ගින්න
යම් ලියක් නිසා උපදී නම් ඵය ම දවයි.

- 1411. එවිං මජ්ඣස්ස පොසස්ස ඛාලස්ස අවිජානතො
සාරම්භා ජායතෙ කොධො සොපි තෙනෙව ඩඤ්ඤි¹.
- 1412. අඤ්ච නිණ්කට්ඨකම්. කොධො යස්ස පට්ඨස්ති,
නිභීයති තස්ස යසො කාළපකෙඛව චජ්ඣිමා.
- 1413. අනිජෙධා² ධුමකෙතුට කොධො යඤ්ඤපසම්මති,
ආසුරති තස්ස යසො සුක්කපකෙඛව චජ්ඣිමාති.

4. චූලලොධොධිජාතකං.

- 1414. සත්තාහමෙව්වාහං පසන්තවිකො
පුඤ්ඤස්සිකො අවරිං³ චුහම්චරියං.
අරාපරං යං චරිතං මමධිදං⁴,
වස්සානි පඤ්ඤස සමාධිකානි
අකාමකො වාපි අහං චරාමී
එතෙන සචේවන සුවස්සී භොතු
හතං වීසං ජීවතු ය ඤ්ඤදකො.
- 1415. යසමා දනං නාභිනාදිං කදවී
දිසවානාහං අතිථීං වාසකාලෙ,
නවාපි මෙ අපජියතං අවෙදුං
ඛහුසුසුතා සමණා බ්‍රාහ්මණා ව්⁵
අකාමකො වා හි අහං දදම්,
එතෙන සචේවන සුවස්සී භොතු
හතං වීසං ජීවතු ය ඤ්ඤදකො.
- 1416. ආසිවිසො තාත පහුතතෙජො⁶
යො තං අදංඤ්⁷ බ්ලරා⁸ උදිච්ච
තසම්ඤ්ඤි මෙ අපජියතාය අජජ,
පිතරඤ්ඤි තෙ නස්සී කොචී විසෙසො
එතෙන සචේවන සුවස්සී භොතු
හතං වීසං ජීවතු ය ඤ්ඤදකො,
- 1417. සන්තා දන්තා යෙව පරිබ්බජ්ඣති
අඤ්ඤත්‍ර කණ්ඨා අනකාමරූපා,
දීපායනා කිස්ස ජිගුච්ඡමානො
අකාමකො චරසී චුහම්චරියං.

1. දඤ්ඤි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
දඤ්ඤි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. අභිමො - මජ්ඣං.
3. අවරි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. මමධිදං - මජ්ඣං.
5. සමණබ්‍රාහ්මණ - මජ්ඣං.
6. ඛහුසු - මජ්ඣං.
7. අදංඤ් - ස්‍යා, අදංඤ්, - මජ්ඣං.
8. බ්ලරා - මජ්ඣං.

1411. එ පරිදි මන්ද බුද්ධික කිසිත් නො දක් පුරුෂයාගේ සංරම්භයෙන් (එකට එක කීමෙන්) ක්‍රෝධය හටගනී. හෙතෙම එම කෝපයෙන් දවනු ලබයි.

1412. තණකොළ හා දර නිසා හටගන්නා ගින්න ලෙස, යමකුගේ (සිතා) කෝපය වැඩේ ද කෘෂ්ණ පක්ෂයෙහි වන්ද්‍රයා පරිදි ඔහුගේ යශස පිරිහේ.

1413. යමකුට හටගත් කෝපය දර නැති ගින්න සේ නිව් සත්හිදේ ද, පුරපයෙහි සඳ සේ ඔහුගේ යශස වැඩේ.

5. වුල්ලබොධි ජාතක යි.

1414. පින් කැමැති මම චිත්තප්‍රසාදය ඇති ව සත් දවසක් බ්‍රහ්මචාරී ව වුසුයෙමි ද, පනස් වසකට වැඩි කලක් තපස් රැක්කෙමි ද, මේ සත්‍ය බලයෙන් යඤ්ඤත්ත කුමාරයා සුවපත් වේවා, නැසුණු විස ඇති ව ජීවත් වේවා.

1415. දන් දීමට මම කිසි කලෙකත් සතුටු නො වීමි ද, නවාතැන් ගැනීමට පැමිණි ආගන්තුකයා දක සතුටු නො වීමි ද, බහුශ්‍රැත වූ මහණබමුණෝ මා නො කැමැත්තෙන් දන් දෙන බව නො දත්තෝ ද මේ සත්‍ය බලයෙන් යඤ්ඤත්ත කුමාරයා සුවපත් වේවා, නැසුණු විස ඇති ව ජීවත් වේවා.

1416. දරුව, මහත් තෙදැනි යෝරවීෂ සහිත යම් ආශීර්වීෂයෙක් කුඹසින් නැඟී හා වැසී ද, ඒ සර්පයා කෙරෙහි ත් ඔබ පියා කෙරෙහි ත් අද වීර්ශේෂ ප්‍රිය බවක් නැත. මේ සත්‍ය බලයෙන් යඤ්ඤත්ත කුමාරයා සුවපත් වේවා, නැසුණු විස ඇති ව ජීවත් වේවා.

1417. කණ්ඞපායනාය, (ඔබ හැර) යෙස්සෝ සන්සුන් ව දමනාස කළ ඉඳුරන් ඇති ව ප්‍රවුජ්‍යාව කෙරෙහි කැමැති ව පැවිදි වෙති. කවර කරුණක් නිසා තවුස් දම් රැකීම පිළිකුල් කෙරෙමින් බඹසර විසීමට නො කැමැත්තෙහි ද?

1418. සද්ධාය නිසබ්බම පුතං¹ නිවන්තො
 සො ඵලමුගොව ඛාලො²වතායං,
 ඵතස්ස වාදස්ස ජිගුච්ඡමානො
 අකාමකො වරාමී මුඛමච්චියං
 විඤ්ඤපසසථඤ්ඤි³ සතඤ්ඤි යානං
 ඵවමපහං පුඤ්ඤකරො භවාමී.
1419. සමඤ්ඤ කුචං මුඤ්ඤඤ අභිකෙ ව
 සන්තප්පයාසි අනතපානෙන භීකඛං,
 ඔපානභුතං ව සරං තචධිදං
 අනෙතන පානෙන උපෙතරුපං
 අථ කිස්ස වාදස්ස ජිගුච්ඡමානො
 අකාමකො දනමීමං දද්ධි.
1420. පිතරො ව මෙ ආසුං පිතාමහා ව
 සද්ධා අහු⁴ දනපතී වදඤ්ඤ
 තං කුලලවතනං⁵ අනුවතනමානො,
 මාහං කුලෙ අතතීම ගන්ධිනො අහුං
 ඵතස්ස වාදස්ස ජිගුච්ඡමානො
 අකාමකො දනමීමං දද්ධි.
1421. දහරිං කුමාරිං අසමස්පඤ්ඤං
 යං තානධිං⁶ ඤ්ඤිකුලා සුගඤ්ඤ
 න වාපි මෙ අපජියතං අවච්චි,
 අඤ්ඤත්ත කාමා පරිවාරයතතී⁷
 අථ කෙන වගෙණ්ණෙන මයා තෙ⁸ භොති
 සංවාසධමෙමා අහු ඵවරුපො.
1422. ආරා දුරෙ න ඉධි⁹ කදචී අතී
 පරමපරා නාම කුලෙ ඉමසමීං
 තං කුලලවතනං අනුවතනමානා,
 මාහං කුලෙ අතතීමගන්ධිනී අහුං
 ඵතස්ස වාදස්ස ජිගුච්ඡමානා
 අකාමිකා¹⁰ ඛද්ධිවරාසමී කුඤ්ඤා.
1423. මණ්ඩව්‍ය භාසිස්සං අභාසනෙය්‍යං¹¹
 තං ඛම්‍යතං පුත්තභෙතු මමජ්ජ,
 පුත්තපෙමා¹² න ඉධි පරජී කිඤ්ඤි
 සො නො අයං ජීවතී ය ඤ්ඤදනෙතාති.

6. කණ්ඩුපායනජාතකං.

1. පුත - මජ්ඣ., සතා.	7. පරිවාරයතා - මජ්ඣ., සතා.
2. වපලො - මජ්ඣ., - සතා.	8. භී - මජ්ඣ., සතා.
3. විඤ්ඤපසසථං - මජ්ඣ.,	9. භී - මජ්ඣ.,
4. අහු - මජ්ඣ.,	10. අකාමිකා - මජ්ඣ.,
5. කුලවතනං - මජ්ඣ., සතා.	11. භාසිං සමභාසමනෙයං - මජ්ඣ.,
6. ආනධි - මජ්ඣ.,	12. තං පුත්තපෙමං - මජ්ඣ.,

1418. කෙළතොල්ලකු වූ එකැකින් ම මෝඩ වූ නුවණ රහිත වූ මෙතෙම සැදූයෙන් ගිහි ගෙය හැර පියා ගොස් පෙරලා ගිහි බවට පැමිණියේ ය යන මේ වචනයට පිළිකුල් කෙරෙමින් නො කැමැත්තෙන් බඹයර හැසිරෙමි. එතෙකුදුවත්, පැවිද්ද සාධුන්ගේ වාසය යි බුද්ධාදී උතුමෝ පසසකි. මෙසේ හෙයින් මම පින් කරන්නෙම වෙමි.

1419. ඔබ මහණ බමුණන් හා මගියන් හා හිඤ්ඤන් ආහාර පානයෙන් යන්තර්පණය කරන්නාව. කන බොන දෑ ඇති ඔබගේ නිවාසය සතරමංසන්ධියෙක (කැණු) පොකුණක් වැන්න, කාගේ බසක් පිළිකුල් කරමින් මෙ දනය නො කැමැත්තෙන් දෙයි ද?

1420. මාගේ මව් පිය මුතුන්මිත්තෝ සැදූවත් දනපතියෝ වූහ. ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ වචන වටහා ගත්තෝ ය. ඒ පරපුරෙන් ආ සිරිත අනුගමනය කරන මම 'කුලයෙහි අන්තිමයා හිස් පුතුලෙක් නො වෙවා'යි (සිතන්නෙමි) මේ වචනය පිළිකුල් කරමින් නො කැමැත්තෙන් දන් දෙමි.

1421. හොබනා සිරුරු ඇත්තිය, ඉතා තරුණ වූ ගෘහසංවිධානය කිරීමට තරම් මේරු නුවණ නැති, (ඔබ) තීගේ නැයන්ගෙන් ගෙන ආයෙමි. මට මෙහෙවර කිරීමෙහි ඔබ නුරුස්නා බවක් නො හැඟ විය. මා හා එක් ව වාසය කිරීම කවර කරුණෙකින් මෙසේ වී ද?

1422. ඉතා ඇත සිට අප කුලයෙහි පුරුෂ පරපුරෙක් නො වී ය. කුල සිරිත අනුව පවත්නා වූ මා නිසා කුලය හිස් නො වෙවා යි සිතන්නෙමි. මේ වචනය පිළිකුල් කරමින් නො කැමැත්තෙන් ඔබට පාදපරිවාරිකා වීමි.

1423. මාණව්‍යය, නො කියයුතු දෙයක් කීවෙමි. මාගේ ඒ කීම පුතු ගැන සිතා කමා කෙරේවා, පුත්‍ර ප්‍රේමයට වැඩි ප්‍රේමයෙක් මෙ ලොවැ නැත. ඒ අප යඤ්ඤත්ත කුමාරයා ජීවත් වෙවා.

6. කණ්හදීපායන ජාතක යි.

1424. නව්හමෙතං ජානාමි ඤාචායං කසස වානි වා¹,
යථා සාධො වදී එවං නිග්‍රොධ කිතති මඤ්ඤපි.
1425. තතො ගලවිනීතෙන පුරිසා නිහරිංසු මං.
දඤ්ඤා මුඛ පභාරානි සාධසස වචනං කරා.
1426. එතාදිසං දුමමනිනා අකතඤ්ඤනාදුබ්‍රහිනා,
කතං අනරියං සාධෙන සාවිනා තෙ ජනාධිප.
1427. නව්හ මෙතං ජානාමි නපි මෙ ඤාචී සංසති,
යමෙම ඤං සමම අකඛාපි සාධෙන කධඨනං කතං².
1428. සඤ්ඤා සාචීවකරො මම සාධසස වුභයං,
ඤං නො ඉසසරියං දතා මනුසෙසසු මහග්ගතං.
තයමො ලභිතා ඉඤ්ඤි එඤ්ඤ මෙ නඤ්ඤි සංසයො.
1429. යථාපි ඤජං අඤ්ඤමිං ධග්ගති න විරුහති,
එවං කතං අසප්පුරිසෙ නසසති න විරුහති.
1430. කතඤ්ඤමඤ්ඤි ව පොසමඤ්ඤි ජීලවනො අරියවුඤ්ඤිනො,
සුභවෙනෙ විය ඤ්ඤානි කතං තමඤ්ඤි න නඤ්ඤි.
1431. ඉමඤ්ඤි ජමමං⁴ නෙකතිකං අසප්පුරිසවිනකං⁵,
හනනතු සාධං සඤ්ඤිති නාසස ඉච්ඤාමි ජීවිතං.
1432. ඛම්බනසසං මහාරාජ පාණා දුසව්ඤානසා,
මම දෙව අසප්පුරිසසස නාසස ඉච්ඤාමහං වධං.
1433. නිග්‍රොධමෙව ඤෙවෙය්‍ය න සාධමුපසංචයෙ,
නිග්‍රොධසන්ධං මතං සෙය්‍යො යඤ්ඤි සාධසමි ජීවිතතති.

7. නිග්‍රොධජාතකං.

1. වානි වා - මජ්ඣ.
2. අකතඤ්ඤනා - මජ්ඣං. අකතඤ්ඤන. - සා.
3. කරණං. මජ්ඣ.
4. ඉමං - මජ්ඣ.
5. විනතිකං - මජ්ඣං.
6. ඛම්බනස - මජ්ඣං. සා.

1424. නිග්‍රොධ රජුනි, මම මොහු නො දනිමි. මේ තෙම කාගේ කවරෙක් ද යි සාධයා යමයේ කී ද, කෙසේ ද ඔබ ත් එසේ සිතවු ද?

1425. සාධයාගේ වචන කරවූ, සේවකයෝ මුඛප්‍රහාරය දී ගෙල ගැනීමෙන් මා ඉවතට දැමූහ.

1426. ජනාධිපය, ඔබ ගේ මිත්‍රයකු වූ නුවණ නැති අකෘතඥ මිත්‍රයෝ සාධයා විසින් මෙබඳු පහත් ක්‍රියාවක් කරන ලද.

1427. මිතුර ඔබ මට යමක් කීවු ද, එය මම නො දනිමි. සාධයා කළ තැළුම් පෙළුම් කිසිවෙක් මට නො කී යැ.

1428. ඔබ මටත් සාධයාටත් එක සමාන ව සංග්‍රහ කළහු ය. මනුෂ්‍යයන් අතරේ ඉසුරු හා දියුණුව ඔබගෙන් අපි ලැබුවහ. මේ කරුණෙහි සැකයක් නැත.

1429. ගින්නෙහි ලූ බිජය ද දැව් යමයේ (යළි) නො හටගන්නේ ද, එසේ අකෘතඥයාට කළ උපකාරය ද නැයේ. (නැවත) නො වැඩේ.

1430. පිල්වත් ශ්‍රේෂ්ඨ පැවැතුම් ඇති කෘතොපකාර දත් සත්-පුරුෂයාට කළ උපකාරය සරුකෙතෙකු වසුළ බිඳුවට මෙන් (වැඩේ.) නො නසී.

1431. අසත්පුරුෂ සිතිවිලි ඇති ලාමක වූ කපටි වූ මේ සාධයා තෙබින් (ඇණ) නසත්වා. මොහුගේ ජීවිතය (මම) නො රුස්නෙමි.

1432. මහරජ, අසත්පුරුෂ මොහුට කමා කෙරේවා. මළවුන්ගේ ප්‍රාණයෝ යළි ගෙන්වා ගන්නට නො හැකි වෙති. රජකුමනි, කමා කරනු මනා ය. මම මොහුගේ වධය නො රුස්නෙමි.

1433. නිග්‍රොධයා ම ඇසුරු කරන්න. සාධයා ගේ ඇසුරට නො යන්න. සාධයා සමීපයේ ජීවත් වීමට වඩා නිග්‍රොධයා සමීපයේ මිය යාම උතුම් වේ.

7. නිග්‍රොධ ජාතක යි.

1434. න තක්කලා සතභි න ආලුපාති
න බිලාලියො න කලමිනි තාත,
එකො අරඤ්ඤලිභි සුසානමජ්ඣකි
කිමඤ්ඤො තාත ඛණ්ඩි කාසු.
1435. පිතාමහො තාත සුදුබලො තෙ
අනෙකව්‍යාධිභි දුබොන් ඵුලො,
තමජ්ජහං නිඛණ්ඩසාමී සොබෙහ
නභිසස තං ජීවිතං රොවියාමී
1436. සඛ්‍යපාමෙතං පටිලඤ්ඤ පාපං
අවොභිතං කම්ම කරොසි ලුඤ්ඤං.
මයාපි තාත පටිලච්ඡසෙ තුචං
එතාදිසං කම්ම ජරුපනීතො,
තං කුලලවත්තං අනුචක්ඛමානො
අහමි තං නිඛණ්ඩසාමී සොබෙහ.
1437. එරුසාභි වාචාභි පකුබ්බමානො
ආසජ්ජ මං ඤං වදසෙ කුමාර,
පුත්තෙසු මම ඔරසකො සමානො
අභිතානුකම්මි මෙ ඤංසි පුත්ත.
1438. න තාහං තාත අභිතානුකම්මි
භිතානුකම්මි තෙ අහංපි තාත,
පාපඤ්ඤි තං කම්ම පකුබ්බමානං
අරහාමී නො වාරධිතුං තතො භි.
1439. යො මාතරං පිතරං වා වසිලුඤ්ඤ
අදුසකෙ භිංසති පාපධම්මො,
කායසිස හෙද අභිසම්පරායං
අසංසයං සො නිරයං පරෙති.
1440. යො මාතරං පිතරං වා වසිලුඤ්ඤ
අනෙකන පානෙන උපච්ඡිභාති,
කායසිස හෙද අභිසම්පරායං
අසංසයං යො සුභතිං පරෙති.
1441. න මෙ ඤං පුත්ත අභිතානුකම්මි
භිතානුකම්මි මෙ ඤංසි පුත්ත,
අහංඤ්ඤි තං මාතරා චුච්චමානො
එතාදිසං කම්ම කරොමී ලුඤ්ඤං.

1. ඛණ්ඩි - මජ්ඣං.
2. දුබොන් - මජ්ඣං, සතා.
3. කම්ම - මජ්ඣං, සතා.

4. ජරොපනීතො - මජ්ඣං.
5. තාහං - මජ්ඣං.
6. සච්චිඤ්ඤ - මජ්ඣං, සතා.

1434. පියාණෙනි, කුකුළු ද වැල්ලු ද සිරිඳු ද කල්ඳු ද මෙහි නැත. එහෙත් හුදෙකලා වී වනයේ සොහොන මැද වළක් කණනෙහි. පියාණෙනි, කුමක් කැමැත්තෙහි ද?

1435. පුත්‍රය, ඔබ මුත්තණුවෝ නොයෙක් රෝගයෙන් දුකින් පීඩා ලදහු බොහෝ දුබලයහ. අද මම ඔහු වළෙහි දමමි. ඔහුගේ ජීවත් වීම නො කැමැත්තෙමි.

1436. තොප වීසින් කෙල පාපසංකල්පයෙක් ලබන ලද යැ. හිතෙහි බව ඉක්මවා ගිය දරුණු පාපකම්යක් කරන්නෙහි ය. පියාණෙනි, ජරාවට පත් නෙපි මෙබඳු ක්‍රියාවකින් (සංග්‍රහ) ලබන්නහු ය. පාරම්පරික වාරිත්‍රය අනුව සිරිත් පවත්වන මමත් ඔබ වළට දමමි.

1437. කුමාරය, නුඹ පරොස් බසින් මට ගටා බෙණෙහි. පුත්‍රය නෝ මාගේ ඖරස පුත්‍ර වුවද මා කෙරෙහි අනුකම්පා නැත්තෙහි.

1438. පියාණෙනි, මම තොපට අනුකම්පා නැත්තෙමි නො වෙමි. තොප කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇත්තෙමි. පාපකම්යක් කරන තොප (ඉන්) මුදලත්තට සුදුස්සෙමි.

1439. වසිවයය, පාපි පැවැතුම් ඇති යමෙක් නිරපරාධ මවු-පියනට හිංසා කෙරේ ද හේ මරණින් මතු සැක නැතිව ම නරකයට යන්නේ ය.

1440. වසිවයය, යමෙක් මව්පියන් කැමෙන් බීමෙන් උවටැන් කෙරේ ද හේ මරණින් මතු සැක නැති ව ම දෙව්ලොවට යන්නේ ය.

1441. පුත්‍රය, නුඹ මට හිතානුකම්පා නැති නො වෙහි. නුඹ මට හිතානුකම්පා ඇතියව. මම වනාහි තොපගේ මව කියන හෙයින් මෙ වැනි දරුණු පාප කර්මයක් කරමි.

1442. යා නෙ සා හරියා අනරියරූපා.
මාතා මමෙසා සකියා¹ ජනෙකති
නිදධාපයෙතං සකා අභාරා
අඤ්ඤමපි නෙ සා දුඛාමාවහෙය්‍ය.

1443. යා නෙ සා හරියා අනරියරූපා
මාතා මමෙසා සකියා ජනෙකති,
දනතා කරෙණුව වසුපනීතා
යා පාපධම්මා පුනරාවජාතුති.

8. තකකලජාතකං.

1444. කිනොත වතං කිමන ඩුභවරියං
කිසස සුවිණණසස අයං විපාකො,
අකධාහි මෙ ඩුභමණ ඵතමසං.
කසමා හි තුමහං දහරා න මීයරෙ.

1445. ධම්මං වරාම න මුසා හණාම
පාපානී කම්මානී විවජ්ජයාම,
අනරියං පරිවජෙජමු සබ්බං
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

4446. සුඤ්ඤාම ධම්මං අසතං සතං ව
න වාපි ධම්මං අසතං රොචයාම
හිතා අසනොත න ජහාම සනොත
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1447. පුඤ්ඤව දනා සුමනා හවාම
දදමපි වෙ අකමනා හවාම,
දැඩාපි වෙ නානුතප්පාමා² පච්ඡා
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1448. සමමණ මයං ඩුභමණ අද්ධිකෙ ව
වණ්ඤකෙ යාවනකෙ දළිඤ්ඤ,
අනෙකන පානෙන අභිතප්පායාමා³
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1. ජාතියා - මඡසං.
2. දුකා - ඕච්චි.
3. නානු තපාමි - මඡසං.
4. අභිතපාමි - මඡසං.

1442. උතුම් පැවැතුම් නැති, තොපගේ යම් බිරිඳක් වේ ද, මැය මා ප්‍රසූත කළ මාගේ මව වෙයි. මැය ගෙන් ඉවත් කළ මැනව. ඔ තොපට වෙනත් කරදර පවුඤ්චන්තී ය.

1443. උතුම් පැවැතුම් නැති, තොපගේ යම් බිරිඳක් වූ ද, මෝ මා ප්‍රසූත කළ මාගේ මව වෙයි. ඇතින්තක මෙන් දමනය වූ වසඟ වූ පාප ගති ඇති ඔ නැවත පැමිණේවා!

8. තක්කල ජාතක යි.

1444. තා සමාදන් වූ චුතය කුමක් ද? උත්තම වයභාව කුමක් ද? මේ විපාකය කෙබඳු සුවර්තයක් පිරිමෙන් ලද්දේ ද? බමුණ, මේ කරුණු මට කියව. තොපගේ ගෙඹි බාලයෝ කවර හෙයින් නො මියන්නෝ ද?

1445. දස පුණ්‍යක්‍රියා ධර්මයෙහි හැසිරෙමිහ. බොරු නො කියමිහ. ප්‍රාණඝාතාදී පාපකර්මයන් දුරු කරමිහ. නින්ද කටයුතු ක්‍රියා සියල්ල දුරු කරමිහ. එ හෙයින් අප බාලයෝ (අකාලයෙහි) නො මැරෙති.

1446. සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද ධර්ම අසමිහ. අසත්පුරුෂයන්ගේ ධර්ම රූචි නො කරන්නමෝ වෙමු. අසත් පුරුෂයන් හැර සත්පුරුෂයන් හරින්නමෝ නො වෙමු. එ හෙයින් අප බාලයෝ (අකාලයෙහි) නො මැරෙති.

1447. දනය දෙන්නට පෙර සතුටු සිතැත්තමෝ වෙමු. දෙමිතු දු සතුටු සිතැත්තමෝ වෙමු. දනය දීමෙන් පසුව (සිතා) පසු-තැවිලි වන්නමෝ නො වෙමු. එහෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1448. ශ්‍රමණයන් ද බමුණන් ද මගීයන් ද ඉණ කියා යදින්නන් ද යාවකයන් ද දිළින්නන් ද යි හැම දෙන ආහාර පානයෙන් සන්තර්පනය කරමු. එ හෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

370 ජාතකපාළි-දසකතිපාතො

1449. මයඤ්ච හරියා නාතිකකමාම
අමෙහ ව හරියා නාතිකකමනති,
අඤ්ඤත්‍ර තාහි බ්‍රහ්මචරියං වරාම
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1450. පාණාතිසාතා වීරමාම සබ්බෙ
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයාම,
අමජ්ජපා නො ව මුසා හණාම
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1451. එතාසු වෙ ජායරෙ සුඤ්ඤමාසු
මෙධාවිනො භොනාහි පහුතපඤ්ඤා¹
බ්‍රහ්මස්සතා වෙදගුනො ව² භොනාහි
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1452. මාතාපිතා ව හඬීනී භාතරො ව
පුඤ්ඤා ව දරා ව මයඤ්ච සබ්බෙ,
ධම්මං වරාම පරලොකහෙනු.
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1453. දසා ව දසෙසා³ අනුජීවිනො ව
පරිවාරකා කම්මකරා ව සබ්බෙ,
ධම්මං වරනති පරලොකහෙනු
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1454. ධම්මො හවෙ රකකති ධම්මචාරී.
ධම්මො සුචිණ්ණෙණ සුඛමාවහාති
එසානිසංසො ධම්මෙ සුචිණ්ණෙණ
න දුගහතිං ගච්ඡති ධම්මචාරී.

1455. ධම්මො හවෙ රකකති ධම්මචාරී.
ජකනං මහනනං වීය වස්සකාලෙ,
ධම්මෙන ගුණො මම ධම්මපාලො
අඤ්ඤස්ස අධිති සුඛි කුමාරොති.

9. මහාධම්මපාලජාතකං.

1. පහුඤ්ඤා - මජ්ඣ., බ්‍රහ්ම., -සා.
2. වෙදගුණා - මජ්ඣ.
3. දසෙසා - මජ්ඣ., දසී - සා.

1449. අපි දු භායඤ්චන් ඉක්මවා නො යමිහ. භායඤ්චෝ ද අප ඉක්මවා නො යති. ඔවුන් හැර අනෙක් ස්ත්රීන් කෙරෙහි බලසර හැසිරෙමිහ. එහෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1450. අපි හැම දෙන ප්‍රාණසාතයෙන් වළකිමු. ලොව (හිමියන්) නුදුන් දය දුරු කොට වාසය කරමිහ. මත්පැන් නො බොමු. බොරු ද නො කියමු. එ හෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1451. සුසිල්වත් මේ අප උතුම් ස්ත්රීන් කෙරෙහි දරුවෝ උපදිත් ද, ඔවුහු ධාරණ ශක්තිය ඇති මහනුවණැත්තෝ වෙති. බහුශ්‍රැත වෙති. වේදයෙහි පාරප්‍රාප්තයෝ වෙති. එහෙයින් අප බාලයෝ නො මැරෙති.

1452. මවුපියෝ ද සහෝදරසහෝදරියෝ ද දරුවෝ ද බිරියෝ ද යි අපි හැම දෙනමෝ පරලොව සලකාගෙන පුණාක්‍රියාවන්හි හැසිරෙමිහ. එහෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1453. දසිදසයෝ ද අප නිසා දිව් රැක ගත්තෝ ද පිරිවර ජනයෝ ද කම්කරුවෝ ද යි හැම දෙන පරලොව සලකා පුණාක්‍රියාවන්හි හැසිරෙති. එ හෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1454. කුශල ධර්මය, ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නහු ඒකාන්තයෙන් රකි. මනා ලෙස පුරුදු කළ කුශලය සුව ගෙන දෙයි. මනා ලෙස පුරුදු කළ කුශලයෙහි තෙල ආනීඛංසය වෙයි. දම්සැරි තෙමේ දුගතියට නො යයි.

1455. කුශල ධර්මය දම්සැරියා වැසි සමයෙහි මහත් කුඩයක් සේ ඒකාන්තයෙන් රකි. කුසල් බෙලෙන් රක්ෂිත වූ මාගේ දම්පල් කුමර සුව ඇත්තේ වෙයි, මෙය අනෙකකුගේ ඇට වේ යයි.

9. මහාධම්මපාල ජාතක යි.

1456. නාසමසෙ කතපාපමභි නාසමසෙ අලිකවාදිනෙ,
නාසමසතතධම්ප ඤ්ඤමභි¹ අතිසනොතපි² නාසමසෙ.
1457. භවතභි භෙකෙ පුරිසා ගොපිපාසකජාතිකා,
සසතභි මඤ්ඤ මිඤ්ඤාති වාචාය න ච කමුචුනා
1458. සුකඛඤ්ජලී පග්ගභිතා වාචාය පළිගුඤ්ඤිතා,
මනුසස ථෙඤ්ඤ නාසිදෙ යසමිං නභී කතඤ්ඤිතා.
1459. න භි අඤ්ඤාඤ්ඤා³ විඤ්ඤානං ඉඤ්ඤිතං පුරිසාන⁴ වා,
නානාව කතවා සංසග්ගං තාදිසමපි නාසමසෙ.
1460. අනරියකමමං ඔකතනාතං⁵ අඤ්ඤාතං⁶ සබ්බ සාතිතං,⁷
නිසිතංච පටිච්ඡතතං තාදිසමපි නාසමසෙ.
1461. මිඤ්ඤරුපෙනිධෙකච්චෙව සාබ්බලොභ⁸ අවෙතසා,
විච්චෙභි උපායෙහි⁹ තාදිසමපි නාසමසෙ.
1462. ආමිසං වා ධනං වාපි යඤ්ඤ පසසති ත්ඤ්ඤියො,
දුභිං¹⁰ කරොති දුමමධො තඤ්ඤි ඤ්ඤවිනා¹¹ ගච්ඡති.
1463. මිඤ්ඤරුපෙන ඛභවො ජනනා සෙවතභි සඤ්ඤවො,
ජගෙ කාපුරිසෙගෙනෙ කුකඤ්ඤවො වීය සෙනකාං.
1464. යො ච උප්පතිතං අඤ්ඤං න ඛිප්පමනුඤ්ඤිකඛිති,
අමිඤ්ඤවසමනෙච්චි පච්ඡා ච මනුතප්පති.
1465. යො ච උප්පතිතං අඤ්ඤං ඛිප්පමෙච නිබ්බොධති,
මුච්චතෙ සතතුසම්බොධා කුකඤ්ඤවො වීය සෙනකාං.
1466. තං තාදිසං කුටමිච්චොධ්ඛිතං¹² චනෙ
අධමමිකං නිච්චවිධිංසකාරිතං,
ආරා විචජ්ජෙය්‍ය නරො විචකඛිඤ්ඤො
සෙනං යථා කුකඤ්ඤවො වංසකානනෙ'ති,

10. කුකඤ්ඤවජාතකං.

1. නාසමසෙ අඤ්ඤතථ පඤ්ඤමභි - සා.
2. අනාසනොතපි - මජ්ඣ.
3. අඤ්ඤාඤ්ඤා - සා.
4. පුරිසානං - මජ්ඣ.
5. මුඤ්ඤතනං - සා.
6. අඤ්ඤං - මජ්ඣ.
7. සාචිතං - මජ්ඣ.
8. සාබ්බලොභ - මජ්ඣ. සා.
9. උපායනි - මජ්ඣ. සා.
10. දුභිං - මජ්ඣ. සා.
11. භනවිනාන - මජ්ඣ. සා.
12. කුටි - මජ්ඣ.

1456. පවු කළ පුද්ගලයා කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. බොරු කියන්නහු කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. ආත්මාචාරයට ම නුවණ යොදා ගන්නා පුද්ගලයා කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. අති ශාන්ත පුද්ගලයා කෙරෙහි ද විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1457. සමහර පුරුෂයෝ පිපාසිත ගවයන් වැනියහ. ඔහු මිතුරන් වචනයෙන් කාදමති. ක්‍රියාවෙන් කිසිත් නො කරති.

1458. කළඟුණ නො දන් බොරු ඇදිලි බැදීම පමණක් ඇති නිසරු මිනිසා කරා නො යන්නේ ය.

1459. වහා වෙනස් වන ස්වභාව ඇති ස්ත්‍රී පුරුෂයන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය. හිතෙහි නො වූවෙක් නොයෙක් හේතු දක්වමින් (මිතුරකුයේ) එක් වන්නේ ද එ වැන්නහු විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1460. අනායථ ක්‍රියාවට බැසගත් සථීර වචන නැති අවකාස ලද කල්හි හැම දෙනා නසන හෙයින් කොපුවෙක ලූ තියුණු කඩුවක් වැනි පුද්ගලයා විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1461. මෙහි (මෙ ලොවැ) යම් කෙනෙක් මිත්‍රප්‍රතිරූපක ව කද හිතැත්තාහු නමුදු සිලිටි බසින් බෙණෙමින් නානාවිධ කෙරුවක පැවැතුම් ඇත්තෝ වෙත් ද එ වැනියන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1462. එ බඳු මෝඩයා (මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයා) යම් මිතුරකුගේ නීවෙසකු ආහාරයක් හෝ ධනයක් හෝ දුටු වේ නම් මිතුරාට ද්‍රෝහ කොට එය පැහැර ගන්නේ ය. ඔහු ද (මිතුරා) නසාපියා යන්නේ ය.

1463. බොහෝ සතුරෝ මිත්‍රප්‍රතිරූපකයන් මෙන් ඇසුරු කෙරෙති. මේ වැනි නින්දනීය පුරුෂයන් උකුස්සා දුරු වීලිකුළු මෙන් දුරු කරන්නේ ය.

1464. යමෙක් (යමක් පිළිබඳ) හටගත් කරුණු වහා වචනා නො ගනී ද. හේ සතුරන්ගේ වසඟයට පැමිණ පසුව තැවේ.

1465. යමෙක් (යමක් පිළිබඳ) හටගත් කරුණු වහා වචනා ගනී ද. උකුස්සාගෙන් මිදුනු වීලිකුළු සේ සතුරු වියවුලෙන් මිදෙන්නේ ය.

1466. වනයේ අටවා තැබූ පාසයක් (මළපුඩුවක්) වැනි නො දැනුම් විනාශකාරී වූ ඔහු, උණ වනයේ වෙසෙන පිරික්සුම් නැණින් හෙබි ඇටිකුළා උකුස්සා දුරු කළා සේ දුරු කරන්නේ යි.

10. කුක්කුට ජාතක යි.

1467. අලංකාරො මට්ටකුණ්ඛලී
මාලාභාරි හරිවන්දනුසසදෙ,
බාහා පහසයා කන්දසි
වනමජේකි කිං දුකඛිතො තුවං.
1468. සොවණ්ණමයො පහසසරො
උප්පන්නො රථපඤ්ඤරො මම
තසස වකකයුගං න වින්දාමි
තෙන දුකෙකින ජහාමි ජීවිතං.
1469. සොවණ්ණමයං මණිමයං
ලොභමයං අථ රුපියාමයං,
පාවද රථං කාරයාමි තෙ
වකකයුගං පටිපාදයාමි තං.
1470. සො මාණවො තසස පාවදි
වන්දසුරියා උභයෙකු භාතරො,
සොවණ්ණමයො රථො මම
තෙන වකකයුගෙන සොභති,
1471. බාලො ඛො තවමසි මාණව
යො තවං පක්ඛසෙ අපක්ඛියං,¹
මඤ්ඤමි තුවං මරිසසසි
න හි තවං ලච්ඡසි වන්දසුරියෙ.
1472. ගමනාගමනමපි දිසසති
වණ්ණධාතු උභයෙකු වීරියො.
පෙතො පන නෙව දිසසති
කො නු ඛො කන්දනං බාලාතරො.
1473. සච්චං ඛො වදෙසි මාණව
අභමෙව කන්දනං බාලාතරො,
වන්දං විය දුරකො රුදං
පෙතං කාලකතාභිපක්ඛයෙ.
1474. ආදික්ඛං වත මං සන්තං සතසික්ඛං ව පාවකං,
වාරිනා විය ඔසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දුරං.
1475. අබ්බභි² වත මෙ සලලං යමාසි හදයනිසසිතං,⁴
යො මෙ සොකපරෙතසස පුත්තසොකං අපානුදි.
1476. සොභං අබ්බුළහසලොසමි වීතසොකො අනාවිලො,
න සොවාමි න රොදුමි තව සුඤ්ඤාන මාණවාති.

II. මට්ටකුණ්ඛලීජාතකා:

1. අපක්ඛියං - මජ්ඣ. - සතා
2. තවං - මජ්ඣ.

3. අබ්බුළහං - මජ්ඣ.
4. යමාසි හදයනිසසිතං. - මජ්ඣ. - සතා.

1467. නන් අබරණින් සැරැසී මටකොඩොල් පැළැඳූ විසිතුරු මල් දරන්නේ, රන්වන් සඳුන් ආලෝප කොට ගත් තෙපි මේ වන මැද හිසූ අත් බැඳගෙන කවර හෙයින් අඬන්නහු ද?

1468. රන්මුවා දීප්තිමත් රියමැදිරියක් මට ලැබිණ. ඊට රියසක් දෙකක් නොලබමි. ඒ නිසා උපන් දුකෙන් දිවි හරිමි.

1469. රන්මුවා, මිණිමුවා, ලොහොමුවා වූ හෝ රිදීමුවා රියක් ඔබට සාදමි. යම් බඳු රියක් කැමැත්තහු ද ඒ සක් යුගලය ඔබට ලබා දෙමි.

1470. ඒ මාණවකයා ඔහුට කීය. මාගේ රිය රන්මුවා වෙයි. දීප්තිමත් සඳහිරු දෙදෙනා සක් යුගලය (වශයෙන්) මාගේ රියට හොබෙන් වේ.

1471. මාණවකය, නොපැතියයුතු දෑ පතන තෙපි මෝඩයෙකි. තොප මියූ යෙහි යි සිතමි. තෙපි සඳහිරු නොලබන්නහු ය.

1472. ගමනා ගමන (උදවීම හා බැස යාම) ද හැඩහුරු කම හා පැහැය ද ගමන් මාර්ග දෙක ද පෙනේ. මිය ගිය තැනැත්තා දකින්නට නැත. අඬන්නවුන්ගෙන් කවරෙක් වඩා බාලාතර ද?

1473. මාණවකය, සත්‍යයක් කියෙහි ය. අඬන්නවුන් ගෙන් ඉතා බාලයා මම වෙමි. හඳ ඉල්ලා අඬන ගම්දරුවකු සේ මියූ පරලොව ගියකු පතන්නෙමි.

1474. ගිනෙල් ඉසින ලද ගින්නක් ලෙස ශෝක ගින්නෙන් ඇවිල ගෙන සිටි මා, ජලය ඉසින ලද කලෙක මෙන් සියලු දහය නිවී ගියේ ය.

1475. සොවින් පෙළුණු මාගේ, පුත්‍ර ශෝකය යමෙක් නැති කෙළේ ද, හේ මාගේ හදවතේ පැවැති ශෝකය නමැති හුලු ද එකාන්තයෙන් උදුරා දුමි ය.

1476. තරුණය, ඒ මම උපුටා හළ ශෝක නමැති උල ඇත්තෙමි. ශෝකය නැත්තෙමි. නොකැළඹුණ සිතැත්තෙමි. තොප ගේ බස් අසා ශෝක නොකරමි. නොහඬමි.

11. මට්ටකුණ්ඩලී ජාතක යි.

1477. අපවනතාපි දිව්‍යනති සනොනා ලද්ධාන භොජනං,
කිමෙව සං පවමානො යං න දජ්ජා න තං සමං.
1478. මචෙජරා ච පමාද ච එවං දනං න දීයති,
පුඤ්ඤං ආකඛ්ඛිමානෙන දෙයාං භොති විජානතා.
1479. යසෙසව භීතො න දදති මච්ඡරී තදෙව අදදතො භයං,
ඒසව්ජා ච පිපාසා ච යසෙස භායති මච්ඡරී.
තමෙව බාලං ඵුසති අසමිං ලොකෙ පරමෙ ච.
1480. තසමා විනෙයා මචෙජරං දජ්ජා දනං මලාභිභු,
පුඤ්ඤානි පරලොකසමිං පතිට්ඨා භොතති පාණිනං.
1481. දුග්දං දදමානානං දුක්ඛරං කමම කුඛ්ඛතං,
අසනොනා නානුකුඛ්ඛතති සතං ධම්මො දුරතතයො.
1482. තසමා සතඤ්ඤා අසතඤ්ඤා නානා භොති ඉතො ගති,
අසනොනා නිරයං යනති සනොනා යනතපරායනා.
1483. අපපසමකෙ පචෙච්ඡතති ඛ්‍යුතොකෙ න දිව්ජරෙ,
අපපසමා දකඛිණං දිනතා සභසෙසන සමං මිතා.
1484. ධම්මං චරෙ යොපි සමුඤ්ජකං චරෙ
දුරඤ්ඤා පොසං දදං අපපකසමිං,
සතං සභසිසානං සභසිසයාගිනං
කලමපි නායසනති තරාවිධසිස තෙ.
1485. කෙනෙස යඤ්ඤා විපුලො මභයනො
සමෙන දිනතසස න අග්ගමෙති,
කරං සභසිසානං සභසස යාගිනං
කලමපි නායසනති තරාවිධසිස තෙ.
1486. දදනති භෙකෙ විසමෙ නිවිට්ඨා
කුඛ්ඛතා' වඛිතවා අථ සොච්ඡිතවා,
සා දකඛිණං අඤ්ඤාමිඛා සදණ්ඩා
සමෙන දිනතසස න අග්ගමෙති
එවං සභසිසානං සභසසයාගිනං
කලමපි නායසනති තරාවිධසිස තෙ'ති.

12. බිළාරකොසියජාතකං.

1. අපවනතොපි-මජ්ඣ.
2. ඵුසති - මජ්ඣ.
3. අපපමෙකෙ පච්ඡනති - මජ්ඣ.
4. ඛ්‍යුතා ඵකෙ - සා.
5. සමුඤ්ජකං - මජ්ඣ.
6. පුඤ්ඤරං - මජ්ඣ.
7. කුඛ්ඛතා - මජ්ඣ.

1477. නො පිසන සත්පුරුෂයෝ බොජුන් ලැබූ දෙන්නට කැමැති වෙති. පිසන බව යම් හෙයෙකින් දෙන්නට කැමැති නො වෙත් නම් සුදුසු නො වේ.

1478. මසුරුකම ක් නො සැලකිල්ලක් නිසා දන් නො දෙනු ලැබේ. පින් කැමැති නුවණැත්තා දන් දියයුතු වේ.

1479. දන් දීම නිසා සාපිපාසාවෙන් පීඩා විඳින්නට සිදු වේ ය යන බිය නිසා මසුරු පුභුලා නො දේ ද එය ම ඔහුට බිය වන්නේ ය. සාපිපාසා දෙකට මසුරා බිය වේ ද එය ම (ඔහු) දෙ ලොවැ දී පෙළයි.

1480. එ හෙයින් මසුරුකම මඬින්නේ මසුරුකම දුරු කොට දන් දෙන්නේ ය. කළ පින් ප්‍රාණින්ට පරලොව දී පිහිට වේ.

1481. මසුරු සිත් මැඩ දියයුතු බැවින් දන් දීම දුෂ්කර ය. අසත්පුරුෂයෝ (දනානිසංස නො දන්නෝ) ඔවුන් ගිය මහෙහි නො යත්. සත්පුරුෂයන් (බෝසත්වරු) ගිය මගැ යාම සෙස්සනට පහසු නො වේ.

1482. එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද මෙයින් මතු උපත වෙනස් වේ. අසත්පුරුෂයෝ නිරයට යති. සත්පුරුෂයෝ දෙවිලොව යති.

1483. ඇතැමෙක් මද වස්තුවකින් දුන් දෙත්. ඇතැමෙක් බොහෝ වස්තුව ඇතත් දන් නො දෙත්. මද වස්තුවෙන් දුන් දනය ද මහානිසංස ඇති හෙයින් ප්‍රමාණ කොට බැලීමේ දී දහසක් පමණ වැය කොට දුන් දන හා සම වේ.

1484. නො දහැමි ව සපයාගත් මුදලින් ඉසුරන් ලක්ෂයක් දෙනා දෙන දනයෝ ත්‍රිවිධ සුවර්තය පුරමින් අඹුදරුවන් ද රැකූ ගනිමින් දිළින්දකු ස්වල්ප වශයෙන් හෝ කරන පරිත්‍යාගයක සොළොසින් භාගයක් පමණ නො අගනාහ.

1485. දේය ධර්ම බොහෝ බැවින් විශාල වූ ලක්ෂයක් දෙනා එක් ව දෙන දනය, දහැමි ව සපයා ගත් දෙයින් දුන් දනය හා සම නො වන්නේ කවර කරුණකින් ද? දහැමි ව සපයා ගත් දෙයින් දන් දෙන දිළින්දගේ දනමය පින්කමේ (සොළොසින්) කොටසක් පමණවත් නො අගනේ කෙසේ ද?

1486. අනුන් තළා පෙළා අඬවා හිංසා කොට ඇතැම් කෙනෙක් දන් දෙති. එලෙස දුන් දන දහැමි ව සපයාගත් වස්තුවෙන් දිළින්ද දුන් දනය හා සමාන නො වේ. නො දහැමි වස්තුවෙන් යාග කළ ලක්ෂයක් දෙනාගේ දනය දිළින්දගේ දනයෙහි සොළොස්වෙනි කොටස තරම්වත් නො අඹී.

12. බිළාර කොසිය ජාතක යි.

1487. වණණවා අභිරූපොසි සතො සඤ්ජාතරොහීතො,
වක්කවාක සුරූපොසි වීජසන්නමුඛිඤ්ජියො.
1488. පාඨිනං¹ පාචුසං මච්ඡං වලඡං මුඤ්ජරොහිතං,
භග්ගාය තීරෙ නිසිඝොනනං² එවං භුඤ්ජයි භොජනං.
1489. න වාහමෙතං භුඤ්ජාමී ජඩ්ගලා නොදකානි වා,
අඤ්ඤිත්‍ර සෙවාලපණකා එතං මෙ සමම භොජනං.
1490. න වාහමෙතං සඤ්භාමී වක්කවාකසං භොජනං,
අභං හි³ සමම භුඤ්ජාමී භාමෙ ලොණියතෙලියං.
1491. මත්‍රසොසු කතං භතං සුචිමංසුපසෙවනං,
න ච මෙ තාදියො වණණො වක්කවාක යථා නවං.
1492. සමපසසං අතනනි වෙරං භිංසයං⁴ මාත්‍රසිං පජං,
උත්‍රසොසා සසසී හීතො තෙන වණණො තවෙදියො.
1493. සබ්බලොක වීරඤ්ඤාසී⁵ ධබ්බ පාපෙන කමුත්‍රා,
ලඤ්ඤා පිණ්ණො න පිණ්ණනි තෙන වණණො තවෙදියො.
1494. අභමපි සමම භුඤ්ජාමී අභිංසා⁶ සබ්බපාණිනං,
අපෙපාසුපෙකො නිරාසඛිති අසොකො අකුතො භයො.
1495. යො කරසු අත්‍රභාවං වීඨිවක්කසු සිලියං,
අභිංසාය වරං ලොකෙ පියො භොහිසි මමිච්ච.
1496. යො න භනනි න සාතෙති න ජිනානි න පාපයෙ,
මෙක්කංසො සබ්බභුතෙසු වෙරං තසස න කෙනවීති.

13. වක්කවාකජාතකං.

1. පාඨිනං - මජ්ඣ.
2. භග්ගා තීරෙ නිසිඝොනොසි - මජ්ඣ., සා.
3. අභංසි - සා.
4. භිංසාය - මජ්ඣ., සා.
5. වීරඤ්ඤාසි - මජ්ඣ. - සා.
6. අභිංස - මජ්ඣ.

1487. සක්වාලිභිණිය, (ඔබ) වර්ණවත් ශරීර ඇත්තහු ය. රූප සම්පන්න වූවහු ය. සන වූ සිරුරු ඇත්තහු ය. රන්වන් මනා රූ ඇත්තහු ය. පහන් වූ මුහුණ හා ඉඳුරන් ඇත්තහු ය.

1488. මෙසේ ගං තෙර සිටූ පෙට් මස්, ලූල් මස්, වලා මස්, මොදුව මස් හා රේ මස් බුද්ධිත්තහු ද?

1489. මිතුර, මේ සෙවෙල් සහ දියපරඬල් මගේ ආහාරය යි. මම මෙය හැර දියෙහි හෝ වනයෙහි හටගන්නා වූ වෙනත් මාංශයක් අනුභව නො කරමි.

1490. සෙවෙල් සහ දියපරඬල් සක්වාලිභිණියාගේ ආහාර යයි මම විශ්වාස නො කරමි. මිතුර, මම ගමෙහි උණු හා තෙල් මුසු ආහාර අනුභව කරමි.

1491. චක්‍රවාකය, මනුෂ්‍යයන්ට පිළියෙළ කළ මස් සහිත පටිත්‍ර ආහාරය බුද්ධන් ඔබට මෙන් එ බඳු පැහැයක් මට නැත.

1492. (තෙපි) ක්‍රෝධ සිතින් බලමින් මිනීසුන්ට හිංසා කෙරෙමින් තැනී ගත් සිතින් බුද්ධිත්තහු ය. එහෙයින් තොපගේ පැහැය මෙ බඳු වේ.

1493. කාකය, පාපකර්ම බලයෙන් සියලු ලෝකයා (ඔබට) විරුද්ධ ය. ඔබ ලද ආහාරය ඔබ නො පිනව යි. එ හෙයින් ඔබේ පැහැය මෙ බඳු වේ.

1494. මිතුර, මම වනාහි සවිසන්තට හිංසා නො කරන්නෙමි, මද වැයමකින් යුතු ව සැක රහිත ව ශෝක නැති ව බියකු දු නැති ව බුද්ධිමි.

1495. තෙපි, වැයම් කරව, සිය දුසිල් බව ඉක්මවා පවතු ව, (දුසිල් බව අත් හරුව) අහිංසක ව ලොවෙහි හැසිරෙව, මා මෙන් ලොවට ප්‍රිය වන්නහු.

1496. යමෙක් අනුන් නො නසා ද නො නස්වා ද ධන හානි නො කෙරේ ද, නො කරවා ද, සවි සතුන් කෙරෙහි මෙන් කෙරේ ද ඔහුට කිසිවෙක් වෙර නො කෙරේ.

10. චක්කවාක ජාතක යි.

1497. සචං කිරි තවම්පි භුරිපඤ්ඤා¹
 යා තාදිසි සිරි ධිති මුනී² ච,
 න තායතෙ භාවචසුපතීතං
 යො යාවකං භුඤ්ඤාසි අපසුසං.
1498. සුඛං දුකෙකින පරිපාවයනොතා
 කාලාකාලං විචිතං ඡන්දජනෙතො,³
 අසුඛස්ස ආරාගි අවාපුරනොතා
 තෙනාහං⁴ තුස්සාමි යවොදනෙන.
1499. කාලඤ්ඤා ඤාතවා අභිජිහනාය
 මනොතභි අසුං පරිපාවයිතවා,
 විජම්භිස්සං⁵ සිහවිජම්භිතාති
 තායිඤ්ඤායා දසකසි මං පුතාපි.
1500. සුඛිති ඵකෙ⁶ න කරොතති පාපං
 අවණ්ණසංසග්ගභයා පුනෙනෙ,
 පඤ්ඤා සමානො විපුලසුචිතභී
 කිං කාරණං මෙ න කරොසි දුකං.
1501. න පණ්ඩිතා අනතපුබ්බස්ස භෙතු
 පාපාති කම්මාති සමාවරතති,
 දුකෙකින චුට්ඨා ඛලිතභතාපි සනතා
 ඡන්ද ච දෙසා න ජහතති ධම්මං.
1502. යෙන කෙනචි වණ්ණණ්ණා මුදුනා දුරුණෙන වා,
 උඤ්ඤෙර දීනමත්තනං පච්ඡා ධම්මං සමාවරෙ.
1503. යස්ස රුකඛස්ස ඡායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
 න තස්ස සාඛං භඤ්ඤායා මිත්තදුට්ඨො හි පාපකො.
1504. යස්සාහි ධම්මං⁷ මනුජො විජඤ්ඤා
 යෙවස්ස කඛං විනයතති සනොතා,
 තං හිස්ස දීපඤ්ඤා පරායණඤ්ඤා
 න තෙන මිත්තං ජරයෙථ⁸ පඤ්ඤා.

1. භුරිප ඤාඤා - මජ්ඣං.
 2. මනී - මජ්ඣං.
 3. ඡන්දාජනෙනා - මජ්ඣං.
 4. තෙනාහං - මජ්ඣං.
 5. විජම්භිසං - මජ්ඣං.
 6. සුඛිති ඵකෙ - මජ්ඣං.
 7. යස්ස හි ධම්මං පුරියො විජඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 8. ජරයෙථ - සාං.

1497. මහානුවණැත්ත. යම්බඳු වූ ඔබ ව්‍යඤ්ජන ස්වල්පයක් සමග යවසාලේ බත් බුදින්නහු ය. ඔබගේ යම් සෞභාග්‍යයක්, ධෛර්යයක් හා සිහියක් වේ ද, එබඳු සෞභාග්‍යය විපතට පත් ඔබ නො රකියි. එ හෙයින් සෞභාග්‍යය උතුම් වෙයි, ප්‍රඥාව උතුම් නො වෙයි (යන) කීම සැබෑ වෙයි.

1498. මම දුකෙන් සැප දියුණු කරන්නෙමි සැඟවී විසීමටත් නො සැඟවී විසීමටත් (මෙය) යොග්‍ය සමය යයි සිතා සැඟවුණෙමි. දියුණුවට දෙර අරිනුයේ යවසාලේ බතින් ප්‍රීත වෙමි.

1499. වෑයම් කරන්නට යෝග්‍ය කාලය දැනූ නුවණින් දියුණුව වැඩි කර ගෙන සිංහයකු සේ විජ්‍යාභෞතය කරන්නෙමි. දියුණු වූ මා නැවත දකින්නහු ය.

1500. පණ්ඩිතය, සැප ඇත්තෝ පාපකර්ම නො කෙරෙති. තවත් කෙනෙක් අපකීර්තියට බියෙන් පාපකර්ම නො කෙරෙති. බොහෝ දේ සිතීමේ හැකියාව ඇති තෙපි කවර හෙයින් මට දුක් (කරදර) නො කරන්නහු ද?

1501. පණ්ඩිතයෝ ආත්මාර්ථය සලකා පාපකර්ම නො කරති. දුකට පත් වුවත් සම්පත් ගිලිහී ගියත් ඡන්දය නිසා හෝ දොෂය නිසා හෝ ධර්මය නො හරිත්.

1502. මොළොක් වූ හෝ දරුණු වූ හෝ කිසියම් ආකාර-යෙකින් තමාගේ දිනත්වය උපුටා හරින්නේ ය. ඉක්බිති ව සුවරිතයෙහි හැසිරෙන්නේ ය.

1503. යම් රුකකු සෙවණෙහි හුන්නේ වේ ද හොත්තේ වේ ද ඒ රුකෙහි අතු නො කඩනේ ය. මිත්‍රද්‍රෝහී කම දින හෙයින්.

1504. යම් පුරුෂයෙක් පුරුෂයකුගෙන් ධර්මය උගත්තේ ද, සැක දුරු කෙරේ ද එය ඔහුට පිහිටකි. පිළියරණෙකි. එ හෙයින් ඇදුරු ව සිටියහු සමග වූ මිතුරුබව දිරාපත් නො කරන්නේ ය.

1505. අලසො ගීභී කාමභොගී න සාධු
 අසඤ්ඤනො පබ්බජිතො න සාධු,
 රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී
 යො පඤ්ඤිතො කොධනො තං න සාධු.
1506. නිසම්ම ඛනිඤ්ජො කඨිරා නානිසම්ම දීසම්පති,
 නිසම්මකාරීතො රාජ යසො කිත්ති ව වඩ්ඪිති.

14. භූරිපඤ්ඤජාතකං.

1507. කීං සු නරො පපමධිවුකාලෙ
 කං වා වීජං කතමං වා සුතානං,
 සො මව්චො අසමීඤ්ඤි පරමි ලොකෙ
 කථං කරො සොඤ්ඤානෙන ඉඤ්ඤා.
1508. යසස් දෙවා පිතරො ව සබ්බ
 සිරිංසපා¹ සබ්බභූතානි වාපි,
 මෙතස්ස නිව්චං අපචිතානි භොතති
 භූතෙසු වෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.
1509. යො සබ්බලොකස්ස නිවාතවුත්ඨි
 ඉඤ්ඤී පුමානං සභ දුරකානං,
 ඛනානා දුරුභ්වනානං අපචිකකුලවාදී
 අධිවාසනං සොඤ්ඤානං තද්දු.
1510. යො නාවජානාති සභායමනෙන
 සිප්පෙන කුලායති ධනෙන ජව්වා,
 රූපිපඤ්ඤෙ අඤ්ඤාකාලෙ මුනිමා
 සභායෙසු වෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.
1511. මිත්තානි වෙ යසස් භවන්ති සනෙතා
 සංචික්ඛන්තා² අචිසංවාදකස්ස,
 න මිත්තදුක්ඛී³ සංචිභාගී ධනෙන
 මිත්තෙසු වෙ සොඤ්ඤානං තද්දු
1512. යසස් භරියා කුලාවයා සමග්ගා
 අනුබ්බතා ධම්මකාමා පජාතා,⁴
 කොලීනියා සීලවතී පතිබ්බතා
 දුරෙසු වෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.

1. සරිකපා - මජ්ඣ.
 2. සංචික්ඛන්තා - මජ්ඣ.
 3. න මිත්ත දුක්ඛී - මජ්ඣ.
 4. සජාතා - මජ්ඣ.

1505. කම්සැප විදින අලස ගිහියා නො මැනැවි. හික්මීම නැති පැවිද්ද නො මැනැවි. විමසීම රහිත ව ක්‍රියා කරන රජ නො මැනැවි. යම් පශ්ඨිතයෙක් කීපෙන ගතියෙන් යුතු වේ නම් හේ ද නො මැනැවි.

1506. ඝෂ්‍රිය තෙම පරිඝ්‍නාකාරී ව වැඩ කරන්නේ ය. නො විමසා නො කරන්නේ ය. රජතුමනි, පරිඝ්‍නාකාරීව වැඩ කරන්නාගේ යශස ද කීර්තිය ද වැඩේ.

14. භූරිපඤ්ඤා ජාතක යි.

1507. අභිවෘද්ධිය රුස්නා පුරුෂයා වේදය හෝ ශ්‍රාතය හදරා කවර ආකාරයෙකින් ක්‍රියා කිරීමෙන් දෙ ලොව ආරක්‍ෂා කර ගන්නේ වේ ද?

1508. සියලු දෙවියෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද දීර්ඝජාතිහු ද සියලු සත්ත්වයෝ ද මෙන් සිතින් පුදන ලද්දෝ ද මිනිසුන්ට එය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1509. යමෙක් ලෝකයා කෙරේ නිරහඬකාර පැවැතුම් ඇත්තේ ද, ස්ත්‍රීපුරුෂයන් සහ ළමයින් වරදවා කී බස් කමා කෙරේ ද, ගෞරෝසු කපා නැත්තේ ද ඉවැසීම ඇත්තේ ද එය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1510. යමෙක් යහළුවන් හා මිතුරන් කෙරේ ශිල්පය නිසා හෝ කුලය නිසා හෝ ධනය නිසා හෝ ජාතිය නිසා හෝ අවමානයට ලක් නො කෙරේ ද මනා සිහිය හා නුවණ ඇත්තේ ද එය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1511. රැවැටිලි නැතියන් හා සත්පුරුෂයෝ එකැතින් මිතුරු වෙත් ද විශ්වාස වෙත් ද මිත්‍රඥ්භි නො වෙත් ද, සිය ධනය මිතුරන්ට බෙදත් ද, මිතුරන් අතරේ ඒ විශ්වාසය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1512. යමකුගේ බිරිද සමාන වයස ඇත්තී ද සමගි සම්පන්න ද සෑමියා අනුව වසා ද ත්‍රිවිධ සුවරිත ක්‍රියාවන් කැමැත්තී ද දරුවන් ලබන්නී ද කුලවත් වී ද පතිව්‍රතා ගුණය ඇත්තී ද එය බිරියන් කෙරේ මඟුලෙකැ යි කියත්.

- 1513. යසස රාජා භූතපතී යසසසි
ජානාති සොවෙයා¹ පරකකමඤ්චි,
අද්දෙව්ජ්ඣිතාසු² හදයං මමනති
රාජ්ජු චෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1514. අනකඤ්චි පානඤ්චි දදති සද්ධො
මාලඤ්චි ගජධඤ්චි විලෙපනඤ්චි³,
පසනකච්චෙනා අනුමොදමානො
සගෙනසු චෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1515. යමරියධච්චෙන පුනනති වද්ධා⁴
ආරාධිතා සමවරියාය සනෙතා,
බහුසුතා ඉසයො⁵ සීලවනතං
අරහනනමජේඣ සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1516. එතාති චො සොඤ්ඤානාති ලොකෙ
වීඤ්ඤපසසඤ්ඤාති⁶ සුබ්බුද්ධාති,
තාතිධ සෙවෙච නරො සපඤ්ඤා
න හි මබ්බලෙ කිඤ්ඤනමජී⁷ සචචනති.

15. මහාමඩ්ගලජාතකං.

- 1517. උචෙධ්චි කණ්හ කිං සෙසි කො අපේඨා සුපිනෙ තෙන
යොපි තුයහ සකො භාතා හදයං වකුඤ්ඤා⁸ දකඤ්ඤං
තසස වාතා බලියනති සතො ජපති කෙසච.
- 1518. තසස නං වචනං සුඤ්ඤා රොහිණියාසස කෙසචො,
තරමානරුපො වුට්ඨාසි භාතුසොකෙන අට්ඨිතො.
- 1519. කීනතු උච්චිකතරුපොච කෙවලං ආරකං ඉමං,
සසො සසොති ලපසි කො නු තෙ සසමඤ්ඤි.
- 1520. සොචණ්ණමයං මණ්ඩමයං ලොභමයං අච රුපියමයං,
සබ්බසීලාපවාලමයං කාරයිසසාමී තෙ සසං.
- 1521. සතති අඤ්ඤපි සසකා අරඤ්ඤා වනගොචරා,
තෙපි තෙ ආනයිසසාමී කීද්දිසං සසම්චජ්ජි.

- 1. සොවෙයා - මජ්ඣ.
- 2. අද්දෙව්ජ්ඣි - මජ්ඣ.
- 3. විලෙපනඤ්චි - මජ්ඣ.
- 4. වද්ධා - මජ්ඣ.
- 5. ඉසයො - මජ්ඣ.
- 6. වීඤ්ඤපසසඤ්ඤාති - මජ්ඣ.
- 7. කීද්දිසං - සක.
- 8. වකුඤ්ඤා - මජ්ඣ.

1513. ජනපති වූ පරිවාර ඇත්තා වූ රජ යමකුගේ පවිත්‍රකම, එඩිතරකම, දතී ද (මෙ) මට පක්‍ෂපාතී ය නො වෙනස් වචන ඇත්තේ යයි දතී ද එය රජුන් කෙරේ මඟුලෙකැ යි කියත්.

1514. සැදහැනි ව පහන් සිතැනි ව සතුටු සිතින් කැමිබීම සුවදමල් වීලෙටුන් දේ ද එය ස්වර්ගගාමී මඟුලෙකැ යි කියත්.

1515. ඥානවෘත්ති වූ ප්‍රතිපත්ති ගරුක වූ සත්පුරුෂ වූ බහුශ්‍රැත වූ සිල්වත් වූ සෘෂිවරු ආර්යධර්මයෙන් පවිත්‍ර වෙන් නම් එය රහතන් වහන්සේ කෙරේ ලදමනා මඟුලෙකැ යි කියත්.

1516. මේ මංගලයන් ලෝකයේ නුවණැත්තන් විසින් සැපත් වැඩීමට හේතු වේ යයි පසසන ලද, එ හෙයින් නැණවත් මිනිසා ඒ මංගලයන් ම සොයන්නේ ය. මේ මංගලයන්ගෙන් තොර සත්‍ය වූ වෙනත් මංගල නැත.

15. මහාමහිල ජාතක යි.

1517. කේසවය, ඔබේ හදවත වැනි දකුණුඇස හා සම වූ සත නැමැති සිය සොහොයුරු කෙනෙක් වෙන් ද ඔහුගේ හදවත අපස්මාර වාතයෝ පෙළත්. කෘෂ්ණය නැගිටින්න. වැද හෝතේ කිම? තොපගේ නිදහැනීමෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද?

1518. රෝහණෙයාගේ කීම අසා ඉක්මන් වූ කේසව තෙම සෝචුරු සොචින් පීඩාවට පැමිණ නැගීසිටියේ ය.

1519. උමතුඩුවකු සේ ආරවතී පුරය පුරා යමින් සාවා සාවා ය යි කුමට කියහි? ඔබගේ සාවා ගත්තේ කවරෙක් ද?

1520. රන්මුවා, මිණිමුවා, ලොහොමුවා, රිදීමුවා, සක්මුවා සෙල්මුවා, පබළුමුවා සාවකු ඔබට සාදවමි.

1521. වනයේ හැසිරෙන වෙනත් සාවෝ ද ඇත. තොපට ඔවුන් ද ගෙනෙන්නෙමි. තෙපි කෙබඳු සාවකු කැමැත්තහු ද?

- 1522. නවාහමෙතං ඉච්ඡාමී යෙ සසා පඨවිං සිතා,
වඤ්ජනො සසම්ච්ඡාමී තමෙම ඔභර කෙසවි.
- 1523. සො නුන මධුරං ඤාති ජීවිතං වීජතිස්සසි,
අපඤ්චියං යො පඤ්චසි වඤ්ජනො සසම්ච්ඡසි.
- 1524. එවංඤ්ච කණ්ඨ ජානාසි යදඤ්ඤමනුසාසසි
කසො පුරෙ මතං පුත්තං අජ්ජාපිමනුසොවසි.
- 1525. යං න උඛො මනුසෙසන අමනුසෙසන වා පුත,
ජාතො මෙ මාමරී පුත්තො ඤාතො උඛො අඋඛීයං.
- 1526. න මනතා මුලභෙසජ්ජා ඔසධෙහි ධනෙන වා,
සසතා ආනයිතුං කණ්ඨ යමෙපතමනුසොවසි.
- 1527. යස්ස එතාදිසා අස්ස අමච්චා පුරීසපණ්ඩිතා,
යථා නිජ්ඣාපයෙ අජ්ජ සතො පුරීසපණ්ඩිතො.
- 1528. ආදිත්තං වත මං සන්තං සතසිත්තං ව පාවකං,
වාරිතා විය ඔසිඤ්ඤං සඛං නිඛාපයෙ දරං.
- 1529. අඛචී වත මෙ සලා යමාසි හදයනිසසිතං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුත්තසොකං අපානුදි.
- 1530. සොහං අඛුඤ්ඤාසලොසම් වීතසොකො අනාවිලො,
න සොවාමී න රොදමී තව සුචාන මාණව.
- 1531. එවං කරොතති සපඤ්ඤා යෙ භොතති අනුකම්පකා,
නිවත්තයතති සොකමා සතො ජෙට්ඨංව භාතරතති:

16. සතපණ්ඩිතජාතකං.

දසකනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දතා:

දඤාකණ්ඨධනඤ්චියසභිඛවරො
 රාජා සත්තාහ සසඛ තසකළිතා,
 ධම්මං ඤාතඤ්චකුණ්ඛලීභොජනද්
 වසකවාක සුභුරීසසොඤ්චී සතො.

1. පත - මජ්ජ.

1522. පොළොවේ වෙසෙන භාද්‍රිත් මම නො කැමැත්තෙමි. හදේ භාවා (ලබනු) කැමැත්තෙමි. කේසව, ඒ භාවා මට ගෙන දෙන්න.

1523. ප්‍රිය ඤාතිය, හදෙන් භාවා පතන තෙපි එකාන්තයෙන් මධුර වූ ජීවිතය අත් හරින්නහු ය. යම් බදු තෙපි නො පැතියයුත්තක් පතන්නහු ද එ හෙයිනි.

1524. කෘෂ්ණය, ඉදින් මෙසේ දැන්නේ නම් අනෙකකුට අනුසාසනා කරනුයේ (කීම) පෙර මළා වූ පුත්‍රයාට අදත් ශොක කරන්නේ කවර හෙයින් ද?

1525. උපන් මාගේ පුතා නැවත නො මැරේව යි මනුෂ්‍යයකු විසින් හෝ අමනුෂ්‍යයකු විසින් හෝ ලද නො හැකි ය. එ හෙයින් ලද නො හැකි දෙය කොතැනින් ලැබේ ද?

1526. කෘෂ්ණය, මියගිය යමකු නිසා නැවැත නැවැත ශොක කෙරෙහි ද (මළහු) මන්ත්‍ර බලයෙන් හෝ බෙහෙත්වුල් බලයෙන් හෝ අන් ඔහු බලයකින් හෝ ධන බලයෙන් හෝ ගෙනෙන්නට නො හැකි ය.

1527. පුත් සොවින් පෙළුණු මට සතපණ්ඩිත තෙම අද කරුණු වටහවා ශොකය නැති කෙළේ ය. සෙස්සනටත් මේ වැනි පණ්ඩිත ඇමැතිවරු වෙන් නම් කවර ශොකයෙක් ද?

1528. ගිතෙල් ඉසින ලද ගින්නක් ලෙස ශොක ගින්නෙන් ඇවිලගෙන සිටී මා, ජලය ඉසින ලද කලෙක මෙන් (මාගේ) සියලු දහ නිවීගියේ ය.

1529. සොවින් පෙළුණු මාගේ පුත්‍රශොකය යමෙක් නැති කෙළේ ද හේ මාගේ හදවතේ පැවැති ශොකය නමැති හුල ද එකාන්තයෙන් උදුරාදැමී ය.

1530. ඒ මම උපුටාලූ ශොකය නමැති හුල් ඇත්තෙමි. ශොක රහිතයෙමි. නො කැළඹුණ සිතැත්තෙමි. තොපගේ බස් අසා ශොක නො කරමි. නො හඬමි.

1531. යම් කෙනෙක් අනුකම්පා ඇති ප්‍රාඥයෝ වෙන් ද දෙටු සොහොයුරු සතයා මෙන් ජනයා සොවින් දුරු කෙරෙත්.

16. සතපණ්ඩිත ජාතක යි.

දසක නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය :

වතුදවාරජාතක යැ කණහ ජාතක යැ වතුපොසරීක ජාතක යැ සඬිකජාතක යැ කණඳිපායන ජාතකයැ නිග්‍රොධ ජාතකයැ තකකළ ජාතක යැ මහා ධම්මපාලජාතක යැ කුකඤ්චජාතක යැ මට්ටකුණ්ඩලී ජාතක යැ බිළාරකොසිය ජාතක යැ වකකවාකජාතක යැ භූරිපඤ්ඤජාතක යැ මහාමඬාල ජාතක යැ සතජාතක යි සොළොසකි.

388 ජාතකපාළි- එකාදසකනිපාටො

1532. තසස නාගසස විපවාසෙන
වීරුළා සලලකී ව කුටජා ව,
කුරුවිඤ්ඤකරවරා භිසසාමා¹
නිවාතෙ පුජථිකා ව කණිකාරා.²
1533. කොවිදෙව සුවණණිකායුරා
නාගරාජං හරනති පිණේඛන,
යඤ්ඤ රාජා රාජකුමාරො වා
කවචමහි භෙසසති අසමභීතො.
1534. ගණනාති නාග කබලං මා නාග කීසතො හව,
බහුනි රාජකිච්චානී යානී³ නාග කරිසසසි.
1535. සා නුන සා කපණිකා අඤ්ඤා අපරිනායිකා,
බාණුං පාදෙන සලෙටති ගිරිං වණේඛාරණංපති.
1536. කා නු තෙ සා මහානාග අඤ්ඤා අපරිනායිකා,
බාණුං පාදෙන සලෙටති ගිරිං වණේඛාරණංපති.
1537. මාතා මෙ ස මහාරාජ අඤ්ඤා අපරිනායිකා,
බාණුං පාදෙන සලෙටති ගිරිං වණේඛාරණංපති.
1538. මුඤ්ඤිචෙතං මහානාගං යො යං හරනී මාතරං,
සමෙතූ මාතරා නාගො සහ සබ්බෙහි ඤානිති.
1539. මුඤ්ඤාච බන්ධනා නාගො කාසිරාජෙන පෙසිතො,
මුහුත්තං විසසමිඤ්ඤානං අගමා යෙන පබ්බතො.
1540. තතො ඤා නලිනීං ගන්තවා සීතං කුඤ්ඤරසෙවිතං,
යොණිඤාය උදකමාහන්වා මාතරං අභිසිඤ්ඤරං.
1541. කොයං අනරියො දෙවො අකාලෙන⁴ පි වසසති,
ගතො මෙ අනුජො පුඤ්ඤා යො මයං පරිවාරකො.
1542. උලෙඨහි අමම කීං සෙසි ආගතො ත්‍යාහමත්‍රණං,
මුඤ්ඤාමහි කාසිරාජෙන වෙදෙහෙන යසසසිතා.
1543. වීරං ජීවතු ඤා රාජා කාසීතං රඨවඤ්ඤානො,⁵
යො මෙ පුත්තං අමොචෙසි සද වුඤ්ඤාපවායිකනති:⁶

1. මාතුපොසකජාතකං.

1. සලලකීයා ව කුටජා - සා.	6. නලීතං - සා.
2. භිසාමාව - සා භිසසාමා ව - මජ්ඣං.	7. මාණිව්‍යා - සා, මජ්ඣං.
3. කණිකාරා - මජ්ඣං, සා.	8. අකාලෙන පවසනී - මජ්ඣං.
4. තානී - මජ්ඣං.	9. රඨවඤ්ඤානො - මජ්ඣං, සා.
5. අසාසිඤ්ඤාන - මජ්ඣං.	10. වුඤ්ඤාපවායිකං - මජ්ඣං. වුඤ්ඤා - සා.

1532. මාගේ පුත්‍රයා වන ඇතා වෙන් ව ගිය නිසා ඉදුසල් ගස් කෙළිඳ ගස් හා කුරුඳු ගස් ද ඉළක් ආදී තෘණ වර්ග ද බොධිභවු ගස් ද වැඩුණාහ. කඳු පවුලැ කිණිහිරි ගස්හි මල් පිපී ගියහ.

1533. යම් කිසි තැනෙකැ රන් අබරණ සහිත රාජ රාජමහා- මාත්‍රයෝ ඇතා ආහාරයෙන් පෝෂණය කරන් ද. යම් ඇතකු පිට රජෙක් හෝ රාජ කුමාරයෙක් හෝ හිඳ ගෙන බිය රහිත ව සතුරන්ගේ යුද ඇඳුම් චීනාශ කෙරේ ද,

1534. නාගය, (හස්තිය) ආහාර අනුභව කරව. නාගය, කෘශ නො වව, රාජ කටයුතු බොහෝ ඇත. ඒ කටයුතු කරන්නෙහි ය.

1535. දුකට පත් වූ අක්‍රී වූ අසරණ වූ ඒ මාගේ මව් ඇතිනි (හඬමින්) වණේඛාරණ පව්වෙහි කිලිඟුරන් (දවකඳන්) පයින් පොළනී සිතමි.

1536. මහානාගය, අක්‍රී වූ මහ පෙන්වන්නකු නැති ද වණේඛාරණ පව්වෙහි කිලිඟුරන් පයින් පොළන මි තොපට කවරක් වේ ද?

1537. මහරජ, අක්‍රී වූ මහ පෙන්වන්නකු නැති වණේඛාරණ පව්වෙහි කිලිඟුරන් පයින් පොළන මාගේ මැණියෝ ය.

1538. යම් ඇතෙක් මව පෝෂණය කෙරේ ද ඒ ඇතා මුදවු. සියලු නැයන් සමග (ගොස්) ඇතා මව හා එක් වේවා!

1539. කසි රජු විසින් බැම්මෙන් මුදවා යැවූ ඇතා මොහො- තක් වීඩා හැර, පව්ව යම් තැනක ද (එතැනට) ගියේ ය.

1540. ඉක්බිති ඒ ඇතා සිහිල් දිය ඇති ඇතුන් ගැවසුන විලට ගොස් පොඩින් දිය ගෙන මවට ඉස්සේ ය.

1541. නො කල්හි වස්තා මේ නොහොබනා වැස්ස කුමක් ද? යමෙක් මට උපසාරායක ව සිටියේ ද ඒ මාගේ පුත්‍රයා ගියේ ය.

1542. අම්මෙ, නැගීටින්න. වැතිර සිටිනේ කිම? ඔබේ පුතා වන මම ආවෙමි. නුවණැති පිරිවර ඇති කසි රජ විසින් මම මුදනු ලදිමි.

1543. හැම ද වැඩිහිටියන් සලකන යමෙක් මාගේ පුතා හිඳහස් කෙළේ ද කසි රජයන්ගේ රට දියුණු කරන ඒ රජ සැරදේවා.

1. මාතුපොසක ජාතක සි.

1544. සුඤ්ඤාති මයහං වචනං ජනිඤ්ඤා
අඤ්ඤාන පුණ්ණමහි ඉධානුපඤ්ඤා,
න බ්‍රාහ්මණෙ අඤ්ඤානෙ තිට්ඨමානෙ
ගතකඛමාහු දිපදනා¹ සෙට්ඨ,
1545. සුඤ්ඤාමී තිට්ඨාමී වදෙහි බ්‍රහ්මෙ
යෙනාසි² අඤ්ඤාන ඉධානුපඤ්ඤා,
කං වා ත්වමසං මධි පසුඤ්ඤානො
ඉධාගමා බ්‍රහ්මෙ තදිඤ්ඤා බ්‍රාහ්මී.
1546. දදහි මෙ ගාමවරානි පඤ්ඤා
දදිසතං සත්තගවං සතානි,
පරොසභස්සඤ්ඤා සුවණ්ණනිකෙඛ
හරියා ව මෙ සාදිසී දෙඛ දදහි.
1547. තපො නු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරුපො
මනනා නු තෙ බ්‍රාහ්මණ චිත්තරූපා,
යසඛව තෙ අසසවා සතානි කෙච්චි
අසං වා මෙ අභිජානාසී කඤ්ඤං.
1548. න මෙ තපො අසී න වාසි මනනා
යසඛාසී³ මෙ අසසවා නසී කෙච්චි
අසුඤ්ඤානෙ නාභිජානාමී කඤ්ඤං
පුට්ඨෙච්චි චො සඛනිමත්තමාසී.
1549. පටමං ඉමං දස්සනං ජානතො මෙ
න තාභිජානාමී ඉතො පුරුසා,
අසඛාහි මෙ පුට්ඨිතො එතමසං
කද ඤාහිං වා අහු සඛගමො නො.
1550. ගඤ්ඤාරාජස්ස පුරමහි රමෙම
අවසිමහසෙ තස්සයිලාය දෙව,
තස්සකාරමහි තිමිසසිකායං⁴
අංසෙන අංසං සමසට්ඨිමහ.
1551. තෙ තස්ස ධජාන උභො ජනිඤ්ඤා
සාරාණියං චිතිසාරිමහ⁵ තස්ස,
සායෙව නො සඛනිමත්තමාසී
තතො න පච්ඡා න පුරෙ අභොසී.

1. ජීවදිඤ්ඤා - මජ්ඣ., ස. 3.
2. යෙනාසී - මජ්ඣ.,
3. යසඛාව - ස. 3.
4. චිතිසකායං - ස. 3.
5. චිතිසාරිමහ - මජ්ඣ.

1544. රජතුමනි, මාගේ කීම ඇසුවමනා ය. ප්‍රයෝජනයක් සලකා ගෙන ජුණ්භ (නම්) ඔබ වෙත පැමිණියෙමි. දෙපා ඇත්තන් අතර උතුම් වූ රජතුමනි, බමුණන් ද මගියන් ද පැමිණ සිටිය දී (ඔවුන්) නො බලා යායුතු යයි (පවිටරු) නො කියති.

1545. බමුණ, (ඔබ කීම) අසමි. (මෙහි) සිටිමි, කියව. යම් ප්‍රයෝජනයක් සලකා මෙහි ආයෙහි ද? මා කෙරෙහි වූ කුමක් පතමින් මෙහි ආයෙහි ද? බමුණ, එය වහා කියව.

1546. ගම්වර පහක් ද දූස්සන් සියයක් ද ගවයන් සත් සියක් ද දහසකට වැඩි ස්වණ නිෂ්ක ද (ජාතිකුලාදීන්) මා හා සමාන බිරියන් දෙදෙනකු ද මට දුන මැනැවි.

1547. බමුණ, ඔබට උසස් වූ තාපස ගුණධර්මයෙක් ඇත් ද නැතහොත් විසිතුරු වූ මන්ත්‍ර තිබේ ද, නැතහොත් සුවච වූ කිසි යක්ෂ කෙනෙක් හෝ සිටිත් ද, නැතහොත් ඔබ විසින් මට කළ කිසියම් හිතකර කිසිවක් දන්නෙහි ද?

1548. මට තපසෙක් නැත, මන්ත්‍ර ද නැත, සුවච යක්ෂයෝ ද නැත. ඔබට කළ යහපතකු දු නො දනිමි. පෙර ඔබ හා සමාගමය පමණෙක් විය.

1549. දන්නා වූ මට මේ පළමු වර දැක්මයි. මීට පෙර ඔබ නො හඳුනමි. කවද කො තැනෙකැ අප හමුවීම සිදුවී ද? පුළුවස්නා ලද මට මෙය කියව.

1550. දේවයන් වහන්ස, ගන්ධාර රජතුමාගේ රම්‍ය තක්සලා නගරයෙහි විසුමහ. එහි ගනඳුරු (පැවැති) රැයෙකැ අංසයෙන් අංසය ගැටුමු.

1551. මහරජ, අපි එහිදී සිහි කළ මනා කතා කෙළෙමු. අප හමුවීම එ පමණෙකි. ඉන්පසු හමුවීමෙක් නො විය. ඉන් පෙර ද නො විය.

- 1552. යදු කදවී මනුජේසු බ්‍රහ්ම සමාගමො සප්පුරිසෙන භොති, න පණ්ණිතා සඛගතිසන්ථවානි පුච්චෙ කතං වාපි විනාසයනති.
- 1553. බාලා ච චො සඛගතිසන්ථවානි පුච්චෙ කතං වාපි විනාසයනති, බ්‍රහ්මචි බාලෙසු කතං විනාසනති තථා හි බාලා අකතඤ්ඤරූපා.
- 1554. ධීරා ච චො සඛගතිසන්ථවානි පුච්චෙ කතං වාපි න නාසයනති, අපමචි ධීරෙසු කතං න නාසනති තථා හි ධීරා සුකතඤ්ඤරූපා.
- 1555. දදුමී තෙ භාමවරානි පණ්ණි දසීසතං සත්තභවං සතානී, පරොසහස්සණ්ණි සුවණ්ණනිකෙඛ භරියා ච තෙ සාදිසී ඥො දදුමී.
- 1556. එවං සතං භොති සමෙව ච රාජ නකඛිකරාජාරීච තාරකානං, ආසුරතී කාසිපතී යථා අභං තයා හි මෙ සඛගමො අජ්ජ ලද්ධොති.

2. ජුණ්හජාතකං.

- 1557. යමසාකරො පුණ්ණකරොභමසමී සද්දන්තො සමණ්ණාභමණානං මහාරහො දෙවමනුස්සපුජිතො ධම්මො අභං දෙහි අධම්ම මහං.
- 1558. අධම්මයානං දළාමාරුහිඨො අසනාසනොතා බලවාභමසමී, ස කීස්ස භෙතුමිති තචජ්ජ දජ්ජං මහං අභං ධම්ම අදීනකපුබ්බං.
- 1559. ධම්මො භවෙ පාතුරහොසි පුච්චෙ පච්ඡා අධම්මො උදපාදී ලොකෙ, ජෙට්ඨො ච සෙට්ඨො ච සනාතනො ච ලයාහි ජෙට්ඨස්ස කනිට්ඨ මහා.

1552. බමුණ, යම් කලෙක සත්පුරුෂයන් හා හමු වීමක් වේ ද මොහොතක් පැවැති එකතුව හෝ බොහෝ කලක් පැවැති එක්වීම හෝ පෙර කළ දැය හෝ පඩිවරු විනාශ නො කරත්.

1553. අඟුරු මොහොතක් කල් හෝ බොහෝ කලක් හෝ පැවැති එකතුව නසත්, කළ ගුණ ද නසත්. බාලයන් කෙරේ කළ හොඳ වැනැයේ. ඒ එසේ මැ යි. අඟුරු කළ ගුණ නො දන්නාහු ය.

1554. ප්‍රාඥයෝ හමුවීම හෝ එක්ව වාසය හෝ පෙර කළ උපකාරයන් (දන්තා ගුණය) නො නසත්. නුවණැතියන් කෙරේ කළ හොඳ නො නැයේ. ඒ එසේ මැ යි. නැණැත්තෝ කළ ගුණ දන්නාහු ය.

1555. ඔබට ගම්වර පහක් ද දුස්සන් සියයක් ද ගවයන් සත් සියයක් ද දහසකට වැඩි ස්වණ් නිෂ්ක ද සමාන බිරියන් දෙදෙනකු ද දෙමි.

1556. රජතුමනි, සත්පුරුෂයන් හා එකතු වීම නිසා මෙසේ එය වෙයි. කසි රටේ අධිපති රජ, තාරකා මැද සඳුසේ (ක්‍රමයෙන්) පිරෙයි. මම ද අද ඔබතුමා දුන් ගම්වරුදීන් නිසා එසේ වෙමි. දැන් මා විසින් තොප හා සබඳමය ලබන ලදී.

2. පුණ්හ ජාතක යි.

1557. මම දෙවිමිනිසුන්ට යශස ගෙන දෙන්නෙක්මි. මම පින් කරන්නෙක්මි. මහණ බමුණන් විසින් නිතර පසස්නා ලද්දෙමි. මාර්ගය ලබන්නට සුදුස්සෙක්මි. දෙවිමිනිසුන්ගේ පිදුම් ලද්දෙමි වෙමි. අධර්ම නම් දිවාපුත්‍රය, මම ධර්ම දිවාපුත්‍රයා වෙමි. මට මහ දුන මැනැවි.

1558. (දහැමි නම් දේවපුත්‍රය,) මම නො දහැමි දෙවියා වෙමි. මම ඤක්කිමක් අධර්ම යානයට නැග ගනිමි. බලවනෙක් වීමි. මිතුර, කිසිවෙකුටක් නුදුන් වීරු මහ කවර හෙයින් අද මම ඔබට දෙමි ද?

1659. ලොවෙහි පළමු වැ ධර්මය පහළ විය. පසු වැ අධර්මය පහළ විය. (එ හෙයින්) ධර්මය ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙයි. ශ්‍රේෂ්ඨ වෙයි. පැරැණි ද වෙයි. අධර්ම දිවා පුත්‍රය, ඔබ කනිටු ය. වැඩි මහලු ධර්ම දිවා පුත්‍ර වූ මාගේ මගෙන් ඉවත් වෙව.

1560. න යාවනාය නපි පාවිරූපා
න අරහති¹ තෙහං දදෙයා² මග්ගං
සුඤ්ඤි නො භොතු උභින්නමජ්ජ
සුඤ්ඤිමි යො ජෙසසති තස්ස මග්ගො.
1561. සබ්බා දිසා අනුච්ඡවොහමසමි³
මහබ්බලො අමිතයසො අතුලො,⁴
ඉඤ්ඤි සබ්බෙහි උපෙතරූපො
ධම්මො අධම්මෙ කං කථං විජෙසසසි.
1562. ලොහෙන වෙ හඤ්ඤිති ජාතරූපං
න ජාතරූපෙන හතනති ලොහං,
සචෙ අධම්මො හඤ්ඤිති ධම්මමජ්ජ
අයො සුචණ්ණං විය දස්සනෙය්‍යං.
1563. සචෙ තුවං සුඤ්ඤිලො අධම්ම
න තුඤ්ඤි වඤ්ඤා⁵ ව ගරු ව අසී,
මග්ගං ව තෙ දම්ම පියාපපියෙන
වාචා දුරුක්ඛානිපි තෙ බමාමි.
1564. ඉදඤ්ඤි සුතවා වචනං අධම්මො
අවංසිරො පතීතො උඤ්ඤාදො,
සුඤ්ඤිකො වෙ න ලභාමි සුඤ්ඤිං
එකාවතා භොති හතො අධම්මො.
1565. බන්ධිබලො සුඤ්ඤිලං විජෙතවා
හතවා අධම්මං නිහතිති භුමො,
පායාසි විකො අභිරුඤ්ඤා සඤ්ඤා
මග්ගෙනො අතිබලො සච්චිතිකකමො.
1566. මාතාපිතා සමණවුහමණා ව,
අසමමානිතා යස්ස සකෙ අගාරෙ,
ඉධෙව නිකඛිපහ සරිරදෙහං
කායස්ස හෙද නිරයං චජනති,⁶
යථා අධම්මො පතීතො අවංසිරො.
1567. මාතාපිතා සමණවුහමණා ව,
සුසමමානිතා යස්ස සකෙ අගාරෙ,
ඉධෙව නිකඛිපහ සරිරදෙහං
කායස්ස හෙද සුගතිං චජනති
යථාපි ධම්මො අභිරුඤ්ඤා සඤ්ඤානති.

3. ධම්මජාතකං*.

1. අරහතො - සායා

2. දදෙයාං - මජ්ඣං.

3. අනුච්ඡවො - මජ්ඣං සායා.

4. අතුලො - මජ්ඣං, සායා

5. වඤ්ඤා - මජ්ඣං.

6. චජනති තෙ - මජ්ඣං.

ධම්මදෙවසුක්ඛජාතකං - මජ්ඣං, සායා.

1560. යැදීම නිසා ඔබට මග දෙන්නෙමි නම් යෝග්‍ය නො වේ. සුදුසු වචන කීම නිසා මහ දීම යෝග්‍ය නැත. අද අප දෙදෙනාගේ සටන වේවා! සටනින් යමෙක් දිනන්නේ ද ඔහුට මහ (හිමි) වේ.

1561. මම සියලු දිසාවන්හි පැතිර ගියෙමි, මහ බලාත්තෙමි, අප්‍රමාණ යහස් ඇත්තෙමි. මා හා සමානයෙක් නැත. හැම ගුණයන්ගෙන් සම්පූර්ණ වූ (මම) ධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා වෙමි. තෙපි කෙසේ දිනන්නෙහි ද?

1562. අයෝමය මිටියෙන් රන් ඒකාන්තයෙන් නැසේ. රනින් යකඩ නො නැසේ. අධර්මය අද ඔබේ ධර්මය නසයි. යම්විට මිටිය දැකුම්කලු රන් නසන්නා මෙනි.

1563. අධර්ම දේවපුත්‍රය, ඔබ සටන බලය කොට ඇත්තාව. ඔබට වැඩිහිටියෝ ද ගරුකටයුත්තෝ ද නැත. ඔබට මහ දෙනුයේ ප්‍රිය අප්‍රිය දෙදෙනාගෙන් ප්‍රියයකු ලෙසින් දෙමි. නපුරු ලෙස ඔබ කී වචන ද ඉවසමි.

1564. අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා මෙ බස් අසා, යුද්ධය රිසි වුවත් යුද්ධය (කරන්නට) නො ලබමි යි හිස යටිකුරු වැ පා උඩුකුරු වැ වැටුණි. මෙ පමණෙකින් අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා නටුයේ ය.

1565. යුද්ධය ජය ගෙන, අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා නසා බීමැ හෙළා සත්‍යය පරාක්‍රම කොට ඇති ඝණනී බලය මැ ඇති දෙවි පුත් තෙම සතුටු සිතැති ව දිව්‍ය රජයට නැගී මගින් ම ගියේ ය.

1566. යම් කෙනෙක් සිය නිවෙසෙහි මවුපියන්ට ද මහණ බමුණන්ට ද සැලැකිලි නො කෙරෙත් ද, ඔවුහු අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා නිරයට පිවිසියා සේ මරණින් මත්තේ නිරා වදිත්.

1567. යම් කෙනෙක් සිය නිවෙසෙහි මවුපියන්ට ද මහණ බමුණන්ට ද මානුෂීන් සලකත් ද ඔවුහු, ධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා දිව්‍ය රජයට නැග ගියා සේ, මරණින් මත්තේ දෙවිලොවැ උපදිත්.

3. ධම්ම ජාතක යි.

1568. එකා නිසිනො සුවිස ඤ්ඤතුරු
පාසාදමාරුයා අනිනදිතඛි,
යාචාමී තං කිනතරනෙත්තවතඛු
ඉමෙකරතතිං උභයො වසෙම.
1569. උකකිණ්ණනතරපරිඛං දළභමච්චාලකොවයකං,
රකඛිතං ඛග්ගහසෙඛි දුපචෙවසමීදං පුරං.
1570. දභරස්ස යුධිනො¹ වාපි ආගමො ව න විජ්ජති,
අර කෙන නු වණ්ණෙන සඛගමං ඉච්චසෙ මයා.
1571. යකෙඛාභමසමී කල්‍යාණි ආගතොසමී තචතතිකං²
කං මං නන්දය භද්දනෙත පුණ්ණකංසං දදමී තෙ.
1572. දෙවඤ්ඤා යකඛං අර වා මනුස්සං
න පඤ්ඤෙ උදයමතිවචමඤ්ඤං,
ගචෙච්ච කං යකඛ මහානුභාව
මාවසු ගන්තො පුනරාවච්චි.
1573. යා සා රතී උඤ්ඤා කාමභොගිතං
රතීසු සත්තා³ විසමං වරතතී,
මා තං රතීං ජීධි තුවං සුවිලිහිතෙ
දදමී තෙ රුපියං කංසපුරං.
1574. නාරිං නරො නිජ්ජකපයං ධනෙන
උසකංසති යතා කරොති ඡන්දං,
විපච්චණ්ණකො තච දෙව ධමෙමා
පච්චකඛතො රොකතරෙන එසි.
1575. ආයුඤ්ඤා වණ්ණඤ්ඤා මනුස්සලොකෙ
නිභීයති⁴ මනුජානං සුගතෙත,
තෙනෙව වණ්ණෙන ධනමපි තුඤ්ඤං
නිභීයති ජිණ්ණතරාසි අජජ.
1576. එවං මෙ පෙකඛමානස්ස රාජපුත්ති යසසස්සිති,
භායතෙ වත තෙ වණ්ණණ අභොරත්තානාමච්චයෙ.
1577. ඉමීනා ව කං වයසා රාජපුත්ති සුමෙධයෙ,
බ්‍රහ්මචරියං චරෙය්‍යාසි භියොයා වණ්ණච්චි සියා.

1. සුවිනො-සිඉ.
2. තචතතිකෙ-මජ්ඣ. සා.,
3. යං-භෙඤ්ඤ සත්තා,-සා.,
4. නභීයතී,-මජ්ඣ.

1568. පවිත්‍ර වස්ත්‍ර ඇඳ ගත්, මනා දෙව්වොර ඇති, ඉතා ශොභාසම්පන්න සිරුරැකි, කිඳුරු නෙත් වැනි නෙත් ඇති ඔබ පහයට නැඟී සිටියෙහි ය. භැරැසු මේ යහන මැද මේ රැය ගත කරමුය යි ඔබෙන් ඉල්ලමි.

1569. මේ පුරය තැනින් තැනැ දිය අගල් ආදිය ඇත. ශක්තිමත් අටල්ලෙන් හා දෙරකොටුවලින් යුක්ත ය. අසිපත් ගත්තන් විසින් රැකවරණ කරනු ලබන හෙයින් පිවිසිය නො හැකි ය.

1570. ළදරුවෙකුට හෝ සෙබළෙකුට හෝ (මේ නගරයට) පැමිණිය නො හැකි ය: කවර හෙයින් මේ වෙලාවෙහි මා හා සබභමයට කැමැත්තෙහි ද?

1571. සොඳුර, මම දෙවපුතෙක්මි. දිව්‍යානුභාවයෙන් නී වෙත ආවෙමි, ඔබට සෙත් වෙවා! අද මා පිනවන්න. ඔබට රන්මසු පිරුණු රන්තළිය දෙමි.

1572. යක්ෂය, උදය රජතුමා හැර අන් දෙවියකු, මිනිසකු හෝ යකෙකු නො පතමි. ඔබ යව, යළි (මෙහි) නො එව.

1573. රතීන් අතුරෙහි කාමහොඟීන්හට යම් උක්කමරතියක් වෙ ද යමක් නිසා සත්තියෝ විෂමාවාර කෙරෙත් ද, පියකරු සිනා ඇත්තිය තෙපි ඒ රතිය නො දිනව. තොපට රතීන් පිරවූ රිදීතළිය දෙමි.

1574. පින්වත, ඔබ මෝඩ මිනිසෙකි, කෙලෙස් රතියෙන් සන්තර්පණය වන්නෙක් බොහෝ වස්තුවෙන් ස්ත්‍රිය පොළඹවයි. ආසා කරවයි, ඔබේ ස්වභාවය ඊට වෙනස් ය. මද වූ ධනයක් ගෙනවුත් තිබෙන බව ප්‍රත්‍යක්ෂ හෙයිනි.

1575. ශොභන සිරුර ඇත්තිය, මිනිස්ලොව මිනිසුන්ගේ ආයුෂ ද, පැහැය ද පිරිහේ, එ හෙයින් තොපට දෙන ධනය ද (ක්‍රමයෙන්) පිරිහේ තෙපි අද බොහෝ දිරුවහු.

1576. යසස් ඇති රජ දියණියනි, දිවා රෑ ගෙවී යන්නා සමඟ බලා සිටිය දී ම ඔබ ගේ රූපය පිරිහීයයි.

1577. මනා පැහැති රජ දියණියනි, ඔබ මේ වියේ බඹසර කරව. බොහෝ වර්ෂවත් වන්නී ය.

1578. දෙවා න ජීරනී යථා මනුසසා
ගකෙත්ත සු තෙසං වලියො න භොනතී,
පුච්ඡාමී තං යකඛ මහානුභාව
කරන්තූ දෙවොන සරීරදෙභො.
1579. දෙවා න ජීරනී යථා මනුසසා
ගකෙත්ත සු තෙසං වලියො න භොනතී,
සුචෙ සුචෙ භීයාතරොච තෙසං
දිඛො ච වණ්ණණ වීජුලා ච භොගා.
1580. කිංසුධ භීතා ජනතා අනෙකා
මගොතා ච නෙකායතනං පවුතො,
පුච්ඡාමී තං යකඛ මහානුභාව
කප්ඵ ධීතො පරලොකං න භායෙ.
1581. වාවං මනඤ්ච පණ්ඩාය සච්චා
කායෙන පාපානී අකුඛමානො
බව්හනපානං¹ සරමාවසනොතා,
සදෙධා මුද්ද සංචිභාගී වදඤ්ඤ
සඛාහතො සඛිලො සඤ්චාවාචො
එතඨීතො පරලොකං න භායෙ.
1582. අනුසාසයි මං යකඛ යථා මාතා යථා පිතං,
උළාරවණ්ණ පුච්ඡාමී කොනු කම්බ සුඛ්භා.
1583. උදයොහමඤ්චී කලාණි සඛරත්ථා ඉධාගතො,
ආමන්ත ටො තංගච්ඡාමී මුතොසමී තච සඛරා.
1584. සචෙ ටො කං උදයොසි සඛරත්ථා ඉධාගතො,
අනුසාස මං රාජපුත්ත යථාසු පුත සඛගමො.
1585. අධිපතති වයො ඛණො තචෙච
යානං නඤ්චී ධුච්චං² වචනති සකතා,
පරිච්ඡිදති අඤ්චුචං සරීරං
උදයෙ මා පමාදං වරසු ධමමං.
1586. කසිණා පඨවී ධනසස පුරා
එකසෙසච සීයා අනඤ්ඤචෙය්‍යා,
තඤ්චාපි ජහාති අචීතරාගො
උදයෙ මා පමාදං³ වරසු ධමමං.
1587. මාතා ච පිතා ච භාතරො ව⁴
හරියා යාපි ධනෙන භොති කීතා,
තෙචාපි ජහනති අඤ්ඤමඤ්ඤං
උදයෙ මා පමාදං වරසු ධමමං.

1. බහුතපානං - මජ්ඣං.
2. අභිපතති - සා.

3. පමාදං, මජ්ඣං - සා.
4. මාතා පිතා ච භාතරො ච භගීති - සා.

1578. මිනිසුන් ලෙස දෙවියෝ නො දිරන්, ශරීරයේ රැළි නො වැටේ. මහානුභාව ඇති යක්ෂය, ඊට හේතු ඔබෙන් අසමි. දෙවියන්ගේ දේහය කවර හෙයින් නො දිරා ද?

1579. මිනිසුන් දිරාපත් වන පරිද්දෙන් දෙවියෝ දිරාපත් නො වෙත්. ඔවුන් සිරුර රැළි නො වැටේ. දවසක් පාසා දෙවියන්ට බොහෝ දිව්‍ය වර්ණය ද හෝගයෝ ද වැටෙත්.

1580. මෙ ලොවැ ජනයා කුමට බිය වෙත් ද? පඩිවරුන් විසින් නොයෙක් තීක්ෂායනන විසින් සගමග කියන ලද, මහ තෙදුනි දෙවි රජාණෙනි, කවර මගෙකැ සිටි කල පරලොවට බිය නො වන්නේද?

1581. වචනය ද සිත ද මැනවින් සංවරයෙහි පිහිටුවා ගෙන කයින් පාපක්‍රියා නො කොට ආහාර පාන බොහෝ ඇති ව ගෙහි වසනුයේ, සැදහැවත් වීම, මොළොක් සිතැති වීම, සංවිභාග ගුණය ඇත්තකු වීම, ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ බස් තේරුම් ගැනීම, සිව්සඟරාවත් ඇත්තකු වීම, ප්‍රිය බස් ඇත්තකු වීම, මට පිළිටි බයින් කරා කිරීම යන ගුණ ඇත්තේ පරලොවට බිය නො වේ.

1582. මහේශාකාශ දිව්‍යරාජය, මවක මෙන් පියකු මෙන් මට අනුශාසනා කරන්නෙහි ය. පුණ්‍ය මහිමයෙන් ලද රුවක් ඇති ඔබ කවරෙක් ද?

1583. රූපිකාවෙනි, මම උදය රජ වෙමි. (පෙර) පොරොන්දුවෙන් මිදීමට ආවෙමි. ඔබ අමතා එම පොරොන්දුවෙන් මිදුණෙමි.

1584. ඉදින් ඔබ උදය රජ වේ නම්, ප්‍රතිඥාවෙන් මිදීමට මෙහි පැමිණියේ යළි දු එක්වීම සිදුවන පරිද්දෙන් මට අනුශාසනා කරව.

1585. වයස ඉතා ශීඝ්‍රව (ගෙවී) යයි. ක්ෂණය ද එසේ ගෙවී යයි. සත්ත්වයෝ ව්‍යුත වෙත්. ඔවුන්ට සිටීමෙක් නැත. සිරුර නො තීරය : දිරාපත් වේ. උදයභද්‍රාවෙනි, සිහි මුලාවට නො පැමිණෙව දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1586. ධනයෙන් පිරුණු මුළු පොළොව එක් රජක්භට අයත් වුවත්, අන් කෙනකුට අයත් නො වුවත්, පහ නො වූ ආසාව ඇති හේ එය ද හැර දමයි. උදයභද්‍රාවෙනි, සිහි මුලාවට නො යව දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1587. මවු ද පියා ද සහෝදරයෝ ද ධනයෙන් මිලයට ගත් යම් භායනාවකුත් වේ ද ඔහු ද ඔවුනොවුන් හැරයති. එහෙයින්, සිහි මුලාවට නො යව දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1588. කායො පරභොජනනනි ඤානා¹
 සංසාරෙ සුගතී ව දුග්ගතී ව,
 ඉතාරවාසොනී ජාතියා
 උදයො මා පමාදං වරස්සු ධර්මො.
1589. සාධු භාසතයං² යතෙඛා අපං මච්චාන ජීවිතං,
 කසිරඤ්ච පරිත්තඤ්ච තඤ්ච දුසෙඛිත සංයුතං
 සාභං එකා පඛඛජීසොමී භීතො කාසිං සුරුත්ඛිත'නනි.

4. උදයජාතකං.

1590. මිත්තො මිත්තස්ස ජාතියං අදික්ඛං පරිභුඤ්ජිසං³,
 තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං තං පාපං පකතං මයා
 මා පුත අකරං පාපං තසමා පඛඛජීතො අභං.
1591. පරදුරඤ්ච දිඤ්චාන ඡන්දො මෙ උදපඡජථ,
 තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං තං පාපං පකතං මයා.
 මා පුත අකරං පාපං තසමා පඛඛජීතො අභං.
1592. පිතරොච්ච මභාරාඡ වොරා අගඡ්ඡුං කානතො,
 තෙසාභං පුච්ඡිතො ජානං අඤ්ඤොරා නං වියාකරිං.
1593. තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං තං පාපං පකතං මයා,
 මා පුත අකරං පාපං තසමා පඛඛජීතො අභං.
1594. පාණානිපාතමකරුං සොමයාගෙ උපච්චිතෙ,
 තෙසාභං සමනුඤ්ඤසිං, තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං
 තං පාපං පකතං මයා මා පුත අකරං පාපං
 තසමා පඛඛජීතො අභං,
1595. සුරාමෙරයමධුකා යෙජනා පයමාසු තො
 බහුක්ඛතො අනඡාය මඡ්ඡපානමකප්පුං.
 තෙසාභං සමනුඤ්ඤසිං තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං
 තං පාපං පකතං මයා මා පුත අකරං පාපං
 තසමා පඛඛජීතො අභං.
1596. ධිරත්ථි සුඛත්ථු කාමෙ දුග්ගඡෙඤ්ච බහුකඡ්චකෙ,
 යෙ අභං පතිසෙවනොනා න උභිං තාදිසං සුඛං,
1597. මහසසාද සුඛා කාමා නඡී කාමපරං සුඛං,
 යෙ කාමෙ පතිසෙවනනි සග්ගං තෙ උපපඡජෙරං,

1. විචිතා - මජ්ඣිමනිකායං.
 2. භාසනි - සංඝායං, මජ්ඣිමනිකායං.
 3. පරිභුඤ්ජිසං - මජ්ඣිමනිකායං,
 4. උපපඡජන - සීලං.

1588. උදයහළුවෙනි, ශරීරය අත් සතුනට ආහාර වන බව දැන, සසරේ සුගති දුගතීන්හි කෙටි කලක් විසුමට ඇති බව දැන, සිහි මුළාවට නො යව, දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1589. සත්ත්ව ජීවිත අල්ප යයි මේ යක්‍ෂ්‍යා සොදුරු දැයක් කියයි. එද ආස්වාද රහිත යැ, ස්වල්ප කලක් පවත්නේ ය. සසරදුක හා යෙදී පවත්නේ ය. ඒ මම කසී රට ත් සුරුන්ධන පුරය ත් හැර හුදෙකලා ව පැවිදි වන්නෙමි.

4. උදය ජාතක යි.

1590. මහරජ, මම එකකු හා මීතුරු වූයෙමි, ඒ මීතුරා කුසුන් පැන් බිවෙමි. ඒ පව මා කරන ලදී. පසුව ඒ පව පිළිකුල් කෙළෙමි නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1591. මහරජ, අනෙකකුගේ බිරිඳක් දැක මට කාමාශා උපති, ඒ පව මා කරන ලදී. පසුව ඒ පව පිළිකුල් කෙළෙමි. නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1592. මහරජ, සොරු මාගේ පියා වෙනෙහි දී අල්ලා ගත්හ. මා විවාළ ඔවුන්ට දැන දැන ම වෙනත් අයුරෙකින් කීවෙමි.

1593. ඒ පව මා කරන ලදී. පසුව ඒ පව පිළිකුල් කෙළෙමි. නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1594. සෝම යාගය (කරන මොහොත) එළඹ සිටි කලා ප්‍රාණසාතය කළහ. ඔවුන්ගේ කමීය අනුදත්තෙමි. (එකඟ වීමි.) එය කරණ කොටගෙන පසුව පිළිකුල් කෙළෙමි. නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1595. සුරාවත් මේරයත් මිහිරි (පානයකැ යි) පානය කරන්නෝ අපේ ගමිහි වූ ඔහු ද, බොහෝ දෙනාට අවැඩ පිණිස හේතු වන මද්‍ය පානය කළහ. මම ඔවුන්ගේ කමීය අනුදත්තෙමි. එයින් පසුව පිළිකුල් කෙළෙමි නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1596. මම කාම සම්පත් විදින්නෙමි, නිකෙලෙස් ධ්‍යාන සුවය වැනි සැපතක් නො ලදිමි. දුගඳ වූ සතුරන් නමැති කටු ඇති බහුල වූ කාමයන්ට නින්දා වේවා !

1597. කාමයෝ මහත් වූ ආස්වාදය ත් සැපත ත් ඇත්තාහු වෙති. කාමය හැර අන් සැපතක් නැත. යම් කෙනෙක් කම් සැපත විදිත් ද ඔවුහු දෙවලොව උපදිත්.

- 1598. අසසසාද දුධා කාමා නඤ්චි කාමාපරං¹ දුධං,
යෙ කාමෙ පතිසෙවනතී නිරයං තෙ උපපජ්ජරෙ.
- 1599. අසී යථා සුනිසිතො නොක්ඛංසොව² සුපාසිකො,³
සතතිව උරසී බිඤ්ඤා⁴ කාමා දුක්ඛතරා තතො.
- 1600. අඛාරානංව ජලිතං කාසුං සාධිකපොච්ඡං,
ඵාලංව දිවසං තතං කාමා දුක්ඛතරා තතො.
- 1601. විසං යථා හලාහලං තෙලමුක්ඛධිනි⁵ යථා,
තඤ්චොහ විලිනංව කාමා දුක්ඛතරා තතො⁶ති,

5. පානීයජාතකං.

- 1602. මීනාමච්චපරිඤ්චානං අහං වඤ්ඤා රථෙසහං,⁶
පබ්බජ්ජසං⁷ මහාරාජ තං දෙවො අනුමඤ්ඤතු.
- 1603. සවෙ තෙ උභනං කාමෙහි අහං පරිපුරයාමී තෙ,
යො තං හිංසනී වාරෙමී මා පබ්බජ්ජී⁸ යුධඤ්ඤය.
- 1604. න වඤ්චී උභනං කාමෙහි හිංසිතා මෙ න විජ්ජති,
දීපඤ්ඤා කාතුමිච්චාමී යං ජරා නාහිකීරති.
- 1605. පුඤ්ඤො වා පිතරං යාවෙ පිතා වා පුත්තමොරසං,
නෙගමො යාවතෙ තාත මා පබ්බජ්ජී⁹ යුධඤ්ඤය.
- 1606. මා මං තාත¹⁰ නිවාරෙසී පබ්බජ්ජනං රථෙසහ,
මාහං කාමෙහි සමමඤ්ඤා ජරාය වසමනවගු.¹¹
- 1607. අහං තං තාත යාවාමී අහං පුත්ත නිවාරයෙ,
වීරනතං දඬුමිච්චාමී මා පබ්බජ්ජී¹⁰ යුධඤ්ඤය.
- 1608. උසසාවොව නිඤ්ඤාමහි සුරියස්සුග්ගමනං පති,
එවමායු මනුස්සානං මා මං අමම නිවාරයෙ.

- 1. කාමපරං - සිඹු.
- 2. නොක්ඛියො - මජ්ඣං, සා.
- 3. සුපාසිකො. - මජ්ඣං, සා.
- 4. බිඤ්ඤා - මජ්ඣං, සා.
- 5. පකුඤ්ඤා - මජ්ඣං, සා.
- 6. උචෙසහ - මජ්ඣං, සා.
- 7. පබ්බජ්ජසංගාරාජ, - මජ්ඣං, සා.
- 8. පබ්බජ්ජී - මජ්ඣං, සා.
- 9. කඤ්ඤා-සා.
- 10. පබ්බජ් - සිඹු.
- 11. දෙවී - මජ්ඣං.

1598. කාමයෝ අල්ප ආස්වාද ඇත්තාහු දුක් බහුල වුවාහු වෙත්, කාමයට වඩා දුකෙක් නැත. යම් කෙනෙක් කම් සැපත විඳිත් ද ඔවුහු නිරයේ උපදිත්.

1599. මුවහත් කළ කඩුව ද, පණපෙවූ සිරියද තෙබ ද ලෙහි පහළේ යමයේ දුක් උපදවාද, කාමයන් නිසා ලැබෙන දුක එයට වඩා බොහෝ වේ.

1600. පුරුෂ ප්‍රමාණයටත් වැඩි අඟුරු වළත් දවස මුළුල්ලේ ගිනියම් කළ හීවැලන් නිසා යම් දුකක් උපදී ද, කාමයෝ එයට වඩා බොහෝ දුක් සහිත වෙති.

1601. හලාහල වීෂ ද කකියවා ගත් තෙල ද උණු කොට ගත් තඹ ද නිසා යම් පමණ දුක් උපදවා ද කාමයෝ එයට වඩා බොහෝ දුක් සහිත වෙති.

5. පාතීය ජාතක සී.

1602. මම, මිතුරන් හා ඇමතියන් පිරිවරා ගත් පිය මහ රජාණන් වදිමි. මම පැවිදි වන්නෙමි. දේවයන් වහන්සේ, එය අනුදනිත්වා.

1603. යුධංජය කුමාරය, ඔබට කාම සම්පත අඩුව ගියේ ද? එය ඔබට සපුරා දෙන්නෙමි. යමෙක් ඔබට ගැහැට කෙරේ ද ඔහු වළකාලමි. පැවිදි නො වන්න.

1604. මට කාම සම්පතෙන් අඩු නැත. භීංසා කරන්නෙක් නැත. පරලොව ගමන් සඳහා ආරක්ෂාව සලසා ගන්නට රිස්සෙමි. අමා මහනිවන සොයන්නෙමි.

1605. යුධංජය කුමාරය, පුතා පියා යදී, පියා පුතා යදී, නියම්ගම වැසියෝ ද යදිති. පුත්‍රය, පැවිදි නො වන්න.

1606. පියරජතුමනි, පැවිදිවන මා වළක්වනු නො මනා ය. මම කාමයෙන් මත් වුවෙක් නො වෙමිවා. ජරාවේ වසයට නො යන්නෙක් වෙමිවා

1607. දරුව, මම ඔබ යදිමි, මම ඔබ වළකමි, ඔබ කලක් දකිනු කැමැත්තෙමි. පුතේ යුධංජය, පැවිදි නො වන්න.

1608. මනුෂ්‍යයන්ගේ ආයුෂ, හිර උදවන යමයේ තණ අග පිතිබිඳු වැනි ය, අම්මෙ, මා වැළක්වීම නො මැනැවි.

- 1609. තරමානො ඉමං යානං ආරොපෙතු රටෙසහ,
මා මෙ මාතා තරනතසසි අනතරායකරා අහු.
- 1610. අභිධාවථ හඳුනෙත පුඤ්ඤං හෙසසතී රමමකං,
යුධඤ්ඤයො අනුඤ්ඤානො සබ්බදනෙන රාජිනා.
- 1611. යොහු සෙට්ඨො සහසසසස¹ යුවා කඤ්ඤනසනනිහො,
සොයං කුමාරො පබ්බජිතො කාසායවසනො ඛලී.
- 1612. උභො කුමාරා පබ්බජිතා යුධඤ්ඤයො යුධිට්ඨිලො,
පහාය මාතාපිතරො සබ්බං ඡෙතාන මච්චුනො²ති

6. යුධඤ්ඤය ජාතකං.

- 1613. එථ ලකඛණ සීතා ච උභො මතරථොදකං,
එවායං හරතො ආහ රාජා දසරථො මනො.
- 1614. කෙන රාමසහාවෙන³ සොචිතබ්බං න සොචසී,
පිතරං කාලකතං සුඤ්ඤා න තං පසහතෙ දුබ්බං.
- 1615. යං න සකකා පාලෙතුං⁴ පොසෙන ලපතා⁵ බහු,
ස කීසස වීඤ්ඤ මෙධාවී අනානමුපතාපයෙ.
- 1616. දහරා ච හි යෙ වුද්ධා යෙ බාලා යෙ ච පඤ්ඤිතා,
අධිස්ථා වෙච දලීඳු ච සඤ්ඤ මච්චුපරායණා.
- 1617. එලානමීච පසකානං නීචිමං පපතනා හයං,
එචං ජාතාන මච්චානං නිච්චං මරණතො හයං.
- 1618. සායමෙකෙ න දීසසනති පාතො දිට්ඨා බහුජ්ජනා,
පාතො එකෙ න දීසසනති සායං දිට්ඨා බහුජ්ජනා
- 1619. පරිදෙවයමානො වෙ කඤ්ඤි⁵දඤ්ඤං උදබ්බහෙ,
සමුච්චො හිංසමකානං කසිරා වෙතං විචකඛණො.
- 1620. කීසො විචණණෙ හවති හිංසමකානමනනා,
න තෙන පෙතා පාලෙනති නිරජ්ඣා පරිදෙවනා.

- 1. සහසසසස-මජ්ඣං.
- 2. රාම සහාවෙන - මජ්ඣං.
- 3. නීපාලෙතුං - මජ්ඣං.
- 4. පොසෙනාලපතං - සා.
- 5. කීඤ්ඤි - මජ්ඣං, සා.

1609. පියරජතුමනි, මේ මට ඉක්මනින් යානාවට නඟීවා! සසර තරණය කරන මට මගේ මව බාධා කරන්නෙක් නො වේවා!

1610. සබ්බද්ධක රජ යුධංජය කුමරාගේ පැවිද්ද අනුදක්නේ ය. (කෙපි) වහා දිවයවු, ඔබට සෙත් වේවා යි කියවු, රම්ම නගරය හිස් වන්නේ ය.

1611. පුත්‍රයන් දහසකට ශ්‍රේෂ්ඨ ව සිටී තරුණ වූ රන් පැහැති යම් කුමරෙක් වී ද, බලැති හේ කහවත අදින්නා වූ පැවිද්දෙකි.

1612 යුධංජය, යුධිවිච්චල යන කුමාරවරු මවුපියන් හැරදමා මරුවාගේ බැමි කපා පැවිදි වූහ.

6. යුධංජය ජාතක යි.

1613. ලක්ඛණ සීතා (යන) දෙදෙනා එව. (මේ) වතුරට බසිවු. (ඉක්බිති) මේ හරන කුමරා මෙසේ කීය. දහරට රජ මළේ ය.

1614. රාම කුමාරයෙනි, කෙබඳු අනුභාවයක් නිසා දුක් විය යුත්තෙහි දී දුක් නො වන්නෙහි ද? පියා මළ බව ඇසූ ඔබ දුකෙන් නො පෙළා ද?

1615. බොහෝ වලජනා පුරුෂයකුට ද සත්ත්වයන්ගේ පණ රකින්නට නො හැකි ය. අටලෝදහම් දත් නැණවත් තැනැත්තා තමා කුමට තවාද?

1616. ළදරුවෝ ද, වෘඳ්ධයෝ ද, මෝඩයෝ ද, පණ්ඩිතයෝ ද ඉසුරෝ ද, දිළින්දෝ ද යන හැම දෙන මියයති.

1617. විලිකුන් පල (බීම) වැටෙයි යන බිය නිතර ඇත්තා සේ, උපන් මනුෂ්‍යයන්ට මරණය නිසා බිය නිතර උපදී.

1618. අඤ්ඤාම දුටු බොහෝ දෙනකු සවස දකින්නට නැත. සවස දුටු බොහෝ දෙනකු අළුයම දකින්නට නැත.

1619. හඬනු ලබන්නේ කිසි ප්‍රයෝජනයක් උපදවන්නේ නම් නැණවත් පුද්ගලයා මුළාවට පත් වූ තමාට පිඩාව දෙන මේ හැඩීම කරන්නේ ය.

1520. තමා විසින් තමාට හිංසා කිරීම නිසා (සිරුර) කෘශ වේ, දුර්වර්ණ වේ, හැඩීම නිසා මිය ගියාහු නො රැකෙත්. හැඩීමෙන් පලක් නැත.

- 1621. යථාසරණමාදික්ඛං වාරිනා පරිනිබ්බයෙ,
එවමපි ධීරො සුතවා මෙධාවී පණ්ඩිතො තරො
විපමුච්චනිතං සොකං වාතො තුලංච ධංසයෙ.
- 1622. එකොච මචේඛා අචේති එකොච ජායතෙ කුලෙ,
සංඤ්ඤාගපරමාචෝච සමේභාභා සබ්බපාණිනං.
- 1623. තසමා හි ධීරස්ස ඛහුසුභස්ස
සමපස්සතො ලොකමීමං පරණ්ච,
අඤ්ඤාය ධම්මං හදයං මනණ්ච
සොකා මහනායපි න තාපයහති.
- 1624. සොභං දස්සණ්ච භොකඛණ්ච¹ හරිස්සාමී ච ඤාතකෙ,
සෙසං සමසාලධිස්සාමී කීව්වමෙතං වීජානතො.
- 1625. දස වස්සසහස්සාති සට්ඨිවස්සසතාති ච,
කමුඛ්චේවො මහාබාහු රාමො රජ්ජමකාරධීති.

7. දසරථජාතකං.

- 1626. ජාතනොයා නො මහාරාජ තච සීලං ජනාධිපො,
ඉමෙ කුමාරෙ පුජෙතොයා න තං කෙනවී මඤ්ඤථ.
- 1627. තිට්ඨනොන නො මහාරාජේ ආදු දෙවෙ දිවංගතෙ,
ඤ්ඤී නං සමනුමඤ්ඤිංසු සමපස්සං අත්ථමත්තනො.
- 1628. කෙන සංචරවනෙත්ත සඤ්ජාතෙ අධිතිට්ඨසී,
කෙන තං නාතිවත්තනති ඤ්ඤතිසඛ්ඛා සමාගතා.
- 1629. න රාජපුත්ත උසුයාමී සමණානං මහෙසීනං,
සක්කවචං තෙ නමස්සාමී පාදෙ ව්‍යුමී තාදීනං.
- 1630. තෙ මං ධම්මගුණේ සුත්තං සුසුඤ්ඤසමනුසුයාතකං,
සමණා සමනුසාසනති.⁴ ඉසී ධම්මගුණේ රතා.
- 1631. තෙසාභං වචනං සුත්තා සමණානං මහෙසීනං,
න කීණ්චි අතිමඤ්ඤමී ධම්මෙ මෙ නිරතො මනො.
- 1632. හත්ථාරුහා⁵ අණිකට්ඨා රථිකා පත්තිකාරිකා,
තෙසං නසථිබ්බනාමී නිබඤ්ඤං හත්තචේතනං⁶.

1. සොභං යසඤ්ච භොගඤ්ච - මජ්ඣං, සා.
2. මහාරාජ - මජ්ඣං.
3. අභිජිට්ඨාසී - මජ්ඣං, සා.
4. මහුසාසනති. - මජ්ඣං.
5. හත්ථාරොහා - මජ්ඣං, සා.
6. නිරිට්ඨං හත්ත චේතනං - මජ්ඣං, සා.

1621. ගිනි ගත් ගෙය දියෙන් නීවන්නේ යම්සේ ද, එසේ
දෙධයා සම්පන්න, බහුශ්‍රැත නුවණැති පණ්ඩිත මනුෂ්‍යයා, සුළඟ
පුළුන් පහ කරන්නා සේ හටගත් ශෝකය වහා පහ කරන්නේ ය.

1622. සත්තියා හුදෙකලාව පරලොව යයි. හුදෙකලා ව
උපදියි. මවපිය මිතුරු ආදී වශයෙන් ඇති වන සත්තියන්ගේ
එක්වීම් කම්ය අනුව සිදුවන්නේ ය.

1623. එහෙයින්, දෙධයා සම්පන්න වූ බහුශ්‍රැත වූ මෙලොවත්
පරලොවත් ධර්මයක් දැන සිටියහුගේ හදවත, මහත් ගෞකයෝ ද
නො තවත්.

1624. ඒ මම සුදුස්සන්ට යසය ද තනතුරු ද දෙමි. නැයත්
පෝෂණය කරන්නෙමි. (වස්තු) සම්පත්තිය ද පාලනය කරන්නෙමි.
මෙය නුවණැත්තහුගේ කටයුතු වේ.

1625. රන් මිහිඟු බෙරයක් වැනි ගෙළ ඇති මහබාහු ඇති
රාම රජ හවුරුදු සොළොස් දහසක් රාජ්‍යය කැරැවී ය.

7. දසරථ ජාතක යි.

1626. මහරජ, පියරජ තෙම කුමාරවරුන් පුදන්නේ ඔබ
කුඩා දනව්වකින් හෝ පිදියයුතු යයි නො සිතී ය. එසේ කළේ
ඔබට රාජ්‍යය ලැබෙන බව දැනා ගෙන ද?

1627. මහරජ, සිය අභිවෘද්ධිය දක්නා වූ නැයිසෝ ඔබට
කැමැති වූහ. එය වූයේ අපේ පියරජාණන් සිටිය දී ද නැත-
හොත් දෙව්ලොව ගිය පසු ද?

1628. සංවර රජතුමනි, කෙබඳු පිලයක් නිසා (තමාට)
සමාන එකුත්තියයක් සොහොයුරු කුමාරවරුන් මැඩපවත්වා
ගෙන සිටීනේ ද? සැකිසමුහයා එකතු වී ඔබ අභිභවනය නො
කරන්නේ කවර හෙයින් ද?

1629. රාජපුත්‍රය, මම ඊර්ෂ්‍යා නො කරමි. මහර්ෂි ගුණයෙන්
හා, අටලෝදහම් නිසා කම්පා නො වන (තාදී) ගුණයෙන්
හෙබි ශ්‍රමණයන්ගේ පා වදිමි. සකස් කොට උන් වහන්සේ
වදිමි.

1630. ගුණදහම් ඇති කීකරුවෙකු යි දැනැගෙන,
අනුසායනා අසන මට සෘෂිගුණයන්හි ඇලුණු ශ්‍රමණයෝ අනුශායනා
කරති.

1631. මම මහර්ෂි ගුණ ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්සේගේ අවවාද
ඉක්මවා නො යමි. මගේ සිත දහමිහි ඇලුණේ ය.

1632. ඇතරුවන්, හමුදා නියුක්තයන්, රටීකයන්, පාබළ
හමුදා නියුක්තයන් සඳහා ප්‍රතිපාදිත බත් වැටුප් නො නවත්වා
දෙමි.

- 1633. මහාමත්තා ච මෙ අසී මනනිතො පරිවාරකා,
බාරාණසිං වොහරන්ති ඛුමංසං සුරොදකං.
- 1634. අලොපි වාණිජා ඒතා නානා රටෙධිති ආගතා,
තෙසු මෙ චිතිතා රක්ඛා එවං ජානාහුපොසථ.
- 1635. ධම්මෙන කිර ඤාතිනං රජුං කාරෙහි සංවර,
මෙධාවී පණ්ඩිතො වාපි අලොපි ඤාතිනං හිතො
- 1636. තං තං ඤාති පරිබ්බුලහං නානාරතනමොචිතං,
අමිතතා නප්පසහන්ති ඉඤ්ච අසුරාධිපොති.

8. සංවරජාතකං.

- 1637. උමුච්ඡන්ති නිමුච්ඡන්ති මනුස්සා බුරනාසිකා,
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුඤ්ඤ කතමො අයං.
- 1638. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,
නාවාය විප්පනට්ඨාය බුරමාලිති වුච්චති.
- 1639. යථා අභේව සුචියො වා සමුඤ්ඤ පතිදිස්සති,
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුඤ්ඤ කතමො අයං.
- 1640. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,
නාවාය විප්පනට්ඨාය අභේමාලිති වුච්චති.
- 1641. යථා දඬිංච ඛීරංච සමුඤ්ඤ පතිදිස්සති,
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුඤ්ඤ කතමො අයං.
- 1642. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,
නාවාය විප්පනට්ඨාය දඬිමාලිති වුච්චති.
- 1643. යථාකුසොච සංඝොච සමුඤ්ඤ පතිදිස්සති,
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුඤ්ඤ කතමො අයං.
- 1644. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,
නාවාය විප්පනට්ඨාය කුසමාලිති වුච්චති.

- 1. පරිවාරිකා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 2. ඛුමංසං - ස්‍යා.
- 3. වාසි - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 4. යථා අභේව සුචියො - මජ්ඣ., යථා අභේව සුචියො - ස්‍යා.
- 5. පරි - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 6. ච - ස්‍යා.

1633. මන්ත්‍ර ශාස්ත්‍රයේ පාරප්‍රාප්ත මහඇමැතියන් ද අනෙක් පරිවාර ඇමැතියන් ද මට ඇත. බරණැස් නගරයේ මස් ආදී අවුලු ද සුරා ආදී පානයන් ද බහුල වැ ඇතැයි කියති.

1634. ආසාද වූ රාෂ්ට්‍රයන්හි සිට මෙහි පැමිණි වෙළෙඳහු වෙක් ද ඔවුන්ගේ ආරක්‍ෂාව සලසන ලදී. උපෝසරය, (මෙය) මෙසේ දැන ගන්න.

1635. සංවර රජතුමනි, නැයියන්ට ද ධර්මානුකූල ව පාලන කටයුතු කරන්නේ මනා ය මෙ තැන් සිට ද ඔබ ම රාජ්‍යය කරනු මැනැවි. නුවණැති පණ්ඩිත වූ ඔබ ඤාති වර්ගයාට ද හිතෙමි ය.

1636. නැයන් විසින් පිරිවරා ගන්නා වූ, රැස් කොට තැබූ බොහෝ රුවන් ඇත්තා වූ ඔබ මැඩලන්නට සතුරෝ සමත් නො වෙති. ශක්‍රයා මැඩ ලන්නට වෙපවිත්ති අසුරයා සමත් නො වුවා මෙනි.

8. සංවර ජාතක යි.

1637. දැළිපිහියක මුවාත වැනි නාසය ඇති මතුණායන් වැනි මන්සායෝ මේ සාගරයේ මතු වෙති, ගිලෙති. මේ කිනම් සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඩිතුමන් විචාරම්භ.

1638. හරුකව්ෂ පටුන්ගමීන් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර බුරුමාලී නමැ යි කියනු ලැබේ.

1639. යම්සේ, ගින්න මෙන් සුර්යයා උෂ්ණවත් වූ සයුර දකින්නට ලැබේ. මේ කවර සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඩිතුමන් විචාරම්භ.

1640. හරුකව්ෂ පටුන්ගමීන් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර අග්ගිමාලී යයි කියනු ලැබේ.

1641. මේ සයුර දී මෙන් ද කිරි මෙන් ද පෙනේ. මේ කවර සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඩිතුමන් විචාරම්භ.

1642. හරුකව්ෂ පටුන්ගමීන් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර දධිමාලී යයි කියනු ලැබේ.

1643. මේ සයුර කුසතණ මෙන් ද ධාන්‍ය මෙන් ද පෙනේ. මේ සයුර කවරේ ද යි සුප්පාරක පඩිතුමන් විචාරම්භ.

1644. හරුකව්ෂ පටුන්ගමීන් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර කුසමාලී යයි කියනු ලැබේ.

- 1645. යථා නලොච චෙලුව සමුද්දෙ පතිදිසසති,
සුපාරකං තං පුවජාම සමුද්දෙ කතමො අයං.
- 1646. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසීනං,
නාවාය විපතට්ඨාය නළමාලීති වුවචති.
- 1647. මහාභයෝ භිංසනකො සමුද්දෙ² සුයානමානුසෝ³,
යථා සොඛෙතා පපාතොච සමුද්දෙ පතිදිසසති.
සුපාරකං තං පුවජාම සමුද්දෙ කතමො අයං.
- 1648. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසීනං
නාවාය විපතට්ඨාය වළවාමුඛීති වුවචති.
- 1649. යතො සරාමී අකතානං යතො පතොසමී විඤ්ඤතං.
නාභිජානාමී සඤ්ඤිච්ච එකපාණමපි භිංසිතං.
එතෙන සච්චිච්චෙජන සොඤ්ඤී නාවා නිවහනතුති.

9. සුපාරකජාතකං.

එකාදසකනිපාතං නිට්ඨිතං.

තසුද්දනං:

සිරි මාතුසුපොසක නාගචරො
සුන ජුණ්ණ අධම්ම මුද්දයචරො,
අථ පාණිසුධඤ්ඤයතො ච දස
රථ සංචර පාරගතෙන නවාති.

- 1. මහනිකොයා - මජ්ඣ.
- 2. සද්දෙ - මජ්ඣ.
- 3. සුයානී - මජ්ඣ.

1645. බටගස් මෙන් ද උණගස් මෙන් ද මේ සයුර පෙනේ. මේ කවර සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඬිතුමන් විචාරමහ.

1646. හරුකච්ඡ පටුන්ගමීන් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර නළමාලී යයි කියනු ලැබේ.

1647. මහත් බිය ඇති බිය උපදවන අමනුෂ්‍යයන්ගේ හඬ ඇසෙයි. හෙබක් මෙන් ද ප්‍රපාතයක් මෙන් ද සයුර පෙනේ. මේ කවර සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඬිතුමන් විචාරමහ.

1648. හරුකච්ඡ පටුන්ගමීන් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර වළවාලුවී යයි කියනු ලැබේ.

1649. යම් කලෙක සිට තමා සිහි කරමි ද යම් කලෙක සිට නුවණැති බවට පත්වූයෙමි ද එ නැන්හි පටන් දැන දැන එක් සතකු දු පෙළු බවක් නො දනිමි. මේ සත්‍ය වචන බලයෙන් නැව සුවසේ ආපසු හැරේවා!

නවවැනි සුප්පාරක ජාතක යි.

එකොලොස් වැනි නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය:

මාතුපෝසක ජාතක යැ පුණ්ණජාතක යැ ධම්මජාතක යැ උදය ජාතක යැ පාතීයජාතක යැ සුඤ්ඤාජාතක යැ දසරථජාතක යැ සුප්පාරකජාතක යි ජාතක නවයෙකි.

412 ජාතකපාළි- ද්වාදසකති පාචනා

1650. බ්‍රහ්මනං ලහුච්ඡතානං අකතඤ්ඤන දුභිනං¹,
නාදෙවසනෙතා පුරිසො ජීනං සද්ධාතුමරහති.
1651. න තා පජානනති කතං න කිච්චං
න මාතරං පිතරං භාතරං වා,
අනරියා සමතිකකන්තධම්මා
සසෙසව චිත්තසස වසං වජනති.
1652. විරානුචුක්ඛමිට්ඨි පියං මනාපං
අනුකම්පං පාණසම්මිට්ඨි සන්තං,
ආවාසු කිච්චෙසු ව නං ජහනති
කසමාහමිජ්ජිනං න විසසසාමි.
1653. චීනඤ්ඤි චිත්තං යථා වානරසස
කකුපපකනනං² යථා රුක්ඛජායා,
චලාවලං හදයං ඉජ්ජියානං
වසකසස නෙමි විය පරිච්ඡතති.
1654. යද නා පසසනති සමෙකඛමානා
ආදෙයාරූපං පුරිසසස චිත්තං,
සණ්ඨාති වාවාහි නයනති මෙනං
කමෙමාජකා ජලපෙනෙව අසසං.
1655. යද න පසසනති සමෙකඛමානා
ආදෙයාරූපං පුරිසසස චිත්තං,
සමන්තනො නං පරිචජ්ජයනති
තිණෙණණ නදීපාරගතොව කුලලං.
1656. සිලෙසුපමා³ සිබිරිච සබ්බහකඛා
තිකඛමායා⁴ නදීරිච සීසසොතා⁵,
සෙවනති හෙතා පියමපජීයඤ්ඤ
නාගං යථා ඔරකුලං පරඤ්ඤ.
1657. න තා එකසස න දච්ඡතං ආපණොව පසාරිතො⁶,
යො තා මඤ්ඤනති මඤ්ඤෙය්‍ය වාතං ජාලෙන බාධමෙය.

1. දුභිනං - මජ්ඣං, දුතඛිං - සතා.
2. විරානු චුක්ඛමි - මජ්ඣං, විරානු චුක්ඛමි - වී.
3. පාණසම්මිට්ඨි හතං - වී, මජ්ඣං.
4. කසමාහමිජ්ජිනං - වී.
5. ලෙසුපමා - මජ්ඣං.
6. තිකඛමානා - වී, මජ්ඣං.
7. සීසසොතා - මජ්ඣං.
8. ආපණො සො - මජ්ඣං, වී.

1650. (බඳනා ලද සොරු කෙරෙහි පවා ඇලෙන ස්වභාවය ඇති හෙයින්) ක්ෂුද්‍ර වූ, වහා පෙරළෙන සිත් ඇත්තා වූ, අකෘතඥ වූ, දෝෂී වූ ස්ත්‍රීන්ගේ (සිල්වත්බව) භූතාවේශයෙන් තොර කවර නම් පුරුෂයෙක් අදහන්නට සුදුස්සේ ද?

1651. ඔවුහු තමහට කළ උපකාරය හෝ තමා විසින් කළ යුතු කාර්යය හෝ නො දැනිත්. මා පිය සොහොවුරන් (සියලු නෑයන්) හෝ නො දැනිත්. නිර්ලජ් වූ, ඉක්ම වූ සච්චරිත්‍ර ධරම ඇති, ඔවුහු ස්වකීය චිත්තයාගේ ම වසඟයට යෙත්.

1652. ඔවුහු බොහෝ කලක් එක්ව වාසය කළා වූ, ප්‍රිය වූ. මනාප වූ අනුකම්පක වූ, ප්‍රාණ සම වූ තැනැත්තහු පවා විපත්-නීන්හි ද සෙසු කෘතායන්හි ද හැරදමත්. එහෙයින් මම ස්ත්‍රීන් විශ්වාස නො කරමි.

1653. ස්ත්‍රීන්ගේ සිත වානරයකුගේ (සිත) වැන්න. උස් පහත් තැන්වලට වැටෙන රුක්සෙවණක් වැන්න. ස්ත්‍රීන්ගේ සිත (හෘදය) එක් තැනෙකු නො පිහිටියේ යැ. රිය සකෙහි නිම-වළල්ල මෙන් පෙරළෙයි.

1654. (පුරුෂයන්) විමසා බලන්නා වූ ඔවුහු යම් විටෙක ගතයුතු ස්වභාවය ඇති පුරුෂයකු දකිත් ද, (එකල්හි) කාමිබෝස දේශවාසින් දියෙහි හටගත් සෙවෙලින් අශ්වයන් (පොළඹවනු) මෙන් මිහිරි වදනින් ඔහු වසඟ කෙරෙත්.

1655. (පුරුෂයන්) විමසා බලන්නා වූ ඔවුහු යම් විටෙක ගතයුතු ස්වභාවය නැති පුරුෂයකු දකිත් ද (එකල්හි) නදිය තරණය කොට පරතෙරට ගියහු පසුර (මෙහි-තරණය සඳහා ගත් යම් කිසිවක්) මෙන් භාත්පසින් ඔවුහු හැරදමත්.

1656. (ස්ත්‍රීහු පුරුෂයන්ගේ සිත් බඳනා හෙයින්) ලහවූ බඳු උපමා ඇතියහ. සියල්ල හඤ්ඤා කරන ගින්නක් වැන්න. වහා ගලන දියපහර ඇති කඳුරැළි මෙන් ශිෂ්‍රමායා ඇතියහ. මෙතෙර හා එතෙර සෙවුනා නැවක් මෙන් ඔවුහු ප්‍රිය වූවහු ද අප්‍රිය වූවහු ද සෙවනය කෙරෙත්.

1657. ඔවුහු විවෘත අවන්හලක් මෙන් එකකුගේ හෝ දෙදෙනකුගේ නො වෙත්, යමෙක් 'ඔවුහු මගේ යැ'යි සිකා ද හේ දැලින් සුළඟ බඳනේ ය.

1658. යලා නදී ව පණ්ණාසිකා ව පානාගාරං සභා පසා,
එවං ලොකීක්ඛියො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති.
1659. සතාසනසමාහෙතා කණ්ණසප්ප සිරුපමා,
ගාවො ඛිති කිණ්ණසප්ප ඔමසනති වරං වරං.
1660. සතාසනං කුණ්ණරිං කණ්ණසප්පං
මුද්ධාභිසික්ඛං පමද ව සබ්බා,
එතෙ නරො නිව්වයකෙතා¹ භජෙථ
තෙසං භවෙ දුබ්බිද්ද සබ්බභාවො².
1661. නාවචනතවණ්ණො න ඛුද්ධං³ කන්තා
න දකඛිණා පමද සෙවිතබ්බා,
න පරසසා හරියා න ධනසසා හෙතු
එතික්ඛියො පණ්ණාසිකා න සෙවිතබ්බාති.

1. මුලකුණාලජාතකං.

1662. කා කං සුද්ධෙහි වජ්ජෙහි අසෙ වෙභාසයං ධීතා,
කෙතා ත්ඛාසුභ්බාති වකන්තති කුතො තං භයමාගතං.
1663. තවෙව දෙව විජිතෙ හද්දසාලොති මං විදු,
සට්ඨං වසසසභසසාති තිට්ඨතො පුජිතසසා මෙ.
1664. කාරයන්තා නගරාති අගාරෙ ව දිසමන්ති,
විවිධෙ වාපි පාසාදෙ න මනො අච්චමඤ්ඤිසුං.
යථෙව මං තෙ පුජෙසුං තථෙව කම්මි පුජය.
1665. තව අභං න පසසාමී පුලලං කායෙන තෙ දුමං,
ආරොහපරිණාහෙන අභිරුපොසි ජාතියා.
1666. පාසාදං කාරධිසසාමී එකකම්මං මනොරමං,
තස්ස තං උපනෙසසාමී වීරං තෙ යකාමී ජීවිතං.
1667. එවං වික්ඛං⁴ උදපාදි සරිරෙන විනාභාවො,
පුපුසො මං විකන්තන්තො ඛණ්ණසො අවකන්තථ.

1. නිච්චයකො - මජ්ඣ., සා.
2. සබ්බභාවොය - මජ්ඣ.,
3. නව්වකවණ්ණො ඛුද්ධං. - මරච්ච.
4. එවං හෙතං - වී.

1658. නදිය, මාර්ගය, පානාගාරය, සභාව හා පැත්තල යම් සේ ද, ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු නම් එබඳු වෙති. ඔවුනට වෙලාවක් හෝ සීමාවක් විද්‍යාමාන නො වේ.

1659. මොවුහු ගින්න හා සමානයහ. කෘෂ්ණ සර්පයකුගේ හිස බඳු උපමා ඇතියහ. බැහැර ඇති කෘෂ්ණ සොයන ගවයන් මෙන් වඩ වඩා උසස් පුරුෂයන් (සධන පුරුෂයන්) සොයන්නාහ.

1660. ගින්න ද ඇතා ද කෘෂ්ණ සර්පයා ද අභිෂේක කළ රජ ද සියලු ස්ත්‍රීහු ද යන මොවුන් එළඹ සිටි සිහි ඇති මනුෂ්‍ය තෙම සේවනය කරන්නේ ය. ඔවුන් මැනවින් නො දන්නේ සියලු අතර්ථයනට කරුණු වූයේ වන්නේ ය.

1661. අභිරූපවත් ස්ත්‍රීය, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය මනාප ස්ත්‍රීය, නෘත්‍යාගීතයෙහි දක්ෂ තැනැත්තිය, අනුන්ගේ භායාංච, ධනය නිසා සෙවුනිය යන මේ ස්ත්‍රීහු පස්දෙන නො සෙවිය යුක්තාහ.

1. වූළකුණාල ජාතක සි.

1662. පච්ඡ වස්ත්‍රවලින් සැරසී අහසේ සිටින තෙපි කවරහු ද? කුමක් හෙයින් කඳුළු වගුරුවහු ද? කුමක් හෙයින් බියපත් වූවහු ද?

1663. දේවයන් වහන්ස, ඔබතුමාගේ රාජ්‍යයේ වාසය කරන, පිදුම් ලද මට අවුරුදු හැටදහසක් ගෙවී ගියේ ය. මා හඳුසාලය යි දත්හ.

1664. මහරජ, පැරැණි රජවරු නගර ද නිවාස ද පහයන් ද කරවන්නෝ මා නො වෙහෙසුහ. යම්සේ ඔහු මා පිදු ද එසේ තෙපි ද මා පුදව.

1665. පහයට ගැළැපෙන කඳ මහත් වූ අන් රුකක් මම නො දකිමි. වැඩුණු තැන් සිට මනා පෙනුමැති රුක ආරෝහ පරිණාහ සම්පන්න වෙයි.

1666. සිත් ගන්නා පෙනුමැති එකස්තම්භ මාළිගාවක් කරවන්නෙමි. නොප එහි පමුණුවන්නෙමි, තෙපි (එහි) බොහෝ කල් ජීවත් වන්නහු ය.

1667. (මාගේ) ශරීරය වෙන් කරන්නා වූ මෙබඳු සිතක් (නොපට) පහළ විය. (මේ නිසා) මා කඩ කඩ කොට කපන්නාහු ය.

- 1668. අග්ගෙ ව ජෙත්ථා මජ්ඣෙකි ව පච්ඡා¹ මුලඤ්ඤි ජිනුදථ.
ඵචං මෙ ජීජ්ජමානසස න දුක්ඛං මරණං සියා.
- 1669. හත්ථපාදො² යථා ජිනුදෙ කණණනාසඤ්ඤි ජීවිතො³
තතො පච්ඡා සිරො ජිනුදෙ තං දුක්ඛං මරණං සියා.
- 1670. සුඛනනු ඛණ්ඩසො ජිනනං⁴ හද්දසාල වනයානි⁵
කිං හෙතු කිං⁶ උපාදය ඛණ්ඩසො ජිනනමිච්ඡසි.
- 1671. යඤ්ඤි හෙතුං උපාදය හෙතු⁷ ධම්මුපසංහිතං
ඛණ්ඩසො ජිනනමිච්ඡාමි මහාරාජ සුඤ්ඤාහි මෙ.
- 1672. ඤාතී⁸ මෙ සුඛසංවිදා මම පසෙස නිවාතජා
තෙ⁹පිහං උපහිංසෙය්‍යං පරෙසං අසුඛොච්ඡිතං⁹,
- 1673. වෙතඛිරුපං¹⁰ වෙතෙසී¹¹ හද්දසාල වනයපති,
හිතකාමොසි ඤාතීනං අභයං සමම දදමි තෙ¹²ති.

2. හද්දසාල ජාතකං.

- 1674. කසනති වපනති¹³ තෙ ජනා
මනුජා කමමඵදුපජීවිතො,
නයිමසස දීපකසස භාගිතො
ජමබුදීපා ඉදමෙව නො වරං.
- 1675. ත්‍රිපඤ්ඤිරතතුපගමමෙති වනුදෙ
වෙගො මහා හොතිති සාගරසස¹⁴;
උපලාපයං දීපමීමං උලාරං
මා වො වධි ගච්ඡථ ලෙණම ඤාදො.
- 1676. න ජාතයං¹⁵ සාගරවාරීවෙගො
උපපාටගෙ¹⁶ දීපමීමං උලාරං;
තං මෙ ත්‍රිමිනෙතති ඛණ්ඩි දිට්ඨං
මා ගෙථ කිං යොවථ මොදථවෙහා¹⁶.

1. පච්ඡා මුලං වී. චීවිනුදථ. මුලඤ්ඤි ජිනුදං - මජ්ඣං, සඟා.	10. වෙතෙය්‍ය රූපං - මජ්ඣං.
2. හත්ථපාදො - මජ්ඣං.	11. වෙතෙසි - නා.
3. ජීවිතො. - මජ්ඣං, ජීවිතො - වී.	12. වසන - මජ්ඣං.
4. ජිනුද - සඟා.	13. උපසං - වී.
5. වනයානි - මජ්ඣං, සඟා.	14. න ජාතයං - මජ්ඣං, සඟා.
6. තං - වී.	15. උපලං වයං - මජ්ඣං, සඟා.
7. හෙතු - වී. මජ්ඣං, සඟා.	16. මොදථ වො - මජ්ඣං.
8. ඤාතී - වී. මජ්ඣං, සඟා.	
9. අසස. දුඛොච්ඡිතං - වී.	

1668. (රුකෙහි) අග ද මැද ද සිඳි පසුව මුල සිඳිවූ, මෙලෙස සිඳිනු ලබන (කල) මට මරණය දුක් නො වේ.

1669. පණ ඇත්තහුගේ අත්පා කර්තව්‍යය යම්සේ සිඳින්නේ ද ඉතික්ඛිතී හිස සිඳින්නේ ද (එයින්) මරණය දුක් වන්නේ ය.

1670. වනය්පති වූ හදුසාල රුක කඩ කඩ වශයෙන් කැපීම සැපයෙක් ද? කඩ කඩ වශයෙන් කැපීම කැමැති වන්නේ කවර කරුණක් නිසා ද?

1671. මහරජ හේතුව කරුණු සහිත වේ. කඩ කඩ වශයෙන් කැපීම රිසි වෙමි. මා කියන හේතුව අසනු මැනැවි.

1672. මාගේ රැක වරණය ලැබූ ගස ඇහුරේ සුවසේ වැඩුණු මගේ ඤාතීහු වෙත්. මම අන්‍ය වූ ඒ ශතීන්ගේ කඳුළු වගුරුවන ලද්දේම වෙමි.

1673. වනය්පතියකු වූ හදුසාලය, සිතුවමනා දෙයක් සිතුවෙහි ය. නැගන්ට යහපත කැමැත්තෙහි ය. මිතුර තොපට අභය දෙමි.

2. හද්දසාල ජාතක යි.

1674. දඹදිවැ වෙසෙන ඒ ජනයා සී සාති, වජුරති. කම්මානු-රූප ව ජීවත් වන මනුෂ්‍යයෝ මේ දූපතේ සැපතට කොටස්කරුවෝ නො වෙති. දඹදිවට වඩා අපට මේ දූපත උතුම් වන්නේ ය.

1675. (අද සිට) හද පසළොස් රැස් ඉක්මැ හිස කලා සයුරේ (රළ) වෙගය වැඩි වෙයි. මේ මහ දූපත යට කරමින් කොප නො නසාවා! රැකවරණැති අත් තැනකට යවු.

1676. මේ සයුරේ ජල වෙගය, මේ මහ දූපත යට නො කරයි. බොහෝ නිමිතිවලින් මා එය දැකූ තිබේ. බය නො වවු. දුක් වනුයේ කුමට ද? සතුටු වවු.

1677. පහුතභක්ඛං¹ බහුඅක්ඛපානං
පක්ඛස්ථාචාසමීමං උළාරං;
න වො භයං පටිපසසාමී කීඤ්චි
ආපුක්ඛ පුක්ඛෙති පමොදථවෙහා².
1678. යො තෙවයං දක්ඛණ්ණසසං දීසායං
බෙමහනී පකෙකාසනී තසස සචචං;
න උක්ඛරො වෙදී භයාභයසස
මා හෙථ කීං යොවථ මොදථවෙහා.
1679. යථා ඉමෙ වීපචදනති යක්ඛා
ඵකො භයං සංසනී බෙමමෙකො
තදීඛක මඤ්ඤං වචනං සුඤ්ඤාථ;
බීපපං උහුං මා විනසස්මික³ සබෙඛ
1680. සබෙඛ සමාගමම කරොම නාවං
දෙණිං දළහං සබ්බයනතුපපනතං;
සචෙ අයං දක්ඛණො සචචමාභ
මොසං පටිකෙකාසනී උක්ඛරො අයං.
1681. සචෙ වනො හොතීති⁴ ආපදස්ථා
ඉමඤ්ච දීපං න පරිච්චපෙම;
සචෙ ව බො උක්ඛරො සචචමාභ
මොසං පටිකෙකාසනී දක්ඛණො අයං⁵.
තමෙව නාවං අභිරුඤ්ඤා සබෙඛ
ඵචං මයං යොජ්ඣී තාරෙමු පාරං,
1682. න චෙ සුගණ්ණං පයමෙන සෙට්ඨං
කනිට්ඨ මාපාර්ගතං ගභෙත්වා
යො වීධි මජ්ඣං⁶ පච්චෙය්‍ය ගණනති;
සචෙ නරො සෙට්ඨමුපෙති යානං
1683. යථාපි තෙ සාගරවාරිමජ්ඣං
සකමමුතා⁷ යොජ්ඣී වහිංසු වාණිජා;
අනාගනස්ථං පටිච්ඡක්ඛියාන
අපඤ්චි නාචෙවනිස භුරිපඤ්ඤා⁸.

1. බහුක්ඛ - මජ්ඣං.
2. පක්ඛථ, පක්ඛස්ථා - මජ්ඣං.
3. පමොදථ වො - මජ්ඣං.
4. විනසිමික - වී මජ්ඣං, සං.
5. හොතීති - මජ්ඣං, සං.
6. දක්ඛණ්ණ - මජ්ඣං.
7. තච්ඡං - මජ්ඣං.
8. සකමමතා - සීල.
9. යො - මජ්ඣං.

1677. කෑ යුතු බොහෝ දේ තිබෙන ආහාරපාන බහුල මේ මහනිවෙසැ සම්පත් ඇත. ඔබට සිදු වන කිසිදු බියෙක් නො පෙනේ. පුතුන්ගේ පුතුන් දක්වා ප්‍රමුදිත වවු.

1678. දකුණු දෙසැ සිට යම් දෙවියෙක් ආරක්‍ෂා සහිතය යි කියා ද ඔහුගේ කීම සත්‍ය වේ. උතුරු දෙසෙහි සිටැ බිය උපදී යයි කී බස සත්‍ය නො වේ. බිය නො වවු, දුක් වනුයේ කුමට ද? ප්‍රමුදිත වවු.

1679. මේ යක්‍ෂයෝ ඔවුනොවුනට විරුද්ධ ව බෙණෙති. එකෙක් බිය සහිත යයි කියයි. එකෙක් බිය රහිත යයි කියයි. එ හෙයින් මගේ කීම අසවු. හැමදෙන වහා නො නැසෙමහ.

1680. හැම දෙන එකතු වැ යන්ත්‍රෝපකරණ සියල්ල සම්පූර්ණ ශක්ති සම්පන්න නැවක් සාදවු. ඉදින් දකුණු දිග දේව පුත්‍රයා සත්‍යයක් කියේ නම් මේ උතුරු දිග දේව පුත්‍රයා කියේ හිස් බසෙකි.

1681. අපට ඒ ප්‍රකාශය අවැඩ පිණිස වන්නී ය. මේ දූපත ද අත් නො හරිවු. ඉදින් උතුරුදිග් දෙවියා සත්‍යයක් කියේ නම්, දකුණුදිග් දෙවියා කියේ හිස් බසෙකි. හැම දෙන ඒ නැවට නැග අපි සුවසේ එතෙරට තරණය කරවු. (එතෙරට යවු.)

1682. ප්‍රථමයා කී දේ ශ්‍රේෂ්ඨ යයි දැඩි ලෙස ගැනීමත්, පශ්චිමයා කී දේ ශ්‍රේෂ්ඨ යයි දැඩි ලෙස ගැනීමත් මනා නො වේ. යමෙක් විමසා සත්‍ය වූවක් නුවණින් ගනී ද, ඒ මනුෂ්‍යයා ඒකාන්තයෙන් උසස් තැනට පැමිණෙයි.

1683. මුහුදු මැද ඒ වෙළෙන්දෝ තම කර්මාන්තය නිසා අභයසාධනයට සුවසේ පැමිණියෝ ද, එසේ නුවණැත්තෝ අනාගත අභිවෘද්ධිය වටහා ගෙන එය ඉක්මවා නො යයි. (ඒ අනුව ක්‍රියා කරයි.)

1684. බාලා ච මොහෙන රසානුග්ඛිඛා
 අනාගතං අපච්චිජ්ඣියතං;
 පච්චුසපතෙන සිද්ධතී අඤ්ඤාතො
 සමුද්දමජේඛි යථා තෙ මනුසසා.

1685. අනාගතං පච්චකඨිරාථ කිච්චං
 මාමං කිච්චං කිච්චකාලෙ ව්‍යධෙසි,
 තං තාදිසං පච්චතො කිච්චකාරිං
 න තං කිච්චං කිච්චකාලෙ ව්‍යධෙති.

3. සමුද්දවාණිජ ජාතකං.

1686. කාමං කාමයමානසස් තසස් වෙ තං සමීජ්ඣති,
 අඛා පිනිමනො හොති ලඛා මච්චො යදිච්චති.

1687. කාමං කාමයමානසස් තසස් වෙ තං සමීජ්ඣති
 තනො නං අපරං කාමෙ සමෙම තණංච විඤ්ඤති.

1688. ගච්ච සිඛනිනො සිඛනං වඛනිමානසස් වඛනි,
 ඵචං මඤ්ඤස් පොසස් බාලස් අච්චානනො,
 භියො තණතා පිපාසා ච වඛනිමානසස් වඛනි.

1689. පථව්‍යා සාලියවකං ගවාසං දසපොරිසං,
 දඤාපි තාලමෙකස් ඉති විච්චා සමඤ්ඤරො.

1690. රාජා පසඤ පඨවීච්චිජ්ඣතො
 සසාගරනතං මහිමාවසනො;
 ඕරං සමුද්දස් අතිත්තරුපො
 පාරං සමුද්දස්සපි පඤ්ඤො.

1691. යාව අනුසසරො කාමෙ මනසා තිත්ති නාජ්ඣගා,
 තනො නිවත්තො පච්චකමමො දිසවා,
 තෙ වෙ තිත්තො යෙ පඤ්ඤො නිත්තො.

1. අඤ්ඤා - වි.
2. පච්චකමම - මජ්ඣ. පච්චකම - යා.
3. ගවාසං - මජ්ඣ.
4. දඤා වා - වි.
5. පථවී - මජ්ඣ.
6. විජ්ඣතො - මජ්ඣ.
7. යො ව අනුසසරො - වි. යො ව මනුසසරො - මජ්ඣ.
8. නිවත්තො - වි.
9. පච්චකමම.

1684. සයුර මැද නැසුණ ඒ මනුෂ්‍යයන් මෙන්, මෝඩයෝ ද රසයෙහි ඇලී ගිජු වූ අනාගත අභිවෘද්ධිය නො තකා ලද සැපතෙහි මුළාවට පත් වූ නම පිහිට නො ලබන්නෝ වෙත්.

1685. ආයතනභිවෘද්ධිය ගෙන දෙන කායභි පළමුව කටයුත්තේ ය. එ ලෙස කායභි කරන ප්‍රාඥයා, තමාට භීතකර කායභිය කරන්නට යෝග්‍ය අවසාව පැමිණි කල පළමුව කළමනා කායභිය පළමුව කළ හෙයින් පීඩාවට පත් නො වේ.

3. සමුද්දවාණිප ජාතක යි.

1686. ඉදින් වස්තුකාමය පතන ඒ පුභුලාට එය සමෘද්ධ වී නම් මනුෂ්‍ය තෙම යමක් කැමති වේ නම් එය ලැබූ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රීති සිත් ඇත්තෙක් වේ.

1687. ඉදින් වස්තුකාමය පතන පුභුලාට එය සමෘද්ධ වී නම්, ඉක්බිති හේ ශ්‍රීෂ්ටයෙහි තැවුණු පැත් පවස මෙන් අනෙක් කාමවස්තූන් වීදිනේ යැ.

1688. වැඩෙන අඟ ඇති ගවයාගේ සිරුර හා සමග අඟ වැඩෙන්නා සේ මන්දබුද්ධික වූ කිසිත් නො දක් වැඩෙන මෝඩ පුරුෂයාගේ ආසාව නමැති පිපාසය ද බොහෝ සෙයින් වැඩේ.

1689. පොළොවෙහි සාලියවාදි ධාන්‍ය ද ගවාදි සතුන් ද දසිදසයන් ද එක් කෙනකුට දුන්නත් ඔහු එතෙකිනු දු සැහීමට පත් නොවන බව දැනූ නැණැත්තේ සමවයඹායෙහි හැසිරෙන්නේ ය:

1690. රජ තෙම බලාත්කාරයෙන් පොළොව දිනා සාගරය සීමා කොට ඇති පොළොවට අධිපති ව වසනුයේ සයුරෙන් මෙතෙර නො සැහී සයුරෙන් එතෙර ද පතන්නේ ය.

1691. යමෙක් වස්තුකාමයන් සිහි කරන්නේ සිහිත් තෘප්තියට නො යේ ද, (සැහීමක් නො ලබා දෑ) කාමාශාවන්ගෙන් මිදෙන ප්‍රතිකර්මය දැනූ යම් කෙනෙක් නුවණින් විමසා තෘප්තීමක් වූ නම් ඒකාන්තයෙන් ඔහු මැනවින් තෘප්ත වූහ.

- 1692. පඤ්ඤාය තිත්තිනං සෙට්ඨං න සො කාමෙහි තප්පති,
පඤ්ඤාය තිත්තං¹ පුරිසං තණ්හා න කුරුතෙ වසං.
- 1693. අපච්චෙනෙට්ඨ කාමානි² අපච්චිජ්ජස්ස³ අලොඥපො,
සමුද්දමනෙතො පුරිසො න සො කාමෙහි තප්පති.
- 1694. රථකාරොච වච්චසස පරිකත්තං උපාහනං,
යං යං චජ්ජි⁴ කාමානං තං තං සමපජ්ජතෙ සුඛං,
සබ්බෙඤ්ඤා සුඛමිච්චෙජ්ජාස සබ්බෙ කාමෙ පරිච්චජෙ.
- 1695. අට්ඨ තෙ භාසිතා ගාථා සබ්බා භොනන් සහසස්සියො,
පතිගණ්ඤ මහාඥුලෙම සාධෙතං තච භාසිතං.
- 1696. න මෙ අත්ථො සහසෙසති සතෙහි නහුතෙහි වා,
පච්චිමං භාසතො ගාථං කාමෙ මෙ න රතො මනො.
- 1697. භද්දෙ⁵ වතායං මාණවකො සබ්බලොකවිදු මුනි,
සො තණ්හං⁶ දුක්ඛජනනිං පරිජානාති පණ්ඨිතොති.

4. කාමජාතකං.

- 1698. දස බඳු ඉමානි⁷ යානානි යානි පුබ්බෙ අකාරිඤා,
ස පච්ජා මනුතප්පති ඉච්චාහ රාජා ජතසකෙඤා.
- 1699. අලඤා වික්ඛං තපති⁸ පුබ්බෙ අසමුද්දනං
න පුබ්බෙ ධනමෙසිසසං ඉති පච්ජානුතප්පති.
- 1700. සකාරුපං පුරෙ සන්තං මයා සිප්පං න සිකඛිතං,
කිච්ජා වුත්ති අසිප්පස්ස ඉති පච්ජානුතප්පති.
- 1701. කුච්චෙදී පුරෙ ආසිං පිපුතො පිට්ඨිමංසිකො,
චණ්ඤා ච ඵරුසො වාසිං⁹ ඉති පච්ජානුතප්පති.
- 1702. පාණාතිපාති පුරෙ ආසිං ලුඤ්ඤ වාසිං¹⁰ අනාරියො,
භුතානං නාවද්ධස්සං ඉති පච්ජානුතප්පති.
- 1703. බහුසු වත සනතිසු අනපාදසු ඉත්ථිසු,
පරදරං අසෙවිසසං ඉති පච්ජානුතප්පති.

1. සුතිසතා - මජ්ඣ.	6. සො ඉමං තණ්හං - වී.
2. කාමානං - මජ්ඣ.	7. දසබඳුමානි - සතා.
3. අපච්චිජ්ජා - මජ්ඣ.	8. අලඤාවික්ඛං තප්පති - මජ්ඣ.
4. ජහති - මජ්ඣ., සතා,	9. ව ජී - මජ්ඣ.
5. භද්දකො - මජ්ඣ., සතා.	10. වාසි - මජ්ඣ.

1692. තෘප්ති අතුරෙන් ප්‍රඥව නිසා ලබන තෘප්තිය උසස් වේ. හේ කාමාසා නිසා නො තැවේ. තෘෂ්ණා නොමෝ ප්‍රඥව නිසා තෘප්ත පුරුෂයා වසභ නො කරයි.

1693. කාමයන්හි ලොල් නො වූ අල්පේච්ඡ පුද්ගලයාගේ කාමාසා නැසෙන්නේ ම ය. (මහත් ප්‍රඥවෙන් යුත් බැවින්) සමුද්‍රය වැනි වූ ඒ පුරුෂයා (වස්තුකාම ක්ලෙශකාම) කාමයන් නිසා නො තැවේ.

1694. භම කපමින් වහන් සකස්කරන සමකරුවකු සේ කාමයන් අතුරෙන් යමක් යමක් හරනේ ද ඒ ඒ (කොටස) සැප එළව යි. ඉදින් පූර්ණ සැපත රැස්නේ නම් කාමයන් සියල්ල අත් හරින්නේ ය.

1695. ඔබ විසින් ගාරා අටක් කියන ලද, (ඒ ගාරා) සියල්ල දහස බැගින් වටනේ ය. පූජා වූ බමුණ, (මේ අටදහස) පිළිගත මැනව, ඔබගේ තෙල භාෂිතය මැනවි.

1696. දහසෙකින් හෝ සියසෙකින් හෝ දසදහසෙකින් හෝ මට වැඩෙක් නැත. පැසුර්ගය කියන මගේ සිත කාමයෙහි නො ඇසුරුණේ ය.

1697. මුළුලොව ක්‍රවණින් වටහා ගත් මුනි වූ යමෙක් සියලු දුක් උපදවන තෘෂ්ණාව මනාලෙස දැනී ද, පණ්ඩිත වූ ඒ මේ මාණවක තෙම ඒකාන්තයෙන් යහපත් වේ.

4. කාම ජාතක යි.

1698. පළමු වැ කටයුතු මේ කරුණු දහය නො කිරීම නිසා හෙතෙම පසුතැවේ යයි ජනයන්ට රජ තෙමේ මෙසේ කීය.

1699. තරුණ කාලයෙහි ධනය රැස් නො කොට ධන රහිත වැ මහලු වියට පත් වැ, (දුකසේ දිවි පවත්වනුයේ) තරුණ කල්හි ධනය රැස් නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1700. බාල වියේ ගුරුන් ඇසුරේ උගන්නට හැකියාව තිබිය දී මා ඉගෙනීම නො කරන ලදී. ශිල්ප රහිතයාට දිවි පැවැත්ම දුක් සහිතය යි සිතමින් පසුතැවේ.

1701. පෙර කුටකම් (කුලාකුට, මානකුටාදිය) දත්තෙකීම වීම. කේලාම් කීම, අල්ලස් ගනීම, වණ්ඛ පරුෂ වීම යයි (මරණාසන්න-යෙහි) සිතමින් පසුතැවේ.

1702. පෙර පරපණ නැසුයෙමි, පහත් වූ රුදුරුකම් ඇත්තෙක් වීම, සතුන් කෙරේ කාරුණික පැවැත්ම නැත්තෙකීම වීම යි සිතමින් පසුතැවේ.

1703. සරණෙකු නො ගිය බොහෝ ස්ත්‍රීන් සිටිය දී පර-දරාවන් සේවනය කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

- 1704. බහුමුඛ වන සත්තමිඛි අක්කපානෙ උපට්ඨිතෙ,
න පුඛෙඛ අදදිං දනං ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1705. මාතරං පිතරං වාපි ජිණ්ණකෙ ගතයොඛ්ඛනෝ,
පහු සනෙතා න පොසිසං ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1706. ආචරියමනුසකාරං සබ්බකාමරසාහරං,
පිතරං අතිමඤ්ඤිසං ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1707. සමභෙ ට්‍රාහමභෙ වාපි සීලවනෙත බහුසපුතෙ,
න පුඛෙඛ පයිරුපාසිසං ඉති පච්ඡානුතපපති,
- 1708. සාධු භොති තපො වීභෙණෙ සනෙතා ව පයිරුපාසිතො,
න ව පුඛෙඛ තපො වීභෙණෙ ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1709. යො ව එතානී යානානී යොනියො පටිපජ්ජති,
කරං පුරීසකිව්චානී ස පච්ඡා නානුතපපති'ති.

5. ජනසන්ධ ජාතකං.

- 1710. කණෙහා කණෙහා ව සොරො ව සුකකදුයො පතාපවා,¹
බද්ධො පඤ්චි රජජුභි කිං ධීර සුතඛො තව.
- 1711. නායං මගානං අතඨාය උසීනර² හවිසෙති,
මනුසසානං අනායො හුඤා තද කණෙහා පමොකඛති.
- 1712. පක්කහතරා සමභකා මුණ්ඩා සංසාට්ඨාරුතා,
නඛගලෙභි කසිසෙහති තද කණෙහා පමොකඛති.
- 1713. තපසසිනියො පබ්බජිතා මුණ්ඩා සංසාට්ඨාරුතා,
යද ලොකෙ ගමිසසනති තද කණෙහා පමොකඛති.
- 1714. දීඤ්ඤතරොඨ්ඨා⁴ ජට්ට්ඨා පඛකදනායා රජසසිරා,
ඉණං ඉවාදය ගච්ඡති තද කණෙහා පමොකඛති.
- 1715. අධිච්ච වෙදෙ⁵ සාවිහති ය ඤ්ඤතනත්‍රඤ්ඤි⁶ ට්‍රාහමිණා,
හතිකාය යජ්ඣසනති තද කණෙහා පමොකඛති.

- 1. ජිනතකං ගතයොඛ්ඛනං - මජ්ඣ.
- 2. පභාසවා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 3. උසීනතර - ස්‍යා.
- 4. දීඤ්ඤතරොඨ්ඨා - මජ්ඣ.
- 5. වෙදං - මජ්ඣ.
- 6. යඤ්ඤතනත්‍රඤ්ඤි - මජ්ඣ., යඤ්ඤං තනත්‍රඤ්ඤි - ස්‍යා.

1704. පෙර බොහෝ ආහාරපාන තිබිය දී පවා දන් නො දුන්නෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1705. වත්කම තිබිය දී, මහලු වූ දිරාපත් වූ මව හෝ පියා හෝ පෝෂණය නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1706. ආචාරධර්මයන් පුහුණු කරවන ආචාර්ය වූ, කැමැති සියලු දේ දෙමින් (නමා) පෝෂණය කළ පියාණන්ගේ අවිවාද නො පිළිගත්තෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1707. සිල්වත් උගත් මහණබමුණන් පෙර ආශ්‍රය නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1708. පෙර ත්‍රිවිධ සුවර්ත සංඛ්‍යාත තපස පුරුදු කිරීම ද සිල්වතුන් ඇසුරු කිරීම ද කළේ නම් යහපත (එය) නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1709. යමෙක් මේ කරුණු නුවණින් විමසා පිළිපදී ද (පුරුෂයන් විසින් කළයුතු ධාර්මික කාර්යයන් කරන හෙයින්) අප්‍රමාද ගුණය ඇති හෙතෙම නො පසුතැවේ.

5. ජනසන්ධ ජාතක යි.

1710. ප්‍රාඥය, ඉතා කළු පැහැති බියකරු වූ සුදුදත් ඇති ප්‍රතාපවත් වූ පස් රැහැනකින් බඳනා ලද තොපගේ බල්ලා කුමක් කෙරේ ද?

1711. උසිතර රජතුමනි, මේ බල්ලා මාගමාංස බුද්ධන්තට ආවේ නො වේ. මනුෂ්‍යමාංස බුද්ධන්තට ආවෙකි. මනුෂ්‍යයන්ගේ විනාශය කරන්නෙක් වී මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1712. පාත්‍රය ගෙන හිස මුඩු කොට සහළ සිවුර පොරොවා ගත් ශ්‍රමණ ප්‍රතිරූපකයෝ නගුලින් සී සාකි. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එ කල මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය,

1713. පැවිදි වූ හිඤ්ඤාණිභූ හිස මුඩු කොට සහළ සිවුර පොරොවා ගෙන පස්කම් සුව විදිමින් හැසිරෙත්. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මෙතෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1714. උඩුරැවුල වැඩුනා වූ ජවා සහිත වූ මල සහිත දත් ඇති ධූලි සහිත හිස් ඇති තවුසෝ මුදල් පොලී කොට ජීවත් වෙති. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1715. බමුණෝ වෙදය ද සාවිත්‍රිය ද යාග වීඩි ද හදුරා කුලිය සඳහා යාග කරති. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

- 1716. මාතරං පිතරං වාපි ජිණ්ණකෙ ගතයොධ්ධනෙ¹,
පහු සන්තා න භරන්ති තද කණෙහා පමොක්ඛති.
- 1717. මාතරං පිතරං වාපි ජිණ්ණකෙ ගතයොධ්ධනෙ,
ධාලා තුමෙති චක්ඛන්ති තද කණෙහා පමොක්ඛති.
- 1718. ආචරියභරියං සධාහරියං² මාතුලානිං පිතුච්ඡයං³,
යද ලොකෙ ගමීසසන්ති තද කණෙහා පමොක්ඛති.
- 1719. අසිවමමං ගහෙත්වාන ඛග්ගං පහතඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණා
පඤ්ඤානං⁴ කරිසසන්ති තද කණෙහා පමොක්ඛති.
- 1720. සුක්ඛච්ඡරී වෙධවෙරා ටුලලධාහු අපාතුහා,
මීටුහෙදං කරිසසන්ති තද කණෙහා පමොක්ඛති.
- 1721. මායාවිනො නෙක්ඛිකා අසප්පරිසචී න්හකා,
යද ලොකෙ භවීසසන්ති තද කණෙහා පමොක්ඛති.

6. මහාකණ්ඨ ජාතකං.

- 1722. නෙව කීණම් නපි වී කනිණම්
න වාපි මෙ සන්තිවයො ච අපී,
සුක්ඛිච්ඡරූපං චතීදං පරිත්තං
පනෙථාදනො නාලමයං දුචිත්තං
- 1723. අසමභා අපථකං දජ්ජං අනුමජ්ඣතො මජ්ඣකං,
ධහුමො ධහුකං දජ්ජා අදනං නුපපජ්ජති.
- 1724. නං නං වදමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤං ව,
අරියං මඤ්ඤං සමාරුහ නෙකාසී ලභතෙ සුධං

- 1. ජිණ්ණකං ගතයොධ්ධනං - මජ්ඣ.
- 2. සධං - මජ්ඣ.
- 3. පිතුච්ඡයං - මජ්ඣ., ඤා.
- 4. පඤ්ඤානං - මජ්ඣ.

1716. ජරාවටපත් වූ මහලු වූ මවපියන් වත්කම තිබිය දී (යම් කෙනෙක්) පෝෂණය නො කෙරෙත් ද, (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මෙතෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1717. ජරාවට පත් මහලු වූ මවපියන්ට තෙපි බාලයෝ යැයි කියත් ද (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1718. ඇදුරු බිරිඳ, මිතුරු බිරිඳ, මයිලණුවන්ගේ බිරිඳ, සහ පියාගේ සොහොවුරිය යන මොවුන් සමග ලෝකයෙහි ආචාරධර්ම වීරොධී ව යම් කෙනෙක් හැසිරෙත් ද (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1719. බමුණේ කඩුව හා පළිහ ගෙන කඩු ඔසොවාගෙන මං පැහැරීම කෙරෙත් ද, (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1720. ආලේපයන්ගෙන් ජවීවර්ණය සකස් කර ගත් ධනවත් වැන්දඹුවන් හා හැසිරෙන සුළු හස්තයන් ඇති ස්ත්‍රී ධූතියෝ (ඒ වැන්දඹුවන් හා) මිත්‍ර හේදයට පැමිණෙත් ද (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1721. ලෝකයා රවටන වංචාකාරී දුර්ජනයෝ යම් කලෙක ලොවෙහි ඇති වන්නාහු ද, (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

6. මහාකණන ජාතක යි

1722. මම නො මැ මිලයට ගනිමි. නො ද විකුණමි. මා විසින් රැස් කළ ධනයෙක් ද නො ද ඇත. මේ අල්ප ආභාරය ද දුකසේ ලබන ලද මැ යැ. මේ පතක් පමණ වූ බත දෙදෙනකුන්ට පමණ නො වෙයි.

1723. අල්පමාත්‍ර දැයින් අල්පමාත්‍රයක් දෙන්නේ යැ. අණුමාත්‍ර අර්ධයෙන් අඩක් දෙන්නේ යැ. බොහෝ දැයින් බොහෝ දැයක් දෙන්නේ යැ. නො දෙනු නො වටනේ යි.

1724. කොසිය සිටාණෙනි, එකරුණෙන් නොපට කියමි; දන් දෙව, වළඳ ද කරව, ආයතීමාර්ගයට නැගෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

1725. මොසඤ්ඤාස හුතං භොති මොසඤ්ඤාපි සමීඛිතං,
අතිථිසමීං යො නිසින්නසමීං එකො භුඤ්ජති භොජනං.
1726. තං තං වදමී කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.
1727. සච්චං තස්ස¹ හුතං භොති සච්චං වාපි සමීඛිතං,
අතිථිසමීං යො නිසින්නසමීං නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.
1728. තං තං වදමී කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නෙකාසී² ලභතෙ සුඛං.
1729. සරඤ්ඤා ජුහති පොසො ධාහුකාය ගයාය ව,
දෙණෙ තිමබරුතිතථසමීං සීසයොතෙ³ මහාවගෙ.
1730. අත්ථ වස්ස හුතං භොති අත්ථ වස්ස සමීඛිතං,
අතිථිසමීං යො නිසින්නසමීං නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.
1731. තං තං වදමී කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.
1732. ධළියං හි යො නිඤ්ඤා⁴ දීසසුත්තං සධෙතිනං,
අතිථිසමීං යො නිසින්නසමීං එකො භුඤ්ජති භොජනං.
1733. තං තං වදමී කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.
1734. උළාරවණණං වත බ්‍රාහ්මණා ඉමෙ,
අයඤ්ඤා වො සුනංඛො කිස්ස හෙතු,
උච්චාවචං වණණනිහං විකුඛඛති
අක්ඛංච නො බ්‍රාහ්මණා කෙ නු තුමෙහ.

1. සච්චඤ්ඤාස - චී,
2. නෙකාසී - මජ්ඣං, සායා.
3. සීසයොතෙ - මජ්ඣං,
4. නිඤ්ඤා - මජ්ඣං, සායා

1725. යමෙක් ආගන්තුකයකු හුන් කල්හි එකලා වූ බොජුන් බුද්දි නම් ඔහුගේ හෝම සිස් වෙයි. ධනොපායන වීයඹ ද සිස් වෙයි.

1726. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි. දන් දෙව, වළඳ ද කරව, ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වූ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

1727. යමෙක් ආගන්තුකයකු හුන් කල්හි එකලා වූ බොජුන් නො බුද්දි නම් ඔහුගේ දනය සත්‍ය වෙයි. ධනොපායන වීයඹ ද සත්‍ය වෙයි.

1728. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි: දන් දෙව. තෙමේ ද වළඳ කරව. ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව. එකලා වූ වළඳ-නුයේ සුව නො ලබා.

1729. යම් පුරුෂයෙක් (ලවණසමුද්‍ර පුෂ්කරණි ආදී) ජලාශයක් කරා එළැඹූ බලිකම් කෙරේ ද, බාහුකා නදී යෑ ගයාපුෂ්කරණි යෑ ද්‍රොණ තීඪී යෑ තිබෙරූ තීඪී යෑ මහන් වූ ජලප්‍රවාහ ඇති ශිඝ්‍ර-ශ්‍රොතස් යෑ යන මෙහි බලිකම් කෙරේ ද.

1730. යමෙක් අමුත්තකු හුන් කල්හි එකලා වූ බොජුන් නො බුද්දි නම් ඔහු විසින් තෙල තන්හි දු බලිකර්ම කරනලද වෙයි. තෙල තන්හි දු ධනොපායන වීයඹ කරනලද වෙයි.

1731. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි: දන් දෙව, තෙමේත් වළඳ කරව, ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වූ වළඳ-නුයේ සුව නො ලබා.

1732. යමෙක් අමුත්තකු හුන් කල්හි එකලා වූ අහර වළඳ කෙරේ ද, හේ දීඹසුත්‍රයක් ඇති බන්ධන සහිත වූ බිලියක් හිලිසි.

1733. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි: දන් දෙව, තෙමේ ද වළඳ කරව, ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වූ වළඳ-නුයේ සුව නො ලබා.

1734. මේ බ්‍රාහ්මණයෝ උදරවර්ණ ඇතියාහු මෑ යෑ. තොපගේ මේ සුනාම තෙම කවර හෙයින් හීන ප්‍රණීත පැහැසටහන් විකූර්වණ (නිමාණ) කෙරේ ද? බ්‍රාහ්මණයෙනි, අපට කියව, තෙපි කවරහු ද?

1735. වජ්ජ ව සුරියො ව උහො ඉධාගතා
 අයං පන මානලී දෙව සාරථී,
 සකෙතාභමසම් නිදසානම්ඤ්ඤ
 එසො ව ඛො පඤ්ඤිඛොති වුච්චති.
1736. පාණ්ඩුසරා මුද්ධිකා ව මුරජාලඛරානී ව,
 සුඤ්ඤමෙතං පඛොධෙතනි පටිච්චඥො ව නන්දනී.
1737. යෙ කෙච්චෙම මච්ඡරිනො කදරියා
 පරිභාසකා සමණඥාභමණානං,
 ඉධෙව නිකම්ප සරිරදෙහං
 කායසස හෙද නිරයං වජනති.
1738. යෙ කෙච්චෙම සුභනිමාසසානා
 ධම්මෙ ධීතා සංයමෙ සංචිභාගෙ,
 ඉධෙව නිකම්ප සරිරදෙහං
 කායසස හෙද සුභනිං වජනති.
1739. ජං නොසි ඤ්ඤති පුරිමාසු ජාතිසු
 සො මච්ඡරී රොසකො පාපධම්මො,
 තචෙව අඤ්ඤාය ඉධාගතමිතො
 මා පාපධම්මො නිරයං අපඤ්ඤ.
1740. අඤ්ඤා හි මං වො හිතකාමා යං මං සමනුසාසථ,
 සොභං තථා කරිඤ්ඤාමි සබ්බං වුඤ්ඤං හිතෙසිහි.
1741. එසාභමජ්ජව උපාරමාමී
 නවාපහං කිඤ්ඤි කරෙය්‍ය පාපං,
 නවාපි මෙ කිඤ්ඤිමදෙය්‍යමඤ්ඤී
 නවාපදඤ්ඤා උදකමපහං පිඛෙ.
1742. එවඤ්ඤි මෙ දදතො සබ්බකාලං
 භොගා ඉමෙ වාසව ඛිඤ්ඤිසනති,
 තතො අහං පබ්බජිඤ්ඤාමී යකක
 හිඤ්ඤාන කාමානි යරොධිකානීනි.

7. කොසියජාතකං.

1. මාසමානා - ටී. මජ්ඣං.
 2. තවාපි දඤ්ඤා උදකං පිඛං - මජ්ඣං, ටී.

1735. සඳ හිරු දෙදෙන මෙහි ආහ. මේ වූකලී දෙවසාරවී වූ මාතලී වෙයි. මම කිදස්වැසි දෙවියනට අධිපති සක්දෙවරජ වෙමි. තෙල තැනැත්තේ 'පඤ්ඤිඛ' යැ යි කියනු ලැබේ.

1736. අත්තල නාදයෝ ද මිහිභූබෙර හඬ ද මුරජ බෙර හඬ ද පණාබෙර හඬ ද නිදිගත් මොහු පුබුදු කෙරෙති. පිබිදියේ කුටු වේ.

1737. යම්කිසි කෙනෙක් මසුරු වූවාහු තදමසුරු වූවාහු මහණ බමුණන්ට පිරිහෙළා කරා කරන්නාහු වෙත් ද, ඔහු ශරීර සංඛ්‍යාත දෙහය මෙලොවහි මැ බහාතබා කාබුන් මරණින් මතු නිරයට යති යි.

1738. යම්කිසි කෙනෙක් සුගතිය පතන්නාහු සංයම සංඛ්‍යාත දගඹිලධම්යෙහි ද සංවිභාග සංඛ්‍යාත දනධම්යෙහි ද සිටියාහු වෙත් ද, ඔහු ශරීර සංඛ්‍යාත දෙහය මෙලොවහි මැ බහාතබා කායභෙදයෙන් මතු සුගතියට යති යි.

1739. තෙපි පූර්වජාතියෙහි අපගේ ඥාති වූවාහු යැ. ඒ තෙපි මසුරු වවු. රොස්පරොස් බස් ඇතියහු. පාපධම් ඇතියහු යැ. නොපට වැඩ සඳහා මැ මෙහි ආමහ. පාපධම් ඇතියහු නිරයට නො යව.

1740. යම්හෙයෙකින් තෙපි මට මැනැවින් අනුශාසනා කරවු ද, එහෙයින් එකාන්තයෙන් මැ තෙපි මට හිත කැමැත්තවු යැ. හිත කැමැතියන් විසින් කියනලද සියල්ල ඒ මම එසේ මැ කරන්නෙමි.

1741. තෙල මම අද මැ මසුරු බැවින් වෙත් වෙමි. මම කිසි පවකුදු නො කරමි. (මෙතැන් පටන්) නො දියැයුතු කිසිවක් මට නැත. කිසිවක්හට නො දී මම දියපතකුදු නො බොමි.

1742. සක්දෙවරජුනි, හැම කල්හි දෙන්නා වූ මාගේ මේ භොගයෝ ඝෟස වන්නාහ. සක්දෙවරජුනි, එකල්හි මම (වස්තුකාම ක්ලෙශකාම විසින්) ශෛ වැ සිටි කාමයන් හැරපියා පැවිදි වන්නෙමි යි.

7. කොසිය ජාතක යි.

1743. යෙසං න කදුවි භුතපුබ්බං¹
 සකඛිං සත්තපදමපි ඉමසථිං ලොකෙ,
 ජාතා අමිත්තා² දුවෙ සභායා
 පටිසන්ධාය වරතභී කීසස හෙතු.
1744. යදී මෙ අජ්ජ පාතරාසකාලෙ
 පණ්ණිං න සකඤ්ඤොයායාථ වතතුමෙත්තං,
 රට්ඨා පබ්බාජයිසසාමී වො සබ්බෙ
 නභි මජ්ඣො දුප්පඤ්ඤජාතිකෙභි.
1745. මහාජනසමාගමමඤ්ඤ සොරෙ
 ජනකොලාභලසඛිතමමඤ්ඤි ජාතෙ,
 විකඛිත්තමනා අනෙකච්ඡිත්තා
 පඤ්ඤං න සකඤ්ඤොම වතතුමෙත්තං.
1746. එකභ්‍යවිත්තා ව එකමෙකා
 රහසිගතා අස්ථිං නිවිනිතයිජා,
 පටිච්චෙකෙ සමමසිජානා ධීරා
 අථ වසඛනභී ජනිත්තු අපථමෙත්තං.
1747. උග්ගපුත්තරාජපුත්තියානං
 උරඛ්භමංසං පීසං මත්තපං,
 න තෙ සුත්තඛසස අදෙනාභී මංසං
 අථ මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සධ්‍යමසස.
1748. චච්චං විභනනභී එළකසස
 අසසපිට්ඨඤ්ඤසුඛසස හෙතු,
 නච තෙ සුත්තඛසස අත්ථරතභී
 අථ මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සධ්‍යමසස.
1749. ආචෙලලිතසිඬගිකො භී මෙණ්ඩො
 න ච සුත්තඛසස විසාණානි³ අස්ථී,
 තිණහකෙඛා මංසහොජනො ච
 අථ මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සධ්‍යමසස.
1750. නිණමාසී පලාසමාසී මෙණ්ඩො
 න ච සුත්තඛො තිණමාසී නො පලාසං,
 ගණ්ණොයා සුඤ්ඤා සසං බිලාරං
 අථ මෙණ්ඩසස සුඤ්ඤන සධ්‍යමසස.

1. සුතපුබ්බං - මජ්ඣං, සයා.
 2. ජාතාමිත්තා - මජ්ඣං.
 3. විසානනානි - මජ්ඣං, සයා.

1743. මෙලොවැ යම් කෙනකුන්ගේ සත්පියවරක් පමණ මිත්‍රසන්ථවයකුදු කිසිකලෙකක් ඇස්හමු නො වූ විට් ද, එබඳු සතුරෝ දෙදෙනෙක් මිත්‍ර වූවාහු කවර හෙයින් සටිත වැ හැසිරෙත් ද?

1744. ඉදින් අද පෙරබත් වෙලෙහි තෙල ප්‍රශ්නය මට කියන්නට නොහැකි වන්නවු නම් තොප හැමදෙනා තෙරනෙම්. නුනුවණ සැහැවී ඇතියන්ගෙන් මට අතීයෙක් නැත් මැ යි.

1745. මහාජනයමාජයෙහි මහත් වූ ජනකලහසමාගම හටගත් කල්හි විසුළු සිත් ඇතියමෝ නොයෙක් සිකිවිලි ඇතියමෝ තෙල ප්‍රශ්නය කියන්නට නො හැකියමහ.

1746. රජතුමනි, මේ ප්‍රාඥයෝ එකඟසිත් ඇතියාහු එකිනෙකා රහසිගත වැ කායචිකත්ව්වෙකයෙහි සිටියාහු සම්මර්ඟන කොට අතී නිශ්චය කොට ඉක්බිති තෙල අතීය කියන්නාහ යි.

1747. එළමස් අමාත්‍යපුත්‍රයනට ද රාජපුත්‍රයනට ද ප්‍රිය මනාප වෙයි. ඔහු ඉනකමාස හඤ්ණ නො කෙරෙති. එතෙකුදු වත් ඉනකයකු හා සමග එළවාගේ යහළුවෙක් වන්නෝ යැ යි.

1748. අසුපිට අතුරුණු සුව හෙයින් එළවාගේ සම වෙන් කොට ගනිත්. ඔහු ඉනකයාගේ සම නො අතුරති, එතෙකුදු වත් ඉනකයකු හා සමග එළවාගේ යහළුවෙක් වන්නෝ යැ.

1749. එළවා ඇඹරුණු අං ඇත්තේ යැ. ඉනකයාට අං නැත. එළවා තණ කන්නේ යැ. ඉනකයා මාංසහඤ්ණ කරන්නේ යැ. එතෙකුදු වත් සුනම්බකු හා සමග එළවාගේ යහළු බවෙක් වන්නෝ යැ යි.

1750. එළවා තණ කන්නේ යැ. කොළ කන්නේ යැ. ඉනකයා තණ නො කයි. කොළ නො කයි. ඉනකයා සාවා, බලලා අල්වා ගන්නේ යැ. එතෙකුදු වත් ඉනකයකු හා සමග එළවාගේ යහළු බවෙක් වන්නෝ යැ යි.

1751. අඛච්චයාපාදෙ චතුපදසස
 මෙණෙඛා අච්චනටො අදීසසමානො,
 ඡාදියමාහරති අයං ඉමසස
 මංසං ආහරති අයං අමුසස.
1752. පාසාදගතො විදෙහසෙට්ඨා
 වීනිහාරං අඤ්ඤමඤ්ඤභොජ්ජානාං,
 අද්දකඛි කීර සකඛි තං ජනිජෙඤ
 බොභුකඛසස ච පුණ්ණමුඛසස වෙනං.
1753. ලාභා චත මෙ අනපපරුපා
 යසස මෙදියා පණ්ඩිතා කුලමිති,
 පඤ්ඤසස ගමභිරගතං නිපුණමතථං
 පටිච්ඡකානති සුභාසිතෙන ධීරා.
1754. අසසතරීරථඤ්ඤ ඵකමෙකං
 චීතං ගාමවිරඤ්ඤ ඵකමෙකං,
 සබ්බසං වො දමචී පණ්ඩිතානාං
 පරමපතීතමනො සුභාසිතෙනා'නි.

8. මෙණ්ඩකුපඤ්ඤා.

1755. නාදිට්ඨා¹ පරතො දෙසං අඤ්ඤාචුලානි සබ්බසො,
 ඉසසරො පණ්ණෙ දණ්ඩං සාමං අපට්චෙකඛි².
1756. යො ච අපට්චෙකඛිචා දණ්ඩං කුඛඛි ඛතභියො,
 සකණට්ඨකං සො ගීලති ජච්චජෙඨාව සමකඛිකං.
1757. අදණ්ඩියං දණ්ඩියති දණ්ඩියඤ්ඤ අදණ්ඩියං
 අජෙඨාව විසමං මග්ගං න ජානානි සමාසමං.
1758. යො ච ඵතානි යානානි අඤ්ඤාචුලානි සබ්බසො,
 සුදිට්ඨං වානුසාසෙය්‍ය සචෙ වොහරිතුමරහනි³.
1759. නොකතානමුද්‍යනා සකකා ඵකතානනිභෙණන වා,
 අතතං මහතෙන යාපෙතුං තසමා උභයමාවරෙ.

1. නා දට්ඨා - ඵ.
 2. සචෙ වොහාතු - චී.
 3. යපෙතුං - මජ්ඣං.

1751. පා සතරක් ඇති නිය අටක් ඇති මෙ එළුවා අප්‍රකට වූ තෙල භූතකයාට මස් ගෙන එයි. මේ භූතක තෙම මේ එළුවාට තණ ගෙන එයි.

1752. ප්‍රාසාදකලයට ගිය වෙදෙහ රජ අනෝයාන්‍ය ආහාර ව්‍යකීභාරය (හුවමාරුව) දුටුයේ එන. නරෙන්නදු තෙම භූතකයාගේ ද එළුවාගේ ද තෙල මිත්‍රධර්මය ආත්මප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දුටුයේ යැ යි.

1753. යම්බඳු මාගේ කුලයෙහි මෙවන් පණ්ඩිතයෝ ඇද්ද? ඒ මට එකාන්තයෙන් අනල්ප ලාභයෙකි. ප්‍රාඥයෝ ගැඹුරු වූ නිපුණාකීය සුභාභිතයෙන් දැන කියති.

1754. පණ්ඩිත වූ තොපට එකෙකි අශ්වතරි රථයක් ද එකෙකි සමාඤ්ඤ වූ ගම්වරයක් ද යන සියල්ල දෙමි. සුභාභිතයෙන් අතිශයින් සතුටු වූ සිත් ඇතියෙමි'යි.

8. මෙණ්ඩකප්‍රශ්න යි.

1755. අන් කෙනෙකුගේ ලොකු කුඩා වැරැදි සියලු ආකාරයෙන් නො දක, නො විමසා රජ තෙම දඬුවම් නියම නො කරන්නේ ය.

1756. කිසියම් ඝෛරියයෙක් (රජෙක්) නුවණින් නො සිතා (කෙනකුට) දඬුවම් නියම කෙරේ ද හේ කවු සහිත ආහාරය ගිලී. මැස්සන් සහිත බොජුන් මුදිනා ජාත්‍යන්ධියකු මෙන් වෙයි.

1757. යමෙක් දඬුවම් නොදිය යුත්තාට දඬුවම් කෙරේ ද දඬුවම් දිය යුත්තාට දඬුවම් නො කෙරේ ද හේ විෂම මහට පැමිණියා වූ අකියකු පරිද්දෙන් පාසාණාදියෙහි පැකිලෙන්නේ සම අසම දෙක නො දනී. (මහත් වූ අපාය දුකට පැමිණෙයි.)

1758. යමෙක් මේ ලොකු කුඩා කරුණු සර්වප්‍රකාරයෙන් මනාකොට දැන (දැකූ) අනුශාසනා කෙරේ ද හේ එකාන්තයෙන් රාජ්‍යානුශාසනයට සුදුසු වෙයි.

1759. එකාන්ත මොළොක් පැවැත්මෙන් ද, එකාන්ත නියුණු (රඵ) පැවැත්මෙන් ද නමා ආධිපත්‍යයෙහි තබවන්නට නො හැකි වෙයි. එහෙයින් (මොළොක් වූ ද, රඵ වූ ද, දෙයාකාරයෙන් හැසිරෙන්නේ ය.

- 1760. පරිභූතො මුදු හොති අතිතිකොඛො ච වෙරවා,
එතඤ්ච උභයං ඤජො අනුමජ්ඣං සමාවරෙ.
- 1761. බහුමිථි රතො භාසෙය්‍ය දුට්ඨොපි බහුභාසති,
න ඉත්ථිකාරණො රාජ පුත්තං සාතෙතුමරහසි.
- 1762. සධෙධො ච ලොකො එකතො¹ ඉත්ථි ච අයමෙකිකා,
තෙනාහං පථිපජ්ඣසං ගවජ පකඛිපරෙච නං.
- 1763. අනෙකතාලෙ නරකෙ ගමඝිරෙ ච සුදුකතරෙ,
පාතිතො ගිරිදුගභසමිං කෙන කං තතථ නාමරි.
- 1764. නාගො නාගබලො² තතථ ථාමවා ගිරිසානුජො,
පච්චග්ගභි මං භොගෙහි තෙනාහං තතථ නාමරිං.
- 1765. එහි තං පථිනෙසසාමි රාජපුත්ත සකං සරං,
රජජං කාරෙසි හදදතො කිං අරඤ්ඤ කරිසසසි.
- 1766. යථා ගිලිචා බලිසං උඤ්චරෙය්‍ය සලොහිතං,
උඤ්චරිචා සුඛි අසසං³ එවං පසසාමි අත්තනං.
- 1767. කිනනු කං බලිසං බුඤ්චි කිං කං බුඤ්චි සලොහිතං,
කිනනු කං උඤ්චතං බුඤ්චි තමෙම අකධාහි පුච්ඡිතො.
- 1768. කාමාහං බලිසං බුඤ්චි හත්ථිඅසසං සලොහිතං,
චක්කාහං උඤ්චතං බුඤ්චි එවං ජානාහි බක්ඛියං.
- 1769. විඤ්චාමාණවිකා මාතා දෙවදතො ච මෙ පිකා,
අනෙඤ්ඤ පඤ්චිතො නාගො සාරිපුත්තො ච දෙවතා.
අහං තද රාජපුත්තො⁴ එවං ධාරෙථ ජාතකතති.

9. මහාපදුමජාතකං.

- 1. එකතො - මජ්ඣං, සා.
- 2. නාගො ජාතපණො තතථ නා එණො - මජ්ඣං.
- 3. සුඛං පසසාමි අත්තති - මජ්ඣං.
- 4. රාජපුත්තො අහං ආසිං - වී, මජ්ඣං.

1760. මොළොක් වුවහුට මහජනයා අවමන් කරයි, රථ වුවහුට මහජනයා සතුරු වෙයි. මේ දෙයාකාරය දැනු මධ්‍යස්ථ ව ගැසිරෙන්නේ ය.

1761. රාගයෙන් රත් වූයේ බොහෝ දේ කියන්නේ ය. දොෂයෙන් දූෂිත වූයේ ද බොහෝ දේ කියන්නේ ය. මහරජ කුමනි, ස්ත්‍රිය නිසා පුත්‍රයා නසන්නට නො වී.

1762. ලෝ වැස්සා එක් පක්‍ෂයක් විය. මේ ස්ත්‍රී හුදෙකලා වූවා ය. එහෙයින්, මම ස්ත්‍රියගේ කීම පිළිපදින්නෙමි. යවු, ඔහු ප්‍රජාතයේ දමවු.

1763. තල්ගස් ගණනක් බහා ලන්නට තරම් ගැරැහිනි, එතර වන්නට අපහසු තරභයක් වැනි ගිරි දුර්ගයේ දමා යු ඔබ වහන්සේ නො මළේ කීම?

1764. ඒ පර්වත ප්‍රජාතයේ උපන් ශක්ති සම්පන්න වූ නාග-යෙක් මා දරණ-වැළින් පිළිගත්තේ ය. එහෙයින් එහි දී මම නො මළෙමි.

1765. රාජ පුත්‍රය, එව, කොප සිය නිවසට ගෙන යන්නෙමි. පින්වත, රාජ්‍යය කරන්න. වනයෙහි කරන්නේ කුමක් ද?

1766. ගිල්ලා වූ බිළිය ලේ සහිතව උදුරා දමන්නේ යම් සේ ද, උදුරාගූ පසු සුවපත් වනුයේ යම්සේ ද එපරිද්දෙන් මා ද සුවපත් වුවකු ලෙස දකිමි.

1767. තෙපි කුමකට බිළිය යි කියවු ද? කුමකට ලේ සහිතය යි කියවු ද? කුමක් උදුරාගූය යි කියවු ද? විකාළ මට එය කියව.

1768. මම කාමයන් බිළිය යි කියමි, ඇතුන් අසුන් (ඇති බව) ලේ සහිත යයි කියමි, හඵවා වූ දෙය උදුරා ගූ දෙය යයි කියමි ඝෘත්‍රියය, එය මෙසේ දැන ගනුව.

1769. එ සමයෙහි මව විංචාමාණවීකා ය. පිය රජ දෙවිදන් තෙර ය. නැණවත් නාගයා ආනන්ද තෙර ය. දිවාපුත්‍රයා සැරියුත් රහතන් වහන්සේ ය. රාජපුත්‍රයා මම වෙමි. මේ ජාතකය මෙසේ දරා ගනිවු. (සිතූ තබා ගනිවු)

9. මහාපදුම ජාතක යි.

1770. කානි කමමානි කුඛ්ඛානං කථං වීඤ්ඤ පරකකමෙ
අමිඤ්ඤං ජානෙය්‍ය මෙධාවී දිස්වා සුඤ්ඤා ව පඤ්ඤිතො.
1771. න නං උමභයනෙ දිස්වා න ව නං පටිනඤ්ඤි,
වඤ්ඤි වඤ්ඤි¹ න දදති පටිලොමං ව වඤ්ඤි.
1772. අමිඤ්ඤ නඤ්ඤ හජති මිඤ්ඤ නඤ්ඤ න සෙවති,
වඤ්ඤකාමෙ නිවාරෙති අඤ්ඤාසඤ්ඤා පසංසති.
1773. ගුඤ්ඤාඤ්ඤ නඤ්ඤ නකඛානි නඤ්ඤ ගුඤ්ඤං න ගුහති,
කමමිං නඤ්ඤ න වඤ්ඤඤ්ඤි පඤ්ඤාඤ්ඤා නඤ්ඤාසංසති.
1774. අහවෙ නඤ්ඤි නඤ්ඤ හවෙ නඤ්ඤ න නඤ්ඤි,
අච්ඡරියං භොජනං ලද්ධා නඤ්ඤ නුභවඤ්ඤා සති,
තතො නං නානුකමපති අඤ්ඤා සොපි ලභෙය්‍යධිතො².
1775. ඉච්චිතෙ සොළසාකාරා අමිඤ්ඤාසමී පතිට්ඨිකා,
යෙහි අමිඤ්ඤං ජානෙය්‍ය දිස්වා සුඤ්ඤා ව පඤ්ඤිතො.
1776. කානි කමමානි කුඛ්ඛානං කථං වීඤ්ඤ පරකකමෙ,
මිඤ්ඤං ජානෙය්‍ය මෙධාවී දිස්වා සුඤ්ඤා ව පඤ්ඤිතො
1777. පච්චිකං³ වඤ්ඤ සරති ආගතං අභිනඤ්ඤි,
තතො කෙලාසිතො භොනි වාචාය පටිනඤ්ඤි.
1778. මිඤ්ඤ නඤ්ඤව හජති අමිඤ්ඤ නඤ්ඤ න සෙවති,
අඤ්ඤකාමඤ්ඤා නිවාරෙති වඤ්ඤඤ්ඤාමෙ පසංසති.
1779. ගුඤ්ඤාඤ්ඤ නඤ්ඤ අකඛානි නඤ්ඤ ගුඤ්ඤාඤ්ඤ ගුහති,
කමමාඤ්ඤි නඤ්ඤ වඤ්ඤඤ්ඤි පඤ්ඤාඤ්ඤා පසංසති.

1. වඤ්ඤි නඤ්ඤ, වී. ඤ්ඤා. - මජ්ඣ. -
2. ලභෙය්‍යතො - වී.
3. පච්චිකං නඤ්ඤ - මජ්ඣ. පච්චිකං න. - වී.
4. පඤ්ඤාඤ්ඤා - මජ්ඣ.

1770. නැණවත් පුරුෂයා ඇසින් දැක, කනීන් අසා කවර කම්පන් කරන්නහු මා සතුරෙකු යි දැනගන්නේ ද, එය දැන ගැනීමට නැණවතා කෙසේ වැයම් කටයුතු ද?

1771. මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයා, මිතුරා දැක ද සිතා නො වෙයි, සතුටු නො වෙයි. ඇස් ඇර බැලීම ද නො කෙරෙයි. මිතුරා කරන කතාවට ද විරුද්ධ වේ.

1772. ඔහුගේ සතුරන් හඳුනා කෙරෙයි. ඔහුගේ මිතුරන් හඳුනා නො කෙරෙයි. ගුණ කියන්නවුන් වළකයි. නුගුණ කියන්නවුන් පසසයි.

1773. සැඟවියයුතු දෙය ඔහුට නො කියයි. ඔහුගේ සැඟවිය යුතු දෙය නො සඟවයි. ඔහුගේ වැඩ නො පසසයි. ඔහුගේ නුවණ නො පසසයි.

1774. ඔහුගේ පරිහානියේ දී සතුටු වෙයි. ඔහුගේ දියුණුවේ දී සතුටු නො වෙයි. රසවත් බොජුනක් ලද විටෙක ඔහු සිහිපත් නො කරයි. එයින් ඔහුට සංග්‍රහ කරන්නට තරම් සානුකම්පිත නො වෙයි. මෙයින් නො සතුට ලබන්නේ ය.

1775. මෙසේ, සතුරා කෙරේ පිහිටි මේ සොළසාකාර ලකුණෙන් පණ්ඩිත පුරුෂයා සතුරා දැක ද අසා ද දැන ගන්නේ ය.

1776. කෙබඳු දේ කරන්නකු ඇසින් දැක කනීන් අසා මේ මගේ මිතුරෙකු යි නැණවත් පුරුෂයා දැන ගන්නේ ද එය දැන ගැනීමට නැණවත් පුරුෂයා කෙසේ වැයම් කටයුතු ද?

1777. විදේශයට ගිය ඔහුගේ මිතුරා සිහිකරයි. ආපසු පැමිණි මිතුරා දැක ඉතා සතුටු වෙයි. ඉක්බිති මමායනය කරන්නේ වෙයි. ප්‍රිය බසින් සල්ලාපයේ යෙදෙමින් ප්‍රීත වෙයි.

1778. ඔහුගේ ම මිතුරන් හඳුනා කරයි. ඔහුගේ සතුරන් හඳුනා නො කරයි. නින්දා කරන්නන් වළක්වයි. ගුණ කියන්නන් පසසයි.

1779. සැඟවියයුතු දෙය ඔහුට කියයි. ඔහුගේ සැඟවිය යුතු දෙය සඟවයි. ඔහුගේ වැඩට පැයසුම් කරයි. ඔහුගේ නුවණට පැයසුම් කරයි.

440 ජාතිකපාලි-ච්චාදසකනිපාටනො

- 1780. භවෙ ව නාදුති තසස අභවෙ තසස න නාදුති,
අවජරියං භොජනං ලඛ්ඛා කසස උපපජ්ජතෙ සති,
තතො තං අනුකම්පති අහො සොපි¹ ලභෙයධිතො.
- 1781. ඉවෙවතෙ සොළසාකාරා මිත්තසමිං සුපතඨිඨිතා,
යෙති මිත්තං ව ජාතොයා දිසවා සුඛවා ව පණ්ඩිතොති.

10. මිත්තාමිත්තජාතකං.

ච්චාදසකනිපාටනො නිට්ඨිතො.

තසුසුද්දනාං:

ලභුච්ඡික සාසාල කසකඨි පුන
 අථ කාම දසබ්බුට්ඨානවරො,
 අථ කණ්ඨ සුකොසිය මමණ්ඛවරො
 පදුමො පුන මිත්තවරෙ දස.

1. භොජනොපි - මජ්ඣ. සං. 1.

1780. ඔහුගේ දියුණුවෙහි සතුටු වෙයි. ඔහුගේ පරිහානියෙහි නො සතුටු වෙයි. රසවත් බොජුනක් ලද විටෙක ඔහු සිහිපත් කරයි. එයින් ඔහුට සංග්‍රහ කරන්නට තරම් සානුකම්පක වෙයි. මෙයින් සතුටක් ලබන්නේ ය.

1781. මෙසේ මිතුරා කෙරේ පිහිටි මේ සොළසාකාර ලකුණෙන් පණ්ඩිත පුරුෂයා මිතුරා දක ද අසා ද දැනූ ගන්නේ ය.

10. මිත්තාමිත්ත ජාතක යි.

දෙලොස්වැනි නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය:

ලහුවික්ක (වුලකුණාල) ය, හද්දසාල ය, කසනතී (සමුද්දවාණිජ) ය, කාම ය, දස බල (ජනසන්ධි) ය, කණ්ණ (මහාකණ්ණ) ය, කොසිය ය, මෙණ්ඩක ය, මහාපද්ම ය, මිත්තාමිත්ත ය යි දශ ජාතකයෝ වෙත්.

තෙරසක නිපායො

- 1782. අභාසි මෙ අඛෙඵලානි පුඛෙඛ
අඤ්ඤානි ධුලානි ච බ්‍රහ්මචාරී,
තෙහෙව මනෙතභි නදනි තුඤ්ඤං
දුමඤ්ඤා පාතුභවනති බ්‍රහ්මෙ.
- 1783. නකඛිකතයොගං පටිමානසාමී¹
බණං මුහුතං න මං නොසයනතී,²
නකඛිකතයොගඤ්ඤි බණඤ්ඤි ලඛ්ඛා
අථා³හරිසසඛෙඵලං පහුතං⁴.
- 1784. නකඛිකතයොගං න පුරෙ අභාණි
බණං මුහුතං න පුරෙ අසංසි,
අථාහරී අඛෙඵලං පහුතං
විණෙණින ගජෙඛිත රසෙත්‍රපෙතං.
- 1785. මනාභිජපෙහන පුරසස⁵ තුඤ්ඤං
දුමඤ්ඤා පාතුභවනති බ්‍රහ්මෙ,
සඛාජ්ජ න පාරෙසි ජපමි මනෙතා⁶
අයං සො කො නාම තචජ්ජ ධම්මො.
- 1786. වණ්ඤාලපුඤ්ඤා මම සමපදසි
ධම්මෙන මනෙත පකතීඤ්ඤි සංසි,
මා වසදු මෙ පුච්ඡිතො නාමගොතං
ගුඤ්ඤො මා තං විජගෙය්‍ය⁷ මනෙතො.
- 1787. සොභං ජනිජෙත ජනමභි පුට්ඨො
මකඛාභිභූතො අලිකං අභාසිං,
මනාභා ඉමෙ බ්‍රාහ්මණසාඛානි මිච්ඡා
පභීනමනෙතො කපණො රුද්ධි.
- 1788. ඵරණ්ඤා පුච්ඡිතො වා අථවා පාළිභද්දකා,
මධුං මධුජීකො විජෙතො සො භි තස්සි දුමුඛතමො.

- 1. පතිමානසාමී - වී. මජ්ඣ.
- 2. බණං-මුහුතං මනෙතන පයාං - මජ්ඣ.
- 3. අඛා - මජ්ඣ., සා.
- 4. බහුතං - මජ්ඣ., සා.
- 5. සයං හරි - මජ්ඣ.
- 6. පුරෙහී - මජ්ඣ., සා.
- 7. සඛාජ්ජ න පාරෙසි ජපමි මනෙතං - මජ්ඣ.
- 8. විජගෙය්‍ය - සා.

තෙරයක නිපාතය

1782. බලසැරිය, ලොකු කුඩා අඹ පෙර (තෙපි) මට ගෙනාවහු ය. තොපගේ ඒ මන්ත්‍ර බලයෙන් දැන් අඹ පහළ නො වෙයි. (අඹ නො සැදේ.)

1783. නැකැත් යොගය ගරු කරමි. හෙවත් පරීක්ෂාවෙන් සිටිමි. ඝෂණය (නැකැත්) සුභ මොහොත මා තුටු නො කෙරේ. නැකැත් යොගයත් සුභ මොහොතත් ලැබ නැවත බොහෝ අඹ ගෙනෙන්නෙමි.

1784. නැකැත් යොගයක් (එහි අවශ්‍යතාව) පෙර නො කිය. සුභ මොහොත නිබියයුතු යයි නො කිය. එහෙත්, පැහැයෙන් සුවදින් හා රසයෙන් යුතු අඹරසක් ගෙනාවෙ ය.

1785. බමුණ, මන්ත්‍ර ජල්පනයෙන් පෙර තොපට අඹ ගසේ එලයේ පහළ වූහ. ඒ තෙපි අද මතුරු දපන්නේ නමුදු ගස පල ගන්වන්නට අපොහොසත් වූහු. අද තොපට මේ වූයේ කුමක් ද?

1786. සැබොල් පුතෙක් දැහැමින් හෙවත් පාරිතොමිකයක් හෝ නො ගෙන මට මන්ත්‍රය දීනි. (ඉදින්) මතුරු දුන්නහු (කවුරුන් හෝ) පිළිවිසියේ නො සහවා කියව. (එය) මතුරු තා නො හරින්නට හෙතු ය.

1787. රජතුමා විසින් ජනයා මැද මා විතාලේ ගුණමකු වැ මම බොරු කීවෙමි. මේ මතුරු බමුණකුගෙන් ඉගෙන ගත්තේ යයි කීම බොරු ය. මන්ත්‍ර නැති ව ගියෙන් අසරණ ව අඩමි.

1788. මි සොයන්නෙක්, එරඬු ගසෙහි හෝ කොහොඹ ගසෙහි හෝ එරඬු ගසෙහි හෝ බඳනා ලද මීයක් ලබා ද ඒ ගස ඔහුට උතුම් වේ.

1789. ධනතියා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා සුඤ්ඤා වණ්ඩාලපුඤ්ඤා,
යසමා¹ ධම්මා චීජානෙය්‍ය සො හී තස්ස නරුක්කමො.

1790. ඉමසා දණ්ඨකච්ච වධකච්ච දන්ධා
ගලෙ ගඟෙත්තා ඛලයාථ ජම්මං,
යො උක්කමත්තං කසිරෙන ලද්ධං
මානානිමානෙන චීනාසධිත්තං.

1791. යථා සමං මඤ්ඤමානො පනෙය්‍ය
සොඛනං ගුහං නරකං පුත්තිපාදං,
රජ්ජුති වා අක්කමෙ කණ්ණසප්පං
අනෙධා යථා ජොතිමධිට්ඨභෙය්‍යා²
ඵවමපි මං තුං ඛලිතං සපඤ්ඤා³
පභීනමක්කස්ස පුනප්පධිද්දා⁴,

1792. ධම්මෙන මනෙත්තං තච සමපදස්සිං
කුචමපි ධම්මෙන පචික්කභෙසි
පකතිමපි තෙ අත්තමනො අසංසිං⁵
ධම්මෙ ධීතං තං න ජභෙය්‍ය මනෙත්තා.

1793. සො බාල මනතං කසිරෙන ලද්ධං
යං දුලලෙහං අජ්ජ මනුස්සලොකෙ,
කිච්ඡා ලද්ධා ජීවිතං අප්පජඤ්ඤා⁶
චීනාසධි අලිකං භාසමානො.

1794. බාලස්ස මුලුභස්ස අඤ්ඤකතනො ච
මුසා භණ්ණානස්ස අසඤ්ඤකස්ස,
මනෙත මයං තාදිසකෙ න දෙම
කුතො මනතා ගච්ඡ න මස්ස රුවවසී'ති.

1. අමබජාතකං.

1. යසො - මජ්ඣං, ස්‍යා.

2. අනෙධා යථා ජොතිං පච්චිභෙය්‍යා - මජ්ඣං.

3. සපඤ්ඤා - වී.

4. පුනප්පධිද්දා - මජ්ඣං, සමාදාහි - ස්‍යා.

5. මනං - මජ්ඣං.

6. අසංසි - වී, මජ්ඣං, ස්‍යා.

7. කිඤ්චාපි ලඛා ජීවිතං අප්පජඤ්ඤා - මජ්ඣං, වී, කිඤ්චාපි ලඛා ජීවිතං අප්පජඤ්ඤා - ස්‍යා.

1789. ඝෛත්‍රිය, බ්‍රාහ්මණ, වෛශ්‍ය, ශුද්‍ර, වණ්ඛාල, හෝ පුක්කුස යන මොවුනතර කාගෙන් හෝ දහමක් දත්තේ නම් හේ ඔහුට උත්තමයෙක් වේ.

1790. යමෙක් දුකසේ ලද උතුම් වස්තුව (මතුරු) අධික මානය නිසා නසාපී ද, ඔහුට දඬුවම් හා හිංසා කොට බොටුවෙන් ගෙන ඇද දමවු.

1791. වළ, ගුහාව, ප්‍රපාතය, නරාවළ යන තැන් සම වූ තැන් යයි සිතන්නේ වුවේ ද රැහැන යන හැඟීමෙන් සර්පයකු මඩ් ද අක්‍රියෙක් හින්න මඩ් ද එ පරිදි (සිතා) සප්‍රාභද වූ ඔබ වහන්සේ, නටුවහුට නැවත මතුර දෙන්නේ මැනැවි.

1792. දහැම් පරිදි තොපට මතුර දුනිමි. තෙපි ද එසේ එය ගත්තහු ය. සතුටු සිතැතියාගේ ප්‍රකෘතිය තොපට කිමි. ධම්මයේ පිහිටියේ නම්, මන්ත්‍රය තොප අත් නො හරින්නේ ය.

1793. මේ කලැ මිනිස් ලොව දුර්ලභ වූ දුකසේ ලද මතුරත් මහන්සි ව ගෙන ගිය දිවිපැවැත්මක් දුෂ්ප්‍රාභද තෙමේ බොරු බස් කියමින් වැනැසී ය.

1794. නුවණ රහිත වූ කළඟුණ නො දත්තා වූ බොරු කියන සංයමයක් නැත්තා වූ එ බඳු නුඟුණයකුට මතුර නො දෙවු. තොප මට නුරුස්සේ ය. මොන මතුරක් ද? (මෙතැනින්) යව.

1. අම්බ ජාතක යි.

1795. කුයාරිහසෝ පුරිසො වනමොගග්ග තිට්ඨසි¹,
 පුට්ඨො මෙ සමම අකොති කිං දුරුං ඡෙතුමි වජසි.
1796. ඉසෙසා² වනාති වරසි සමාති විසමාති ව,
 පුට්ඨො මෙ සමම අකොති කිං දුරුං නෙමියා දළහං.
1997. නෙව සාලො න ඛදිරො නාසසකණ්ණකුතො ධට්ඨො³,
 රුසෙකොව එඤ්ජනො නාම තං දුරුං නෙමියා දළහසන්.
1798. කිද්දිසාතිසස පකතාති ඛජෙධා වා පන කිද්දිසො,
 පුට්ඨො මෙ සමම අකොති යථා ජානොමු එඤ්ජනං.
1799. යසස සාඛා පලමනන් නමනති න ව භඤ්ජරෙ,
 සො රුසෙකො එඤ්ජනො නාම යසස මුලෙ අභං⁴ ඨිතො.
1800. අරානං වකකතාභීනං ඊසානෙමි රථසස ව,
 සඤ්චසස තෙ කමමනියො අයං භෙසසති එඤ්ජනො.
1801. ඉති එඤ්ජනරුසෙකොපි තාවදෙ අජ්ඣාභාසථ,
 මග්ගමි වචනං අඤ්ච භාරදොඡ සුඤ්ඤොති මෙ.
1802. ඉසසසස⁵ උපඛන්ධිභා⁶ ඔකකච්ච වතුරඛගුලං,
 තෙන නෙමිං පරිභරෙසි⁷ එවං දළහතරං සියා.
1803. ඉති එඤ්ජනරුසෙකොපි චෙරං අපෙසසි⁸ තාවදෙ,
 ජාතානඤ්ච අජාතානං ඉසසානං දුසබ්බොවභී⁹.
1804. ඉච්චව¹⁰ එඤ්ජනො ඉසසං ඉසෙසා¹¹ ව පන එඤ්ජනං
 අඤ්ඤමඤ්ඤං විවාදෙන අඤ්ඤමඤ්ඤමසානග්ගං.
1805. එවමෙව මනුසෙසසු විවාදෙ යඤ්ච ජායති,
 මයුරනච්චං න චිත්තති යථා තෙ ඉසසඑඤ්ජනා¹².

1. තිට්ඨති - වී.
 2. ඊසො - සයා, ඉසො - සිඹු.
 3. නසස කණ්ණකුතො - මජ්ඣං.
 4. සවාභං - මජ්ඣං.
 5. ඉමසස - මජ්ඣං, සයා.
 6. උපඛන්ධිභා - මජ්ඣං.
 7. පභාරෙසි - මජ්ඣං.
 8. අපෙසසි - මජ්ඣං, කපෙසසි - සයා.
 9. දෙවතා - සයා.
 10. ඉච්චවං - වී., මජ්ඣං, සයා.
 11. ඊසානං රුකමොවහති - මජ්ඣං.
 12. ඊස - සයා.

1795. පොරොවක් අතින් ගත් පුරුෂයෙක් වන වැදූ සිටි. මිතුර, විතාළ මට කියව, කෙබඳු දෑවයක් (ගසක්) කපන රිස්සේ ද?

1796. වලස් වූ තෝ සම විසම වනයන්හි හැසිරෙන්නෙහි. මිතුර, විතාළ මට කියව. නිම්වළල්ලක් තැනීමට ශක්තිමත් දෑව (වර්ගය) කුමක් ද?

1797. නිම්වළල්ල තැනීමට සල්, කිහිරි අස්කන් (අශ්ව-කර්ණ) ගස් සුදුසු නො වේ. කිහිරි ගස කෙසේ යෝග්‍ය වේ ද? නිම්වළල්ල තැනීමට කොළොම්දෑව ශක්ති සම්පන්න වේ.

1798. මිතුර, ඒ (කොළොම්) ගසේ කොළ කෙබඳු ද? කඳ කෙබඳු ද? කොළොම්ගස (අපි) යම්සේ හඳුනා ගනිමු ද, එසේ විතාළ මට කියව.

1799. යම් ගසක ශාඛාවෝ එල්බූ සිටිත් ද නැමෙත් ද (එහෙත්) නො කැටෙත් ද ඒ ගස එන්දන නම් වේ. ඒ ගසැ මුල මම සිටිනේ වෙමි.

1800. රියෙහි අර, සක්නැව, රියහිස්, නම්වළ යන මේවා තැනීමට මේ කොළොම්ගස කර්මණ්‍ය හෙවත් යෝග්‍ය වේ.

1801. මෙසේ කී මොහොතේ ම කොළොම්ගස අරක් ගත් දෙවියා ද මෙලෙස කිය. භාරආචය, මගේ කීමෙක් ද ඇත. එය ද අසව.

1802. වලසාගේ ගෙලෙන් සනරභුලක් (හම) ගෙන නිම් වළල්ලේ යොදා ගනුව හෙවත් සවි කරව. එයින් ඉතා ශක්තිමත් වන්නේ ය.

1803. එකෙණෙහි කොළොම් ගස ද වෙර ඉපැද විය. උපන්නා වූ ද නූපන්නා වූ ද වලසුන්ට දුක් ගෙන දුන්නේ ය.

1804. මෙසේ කොළොම් ගස වලසාට ද වලසා කොළොම් ගසට ද ඔවුනොවුන් කළ වාදයෙන් ඔවුනොවුන් නස්වාලූහ.

1805. එසේ මනුෂ්‍යයන් අතරේ විවාදයක් හටගනී ද, එය, වලසා හා කොළොම්ගස පරිදි මොනරනැටුම් නටත්. (හෙවත් විවාදපන්නයෝ උතුන් කුලමල කියා බැණ ගැනීම නිසා තමන්ගේ උභතතා හෙළිකර ගනිත්.)

1806. තං වො වදුමී හදං¹ වො යාවනොත්ථ සමාගතා,
සමොදඨ මාවිච්ඡිත්ථ මා ගොථ ඉක්ඝඵඤ්ජා.
1807. සාමක්ඝමෙව සිකෙඛථ බුද්ධෙහෙතං පසංසිතං,
සාමක්ඝරතො² ධම්මවෙධා යොගකෙඛමා න ධංසතීති.

2. එඤ්ජනජාතකං.

1808. ඉධෙව හංස නිපත පියං මෙ තව දස්සනං,
ඉස්සරොසි අනුප්පතො යං ඉධත්ථි පවෙදය.
1809. සවණෙන වෙකස්ස³ පියා හවන්ති
දිස්වා පනෙකස්ස වීයෙති⁴ ඡන්දෙ,
දිස්වා ච සුත්වා ච පියා හවන්ති.
කච්චිත්තා⁵ මෙ පියාසි දස්සනෙන.
1810. සවණෙන පියො මෙසි භීයො වාගමම දස්සනං,
එවං පියදස්සනො සමානො වස හංස මම සතතිකො.
1811. වසෙය්‍යාම තවාගාරෙ නිච්චං සක්ඝනපුඨිතා,
මනො ච එකද වජ්ජා⁶ හංසරාජං පච්චාකු මෙ.
1812. ධිරඤ්චි තං අන්තපානං යමම පියතරං තයා,
න වාපි මජ්ජං පායාමී යාව මෙ චච්ඡසී සරෙ.
1813. සුවීජානං සිගාලානං සකුන්ඨානකඤ්ච වසසිතං,
මනුස්සවසසිතං රාජ දුඛිජානතරං තතො.
1814. අපි වෙ මඤ්ඤති පොසො ඤ්ඤති මිනො සධාති වා,
යො⁷ පුඛෙඛ සුමනො හුත්වා පච්ජා සමපජ්ජතෙ දිසො.
1815. යසමිං මනො නිච්ඡති අච්ඡරෙ සහාපි සො⁸,
සනතිකෙපි භි සො දුරෙ යඝමා චිවසතෙ මනො.

1. හදුනෙත - මජ්ජ.
2. සාමග්ග - මජ්ජ.
3. එකස්ස - ස්‍යා, නෙකස්ස - මජ්ජ.
4. වීහෙති - වී, වීහෙති - මජ්ජ., ස්‍යා.
5. කච්චි නු මෙ පියසි - ස්‍යා.
6. වජ්ජ - මජ්ජ., වජ්ජ - ස්‍යා.
7. සො - මජ්ජ.
8. සො - වී.

1806. තොපට කියමි, යම්තාක් දෙන මෙහි රැස් වූ ද ඒ හැමට සෙත් වේවා. තෙපි වලසා සහ කොළොම් ගස් සේ නො වවු, ප්‍රීත වවු. වාද නො කරවු.

1807. සමඟියෙහි ම හික්මෙවු. මෙය බුදුවරයන් විසින් පසස්නා ලද. සමඟියෙහි ඇලි සුවරිත ධර්මයෙහි පිහිටි තැනැත්තේ නිර්වාණ සම්පතින් නො පිරිහේ.

2. එන්දන ජාතක යි.

1808. භංසය, මෙහි (මේ රත්පුටුවෙහි ම) හිඳුව. තොපගේ දැකීම මට ප්‍රිය වේ. තෙපි මෙහි ඉසුරු බවට පත් වූහු. යමක් කැමැති ද එය කියන්න.

1809. ගුණ ඇසීම නිසා කෙනෙක් කෙනකුට ප්‍රිය වෙති. සමහරුන් දැකීම නිසා සමහරකුගේ ආසා පහව යයි. දැකීමත් ඇසීමත් නිසා සමහරු ප්‍රිය වෙති. කීමෙක් ද, දැකීම නිසා ප්‍රිය බව උපදී ද?

1810. භංසය, තොපි මට ඇසීමෙන් ප්‍රිය වූහු දර්ශනයට පැමිණ වඩා ප්‍රිය වූහු ප්‍රිය දැකුම් ඇතියේම මා සමීපයේ වෙසෙව.

1811. නිතර සැලැකිලි හා පිදුම් ලබමින් තොපගේ නිවෙසේ (අපි) වසමු. දවසෙකු සුරාමදයෙන් මත් වූ මට භංසරාජයා (මස් පිණිස) පියත්වා (යි කියන්නහු ය.)

1812. තොපටත් වඩා මට යම් ආභාරපානයක් ඉතා ප්‍රිය ද ඊට නින්දා වේවා. යම්තාක් තෙපි මාගේ නිවෙසේ වෙසෙන්නහු ද ඒ තාක් මත්පැන් නො බොමි.

1813. රජතුමනි, සිවලුන්ගේ ද පක්ෂීන්ගේ ද හඬ සුවසේ දන හැකි ය. මිනිසුන්ගේ හඬ දැන ගැනීම ඊට වඩා බෙහෙවින් දුෂ්කර ය.

1814. යම් පුරුෂයෙක් පළමු සතුටු සිතැති වූ (මේ) නැයෙක, මිතුරෙක යහළුවෙකු යි සිතා ද හේ පසුව සතුරු වෙයි.

1815. යමකු කෙරේ සිත බැසැගනී ද හේ දුරවුව ද සමීපයේ එක්වූ වාසය කරන්නේ වේ. බුදුණු යමකු කෙරෙන් සිත පහව යේ ද හේ සමීපයේ වෙසෙන්නේ ඇත වාසය කරන්නේ වේ.

1816. අනෙකාපි යොෆ් හොති පසන්න වීනො
පාරං සමුද්දසස පසන්නවීනො,
අනෙකාපි යො හොති පදුට්ඨවීනො
පාරං සමුද්දසස පදුට්ඨවීනො.
1817. සංවසනකාපි විචසනති යෙ දියාඃ තෙ රරෙසහ,
ආරා සනෙකා සංවසනති මනසා රට්ඨවධස්සන.
1818. අතිචීරං නිවාසෙන පියො හවති අපපියො,
ආමනක ඛො තං ගච්ඡාමි පුරා තෙ හොමි අපපියාඃ.
1819. එවං වෙ යාවමානානං අඤ්ඤිං නාවමුජ්ඣති,
පරිවාරකානං සක්කානං චචනං න කරොසි නො,
එවං තං අභියාවාම පුන කසිරාසි පරියායං.
1820. එවං වෙ නො විහරතං අනාරායො න හෙසසති,
තුඤ්ඤාං වාපි මහාරාජ මඤ්ඤාං වා රට්ඨවධස්සන,
අපෙචනාම පපෙසමි අභොරසකානමච්චෙයෙති.

3. ජවනභංසජාතකං.

1821. න තෙ කට්ඨානි භික්ඛානි න තෙ උදකමාහතං,
අභති තෙ න භාසිතො කිත්තු මඤ්ඤෙව කඩායසි.
1822. න උසස්භෙ වනෙ වස්ථුං කසසපාමනකායාමී තං,
දුට්ඨකඛා වායො අරඤ්ඤස්ථිං රට්ඨං ඉච්ඡාමි ගනතවෙ.
1823. යථා අභං ඉතො ගනඤ්ඤා යසමි ජනපදෙ වසං,
ආචාරං චුභමි¹⁰ සිකෙඛයාං තං ධම්මං අනුසාස මං.
1824. සවෙ අරඤ්ඤං භික්ඛාන වනමුලඵලානි ව,
රට්ඨං රොචයසෙ වාසං තං ධම්මං නිසාමෙහි මෙ.

1. වෙ - සා,
2. කාදිසා - මජ්ඣං,
3. ආරාධිතා සංවසනති - මජ්ඣං,
4. ගච්ඡාමි - සා,
5. හොර - මජ්ඣං, සා,
6. අපපියො - සා,
7. රට්ඨවද්දන,
8. පමුඤ්ඤා - මජ්ඣං,
9. භාසිතො - මජ්ඣං,
10. ආචාරං චුභමි - මජ්ඣං.

1816. පහන් සිතැත්තෙක් මුහුදෙන් එතෙර වෙසෙතත් හේ ඇතුළත (සිතැ) වෙසෙන්නේ වේ. නො පහන් සිතැත්තෙක් ඇතුළත වෙසෙතත් හේ මුහුදෙන් එතෙර වෙසෙන්නේ වේ.

1817. මහරජ, යම් කෙනෙක් සතුරු ද ඔහු එක්වැ වසන්තාහු නමුදු වෙන් වැ වෙසෙන්නෝ වෙති. සන්පුරුෂයෝ දුර වෙසෙතත් මෙන් සිත් නිසා ළං වැ වෙසෙන්නෝ වෙති.

1818. දිගු කල් එක් වැ විසීම නිසා ප්‍රියයා ද අප්‍රිය වේ. අප්‍රිය වන්නට පෙරාතුව නොපට කියා අවසර ගෙන යමු.

1819. මෙසේ දෙහොත් මුදුන් දී කරන ඉල්ලීම නොපිළිගන්නේ නම්, ආශ්‍රිතයන් කියන පරිදි නො කරන්නේ නම් නැවත තොප යදීමු. මෙලෙස නැවත ද ගමනාගමනය කරව.

1820. රට වඩන රජතුමනි, මෙසේ වෙසෙන තොපගේ ද මාගේ ද ජීවිතාන්තරායෙක් නොවන්නේ නම් අහොරාත්‍රයන් දිවිහිමියෙන් ඔවුනොවුන් දකින්නෙමු නම් ඉතා මැනවි.

3. ජවනාභංග ජාතක සි.

1821 කා විසින් දර නො පලන ලද ය. තා විසින් දිය නො ගෙනෙන ලද ය. තා විසින් ගිනි නො දල්වන ලද අක්‍රි බාලයකු ලෙස සිත සිතා ඉන්නේ කිම?

1822. කාශාපයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ අමතමි. වනයෙහි වාසය කරන්නට උක්සාහයක් නැත. වන වාසය දුක් සහිත ය රටට යන්නට කැමැත්තෙමි.

1823. පියාණෙනි, මම මෙ කැනින් ගොස් යම් දනවවෙක වසම ද ඒ දනව සිරිත් පුහුණුවනු සඳහා මට ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරනු මැනවි.

1824. ඉදින් වනයක් වනමුලුත් පලාපලක් හැර පියා රටේ විසුම රුස්නේ නම් ඒ දහම සිරිත් අසව.

1825. වීසං මා පතියෙව්වෙතො පපාතං පරිවජ්ජය,
පචෙක්ඛා¹ ච මා විසිදිතො² යඤ්ජා ආසිව්වෙසො³ වරෙ
1826. කිත්තු වීසං පපාතො වා පචෙක්ඛා වා බ්‍රහ්මචාරිනං,
කං කං ආසිව්වෙසං බ්‍රාහ්මි තමෙම අකඛාති පුච්ඡිතො.
1827. ආසචො තාත ලොකසමීං සුරා නාම පචුච්චති,
මනුඤ්ඤා⁴ සුරති වග්ග මධුබ්‍රහ්මපමා⁵
වීසං තද්දු අරියා බ්‍රහ්මචරියස්ස නාරද.
1828. ඉඤ්ඤො තාත ලොකසමීං පමඤ්ඤා පමචෙතනි තා,
හරනති සුචිතො⁶ වීතා තුලභට්ඨංචි⁷ මාචතො
පපාතො ඵයො අකඛාතො බ්‍රහ්මචරියස්ස නාරද.
1829. ලාභො සිලොතො සකකාරො සුජා පරකුලෙසු ව,
පචෙක්ඛා ඵයො⁸ අකඛාතො බ්‍රහ්මචරියස්ස නාරද.
1830. ස සඤ්ඤා තාත රාජාතො ආවසනති මහීං ඉමං,
තෙ තාදිසෙ මනුඤ්ඤා⁹ මහභොතා තාත නාරද.
1831. ඉසසරාතං අභිපතීතං න තෙසං පාදතො වරෙ,
ආසිව්වෙසො ඤා අකඛාතො බ්‍රහ්මචරියස්ස නාරද.
1832. භක්ඛතෙතො¹⁰ භක්ඛකාලෙ යං යං ගෙහං උපසඤ්ඤමෙම,
යදෙතථ කුසලං ජ්ඤාඤා තතථ සාසෙසනං වරෙ.
1833. පච්ඡික්ඛා පරකුලං පානාසං¹¹ භොජනාය වා,
මීතං බාදෙ මීතං භුඤ්ඤා න ව රුපෙ මනං කරෙ.
1834. ඉභාට්ඨං¹² මජ්ජං කීරාසඤ්ඤා¹³ සභාති කීරණාති ව,
ආරකා පරිවජ්ජතී යාතිව¹⁴ විභමං පථනති.

4. දුලලනාරදජාතකං.

1835. දුතෙ තෙ බ්‍රහ්මෙම¹⁵ පාභෙසිං ගඛනාතීරසමීං කුමායතො,
තෙසං පුච්චො න ව්‍යාකාසි¹⁶ දුකඛං භුඤ්ඤං මතනත්තු තෙ.

1. පචෙක්ඛා - වී. මජ්ජං.
2. විසිදිතො - මජ්ජං.
3. වාසිව්වෙසං - වී., මජ්ජං.
4. මනුඤ්ඤා - මජ්ජං.
5. මධුබ්‍රහ්මපමා - මජ්ජං.
6. සුචිතො - මජ්ජං, මුච්චිතො - ස්‍යා.
7. තුලභං - මජ්ජං, තුලං - ස්‍යා.
8. ඵයො ව - මජ්ජං.

9. මහභොතං - මජ්ජං, භා.
10. භක්ඛතෙ - මජ්ජං.
11. පානාසං - වී.
12. භාට්ඨං - ස්‍යා.
13. කීරාසඤ්ඤා - මජ්ජං.
14. යාතිව - මජ්ජං, යාති ව - වී.
15. බ්‍රහ්මෙම - මජ්ජං.
16. ව්‍යාකාසි - මජ්ජං.

1825. විෂය සෙවීම නො කරව. ප්‍රජාතය දුරුකරව. මඩෙහි නො ගිලෙව. සර්පයා දුරු කරව.

1826. බඹසැරියන්තට විෂය කුමක් ද? ප්‍රජාතය කුමක් ද? මඩ නම් කුමක් ද? සර්පයා යයි කියන්නේ කුමකට ද? විතාළ මට එය කියනු මැනව.

1827. පුතණුවෙනි, ලොකයේ සිත් ගන්නා වූ සුවිදැනී හිතට ප්‍රිය වූ දඹුවාල් බෑ මරස වැනි රස ඇති ආසව සුරා නම් වේ. එය බ්‍රහ්මවර්යාවට විෂ (වේ) යයි ආර්යයෝ කියති.

1828. පුතණුවනි, ලොවෙහි ස්ත්‍රීහු සිහි මුළාවූවන් මඩිති. සුළඟ රුකින් ගිලිහුණු පුළුන් රොදක් සේ ස්ත්‍රීහු, තරුණයාගේ සිත පැහැර ගනිති. නාරදය තෙල බ්‍රහ්මවර්යාවට ප්‍රජාතය යි කියන ලදී.

1829. නාරද, ලාභය, කීර්තිය. සැලැකිල්ල හා අන්‍ය කුලයන්හි පිදුම් ද යන මේ බ්‍රහ්මවර්යාවට පඩක (මඩ) යයි කියන ලදී.

1830. දරුව නාරද, මහ තෙදුනි රජවරු පොළොවට අධිපති ව වෙසෙති. ඉසුරෙන් මහත් වූ ඒ රජවරුන් ද සේවනය නො කරව.

1831. ආඨාය වූ අධිපති වූ ඒ රජුන් සමීප වූ ඇසුරු කොට නො හැසිරෙව. මෙය බ්‍රහ්මවර්යාවට ආශීර්විෂ යයි කියන ලදී.

1832. ආහාර කැමැත්තේ, ආහාර වේලායෙහි යම් මෑ නිවෙසකට එළැඹේ ද එහි යම් තැනක් නිරවද්‍ය යෑ යි දන්නේ නම් ආහාර සෙවීම කරන්නේ ය.

1833. ආහාරපාන සඳහා අන් නිවෙසකට ගොස් පමණ දුන කන්නේ ය. පමණ දුනු අනුභව කරන්නේ ය. ස්ත්‍රී රූපයෙහි හිත නො යොදන්නේ ය.

1834. ගව භාල ද මත්පැන් හල ද ධූර්තයන් හා කපටියන් වෙසෙන තැන් ද ජනයා රැස්වන තැන් ද රන්රුවන් විකුණන තැන් ද, ගිතෙල් කලකෙල් බදුන් පුරවා ගත් වාහන විෂම මහ හැර යන්නා සේ දුරින් ම දුරු කරව.

4. මුල්ලනාරදජාතක යි.

1835. බමුණ, ගං ඉවුරට වී සිතමින් හිඳින තොස වෙත දුතයන් එවීම්. ඔවුන් විතාරන ලද්දේ නමුදු සැඟවී ඇති දුක් සහිත ගුප්ත සිතුවිලි හෙළි නො කෙළේ ය.

1836. සඵව තෙ දුක්ඛං උපපජ්ජ කාසීනං රච්චවච්චන,
මා ඛො නො¹ තස්ස අක්ඛාභී යො තං දුක්ඛා න මොචියෙ.
1837. යො තස්ස දුක්ඛජාතස්ස එකන්තං අපි භාසනො,
ඵප්පමොචෙය්‍ය ධම්මෙන කාමං තස්ස පච්චෙදයෙ.
1838. සුච්ජාතං සීගාලානං සකුන්තානාණී² වසස්සිතං
මිත්‍රස්සවසස්සිතං රාජ දුක්ඛිජාතතරං තතො.
1839. අපි ඵෙ මඤ්ඤති ඵපාසො ඤාති මීතොසා සඛාති වා,
යො පුඛෙඛ සුමනො භුක්ඛා පච්ජා සම්පජ්ජතෙ දීයො.
1840. යො අක්කනො දුක්ඛමනානුපුච්චො
පච්චෙදයෙ ජන්තු අකාලරූපෙ,
ආනන්දිනො³ තස්ස භවන්තමික්කා⁴
භිතෙසීනො තස්ස දුඛී⁵ භවන්ති.
1841. කාලණ්ඨි ඤාතාන තරාච්චධස්ස
මෙධාචීනං එකමනං විදික්ඛා,
අකෙඛය්‍ය තීප්පානී පරස්ස ධීරො
සණ්ඨං ගිරං අත්චනිං පමුඤ්ඤඛ.
1842. සඵෙ ව ජඤ්ඤා අච්චසඤ්ඤමක්කනො
නායං නීති⁶ මඤ්ඤාඛාගමාය,
එකොපි තීප්පානී⁷ සභෙය්‍ය ධීරො
සඵචං භීරොක්කප්පමපෙක්ඛමානො.
1843. අභං රච්චානි විචරන්තො නිගමෙ රාජධානියො⁸,
භික්ඛමානො මහාරාජ ආචරීයස්ස⁹ ධනාජීතො.
1844. ගභපතී රාජපුරීසෙ මහාසාලෙ ව බ්‍රාහ්මණො,
අලක්ඛං¹⁰ සත්ත නික්ඛානී සුච්ඡේස්ස ජනාධිප
තෙ මෙ නච්චා මහාරාජ තඤ්ඤා සොචාමහං භුසං.
1845. පුරිසා තෙ මහාරාජ මනසා අනුච්චිනතිතා
නාලං දුක්ඛා පමොචෙතුං තස්මා තෙසං න ව්‍යාහරිං
1846. කං ව ඛො මෙ මහාරාජ මනසා අනුච්චිනතිතො,
අලං දුක්ඛා පමොචෙතුං තස්මා තුඤ්ඤං පච්චෙද්ධීං.
1847. තස්සාදුසි පසන්නතො¹¹ කාසීනං රච්චවච්චනො.
ජාතරූපමෙය නිකෙඛ සුච්ඡේස්ස වතුදදසාති

5. දුක්ඛජාතකං.

1. නං - මජ්ඣං.
2. සකුණ්ඤ්චි - මජ්ඣං.
3. අනන්දිනො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. භවන්ති මික්කා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. දුක්ඛී - මජ්ඣං, ස්‍යා.
6. කාලං පෙති මඤ්ඤං - මජ්ඣං, නතෙහි මය්‍යං - ස්‍යා.
7. එකොච තීප්පානී - මජ්ඣං, එකොච - ඵ.
8. රාජච්චානියො - මජ්ඣං.
9. ආචරීය - මජ්ඣං.
10. අලක්ඛං - මජ්ඣං.
11. පසන්නතිතො - මජ්ඣං, ස්‍යා.

1836. කසී රටවාසීන්ගේ රට වඩන රජතුමනි, ඉදින් ඔබ-
තුමාට උපන් දුක යමෙක් දුරු නො කෙරේ ද ඔහුට ඒ දුක
නො කියනු මනා ය.

1837. හටගත් දුක් ඇති (එය) කියන්නා වූ ඔහුගේ දුක යමෙක්
එකාන්තයෙන් දැහැමින් මුදු නම් ඔහට එකාන්තයෙන් (එය) කියන්නේ ය.

1838. සිවලුන්ගේ ද පක්ෂීන්ගේ ද හඬ මැනැවින් දක හැකි
වේ. මහරජ (එහෙත්) මිනිසුන්ගේ හඬ දැනැගැනීම ඊට වඩා
බොහෝ දුෂ්කර වේ.

1839. යම් පුරුෂයෙක් පළමු සතුටු සිතැති වූ නැයෙක, මිතුරෙක,
යහළුවෙකු යි සිතා ද හේ පසුව සතුරු වෙයි.

1840. යමෙක් තම දුක නැවත නැවත විවාරන ලද්දේ අයෝග්‍ය
අවසාවක කියන්නේ ද ඔහුගේ සතුරෝ (එය අසා) සතුටු වෙත්.
ඔහුගේ හිතකැමති මිතුරෝ දුක් වෙත්.

1841. (රහස් කීමට) සුදුසු කාලය දැනූ තමා හා සමාන
අදහස් ඇති නුවණැත්තකුට දුක් වීමට හේතු වූ කරුණු කියන්නේ ය.
නුවණැත්තේ අර්ථවත් දෙය මොළොක් බසින් කියන්නේ ය.

1842. ඉදින් තම දුක ඉවසා ගන්නට අපහසු බව දන්නේ
ද (එකල) ලෝක ධර්මයෝ (අටලෝදහම්) මට සැප ලබා
දෙන්නට තිබෙන්නාහු නො වෙති යි සිතන නැණවතා හිරි
ඔතළු උපදවා ගැනීමෙන් කියුණු දුක් ඉවසන්නේ ය.

1843. රජතුමනි, ඉරුතුමාට දුනමනා ධනය දෙනු කැමැති
වූ රටෙහි ද දනවුවල ද රාජධානිවල ද සිහමින් ඇවිදින්නෙමි.

1844. ජනපතිතුමනි, ගැහැවියන්, රාජපුරුෂයන් මහාසාර
බමුණන් යැද රන් නිෂ්ක සතක් ලදිමි. මගේ ඒ ස්වර්ණ නිෂ්-
කයෝ නටහ. එහෙයින් මම බොහෝ දුක් වෙමි.

1845. මහරජතුමනි, ඔබගේ දුක පුරුෂයෝ සිතින් සිතුවාහු නමුදු
මා දුකින් මුදන්නට සමත් නො වෙති. එහෙයින් ඔවුනට නො කිමි.

1846. මහරජතුමනි, තෙපි මාගේ දුක සිතින් සිතුවහු මා දුකින්
මුදන්නට සමත් වහු. එහෙයින් තොපට කීවෙමි.

1847. කඬිරට වාසීන්ගේ රට වඩන රජ තෙම පහත් සිතින්
ස්වර්ණ නිෂ්ක තුදසක් ඔහුට දුන්නේ ය.

5. දුකභාවක යි.

1848. රාජා කාලිඛො¹ චකකචනතී
 ධම්මෙන පඨවිමනුසාසං,
 අගමා² ඛොධිසමීපං
 නාගෙන මහානුභාවෙන.
1849. කාලිඛො භාරදවාජො
 රාජානං කාලිඛං සමඤ්ඤොලොකො,
 චක්කං චක්කයනො පරිඤ්ඤොභෙසා
 පඤ්ඤි ඉදමචොවි³.
1850. පච්චාරොහ මහාරාජ
 භූමිභාගො යථා සමනුභිතො⁴,
 ඉධ අනධිවරා බුද්ධා
 අභිසම්බුද්ධා විරොචනතී.
1851. පදකඤ්ඤො ආචට්ඨා⁵
 නිඤ්ඤො අසමිං භූමිභාගසමීං,
 පුට්ඨවීයා අයං⁶ මණ්ණො
 ඉති නො සුතං මහාරාජ⁷.
1852. සාගරපට්ඨිනාය
 මෙදිනීයා සබ්බභුතධරණීයා,
 පුට්ඨවීයා අයං මණ්ණො
 ඔරොහිසා නමො කරොහි.
1853. යෙ තෙ භවනති නාගා
 අභිජාතා⁸ මාතිනො ච පිතිනො ච,
 එතතාවතා පදෙසං
 තෙ නාගා නෙවමුපයනති.
1854. අභිජාතො තෙ නාගො
 කාමං පෙසෙහි කුඤ්ඤරං දනතිං,
 එතතාවතා පදෙසො
 සක්කා නාගෙන මුපගනතුං⁹

1. රාජා කාලිඛො - මජ්ඣ., 1.
 2. අගමාසි - මජ්ඣ., සභා.
 3. මනුසාසි - සභා.
 4. සමනුභෙතො - මජ්ඣ.
 5. ආචට්ඨා - 1.
 6. පඨවීයා අයං - සභා, පඨවීයං නාභියං අච්චි යාය - මජ්ඣ.
 7. ඉති නොසුතං මනෙත මහාරජ - මජ්ඣ.
 8. අභිජාතා ච කුඤ්ඤරං - මජ්ඣ.
 9. එතතාවතා පදෙසො ච න සක්කා නාගෙන මුපගනතුං - මජ්ඣ.

1848. කාලිංග නමැති සක්විති රජ තෙම ධර්මානුකූල වෑ රාජ්‍යානු-
ශාසනා කරන්නේ මහානුභාව සම්පන්න ඇතා පිටින් ශ්‍රී මහා
බෝධිය වෙත ගියේ ය.

1849. කාලිංග භාරඥාච නමැති පුරොහිත බමුණා බිම විමසා
බලා සක්විති වූ තාපස පුතකු වූ කලිඟු රජුට දෙහොත් මුදුන්
දී ගෙන මෙය කීය.

1850. රජතුමනි, මේ බිම බුදුවරයන් වහන්සේ වර්ණනා
කළහ. ඇතාගේ පිටෙන් බසින්තේ මැනැවි. මෙහි අප්‍රමාණ
බුදුවරු බුදුබව ලබා බබළති.

1851. මේ බිමෙහි තණ හා වැල් දකුණු දෙසට නැමී කැරැකී
සිටිති. මේ බිම පොළොවට අලංකාර (දෙන) තැනකි. මහරජ,
අප විසින් මෙසේ අසන ලද ය.

1852. සයුර අවසන් කොට පවතින සවි සතුන් දරා සිටින
මේ පොළොවට මේ තැන අලංකාරයකි. මහරජ, ඇතු පිටින්
බැසෑ නමදිනු මැනැවි.

1853. මව්පිය දෙ පසින් අභිජාත වූ (උපොසථ කුලයේ ඉපදුනු
සක්විති රජහට පහළ වන) යම් ඇත්තු වෙත් ද ඒ ඇත්තු මේ
පෙදෙසට මේ දක්වා නො පැමිණියාහු ය.

1854. තොපගේ ඇත් තෙම (උපොසථ කුලයෙහි) අභිජාතය.
දුළුකි ඒ උතුම් ඇතා (තමා) රැස්නා පරිද්දෙකින් මෙහෙයව.
මෙතෙක් පෙදෙස ඇත්ව්‍යානගයන් එළැඹෙන්නට හැක්ක.

1855. තං සුඤ්චා රාජා කාලිබ්බො
 වෙය්‍යඤ්ජනිකවචෝ නිසාමෙඤ්චා
 සංපෙසෙසි නාගං
 ඤ්ඤසාම*මයං යථා ඉදං වචනං.
1856. සංපෙසිතො ච රඤ්ඤා
 නාගො කොකෙඤ්චා ච අභිනදිඤ්චා,
 පටිසඤ්චා නිසිදි
 ගරුභාරං අසභමානො.
1857. කාලිබ්බොභාරඤ්චාජො
 නාගං ඛිණායුකං විදිඤ්චාන,
 රාජානං කාලිබ්බං
 තරමානො අජ්ඣභාසීතථ
 අඤ්ඤං සඛ්ඛම නාගං
 නාගො ඛිණායුකො මභාරාජ.
1858. තං සුඤ්චා කාලිබ්බො තරමානො
 සඛ්ඛමී නාගං සඛ්ඛනොන ච රඤ්ඤා,
 නාගො තපෙථච පති භුම්‍යා
 වෙය්‍යඤ්ජනිකවචො යථා තථා අහු නාගො.
1859. කාලිබ්බොභාරඤ්චාජං
 කාලිබ්බො බ්‍රාහ්මණං ඉදමචොච*
 ඤ්චමචොසි සමබ්‍රුඤ්චො
 සබ්බඤ්ඤා සබ්බදස්සාවී.
1860. තං වචනං අනඤ්චාසෙනො
 කාලිබ්බො බ්‍රාහ්මණො ඉදමචොච,
 වෙය්‍යඤ්ජනිකා හී මයං
 බ්‍රුඤ්චො සබ්බඤ්ඤානොච මභාරාජ.
1861. සබ්බඤ්ඤා සබ්බවිදු ච
 බ්‍රුඤ්චො න ලඤ්චොන ජානනති*,
 අගමබ්බසාහී මයං
 බ්‍රුඤ්චො සබ්බං පජානනති.

1. වෙය්‍යඤ්ජනිය - වී.
 2. ලඤ්චාම - මජ්ඣිම, ලඤ්චාම - ස්‍යා.
 3. පටිසං - වී., මජ්ඣිම.
 4. රතද වචන - මජ්ඣිම.
 * න අනඤ්චාසෙනො කාලිබ්බො බ්‍රාහ්මණො - ස්‍යා
 ඉදමචොච - මජ්ඣිම, තං අනඤ්චාසො කලිබ්බො බ්‍රාහ්මණො.

1855. කලිඟු රජ එය අසා, ලක්ෂණ ශාස්ත්‍ර දත් බමුණාගේ කීම පරිදි එය එසේ වන්නේ දැ යි අපි දැන ගනිමු යි (කියා) ඇතා මෙහෙයැවී.

1856. රජතුමා විසින් මෙහෙයැවුණු ඇතා කොස්වා ලිඛිණියකු සේ නාද කොට මහ බරක් දරන්නකු ලෙස පසුබැස සිටියේ යැ.

1857. කාලිංග භාරඤ්ජර බමුණා ඇතා මළ බව දැනු කලිඟු රජුට වහා කිය. මහරජ, ඇතා මළේ ය. අන් ඇතකු පිට නැගෙනු මැනැව.

1858. කලිඟු රජ එය අසා වහා අන් ඇතකු පිට නැගුනේ ය. රජ මාරු වූ කලා මළ ඇත් තෙම එ තැනු ම බීමට වැටිණි. ලක්ෂණශාස්ත්‍රය දත් බමුණාගේ කීම යමසේ ද එසේ ඇතා මළේ ය.

1859. කලිඟු රජ කාලිංග භාරඤ්ජර බමුණාට මෙය කිය. තෙපි ම සියල්ල දන්නා වූ සියල්ල දන්නා වූ සම්බුදු වෙවයි.

1860. ඒ කීම නො ඉවසන කලිඟු බමුණා මෙසේ කිය. මහරජ, අපි ලකුණු සතර දන්නෝ වෙමු. බුදුවරයෝ ම සියල්ල දන්නෝ ය.

1861. බුදුවරු ලකුණු සතරින් නොව සර්වඥතාඥනයෙන් හැම දේ දකිත්, ශිල්ප බලයෙන් අපි එකදෙශයක් දනිමු. බුදුවරයෝ සියල්ල මැනැවින් දන්නෝ ය:

1862. මහාසීන්ධාන¹ සමෙබ්බාධිං
 නානා තුරියෙභි වජ්ජමානෙභි,
 මාලාගන්ධවිලෙපනා²
 ආභරිතා පාකාරපරිජෙඛපං කාරෙසි.

1863. සට්ඨිවාහසහසසානං පුප්ඵානං සන්තිපාතයි,
 දුජෙසි රාජා කාලිඛෙයා ඛොධිමණ්ඛවිරුක්ඛමෙ³ති.

6. කාලිඛිගඛොධිජාතකං.

1864. අකිකතිං දිසවාන සමමන්තං සකෙතා භුතපති බුච්චි,
 කිමත්ථිසං මහාබුභෙම ඵකො සමෙසි සමමති.

1865. දුජෙසා පුනඛ්භාවො සකක සරීරසස ව හෙදනං,
 සමෙමාහමරණං දුක්ඛං තසමා සමමාමී වාසවි.

1866. ඵතසමීං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
 වරං කසසප තෙ දමෙ සං කිඤ්චි මනසිවජ්ජයි.

1867. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානාමීසසර,
 යෙන පුතෙත ව දරෙ ව ධනධඤ්ඤං පියානී ව
 ලඤ්ඤා නරා න තප්පනති සො ලොභො න මයි වසෙ.

1868. ඵතසමීං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
 වරං කසසප තෙ දමෙ සංකිඤ්චි මනසිවජ්ජයි.

1869. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානාමීසසර
 ඛෙතො වජ්ජිං තිරඤ්ඤඤචි ගවාසසං¹ දුසපාරිසං.
 යෙන ජාතෙන ජියගාති සො දෙසො න මයි වසෙ.

1870. ඵතසමීං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
 වරං කසසප තෙ දමෙ සං කිඤ්චි මනසිවජ්ජයි.

1871. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානාමීසසර,
 බාලං න පජෙසස න සුභෙත න ව බාලෙන සංවසෙ
 බාලෙන අලලාපසලලාපං න කරෙ න ව රොවසෙ.

1. පසංසින්ධාන - සසා,
 2. මාලාවලෙපනං අභිභරිතා - මජ්ඣං, සසා,
 3. ගවසසං - මජ්ඣං.

1862. නානාච්ච තුර්භයන් වාදනය කරනු ලබද්දී සුවදැනි මල් ද විලෙවුන් ද ගෙන්වා බෝධිය පුද පවුරෙකින් පිරිකෙව කැඳවී ය.

1863. කළිඟු රජ තෙම ගැල් සැටදහසක් මල් රැස් කැඳවී ය. උතුම් බෝමැඩ මළින් පිදී.

6. කාළිංගබෝධි ජාතක යි.

1864. භූතාධිපති ශක්‍ර තෙම, අකිකි තවුසා දකැ තවුසා-ණෙනි, ශ්‍රීෂ්ම කාලයෙහි හුදෙකලා ව කවර සම්පතක් පතා තපස් රක්තේ ද යි ඇසී ය.

1865. ශක්‍රය, පුනර්භවය දුකෙකි, ගරීර හෙදනය (මරණය) දුකෙකි, සම්මොහ මරණය දුකෙකි, එහෙයින් තපස් රකිමි යි කීය.

1866. කාශ්‍යපය, තොප කී මනා සුභාමිතය නියා තොපට වරයක් දෙමි. (ඔබ) යම් වරයක් කැමැත්තෝ ද (එය ගන්නේ මැනැවි).

1867. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම, 'පුතුන්, බිරියන්, ධන ධාන්‍ය හා අනෙක් ප්‍රිය වස්තූන් ලැබූ ද සැහීමකට පත් නො වන ලොභය මට නූපදීවා' යන මේ වරය කැමැත්තෙමි (යි කීය.)

1868. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාමිතය නියා තොපට වරයක් දෙමි. තෙපි යම් වරයක් කැමැත්තහු ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1869. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම, 'කෙක්, වතු, රන්. ගවයන්, දසයන්, කම්කරු පුරුෂයන් යන මොවුන් නියා හටගත් කෝපයෙන් සිය පිරිහීම වේ ද ඒ ක්‍රෝධය මට නූපදීවා' යන මේ වරය කැමැත්තෙමි (යි කීය.)

1870. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාමිතය නියා තොපට වරයක් දෙමි. (ඔබ) යම් වරයක් කැමැත්තවු ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1871. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම, 'බාලයකු නො දකීවා, ඔහු ගැන අසන්නට නො ලැබේවා, බාලයකු සමඟ එක් ව වාසයක් නො ලැබේවා, බාලයන් හා ප්‍රිය බස් (හෝ) බණන්තට නො ලැබේවා, එය පිසී නො වේවා, (යි කීය.)

1872. කීනනු තෙ අකරං. බාලො වද කසසප කාරණං,
කෙන කසසප බාලසස දසසනං නාභිකභිබ්බි.

1873. අනගං නගති දුමෙමධො අධුරාගං නියුඤජති,
දුක්ඛගො සෙය්‍යගො හොති සම්මාවුත්තො පකුපපති
වීනයං ගො න ජානාති සාධු තසස අදසසනං.

1874. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
වරං කසසප තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජයි.

1875. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්සසරං,
ධීරං පමසස සුභෙ ධීරං ධීරෙන සභ සංවසෙ.
ධීරෙන අලලාපසලලාපං තං කරෙ තං ව රොවගෙ.

1876. කීනනු තෙ අකරං ධීරො වද කසසප කාරණං,
කෙන කසසප ධීරසස දසසනං අභිකභිබ්බි.

1877. නගං නගති මෙධාවී අධුරාගං න යුඤජති,
සුතගො සෙය්‍යගො හොති සම්මා වුත්තො න කුපපති
වීනයං ගො පජානාති සාධු තෙන සමාගමො.

1878. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
වරං කසසප තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජයි.

1879. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්සසරං,
තතො රතගා වීවසනෙ¹ සුරියසුඤ්ඤමනං පති
දිබ්බා භක්ඛා පාතුභවෙය්‍යං සීලවනොතා ව යාවකා.

1880. දදන්තො ව මෙ න ධීගෙථ දඤ්චා නානුතපෙය්‍යභං,
දදං වීක්ඛං පසාදෙය්‍යං එතං සකක වරං වරෙ.

1881. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,
වරං කසසප තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජයි.

1882. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානම්සසරං,
න මං සුත උපෙය්‍යායි එතං සකක වරං වරෙ.

1. වීවසනෙ - මජ්ඣ.

1872. කාශ්‍යපය බාලයා තොපට කුමක් කෙළේ ද කාශ්‍යපය, බාලයා දැකීම නො රුස්නේ කවර කරුණක් නිසා ද? ඒ හේතුව මට කියව.

1873. බාලයා (ආශ්‍රිතයන්) අනභිවෘද්ධියට පමුණුවයි. අකට සුතු දෙයෙහි යොදයි. උපිළිවෙළ උසස් සේ ගනී. ලෙන්ගතුව කී දෙයින් දු තදින් කිපෙයි. ආචාර චිත්‍ය නො දනී යි. එ හෙයින් ඔහුගේ දසුන නො මැනැවි.

1874. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාශිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (තෙපි) යම් වරයක් කැමැත්තවු ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1875. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම් නැණවතා දැකීමවා, නැණවතා ගැන අසමවා, නැණවතා හා එක් වූ වෙසෙමවා, නැණවතා හා ප්‍රිය බස් බෙණෙමවා, එය රිසි වෙමවා, (යි කිය.)

1876. කාශ්‍යපය, නැණවතා තොපට කුමක් කෙළේ ද? කාශ්‍යපය, නැණවතා දැකීම රුස්නේ කවර කරුණක් නිසා ද? ඒ හේතුව මට කියව.

1877. නැණවතා (ආශ්‍රිතයන්) අභිවෘද්ධියට පමුණුවයි. කටසුතු දෙයෙහි යොදවයි. මනා පිළිවෙළ උසස් සේ ගනී. ලෙන්ගතුව කී දෙයින් නො කිපෙයි. ආචාර චිත්‍ය දනී යි. එ හෙයින් ඔහුගේ එක්වීම මනා ය.

1878. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාශිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (ඔබ) යම් වරයක් කැමැත්තෝ ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1879. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම්, රාත්‍රිය ගෙවී ගොස් සූර්යෝදය වෙලෙහි දිව බොසුන් පහළ වෙවා, එය පිළිගන්නට පිල්වත් පිළිගාවෝ පැමිණෙත්වා.

1880. මා දෙන්නා වූ දන වස්තුව අඩු නො වෙවා. දනය දී පසුව නො තැවෙමවා. දෙමිතු දු සිත පහදවමවා. සක් දෙව්දුනි මේ වරය ඉල්ලමි.

1881. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාශිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (ඔබ) යම් වරයක් කැමැත්තෝ ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1882. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම්, තෙපි යළිත් මා වෙතැ නො පැමිණෙවු. ශක්‍රය මේ වරය ඉල්ලමි.

- 1883. බහුභි වක්ඛවරියාභි නරා ව අථ නාරියො,
දසසනං අභිකඛ්ඛනභි කිනනු මෙ දසසනෙ භයං.
- 1884. තං තාදියං දෙවවණණං සඛකාමසමිඤ්ඤිනං,
දියවා තපො පමජෙජයා.¹ එතං තෙ දසසනෙ භයනභි.

7. අකිත්තිජාතකං.

- 1885. අභමෙව දුඛගාසිතං භාසි බාලො
හෙකො ව අරණෙඤ අභිමච්චියානෝ,²
තකකාරියො සොඛගාමිමං.³ පතාමි
න කිරෙව සාධු අතිවෙලභාණි.
- 1886. පපෙහාති මච්චො අතිවෙලභාණි
බන්ධං වධං සොකපරිද්දවණ්ඤ,
අත්තානං යෙව⁴ ගරභාසි එතෙතා⁵
ආවෙර යං තං නිබණ්නනි⁷ යොඛෙත.
- 1887. කීමෙවාභං කුණධීල මනුසුච්ඡිං⁸
කරෙයා⁹ සං භාතරං කාලී කායං¹⁰,
නගොභාවභං වස්සුගණ්ඤ ජීනො
අයමිච්චි අතෙථා බහුතාදියොව.
- 1888. යො යුජ්ඣමානානං අයුජ්ඣමානො
මෙණ්ඤනතරං අච්ඤපතී කුලීඛෙයා,
යො පිංසිනො මෙණ්ඤසිරෙහි තස්ස
අයමිච්චි අතෙථා බහුතාදියොව.
- 1889. චතුරො ජනා පොස්සකං අගගහෙසුං
එකණ්ඤි පොසං අනුරක්ඛමානා
සඛෙඛව තෙ භිත්තධිරා සසිංසු
අයමිච්චි අතෙථා බහුතාදියොව.
- 1890. අජා යථා වෙඵගුමඛෙසීං බඳධා
අවෙකඤ්චතභනී අසිම ජ්ඣගණ්ඤි¹¹,
තෙතෙව තස්සා ගලකාවකනතා¹²
අයමිච්චි අතෙථා බහුතාදියොව.

1. පමජෙජයා - මජ්ඣ.	7. ආවරියතං භීතමනනනි - මජ්ඣ., සඟා.
2. අකතභි ජාතකං - මජ්ඣ.	8. මානුසුච්චියානං - වී., මජ්ඣ.
3. සත්භායමානො - මජ්ඣ.	9. කරෙයායං - සඟා, කාමෙ - මජ්ඣ.
4. සොඛගාමි අභං - මජ්ඣ.	10. කලීකායා - මජ්ඣ., කාලීකාය - සඟා.
5. අත්තනාමෙව - මජ්ඣ.	11. අසිකජ්ඣගණ්ඤ - වී., මජ්ඣ., සඟා.
6. එතං - මජ්ඣ.	12. ගලකං විකත්තා - සඟා, විකත්තං - මජ්ඣ., (ගීලා කතං - මජ්ඣ.)

1883. බොහෝ ප්‍රකාශන පුරා පුරුෂයෝ ද ස්ත්‍රීහු ද මගේ දසුන කැමැති වෙති. මගේ දැකීම නිසා ඔබට කවර බයක් ඇති වේ ද?

1884. එබඳු දිව්‍යවර්ණ සහිත සියලු සැපයීම් පිරුණු නොප දක තවුස්දම් රැක්මෙහි පමා වෙමි. එහෙයින් නොප දකීන්තට බය වෙමි.

7. අකීත්ති ජාතකය.

1885. තක්කාරිය, වනයෙහි සපුන් කැඳවන මැඩියකු සේ නාද කරන අඤානයකු වූ මම වැරැදි ලෙස බිණිමි. (එහෙයින්) මේ වලෙහි වැටෙමි, පමණ ඉක්මවා බෙණෙන පුද්ගලයා තුසුසු ය.

1886. ඇඳුරුකුමනි, පමණ ඉක්මවා බෙණෙන පුද්ගලයා සිරගෙයි වැටීමට, හිංසා පීඩා ලැබීමට, දුක්චීමට හා වැළැපීමට පැමිණේ. යම් හෙයකින් (ඔබ) මේ වලෙහි තමා හෙළන් ද, ඔබ තමාට ම අපහාස කරගන්නෝ ය.

1887. සිය සොහොයුරු කුණිලට පිළි නො දෙනුයේ කිමදැ යි මම කාළිය විතාලෙමි. එ හෙයින් පිළි යුග්මය ද නැති වූ මම නග්න වීමි. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන යැ.

1888. සටන් වැදුණු බැටළුවන් සටනින් මුදක්නට උන් අතරට ගිය ගේ කුරුල්ලා බැටළුව පහර ලැබ තැළී ගියේ ය. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන යැ.

1889. සතර දෙනෙක් සන රෙද්දක කොන් සතර අල්ලා මිනිසකු රකිනුවෝ හිස් පැළි ඔවුහු හැම හොත්තාහ. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන ය.

1890. හුණ ලැහැබෙක බදින ලද එළදෙන කෙළි දෙළෙන් පා ගසන්නී සභවා නැබු අවියක් පෙරැළී ය. එම අවියෙන් ම ඇගේ ගෙල කපාලු ය. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන ය.

1891. නයිමෙ¹ දෙවා නපි² ගැට්ඨඛපුක්කා,
මිගා ඉමෙ අත්ථවසාහකා ඉමෙ³
ඵකඤ්චි නං සායමාසෙ පච්ඤතු.
ඵකඤ්චි සුන පාතරාසෙ⁴ පච්ඤතු.
1892. සතං සහසසානං දුඛභාසිතානං⁵
කලමි නායො නති සුභාසිතස්ස,
දුඛභාසිතං ස ඩක්ඛානො කිලෙසො
තස්මා තුණ්හි කිලුපුරිසො න බාලො.
1893. යා මෙයා ව්‍යාකාසි පමුඤ්චිථෙතං
ගිරිඤ්චි⁶ නං හිමවනතං නයනතු,
ඉමඤ්චි ඛො දෙනතු මහානසාය
පාතොච නං පාතරාසෙ පච්ඤතු.
1894. පඤ්ඤානනාථා පසවො පසුනාථා අයං පජා,
කං නාථොසම් මහාරාජ අමහනාථා මම හරියා⁷,
විහගම ඤ්ඤිතරං ඤ්ඤායා මුඤ්ඤො ගච්ඡෙය්‍ය පබ්බතං.
1895. න වෙ නිඤ්ඤ සුපරිච්ඡේදයෙථ
නානා ජනා සෙවිතඛො ජනිඤ්ඤ,
යෙනෙච ඵකො ලභතෙ පසංසං
තෙනෙච අඤ්ඤෙ ලභතෙ තිඤ්ඤිතරං.
1896. සඤ්ඤා ලොකො පරවිඤ්ඤන අවිඤ්ඤා⁸
සඤ්ඤා ලොකො වික්ඛවාසමිති විඤ්ඤා,
පච්චෙකච්ඤා සුදුසුඛඛසනා
කස්සිධි වික්ඛස්ස වසෙන වක්ඛති.
1897. තුණ්හි අහු කිලුපුරිසො සහරිසො
යොදනි ව්‍යාකාසි භයස්ස හීතො,
සොදනි මුඤ්ඤො සුඛිතො අරොගො
වාචා කිරෙවත්ථනී නරානනති.

8. තක්කාරියජාතකං.

1. ඉමෙන - මජ්ඣං.
2. නාපි - ස්‍යා, මජ්ඣං.
3. අත්ථවසංගතා මෙ - මජ්ඣං.
4. සුනපපාතරාසෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. සතස්සභාසානි දුඛාසිතානි - මජ්ඣං.
6. ගිරිවරං - මජ්ඣං.
7. නාථොභං හරියාය මෙ - මජ්ඣං.
8. අතිවිඤ්ඤා - මජ්ඣං.

1891. මොවුහු දෙවියෝ නො වෙති. ගන්ධර් පුත්‍රයෝ නො වෙති. මොවුහු මාගයෝ වෙති. වස්තු ලෝභයෙන් මොවුහු මා වෙත ගෙනෙන ලද හ. එකතු සවසට පිසත්වා. එකතු උදේට පිසත්වා.

1892. දුබැසි බස් ලක්ෂයක්, සුබැසි බසක (සොළොස් වැනි) කලාව තරමවත් නො අගනේ ය. දුබස් බිණුමෙන් කිලිටි වේ යන සැකයෙන් කිඳුරා නිහඬ විය. මෝඩ නිසා නො වේ.

1893. මා හා කතා කළා වූ මැය මුදවු. ඇය හිමවත් පව්වට පමුණුවත්වා. මොහු මුළුතැන් ගෙට දෙත්වා. ඔහු උදසන්හි උදේ ආහාරයට පිසත්වා.

1894. රජතුමනි, තෘණහඤ්ඤක වතුස්පදිකයන්ට වර්ෂාව පිහිට වෙයි. මනුෂ්‍ය ප්‍රජාවට සිව්පාවෝ පිහිට වෙති. මම කොප පිහිට කොට ඇත්තෙමි. මගේ බිරිඳ මා පිහිට කොට ඇත්තිය. අපගෙන් එකතු මළ පසු මරණයෙන් මිදුණු අනිකා පර්වතයට යන්නේ ය.

1895. රජතුමනි, නින්දාව පහසුවෙන් ඉවත් කළ නො හැකිය. නොයෙක් දේ රුස්තා ජනයා ඇසුරු කළ යුතු වේ. යමක් නිසා එකෙක් ප්‍රශංසා ලබා ද එයින් ම අනෙකා නින්දා ලබයි.

1896. රජතුමනි, හැම ලෝ වැසියා මෙරමා සිත් ඉක්ම සිටි සිත් ඇත්තේ ය. හැම ලෝ වැසියා හිතොත්කෘෂට විසින් සිය සිත්හි සිත් ඇතියේ නම. හැම සත්වයෝ වෙනස් වෙනස් සිත් ඇතියෝ ය. ඔවුනතුරෙහි කවර එකක්හුගේ සිත් වශයෙන් පවතී ද?

1897. බිරිඳ යහිත කිඳුරා තුෂ්ණිමහුත වැ මරණ බය නිසා දැන් බිණිය. දැන් හේ මරණින් මිදුණේ ය. සුවපත් ය. නිරෝග ය. සත්කයන්ට වචනය ම හිත සැප ගෙන දේ.

8. තක්කාරිය ජාතක යි.

1898. කසස ගාමවරං දමමේ නාරියො ච අලඬකතා,
කො මෙ තං මිගමකඛාති මිගානං මිගමුක්කමං.
1899. මඤ්ඤං ගාමවරං දෙභි නාරියො ච අලඬකතා,
අභං තෙ මිගමකඛි සසං මිගානං මිගමුක්කමං.
1900. එතස්මිං චනසණ්ඩුඤ්ඤි අඛො සාලා ච පුපථිකා.
ඉඤ්ඤොපකසංජන්තං එතෙට්ඨො නිට්ඨති මිගො.
1901. ධනුං අදෙජ්ඣං¹ කඤ්ඤාන උසුං සඤ්ඤාසුපාගමී,
මිගො ච දිඤ්ඤා රාජානං දුරතො අජ්ඣකභාසථ.
1902. ආගමෙහි මහාරාජ මා මං චිජ්ඣං රථෙට්ඨත.
කො නු තෙ ඉදමකඛාසී² එතෙට්ඨො නිට්ඨති මිගො.
1903. එස පාපවරො පොසො සමම නිට්ඨති ආරකා,
සො හි මෙ ඉදමකඛාසී එතෙට්ඨො නිට්ඨති මිගො.
1904. සච්චං කිථෙව මාහංසු නරා එකච්චියා ඉධ,
කට්ඨං විපලාථිතං⁴ සෙයොසා නතෙට්ඨෙවකඬ්චියො නරො.
1905. කිත්ඤු රුරු ගරහසි මිගානං
කිං පකඛිතං කිං පන මානුසානං,
භයං හි මං චිජ්ඣති තපරුපං
සුඤ්ඤානං නං මානුසිං භාසමානං.
1906. යමුඤ්ඤිං චහනෝ වුඤ්ඤමානං
මහොදකෙ සලිලෙ සීසකොතෙ,
තතො නිදනං භයමාගනං මම
දුගොභා භවෙ රාජ අසඛිසඛිතමො.
1907. සොහං චතුසකතමිදං විභඛගමං
නනු ච්ඡිදං හදයෙ ඔසසජාමි,
හනාමි මිඤ්ඤාමකිච්චකාරිං
ඡයා කාදිසං කමමකතං න ජානෙ.

1. ධනුං සරජ්ජුං - මජ්ඣං.
2. සන්තයුපාගමී - මජ්ඣං.
3. ඉධං - මජ්ඣං.
4. කට්ඨං නිපාටිතං - ඤා, කට්ඨං නිපුලිතං - මජ්ඣං.
5. චාහනෙ - මජ්ඣං, සඤා.

1898. ගම්වර හා සැරසුණ ස්ත්‍රීන් කාහට දෙම ද? කවරෙක් මුවන්ගෙන් උතුම් වූ රන්වන් මුවා (ගැන) කියන්නේ ද?

1899. ගම්වර ද සැරසුණ ස්ත්‍රීන් ද මට දෙව. මම නොපට මුවන්ගෙන් උතුම් වූ රන්වන් මුවා (ගැන) කියමි.

1900. මේ වන පැහැටෙහි පිසුණ අඹගස් ද සල් ගස් ද ඇත. රතීඳුගොව් පැහැය ඇති තෘණ ගැවසුණ මේ බීමෙහි ඒ රන්වන් මුවා සිටී.

1901. රජතෙම දුනුදිය නගා දුන්න සරහා ගෙන පැමිණියේය. මුවා ද එලෙස එන රජු දැක දුර සිට මෙලෙස කිය.

1902. රජතුමනි, බලාපොරොත්තු වනු මැනැවි. මා නොවිදින්නේ මැනැවි. ඒ රන්වන් මුවා මෙහි සිටියයි නොපට කවරෙක් කියේ ද?

1903. ඒකුය, ලාමක ගති ඇති ඒ පුරුෂයා ඇත සිටියි. ඒ රන්වන් මුවා මෙහි සිටී යන පුවත හේ මට කිය.

1904. මේ ලෝකයේ ඇතැම් මනුෂ්‍යයෝ “දියෙහි පා වී යන වියළි දඬුකඩ ගොඩ ලීම මැනැවි. (එහෙත්) ඇතමකු ගොඩ ගැනීම නො මනාය යි සත්‍යයක් ම බිණුහු.”

1905. රුරු මෘගය, කීමෙක් ද, තෙපි මෘගයන්ට නින්ද කරන්නහු ද, පක්ෂීන්ට නින්ද කරන්නහු ද, මනුෂ්‍යයන්ට නින්ද කරන්නහු ද? මිනිස් බසින් බෙණෙන ඒ බස් අසා මට මහත් බියක් උපදී.

1906. වෙගයෙන් ගලන මහ දිය කදෙහි පා වී යන යමකු ගොඩට නගාලීම ද ඒ හේතුවෙන් මට බිය පැමිණියේ ය. රජතුමනි, අසත්පුරුෂයන් හා එක්වීම ඒකාන්තයෙන් දුකෙකි.

1907. ඒ මම පියාපත් සතරක් තිබෙන, අහසින් යා හැකි, සිරුර සිඳ ලන, මේ තීය ඔහුගේ හදවතට යවන්නෙමි. යමෙක් කළ උපකාර නො දනී ද එ බඳු මිත්‍රදෝෂියා නසමි.

1908. ධීරසස බාලසස හවෙ ජනිඤ
සනොතා වධං නසසංසනති ජාතු,
කාමං සරං ගච්ඡතු පාපධම්මො
යඤ්ඤිසස හට්ඨං තදෙතසස දෙභී
අභඤ්ඤි තෙ කාමකරො හවාමී.
1909. අද්ධා රුරු අඤ්ඤිතරො සතං සෙ¹
යො දුඛතො මානුසසස න දුඛි,²
කාමං සරං ගච්ඡතු පාපධම්මො
යඤ්ඤිසස හට්ඨං තදෙතසස දම්මි
අභඤ්ඤි තෙ කාමවාරං³ දදමී.
1910. සුචිජානං සිගාලානං සකුන්තානඤ්ඤි වසඤ්ඤිතං,
මනුසසවසඤ්ඤිතං රාජ දුඛිජානතරං තතො.
1911. අපි වෙ මඤ්ඤිති පොසො ඤ්ඤි මිකොතො සබාති වා,
යො පුබ්බෙ සුමනො හුත්වා පච්ඡා සම්පජ්ජතෙ දියො.
1912. සමාගතා ජාතපද්ද නෙගමා ව සමාගතා,
මිගං ධඤ්ඤිති බාදන්ති තං දෙවො පට්ඨෙධකු⁴.
1913. කාමං ජනපදෙ' මාසි රට්ඨංවාපි චිතසසතු,
නතෙච්චාභං රුරුං දුබ්බෙ දක්වා අභයදකඛිණං.
1914. මා මෙ ජනපදෙ ආසි රට්ඨංඤ්ඤිති චිතසසතු,
නතෙච්චි මිග රාජසස වරං දක්වා මුසා හණන්ති.

9. රුරුමිගජාතකං.

1915. ආසිංසෙපෙච්ච⁵ පුරියො න නිබ්බිඤ්ඤාය පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොභං අනතානං යථා ඉච්ඡිං තථා අහු.
1916. ආසිංසෙපෙච්ච පුරියො න නිබ්බිඤ්ඤාය පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොභං අනතානං උදකා ඵලමුඛිතං.
1917. වායමෙපෙච්ච⁶ පුරියො න නිබ්බිඤ්ඤාය පණ්ඩිතො,
පසසාමී වොභං අනතානං යථා ඉච්ඡිං තථා අහු.

1. සතං සො - මජ්ඣං.
2. දුඛතො - චී., දුඛිතො - සතා.
3. ගාමවරං - මජ්ඣං, සතා.
4. ජනපද - මජ්ඣං.
5. මිගාසසානි - මජ්ඣං.

6. පට්ඨෙධකු - මජ්ඣං.
7. ජනපදෙ - මජ්ඣං.
8. නතෙච්චාභං - චී.
9. ආසිංසෙපෙච්ච - මජ්ඣං.
10. වායාමෙපෙච්ච - මජ්ඣං.

1908. ජනපතිතුමනි, පණිතයාගේ ද මෝඩියාගේ ද විනාශය සත්පුරුෂයෝ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රශංසා නො කෙරෙති. පාප පැවැතුම් ඇති (හේ) කැමැති පරිදි ගෙදර යේවා. යමක් මොහුට දෙමි යි කියේ ද එයත් ඔහුට දෙන්නේ මැනවි. මම ද තොප කැමැති පරිදි කරන්නෙක් වෙමි.

1909. ද්‍රෝහි මිනිසාට යමෙක් ද්‍රෝහ නො කෙළේ ද මේ රුරු මෘගයා ඒකාන්තයෙන් සත්පුරුෂයන්ගෙන් කෙනෙකි. පාප පැවැතුම් ඇති (හේ) කැමැති පරිදි ගෙදර යේවා. ‘යමක් මොහුට දෙමි’ යි කියෙමි ද එයත් මොහුට දෙමි. මම ද තොපට කැමැති පරිදි වාසය කරන්නට වර දෙමි.

1910. රජතුමනි, සිවලුන්ගේත් පක්ෂීන්ගේත් නාදය පහසුවෙන් තේරුම් ගත හැකිය. මනුෂ්‍යයන්ගේ නාදය තේරුම් ගැනීම ඊට වඩා අපහසු ය.

1911. ඉදින් පුරුෂයෙක් (මේ) නෑයෙක, මිතුරෙක, යහළුවෙක කියා දනී ද, හේ පළමු සතුටු සිතැති වූ පසු වූ සතුරු වන්නේ ය.

1912. රැස් වූ දනවු වැසියෝ ද නියමිගම් වැසියෝ ද “රජතුමනි, මුවෝ ධාන්‍ය කන්නාහ. රජතුමා, එය වළකන සේක්වා” යි කීහ.

1913. ජනපදය ඒකාන්තයෙන් වැනැසේවා. රට ද වැනැසේවා. රුරු මුවාට අභය දනය දී (යළිත්) මම ද්‍රෝහ නො කරන්නෙමි.

1914. මගේ ජනපදය වැනැසේවා. රට ද වැනැසේවා. මම මුවරජහට වර දී බොරු නො කියමි.

9. රුරු මෘග ජාතක යි.

1915. නැණවත් පුරුෂයා බලාපොරොත්තු (ඇත්තෙක්) වන්නේ ම ය. නො කලකිරෙන්නේය. මම යම සේ කැමැති වීම ද එසේ සිදු විය. මම තමා දකිමි.

1916. නැණවත් පුරුෂයා බලාපොරොත්තු (ඇත්තෙක්) වන්නේ ම ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. දියෙන් ගොඩට පැමිණි මම තමා දකිමි.

1917. නැණවත් පුරුෂයා වෑයම් කරන්නේ ම ය. නො කල කිරෙන්නේ ය. මම යම සේ කැමැති වීම ද එසේ සිදු විය. මම තමා දකිමි.

1918. වායමෙඵෙච පුරියො න නිබ්බිදෙදාය පඤ්චනො,
පසසාමී වොහං අකතානං උදකා ඵලමුඛහතං.
1919. දුක්ඛපතීකොපි නරො සපඤ්ඤා
ආසං න ඡීදෙදාය සුඛාගමාය,
බහුභි ඵසසා අභිතා භිතා ච
අචිතකකිතා මච්චුමුචබ්බජ්ජන්ති.
1920. අචිතකිතමපි භවති චිතකිතමපි චිතසසති,
නභි චිතතාමයා භොගා ඉජ්ජියා පුරිසසස වා.
1921. සරභං ගිරිදුග්ගාසමීං යං කචං අනුසරී පුරෙ,
අලීනචිකතසස කුචං චිකතනතමනුජීවසි.
1922. යො තං විදුග්ගා නරකා සමුඤ්චි
සිලාය යොග්ගං සරභො කර්කා,
දුක්ඛපතීතං මච්චුමුඛා පමොචසී
අලීනචිකතං තමීගං චදෙසී.
1923. කුචං නු නතෙඤ්ච කද අභොසි
උදහු මෙ කොචී නං ඵතදකකා,
චිචකතච්ඡදෙඤ්ච නුසි සබ්බදසසී
කුඤ්ඤානු මෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරුපං.
1924. න චෙචහං තඤ්ච කද අභොසිං
න වාපි මෙ කොචී නං ඵතදකකා,
ගාථාපදනඤ්ච සුභාසිතානං
අකථං තද නොනභි ජනීඤ්ච ධීරා.
1925. ආදය පකතීං පරචිරියසාතීං
වාපෙ සරං කිං චිචිකිච්ඡසෙ කුචං,
නුඤ්ඤාණං සරො සරභං භනතු ධීපං
අතතං හි ඵතං වරපඤ්ඤා රඤ්ඤා.
1926. අඤ්ඤා පජානාමි අභමපී ඵතං
අතතං මීගො බ්‍රාහ්මණ ඛතනියසස,
පුඤ්ඤ කතඤ්ච අපවායමානො
තකො මීගං සරභං නො භනාමී.

1. චිච්චචෙදෙ - මජ්ඣ, චිච්චචෙදෙ - ඝා.

2. නුඤ්ඤා - චී.

1918. නැණවත් පුරුෂයා වැයම් කරන්නේ ම ය. නො කල කිරෙන්නේ ය. දියෙන් ගොඩට පැමිණි මම නමා දකිමි.

1919. දුකට පැමිණියේ නමුදු නැණවත් පුරුෂයා සැපතට පැමිණීමේ රිස්ස නො සිදින්නේ ය. නො සිතු හිතානිත ස්පඨයෝ සත්කයා වෙත පැමිණෙති.

1920. නො සිතු දය සිදු වෙයි. සිතු දය නො සිදු වෙයි. ස්ත්රියකට හෝ පුරුෂයකුට සිතු ලෙස වස්තුව නො ලැබේ.

1921. පෙර මබ යම ගිරි දුර්ගයෙක සරහ මුවකු ලුහුබැඳ ගියෝ ද, කරුණා සිතැති උගේ වැයම නිසා තෙපි ජීවත් වව.

1922. යම් සරහ මුවෙක් හලෙන් උපක්‍රම යොදා, ගොඩ පැමිණිය නො හැකි නරාවලින් තොප ගොඩ ගත්තේ ද දුකට පත් වූ පිටි තොප මරු මුවෙන් මිදී ද, ධෛර්ය යම්පන්න සිතැති ඒ මුවාගේ ගුණ කිහු ය.

1923. බමුණ, තෙපි එද එහි සිටියහු ද? නැතහොත් කිසිවෙක් එය තොපට කීවේ ද? (නැතහොත්) දුරු කළ කෙලෙස් ඇති සර්වඥ ධුහු ද? තොපගේ නුවණ බලවත් පැවැතුම් ඇත්තේ ය.

1924. ජනපති කුමනි, මම එද එහි නො වීමි. කිසිවෙකුත් මට එය නො කීය. (එහෙත්) මනා කොට කී ගාථා පදයන්ගේ අර්ථය නුවණැත්තෝ සොයති.

1925. අන්‍යයන්ගේ වැයම නසන ඊතලය දුන්නෙහි බහාගෙන මබ සැක කරන්නේ කීම? ඊය වීද වහා සරහයා නසත්වා. එය උතුම් පැණැති රජගේ ආහාර යි.

1926. බමුණ, මුවා ඤාත්‍රියයාගේ ආහාර යි. එය මම ද ඒකාන්තයෙන් දනිමි. පෙර කළගුණය පුදන්නෙමි, මම සරහමුවා නො මරමි.

- 1927. නෙසො මීගො මහාරාජ අසුරෙසෝ දිසම්පති,
එතං හතථා මනුසසිඤ්ඤ භවසසු අමරාධිපො.
- 1928. සවෙච රාජා විචිකිච්ඡසෙ තුවං
හතඤ්ඤ මීගං සරහං සභායකං මෙ
සපුත්තදුරො නරචිරියසෙට්ඨා¹
ගතතා තුවං චෙතරණිං² යමසස.
- 1929. කාමං අහං ජානපද ව සබ්බෙ
පුත්තා ව දුරා ව සභායසඤ්ඤා,
ගච්ඡමු නං චෙතරණිං යමසස
නතෙච හඤ්ඤා³ යො මමපාණදසස⁴.
- 1930. අයං මීගො කිච්ඡගත සස මඤ්ඤා
එකසස කතතා විචනසමී සොථර
තං තාදිසං පුබ්බකිච්චං සරතොතා
ජානං මහාබුහෙමි කපං හනොයාං.
- 1931. මිත්තාභිරාධී? චිරමෙච ජීව
රජ්ජං ඉමං ධම්මඉඤ්ඤ පසාස,⁵
නාරිගඤ්ඤති පරිවාරයතො
මොදසසු රටෙට්ඨ තදිච්ච වාසවො.
- 1932. අභකකාධනො නිච්චපසතනවිතො
සබ්බාතිරීයාවයොගො හවිඤ්ඤා⁶
දඤ්ඤා ව භුඤ්ඤා ව යථානුභාවං
අනිඤ්ඤො සඤ්ඤාපෙහි යානනති.

10. සරහමීගජාතකං.

තෙරසකතිපාතං. නිට්ඨිතං..

කසුද්දානං:

වරකම්බ¹⁰කුට්ඨාරිසභංචරො
අථර ඤ්ඤාසමී දුතකපඤ්ඤිතො
අථබොධි අකිත්තිසුත්තකරිතා
අථරුරුමීගෙන පරොසරහොති.

- 1. අසුරො යො - වී.
- 2. රාජා - වී, මී.
- 3. නරචිරසෙට්ඨං - මජ්ඣං, සයා.
- 4. වතකරණි - මජ්ඣං.
- 5. හඤ්ඤා - මජ්ඣං, සයා.
- 6. මම පාණ - මජ්ඣං.
- 7. මිත්තාභිරාධී - මජ්ඣං.
- 8. රජ්ජපිවසස පඤ්ඤසසංඝ - මජ්ඣං.
- 9. සබ්බාතිරී පාසුතකෙ කරිඤ්ඤා - සයා, සබ්බාතිරී යාවයොගෙ වීදිඤ්ඤා - මජ්ඣං.
- 10. වරකම්බ - සයා.

1927. දිශාධිපති රජතුමනි, මෙතෙම මුටුවක් නො වේ. මෙතෙම අසුරයා ය. නරදෙටුව, මොහු මරා ඔබ ශක්‍ර වන්නේ මනාය.

1928. රජතුමනි, මේ සරහයා මාගේ මිතුරා යයි (යන හැඟීම නිසා) නසන්නට සැක උපදවා ද (එහෙයින්) නරදෙටුව, අඹු දරුවන් සහිත තෙපි යමයාගේ වේතරණී නම් නිරයට යන්නාහුය.

1929. බමුණ, මම ද දනවු වැසියෝ ද පුත්‍රයෝ ද භාර්යාවෝ ද මිතුරෝ ද යන හැමදෙන යමයාගේ වේතරණී නිරයට ඒකාන්තයෙන් යම්භ. (එහෙත්) යමෙක් මට පණ දුන්නේ ද හේ නො මැරිය යුතු ය.

1930. බමුණ, මේ මුවා මහවනයෙහි හුදෙකලා ව සිටී මට නරාවලෙන් ගොඩ එන්නට උපකාර කෙළේ ය. පෙර කළ ඒ උපකාර සිහි කරන්නොම දැන දැන ම ඔහු කෙසේ නසම ද?

1931. මිතුරන් සතුටු කරන ඔබ බොහෝ කල් වෙසෙන්නවා. (දඹ)රාජ ධර්මයෙහි පිහිටා රාජ්‍යානුශාසනා කෙරෙන්නවා. ස්ත්‍රී සමූහයා පිරිවරා ගෙන වෙසෙන ශක්‍රයා මෙන් රටෙහි ප්‍රීතියෙන් වෙසෙන්නවා.

1932. නො කීපෙන සතුටු සිතැති (ඔබ) අමුත්තන්ගේ යාවන යට සුදුසු වෙන්නවා. හැකි පමණින් දීමත් බිදීමත් කොට නින්ද රහිත වූ සැපතින් අග්‍රයානය වන දෙවලොවට පැමිණෙන්නවා.

10. සරහමිග ජාතක සි.

තේරුපක නිපාතය නිමයේ සි.

එහි උද්දනය:

අම්බජාතකය, කුරුම (වැඳුන) ජාතකය, ජවන භංස ජාතකය, වුලුනාරද ජාතකය, පස්වැනි දූත ජාතකය ද, යළි කාලිඛන බොධි ජාතකය, අකිසනි ජාතකය, තකකාරිය ජාතකය, රුරුමිග ජාතකය හා සරහමිග ජාතකය දැයි (ජාතක දශය වේ.)

1933. සමපන්නං සාලිකෙදරං සුවා භුක්ඛ්වනි කොසිය,
පට්ඨෙදෙමී තෙ බුහෙමි න නං¹ වාරොතු මුසසගෙ
1934. එතො ව නත්ථ සකුණො සො තෙසං² සබ්බසුඤ්ජරො,
භුඤ්ඤා සාලිං යථාකාමං තුණ්ණචනාදය ගච්ඡති.
1935. ඔධොකතු³ වාලපාසානි යථා බලෙඤ්ඤාපි සො දිලො,
ඵවිඤ්ඤා නං ගහෙඤ්ඤා ආනායෙථ මමනතිකෙ.
1936. එතෙ භුඤ්ඤා පිච්චා ව පසකමනති වීභංගමා,
එතො බලොධාසම් පාසෙන කිං පාපං පකතච්චියා.
1937. 'උදරං නුන අභෙඤ්ඤාසං සුව අලොචනාදරං නව,
භුඤ්ඤා සාලිං යථාකාමං තුණ්ණචනාදය ගච්ඡයි.
1938. කොට්ඨනඤ්ඤා තස්ස පුරෙසි සුව චෙරනඤ්ඤා තෙ මයා
පුට්ඨො මෙ සමම අකමාති කතිං සාලිං නිධියයි.
1939. න මෙ චෙරං තයා සඤ්ඤා කොට්ඨො මඤ්ඤා න වීජාති,
ඉණං වුඤ්ඤාමිණංදමම් සමපනො කොට්ඨිමිච්චිං⁴
නිධිමිච්චි තස්ස නිදහාමි එවං ජානාති කොසිය.
- 1940 කීදිසං තෙ ඉණදනං ඉණමොකොචා ව කීදිසො,
නිධිං⁵ නිධානං අකමාති අථ පාසා පමොකමයි.
1941. අජානපකමා තරුණා පුත්තකා මඤ්ඤා⁶ කොසිය,
තෙ මං භතා භරිසසනති තස්මා තෙසං ඉණං දදෙ.
1942. මාතා පිතා ව මෙ වුද්ධා ඵණ්ණිකා ගතයොධිතා,
තෙසං තුණ්ණචන භාතුන මුඤ්ඤා පුට්ඨො කතං⁷ ඉණං.
1943. අභෙඤ්ඤාපි තස්ස සකුණා ඵණ්ණපකමා සුදුබ්බලා,
තෙසං පුඤ්ඤාසීකො දමමි තං නිධිං ආභු පණ්චිතා.

1. තනෙ - මඡසං, නනෙ - සතා.
2. යො තෙසං - මඡසං, සතා,
3. උජානිකා - මඡසං, සතා.
4. කොට්ඨිමිච්චි - මඡසං.
5. නිධිනිධාන මකමාති - මඡසං.
6. මඤ්ඤා - මඡසං.
7. පුට්ඨකතං - වී., මඡසං.

1933. කෝසිය ගොත්ති උපන් බමුණ, ඇල් කෙත සම්පූර්ණයෙන් පැසී තිබේ. කෙත ගිරවු කති. එය වළකන්නට නො හැක්කෙමි. එය ඔබට දන්වමි.

1934. එහි ගිරවුන් අතර අංගොපාංග සම්පූර්ණ බැවින් සර්ව සුන්දර වූ ගිරවෙක් වෙයි. හේ රිසි සේ ඇල් වී රස විදා වී කරල් රැගෙන යයි.

1935. ඒ පක්ෂියා බැඳෙන පරිදි පුඩු අටවා තබන්නා. ජීව-ග්‍රහයෙන් ම ඔහු අල්ලා මා සමීපයට ගෙනෙව.

1936. මේ පක්ෂිහු වී බිදා පැන් බී ඉවත් වූ යති. හුදෙ-කලාව මම පුඩුවෙන් බැඳුනෙමි. මා කෙබඳු පාපයක් කරන ලද ද?

1937. ගිරා පෝතකය, සෙසු ගිරවුන්ගේ බඩට වඩා තොපගේ බඩ ඉතා මහත් යයි සිතමි. රිසි සේ ඇල් වී කා තුඩෙනු දු ගෙන යන්නෙහිය.

1938. ගිරවාණෙනි, එහි කොටුගුලක් පුරවන්නෙහි ද? නැත-හොත් මා හා වෛරයක් පවතී ද? මිතුර, විතාරන මට කිය. ඇල් වී කොහි තැන්පත් කරන්නෙහි ද?

1939. කෝසිය බමුණ, තොප හා මාගේ වෛරයක් නැත. මට කොටුගුලෙකුත් නැත. ඉඹුල් රුකට පැමිණ ණයක් මුදුමි. ණය ද දෙමි. එහි නිධානයක් ද නිදන් කරමි. (මෙය) මෙසේ දනුව.

1940. ගිරවාණෙනි, තොපගේ ණය දීම කෙබඳු ද? ණයෙන් මිදීම කෙබඳු ද? නිදන් කිරීම කෙබඳු ද? එකලා තෙපි පුඩුවෙන් මිදෙන්නහුය.

1941. කෝසිය බමුණ, පියාපත් නො සැදුණු මාගේ පුත්‍ර පැටවු සිටිති. මා විසින් පෝෂණය කරනු ලැබූ ඔවුහු යළිත් මා පුස්තාන. එ හෙයින් ඔවුනට ණය දෙමි.

1942. මගේ මවුපියෝ වෘද්ධයහ. ජරාවෙන් යුක්තහ. යොවුන් බව පහව ගොස් ඇත. තුඩින් ගෙන ගොස් (ඇල් වී කරල්) ඔවුනට දී මම පෙර ගත් ණය මුදුමි.

1943. එහි ඉතා දුබල නැසුණ පියාපත් ඇති තවත් පක්ෂිහු වෙසෙති. පින් සඳහා ඔවුනටත් දෙමි. එය අනුගාමික නිධානයයි නුවණැත්තෝ කියති.

- 1944. එදිසං¹ මෙ ඉණදනං ඉණමොකෙකා මෙ එදිසො,
නිධිං නිධානං අසකිතං² එවං ජානාහි කොසිය.
- 1945. හදුකො වනයං³ පකඛි ජිජො පරමධම්මකො,
එකච්චසු මනුසොසසු අයං ධම්මො න විජජති.
- 1946. භුඤ්ජ සාලිං යථාකාමං සහ සමෙඛති ඤාතිහි,
පුනාපි සුච පසෙසමු පියං මෙ තච දසසනං.
- 1947. භුක්තඤ්ච පිතඤ්ච තච සසමමඤ්ච
රතීච නො කොසිය තෙ සකාසෙ,
නිකඛිතාදණ්ඩසු දදහි දනං,
ඒණ්ණඤ්ච මාතාපිතරො හරසසු.
- 1948. ලකඛි චත මෙ උදපාදි අජජ
යො අදුසාසිං⁴ පචරං දිජානං,
සුචසස සුචාන සුභාසිතානි
කාභාමි පුඤ්ඤානි අනපපකානි.
- 1949. සො කොසියො අනතමනො උදග්ගො
අනතඤ්ච පානඤ්චිසඛිරිතා⁵,
අනෙතන පානෙන පසතනච්චෙතො
සනතපපධි සමණො බ්‍රාහ්මණොචානි.

1. සාලිකෙදරජාතකං⁶.

- 1950. උපනීයනිදං මඤ්ඤ
චජෙ ලොහිතමදෙන මජ්ඣාමි,
ච්චභාමි ජීවිතං පාණං
මෙ චජෙ නිරුජ්ඣකිතති⁷.
- 1951. ඔසධි මෙ දුකං මෙ
හදයං මෙ දඤනෙන නිතමමාමි,
තච චන්දියා සොචතනියා
න නං අඤ්ඤාහි සොකෙහි.

- 1. එදිසං - මජ්ඣ.
- 2. නිධිනිධානමකාමි - මජ්ඣ.
- 3. වනයං - සනා, වී.
- 4. යොහං අදුසං - මජ්ඣ, සනා.
- 5. හරිතා - වී, කරි - මජ්ඣ.
- 6. කෙරජාතකං - මජ්ඣ.
- 7. උපනීයනිදං-මඤ්ඤ-චජෙ ලොහිත මඤ්ඤ.
අජජ ජභාමි ජීවිතං-පාණං මෙ චජෙ නිරුජ්ඣකිතති - මජ්ඣ.
අජාසි ච්චභාමි ජීවිතං. සනා.

1944. කෝසිය බමුණ, මාගේ ණය දීම මෙබඳු වෙයි. මාගේ ණය මිදීම ද මෙබඳු වේ. කියන ලද නිදන් කිරීමත් මෙලෙස දැන ගනුව.

1945. පියාපත් ඇති මේ පක්ෂියා යහපත් ය. ඉතා දැහැමිය. ඇතැම් මිනිසුන් අතර ද මේ ගුණ දහම විද්‍යාමාන නො වේ.

1946. සියලු නෑයන් සමග කැමැති පරිදි ඇල් වී අනුභව කරව. යළිදු (තොප) දකිමු. තොපගේ දෑත්ම මට ප්‍රිය ය.

1947. කෝසිය බමුණ, තොපගේ නිවෙසෙහි කැවෙමි. බිවෙමි. තොප කෙරෙහි ඇල්ම ද ඇති විය. බහා ලූ දඩු ඇත්තන්ට දත් දෙව. ජරපත් මවුපියන් පෝෂණය කරව.

1948. පක්ෂිත්ගෙන් උතුම් ගිරවා මම දුටුයෙමි ද ඒ මට ශ්‍රී කාන්තාව ඒකාන්තයෙන් පහළ වූවා ය. ගිරවාගේ සුභාෂිත අසා බොහෝ පින් කරමි.

1949. ඒ කෝසිය බමුණා මුදිත වූයේ ප්‍රමුදිත වූයේ, කැම බීම පිළියෙළ කොට පහත් සිතින් ආහාරපානයෙන් ශ්‍රමණ-බ්‍රාහ්මණයන් සතුටු කරවී ය.

1. සාලිකේදර ජාතක යි.

1950. වන්ද්‍රාවෙනි, මේ ජීවිතය විනාශය කරා පැමිණියේය යි හඟිමි. (වැගිරෙන) ලෙයෙහි ගිලෙමි. ජීවිතය අත් හරිමි. ප්‍රාණයෝ නිරුඳි වෙති.

1951. මාගේ පණ නවති. මට දුකෙකි. මාගේ හදවත දවේ. ඉතා ක්ලාන්ත ඇත්තේ වෙමි. මේ මාගේ දුක ශෝක කරන වන්ද්‍රාව නිසා උපති. අන් කරුණ නිසා නො වේ.

1952. කිණ්ණම්ච වනම්ච මියොමි
නදී අපට්ඨුණ්ණියාව සුසොමි,
තච වජ්ජියා සොවහනියා
න නං අඤ්ඤාති සොකෙහි.
1953. වසංච සරෙ පාදෙ
ඉමානි මසුනුනි වහ්නරෙ මය්හං,
තච වජ්ජියා සොවහනියා
න නං අඤ්ඤාති සොකෙහි.
1954. පාපොසි ඛො රාජපුත
යො මෙ ඉච්ඡිතපනිං විරාකියා,
විපකි වනමුලසම්.
සො යං විදොධා ජමා සෙති.
1955. ඉමං මය්හං හදයසොකං
පට්ඨුණ්ණිතු රාජපුත තච මාතා,
යො මය්හං හදයසොකො
කිම්පුරිසං අවෙකමානාය.
1956. ඉමං මය්හං හදයසොකං
පට්ඨුණ්ණිතු රාජපුත තච ජායා,
යො මය්හං හදයසොකො
කිම්පුරිසං අවෙකමානාය.
1957. මා ච පුතෙත² මා ච පතිං
අද්දකඛි රාජපුත තච මාතා,
යො කිම්පුරිසං අචධි
අද්දසකං³ මය්හකාමාහි.
1958. මා ච පුතෙත මා ච පතිං⁶
අද්දකඛි රාජපුත තච ජ්ජයා,
යො කිම්පුරිසං අචධි
අද්දසකං මය්හකාමාහි.⁴
1959. මා තුචං වජෙඤ රුජ්ඣ්
මා සොචි වනානිමිරමත්තකඛි,
මම ඤං භොතිසි භරියා
රාජකුලෙ සුචිතා නාරී⁵.

1. මියොමි - මජ්ඣං,
2. මා ච පුතං - මජ්ඣං, සංඝං,
3. අද්දසකං - ච,
4. මය්හං කාමා වී, මය්හං කාමාහි - මජ්ඣං.
5. රොදි - මජ්ඣං.
6. නාරිහි - මජ්ඣං.

1952. රත් වූ ගලෙහි වූ තණ මෙන් ද මූලසුන් කැලෑ ගසක් මෙන් ද මලානික වෙමි. දිය නො පිරුණු නදියක් මෙන් වියලෙමි. එය ශොක කරන වන්ද්‍රා නිසා උපනි. අන් කරුණු නිසා නො වෙයි.

1953. පර්වත පාදයෙහි වැසි දිය මෙන් මගේ කඳුළු ධාරා නො සිඳි ගලයි. එය ශොක කරන වන්ද්‍රා නිසා උපනි. අන් කරුණු නිසා නො වේ.

1954. රාජපුත්‍රය, යමෙක් දුක්පත් මා කැමැති මාගේ සැමියා වනයෙහි වීද්දේ ද (ඒ නුඹ) පාපියෙක් වෙහි. විදුම් ලද හෙතෙම බිමැ හෝනේ ය.

1955. රාජපුත්‍රය, කිඳුරා බලන මාගේ සිත්හි යම් දුකෙක් වේ ද, මාගේ සිත්හි හටගත් දුක තොපගේ මව ද ලබාවා.

1956. රාජපුත්‍රය, කිඳුරා බලන මාගේ හිතෙහි යම් දුකෙක් වේ ද, මාගේ හිතෙහි හටගත් දුක තොපගේ බිරිඳ ද ලබාවා.

1957. රාජපුත්‍රය, යමෙක් අභිංසක වූ මට ප්‍රිය වූ කිඳුරා මැරී ද (ඒ) තොපගේ මව ද දුරුවන් නො දකීවා. සැමියා ද නො දකීවා.

1958. රාජපුත්‍රය, යමෙක්, අභිංසක වූ මට ප්‍රිය වූ කිඳුරා මැරී ද (ඒ) තොපගේ බිරිඳ දරුවන් නො දකීවා. සැමියා ද නො දකීවා යි ඝාප කළා ය.

1959. වන්ද්‍රාවෙනි, නො හඬන්න. දුක් නො වන්න. තී මානෙල් මල් බඳු ඇස් ඇත්තිය. තෙපි රජකුලයේ ස්ත්‍රීන්ගෙන් පිදුම් ලබන්නී මාගේ භාර්යාව හෙවත් අගමෙහෙසිය වන්නහු ය.

1960. අපිඤ්ඤානාමං මරිඤ්ඤං
නවපනානං රාජපුත්ත නව භෙසස
යො කිම්පුරිසං අවධි
අද්දසකං මඤ්ඤාකාමාභි.
1961. අපි භිරුකෙ අපිච්චිකුකාමීකෙ
කිම්පුරිසි ගච්ඡ හිමචනා,
තාලිසසතගරභොජනෝ
අරඤ්ඤා තං මිභා රමිඤ්ඤනති.
1962. තෙ පබ්බතා තාව කඤ්ජරා
තා ච භිරිඤ්ඤායො,
තප්ප තං අපසසනති
කිම්පුරිස කථං අහං කාසං.
1963. තෙ පණ්ණසස්සජා රමණියා
වාලමිගෙහි අනුච්ඡේණා,
තප්ප තං අපසසනති
කිම්පුරිස කථං අහං කාසං.
1964. තෙ පුප්පසථාරමණියා
වාලමිගෙහි අනුච්ඡේණා,
තප්ප තං අපසසනති
කිම්පුරිස කථං අහං කාසං.
1965. අච්ඡා සචතති භිරිචරනදියො
කුසුමාභිතිඤ්ඤායොතායො,
තප්ප තං අපසසනති
කිම්පුරිස කථං අහං කාසං.
1966. නිලානි හිමචතො
පබ්බතසස කුටානි දසසනෙය්‍යානි,
තප්ප තං අපසසනති
කිම්පුරිස කථං අහං කාසං.
1967. පිතානි හිමචතො
පබ්බතසස කුටානි දසසනෙය්‍යානි,
තප්ප තං අපසසනති
කිම්පුරිස කථං අහං කාසං.

1. ස.සා. වී. නුතානං-මජ්ඣං.
2. කාහං-මජ්ඣං.
3. තාලිස තඤ්ජරභොජනා-මජ්ඣං, ස.සා.
4. තප්පච්ච - වී., මජ්ඣං.
5. කසසං - වී. මජ්ඣං.
6. භිරිචන නදියො - මජ්ඣං, වී.

1960. රාජපුත්‍රය, අභිංසක වූ මට ප්‍රිය වූ කිඳුරා යමෙක් මැරී ද, මම මිය යනත් (ඒ) තොපගේ භාර්යා නො වෙමි.

1961. කලීස් පතුරු හා තුවරලා ආහාර කොට ගන්නා බියසුලු කිඳුරිය, පිවත් වන්නට කැමැති නම් හිමවතට යව. වනයෙහි මෘගයෝ තී රමණය කරන්නාහ.

1962. කිඳුරාණෙනි, ඒ පර්වත ද ඒ කඳුරැළි ද ඒ පර්වත ගුහා ද ඇත. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1963. කිඳුරාණෙනි, ව්‍යාල මෘගයන් හැසිරූ පුරුදු කොළ ඇතිරී ඇත. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1964. කිඳුරාණෙනි, ව්‍යාල මෘගයන් හැසිරූ පුරුදු රමණීය වූ මල්ඇතිරී ඇත. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1965. කිඳුරාණෙනි, පිරිසුදු දිය ඇති කුසුම් විසුරුණු දියදහර ඇති ගිරිනදීහු මෙහි ගලා බසිති. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1966. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ නිල්පැහැති පර්වත-කුටයෝ වෙති. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කරමි ද?

1967. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දැකුම්කලු රන්වන් පර්වත-කුටයෝ වෙති. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කරමි ද?

- 1968. තඹොනි හිමවතො
පබ්බතස්ස කුටානි දස්සනෙය්‍යානි,
තස් තං අපස්සනති
කිලුප්පිස කථං අභං කාසං.
- 1969. තුඛකානි හිමවතො
පබ්බතස්ස කුටානි දස්සනෙය්‍යානි,
තස් තං අපස්සනති
කිලුප්පිස කථං අභං කාසං.
- 1970. සෙතානි හිමවතො
පබ්බතස්ස කුටානි දස්සනෙය්‍යානි,
තස් තං අපස්සනති
කිලුප්පිස කථං අභං කාසං.
- 1971. විත්‍රානි හිමවතො
පබ්බතස්ස කුටානි දස්සනෙය්‍යානි,
තස් තං අපස්සනති
කිලුප්පිස කථං අභං කාසං.
- 1972. යක්ඛගණසෙවිතෙ
ගන්ධමාදනෙ ඔසධෙහි සඤ්ජනෙත,
තස් තං අපස්සනති
කිලුප්පිස කථං අභං කාසං.
- 1973. කිලුප්පිසසෙවිතෙ
ගන්ධමාදනෙ ඔසධෙහි සඤ්ජනෙත,
තස් තං අපස්සනති
කිලුප්පිස කථං අභං කාසං.
- 1974. වජ්‍ජෙ තෙ පාදෙ අධිර ඉලෙමා¹
යො මෙ ඉච්ඡිතපතීං වරාකියා,
අමතෙන අහිසිඤ්චි
සමාගතඝථිං පියතමෙන.
- 1975. විවරාම දනි ගිරිවරනදියො
කුසුමාභිකිණ්ණසොභායො,
නානාදුම්බසනායො
පියංවද අඤ්ඤමඤ්ඤසසාති.

2. වජ්‍ජකිනනරජාතකං.

1. වජ්‍ජෙ තෙ අධිර ඉලෙමා - මජ්ඣං.

1968. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ තඹපැහැති පර්වත-
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1969. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ උස් වූ පර්වත-
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1970. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ සුදුපැහැති පර්වත-
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1971. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ විසිතුරු පර්වත-
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1972. කිඳුරාණෙනි, ඔසුයෙන් ගැවැසුණු බුමාටුදෙවියන් සෙවුනා
ගඳමහන් පව්වෙහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1973. කිඳුරාණෙනි, ඔසුයෙන් ගැවැසුණු කිඳුරන් සෙවුනා
ගඳමහන් පව්වෙහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1974. උතුම් බමුණාණෙනි, යමෙක් දුක්පත් මාගේ සැමියා
අමාදියෙන් ඉස්සේ ද, (එ හෙයින්) ප්‍රියතම සැමියා හා එක්වීම
ලදිමි. ඒ ඔබ වදිමි.

1975. අපි දන් මලින් ගැවැසුණු දියදහර ඇති නන්වැදැරුම්
තුරුසෙවණ නැමැති වස්ත්‍ර ඇති ගිරිමතින් ඇද හැලෙන නදීන්හි
ඔවුනොවුනට ප්‍රිය බස් බෙණෙමින් හැසිරෙමිහ.

2. වන්දකින්තර ජාතක යි.

1976. උකකා¹ මිලාවා බන්ධනී දිපෙ
පජා මම² බාදිකුං පඤ්ඤානි,
මිත්තං සභායඤ්ඤා චදෙභි³ ජෙනකක
ආචිකඛ ඤාතිව්‍යසනං දිජානං.
1977. දිජො දිජානං පචරොසි පකඛි
උකඤ්ඤාසරාජ⁴ සරණං තං උපෙමී,
පජා මම බාදිකුං පඤ්ඤානි
පුඤ්ඤා මිලාවා හච මෙ සුඛාය.
1978. මිත්තං සභායඤ්ඤා කරොනති පඤ්ඤිතා
කාලෙ අකාලෙ සුඛමෙසමානා⁵,
කරොමී තෙ ජෙනකක එතමඤ්ඤා
අරියො හි අරියස්ස කරොති කිච්චං.
1979. යං භොති කිච්චං අනුකම්පකෙන
අරියස්ස අරියෙන කතං තච්ඤිදං⁶,
අත්තානුරකඛි හච මා අධිස්ස
ලච්ඡාම පුත්තෙ තඤ්ඤා ජීවමානො.
1980. තච්චච⁷ රඤ්ඤාචරණං කරොනොසා
සරිරභෙදපි න සත්තසාමී,
කරොනති භෙතක⁸ සබ්බං සබ්බො
පාණං චජනති⁹ සතං¹⁰ මෙසධිච්චො.
1981. සුඤ්ඤකරං කම්මමකා¹¹ අණ්ඩපායං චිභඛිගමො
අඤ්ඤාය කුරුරො¹² පුත්තෙ අධිඤ්ඤානෙ අනාගතො.
1982. චුත්තාපි එතෙ චලිතා සකම්මුත්තා,
මිත්තානුකම්පාය පතිට්ඨහනති,
පුත්තා මම්මචා ගතිමාගතොසමී
අඤ්ඤා චරෙථ මම චාරිජනනා.
1983. ධම්මනා ධම්මෙඤ්ඤා ච අත්තනා ච
මිත්තං සභායඤ්ඤා කරොනති පඤ්ඤිතා,
කරොමී තෙ ජෙනකක එතමඤ්ඤා
අරියො හි අරියස්ස කරොති කිච්චං.

1. පුඤ්ඤා - මජ්ඣිම, 8.
2. මම - සා.
3. පඤ්ඤා - 8.
4. උකඤ්ඤා - 8.
5. මායාසා - 8.
6. තච්ඤිදං - මජ්ඣිම, 8.

7. තච්චච - මජ්ඣිම, සා.
8. භෙතක - මජ්ඣිම.
9. චජනනා - මජ්ඣිම, සා.
10. සතං නෙස මජ්ඣිම, ආකාශෙස - 8.
11. කම්ම මකාසි - මජ්ඣිම, සා.
12. කුරුරො - මජ්ඣිම, සා.

1976. උකුස්සාණෙනි, මාගේ දරුවන් කන්නට රිසිඇති දනවූ වැස්සෝ අප වසන දූපතෙහි හුළු බිඳිති. එක් වැ හැසිරෙන මිතුරකුට කියව. පක්ෂි වූ අපගේ කෑති ව්‍යාසනය උකුසුරජුට කියනු මැනැවි.

1977. උකුසුරජාණෙනි, ඔබ පක්ෂින් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ පක්ෂි වෙති. මම ඔබ සරණ යමි. රුදුරු ජනපද වාසීහු මාගේ දරුවන් කන්නට රිසි වන්නාහ. ඔබ මට සැප පිණිස වෙත්වා.

1978. උකුස්සාණෙනි, ප්‍රාඥයෝ කල්හි දු නො කල්හි දු සැපය යොයන්නාහු උපකාර කරන මිතුරන් සහායයන් ඇති කර ගනිති. එහෙයින් මම ඔබට මේ උපකාරය කරමි. ආචාරසම්පන්න පුද්ගල ආචාරසම්පන්න පුද්ගලහට කටයුතු දැ කෙරෙයි.

1979. අනුකම්පා ඇති ආචාරසම්පන්න ඔබ විසින් කටයුතු යමක් ඇත් ද, ආචාරගුණ ඇති මට මේ උපකාරය කරන ලදී. තමා රැකෙන්නේ මැනැවි. නො දැවෙන්නේ මැනැවි. ඔබ ජීවත් වන කලැ (අපි) දරුවන් ලබන්නමු.

1980. (මිතුර,) ඔබගේ ම රැකවරණ සඳහා ක්‍රියා කරන මම මැරෙතු දු සන්ත්‍රාසයට පත් නො වෙමි. ඇතැම් මිතුරෝ මිතුරන් නියා සිය පණ ද අත් හරිති. මෙය සත්පුරුෂ ධර්ම යි.

1981. ආකාශවාරි මේ උකුසු පක්ෂි තෙමේ අඩරැයක් ගෙවෙන තාක් මිතුරාගේ පුතුන් සඳහා ඉතා දුෂ්කර කාර්යයක් කෙළේ ය.

1982. දියෙහි වසන මාගේ මිත්‍රය, ඇතැම් කෙනෙක් යසසින් හා ධනයෙන් පිරිහෙත් නමුදු මිතුරනට අනුකම්පාවෙන් පිහිට වෙති. මාගේ පුත්හු කරදරයට පත් වැ සිටිති. පිළිසරණ භොයා පැමිණියෙමි. හිතවර්යායෙහි යෙදෙනු මැනැවි.

1983. නුවණැත්තෝ ධනධාන්‍යයට ද ජීවිතයට ද වඩා මිතුරාට සහායයාට උදව කෙරෙති. උකුස්සාණෙනි, ඔබගේ මේ කාර්යය කරමි. ආචාරසම්පන්නයා ආචාරසම්පන්නයාගේ කාර්යය ඉටු කෙරෙයි.

1984. අපෙපාසුපෙකො තාන තුවං නිසීද්දි
 පුතො පිතු වරති අඤ්චරියං,
 අභං වරියොමි තවෙනමඤ්ඤං¹
 සෙනසෙ පුතො පරිතායමානො.
1985. අදාං හි තාන සතමෙස ධම්මො
 පුතො පිතු යං වරෙථං² අඤ්චරියං,
 අපෙච මං දියො පවඤ්ඤායං⁴
 සෙනසෙ පුතො න විභෙදයෙය්‍යං⁵.
1986. පසු මනුසො මිගචිරියපෙට්ඨං⁶
 භයඤ්ඤා⁷ සෙට්ඨමුපබ්බජනති⁸,
 පුතො මමට්ඨා ගතිමාගතොසමී
 ඤං නොසී රාජා භව මෙ සුඛාය.
1987. කරොමි තෙ සෙනක ඵනමඤ්ඤං
 ආයාමං⁹ තෙ තං දිසතං වධාය,
 කථං හි විඤ්ඤා පහු¹⁰ සමපජානො
 න වායමෙ අතපජනසෙ ගුභතියා.
1988. මිත්තඤ්ඤා¹¹ කඤ්චරාථ සුභඤ්ඤා¹²
 අඤ්චරඤ්ඤා කඤ්චරාථ සුචෙති අඤ්චරො¹³,
 නිවඤ්ඤාකොජො ව සරෙභිභානාචා
 මොදම පුතොහි සමඤ්ඤා¹⁴භුතා.
1989. සකමිත්තසෙ¹⁵ කමෙමන සභාය සොපලාසීනො,
 කුජනමුපකුජනති¹⁶ ලොමසා භදයඛමං.
1990. මිත්තං සභායං අධිගමම පඤ්ඤාකො
 සො භුඤ්ඤාති පුතොපසුං¹⁷ ධනං වා,
 අභඤ්ඤා පුතො ව පතී ව මඤ්ඤං
 මිත්තානුකමපාය සමඤ්ඤා¹⁸භුතා.
1991. රාජාවතා සුරවතා ව අඤ්චා
 සමපනත සකඤ්ඤා¹⁷ භවනති භෙනෙන,
 සො මිත්තවා යසවා උගගනතො
 අසමීඤ්ඤා¹⁸ ලොකෙ මොදති කාමකාමී.

1. නිසීද්දි - මජ්ඣ.	10. ඔහු - මජ්ඣ., වී.
2. තවෙව - මජ්ඣ., සා., වී.	11. මිත්තං - මජ්ඣ.
3. පිතුනං වරෙ - මජ්ඣ.	12. සකාසරඤ්ඤා - වී.
4. පවඤ්ඤායං පවඤ්ඤායං - මජ්ඣ., සා., වී.	13. පුඛ.ගමය - මජ්ඣ., සා.,
5. න භෙදයෙය්‍යං - වී. න. භෙදයෙය්‍යං - මජ්ඣ.	14. සතං වී. සකං - මජ්ඣ.
6. වරපෙට්ඨ - මජ්ඣ., සා.,	15. කුජනං - මජ්ඣ., වී.
7. භයඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා.,	16. මිත්ත මජ්ඣ., පුත්ත වී.
8. ජජනති - මජ්ඣ.,	17. සමීඤ්ඤා - මජ්ඣ.,
9. ආයාමී - මජ්ඣ.	18. අසමීඤ්ඤා - මජ්ඣ.,

1984. පියාණෙනි, ඔබ වෙහෙස නො වනු මැනවි. පුත්‍රයා පියාගේ කාර්යයෙහි නියුක්ත ව හැසිරෙයි. උකුස්සාගේ දරුවන් රකිමින් මම ඔබගේ මේ කාර්යයෙහි හැසිරෙන්නෙමි.

1985. දරුව, පියාගේ කාර්යයෙහි පුත්‍රයා නියුක්ත වීම ඵකාන්තයෙන් සන්පුරුෂ ගුණයෙකි. බොහෝ වැඩි ගිය මා දකු දනව වැසියෝ උකුස්සාගේ පුතුන් වෙහෙස නො කරන්නාහු නම් මැනවි.

1986. මාගයන් අතරේ වීර්යය ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ රජකුමනි, තිරිසන්තු ද මනුෂ්‍යයෝ ද බියට පත් වූවෝ ශ්‍රේෂ්ඨයකු කරා එති. මාගේ දරුවෝ පීඩිතයහ. පිළිසරණ සොයා ආයේ වෙමි. ඔබ අප රජ වෙති. මාගේ සැපත පිණිස උපකාර වුව මැනවි.

1987. උකුස්සාණෙනි, ඔබගේ මේ කාර්යය කරමි. ඔබගේ ඒ සතුරන් නසන්නට යමු. නුවණැත්තේ සතුරු බිය දකු මිතුරන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා කෙසේ නම් වැයම් නො කෙරේ ද?

1988. යමෙක් සැපත සඳහා මිතුරකු හෝ හිතෙහියකු හෝ ස්වාමියකු හෝ ඇති කරන්නේ ද හේ සන්නාහය පැළැද ගත්තෙක් ඊපහර වළකන්නා සේ සතුරු කරදර වළකා ගනියි. (දකුණා වූ) අපි දරුවන් හා එක්ව ප්‍රීත වෙමු.

1989. ස්වකීය මිත්‍රයා වූ, බියෙන් පැන නොයන්නා වූ සිංහයාගේ චිත්‍රමය නිසා, අපේ කුරුලු පැටව් අපේ සිත් තුටු කරමින් නාදයට අනුව නාද කරති.

1990. ප්‍රාඥයා හිතෙහි මිත්‍රයකු ලබා ද හේ පුත්‍රයන් ද සිවුපාවන් ද ධනය ද ලැබූ පරිහරණය කරයි. මම ද මගේ පුත්‍රයෝ ද සැමියා ද යන අපි මිතුරන්ගේ අනුකම්පාව නිසා එක් වූ වසමු.

1991. රාජබලය ද සුරබලය ද ඇති මිතුරන්ගෙන් ප්‍රයෝජන ඇත. මිත්‍රධර්ම ඇත්තාට මෙබඳු මිතුරෝ වෙත්. මිතුරන් සහ යසස් ඇති උසස් ගතිපැවැතුම්වලින් යුතු හේ මෙලොව දී ද ප්‍රීත වේ.

- 1992. කරණියානි¹ මිත්තානි දළිදෙදනාපි සෙනකක,
පසස මිත්තානුකම්පාය සමගගමො සක්ඛතකෙ.
- 1993. සුරෙන බලවනොන යො මෙඤ්ඤිං² කරුතෙ දිජො,
එවං සො සුඛිතො හොති යථාභං කුඤ්ඤි සෙනකාකාති.

3. මහාඋක්ඛසජාතකං.

- 1994. බරාජිතා ජට්ඨා පඬකදනා
දුමුඛරුපා³ යෙ මෙ ජපනති⁴,
කච්චිනානු⁵ තෙ මානුසකෙ පයොගෙ
ඉදං වීදු පරිමුක්ඛා අපායා.
- 1995. පාපානි කම්මානි කරොථ⁶ රාජ
බහුසුක්ඛො වෙ න වරෙය්‍ය ධම්මිං,
සහසසච්චෙද්දපි න තං පට්ඨෙ
දුක්ඛා පමුච්චෙව වරණං අපජා.
- 1996. සහසසච්චෙද්දපි න තං පට්ඨෙ
දුක්ඛා පමුච්චෙව වරණං අපජා
මඤ්ඤාමි චෙද අඵලා භවනති
සසංයමං වරණඤ්ඤෙව සච්චං.
- 1997. නහෙව චෙද අඵලා භවනති
සසංයමං වරණඤ්ඤෙව සච්චං,
කිත්තිං⁷ හි පපොති අධිච්ච චෙදෙ
ස නතිං පුණොති⁸ වරණෙන දෙනො.
- 1998. හව්වා මාතා පිතා බන්ධු යෙන ජාතො⁹ සයෙව¹⁰ සො,
උද්දලකො අභං හොතො¹¹ සොකීයා¹²කුලවංසකො.
- 1999. කථං හො බ්‍රාහ්මණො හොති කථං භවති කෙවලී,
කථංඤ්ඤි පරිනිබ්බානං ධම්මච්චෙධා කිත්ති චුච්චති.
- 2000. නිරං කජා අනම්මාදය බ්‍රාහ්මණො
ආපොසිජං¹³ යජමුසෙසති යුජං,
එවං කරො බ්‍රාහ්මණො හොති ඛෙමී
ධම්මෙ ධීතං තෙන අමාපයිංසු.

1. කරණියානි - ටී.
 2. යොමිත්තං - මජ්ඣං.
 3. දුමුඛරුපා සා. දුමුඛරුපාමි, රුමුඛරුපා සා. අපොසිඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 4. මිත්තංජපනති - මජ්ඣං. 9. ජාතෙ - මජ්ඣං.
 5. කච්චිනානු - මජ්ඣං, සා. ටී. 10. ඤී - සා.
 6. කරෙය්‍යාථ සා. කරෙය්‍ය - මජ්ඣං. 11. හොති - මජ්ඣං.
 7. කිත්තිං - සා. 12. සොකීයා - මජ්ඣං.
 8. සනතිපුණාති - මජ්ඣං. 13. ආපොසිඤ්ඤා - මජ්ඣං.

1992. උකුස්සාණෙනී, දිළින්ද විසිතුදු මිතුරෝ කටයුත්තාහ. (හෙවත් මිතුරෝ සෙවිය යුතුවෙති.) මිතුරන්ගේ අනුකම්පාව නිසා සිය දරුවන් හා එක්වීමු. එය බලනු මැනැවි.

1993. උකුස්සාණෙනී, යම් පක්ෂියෙක් සුරයකු සමග ද බල-වනකු සමග ද මිතුරුකම් කෙරේ ද, හේ මාත් ඔබත් සුවපත් වූ සේ සුවපත් වෙයි.

3. මහා උක්කුස ජාතක යි.

1994. රළු අඳුන්දිවිසම් පොරොවාගත් මැලියම් සහිත දත් ඇති අපවිත්‍ර මුහුණත් පෙනුමත් ඇති යම් දුළුලෝ මන්ත්‍ර පිරුවහත් ද, මිනිසුන් කටයුතු දෙයෙහි ව්‍යාවෘත වූ, ඔවුහු කිම අවාදකින් මිදුණෝ ද?

1995. මහරජකුමනි, බහුශ්‍රැත වූවන් කුසල් දහමිහි නො හැසිරේ නම් පවිකම් කරන්නේ නම් දහසක් වේද දැනවත් අෂ්ට සමාපත්ති නො ලබා අපාදකින් නො මිදෙන්නේ ය.

1996. දහසක් වේද හදලේ නමුදු වරණ ධර්මයට නො පැමිණ ඒ වේද නිසා දුකින් නො මිදෙන්නේ යි. හදල වේද (නිවන් මග නොවන හෙයින්) නිෂ්ඵල යයි හඟිමි. සංයම සහිත වරණ ධර්ම ම සත්‍ය වෙයි.

1997. වේද හැදෑරීම නිෂ්ඵල යයි නො කියමි. සංයමය සහිත වරණධර්ම ම සත්‍ය වේ. වේදය හදරා කීර්තියට පැමිණෙයි. වරණ ධර්මයෙන් දන්ත වූයේ නිවනට පැමිණේ.

1998. මව ද පියා ද නෑයෝ ද පෝෂණය කටයුතු වෙත්. යමකු නිසා උපන්නේ ද හේ ද හේ මෑ යෑ. උද්දලක නමැති මම ඔබගේ කුලවංශය ඇත්තෙමි වෙමි.

1999. පින්වත, බ්‍රාහ්මණ වන්නේ කෙසේ ද? කේවලි (සියල්ල සම්පූරණ වූවෙක්) වන්නේ කෙසේ ද? පරිනිර්වාණය කෙසේ වේ ද? කුමකින් ධම්මධර්ම (ධර්මයේ පිහිටියේ) යි කියනු ලැබේ ද?

2000. බමුණ, නිතර ගිනි පුද ද ස්නාන කෙරේ ද යාගස්තම්භය ඔසොවා ද මෙසේ කරන්නේ බ්‍රාහ්මණ වෙයි. බෙමී (කෙසම ඇති) වෙයි. එහෙයින් ඔහු ධර්මයෙහි සිටියහු කොට කීහු.

- 2001. න සුඤ්චි සෙවනෙතස් නපි¹ කෙවලී බ්‍රාහ්මණො,
න ඛතති නපි සොරච්චො² නපි සො පරිනිබ්බුතො.
- 2002. කථං සො බ්‍රාහ්මණො හොති කථං හවති කෙවලී,
කථංඤ්ච පරිනිබ්බානං ධම්මට්ඨො කිතති දුට්ඨති.
- 2003. අකෙඛිනතඛන්ධු³ අමමො නිරාසො
නිලොලාභපාපො හවලොභධීණො,
එවං කරො බ්‍රාහ්මණො හොති ඛෙමී
ධම්මෙ ධීතං තෙන අමාපයිංසු.
- 2004. ඛතතියා බ්‍රාහ්මණො වෙසසා සුඤ්ච වණ්ඤාල පුක්කසා,
සඛෙඛව සොරතා දනානා සඛෙඛව පරිනිබ්බුතා.
සඛෙඛසං සීතිභුතානං අස්ථි සෙයොථ පාපියො.
- 2005. ඛතතියා බ්‍රාහ්මණො වෙසසා සුඤ්ච වණ්ඤාල පුක්කසා,
සඛෙඛව සොරතා දනානා සඛෙඛව පරිනිබ්බුතා,
සඛෙඛසං සීතිභුතානං නස්ථි සෙයොථ පාපියො.
- 2006. ඛතතියා බ්‍රාහ්මණො වෙසසා සුඤ්ච වණ්ඤාල පුක්කසා,
සඛෙඛව සොරතා දනානා සඛෙඛව පරිනිබ්බුතා.
- 2007. සඛෙඛසං සීතිභුතානං නස්ථි සෙයොථ පාපියො,
පනට්ඨං වරපි බ්‍රහ්මඤ්ඤං සොත්ථියා කුලවංසතං.
- 2008. නානාරතෙතභි වජෙභි වීමානං හවති ඡාදිතං,
න තෙසං ඡායාවඤ්චානං සො රාගො අපනුජ්ජරං.
- 2009. එවමෙව මනුසෙසසු යද්ද⁴ සුජ්ඣතති මානවා,
න තෙසං ඡාතිං පුට්ඨතති ධම්මමඤ්ඤය සුඛඛතා⁵ති.

4. උද්දලකජාතකං.

- 1. නාපි -ඪ.
- 2. නමෙව ඛතතියොරො - මජ්ඣ.
- 3. අඛෙඛක - මජ්ඣ., සා. වී,
- 4. යද - ඪ.

2001. ස්නානයෙන් පිරිසුදුවෙක් නැත. ගිනි පිදීම ආදියෙන් කේවලී නො වෙයි, බ්‍රාහ්මණ නො වෙයි, ඉවසීම නො වෙයි, සුරත බව ද නො වෙයි, පිරිනිවියේ ද නො වේ.

2002. හේ කෙසේ බ්‍රාහ්මණ වන්නේ ද? කෙසේ කෙවලී (සියල්ලෙන් පිරිසුන්) වන්නේ ද? පරිනිර්වාණය වන්නේ කෙසේ ද? කුමකින් ධම්මෙට්ඨ (ධම්මෙහි පිහිටියේ) යි කියනු ලැබේ ද?

2003. යමෙක් කෙත් හා නෑයන් නැත්තෙක් වේ ද මමායනය හා ලාභයෙහි නිරපෙක්ෂකයෙක් වේ ද, භවිරාගය ඝෞර්ව කළ කෙනෙක් වේ ද මෙසේ කළා වූ බමුණු ආරක්ෂා සහිතයෙක් වේ. එහෙයින් ඔහු ධර්මයේ පිහිටියේ යයි කීහ.

2004. ඝෞරිය, බ්‍රාහ්මණය, වෛශ්‍ය, ශුද්‍ර, චණ්ඩාල සහ පුක්කුස යන සියල්ලෝ සුරත වූ දමිත වූ පිරිනිවියාහු වෙත් නම්, මේ සියල්ලන්ගෙන් මෙ ශ්‍රේෂ්ඨ ය මේ භීත යයි වෙනසෙක් වේ ද?

2005. ඝෞරිය, බ්‍රාහ්මණ, වෛශ්‍ය, ශුද්‍ර, චණ්ඩාල සහ පුක්කුස යන සියල්ලෝ සුරත වූ දමිත වූ පිරිනිවියාහු වෙත් නම් මේ සියල්ලන්ගෙන් මෙ ශ්‍රේෂ්ඨ ය මේ භීත යයි වෙනසෙක් නැත.

2006. ඝෞරිය, බ්‍රාහ්මණ, වෛශ්‍ය, ශුද්‍ර, චණ්ඩාල සහ පුක්කුස යන සියල්ලෝ සුරත වූ දමිත වූ සියල්ලෝ ම පිරිනිවියෝ ය.

2007. සැනැසුණ සියල්ලන්ගෙන් මෙ ශ්‍රේෂ්ඨය මෙ භීතය යි වෙනසෙක් නැත්තේ නම් බමුණන්ගේ කුලපරපුරෙන් පැවැත ආ බමුණු බව නැති කොට සැබොලුන් සමාන ව හැසිරෙන්නේ ය.

2008. නොයෙක් පාට ඇති වස්ත්‍රයෙන් ගෙයක් වසන ලද්දේ වේ ද, වැසූ වස්ත්‍රයෙහි පැහැය සෙවනැල්ලට යම්යේ නො ඒ ද.

2009. මෙසේ මනුෂ්‍යයන් අතරේ මනුෂ්‍යයෝ යම් කලෙකැ පිරිසුදු වෙත් ද (එකල) සිල්වත්හු දහම් දැනැ ඔවුන්ගේ ජාතිය නො විචාරති.

4. උද්දල ජාතක යි.

- 2010. අසසං ගවං රජතං ජාතරූපං
හරියඤ්ඤි යො ඉධ ලහතං මනාපං,
පුතෙනහි දුරෙහි සමඛ්ඤ්ඤි හොතු
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2011. මාලඤ්ඤි යො කාසිකව්‍යාජනඤ්ඤි
ධාරෙතු පුත්තසස ඛ්‍යු හවන්තු,
කාමෙසු නිබ්බං කුරුතං අපෙක්ඛං
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2012. පහුතධිකෙසුඤ්ඤි කසිමා යසසසී
පුතෙන ගිහී ධනිමා සබ්බකාමෙ,
වයං අපසසං සරමාවසාතු
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2013. යො ඛන්තියො හොතු¹ පසඤ්ඤාකාරී
රාජාහිරාජා බලවා යසසසී,
සවාතුරන්තං මහිමාවසාතු
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2014. යො බ්‍රාහ්මණො හොතු අචීතරාගො
මුහුත්තනකඛිත්තපථෙසු යුතො,
පුජෙතු නං රට්ඨපතී යසසසී
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2015. අජ්ඣායකං සබ්බසමන්තවෙදං²
තපසසීනං ම ඤ්ඤිතු සබ්බලොකො,
පුජෙත්තු³ නං ජාතපද සමෙච්ච
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2016. චතුසසදං ගාමචරං සමීදධං
දිනතං හි භුඤ්ඤිතු වාසවෙන,
අචීතරාගො මරණං උපෙතු
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
- 2017. යො ගාමණී හොතු සහායමජෙකි
නවෙච්චි ගීතෙහි පමොදමානො,
මා රාජතො ව්‍යසනමලකිඤ්ඤි
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.

1. හොකි - ඊ.
2. සමන්තවෙදං - මජ්ඣිම, සං.
3. පුජෙතු - ඊ.

2010. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම අශ්වයකු ගවයකු සහ රන්රිදී ද මනවඛන බිරිඳක ද ලබාවා. පුත්‍රයන් සමගත් බිරියන් සමගත් එක්වේවා.

2011. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම මල්දම් ද කසියඳුන් ද දරාවා. ඔහුට දරුවෝ ද බොහෝ වෙත්වා. හෙතෙම කාමයන්හි තීව්‍ර වූ අපේක්ෂා කෙරේවා.

2012. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම බොහෝ ධාන්‍ය ඇති, සී සාන, පිරිවර ඇති පුතුන් ද, හැම කමසුවයක් ම ලබන ධනවත්, වයස නො පෙනෙන ගිහියෙක් ව වාසය කෙරේවා.

2013. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම රජුන්ටත් රජ වූ පිරිවර ඇති බලාත්කාරකම් කරන ඝෞර්වයෙක් වේවා. සිවු මුහුදු හිමි කොට තිබෙන පෘථිවියට අධිපති ව වෙසේවා.

2014. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම (ගුහ) මුහුර්තයන්හි හා නක්ෂත්‍රයෙහි පහ නො වූ ආශා ඇති බමුණෙක් වේවා. පිරිවර ඇති රජතෙම ඔහු පුදවා.

2015. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද, හෙ මන්ත්‍ර හදරන වේදය සම්පූර්ණයෙන් හදළ තවු-සෙකු යි ලෝවැසියා සිතාවා. දනවුවැසියෝ එක් වූ ඔහු පුදත්වා.

2016. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම කරුණු සතරෙකින් උත්සන්න වූ ශක්‍රයා දුන්නා වැනි සමාධි වූ ගම්වරය අනුභව කෙරේවා. පහ නො කළ ආශා ඇත්තෙක් ව මරණයට පැමිණේවා.

2017. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම මිතුරන් මැද නැටුම් ගැයුම් වලින් ප්‍රීතවන ගමදෙටුවෙක් වේවා. රජුගෙන් විපත් කිසිත් නො ලබාවා.

2018. යං එකරාජා පඨවීං විජේඤ්ඤා¹
 ඉඤ්ඤී සහසසසසස² යථෙතඤ්ඤා අනං
 සීමනකීනීනං පචරා හවාඤ්ඤා³
 හිසානී තෙ බ්‍රාහ්මණ යා අභාසි.
2019. ඉසීනං⁴ හි සා සබ්බසමාගතානං
 භුඤ්ඤාය සාදුං අච්චකම්පමානා,
 චරාඤ්ඤා ලාභෙන විකඤ්ඤාමානා
 හිසානී තෙ බ්‍රාහ්මණ යා අභාසි.
2020. ආවාසිකො හොඤ්ඤා මහාවිභාරෙ
 නචකම්මිකො හොඤ්ඤා කච්චයලායං,
 ආලොකසන්ධිං⁵ දිවසා කරොඤ්ඤා
 හිසානී තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අභාසි.
2021. යො ඛජ්ඣකිතං⁶ පාසසතෙහි ජඤ්ඤි*
 රම්මා චනා නීයඤ්ඤා රාජධානිං,
 තුඤ්ඤෙහි යො හඤ්ඤාඤ්ඤා පාවනෙහි
 හිසානී තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අභාසි.
2022. අලකකමාලී නිජුකණ්ණවිද්ධො⁷
 ලඤ්ඤිතො සප්පමුඛං උපෙතඤ්ඤා,
 සකකච්චබ්බද්ධො⁸ විසිඛං⁹ චරාඤ්ඤා
 හිසානී තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අභාසි.
2023. යො චෙව¹⁰ අනට්ඨං නට්ඨනතී වාහ¹¹
 කාමෙච්ච සො ලහනං භුඤ්ඤානඤ්ඤා¹²,
 අභාරමජේඣ මරණං උපෙතඤ්ඤා
 යො වා හොනොසා සබ්බතී කඤ්ඤිදෙච.
2024. යදෙසමානා විචරතතී ලොකෙ
 ඉට්ඨකඤ්ඤා කනහකඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤාමෙතං,¹³
 පියං මනුඤ්ඤාඤ්ඤා ඉධ ජීවලොකෙ
 කභිමා ඉසයො නපසසංසතතී කාමෙ

1. ජීඤා - මජ්ඣං, සා.
 2. සහසසසසස - මජ්ඣං, වි.
 3. හවාඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 4. දසීන - මජ්ඣං.
 5. ආලොකසන්ධි - මජ්ඣං.
 6. ඛජ්ඣකිත - මජ්ඣං.
 *. ජමහිනී සබ්බඤ්ඤා

7. නිජුකරණා පිට්ඨෙ - වි.
 8. සකච්චබ්බද්ධො - මජ්ඣං.
 9. විසිඛං - නා.
 10. යෙ චෙව - මජ්ඣං.
 11. ආහ - සා.
 12. ලහන භුඤ්ඤා - මජ්ඣං, සා.
 13. බ්‍රහ්ම - මජ්ඣං, සා.

2018. බමුණාණෙනි, යම් ස්ත්‍රියක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කළා ද ඇය ප්‍රධාන රජෙක් පොළොව දිනා ස්ත්‍රීන් දහසකට ප්‍රධාන තනතුරෙහි තබවා. ඊ ස්ත්‍රීන්ගෙන් උතුම් තැනැත්තියක් වේවා.

2019. බමුණාණෙනි, යම් ස්ත්‍රියක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කොට කූවා නම් ඊ තොමෝ රැස් වූ අධිපතින් (ස්වාමීවරුන්) මැද හිඳ පැකිලීම් රහිතව රසය බුද්ධිවා. ලාභය සඳහා කුහකකම් කෙරේවා.

2020. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම කර්මල නගරයේ මහ වෙහෙරෙක නවාම් කරන තෙර කෙනෙක් වේවා. දවසකින් එක් කවුළුවක් කෙරේවා.

2021. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙ ස තැනෙකැ සිය ගණන් බැමි වලින් බැඳේවා. රමා වූ වනයෙන් රාජධානියට ගෙන යේවා. හෙතෙම කවුසැමිටියෙන් හා කෙටිටීන් පෙළනු ලබාවා.

2022. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම වරාමල් මාලාවක් ගෙල පැළැඳූ ඊයම් කන් පළඳනා පැළැඳූ යටියෙන් පහර දෙමින් සපුන් ඉදිරියට පවුණුවාවා. මනා කොට බඳින ලද්දේ මාර්ගයේ හසුරුවාවා.

2023. යමෙක් නැති නො වූ දෙය නැති වී යයි කී ද, යමෙක් තොපගෙන් කෙනකු සැක කෙළේ ද හේ පංචකාමය ලබාවා. එය අනුභව කෙරේවා. ගිහිගෙහි දී මරණයට පැමිණේවා.

2024. ලෝකයෙහි සත්‍යයන් යමක් සොයමින් හැසිරෙද්ද මෙ සම්පත බොහෝදෙනාට ඉෂ්ට ද කාන්ත ද ප්‍රිය ද කැමැති ද වෙයිද, කවර හෙයින් ඉසිවරයෝ (ඒ) කම්සුව නො පසසත් ද?

2025. කාමෙසු වෙ හඤ්ඤරෙ ඛජ්ඣරෙ ච
 කාමෙසු දුක්ඛඤ්ඤ භයඤ්ඤ ජාතං,
 කාමෙසු භුතාධිපතී පමනා
 පාපානී කම්මානී කරොනති මොහා.
2026. නෙ පාපධම්මා පසවෙඤ්ඤා පාපං
 කායසසභෙද නිරයං චජනති,
 ආදීනවං කාමගුණෙසු දීඨවා
 තණ්හා ඉසයො නපසංසනති කාමෙ.
2027. වීමංසමානො ඉසීනො භීසානී
 නීරෙ ගහෙඤාන ඵලෙ නිධෙසිං,
 සුද්ධා අපාපා ඉසයො වසනති
 එතානී නෙ බුහම්චාරී භීසානී.
2028. න නෙ නවා නො පන කීළනෙයා
 න ඛජ්ඣවා නො පන නෙ සභායා,
 කීසම්. පරජාමිහං සභසසනෙක්ඛ
 ඉසීහී ඤං කීළසි දෙවරාජ.
2029. ආචරියො මෙසි පිතා ච මඤ්ඤං
 එසා පතීට්ඨා ඛලිතසස බුහෙම්,
 එකාපරාධං ඛම භුරිපඤ්ඤ
 න පණ්ඩිතා කොධබලා භවනති
2030. සුචොසිතං ඉසිනං එකරතං
 යං වාසවං භුතපතී අද්දසාම,
 සබ්බෙව භොතො සුමනා භවතකු
 යං බුහම්චෙණා පච්චපාදී භීසානී.
2031. අභඤ්ඤා සාරිපුත්තො ච මොග්ගලානො ච කසසපො,
 අනුරුද්ධො පුණ්ණො ආනන්දො තදසුං සත්ථ භාතරො.
2032. හභීතී උපලවණ්ණො දසී බුජ්ජත්තරා තද,
 වීතො ගහපතී දසො යකෙඛා සාතාභීරො තද.
2033. පාරිලෙයො තද නාගො මධුදෙ සෙට්ඨවානරො,
 කාඵදසී තද සකෙකා එවං ධාරෙඵ ජාතකනති.

5. භීසජාතකං.

1. පසවෙඤ - 8.
 2. බුපසමිහ - මජ්ඣං.
 3. පවාසිතං එසිතං - මජ්ඣං.
 4. පාරිලෙයො - මජ්ඣං, සත්ථ.

2025. ශක්‍රය, කාම සම්පත් නිසා සත්ත්වයෝ නසනු ලබත්. බදිනු ලබත්. කාමයන් නිසා දුක හා බිය හට ගනී. කාම සම්පත නිසා පමාවුවෝ මෝහය නිසා පව කරති.

2026. ඒ පාපස්වභාවය ඇත්තෝ පව කොට මරණයෙන් පසු නිරා වදිති. මෙසේ කම්සැපයේ දෙස් දැකූ ඉසිවරයෝ කාමයන් නො පසසති.

2027. බ්‍රහ්මචරියාණෙනි, ඉසිවරයන් විමසන්නා වූ මම ඉටු-රෙහි වූ නෙළුම් අල ගොඩ සැඟවීම්. ඉසිවරු පවිත්‍ර වූ පව රහිත වූ වෙසෙත්. මෙය තොපගේ නෙළුම් අල වේ.

2028. සහසුන්ත්‍රයාණෙනි, අපි තොපගේ නළුවෝ නො වෙමු, ක්‍රීඩකයෝ නො වෙමු, නෑයෝ ද නො වෙමු, මිතුරෝ ද නො වෙමු, දෙව රජුනි, තෙපි තවුසන් සමග කුමක් නිසා ක්‍රීඩා කරවූ ද?

2029. මහාප්‍රාඥය, තෙපි මාගේ ගුරුකුමා වවු. මාගේ පියා ද වවු. මා කළ වරදට ඔබ වහන්සේගේ පා සෙවණ පිහිට වේවා. මා කළ වරදට කමා කරන්නේ මැනවි. නුවණැත්තෝ ක්‍රෝධය බලය කොට ඇත්තෝ නො වෙති.

2030. තවුසන්ගේ මේ වනයෙහි එකඳයක් විසීම නිසා භූතාධිපති ශක්‍රයා දුටුවු. එහෙයින් යහපත් විසීමකි. ඔබගේ ඇදුරු බමුණා නෙළුම් අල පසුව ලදුයෙන් පින්වත් ඔබ හැම සතුටු සිත් ඇත්තෝ වෙත්වා.

2031. මම ද සැරියුන් මුගලන් කසුප් අනුරුදු පුණු සහ අනඳ යන මොහු ද එකලා සන් සොහොයුරෝ වූමහ.

2032. එකලා නැගැණියෝ උපුල්වන් වූහ. දසිය බුද්ධත්තරා වූවා ය. එකලා දසයා විත්ත ගහපතියා විය. එකලා යසස ව සිටියේ සාතාගිර ය.

2033. එකලා ඇත් නෙම පාරිලෙය ඇතා ය. වදුරා නම් මි දුන් වදුරා ය. එකලා ශක්‍රයා කාළදසි තෙරණුවෝ ය. ජාතකය මෙලෙස දරා ගනිවු.

5. හිය ජාතක යි.

2034. මහෙසී රුවිනො හරියා ආනිතා පඨමං අභං,
දසවසසසභසසානි යං මං සුරුවීමානයි.
2035. සාභං බ්‍රාහ්මණ රාජානං වෙදෙහං මිථිලග්ගභං
නාභිජානාමි කායෙන වාචාය උදවෙතසා
සුරුවීං අතිමඤ්ඤිකේචා ආච්චා¹ යදිවා රහො.
2036. එතෙන සච්චවජේජන පුතො උපපජ්ජතං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුඤ්ඤා එලතු සත්තධා.
2037. භක්කුමනාපසස පිතා මාතා වාපි සුවාමිනො²,
තෙ මං බුග්ගෙම චිනෙනාරො යාව අට්ඨංසු ජීවිතෙ.
2038. සාභං අභිංසාරනිනී කාමයො ධම්මවාරිණී,
සක්කවචං තෙ උපට්ඨාසිං රක්ඛන්දිවමනන්දිතා.
2039. එතෙන සච්චවජේජන පුතො උපපජ්ජතං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුඤ්ඤා එලතු සත්තධා.
2040. යොළුසිඤ්ඤිසභසසානි සභහරියානි බ්‍රාහ්මණ,
තාසු ඉසසා වා කොධො වා නාහු මඤ්ඤං කුදවනං.
2041. භිතෙන තාසං නන්දමි නව මෙ කාචී අපපියා
අභතානං වානුකමපාමි සද සබ්බා සපක්ඛියො.
2042. එතෙන සච්චවජේජන පුතො උපපජ්ජතං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුඤ්ඤා එලතු සත්තධා.
2043. දසෙ කම්මකරෙ පෙසෙසා³ යෙ වඤ්ඤා අනුජීවිනො,
පොසෙමි සභධම්මෙන සද පමුදිනින්දියා
2044. එතෙන සච්චවජේජන පුතො උපපජ්ජතං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුඤ්ඤා එලතු සත්තධා.
2045. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි අඤ්ඤා වාපි වණ්ඤිකො,
තපෙසමි අත්තපානෙන සද පයතපාණිනී.

1. අච්චා - මජ්ඣං.
2. භක්කු මම සසු මාතා පිතා වාපිවස්සරො සා, භක්කු මනාසා සසු පියා මාතා පිතාච සසුරො - මජ්ඣං.
3. යාව අට්ඨංසු ජීවිතං - මජ්ඣං.
4. දසකම්ම කරා පෙසසා - චී.

2034. සෘෂිකුමනි, සියලු දෙනාට පළමු වැ ගෙනෙන ලද මම සුරුවී රජුගේ බිරිද වන අගමෙහෙසිය වෙමි. යම් කලෙක මා සුරුවී රජ ගෙනායේ ද එ තැන් සිට දසදහසක් අවුරුදු තනි ව මෙහි විසිමි.

2035. සෘෂිකුමනි, ඒ මම විදේහ රට මියුලු නුවර සුරුවී රජතුමා කසින්, වචනයෙන් හෝ සිකින් ඉදිරියේ හෝ රහසිගත ව ඉක්මවා සිතුවන නො දනිමි.

2036. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදීවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2037. සෘෂිකුමනි, මන වඩන මාගේ සැමියාගේ මවපියන් මා හික්මවමින් යම්තාක් කල් ජීවත් ව සිටියාහු ද, (ඒ තාක්)

2038. ඒ මම අභිසාවෙහි ඇලුණි කුශල ධර්මයන්හි හැසිරෙන්නී දිවා රැයේ ලැසි නො වී සකසා ඔවුන්ට උවචුන් කෙළෙමි.

2039. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදීවා. බොරු කියන්නී නම් මගේ හිස සතට පැළේවා.

2040. සෘෂිකුමනි, සමාන බිරියේ සොළොස් දහසක් වෙන්. කිසිකලෙක ඔවුන් කෙරේ ඊර්ෂ්‍යාවක් හෝ ක්‍රෝධයක් මට නො වීය.

2041. ඔවුන්ට හිත සිතීන් සතුටු වෙමි. මට කිසිවකුත් අප්‍රිය නො වීය. හැම ද සියලු සපත්තීන්හට මට මෙන් අනුකම්පා කරමි.

2042. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදීවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2043. දසයන් කම්කරුවන් පණිවිඩ කරුවන් සහ තමා නිසා ජීවත්වන සෙස්සන් ද හැම කල්හි සතුටු ඉසුරන් (ප්‍රිය බැල් ම හා කතා) ඇති වැ (ඔවුන්ගේ) සත්‍යභාවය දැනු පොෂණය කරමි.

2044. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුත්‍රයෙක් උපදීවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2045. ශ්‍රමණයන් ද බමුණන් ද සෙසු යාවකයන් ද පිරිසුදු සිතැති ව හැම කල්හි ආහාර පානයෙන් සංග්‍රහ කරමි.

- 2046. එතෙන සව්වච්ඡෙජන පුණ්ණො උපපජ්ජනං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුද්ධා ඵලතු සක්කධා.
- 2047. වාතුද්දසි පණ්ණරසි යාව පකඛස්ස අට්ඨමි,
පාවිභාරියපකඛස්ස අට්ඨබ්බසුසමාහිතං.
උපොසථං උපවසාමි සද්ද සීලෙසු සංවුතා.
- 2048. එතෙන සව්වච්ඡෙජන පුණ්ණො උපපජ්ජනං ඉසෙ,
මුසා මෙ භණමානාය මුද්ධා ඵලතු සක්කධා.
- 2049. සධෙධව තෙ ධම්මගුණා රාජපුත්ති යසස්සිති,
සංචිජ්ජනති තධි භද්දෙ යෙ තිං කිසෙකසි අත්තනි.
- 2050. ඛන්තියො ජාතිසම්පනෙත්තා අභිජාතො යසස්සමා,
ධම්මරාජා වීදෙභාතං පුණ්ණො උපපජ්ජතෙ¹ තවං²,
- 2051. රුම්ම³ රජොජලුධරො අසෙ වෙභාසයං ධීතො,
මනුස්සං භාසසි⁴ වාවං යං මඤ්ඤා හදයඛයමං.
- 2052. දෙවතානුසි සඤ්ඤා ඉසිවාසි⁵ මහිද්ධිකො,
කොවාසි තිං අනුප්පතො අත්තනං මෙ පවෙදය.
- 2053. යං දෙවසඛ්ඤා වජ්ජනති සුධම්මායං⁶ සමාගතා,
යොහං සසෙකා සහස්සකෙඤ්ඤා ආගතොසමි තවතතිකෙ.
- 2054. ඉසීයො ජීවලොකසමිං යා භොතති සමචාරිති,
මෙධාවිති සීලවති සසුදෙවා පතිබ්බතා.
- 2055. තාදීසාය සුමෙධාය සුචිකම්මාය නාරියා,
දෙවා දස්සනමායනති මානුසියා අමානුසා.
- 2056. තිස්ස භද්දෙ සුචිඤ්ඤාන පුබ්බෙ සුවරිතෙන ව,
ඉධ රාජතුලෙ ජාතා සබ්බකාමසමිද්ධිති.
- 2057. අයස්සෙ තෙ රාජපුත්ති උභයජු කට්ඨෙතො,
දෙවලොකුපපත්ති ව කිත්ති ව ඉධ ජීවිතෙ.
- 2058. වීරං සුමෙධෙ සුඛිති ධම්මං පාලයමත්තනි⁷,
ඵසාහං තිදිවං යාමි පියමම්ම තව දස්සනතති.

6. සුරුවජාතකං.

- 1. උපජ්ජතෙ - සා.
- 2. තව - වී.
- 3. දුම්ම - මජ්ඣං, සා.
- 4. භාසසෙ - මජ්ඣං, සා.
- 5. ඉසිවාසි ඉසිවාසි - මජ්ඣං, සා.
- 6. සුධම්මාය - මජ්ඣං, සා.
- 7. ධම්මමත්තනි. පාලය - වී.

2046. සෘෂිකූමනී, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදිවා. බොරු කියන්නී නම් මගේ හිස සතට පැළේවා.

2047. දිනපතා පන්සිල්හි පිහිටි මම, තුදුස්වක, පසළොස්වක, අටවක සහ ප්‍රාතිහාර්ය පඤ්ඤා යන දවස්හි අංග අටකින් යුතු පෙහෙවස් සමාදන් වෙමි.

2048. සෘෂිකූමනී, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදිවා. බොරු කියන්නී නම් මගේ හිස සතට පැළේවා.

2049. යසස් ඇති රාජපුත්‍රිය, (රාජදේවිය) ඔබ යම් ගුණ රැසක් ප්‍රකාශ කළෝ ද ඒ සියලු ගුණයෝ ඔබ කෙරේ විද්‍යාමාන වෙති.

2050. ඤාණිය වූ කුලීන වූ අනිපාත වූ පිරිවර සහිත වූ විදේහ රටවාසීන්ට ධර්මරාජ වූ (දැහැමිව රාජ්‍යය කරන) පුත්‍රයෙක් ඔබට උපදින්නේ ය.

2051. තවුස් වෙස් ගත් රජස්දැලි සහිත වූ සිරුර ඇති ව හිස් වූ අභයේ සිටෑ යමෙක් මගේ සිත් ගන්නා මනහර බස් බෙණේ ද.

2052. ඔබ දෙවලොවින් පැමිණි දෙවියෙක් ද? මහත් සාඤ්ඤි ඇති සෘෂිවරයෙක් ද, මෙහි පැමිණි ඔබ කවර කෙනෙක් දැ යි තමා මට කියව.

2053. සුධම්මා දිව්‍ය සභාවට රැස් වූ දේව සමූහයා යමකු වදිත් ද දහසක් ඇස් ඇති ඔහු නම් වූ ඒ මම තොප වෙත ආවෙමි.

2054. මේ ලෝකයෙහි දැහැමි පැවතුම් ඇති ව නුවණින් හා සිලයෙන් යුතුව නැදිමසිලන් දෙවියන් ලෙස සිතා බුහුමන් දක්වන පතිව්‍රතා ගුණයෙන් යුක්ත ඒ ස්ත්‍රීහු වෙත් ද.

2055. ඒ බඳු ගුණ ඇති නැණවත් පවිත්‍ර ක්‍රියා ඇති මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රිය දැකීමට අමනුෂ්‍ය වූ දෙවියෝ පැමිණෙත්.

2056. සොඳුර ඔබ ද පෙර පුරුදු කළ සුවරිත ධර්ම නිසා මේ ලොවැ රජ කුලයේ ඉපිදූ සියලු සම්පතින් දියුණු වූවාහු ය.

2057. රාජපුත්‍රිය, ඔබ දෙවලොවෙහි ඉපදීම ද මෙලොවැ මනුෂ්‍ය වූ කීර්තිධර වීම ද යන මෙය දෙ ලොවැ ජයග්‍රහණය වේ.

2058. නැණවතිය, ඔබ සැපවත් ව තම ගුණදම් බොහෝ කල් රකුව. ඒ මම දෙවලොව යමි. ඔබේ දැක්ම මට ප්‍රිය ය.

6. සුරුවි ජාතක සි.

2059. අපෙපාසසුකෙකාදනී තුවං කපොන
විභව්වම න නව භොජනකෝ,
බුදුං පිපාසං අධිවාසයනො
කසමා භවං පොසථීකො කපොතො¹.
2060. අභං පුරෙ ගිඤ්චගතො කපොනියා
අසමිං පදෙසසමිං උභො රමාම,
අථංගහභී සාකුණිකො කපොතිං
අකාමකො නාය වීනා අභොසිං.
2061. නානාභවා² විප්පයොගෙන න සසා
මනොමයං වෙදනං වෙදියාමි³,
නසමා අභං පොසථං⁴ පාලයාමි
රාගො මමං මා පුනරාගමාසි.
2062. අනුජ්ජගාමී උරග⁵ විජීව්හ
දයාචුධො සොරවීසොසි සප්ප,
බුදුං පිපාසං අධිවාසයනො
කසමා භවං පොසථීකො නු දීසො.
2063. උසභො අහු බලවා ගාමීකසස
වලකකතු වණ්ණබ්බුපපනො
මං අසතමී නං කුපිතො අධංසිං⁶.
දුසබ්බිතුණ්ණො මරණං උපාගමී⁷
2064. තතො ජනා නික්ඛමීජාන ගාමා
කැදීජා රොදීජා අපකකමිංසු,
නසමා අභං පොසථං පාලයාමී
කොධො මමං මා පුනරාගමාසි.
2065. මනානං මංසානි බහු පුසානෙ
මනු ඤ්ඤරූපං නව භොජනෙතං,
බුදුං පිපාසං අධිවාසයනො
කසමා භවං පොසථීකො සිගාලො⁸.

1. කපොච - වී.
2. නානාභාව - සතා.
3. වෙදයාමි - මජ්ඣං, සතා.
4. පොසථං - මජ්ඣං, සතා.
5. උරග දුජීව්හ මජ්ඣං, උරගා දුජීව්හා - සතා.
6. අඤ්ඤි - වී.
7. උපාගා - මජ්ඣං, සතා.
8. මනානං - මජ්ඣං, වී.
9. සිඛලො - වී.

2059. පරෙවිය, දැන් ඔබ ආහාරයට ආසා නැත්තෝ ය. ඔබට ආහාරයෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත්තේ ද? පින්වත් පරෙවියා සා පිපාසා ඉවසමින් පෙනෙවිය් රක්තේ කීම?

2060. තවුසාණෙනි, මම පෙර පරෙවි දෙනක හා බැඳී ගියෙමි. මේ පෙදෙසේ අපි දෙදෙනා ප්‍රේමයෙන් වූසුමු. එකලා කුරුල්ලෙක් (උකුස්සෙක්) පරෙවි දෙන අල්ලා ගනී. නො කැමැත්තෙන් මම ඇගෙන් වෙන් වීමි.

2061. ඇගේ නැතිවීම නිසා උපන් විරහ දුකින් සිත් වේදනා විඳිමි. එහෙයින් මම පෙනෙවිය් රකිමි. රාගය මට නැවත නො පැමිණේවා.

2062. සාප්‍රව ගමන් නො කරන උරගයකු වූ දෙ දිව් ඇති සර්පය, ඔබ දළ අවි කොට ඇති දරුණු විෂ ඇත්තෙහි ය. පින්වත් සර්පයා සා පවස් ඉවසමින් පෙනෙවිය් රක්තේ කවර හෙයින් ද?

2063. චලනය වන මොල්ලියක් ඇති වර්ණයෙන් හා බලයෙන් යුක්ත වූ වෘෂභයෙක් ග්‍රාමභෝජකයාට විය. උෞ මා මැඩ පී හෙයින් කිපුණු මම උෞ ඩැසීමි. දුකට පැමිණි ගවයා මරණයට පත් විය.

2064. ඉක්බිති ගම්වැසියෝ නික්ම අවුත් හඬා වැලැපූ ගියාහු ය. එහෙයින් මම පෙනෙවිය් රකිමි. මට නැවත ක්‍රොධය නො පැමිණේවා.

2065. සොහොනෙහි මළවුන්ගේ මස් බොහෝ ඇත. මේ ආහාරය තොපගේ සිත් ගන්තේ ය. පින්වත් ශෘගාලය, සා පවස් ඉවසමින් පෙනෙවිය් රක්තේ කීම?

2066. පවිසසා¹ කුළීණි මහතො ගජසස
කුණපෙ රතො හස්සීමංසෙ පභිදො,
උණෙනා ව වාතො තිබ්භා ව රසමියො
තෙ සොසයුං තසස කරිසමග්ගං.
2067. කියො ව පණ්ඩු ව අභං හදනොත²
න මෙ අහු නිකමනාය මග්ගො,
මහා ව මෙසො සහසා පවසසි
සො තෙමයි කසස කරිසමග්ගං.
2068. නතො අභං නිකමිසසං හදනොත
වනෙදු යථා රාහුමුඛා පමුණො,
තසමා අභං පොසථං පාලයාමී
ලොහො මමං මා පුනරාගමාසි.
2069. වමෙකච්චපසමිං කිපිලිකානි
නිපොථයනොතා කුචං පුරෙ වරාසි,
බුදං පිපාසං අධිවාසයනොතා
කසමා හවං පොසථිකො නු අවෙජා.
2070. සකං නිකෙතං අතිභීලයානොත³
අත්චිජනාය මලනං⁴ අගඤ්ඤිං,
තතො ජනා නිකමිඤ්ඤාන ගාමා
කොදණ්ඩකෙන පරිපොථයිංසු මං.
2071. සො භින්නසියො රුහිරමකඛිතඛෙකා
පච්චාගමාසිං සකං⁵ නිකෙතං,
තසමා අභං පොසථං පාලයාමී
අත්චිජනා මා පුනරාගමාසි.
2072. යං නො අපුච්ඡිඤ්ඤා කුචං හදනොත
සඛෙඛව ව්‍යාකරිමග යථාපජානං,⁶
මයමපි පුච්ඡාම තවං හදනොත⁷
කසමා හවං පොසථිකොනු බුභෙමි.
2073. අනුපලිණො මම අසසමමඛි
පචෙවකබුදො මුහුණං නිසීදි,
සො මං අවෙදි ගතිමාගතිඤ්ඤා
නාමඤ්ඤා ගොණං වරණඤ්ඤා සඛිඛං.

1. පවිස-මජ්ඣං.
2. හදනොත - මජ්ඣං.
3. මංසෙසු - මජ්ඣං, සයා.
4. අතිභෙදයානොත - මජ්ඣං, සයා.

5. මලයනං - මජ්ඣං.
6. සසකං - මජ්ඣං, සයා.
7. ජාතනං - ටී.
8. කුචං මං, හදනොත - මජ්ඣං, ටී.

2066. ඇත්කුණට තදින් ඇලුණේ ඇත් මයට ඉතා ගිජු වූ මහත් ඇත්කුසට වැදුණෙමි. උණුසුම් වාතයක් දැඩි රශ්මියත් ඇතාගේ ඒ මල මහ වියළී.

2067. ස්වාමීනි, මම කෘත වීමි. පටු පැහැ වීමි. නික්මෙන්නට එහි මට මගෙක් නො වී ය. මහ වැස්සක් හදිසියේ වැස්සේ ය. එය උගේ මලමහ කෙමි ය.

2068. ස්වාමිනි, ඉක්බිති මම රාහු මුවෙන් මුත් සඳ සේ එයින් පිටවීමි. එ හෙයින් මම පෙහෙවස් රකිමි. ලොහය නැවැත මට නො පැමිණේවා.

2069. පෙර කෙසි හුඹස් වෙයන් බුදුමින් හැසිරුණවු ය. පින්වත් වලසාණෙනි, දැන් සා පවස් ඉවසමින් පෙහෙවස් රක්නේ කිම?

2070. සිය නිවෙස වූ වන ලැහැබට නිශා කරමින් ආශා අධික හෙයින් මලය පෙදෙසට ගියෙමි. ගම්වැසියෝ එයින් නික්මූ අවුත් දුනු දඹුවලින් හා මුගුරුවලින් මට තැළූහ.

2071. බිඳුණු හිසක් ලේ තැවැරුණ සිරුරක් ඇති මම සිය නිවෙසට ආපසු ආවෙමි. එහෙයින් මම පෙහෙවස් රකිමි. අධික ආශාව මට නැවැත නො පැමිණේවා.

2072. ස්වාමීනි, ඔබ වහන්සේ අපෙන් යමක් විතාලෝ ද අපි හැම දන්නා පරිද්දෙන් හෙළි කෙළෙමු. ස්වාමීනි, අපි දු ඔබ වහන්සේ විතාරමු. පින්වත් ඔබ වහන්සේ පෙහෙවස් රක්නේ කිම?

2073. කෙලෙස් නො වැකුණ පසේ බුදුන් වහන්සේ නමක් මගේ අසපුවෙහි මොහොතක් වැඩහුන් සේක. උන් වහන්සේ මට යායුතු තැන ද පැමිණි තැන ද නම් ගොත් ද වරණ දහම් ද යන සියල්ල දෙසු සේක.

2074. එවමපහං නගගහෙ තසස පාදෙ
න වාපි නං මානගතෙන පුච්ඡිං,
තසමා අහං පොසථං පාලයාමි
මානො මම මා පුනරාගමාසිති.

7. පඤ්චයොසථජාතකං.

2075. සවෙ හි තභාහං ධනහෙතු ගතිතො
මා මං වධි ජීවගාහං ගහෙකා,
රඤ්ඤු ව මං සච්ච උපෙනති නෙහි
මඤ්ඤ ධනං උච්ඡසි නපරුපං.

2076. න මෙ අයං තුමහං¹ විධාය අජ්ජ
සමාහිතො වාපවරෙ බුරපො,
පාසඤ්ඤා තභාහං අධිපාතධිසසං
යථා සුඛං ගච්ඡතු මොරරාජා.

2077. යං සත්ත වසසානි මමානුබන්ධි
රතන්ද්දිවං බුපජිපාසං සහනොතා,
අථ කිසස මං පාසවසුපනීතං
පමුක්ඛවෙ ඉච්ඡසි බන්ධනසමා.

2078. පාණාතිපාතා විරතොත්‍රසථජ
අභයං නු තෙ සබ්බභූතෙසු දීනතා,
යං මං තුවං පාසවසුපනීතං,
පමුක්ඛවෙ ඉච්ඡසි බන්ධනසමා.

2079. පාණාතිපාතා විරතසස බුහි
අභයඤ්ඤා යො සබ්බභූතෙසු දෙනි,
පුච්ඡාමි නං මොරරාජෙතමසං
ඉතො වුතො කිං උභතෙ සුඛං සො.

2080. පාණාතිපාතා විරතසස බුමි
අභයඤ්ඤා යො සබ්බභූතෙසු දෙනි,
දිට්ඨව ධම්මෙ උභතෙ පසංසං
සග්ගඤ්ඤා සො යාති සරිරහෙද.

2081. න සන්ති දෙවා ඉච්චාත්‍ර එකෙ
ඉධෙව ජීවො විභවං උපෙති,
තථා එලං සුක්ඛදුක්ඛතානං
දතතු²පඤ්ඤානඤ්ඤා වදන්ති දනං.
තෙසං වචො අරහතං සද්දභානො
තසමා අහං සකුණෙ බාධයාමි.

1. තුඤ්ඤ - මජ්ඣ., වී.
2. දඤ්ඤ - මජ්ඣ.,

2074. මෙසේ වුවත් මම උන්වහන්සේගේ පා නො වැන්දෙමි. උඩඟු සිතින් උන්වහන්සේ නො විතාළෙමි. එහෙයින් මම පෙහෙවස් රකිමි. මානය මට යළිත් නො පැමිණේවා.

7. පංචුපොසථ ජාතක යි.

2075. මිතුර, මා වස්තුව ලබාගනු සඳහා අල්ලා ගත්තේ නම්, මා නො ඔරා ජීවග්‍රාහයෙන් රජු සමීපයට ගෙන යව. එ කලා බොහෝ වස්තුව ලබන්නෙහිය යි හඟිමි.

2076. මොනර රජුනි, මේ ඊය ඔබ නසන්නට දුන්නෙහි තැබුයෙමි නො වෙමි. ඔබ අසු වැ සිටින මලසුඬුව සිදින්නට තැබුවෙමි වෙමි. මොනර රජ සුවසේ යේවා.

2077. සත් වසක් මුළුල්ලේ දිවාඳහි සා පවස් ඉවසමින් යම් හේතුවක් නිසා මා ලුහුබැන්දෙහි. සුඬුවෙ බැඳුණ මා ඉන් මුදන් නට කුමට කැමැති වෙහි ද?

2078. තෙපි ප්‍රාණසාතයෙන් වැළකුණවු ද? සවිසන්නට අභය දෙන ලද්දවු ද? සුඬුවට අසු වී සිටින මා බැමමෙන් මුදන්නට කැමැති වන්නවු ද?

2079. මොනර රජුනි, යමෙක් ප්‍රාණසාතයෙන් වැළැකුණේ ද, සියලු සතුන්හට අභය දනය දේ ද, හේ මෙ ලොවින් ව්‍යුත වූ පසු කෙ බදු සැපතක් ලබා ද? මේ කරුණ විචාරමි.

2080. යමෙක් ප්‍රාණසාතයෙන් වැළකුණේ ද සවිසන්නට අභය දනය කෙරේ ද හෙතෙම මේ ජීවිතයේදී ම පැයසුම් ලබයි. මරණින් මත්තේ දෙවිලොවට යයි.

2081. ඇතැම් කෙනෙක් දෙවියෝ නැතැ යි කියති. ප්‍රාණය මෙ ලොව ම නැසේය යි ද පින් පවති විපාක නැතැ යි ද දනය මෝඩයන් පනවා ගත්තකැ යි ද කියති. රහතුන්ගේ ඒ කීම අදහන මම පක්ෂීන් මරමි.

2082. වජ්ජෙ ව සුරියො ව උහො සුදසසනා
ගච්ඡන්ති ඔභාසයමනතලිකෙඛ,
ඉමසස ලොකසස පරසස වා නෙ
කථනත්තු නෙ ආහු මත්තසසලොකෙ.
2083. වජ්ජෙ ව සුරියො ව උහො සුදසසනා
ගච්ඡන්ති ඔභාසයමනතලිකෙඛ,
පරසස ලොකසස න නෙ ඉමසස
දෙවාති නෙ ආහු මත්තසසලොකෙ.
2084. එසෙච්ච නෙ නිහතා භීන්වාද
අනෙතුකා යෙ න වදන්ති කමමං,
තථා එලං සුකතදුක්ඛතානං
දතතු¹ පඤ්ඤතතං යෙ ව වදන්ති දුතං.
2085. අඤ්ඤා භී සච්චං වචනං තවෙතං
කථං භී දුතං අඵලං වදෙය්‍ය,
තථා එලං සුකතදුක්ඛතානං
දතතුපඤ්ඤතතකඤ්ඤි කථං භවෙය්‍යා
2086. කථං කරො කිත්තිකරො කිමාවරං
කීං සෙවමානො කෙන තපොගුණෙන,
අකකාභී මෙ මොරරාජෙනමස්ථි²
යථා අභං නො නිරියං පනෙය්‍යං.
2087. යෙ කෙච්චි අස්ථි සමණා පථව්‍යා³
කාසාවචස්ථා අනගාරියා⁴ නෙ,
පාතොච පිණ්ඩාය වරන්ති කාලෙ
වීකාලචරියා වීරතා භී සනෙතා.
2088. නෙ තස්ථි කාලෙත්තපසඛකමීච්චා
පුච්චෙසි⁵ යනොත මනසො පියං සීයා,
නෙ තෙ⁶ පචකඛන්ති යථා පජානං
ඉමසස ලොකසස පරසස වස්ථි.
2089. තචංච පීඤ්ඤං උරගො පුරාණං
පණ්ඩුපලාසං භරිතො දුමොච,
එසපසභීනො මම ලුඤ්ඤාචො
පජභා⁷මභං ලුඤ්ඤකභාවමස්ථි.

1. දතතු - මජ්ඣ.
2. අකකාභී තං දුතී - මජ්ඣ.
3. රාජ-තමස්ථි - මජ්ඣ.
4. පථව්‍යා - මජ්ඣ.

5. කාසාය වස්ථා අනගාරියං වරන්ති - මජ්ඣ., ස්‍යා.
6. දුමච්ච භී - මජ්ඣ.
7. තං - මජ්ඣ., ස්‍යා.
8. පභා - මජ්ඣ., ස්‍යා.

2082. දැකුම් කලු වූ සඳ හිරු දෙදෙන බබළමින් අහසේ ගමන් කරති. ඔව්හු මෙ ලොවට අයිති වෙත් ද නැතහොත් පරලොවට අයිති ද? ඒ විමන්හි දිවා පුත්‍රයෝ කෙසේ වෙන්දැයි මිනිස්ලොවැ කියත් ද?

2083. දැකුම් කලු වූ සඳ හිරු දෙදෙන බබළමින් අහසේ ගමන් කරති. ඔව්හු පරලොවට අයත් වෙති. මෙ ලොවට අයත් නො වෙති. මිනිස්ලොවැ ඔව්හු දෙවියෝ යයි කියති.

2084. යම් කෙනෙක් අහේකුකවාදී වෙත් ද පුණ්‍ය පාප කර්මයන්ගේ විපාකය හෙවත් පිරිසුදු අපිරිසුදු බවට හෙකු වන කම් නැතැ යි කියත් ද, දන් දීම මෝඩයන් විසින් පැනැවූවකැයි කියත් ද ඒ මහණ බමුණෝ මේ කරුණෙහි නැසුණෝ වෙත්.

2085. තොපගේ මේ කීම ඒකාන්තයෙන් සත්‍යයෙකි. දනය විපාක නැතැ යි කියන්නේ කෙසේ ද? එසේ සුකෘත දුෂ්කෘත-යන්ගේ පල විපාක මෝඩයන් පැනැවූවක් වන්නේ කෙසේ ද?

2086. මොනර රජුනි, කුමක් කරන්නේ කෙසේ කරන්නේ කුමක හැසිරෙන්නේ කුමක් සේවනය කරන්නේ කෙබඳු තවුස් ගුණයක් නිසා නිරයේ නො වැටෙමි ද එයට උපදෙස් කියව.

2087. මෙ ලොවැ යම් ශ්‍රමණ කෙනෙක් වෙත් ද කසාවත දරන අනගාරික වූ නො කල්හි හැසිරීමෙන් වැළැකී ඒ සන්පුරුෂයෝ (පසේ බුදුවරු) උදසන්හි සුදුසු කාලයෙහි පිඩුපිහා වඩිති.

2088. සුදුසු කලැ උන්වහන්සේ වෙතැ එළඹූ තොප කැමැති යමක් වෙ නම් එය අසව. උන් වහන්සේ මෙලොව පරලොව දියුණුව දන්නා ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරත්.

2089. සර්පයකු දිරාපත් වූ පැරැණි හැවය හරනා සේ, රුක කැනින් තැන ඇති පඩුවන් පැහැති පත් ඉවත් කරන්නා සේ මම ද අද මගේ රුදුරු ගතිය හරිමි. මේ මගේ රුදුරු ගතිය ප්‍රහීණ ය.

- 2090. යෙ වාපි මෙ සකුණා අඤ්චි බඤ්චා¹
සතානි නොකානි නිවෙසනසමී,
තෙසංපභංඝී ජීවිතං අජ්ජ දමි
මොක්ඛණ්ණි තෙ පඤ්ඤා² සකං නිකෙතං.
- 2091. ඥානෙ වරි පාසභජෙථා අරඤ්ඤා³
බාධෙකුං⁴ මොරාධිපතිං යසසසිං
බන්ධිතී⁵ මොරාධිපතිං යසසසිං
දුක්ඛා පමුච්චී⁶ යථාභං පමුඤ්ඤාති.

8. මහාමොරජාතකං.

- 2092. යදෙසමානා විවරිමහ පබ්බතානි වනානි ව,
අනෙවසං විවරිං⁷ ඤාතී⁸ තෙමෙ අධිගතා මයා.
- 2093. බහුං ඉදං මූලඵලං භකෙඛා වායං අනප්පකො,
රමො වීමා ගිරි නදියො ඵාසු වාසො භවිසසනි.
- 2094. ඉධෙවාභං වසිසසාමී සභ සඤ්ඤිතී ඤාතීතී,
අපෙපාසුඤ්ඤා නිරාසධිති අසොකො අකුතොභයො.
- 2095. අඤ්ඤා හි ලොනං⁹ පරියෙස සතකු නො ඉධ විජ්ජති,
යො තච්ඡ සුකරෙ භතති ඉධාගණ්ඨා වරං වරං.
- 2096. කොනමනාකං ඉධ සතකු කො ඤාතී සුසමාගතෙ,
අපපධංසෙ පධංසෙති තමෙම අකඛාථ පුච්ඡිතා.
- 2097. උඤ්ඤාමානී මිගරාජා බලී දයාචුධො මිගො,
යො තච්ඡ සුකරෙ¹⁰ භතති ඉධාගණ්ඨා වරං වරං.
- 2098. න නො දයා න විජ්ජනති බලං කායෙ සමුභතං¹²,
සඤ්ඤි සමග්ගා හුඤ්ඤාන වසං කාභාම ඵකකං.
- 2099. හදයඛිතමං කණ්ණිසුඛං වාචං භාසසි තච්ඡක,
යොපි යුඤ්ඤා පලායෙථ¹³ තමෙ පච්ඡා භනාමයෙ.

1. මනධා - මජ්ඣ., ස.පා.	9. බහුඤ්ඤා - මජ්ඣ., වී.
2. තෙසං අභං - මජ්ඣ., ස.පා.	10. නඤ්ඤා - මජ්ඣ., ස.පා.
3. පඤ්ඤා - මජ්ඣ., ස.පා.	11. සුකරං - වී.
4. බාධෙකු - මජ්ඣ., ස.පා.	12. සමොභතං - මජ්ඣ., ස.පා.
5. බන්ධිතී - මජ්ඣ., ස.පා.	13. පලායෙඤ්ඤා. ස.පා. පලායෙථ - මජ්ඣ., ස.පා.
6. දුක්ඛා පමුච්චී මජ්ඣ., ස.පොච්චි - ස.පා., වී.	
7. විචුලෙ - මජ්ඣ., ස.පා.	
8. ඤාතී - මජ්ඣ., වී.	

2090. මා විසින් බදින ලද හිය ගණන් පක්ෂින් නිවෙසේ ඇද්ද ඔවුනටත් මම අද ජීවිත දනය දෙමි. මම නිවනට පැමිණියෙමි. ඒ සත්‍ය බලයෙන් සියලු සත්ත්වයෝ තමන් වසන තැන්වලට යෙත්වා.

2091. යසස් ඇති මොනර රජ බැඳ ගන්නට, පුඩු අතැති වැද්දෙක් වනගෙහි හැසුරුණේ ය. යසස් ඇති මොනර රජ බැඳ යමසේ දුකින් මිදුණේ ද, එසේ මම ද දුකින් මිදුණෙමි.

8. මහාමෝර ජාතක යි.

2092. යම් කැනි සමුහයක් සොයමින් අපි පර්වතයන්හි ද වනාන්තරයන්හි ද හැසුරුණෙමු ද (යම්) කෙනකු ඤාතින් සොයමින් හැසුරුණෙමිද? මා විසින් ඔවුහු ලබන ලදහ.

2093. මේ අල වර්ග ද ගෙඩි වර්ග ද බොහෝ ය. කෑ යුතු දෙය ද බොහෝ ය. මේ පර්වත නදීහු මනරම් වෙති. වාසයට පහසු තැනක් වන්නේ ය.

2094. වෑයම් රහිත වෑ නිසැක වෑ ශෝක රහිත වෑ බියක් නැති වෑ සියලු කැනින් සමග මම මෙහි ම වසන්නෙමි.

2095. තව්ජ සුකරය, වෙන ලෝකක් සොයව. මෙහි අපට සතුරෙක් සිටී. හේ මෙහි අවුත් වැඩුණු මසැති හොඳ හොඳ උරන් මරයි.

2096. මෙහි අපගේ සතුරා කවරෙක් ද? නැසිය නොහැකි ලෙස එක්වූ ඤාතින් කවරෙක් නසා ද? විවාරන ලද මට එය කියව.

2097. තව්ජය, උඩට ගිය ඉරි සහිත මෘගරාජයකු වූ බල ඇත්තා වූ දළ මෑ අවි කොට ගත් ව්‍යාභූයෙක් වේ. හේ මෙහි අවුත් වැඩුණු මසැති හොඳ හොඳ උරන් මරයි.

2098. අපි දළ නැත්තෝ නො වෙමු. බලය සිරුරේ ඇත. හැම දෙන එකතු වූ තනි වූ ඔහු යටත් කරමු.

2099. තව්ජකය, හිතට වදින කනට මිහිරි වචනයක් කියති. සටනෙහි අපෙන් යමෙක් පලා ගියොත් පසුව ඔහුත් නසන්නෙමු.

2100. පාණාතිපාතා විරතො නු අජප
අභයං නු තෙ සබ්බභූතෙසු දිග්ඤං,
දයා නු තෙ මිග චීරියං න සනති
යො සඤ්ඤපඤ්ඤා කපඤ්ඤොව ක්ඛායසී.
2101. න මෙ දයා න විජ්ජනති
බලං කායෙ සමුභතං,
ඤ්ඤාති ච දිසවාන සමබ්බි¹ඵකතො
තස්මා ක්ඛායාමී වනමනි ඵකතො
2102. ඉමස්සුදං යනති දිසොදිසං පුරෙ
භයද්දීතා² ලෙනගචෙවසීනො පුට්ඨි,
තෙදනී සබ්බමම වසනති³ ඵකකො
යඤ්ඤිතා දුපපසභජ්ජ තෙ මයා.
2103. පරිණායකසමපනතා සභිතා ඵකවාදීනො⁴
තෙ මං සමග්ගා නිංසෙය්‍යුං තස්මා තෙසං න පඤ්ඤො⁵.
2104. ඵකොව ඉඤ්ඤ අසුරෙ ජිනාති
ඵකොව සෙතො හනති දිජෙ පසඤ්ඤා,
ඵකොව ව්‍යග්ගො⁶ මිගසඤ්ඤපඤ්ඤො
වරං වරං හනති බලං හි තාදිසං.
2105. නභෙව ඉඤ්ඤ න සෙතො නපි ව්‍යග්ගො මිගාධීපො,
සමග්ගෙ සභිතෙ ඤ්ඤාති ව්‍යග්ගෙ⁷ ච කුරුතෙ වසෙ.
2106. කුමනිලකා සකුණිකා⁸ සබ්බිනො ගණවාරීනො,
සමෙමාදමානා ඵකරක්ඛං උපපතනති ධ්වනති ව⁹
2107. තෙසඤ්ඤා ධ්වමානානං ඵකෙඤ්ඤ අපවක්කති¹⁰,
තඤ්ඤා¹¹ සෙතො නිතාලෙති වෙය්‍යග්ගියෙව සා ගති.
2108. උසස්සාභිනො ජට්ටෙතා¹² උදෙදානාමිසවක්කුතා,
දධී දධීසු පකඛඤ්ඤි මඤ්ඤමානො යඵාපුරෙ.
2109. සාධු සමබ්බුලා ඤ්ඤාති අපි රුක්ඛා අරඤ්ඤජා,
සුකරෙහි සමග්ගෙහි ව්‍යග්ගො ඵකායනො¹³ භතො

1. සමග්ගි - මජ්ඣ., වී.	8. සකුණිකා - මජ්ඣ., සා.
2. භයද්දීතා - මජ්ඣ., සා.	9. දමනතිව - වී.
3. සරනති - වී.	10. අපසකකති - මජ්ඣ.,
4. වාරිකො - අ.	11. තං - වී.
5. තෙසං අපඤ්ඤොව - වී.	12. ජට්ටෙතො - වී.
6. ව්‍යග්ගො - මජ්ඣ., සා.	13. ඵකායානො - මජ්ඣ.,
7. නව්‍යග්ගො සා., ව්‍යග්ගොන - මජ්ඣ.,	

2100. අද ප්‍රාණසාතයෙන් වැළකුණෙහි ද? සවිසන්තට අභය දෙන ලද ද? නුමේ දළ නැද්ද? මෘග බල නැද්ද? සුකර සමූහයා මැදට පැමිණ කුමක් සිතන්නේ ද?

2101. මගේ දළ නැත්තේ නො වෙයි. සිරුරේ ශක්තිය ඇත. සමගි සමපන්නව එක් වූ නැයන් දුටු හෙයින් තනි ව වනයෙහි කල්පනා කරමි.

2102. පෙර මොහු බියපත් වූ වෙන් වෙන් වූ ලෙන් සොයා දිසාවෙන් දිසාවට යති. දන් ඔහු එක්තැන් ව වෙසෙති. මා විසින් අද ඔවුන් මැඩැලන්නට හැකි නො වේ.

2103. නායකයකු ඇති ව එක්සත් වූ සමගි කතා ඇති ඒ සියල්ලෝ මට භීයා කරන්නාහ. එහෙයින් අද මම ඔවුන් නො පතමි.

2104. හුදෙකලා ව ශක්‍රයා අසුරයන් දින යි. හුදෙකලාව උකුස්සා පක්ෂින් නස යි. හුදෙකලා ව ව්‍යාඝ්‍රයා මෘග සමූහයා වෙත පැමිණ වැඩුණු මසැති හොඳ හොඳ උරා මර යි. බලය නම් එබඳු ය.

2105. සමගි වූ නැයන් ඇති ව ව්‍යාඝ්‍රයන් බඳු වූවන් ශක්‍රයා ද වසඟ නො කරන්නේ ය. උකුස්සා ද වසඟ නො කරන්නේ ය. මෘගාධිපති ව්‍යාඝ්‍රයා ද වසඟයෙහි පවත්වා ගන්නට නො හැක්කේ ය.

2106. පිරිවරා ගත් සමූහය සමග හැසිරෙන කුමිභිලක පක්ෂිහු ප්‍රීත වෙමින් එක් වූ ගොඳුරු සොයමින් අහසින් යති.

2107. අහසින් යන ඔවුන්ගෙන් (යම්) කුරුල්ලෙක් ඉවත්ව යේ ද උකුස්සා උෟ පැහැර ගනී. ව්‍යාඝ්‍රයන්ගේ ස්වභාවයන් මෙය යි.

2108. ආමිෂ ලෝලයකු වූ රොදු ඇස් ඇති ජටිලයා විසින් උනන්දු කරන ලද දළ සහිත ව්‍යාඝ්‍රයා පෙර යේ සිතමින් දළ ඇති උරන් වෙත පැන්නේ ය.

2109. නැයන් බොහෝ විම යහපත් වේ. වනයෙහි රැක් බොහෝ විම යහපත් වේ. සමගි වූ උරන් විසින් එක් වරකින් ම ව්‍යාඝ්‍රයා නසනු ලැබී ය.

- 2110. බ්‍රාහ්මණකේච්ච ව්‍යඤ්ඤා උභො හන්ධාන සුකරා,
ආනන්දිනො පමුදිතා¹ මහානාදකේ නාදිසුං.
- 2111. තෙ²සු උදුමෙරමුලසීං සුකරා සුසමාගතා,
තච්ඤං අභිසිඤ්චිංසු කං නො රාජාසි ඉසසරොති.

9. තච්ඤසුකරජාතකං.

- 2112. වාණිජා සමිතිං කඤ්ඤා නානාරට්ඨනො ආගතා,
ධනාහාරා පකකච්ඤිංසු එකං කඤ්ඤාන භාමණිං.
- 2113. තෙ තං කන්හාරමාගමම අපහකඤ්ඤං අනොදකං,
මහානිශ්‍රොධමදුකඤ්ඤං සීතවිජායං මනොරමං.
- 2114. තෙ ච තඤ්ඤා නිසීදිතා තසස රුකඤ්ඤා ජාදියා³,
වාණිජා සමච්චිනොසු බාලා මොහෙන පාරුතා.
- 2115. අඤ්ඤාතෙ⁴ අයං රුකඤ්ඤා අපි වාරි වං සන්දති,
ඉඤ්ඤාසස පුරිමං සාධං මයං ජීන්දම වාණිජා.
- 2116. සා ච ජීනකාව පඤ්ඤා අච්ඤං වාරිං⁵ අනාවිලං,
තෙ තඤ්ඤා නහාකා ච පිච්චිතා ච යාවතිච්ඤිංසු වාණිජා.
- 2117. දුකියං සමච්චිනොසු බාලා මොහෙන පාරුතා,
ඉඤ්ඤාසස දකඤ්ඤං සාධං මයං ජීන්දම වාණිජා.
- 2118. සා ච ජීනකාව පඤ්ඤා යාලිමංසොදනං බහුං,
අපෙසාදවණේණ කුමාසෙ⁶ සිඤ්ඤිං⁷ බීදල සුපියො.
- 2119. තෙ තඤ්ඤා භුකා බාදිතා⁸ යාවතිච්ඤිංසු වාණිජා,
තනියං සමච්චිනොසු බාලා මොහෙන පාරුතා.
- 2120. ඉඤ්ඤාසස පච්ඤිමං සාධං මයං ජීන්දම වාණිජා,
සා ච ජීනකාව පඤ්ඤා නාරියො සමලඤ්ඤාතා.
- 2121. චීච්ච්චිනොහරණං⁹ ආමුත්තමණිකුණඤ්ඤා,
අපිසු වාණිජා එකා නාරියො පණ්ණවිසති.
- 2122. සමනතා පරිකරිංසු¹⁰ තසස රුකඤ්ඤා ජාදියා,
තෙ තාභි පරිවාරෙසුං¹¹ යාවතිච්ඤිංසු වාණිජා.

1. පමොදිතා - මජ්ඣං, සයා.	9. පිච්චිතා - චී.
2. තෙ - මජ්ඣං, සයා.	10. චීච්චිත මජ්ඣං, චීච්චිතා - සයා.
3. ජායයා - මජ්ඣං.	11. පරිවාරිංසු - මජ්ඣං.
4. අලලායතෙ - මජ්ඣං, සයා.	12. පරිවාරෙතා - සයා. පරිවාරෙතා - අට්ඨකරා
5. වාරිච්ච - මජ්ඣං, සයා.	
6. වාරි - මජ්ඣං, සයා.	
7. කුමාසෙ - මජ්ඣං.	
8. සිඤ්ඤිංසු. ලසුපියො මජ්ඣං. - සිඤ්ඤිංසු සුපියො - සයා.	

2110. බ්‍රාහ්මණයා ද ව්‍යාසයා ද යන දෙදෙනා නසා උෂරේ සතුටු වූ ඉතා සතුටු වූ මහානාද පැවැත්වූහ.

2111. දිගුල්ගස මුලා උෂරේ රැස් වූ තෙපි අපගේ අධිපති රජ වඩයි තව්‍යක උරා දඬිමක කළහ.

9. තව්‍යසුකර ජාතක යි.

2112. නොයෙක් රටවලින් පැමිණි වෙළෙන්දෝ රැස් වූ එකකු ප්‍රධානියා ලෙස පත් කොට ධනය ගෙන වෙළඳාමට ගියහ.

2113. ඒ වෙළෙන්දෝ ආහාරයක් ජලයක් නැති කාන්තාරයකට අවුත් මනරම් සිහිල් සෙවණ සහිත මහනුගරුකක් දුටහ.

2114. අවිද්‍යාවෙන් වැසුණ (මනසැති) මෝඩ ඒ වෙළෙන්දෝ නුගරුක් සෙවණෙහි තීද මෙසේ සිතූහ.

2115. වෙළෙඳුනි, මේ ගස තෙත් සහිත සේ ය. ජලය ද වැගිරේ. එහෙයින් ගසේ පළමුවන අත්ත අපි කපමු යි.

2116. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග පවිත්‍ර වූ බොර නො වූ ජලය වැගිරුණේ ය. ඒ වෙළෙන්දෝ කැමැති තාක් ජලය නසා බී සතුටු වූහ.

2117. මෝහයෙන් වැසුණ (මනසැති) මෝඩ ඒ වෙළෙන්දෝ දෙවන වර මෙසේ සිතූහ. අපි ගසේ දකුණු අත්ත කපමුයි.

2118. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග මස් සහිත ඇල්හාලේ බත් ද දිය නුමුසු කිරිබත් වැනි කොමුපිඩු ද අවුළුපත් ද මුං ආදී සුප ද වැගිරුණේ ය.

2119. මොහයෙන් වැසුණ මෝඩ ඒ වෙළෙන්දෝ කැමැති පමණ අනුව කොට තෙවනුව මෙසේ සිතූහ.

2120. වෙළෙඳුනි, අපි මේ ගසේ බටහිර දෙසට ගිය අත්ත ද කපමු යි. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග සැරසුණ ස්ත්‍රීහු වැගිරුණාහ.

2121. එක් එක් වෙළඳකුට විසිතුරු වත් පැළෑටි, මිණි කොඩොල් ආදී අබරණින් සැරසුණ එක් එක් ස්ත්‍රීයක් ද ගැල් නායකයාට පස්විසි ස්ත්‍රී කෙනෙක් ද ලැබිණි.

2122. ඒ රුක් සෙවණ වටා රැස් වූ ඒ වෙළෙන්දෝ ස්ත්‍රීන් සමග රිසි සේ සතුටු වූහ.

518 ජාතකපාළි-පකිණිකතීපාතො

- 2123. වතුසුං සමවිනොතසුං බාලා මොහෙන පාරුතා
ඉඛ්ඛස්ස උතතරං සාඛං මයං ජිඤ්ඤාම වාණිජා.
- 2124. සා ව ජිනතාව පඤ්ඤා මුත්තා වෙච්චියෙ බහු,
රජනං ජාතරුපඤ්ඤා කුතන්තො පාටියානී ව.
- 2125. කාසිකානී ව වසානී උඤ්ඤානෙ ව කම්බලො,
භත තසු භාගෙර බන්ධිතො යාවනිව්ඪංසු වාණිජා.
- 2126. පඤ්ඤාමං සමවිනොතසුං බාලා මොහෙන පාරුතා,
ඉඛ්ඛස්ස මූලං ජිඤ්ඤාම අපි භියොයා ලභාමසෙ.
- 2127. අච්ච්ච්චි සසුවාහො යාවමානො කතඤ්ඤාලී,
නිග්‍රොධො කිං අපරජ්ඣාට්ඨා වාණිජා හඤ්ඤාමසු භෙ.
- 2128. වාරිද පුරිමා සාඛා අත්තපානං ව දක්ඛිණා,
නාරිද පච්ඡිමා සාඛා සබ්බකාමෙ ව උතතරා.
නිග්‍රොධො කිං අපරජ්ඣාට්ඨා වාණිජා හඤ්ඤාමසු භෙ.
- 2129. යස්ස රුක්ඛස්ස ජායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
න තස්ස සාඛං හඤ්ඤාය්‍ය මිත්තදුබ්බො හිං පාපතො
- 2130. තෙ ව තස්ස අනාදිතො එකස්ස වචනං බහු,
නිසීකාහි කුරාරිහි මූලතො තං උපකකමු.
- 2131. තතො නාගා නිකම්මිංසු සත්තඤ්ඤා පණ්ණවිසති,
ධනුග්ගහානං නිසතා ජසභයා ව වම්මිනො.
- 2132. එතෙ හනට්ඨං බසුට්ඨං මා වො මුඤ්ඤාසු ජීවිතං,
ඨපෙසුතා සසුවාහං සබ්බෙ භසම්මරොට්ඨ භෙ.
- 2133. තසමා හි පණ්ණිනො පොසො සම්පස්සං අසුමනනො.
ලොභස්ස න වසං ගච්ඡිතං හතොය්‍යාදි සතං මනං.
- 2134. එතමාදිනවං ඤාතො තණ්හා දුක්ඛස්ස සම්භවං,
වීතනණ්හො අනාදතො සතො භික්ඛු පරිබ්බපෙති.

10. මහාවාණිජජාතකං.

- 1. කම්බලා - මජ්ඣ., සා.,
- 2. නිග්‍රොධො කිං අපරජ්ඣාට්ඨා - මජ්ඣ., සා., ව.
- 3. නිග්‍රොධො - මජ්ඣ.
- 4. මිත්තදුබ්බො - මජ්ඣ.
- 5. හතොය්‍යාදි සතං - මජ්ඣ.

2123. මෝහයෙන් වැසුණ මෝඩ වෙළෙන්දෝ සතරවෙනු ව මෙසේ සිතූහ. මේ ගසේ උතුරු දෙසට ගිය අත්ත ද අපි කපවු සි.

2124. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග මුතු වෙරළමිණි රත්, රිදී, ඇතුන් පිට අතුරන පලස් හා ලොම්මුවා පසතුරුණු ද වැගිරුණේ ය.

2125. තවද කපි සඵ උද්දියාන නමැති කම්බිලි (පොරෝනා) ද වැගිරුණේය. ඒ වෙළෙන්දෝ කැමැති පමණ එහි බැඳ (තබා) සතුටු වූහ.

2126. මෝහයෙන් මුළා වූ නුවණ රහිත වූවෝ අපි මේ ගසේ මුල කපමු. වැඩියක් වස්තුව ලබන්නෙමු යි සිතූහ.

2127. වෙළෙඳුනි, ඔබට යහපතක් වෙවා යි ඇදිලි බැඳූ යදිමින්, කවර හෙයින් නුගරුකට අපරාධ කරන්නහු ද යි (අසමින්) සාර්ථවාහක තෙම (ඊට පිරුද්ධ ව) නැගී සිටියේ ය.

2128. වෙළෙඳුනි, ඔබට යහපතක් වෙවා. මේ ගසේ පෙර දිග අත්ත ජලය ද දකුණු දිග අත්ත කෑම බීම ද පැසුළු දිග අත්ත ස්ත්රීන් ද උතුරු දිග අත්ත කැමැති හැම දේ ද දුන්නා ය. මේ නුගරුකට කවර හෙයින් අපරාධ කරවු ද?

2129. යම් රුකක්හුගේ සෙවණෙහි හිඳුනේ ද හෝනේ ද (සත්පුරුෂයා) ඒ ගසේ අතු නො කඩන්නේ ය. මිත්‍රදෝෂිකම ලාමක ය.

2130. බොහෝ වෙළෙන්දෝ ඔහුගේ කීම නො පිළිගෙන මුවහත් පොරෝවලින් ඒ ගස මුලින් ම කපන්නට පටන්ගත්හ.

2131. ඉක්බිති සටන් සඳහා සැරැසි ගත් නාගයෝ විසිපස් දෙනෙක් ද දුනු ඊ ගන්නෝ තුන්සිය දෙනෙක් ද යුද්ධසෑවට ඇඳ ගන්නෝ සය දහසක් ද නික්මුණහ.

2132. මොවුන් නසවු, බිඳිවු, මොවුන්ගේ ජීවිත නො හරිවු, ගැල් නායකයා හැර ඔවුන් හැම අළු කරවු.

2133. එ හෙයින් නුවණැති පුරුෂයා කමාගේ අභිවෘද්ධිය දක්නේ ලොහයේ වසහයට නො යන්නේ ය. ලොහ සහිත සතුරු සිත නසන්නේ ය.

2134. තණ්හාව නියා දුක් හටගන්නේය යි මේ දොෂය දැනූ, පහ කළ තණ්හාව ඇත්තේ, තණ්හාවෙන් කිසිවක් නො ගන්නෙක් ව සිහි ඇති භික්ෂු තෙම වසන්නේ ය.

10. මහාවාණිජ ජාතක යි.

- 2135. අබ්බුතො වත ලොකස්මිං උපපජ්ඣී ලොමභංසනො,
දිබ්බො රජො පාතුරහු වෙදෙහසස යසසස්සිතො.
- 2136. දෙවපුත්තො මහිඤ්ඤිකො මාතලී දෙවසාරථී,
නිමනනයිසු රාජානං වෙදෙහං මීථීලග්ගහං.
- 2137. එහිමං රථමාරුඤ්ඤ රාජසෙට්ඨ දිසමපනී,
දෙවා දස්සනකාමා නෙ තාවතීංසා සඉඤ්ඤා.
සරමානා හි නෙ දෙවා සුධම්මායං සමච්ඡරෙ.
- 2138. තතො ච රාජා සාධිතො පමුඛො රථමාරුහි,
සහස්සයුත්තං අභිරුඤ්ඤ අගා දෙවානසන්ධිකෙ
තං දෙවා පච්චනඤ්ඤිසු දිස්වා රාජානමාගතං.
- 2139. යවාගතං නෙ මහාරාජ අජො නෙ අදුරාගතං,
නිසීදදනී රාජීසී දෙවරාජස්ස සන්තිකෙ.
- 2140. සකෙකාපි පච්චනඤ්ඤිසු වෙදෙහං මීථීලග්ගහං,
නිමනනයි ච කාමෙහි ආසනෙන ච වාසවො.
- 2141. සාධු ඛොසි අනුපපත්තො ආවාසං වසවකන්තං,
වස දෙවෙසු රාජීසී සබ්බකාමසමීඤ්ඤිසු
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ඤ කාමෙ අමානුසෙ.
- 2142. අහං පුරෙ සග්ගගතො රමාමී
නච්චිති ගීතෙහි ච වාදිතෙහි,
සොදනී අජජ න රමාමී සග්ගෙ
ආයුං නු ඛිණො මරණං නු සන්තිකෙ
උදයු මුලෙහාස්ම ජනීඤ්ඤෙට්ඨ.
- 2143. නවායු ඛිණං මරණං නෙ දුරෙ
නවාපි මුලෙනා නරචිරිය¹ සෙට්ඨ,
තවඤ්ඤි පුඤ්ඤනී පරික්කකානී
යෙසං විපාකං ඉධ වෙදයිජො.
- 2144. වස දෙවානුභාවෙන රාජසෙට්ඨ දිසමපනී,
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ඤ කාමෙ අමානුසෙ.

1. නරචිර - මජ්ඣං.
2. නචි - මජ්ඣං.

2135. ලෝකයෙහි ඒකාන්තයෙන් ම ලොවුදහ ගන්වන්නා වූ පුදුම උපදවන්නා වූ දෙයක් උපන්නේ ය. (පහළවිය) යසස් ඇත්තා වූ වෙදෙහ රජුට දිව්‍ය රථයක් පහළ විය.

2136. දිව්‍ය රථාවාය්‍ය වූ මහත් සාදාසී ඇත්තා වූ මාතලී දිව්‍ය පුත්‍රයා මියුලු නුවර අධිපති වූ සාධිත රජුට ආරාධනා කෙළේ ය.

2137. දිසාධිපති වූ ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමනි, එතු මැනැවි. මේ රියට නගින්නේ මැනැවි. ශක්‍රයා සහිත තවතිසා දෙවි ලොවැ දෙවියෝ ඔබ දකින්නට කැමැත්තෝ ය. ඒ දෙවියෝ (ඔබ) සිහි කරමින් ම සුදම දෙවි සබේ සිටිති.

2138. ඉක්බිති සාධිත රජ තෙමේ උතුම් රියට නැංගේ ය. දහසක් අසුන් යෙදූ රියට නැග දෙවියන් වෙත ගියේ ය. දෙවියෝ පැමිණි රජු දැක සතුටු වූහ.

2139. මහරජ ඔබේ යහපත් පැමිණීමකි. තවද අපේ සමීපයට පැමිණීමකි. ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමනි, දෙවරාජයා සමීපයේ හුන මැනවි.

2140. මියුලු නගරයට අධිපති වෙදෙහ රජ (සමග) ශක්‍රයා ද සතුටු විය. ශක්‍රයා කාමසම්පත්තියෙන් ද ආසනයෙන් ද (රජු) පැවැරී ය.

2141. රජතුමනි, කාම සම්පත් දිය වසභයෙහි පවත්වන දෙවියන් වසන තැනට පැමිණීම යහපත් වෙයි. කාමසම්පත් සියල්ල දියුණුව පවතින දෙවියන් අතර වාසය කරව. තවතිසා දෙවියන්ට ඇති මිනිසුන්ට නො ලැබෙන කාමයන් අනුභව කරන්න.

2142. සක්දෙවිඳුනි, පෙර මම දෙවිලොවට පැමිණ නෘත්‍ය ගීතයෙන් හා වාද්‍යයෙන් සිත රමණය කෙළෙමි. ඒ මම අද දෙවිලොව නො ඇලෙමි. (මගේ) ආයුෂ ගෙවුණේ ද මරණය ළංවුයේ ද නැතහොත් මුළු වූයේම ද?

2143. උතුම් නරවිරුවාණෙනි, ඔබගේ ආයුෂ ගෙවුණේ නො වෙයි. ඔබේ මරණය දුර ය. ඔබ මුළු වූයෙහි ද නො වේ. යම් පුණ්‍ය කම්යක් නිසා මෙහි සැප වින්දයුතු ද ඔබගේ ඒ පින් මද වූහ.

2144. දිසාධිපති රජතුමනි, දේවානුභාවයෙන් මෙහි වාසය කරව. තවතිසා වැසි දෙවියන්ට අයිති වූ මිනිසුන්ට නො ලැබෙන කාමයන් අනුභව කරන්න.

522 ජාතකපාළි-පකිණ්ණකථිපාතො

2145. යථා යාවිතකං යානං යථා යාවිතකං ධනං,
එවං සමපදමෙවෙනං යං පරතො දනපච්චයා.
2146. නවාහමෙනං ඉච්ඡාමී යං පරතො දනපච්චයා,
සයං කතාන්ති පුඤ්ඤාන්ති තමෙම ආවෙණිකං ධනං.
2147. සොහං ගණ්ඨා මනුසෙසසු කාභාමී කුසලං බහුං,
දනෙන සමචරියාය සංයමෙන දමෙන ව.
යං කන්ධා සුඛිතො ගොති න ව පච්ඡානුනසාති.
2148. ඉමානි තාන්ති ඛෙක්ඛාන්ති ඉමං නික්ඛං සුඤ්ඤචලං¹,
ඉමා නා හරිතා නුපා² ඉමා නජෙජා සචන්තිසො.
2149. ඉමා නා පොඤ්ඤාමෙවො රමමා වසන්තාචාකුපකුජිතා,
මඤ්ජලකෙහි³ සඤ්ජනතා පදුමුපලකෙහි ව
යසසිමානි මමාසිංසු කිත්තු තෙ දිසතං ගතා.
2150. තාන්තිධා ඛෙක්ඛාන්ති සො භුමිභාගො
තෙ ආරාමා තෙ වන මෙ පචාරා⁴,
තමෙව මඤ්ඤං ජනතං අපසස්සතො
සුඤ්ඤච මෙ නාරද ඛායතෙ දියා.
2151. දිට්ඨා මයා වීමානාන්ති ඔභාසෙනාතා⁵ චතුඤ්ඤා,
සමමුඛා දෙවරාජස්ස නිදසානඤ්ඤා සමමුඛා.
2152. වුජ්ඣං මෙ භවනං දිබ්බං⁶ යුක්තා කාමා අමානුසා,
තාවතිංසෙසු දෙවෙසු තිබ්බකාමසම්ඤ්ඤා.
2153. සොහං එතාදිසිං දිසවා⁷ පුඤ්ඤාය⁸ මහි ඉධාගතො,
ධම්මමෙව චරිස්සාමී නාහං රජෙජන අජ්ඣිකො.
2154. අදණ්ඨාවචරං මඤ්ඤං සමමාසමුද්ධාදෙසිතං,
තං මඤ්ඤං පච්චජ්ජිස්සං යෙන ගච්ඡන්ති සුඛධතා⁹ති.

11. සාධිනජාතකං¹.

1. සකුණ්ඩලං - මජ්ඣිම., ස. 1.
2. නොපා - වී.
3. මණ්ඩල - ස. 1.
4. තාන්ති - මජ්ඣිම., ස. 1.
5. තෙ යෙව ආරාම වනාති සඤ්චරා - මජ්ඣිම., තෙ යෙව ආරාම වසුපචාරා - ස. 1.
6. ඔභාසෙනා - මජ්ඣිම., ස. 1.
7. දිට්ඨං - මජ්ඣිම., ස. 1.
8. භීතා - මජ්ඣිම., ස. 1.
9. සාධින රාජ - ස. 1.

2145. ඉල්ලා ගත් යානය යම්සේ ද ඉල්ලා ගත් ධනය යම්සේ ද, අනුන් දුන් පිනෙන් යමක් ලබා නම් එද මෙසේ දකුණු ය.

2146. අනුන් දුන් නිසා යමක් ලැබේ ද එය මම නො කැමැත්තෙමි. තමා කළ පින් වේ ද එය මට උරුම ධනය යි.

2147. ඒ මම මිනිසුන් අතරට ගොස් දන් දීමෙන් ද කායාදී ආරක්ෂයෙන් කරන පාපයෙන් වැළැකූ හික්මීමෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද යුක්ත වූ යමක් කොට සැපවත් වෙමි ද පසුව නො තැවෙමි ද එබඳු බොහෝ කුසල් කරන්නෙමි.

2148. මේ ඒ භූමිභාගයෝ වෙති. මනා බියෝකොටු සහිත දිය සොරොව් ද වෙයි. මේ ඒ නිල්පැහැති දිය සහිත බිම් ය. මේ ගලායන නදී ද වෙත්.

2149. සක්වා ලිහිණින් පවත්වන මධුර නාද නිසා මනරම් වූ හෙල්මැල්ලෙන් හා පියුම් උපුල් වලින් ගැවැසී මේ පොකුණු වෙත්. මා හා හැසුරුණු යම් කෙනෙක් මේ තැනට ප්‍රිය කළෝ ද ඔහු කවර දෙසකට ගියාහු ද?

2150. මේ උයනේ කෙන් ද බිම් කොටස් ද උයන් වතු ද වෙති. මේ වනයේ වාසයාන ද වෙත්. ඒ පිරිවර ජනයා නො දක්නා මට සියලු දිසාවන් හිස් වූ සේ වැටහේ.

2151. සක්දෙවරප හමුවේ ද අනෙක් දෙවියන් හමුවේ ද සතර දිසාවන්හි ද බබළන විමානයෝ මා විසින් දක්නා ලදහ.

2152. සියලු කාමසම්පන්නියෙන් සමෘද්ධ වූ තව්නිසා දෙව් ලොව දිව්‍යවිමානයෙක මාගේ විසීම විය. මනුෂ්‍යයන්ට අයත් නො වූ කම්සැප අනුභව කරන ලදී.

2153. ඒ මම මේ බඳු දෙවියැප දෑක පින් කරනු සඳහා මෙහි ආවෙමි මම කුඹලධම්මන්හි හැසිරෙමි. රාජ්‍යයෙන් ප්‍රයෝජන නැත්තෙක්මි.

2154. යම් මගෙකින් සම්මා සම්බුදුවරු ගමන් කෙරෙත් ද සර්වඥයන් වහන්සේ දෙසු, බහා තැබූ දඹු හා සත් ඇතියන් යායුතු ඒ ආයඹ අභවාංගික මාර්ගය මමත් පිළිපදින්නෙමි.

11. සාධිත ජාතක යි.

524 ජාතකපාළි-පකිණිකතීපාතො

2155. රාජා අවොච විදුරා¹ ධම්මකාමො යුධිට්ඨිලො,
 බ්‍රාහ්මණො විදුර පරියෙස සීලවනො ඛ්‍රස්සුතො.
2156. වීරතෙ මෙථුනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යුං² හොජනං,
 දකඛිණං සම්ම දස්සාම යඤ්ච දිනනං මහපථලං.
2157. දුලලහා බ්‍රාහ්මණා දෙව සීලවනො ඛ්‍රස්සුතා,
 වීරනා මෙථුනා ධම්මා යෙ තෙ භුඤ්ජය්‍යුං හොජනං.
2158. දස ඛුට්ඨ මහාරාජ යා නා බ්‍රාහ්මණජාතියො,
 තෙසං වීභඛං වීචයං විඤ්චරෙන සුඤ්ඤාභි මෙ.
2159. පසිඛ්ඛතෙ ගහෙඤාන පුණ්ණි මූලසස සංවුතෙ,
 ඔසධියො³ ගජේතති නභායතති ජපතති ච.
2160. කිකිච්ඡකසමා රාජ තෙපි වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා,
 අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
2161. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා⁴ (ඉතිරාජාකොරවොයා)
 න තෙ වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා
 අඤ්ඤපි විදුර පරියෙස
 සීලවනො ඛ්‍රස්සුතො.
2162. වීරතෙ මෙථුනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යුං හොජනං,
 දකඛිණං සම්ම දස්සාම යඤ්ච දිනනං මහපථලං.
2163. කිංකිණිකායො⁵ ගහෙඤාන සොසෙතති පුරතොපි තෙ,
 පෙසනානිපි ගච්ඡතති රථවරියාසු සිකඛරෙ.
2164. පරිවාරකසමා රාජ තෙපි වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා,
 අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
2165. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා (ඉතිරාජා කොරවොයා,
 න තෙ වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා
 අඤ්ඤ විදුර පරියෙස
 සීලවනො ඛ්‍රස්සුතො.

1. විදුරා - මජ්ඣ., ස.ස.
 2. භුඤ්ජය්‍යු - ස.ස.
 3. කායෙ - මජ්ඣ., ස.ස.
 4. බ්‍රහ්මඤ්ඤා - ස.ස., බ්‍රාහ්ම - මජ්ඣ.
 5. කිංකිණිකායො - වී., කිංකිණිකා - ස.ස.,

2155- 2156. පින් කැමැති සුධිට්ඨිල රජ තෙම විධුර පඬි-
තුමාට මෙසේ කීය. විධුර පඬිතුමාණෙනි, යමෙක් මගේ බොජුන්
බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණේවේ ද, සිල්වත් බහුශ්‍රැත
බ්‍රාහ්මණයන් සොයව. යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන්
දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2157. දේවයන් වහන්ස, යම් කෙනෙක් ඔබේ බොජුන්
බුදින් ද එසේ වූ සිල්වත් බහුශ්‍රැත මෙවුන්දම් සෙවීමෙන්
වැළැකුණ බමුණෝ දුලබ වෙත්.

2158. මහරජ, යම් බමුණුකුල දහයක් වේ ද ඔවුන්ගේ
විභාගය මා විසින් සොයන ලදී. එය විස්තර වශයෙන් අසනු
මැනැව්.

2159. ඇතැම් බමුණෝ අවුරන ලද මුදල් පිඬ වූ පසුම්බි
ගෙන බෙහෙත් ද්‍රව්‍ය ඔතා දෙති. නාවනි, මතුරු ජප කිරීම ද
කරති.

2160. මහරජ, වෙදුන් හා සමාන වුව ද ඔවුහු බමුණෝ
යයි කියනු ලබන්. මහරජ, ඔවුහු වෙද බමුණෝ වෙති යි
කියන ලද ය. එබඳු බමුණන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද?

2161. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ
තෙම කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. මිත්‍රය,
සිල්වත් බහුශ්‍රැත වූ වෙනත් බමුණන් සොයව.

2162. යමෙක් මාගේ බොදුන් බුදින් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන්
වැළැකුණු ද යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය
මහත් පල වේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2163. ඔවුහු රජු සහ ඇමැති ආදීන් ඉදිරියේ කුළුතලම්
වයති. පණිවිඩ ගෙන යන්. රට ශිල්ප ආදියෙහි පුහුණු කරවන්.

2164. රජතුමනි, සේවකයන් සමාන ඔවුහු බමුණෝ යයි
කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු සේවක බමුණෝ වෙති. එබඳු
බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2165. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ තෙම
කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඬිතුමනි,
සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2166. වීරනෙ මෙටුනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං භොජනං,
දකඛිණං සමම දස්සාම යඤ්ඤිතං මහස්ථලං.
2167. කමණ්ඩලං ගහෙඤාන වංකදණ්ඩඤ්ච බ්‍රාහ්මණා,
පච්චුපෙසසනනී රාජානො ගාමෙසු නිගමෙසු ව.
නාදිනෙත වුට්ඨභිස්සාම ගාමඤ්ච ව වනමභී ව.
2168. නිග්ගාහකසමා රාජ නෙපි වුවවනනී බ්‍රාහ්මණා,
අකඛාතා නෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2169. අපෙතා නෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉති රාජාකොරවොයා),
න නෙ වුවවනනී බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤා විධුර පරියෙස සීලවනො ඛුසුසුතෙ.
2170. වීරනෙ මෙටුනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං භොජනං,
දකඛිණං සමම දස්සාම යඤ්ඤිතං මහස්ථලං.
2171. පරුළුභකච්ඡ නබලොමා¹ පඤ්ඤානං රජසක්ඛරා,
ඔකිණිණං රජරෙණුභී යාවකා විචරනනී නෙ.
2172. බාණුසාතසමා රාජ නෙපි වුවවනනී බ්‍රාහ්මණා,
අකඛාතා නෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2173. අපෙතා නෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉතිරාජාකොරවොයා),
න නෙ වුවවනනී බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤා විධුර පරියෙස සීලවනො ඛුසුසුතෙ.
2174. වීරනෙ මෙටුනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං භොජනං,
දකඛිණං සමම දස්සාම යඤ්ඤිතං මහස්ථලං.
2175. හරිටකං² ආමලකං අඹං³ ජමබ්බිවිභීටකං,
ලබ්බුජං දනාපොණානී බෙලුවා බදරානී ව.
2176. රාජායතනං උච්ඡුපුටං ධුමනෙත්තං මධුඅඤ්ජනං.
උච්චාවචානී පණියානී විපණෙත්තී⁴ ජනාධිප.
2177. වාණිජකසමා රාජ නෙපි වුවවනනී බ්‍රාහ්මණා,
අකඛාතා නෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2178. අපෙතා නෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉති රාජාකොරවොයා)
න නෙ වුවවනනී බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤා විධුර පරියෙස සීලවනො ඛුසුසුතෙ.

1. නබා - මජ්ඣ.
2. හරිතකං - ස්‍යා.
3. අඹං ජමබ්බි විහෙදකං - මජ්ඣ, ඥා.
4. විකඛිණනී - මජ්ඣ, ස්‍යා.

2166. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුද්ධි ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයෙකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2167. මහරජ ඇතැම් බමුණෝ කෙණ්ඩියක් හා වක්දණ්ඩක් ගෙන ගම් නියමගමිනි ද රජුන් වෙත ද එළඹෙත්. (යැදී දෙය) නුදුන් කලැ, ගමෙහි වුව ද වෙනෙහි වුව ද නො නැගීටිමු යයි ඉද ගනිති.

2168. මහරජ. (තමාට) නිශා කර ගන්නා ඔවුහු ද බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු ද මා විසින් කියන ලද ය. එබඳු බමුණන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද.

2169. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ තෙම කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතුමනි, සිල්වත් බහුග්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2170. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුද්ධි ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2171. බෙහෙවින් වැඩි ගිය කිසිලි ලෝම සහ නිය ඇති මැලියම් සහිත දත් ඇති දුට්ඨලෙන් ගැවැසි තීප් ඇති දුලි සහිත ඒ බමුණෝ යදීමින් හැසිරෙති.

2172. මහරජ අපවිත්‍ර සිරුරු ඇති හෙයින් දගිය කණු සමාන ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු යාවක මුත්මණ යයි කියති. එ බඳු ඔවුන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද?

2173. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතුමනි, සිල්වත් බහුග්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2174. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුද්ධි ද. මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙක (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2175. (මහරජ) යමෙක් අරඵ නෙල්ලි අඹ දඹ බුළු දෙල් දහැටි බෙලි හා වෙබර ද,

2176. කිරිපලු ද උක් හා එම පැණි ද දුම්කෝව ද මි හා අඳුන් ද යන ලොකු කුඩා වෙළෙඳ බඩු විකුණත් ද.

2177. මහරජ, වෙළෙඳුන් සමාන ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු වෙළඳ බමුණෝ යයි කියන ලද. එබඳු ඔවුන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද?

2178. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතුමනි, සිල්වත් බහුග්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

528 ජාත්‍යන්තර-පක්ෂිණිකවිජානන

- 2179. විරතෙ මෙච්ඡනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍යං භොජනං,
දක්ඛිණං සමම දසසාම යත් දිනනං මහපථලං.
- 2180. නික්ඛන්තභික්ඛං¹ භුඤ්ජන්ති ගාමෙසෙට්ඨකෙ පුරොභිතා,
බහු තෙ² පටිපුච්ඡන්ති අණ්ඩවෙජද නිලඤ්ජකා³
පසුපි තත් භඤ්ඤන්ති මභිසා සුකරා අජා.
- 2181. ගොසාතකසමාවාරා තෙපි චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා,
අසඛිතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
- 2182. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉති රාජා කොරවොයා)
න තෙ චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤා විධුර පරියෙස සිලවනොත බහුසසුතෙ.
- 2183. විරතෙ මෙච්ඡනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍යං භොජනං,
දක්ඛිණං සමම දසසාම යත් දිනනං මහපථලං.
- 2184. අසිවච්චං ගහෙත්වාන බග්ගං පඤ්ඤාන බ්‍රාහ්මණා,
වෙසසපරෙසු තිට්ඨන්ති සත්ථං අබ්බාහයන්තිපි.
- 2185. සමා ගොපනිසාදෙභි තෙපි චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා,
අසඛිතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
- 2186. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉති රාජා කොරවොයා,
න තෙ චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා
අඤ්ඤා විධුර පරියෙස සිලවනොත බහුසසුතෙ.
- 2187. විරතෙ මෙච්ඡනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍යං භොජනං,
දක්ඛිණං සමම දසසාම යත් දිනනං මහපථලං.
- 2188. අරඤ්ඤා කුට්ඨං කත්වා කුට්ඨානි කාරයන්ති තෙ,
සසම්ප්‍රාපෙර බාධෙත්ති ආගොධා මච්ඡකච්ඡපං.

1. නික්ඛන්ත භික්ඛං - මජ්ඣං.
2. බහුතෙ - මජ්ඣං.
3. අණ්ඩවෙජදනි ලඤ්ජකා - මජ්ඣං.

2179. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2180. ගම්වලා පුරොහිතයෝ වී නිරන්තර භික්ෂාව ලබා ගෙන බුදින්. බොහෝ දෙනා නැකැත්, සුඛ මොහොත් සහ මහල් පුරොහිතයන් විවාරත්. ඔවුහු කුලී ගෙන හරකුන්ගේ අණවෙස්ද කිරීමත් උන්ගේ වෙද ලකුණු නැබීමත් කරති. ඔවුන්ගේ නිවාසයන්හි මී උරු, එළු යන සිවුපාවෝ මරනු ලැබෙත්.

2181. ගවසාතකයන් සමාන හැසිරීම ඇති ඔවුහු ද බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2182. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතමනි, සිල්වත් බහුග්‍රාහ වෙනත් බමුණන් සොයව.

2183. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (මෙබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2184. මහරජ, ඇතැම් බමුණෝ කඩු පළඟ දරා කඩුව අතින් ගෙන වෙළෙඳුන් යන මාර්ගයන්හි සිටිති. වෙළෙඳුන්ගෙන් මුදල් ගෙන සොරුන් වෙසෙන වනයෙන් ගැල් තරණය කරවති.

2185. ගෝපාලයන් ද ගම් පහරන සොරුන් ද සමාන ඔහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2186. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලබති, විධුර පඩිතමනි, සිල්වත් බහුග්‍රාහ වෙනත් බමුණන් සොයව.

2187. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2188. ඇතැම් බමුණෝ වනයෙහි කුටියක් තනාගෙන වෙසෙමින් මලප්‍රඬු අටවත්. ගොයින් ඇතුළු සාවුන් බලලුන් සහ මස්කැස්බන් පෙළුන්.

530 ජාතකපාළි-පකිණ්ණකනිපාතො

- 2189. ලුද්දකා තෙ මහාරාජ තෙපි වුවවනති බ්‍රාහ්මණ,
අකබාතා තෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
- 2190. අපෙනා තෙ බ්‍රහ්මණ්ණ (ඉති රාජා කොරවොයා,
න තෙ වුවවනති බ්‍රාහ්මණා
අණ්ණෙ විධුර පරියෙස සිලවනොත බ්‍රහ්මසුතෙ.
- 2191. වීරතෙ මෙඋනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං හොජනං,
දකඛිණං සම්ම දස්සාම යත් දිනං මහපථලං.
- 2192. අණ්ණෙ ධනස්ස කාමාභි හෙට්ඨාමණ්ණෙ පසකඛිතා,
රාජානො උපරි නභායනති සොමයාගෙ උපට්ඨිතෙ.
- 2193. මලමජ්ජකසමා රාජ තෙපි වුවවනති බ්‍රාහ්මණා,
අකබාතා තෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
- 2194. අපෙනා තෙ බ්‍රහ්මණ්ණ (ඉති රාජා කොරවොයා,
න තෙ වුවවනති බ්‍රාහ්මණා
අණ්ණෙ විධුර පරියෙස සිලවනොත බ්‍රහ්මසුතෙ.
- 2195. වීරතෙ මෙඋනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං හොජනං,
දකඛිණං සම්ම දස්සාම යත් දිනං මහපථලං.
- 2196. අඤ්චි බ්‍රාහ්මණා දෙව සිලවනොත බ්‍රහ්මසුතා,
වීරතා මෙඋනා ධම්මා යෙ තෙ භුඤ්ජය්‍යං හොජනං.
- 2197. එකණ්ණෙ හතං භුඤ්ජනති න ච මජ්ජං පිවනති තෙ,
අකබාතා තෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
- 2198. එතෙ චො බ්‍රාහ්මණා විධුර සිලවනොත බ්‍රහ්මසුතා,
එතෙ විධුර පරියෙස බ්‍රහ්මණෙ තෙ නිමනායාති.

12. දසබ්‍රාහ්මණජාතකං.

2189. මහරජ, ඔවුහු වැද්දෝ වෙති. (එහෙත්) බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2190. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විදුර පඩිතුවනි, සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2191. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2192. ධනය කැමැති වෙනත් බමුණෝ රනින් ඇඳන් තනවා එහි යටු හොවිති. සෝම යාගය පැමිණි කලා රජවරු ඇඳ මත්තේ සිටු ජලස්නානය කරති. (ජලස්නානයෙන් පසු ඇඳන් බමුණන් සතු වේ.)

2193. මහරජ, නැහැවියන් වැනි ඔහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2194. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විදුර පඩිතුවනි, සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2195. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2196. දේවයන් වහන්ස, යම් කෙනෙක් ඔබගේ බොජුන් වළඳන් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු සිල්වත් බහුශ්‍රැත වූ බමුණෝ ඇත්තාහු ය.

2197. (උන්වහන්සේ) එක් බතක් (එක වෙලක්) පමණක් බුදිති. මත් පැන් පානය නො කරති. කියන ලද එබඳු ඒ උතුමන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද.

2198. විදුර පඩිතුවනි, මුත් වහන්සේ සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ බමුණෝ වෙති. විදුර පඩිතුවනි, මොවුන් වහා සොයව. උන්-වහන්සේ ආරාධනා කරව.

12. දසබ්‍රාහ්මණ ජාතක යි.

532 ජාතකපාළි-පකිණිකතීපාතො

2199. සුඛුමාලරූපං දීඝචාන¹ රටඨා විචනමාගතං,
කුටාගාරවරූපෙතං මහාසයනමුපාසිතං,²
2200. තස්ස තෙ පෙමකෙතාහං අදසිං ඛඬි³මොදනං,
සාලිනං විචිතං හත්තං සුචිං මංසුපසෙවනං.
2201. තං කං හත්තං පටිග්ගඤ්ඤා ආභමණස්ස අපාපසි⁴,
අභතානං අනාසිකාන කොසං ධම්මො නමඤ්ඤි තෙ.
2202. ආචරියො ආභමණො මඤ්ඤා කිච්චාකිච්චෙවසු ව්‍යාවටො,
ගරු ව ආමනනතීයො දකුමරහාමී හොජනං.
2203. ආභමණඤ්ඤා පුච්ඡාමී ගොතමං රාජසුචිතං,
රාජා තෙ හත්තං පාදසි සුචිං මංසුපසෙවනං.
2204. තං කං හත්තං පටිග්ගඤ්ඤා ඉසිස්ස හොජනං අද,
අඛෙත්තඤ්ඤාසි දුතස්ස කොසං ධම්මො නමඤ්ඤි තෙ.
2205. හරාමී පුත්තෙ දුරෙ ව සරෙසු ගටිතො අහං,
භුඤ්ඤා මානුසකෙ කාමෙ අනුසාසාමී රාජිනො.
2206. ආරඤ්ඤාකස්ස ඉසිනො විරරත්තං තපස්සිනො,
වද්ධස්ස⁵ භාවිතත්තස්ස දකුමරහාමී හොජනං.
2207. ඉසිඤ්ඤාසි පුච්ඡාමී කිසං ධම්මාසච්ඡිතං,
පරුලාභකච්ඡනඛලොමං පඤ්ඤානං රජස්සිරං.
2208. එකො අරඤ්ඤා විහරසි⁶ නාවකඛබ්බි ජීවිතං,
භිකුච්චි තෙන තයා සෙයොසා යස්ස කං හොජනං අද.
2209. ඛණ්ඩානුකල්පමානී බ්ලාලිතකඤ්ඤානී ව,
ධුතං සාමාකතීවාරං සඤ්ඤාරියං⁷ පසාරියං,
සාරියං⁸-මජ්ඣං, ස. සංභාරියං, පභාරියං - සතා.

1. දීඝවා - මජ්ඣං.
2. මුඛපාවිතං - මජ්ඣං.
3. වධ්ඨ - මජ්ඣං.
4. අදසසි - මජ්ඣං.
5. මුඛසා - සතා, මුඛස්ස - මජ්ඣං.
6. විහාරියං - මජ්ඣං.
7. ඛණ්ඩානුකල්ප - මජ්ඣං.
8. සාරියං-මජ්ඣං, ස. සංභාරියං, පභාරියං - සතා.

2199. මහඟු කුළුගෙවල්හි වුසු මහඟු සිරි යහන් ඇසුරු කළ (සයනය කළ) රජතුමා රාජ්‍යය හැර දමා ප්‍රත්‍යන්තයට පැමිණි බව දැක,

2200. ඒ ඔබ වහන්සේට ප්‍රේමයෙන් මම සොයාබලා පවිත්‍ර කළ ඇල් යාලෙන් පිසූ, රසමසවුලෙන් යුතු උතුම් බක දුන්නිමි.

2201. ඔබ වහන්සේ ඒ බක පිළිගෙන අනුභව නො කොට බමුණාට දුන්හ. රජතුමනි, ඔබට නමස්කාර වේවා. මේ කිනම් ධර්මයක් ද?

2202. මේ බමුණා මාගේ ආවායඹවරයා වේ. මාගේ කුඳු මහත් කටයුතුවල යෙදුණෙකි. ගරු කටයුත්තෙකි. මා දුන් දෙය ගන්නට සුදුස්සෙකි. එසේ හෙයින් හෝජනය දෙන්නට සුදුසු වෙමි.

2203. දැන් මම ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි වූ රාජ පුජිත බමුණා විචාරමි. රජතුමා ඔබට රසමසවුලෙන් යුතු ව පවිත්‍ර බක දුන්නේ ය.

2204. ඔබ ඒ බක පිළිගෙන ඉසිවරයාට දුන්හ. ඔබ දනයට කෙන නො වේ යයි දන්නෙහි ද? ඔබට නමස්කාර වේවා, මේ කිනම් ධර්මයක් ද?

2205. ගිහිගෙයි බැඳුණු මම අඹුදරුවන් පෝෂණය කරමි. මිනිසුනට අයත් කම්සුව විදින්නැ යි රජතුමාට අනුසාසන කරමි.

2206. වෙනෙහි වෙසෙන බොහෝ කල් වැඩු නවුස්දම් ඇති ගුණයෙන් වැඩුණු දියුණු කළ සිත් ඇති ඉසිවරයාට හෝජනය දෙන්නට සුදුසු වෙමි.

2207. දැන් මම කෘශ වූ, නහර ඉල්පිගිය ශරීරය ඇති වැඩුණු කිසිලිලොම හා නිය ද ඇති මැලියම් බැඳුණ දත් ඇති ධූලි සහිත හිසැති ඉසිවරයා විචාරමි.

2208. (සවාමිනි,) හුදෙකලා ව වනයෙහි වෙසෙන්නෙහි ය. ජීවත් වීම නො කැමැත්තෙහි ද? යමකුට තෙපි හොජනය දුන්නහු ඒ හිඤ්ඤා වහන්සේ කුමකින් තොපට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ ද?

2209. මම අල වර්ග ද තල් අල ද බිලාලි අල ද තක්කළ අල ද සාරා ගනිමින් බොධහමු හා උරුහැල් පොලමින් රැස් කරමින්,

534 ජාතක පාළි-පකිණික නිපාතො

- 2210. සාකං භිසං මධුං මංසං බදරාමලකානි ව,
තානි ආහන්ති¹ භුඤ්ජාමි අඤ්චි මෙ සො පටිඤ්ඤානො.
- 2211. පච්චෙනානා අපච්චනසස්ස අමමස්ස අකිඤ්ඤිතො,
අනාදනස්ස සාදනො දතුවරහාමි භොජනං.
- 2212. භික්ඛුඤ්ඤිති පුච්චාමි තුණ්හිමාසින සුඛිතං.
ඉසි තෙ හත්තං පාදසි සුචිං මංසුපසෙවනං.
- 2213. තං ඤං හත්තං පටිඤ්ඤානා තුණ්හි භුඤ්ජාමි එකකො,
නාඤ්ඤං කඤ්චි නිමනොසි කොයං ධම්මො නමස්සු තෙ.
- 2214. න පචාමි න පාවෙමි න ජිජුමි න ඡෙදසෙ,
තං මං අකිඤ්ඤිතං ඤ්ඤාමි සබ්බපාපෙහි ආරතං.
- 2215. වාමෙන භික්ඛමාදය දකඛිණෙන කමණ්ණපුං,
ඉසි මෙ හත්තං පාදසි සුචිං මංසුපසෙවනං.
- 2216. එතෙ හි දතුවරහන්ති සමමා සපටිඤ්ඤානා,
පච්චණිකමහං මඤ්ඤාදි යො දතාරං නිමනනසෙ.
- 2217. අඤ්ඤාය වත මෙ අජඝ ඉධාගඤ්ඤි² රථෙසභො,
ඉතො පුඤ්ඤි න පජානාමි³ යඤ්ච දික්ඛං මහස්ථං.
- 2218. රථෙධසු භිඤ්ඤා රාජානො කිච්චාකිච්චෙසු බ්‍රාහ්මණා,
ඉසි මුලථලෙ භිඤ්ඤා වීසමුක්ඛා ව භික්ඛවොති.

13. භික්ඛාපරමපරජාතකං.

පකිණික නිපාතං නිට්ඨිතං.

කඤ්ඤාදනං:

සුචි කින්නරමුක්ඛකධරාජින සො,
භිසජාත මහෙසි කපොතවරො,
අථ මොර සතච්ඡක වාණිජකො
අථ රාජ දසබ්‍රාහ්මණා භික්ඛපරන්ති.

1. ආහරිතො - වී. මජ්ඣං.
2. ඉධාගච්චි - වී. මජ්ඣං.
3. සොභං අජඝ පජානාමි - මජ්ඣං.

2210. පලා වර්ග ද නෙළුම් අල ද මීමස් ද ඩෙබර සහ නෙළුම් ද ගෙනවුත් වළඳමි. මට එය අයිති ව ඇත.

2211. පියන්තෙක් වූ මම, නො පියන මමායනය රහිත පළිබෝධ නැති නුදුන් දෙය නො ගන්නා වූ පසේබුදුරජාණන් වහන්සේට ගන්නා වූ හෝජනය දෙන්නට සුදුසු වෙමි.

2212. දන් මම නිහඬ ව වැඩ සිටින සිල්වත් හිඤ්ඤන් වහන්සේ විවාරමි. පවිත්‍ර ලෙස සකස් කළ රසමසවුලෙන් යුතු බත ඉසි-වරයා ඔබ වහන්සේට දුන්නේ ය.

2213. ඔබ වහන්සේ ඒ බත පිළිගෙන නිහඬ ව හුදෙකලා ව වළඳති. අන් කිසිවකුට කැඳවීමක් නැත. ඔබ වහන්සේට නමස්කාර වෙවා. මේ කිනම් ධර්මයක් ද?

2214. මම නො පියමි. නො පියවමි. නො සිදිමි. නො සිඳවමි. පළිබෝධ රහිත මා සියලු පාපයන්ගෙන් දුරු වැ සිටින බව දනැ,

2215. ඉසිවරයා, වමනින් ආහාර (බඳුන) ගෙන දකුණතින් පැන් කෙණ්ඩිය ගෙන මට රසමසවුල් සහිත පවිත්‍ර බත පිළිගැන්නුවෙ ය.

2216. මමායනය සහිත අයිතිය ඇති මොව්හු මා වැන්නවුන්ට දෙන්නට සුදුස්සෝ වෙති. යමෙක් දෙන්නහුට පවරා ද එය වීරුද්ධ ප්‍රතිපදාව යි මම හඟිමි.

2217. ඒකාන්තයෙන් මට වැඩ පිණිය අද රජතෙම මෙහි පැමිණියේ ය. යමකුට දුන් දෙය මහත් පල ද එය මීට පෙර නො දනිමි.

2218. රජවරු රටවල් (ලබා ගැනීමට) ගිජුවූහ. බමුණෝ රජවරුන්ගේ කුදු මහත් කටයුතු කිරීමට ගිජුවූහ. ඉසිවරයෝ අල වර්ග සහ ගෙඩිවර්ග වලට ගිජුවූහ. පසේ බුදුවරයෝ සියලු හවයන්ගෙන් මිදුණෝ වෙති.

13. හික්කාපරමපර ජාතක යි.

පකිණිමය නිවාතය නිමි.

එහි උද්දනය:

සුවජාතක යැ වෘද්ධකීන්තර ජාතක යැ මහා උක්කුස (උක්ක) ජාතක යැ උද්දාලක (බරාජින) ජාතක යැ හීස ජාතක යැ සුරුවී (මහෙසී) ජාතක යැ පඤ්චුපොසථ යැ (කපොත) ජාතකයැ මහමොර ජාතක යැ තව්ජකසුකර ජාතක යැ මහාවාණිජ ජාතක යැ සාධින (රාජ) ජාතක යැ දසබ්‍රාහමණ ජාතක යැ හික්කාපරමපර ජාතක යි.

ජාතක ගාථාදීපාදනුකකමණිකා

අ	පිටුවකා
අකකකසං අඵරුසං	250
අකතඤ්ඤසී පොසසී	30, 346
අකඤ්ඤා අපරන්තසී	240
අකරමහසතෙ කිව්වං	168
අකාලෙ වසසනී තසී	90, 312
අකාසී යොගං ධුවම්පමනො	100
අකිකිං දිසවාන සමන්තං	460
අකිලාසුනො වණ්ණපථෙ බණන්තො	2
අකෙකාවුච්ඡ මං අවධි මං	326
අකෙකාධනො නිච්චපසනතච්ඡනො	258
අකෙකාධනො මිකතවා වාගවා ච	244
අකෙකාධෙන ජිනෙ කොධං	62
අකෙකාසනී යථාකාමං	204
අකඛී භික්ඛා පටො නටෙඨා	56
අචෙකකඛන්ධු අමමො නිරාසො	492
අගාරා පච්චුපෙනසී	228
අගාරිනො අනනදපානවස්ථු	234
අනෙව නිණකඨස්මිං	360
අග්ගෙ ව ඡෙඤා මජ්ඣෙ ව	416
අග්ගනති මච්ඡා අධිකං සහසී	150
අඛයමෙතං මනුසසානං	174
අඛාරජාතා පඨවී	310
අඛාරානාඤ්ඤා ජලිතං	402
අච්ඡන්තමපි භවති	472
අචෙතනං මුභමණ අසුඤ්ඤානා	168
අච්චුග්ගතා අතිබලතා	48
අච්ඡා සචන්ති ගිරිවරනදියො	482
අජ්ඣං ජඤ්ඤසඛිතං	154
අජාතපකඛා තරුණා	476
අජා යථා වෙඨගුම්ඛසම්භවං	464
අජ්ජසුචෙති පුරිසො	242
අජ්ජාපි මෙ තං මනසි	124
අජ්ජාපි මෙ ඤං මනසි	222
අජ්ජායකං සබ්බසමන්තවෙදං	494
අඤ්ඤා මඤ්ඤාහි නිසෙති	10
අඤ්ඤං භණන් වාචාය	246
අඤ්ඤං හි ලෙනං පරියෙස	512
අඤ්ඤාපි තස්ස සකුණා	476
අඤ්ඤා සොචන්ති රොදන්ති	210
අඤ්ඤා උපරිමො වණ්ණො	100

අ	පිටවසයා
අටඨ ධුරං බරාදිසෙ	6
අට්ඨිවිඤ්ඤානා පාණහරා	326
අට්ඨිනං මෙ මනසේ මෙ	118
අතිකරමකරාවරිය	48
අතිකතම මරණකං	226
අතිපීරං නිවාසෙන	450
අතිණණං යෙව යාවසසු	234
අතිසාමො අවචසරො	348
අතතනා කුරුතෙ ලකඛිං	244
අකුරසසු පලාසානි	216
අකුසාය වත මෙ අජජ	534
අකුං වරනතං අභවා අනකුං	244
අකුචි මුහුණං දෙව	530
අකුචි මෙ පුට්ඨො දෙව	108
අකුසා අකුචි සරීරසමිං	92
අනුචජා අතිලොහෙන	114
අනුට්ඨති සසවාහො	518
අථොපි වාණිජො චිතා	408
අදණ්ඩාවරං මග්ගං	522
අදමන තෙ වාරී පහුතරුපං	76
අදසසනෙන මොරසස	194
අදසි දනානි පුරෙ විසය්‍ය	194
අදෙයොසු දදං දනං	162
අද්දසං කාම තෙ මුලං	310
අද්දසා පඨවීං ගිජෙකා	324
අද්දයතෙ අයං රුකෙකු	516
අද්ධා කුචං පණ්ඩිතකොසි රාධ	186
අද්ධා පජානාමී අහමි එතං	472
අද්ධා පාදඤ්ජලී සමෙධ	120
අද්ධා මං යකඛි ජානාසි	258
අද්ධා රුරු අඤ්ඤිතරො සතං සෙ	470
අද්ධා හවෙ සෙච්ඡිතධ්ධා සපඤ්ඤ	258
අද්ධාහි තාත සතමෙස ධමමො	488
අද්ධාහි දනං බහුධා පසකුං	318
අද්ධාහි කුන මිගරාජා	144
අද්ධා හි සච්චං වචනං තවෙතං	510
අධමො මිගජාතානං	76
අධමමයානං දළහමාරුහිකා	392
අධිපතනී වයො බණො තපෙව	398
අනබ්‍රහ්මණ්ණ පොසසස	258
අනකුං තාත වඩ්ඪිතනි	340
අනනාපාසී සකුණො	156

අ	පිටුවකා
අනබ්භිතො තතො ආග	210
අනායං නායති දුලම්මධො	462
අනරියමරියෙන සහස්සනොත්ත	194
අනලා මුදුසමහාසා	132
අනවට්ඨිත විත්තස්ස	180
අනිකකයාවො කාසාවං	106
අනිච්චා වත සංඛාරා	38
අනිජෙධා ධුමකෙතුච	360
අනුජ්ඣුගාමී උරග දවිජ්චිභ	504
අනුක්කරෙ කාමගුණෙ සම්දෙධ	164
අනුපායෙන යො අත්ථං	20
අනුසාසයි මං යකඛ	398
අනුපලිකො මම අස්සමමභි	506
අනොතාපි ජො හොති පසනන්ථිකො	450
අත්තඤ්ඤි පානඤ්ඤි දදති සදෙධා	384
අත්තභව්වා ව භව්වා ව	140
අපචන්තාපි දිට්ඨන්ති	376
අපණ්ණකං ධානමෙකෙ	2
අපරමපී සම්ම තෙ බාලාං	250
අපාදකෙභි මෙ මෙත්තං	94
අපාධිමික අනවච්චික	34
අපි අකරමානානං	4
අපි කස්සප මන්දියා	172
අපි චෙ පක්කමාදය	150, 170, 336
අපි චෙපි දුබ්බලො මිකො	64
අපි චෙ මඤ්ඤපි පොසො	448, 454, 470
අපි දිඤ්ඤස්ස කාමෙස්ස	128
අපි නාම නං පුන පසෙස	330
අපි නුනාභං මරිය්සං	482
අපි නු භනුකා සන්තා	58
අපි පසෙසන සෙමානො	10
අපි භීරුකෙ අපි ජීවිතුකාමිකෙ	482
අපි වීරක පසෙසපි	96
අපි භන්ධා භතො බුඤ්ඤි	188
අපෙතයං වත්ඛුමා එකරාජා	66
අපෙතා තෙ බුභමඤ්ඤ	524, 526, 528, 530
අපෙභි එතො තං කාළි	242
අපපකෙනපි මෙධාවී	2
අපපඤ්ඤා පදවීඤ්ඤාණං	180
අපපමාණං භිතං විත්තං	74
අපපමාණො බුද්දො	94
අපපමපී චෙ නිබ්බුතිං භුඤ්ඤති යදි	76, 338

අ	පිටප්පිටකා
අප්පඤ්චනෙ පටෙව්ච්ඡන්ති	376
අප්පසස කම්මසස ඵලං මමඤ්ඤං	310
අප්පසසාද්ද දුඛා කාමා	402
අප්පං පිච්ඡාන නිභීතජලෙච්චා	82
අප්පාපි කාමා න අලං	310
අප්පිච්ඡසස හි පොසසස	260
අප්පිච්ඡා අප්පච්ඡානාය	260
අප්පෙච ඛෙත්තිච්චානං	78
අප්පොසසුකෙකා තාත තුචං නිසීද්	488
අප්පොසසුකෙකාද්දති තුචං කපොත	504
අප්පො හුඤ්චා ඛෙත්ති හොති	350
අඵලං මධුරං වාචං	240
අඛඛා තස් ඛජ්ඣන්ති	48
අඛඛිච්ච වත මෙ සලලං	228, 374, 386
අඛඛුලහං වත මෙ සලලං	208
අඛහසඛාති අභුතෙන	204
අඛහනාරං නාම දුමො	146
අඛහුතො වත ලොකසම්	520
අභිජාතො තෙ මහානාගො	456
අභිජ්ජමානො වාරිණී	132
අභිජ්ජනාය පජ්ජනං	30
අභිධාවඵ හඳුනො	404
අභිධාවඵචා ච පතඵචා ච	110
අභුඤ්චා භික්ඛසි භිඤ්චා	72
අමානාපිත්ථි සංවද්දො	48
අමානනා යස්ස සියා	238
අමීතතමජේඤ්ච වසතො	260
අමීතතභස්සඤ්චා	224
අමීතනානං ච භස්සඤ්චා	316
අමුච්චකෙකාද්දං සීතං	176
අමුච්චා කො නාමයං රුකෙඛා	98
අමුච්චා න කීර සද්ධෙය්‍යං	176
අමුච්චා රුහක ජිනනාපි	88
අමුච්චාකමපථී පුරිසො	108
අමුච්ච න කීර සද්ධෙය්‍යං	176
අමුච්ච මනුසසසු මනුසසසිංස	338
අයමසසකරාජෙන	98
අයමෙව සා අභව්‍යී සො අනඤ්ඤා	88
අයමෙව සො පිඤ්ඤාය ධොනසාමො	208
අයං ච තෙ රාජපුත්ති	502
අයං පුරිසො මම අපථකාමො	254
අයං මණි වෙඵරියො	148

අ	පිටුවනො
අයං මිගො කිව්ඡගතස්ස මයහං	474
අයා නං න ජභිස්සාමි	134
අරඤ්ඤා ගාමමාගමම	202, 340
අරඤ්ඤා කුටිකං කඤ්චා	528
අරඤ්ඤා ධනස්ස කාමාභි	530
අරභං සීලසමපනෙඤා	332
අරානං වක්කනාභීනං	446
අරියො අනරියං කුඛ්ඛානං	124
අලකකමාලී තිපුකණ්ණවිද්දො	496
අලබ්භතා සුවසනා	198
අලබ්භතො මඛකුණ්ඩලී	374
අලඤ්ඤා ලඤ්ඤානං	74
අලමමෙහි අමෙඛිති	98, 196
අලසො ගිභී කාමමොගි න සාධු	188, 206, 382
අලං හි තෙ ජග්ගිතායෙ	232
අලිකං භාසමානස්ස	312
අලිකං වත මං සමම	222
අලිනවික්කං නිසසාය	64
අලොපසභසාකාරා	350
අවධි වත අක්කානං	102
අවසිමිකා තවාගාරෙ	198
අවාරියපිතා නාම	234
අසකඛිං වත අක්කානං	196
අසන්තං යො පගගණ්ණාති	60
අසාචුතං මං වීරසඤ්ඤානෙත	178, 230
අසබ්බසුඛාමිතිං වාවං	50
අසමකඛිතකමුචන්තං	62
අසමපදනෙතීතරිතරස්ස	54
අසාතං සාතරුපෙන	40
අසාදුං යදිවා සාදුං	200
අසාලොකිකීයො නාම	26
අසිවමමං ගහෙත්වාන	528
අසි තිකෙඛාව මංසමඛි	202
අසි යථා සුනිසිතො	402
අසීභො සීභමානෙන	190
අසුචි සුනිලොමොසි	62
අසුභිභකෙඛාසි ඛණ්ණානුපාතී	338
අසුභ ඉන්ද්‍රසමො රාජ	336
අසුභං ගවං රජතං ජාතරූපං	494
අභනානාමසාතෙත්තං	224
අභනානාමභනාතාරං	224
අභමෙව ඵකො ඉධ මජ්ඣපට්ඨකො	342

අ	පිටුවකා
අභමෙව දුතියා භුනභතා	214
අභමෙව දුඛභාසිතං භාසි බාලො	464
අභමපි ඛො තං ජානාමි	242
අභමපි මංසානි ඵලානි භුඤ්ජ	338
අභමපි සමම භුඤ්ජාමි	378
අභං කපිසමි දුමමෙධො	138
අභං ච සාරිපුතො ච	498
අභං තං තාත යාවාමි	402
අභං තං සරණං සමම	118
අභං නටොසමි හදුනොත	100
අභං පුරෙ ගිඤ්චගතො කපොතියා	504
අභං පුරෙ සගගගතො රමාමි	520
අභං රට්ඨානි විචරනො	454
අභං රහො න පසුසාමි	166
අභං හිමං සාගර සෙවිත නතං	212
අභාසි මෙ අඛෙඵලානි පුඛෙඛ	442
අසු අතීතමඤ්ඤානං	172

ආ	
ආකිණ්ණලුද්දෙ පුරිසො	258, 344
ආගමෙහි මහාරාජ	468
ආචරිතායං විතුදං වනානි	98
ආචරියො බ්‍රාහ්මණො මඤ්ඤං	532
ආචරියො මෙ'සි පිතා ච මඤ්ඤං	498
ආදය පතං පරවීරියසානිං	472
ආදිතං වත මං සනතං	208, 228, 316, 374, 386
ආදිත්තසමිං අගාරසමිං	316
ආදු පඤ්ඤා කිමජ්ඣියා	332
ආපාසු මෙ යුදධපරාජිතසං	130
ආමීසං වා ධනං වා පි	372
ආයති දෙසං නාඤ්ඤය	34
ආයුඤ්චි වණ්ණඤ්චි මනුසසලොකෙ	396
ආරඤ්ඤකසස ඉසිනො	138, 502
ආරා දුරෙ න ඉධ කදවි අජී	362
ආරොග්‍යාමිචෙජ්ජ පරමං ච ලාභං	34
ආචමන්ති මහාමායා	132
ආචසිමො තවාගාලෙ	198
ආචාසිකො හොතු මහාවිභාලෙ	496
ආචෙධඤ්චි න පසුසාමි	124
ආසලො තාත ලොකසමිං	452
ආසාවතී නාම ලතා	238

ආ	පිට්ඨකයා
ආසිංසෙව තුවං රාජ	238
ආසිංසෙථෙව පුරිසො	22, 470
ආසීවිසං මමං සන්ධාං	116
ආසීවිසං ච කුපිතං	340
ආසීවිසො තාත පහුතනෙපො	360

ඉ

ඉඛ්ඤ ඵකපදං තාත	116
ඉඛ්ඤ වද්ධමයං පාසං	96
ඉඛ්ඤස්ස පච්ඡමං සාධං	516
ඉචෙචච ඵඤ්ඤො ඉස්සං	446
ඉචෙචච චීලපතනියා	322
ඉති ඵඤ්ඤාරුකෙකාපි	446
ඉතො දුනි පතායනති	250
ඉතො ඛහුතරා භොගා	226
ඉතො සක්ඛානි ගච්ඡන්ති	250
ඉත්ථිසො ජීවලොකස්මිං	502
ඉත්ථිසො තාත ලොකස්මිං	452
ඉත්ථි සියා රුපවතී	88
ඉදංඤ ඤාතො වචනං අධමමො	394
ඉදං ඛො සා න ජානාති	158
ඉදං තදවරියවචො	106, 208
ඉදං වක්ඛාන භාරිකො	332
ඉදං වක්ඛා මහාරාජා	146
ඉදං සුවච්ඡිඤ්ඤායුරං	306
ඉදනි ඛො මං භායනි	226
ඉදනි ඛොමහි සුඛිතො අරොගො	232
ඉදනි සො ඉධාගභාචා	150
ඉධ චෙති නං විරොධෙසි	2
ඉධක්ඛපානං සයනාසනඤ්ඤ	356
ඉධ සීහා ච ව්‍යග්ගො ච	238
ඉධාගමා බුභුච්චාරී	192
ඉධුරගානං පවරො පච්චෙධා	62
ඉධෙව භංස නිපත	448
ඉධෙවාහං වසිස්සාමි	512
ඉමඤ්ඤ ජලමං මුසලෙන හන්ධා	88
ඉමස්ස දණ්ඩස්ස වධඤ්ඤ දඬා	444
ඉමස්සදුදං යනති දිසො දිසං පුරෙ	514
ඉමං ච ජලමං නොකනිකං	364
ඉමං ච තෙ පිතා හරෙදු	252
ඉමං තුලෙණ්ඩහි පතෙකඛි	248

ඉ	පිටිය වයා
ඉමං තෙරුනති ජානනති	238
ඉමං මඤ්ඤං භද්දසංසාකං	480
ඉමං සො සයනං සෙති	202
ඉමා තා පොසාඛරණියො	522
ඉමානී තානී බෙහතානී	522
ඉමානී මං දඤ්ඤං තාපයනති	164
ඉමෙ සුදං යතති දිසොදිසං පුරෙ	146
ඉසිඤ්ඤා දනී පුට්ඨාමි	532
ඉසීනමනිතරං කඤ්ඤා	100
ඉසීනං හී සා සඛසමාගතානාං	496
ඉසසරානං අධිපති	452
ඉසසසස උපබන්ධමසා	446
ඉසෙසා වනානී වරසී	446

උ

උකකට්ඨෙ සුරමිච්ඡනති	38
උකකා මිලාවා බන්ධනති දීපෙ	486
උකතිණ්ණනතරං පට්ඨං	396
උච්චෙ වීච්චමාරුඤ්ඤා	84
උච්චෙ සකුණං ධෙමාන	158
උච්චෙඤ්ඤා දෙව මෙ පුතො	28
උච්චෙහී අමම කිං සෙසී	388
උච්චෙහී කණ්ණං කිං සෙසී	384
උච්චෙහී වොරං කිං සෙසී	172
උච්චෙඤ්ඤා න රමති	166
උච්චෙඤ්ඤා උච්චෙඤ්ඤා	250
උදකච්චෙච්චෙච්චෙච්චෙච්චෙ	96
උදෙඤ්ඤාභමඤ්ඤා කලායාණි	398
උදරං නුන අඤ්ඤාසං	476
උදුඤ්ඤා වීමෙ පකකා	158
උදෙඤ්ඤා චකුඤ්ඤා චකරාජා	66
උදෙඤ්ඤා ආපුරති වෙති වජෙ	206
උදෙඤ්ඤාච්චෙ මිගරාජා	512
උදෙඤ්ඤා කපති ආදිවෙචා	310
උදෙඤ්ඤා පතො ස වෙගෙන	324
උදෙඤ්ඤා මඤ්ඤා	478
උදෙඤ්ඤාච්චෙච්චෙච්චෙච්චෙච්චෙ	226, 348
උදෙඤ්ඤා නාමානං	72
උදෙඤ්ඤා මෙ න මුච්චෙච්චෙච්චෙ	358
උදෙඤ්ඤා මෙ න මුච්චිච්චෙ	358
උදෙඤ්ඤා සරීරපො	332

C	පිටුවකිනා
උභයං මෙ න ඛමනී	92
උභොකුමාරා පඛඛජිතා	404
උභො ඛඤ්ජා උභො කුණී	32
උභො පි පලපනොතනෙ	132
උමමතනිකා අයං වෙණී	344
උමමුජ්ජනනී නිමුජ්ජනනී	408
උරගොව තචං ජිණ්ණං	210
උසභසෙසව තෙ ඛජෙධා	156
උසභා රුකඛා ගාවියො ගාවා ව	32
උසභො අභු ඛලවා ගාමිකසස	504
උසසාවොව නිණ්ණමහි	402
උසසාහිතො ජට්ටෙන	514
උභොදරො යො සභතෙ ජිසවජං	352
උභරට්ඨිභග්ගාං පනිතො ඛාරිභාරො	182

ඵ

ඵකචිතනිතො ව අයමජො	112
ඵකපණ්ණං අයං රුකෙඛා	60
ඵකපුත්තකො භවිසසාසි	122
ඵකසස වරිතං සෙයෙතා	326
ඵකං ව භතතං භුඤ්ජනනී	530
ඵකා ඉච්ඡා පුරෙ ආසී	28
ඵකා නිසිනතා සුචියඤ්ඤකුරු	396
ඵකො අරඤ්ඤ විභරසි	532
ඵකො අරඤ්ඤ ගිරිකඤ්ජරායං	212
ඵකො ව තඤ්ඤ සකුණො	476
ඵකො ව ඉඤ්ඤ අසුරෙ ජිනානි	514
ඵකො ව මචො අචොති	406
ඵතඤ්ච හි මෙ නාමං	240
ඵතමාදීනවං ඤ්ඤා	518
ඵතමපි දිසවා නරවිරියසෙට්ඨ	102
ඵතසමිං තෙ සුලපිතෙ	350, 460, 462
ඵතසමිං වණ්ණණ්ණසමිං	468
ඵතසස කිලෙචන ඉධානුපතොතා	130
ඵතං දලභං ඛන්ධනමාභු ධීරා	94
ඵතං හි තෙ දුරාජානං	58
ඵතාදියං දුමමනිනා	364
ඵතාදියං බ්‍රාහ්මණ දිසව යකඛං	356
ඵතානි මො සොඤ්ඤානානි ලොකෙ	384
ඵතාසු තෙ ජායරෙ සුත්තමාසු	370
ඵතෙ මො බ්‍රාහ්මණා විධුර	532

එ	පිටුවනිකා
එතෙ ව යසෙ භාපෙතො	316
එතෙන සච්චිච්චෙජ්ජන	500, 502
එතෙ භවනති ආකාරා	90
එතෙ භුතො පිච්චො ව	476
එතෙ භුයොසා සමායනති	172
එතෙසු යො අඤ්ඤතරං ලභිතො	244
එතෙ හනථ ඛඤ්ච	518
එතෙ හි දකුමරහනති	534
එතඤ්ච තෙසං පඤ්චිච්චි.	316
එතෙච තෙ නිහතා භීතවාද	510
එථ ලකඛණ සිතා ව	404
එථ ව්‍යග්ගො නිවහනවෙහා	138
එරණ්ඩා පුච්චිමකු වා	442
එවඤ්ඤා කණ්ණ ජානාසි	386
එවඤ්ඤා ම. විහරන්තං	218
එවමාදීපිතො ලොකො	316
එවමෙතං තද ආසි	134
එවමෙතං මහාරාජ	332
එවමෙතං මීගරාජ	232
එවමෙව ඉධෙකච්චො	144
එවමෙව කුචං බුලහෙ	136
එවමෙව දුක්ඛලිතො අනරියො	112
එවමෙව නුන රාජානං	68
එවමෙව මනුසෙසසු	94, 190, 222, 446, 492
එවමෙව මයං රාජ	78
එවමෙව යො ධනං ලභ්වා	154
එවමෙව. ඉධෙකච්චෙව	160
එවමෙව. ඉමෙ කාමෙ	222
එවමෙව. මනුසෙසසු	118
එවමෙහං නිග්ගහෙ තසස පාදෙ	508
එවමෙහි අනුපායෙන	220
එවමෙහි ඉධ වුද්ධානං	240, 324
එවමෙහි චතුරා නාරී	246
එවමෙහි ලොකාමීයං ඔපතභෙතො	112
එවමිගුකසස තෙ රාජ	228
එවමිගුකසස මෙ තාන	228
එවං කරොන්ති සප්පඤ්ඤා	208, 386
එවං චලිතං අසණ්චිතං	176
එවං චිත්තං උදපාදී	414
එවං චෙ නො විහරතං	450
එවං නිසසයසමපභෙතො	64
එවං චෙ ම. විහරන්තං	218

එ

පිලව්වකා

එව. ඉව යාවමානානා	450
එව. ධම්ම. නිරංකච්චා	80
එව. මන්දසස පොසසස	360
එව. මිඤ්ඤානි දුලොභානි පණ්ඩිතො	264
එව. මෙ පෙකඛමානසස	396
එව. ලුද්දක නන්දසසු	216
එව. සකක සුචි භොති	330, 332
එව. සත. භොති සමෙව්ව රාජ	392
එව. සබ්බෙහි ඤාණෙහි	122
එව. සුභිතෙන සුභාසිතෙන	310
එව. සො නිභතො සෙති	182
එව. සො සුභිතො භොති	158
එවෙන. භොති කසකඛං	192
එස උපපලසනානාභො	158
එස ධම්මො සිභාලානා.	138
එස පාපවරො පොසො	468
එස හියොයා පචෙක්ඛාමි	182
එසසමාක. කුලෙ ධම්මො	192
එසො හි උක්ඛරිතරො	172
එහි ගොධ නිවහසසු	182
එහි ත. උපගුහිසස.	306
එහිම. රථමාරුඤ්ඤා	520

ඔ

ඔග්ග රහදං අකදුමං	252
ඔධෙධනකු වාලපාසානි	476
ඔද්භිසාමහං පසා.	248
ඔමදුඛිපං පළිසං	82
ඔරොපයසසු කලායාණි	306
ඔසධි මෙ දුක්ඛං මෙ	478

ක

කච්ඡපා කසසපා භොතති	138
කච්ඡපො පාවිසි වාරි.	96
කච්ඡසමි. මන්දමානසමි.	358
කණ්ණාහි දුට්ඨසස කරොතභිභෙකෙ	110
කණ්ණො වතායං සුරිසො	348
කතඤ්ඤමිනි ව පොසමිනි	364
කතමො රහදෙ අකදුමො	252
කතසස වෙව්ව කතා ව	198
කතා මෙ රක්ඛා	96

ක	පිටුවකිසා
කථංකරො කීතනීකරො කීමාවරං	510
කථං හො බ්‍රාහ්මණො හොති	490
කථං සමුද්ගමනරී	184, 216
කථං යො බ්‍රාහ්මණො හොති	492
කථං හථෙ භාසති නාගරාජා	352
කමණ්ඩුං ගහෙකුතා	526
කමසුමභීසකිය	142
කමමං සමෙකෙඛි විපුලකුචොගං	348
කරණියානී මිත්තානී	490
කරෙ සරිකෙඛා අථවාපි සෙට්ඨො	50
කරොමී තෙ සෙතක එතමසුං	488
කල්‍යාණධම්මොති යද ජනිඤ	76
කල්‍යාණරූපො වතයං වතුපපදෙ	182
කල්‍යාණමෙව මුකෙඛියා	36
කසහණි වපනති තෙ ජනා	416
කසිණො පඨවී ධනස්ස පුරා	398
කස්ස ගාමවරං දම්ඪ	468
කාකකුචි පස්ස ලට්ඨකිකං	214
කාකො තද දෙවදනො අහොසි	254
කාකොලා කාකසකිකා ව	238
කා කං සුදෙඛිභී වජෙභි	414
කානායං ලොණතොයස්ඪං	156
කානීස්ස කම්මායතනානී අස්ස	346
කා නු කාලෙන වණ්ණෙන	242
කා නු තෙ සා මහානාග	388
කා නු දිබ්බෙන වණ්ණෙන	242
කාමං අහං ජනපද ව සබ්බ	474
කාමං කඤ්ඤා කුමහණ්ඩු	202
කාමං ජනපදෙ මාසි	470
කාමං පතාමී නිරයං	16
කාමං යතිං ඉච්ඡසි තෙන ගච්ඡ	112
කාමෙසු වෙ හඤ්ඤෙර ඛජ්ඣරෙ ව	498
කායං ඵලගලා ගුමඛ	230
කායං බලාකා රූචීරා	140
කායං බලාකා සිඛිතී	140, 232
කායෙන යො නාවහරෙ	182
කාරයනිතා න රානී	414
කාලකුචි ඤ්ඤා අභිජිහනාය	380
කාලකුචි ඤ්ඤාන තරාවිධස්ස	454
කාලං වොහං න ජානාමී	72
කාලිඛි භාරණාජ.	458
කාලිඛියා භාරණාජො	456, 458

ක	පිටුවකා
කාලෙ නිකඛමණො සාධු	108
කාලො සසති භුතානි	120
කාසාය ව්‍යෙඤ්ඤා සකුණෙ වදුමි	336
කාසිකානි ව ව්‍යානි	518
කාළා මිගා සෙනදනා මම ඉමෙ	70
කිව්ඡකාලෙ කිව්ඡසහො	314
කිනතු උමමනාරුපොව	384
කිනතු කොධෙ ව දෙසෙ ව	350
කිනතු තෙ අකරං ධිරො	462
කිනතු තෙ අකරං බාලො	462
කිනතු රුරු ගරහසි මිගානං	468
කිනතු වීසං පපානො වා	452
කිනතු සනාතරමානොව	206
කිනතු සුබාහු තරමානාරුපො	346
කිමගසකි තණ්ඩුලනාළිකාය	4
කිමෙව්‍යං තුණ්ඩුලමනුසුච්ඡං	464
කිමසුරිසසෙවිතෙ	484
කිසො ව පණ්ඩු ව අහං හදනෙත	506
කිසො වීවණ්ණො හවති	404
කිං අණ්ණිකා ඉමෙ දෙව	166
කිං අණ්ණිකෙව්‍යෙ කානි ඵලානි භුඤ්ඤා	338
කිංකිණිකායො ගහෙතාන	524
කිං තෙ උපපජ්ඣි නො මුච්චි	358
කිං තෙ ජවාහි දුමෙධ	56, 182
කිං තෙ වතං කිමපන මුහමවරියං	368
කිං සිලෙ කිංසමාවාරෙ	242, 244
කිංසු නරො ජපාමධිච්චකාලෙ	382
කිංසුධ භීතා ජනතා අනෙකා	398
කිදිසං තෙ ඉණ්දනං	476
කිදිසානිසස පතනානි	446
කිදිසො තුඤ්ඤා පරිවාරො	344
කීව වීරං නු මෙ යකඛ	348
කුකකුටමණයො දණ්ඩා	148
කුයාරිහජො සුරිසො	446
කුතො හු ආගව්ඡට හො තයො ජනා	342
කුමභීලකා සකුණිකා	514
කුලසුඤ්ඤාව ජාතානි	156
කුලාවකා මාතලී සිමබ්ලිසමිං	14
කුසලපදෙසෙ ධිනියා දළභාය ව	54
කුභිං ගතා කසුගතා	230
කුටසස භි සනති කුටකුටා	104
කෙන රාමපහාවෙන	404

ක	පිටුවකයා
කෙන සංවර වනෙතන	406
කෙනෙස යකෙකු වීපුලො මහගසනො	376
කොව්දෙව සුවණණකායුරා	388
කොටඨං නු තපු පුරෙසී	476
කො තෙ පුතො වා දිවෙය්වා	76
කොධනා අකතකුඳු ව	26
කොධනො උපනාහී ව	242
කොනමහාකං ඉධ සතතු	512
කොනායං ලොණනොයසමී.	156
කොනු උදිතභතො ව	138
කො නු ඔො භගවා හෙතු	114
කො නු සනාමහී පජජානෙ	220
කො නු සද්දෙන මහතා	76
කොමාරිකා තෙ හෙසසාමී	246
කොයං අනරියො දෙවො	388
කොයං බිඤ්ඤරො වගු	156
කායාහං දෙවනාමකරං.	226

ඛ

ඛණං තාල කලමොනි	532
ඛතියා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා	218, 444, 492
ඛතියො ව අධමමියො	210
ඛතියො ජාතිසමපනො	502
ඛතීඛලො යුද්ධඛලං වීජේඤා	394
ඛතීං හවෙ භාසනී නාගරාජා	352
ඛමනියං යාපනීයං ව	320
ඛමා තසස මහාරාජ	364
ඛරතචං මෙලලං යථාපි සපවා	264
ඛරාජනා ජට්ටො පබ්බදනො	234
ඛානුසාතසමාරාජ	490, 526
ඛිඩ්ධං රතීං වීපජජනීඤ සබ්බං	352
ඛුඤ්ඤාං ලහුවිතොනං	412
ඛෙමං යහිං තපු අරී උදීරිතො	54

ග

ගඛයා කුමුදිනී සනායා	318
ගජගගමෙසෙහි හසගගමාලිහි	110
ගණනාහි නාග කඛලං	388
ගථිතො ව රතො අධිමුච්ඡිතො ව	236
ගමනාගමනමි දීසකනි	374

ග

පිටුවක

ගජධාරුරාජසස පුරමභි රමෙම	390
ගවං වෙ තරමානානං	170
ගවං සහසසං උසභං ව නාගං	190, 354
ගහපතී රාජපුරියෙ	454
ගාමෙ වා යදිවාරණෙ	80, 212, 234
ගිමතානං පවුමෙ මාසෙ	334
ගුණෙහි එතෙහි උපෙත ඛනිය	308
ගෞ ඝාතකසමාවාරා	528
ගොටඨං මජ්ඣං කිරාසඤ්ච	452

ඝ

ඝතාසනසමාහෙතා	414
ඝතාසනං කුඤ්ඤිරිං කණ්ණසප්පං	414
ඝමෙම පථෙ ධ්‍රාණමණ් එකභිකච්චං	356
ඝරා නානිභමානසස	114

ච

චපෙ චජනාං චණ්ඨං න කඨිරා	106
චණ්ඩාලපුණ්ණා මම සමපදසී	442
චක්කාරො මෙ මහාරාජ	332
චතුක්කණ්ණං ච කෙදරං	240
චතුස්සං සමච්චෙනසුං	518
චතුඤ්චාරමිදං නගරං	348
චතුසදී සං කල්‍යාණි	246
චතුඛනි අට්ඨජක්ඛිගමා	42, 226
චතුසසදං ගාමවරං සමිඤ්චං	494
චතුරො ජනා පොසාකං අග්ගහෙසුං	464
චන්දන රසානුලිතනා	214
චන්දහං සුරියාහං ච	54
චන්ද්‍ර ච සුරියො ච උභො සුදසසනා	510
චර වාරීකං ලොභිතුණ්ඩමාවරි	328
චාතුගුසී පඤ්ඤසී	
චාලෙහි කණ්ණං හකුට්ඨං කරොති	186
චිණ්ණං කලිඛං චරිතා චණ්ජජා	346
චිත්‍රාණි භිමවනො	484
චිරසසං චක පසසාම	262
චිරසසං චක පසසාමී	156
චිරං ජීවතු සො රාජා	388
චිරං සුමෙධෙ සුඛිනී	502
චිරානුචුක්කමසී පියං මනාපං	412
චුත්තාපි එතෙ ඛලිතා සකමුත්තා	486
චෙතඛඛරුපං චෙනෙසී	416

	ඡ	පිට්ඨකා
ජනෙකා ව ආජඤ්ඤරථං		152

	ඡ	
ජනිකං මෙ භවිතං මෙ		78
ජපෙත මනෙත සුභාසිතෙත		224
ජයො කලිඛකානං අසයාසාභිනං		162
ජරුදපානං ඛණ්ඩානා		126
ජානනොනො නො මහාරාජ		406
ජානාම තං න මයමසමුළුභා		142
ජීව්හා තස්ස ද්විධා භොති		312
ජීව්හා තස්ස න භවති		312
ජීනො රථස්ස මණිකුණ්ඩලෙව		206
ජීවකඤ්ඤ මතං දිස්වා		40
ජීව වස්ස සතං ගගන		64

	ඤ	
ඤ්ඤකො නො නිසිනෙතති		178
ඤ්ඤමෙතං කුරුඛගස්ස		10
ඤ්ඤීතඤ්ඤ පිටො භොති		152
ඤ්ඤී මෙ සුඛසංවද්ධා		416

	ඛ	
ඛග්ගමානො න ජානාති		210

	ක	
කචං ව ජීණ්ණං උරගො පුරාණං		510
කඤ්ඤ අපඤ්ඤ උච්ඡිට්ඨං		80
කඤ්ඤ දිස්වාන ආයතනී		322
කඤ්ඤ භද්ද මහෙසීසී		146
කඤ්ඤ සො සමතිකකමම		324
කතො අමතමාදය		330
කතො අහං නිකම්භස්සං භද්දනො		506
කතො ගල විනිතෙන		364
කතො ව රාජා සාධිනො		520
කතො ජනා නිකම්භිනාන ගාමා		504
කතො නාගා නිකම්භිංසු		518
කතො සො නලිනිං ගගඛා		388
කප්පකති වතපඤ්ඤ		184
කථෙව තිට්ඨති සීසං		206

ක	පිටුවකයා
කපේව පුණ්ණපාතියෝ	22
කපේවෙකසස කලයාණං	52
කදෙව මෙ ඤං වීදිනො	188
කපසා පජභනතී පාපකම්මං	310
කපො නු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරුපො	390
කම්බානී භිමවනො	484
කයා සමුද්දමනරිං	184
කයො ගිරිං අනතරං කාමයාමී	110
කරමානො ඉමං යානං	404
කව අභං ත පසාමී	414
කව සඤ්ඤං ච සීලං ච	140, 414
කවෙව දෙව වීජිතෙ	414
කවෙව රකඛාවරණං කරොනොතා	486
කසසි භමසි ලොණමිච්ඡසි	252
කසමා කාලෙ අකාලෙ ච	188
කසමා පණ්ඩිතජාතියො	188
කසමා මනකණ්ණදකා සාධු	126
කසමා විනෙය්‍ය මචෙඡරං	376
කසමා සබ්බලවාචසස	136
කසමා සතං ච අසතං ච	80, 376
කසමා සමබ්බත ලොකෙන	146
කසමාභං පොසෙ වීපුලා භවාමී	244
කසමා භි ඡන්දගමනං	100, 314
කසමා භි තෙ සුඛිනො වීතසොකා	344
කසමා භි ධීරසස බහුසසුතසස	406
කසමා භි පණ්ඩිතො පොසො	518
කසස කම්මසස ඵරුසසස	174
කසස වාසා සමිඡ්ඤ්ඤිඤ්ඤ	238
කසස තං චචනං සුඤ්ඤා	384
කසස තෙ පෙමකෙනාභං	532
කසස දෙහළිනී හරියා	154
කසස නාගසස විපටවාසෙන	388
කසස පුත්තා ච දුරා ච	240, 324
කසස සකෙකා චතඤ්ඤිය	160
කසසාදසි පසන්තනෙනො	454
කසසාභං මිදභිං පසසං	248
කසෙසවං වීලපනතසස	256
කං ච හදෙද මහෙසිසි	146
කං කසෙඤ අනුසොචෙය්‍යං	184
කං තං ගාමපතී බ්‍රූමී	92
කං තං චෙ අනුසොචෙය්‍යං	184
කං තං කුතිපරිබ්බුළභං	408

ත

පිටවසා

තං ත්වං භක්තං පටිග්ග්ග්ග්	532, 534
තං තාදිසං දෙවවණණං	464
තං තාදිසං කුටඵ්ඵෙවාඩ්ඩිතං වනෙ	372
තං තාභං තාත යාවාඵ්	340
තං පසස සමම ඵ්ලිමං උළාරං	328
තං මං වධිකුමාගඤ්ඤි	248
තං ලොභාපකතං කමමං	336
තං වචනං අනධිවාසෙනො	458
තං වො වදුඵ්ඵි හද්දං වො	448
තං සුඤ්ඤා රාජා කාලිඛො	458
තං සුඤ්ඤා කාලිඛො තරමානො	488
තාත මාණවකො ඵ්සො	76
තාතාති පුතො වදමානො	174
තාදිසාය සුමෙධාය	502
තානිසස කමමායතනානි අසසු	346
තානිසස ඛෙසානානි සො භුමිභාගො	522
තාභං සරං දුසබ්බෙසයාං	222
තීකිච්ඡකයමා රාජ	524
තීට්ඨනො නො මහාරාජෙ	406
තීණං තීණනති ලපසි	192
තීණමිච්ච වනමිච්ච මීයාමි	480
තීපඤ්ඤා රතකුපගමමිඤ්ඤි වජ්ඤ	416
තුඛොනි භිමච්චො	484
තුණ්ඤි අහු කිමපුරිසො සහරිසො	466
තුමෙභ සීභානං වාග්ගසානං	260
තුවඤ්ඤා ඵ්කො හරියා ච තෙ පියා	342
තුවං ණු තසෙච්ච තද අභොසි	472
තුවං තු සෙට්ඨො ත්චමනුසාරොසි	354
තෙ අනිකරණෙ කාමෙ	332
තෙ ච තසස අනාදිඤ්ඤා	518
තෙ ච තෙන අසතකුට්ඨං	126
තෙ ජනා සුඛමෙධනති	204
තෙ තප්ප කාලෙකුපසබ්බමිඤ්ඤා	510
තෙ තප්ප යඤ්ඤා උභො ජනිඤ්ඤා	390
තෙ තප්ප භුඤ්ඤා ඛාදිඤ්ඤා	516
තෙ තං කනිකාරමාගමම	516
තෙ දුනි වකකඛක කිමසම්මුසසුකා	143
තෙ දෙසා තානි වඤ්ඤානි	52
තෙන පච්ඡා විජිගුච්ඡි	400
තෙ පණ්ණසසනා රමණියා	482
තෙ පඛිතා තා ච කඤ්ඤා	482
තෙ පාපධමො පසචෙඤ්ඤා පාපං	498

ක	පිටුව:කා
තෙ පුප්ඵසන්තා රමණියා	482
තෙ මං ධම්මගුණෙ යුක්තං	406
තෙසං අජගරං මෙදං	324
තෙසං ච ඩයමානානං	514
තෙසාහං පභිතො දුතො	154
තෙසාහං චචනං සුඤ්ඤා	406
තෙසු උදුම්බරමුලසමී	516
තියෙඤ්ඤව මණිනා ඡනෙතා	262
තමෙව දුනී මකර	114
තමපී වසසසතං ජීව	64
තං ඛො සී සමම උමමනො	344
තං ච ඛො මං පජානාසී	126
තං ච ඛො මෙ මහාරාජ	454
තං ච හදෙද සුවිච්ඡාන	502
තං නු ඛො සමම බාලොසී	250
ථියො ච තසස ජායනතී	314
ථීනං හි ථීතං යථා වානරසස	412

ද

දමෙකඛයොකපදං තාන	116
දමෙඛා වාහසහසෙසභි	116
දදනො ච මෙ න ඛියෙථ	462
දදනති හෙතෙ වීසමෙ නිව්ච්ඤා	376
දදභායති හදදෙනා	180
දදමී තෙ ගාමවිරානී පඤ්ඤ	392
දදමී තෙ බ්‍රාහ්මණ රොහිණීනං	130, 182
දදහි මෙ ගාමවිරානී පඤ්ඤ	390
දදමී චො බ්‍රාහ්මණ නාගමෙනං	142
දරියා සකතවසසානී	148
දචපපුද්දො පුට්ඨො	242
දස බදු මහාරාජ	524
දසවසස සහසසානී	406
දහරසස යුධිනො වාපි	396
දහරා ච හී යෙ පුද්දො	404
දහරිං කුමාරිං අසමඤ්ඤ	362
දහරො වා පි දුමමධ	230
දහුං දහුසස ඛිපති	62
දොයං යාවනකො තාන	100, 180
දො දො ගහපතයො	104
දනඤ්ඤ යුධඤ්ඤ සමානුමාහු	316
දසා ච දසෙසා අනුජීවිනො ච	370
දසෙ කමමකරෙ පෙසෙස	500

ද	පිටපතකා
දීජො දීජානං පවරොසි පකඛි	486
දිට්ඨා මයා වනෙ රුක්ඛා	90
දිට්ඨා මයා වීමානානි	522
දියවිඨකකඤ්ඤ උදයෙන කණණිකා	264
දිවා ච රතො ච මයා පටිසීතා	342
දිසවා ධුරතො ඛහුවෙගත්තො	134
දිසවා පදමනුකණිණං	8
දිසවා වදුමී න හී අඤ්ඤාතො සචං	238
දීසං ගව්ඡතු අඤ්ඤාතං	198
දුක්ඛං ගහපතිං සාධු	316
දුක්ඛපතීතොපි නරො සපඤ්ඤා	472
දුක්ඛො පුනඛගථො සකක	460
දුක්ඛෙම ච සුඡචො ච	166
දුට්ඨස්ස ඵරුසා වාචා	350
දුතියං සමච්ඡොතසුං	516
දුඤ්ඤං දදමානානං	80, 376
දුබ්බණණරූපං තුවමරියවණණි	256
දුමො යද භොති ඵලුපපතො	328
දුමෙමධානං සහඤ්ඤාන	20
දුට්ඨො ඛුභමණා දෙව	524
දුස්ස මෙ ඛෙතපාලස්ස	174
දුතෙ තෙ ඛුභමී පාහෙසිං	452
දුතො අභං රාජිධ රකඛසානං	200
දුරෙ සුතො වෙච ඛුභා ච රුකෙඛා	168
දුසිතො ගිරිදකෙනන	82
දෙවඤ්ඤා යකඛං අථවා මනුස්සං	396
දෙවතානුසි සඤ්ඤා	502
දෙවපුතො මහිඤ්ඤා	520
දෙවමනුස්සා වතුපද	176
දෙවා න ජීරනති යථා මනුස්සා	398
(ගාථා අංක 1578, 1579)	
දෙවාමුසාවාදමුපානිවකො	162
දෙවී අභං සඛි මහානුභාවා	356

ධ

ධජමපරිමිතං අනන්තපාරං	110
ධනුඤ්ඤො අසදීසො	82
ධනුභක්කලාපෙහි	75
ධනුං අදෙජ්ඣං කඤ්ඤා	465
ධතො ධඤ්ඤාන ච අඤ්ඤාන ච	455
ධමෙ ධමෙ නාතිධමෙ	23

ද	පිටුවකො
ධම්මං වරථ ඤාතයො	246
ධම්මං වරාම න මුසාභණාම	368
ධම්මං වරෙ යොපි සමුඤ්ජකං වරෙ	376
ධම්මෙ ව යෙ අරියපච්චේදිනෙ රතා	308
ධම්මෙන කීර ජාතස්ස	192
ධම්මෙන කීර ඤාතීනං	408
ධම්මෙන මනෙතා නව සමපදසිං	444
ධම්මෙන චිත්තමෙසෙයා	184
ධම්මො රහදෙ අකද්දමො	252
ධම්මො භවෙ රකඛතී ධම්මචාරිං	370
(ගාථා අංක 1454, 1455)	
ධම්මො භවෙ භතො භතානී	312
ධිරඤ්චි කණ්ඩිතං සලලං	6
ධිරඤ්චිකාමෙ සුඛභුපි ලොකෙ	336
ධිරඤ්චිතං අනතපානං	448
ධිරඤ්චිතං ආතුරං පුත්තිකායං	154
ධිරඤ්චි මං මහාකායං	184
ධිරඤ්චි තං යසලාභං	150, 170, 336
ධිරඤ්චි තං වීසංවනතං	28
ධීරස්ස බාලස්ස භවෙ ජනිඤ්ඤ	470
ධීරා ව ඛො සඛගතීසඤ්චාරීනී	392
ධීරො ව භොගෙ අධිගමම	256
ධීරො ව වීධි වීධානඤ්ඤ	108
ධුතො බහුතරා භොගා	226
ධුතො සොණ්ඩා අකතා	176
ධුතොමහි සමම සුමුඛ	222

න

න අකාලෙ වීපෙකෙඛියා	344
න අණ්ණච්චෙ ඵලාන ධම්ම	338
න ඉදං දුක්ඛං අදුං දුක්ඛං	60
න ඉදං වීසමසීලෙන	64
න උස්සභෙ වනෙ වඤ්ඤිං	450
න කභාපණ වසෙසන	128
නකඛක්කයොගං න පුරෙ අභාණී	442
නකඛක්කයොගං පට්ඨානායාමී	442
න කමෙඤ්ඤ නවයා භොතී	350
න කතස්ස ච කතො ච	198
න කතායානමුත්තෙන	124
න කීරතී රසෙහී පාපියො	6
න ඛො පනෙනං සුභණං	92
න ඛො මෙ රුචචතී ආළී	344

න	පිටියබකා
නඩගුට්ඨං මෙ අවසනමම	320
න වස්ථි උෂනං කාමෙහි	402
න වා පි ක්කාපෙනි පරං න අභනනං	308
න වා යමඤ්ඤි තපනි	102
න වායු ඛේණං මරණං තෙ දුරෙ	520
න වාහමෙතං ඉච්ඡාමි	386, 522
න වාහමෙතං ජානාමි	364
න වාහමෙතං භුඤ්ජාමි	378
න වාහමෙතං සද්දභාමි	378
න වෙච්ච සා කාලකතා	176
න වෙච්චං තස්ස තද අභොසිං	472
න ජාතයං සාගර වාරි වෙගො	416
නාඤ්ඤං සුචරිතං රාජ	228
නස්ථි අනොතා කුතො අනොතා	174
නස්ථි ලොකෙ රහො නාම	166
න සං අසසසස්ස ජානාසි	170, 172
න සං රාධ වීජානාසි	58
න තසකලා සනති න ආලුපානි	366
න තසස චුඬ්ඨී කුසලපසසා	226
න තං දළභං බන්ධනමාභුධීරා	94
න තං පාද වධිසසාමි	108
න තං යාවෙ යසස පියං ජිගිංසෙ	126
න තා එකසස න ද්විතනං	412
න තා පජානනති කතං න කිච්චං	412
න තාභං තාත අභිතානුකමපි	366
න තෙ කට්ඨානි භීතතානි	450
න තෙ නටා නො පන කීළනෙය්‍යා	498
න තෙ පියමද්ධිමකා	192
නන්දනභී සරීරසානිනො	252
න නාමගොඤ්ඤං ගණනනති රාජ	256
න නු ජීවිතෙ න රමසි	124
න නු තෙ සුතං බ්‍රාහ්මණ භඤ්ඤමානෙ	162
න නු පසසසි මං කාළිං	136
න නු මං සමම ජානාසි	140
න නු මං හදයෙනි මඤ්ඤසි	122
න නො දයා න වීජනති	512
න නං උමභයනෙ දිසවා	90
න පවාමි න පාවෙමි	534
න පණ්ඩිතා අභතසුබසස හෙතු	380
න පාපජනසංසෙච්චි	58
න මන්ත්‍රී සබසානං සමාගතානං	148
න මනතා මුලභෙසජජා	386

න	පිටුවකයා
න මාතරං වා පිතරං වා	128
න මෙ අයං තුමෙහ වධාය අජ්ජ	508
න මෙ ඉදං රුච්චිති වසකවාතෙ	338
න මෙ කං පුඤ්ඤ අභිනානුකම්පි	366
න මෙ තපො අකී න වාපි මනනා	390
න මෙ දයා න විජ්ජනති	514
න මෙ නමනතසස භජෙ භජනං	106, 108
න මෙ පිතා වා මාතා වා	144
න මෙ පියං චෙති ජනිඤ්ඤ තාදීසං	250
න මෙ පියො ආසි අකණ්ඨ නොකෙතා	116
න මෙ රුච්චිති හද්දං චො	136
න මෙ රුච්චි මීගාලොප	240
න මෙ චෙරං තයා සද්ධිං	476
න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා	216
න මං තපති ආතපො	310
න මං සීතං න මං උණ්ඨං	14
න යං නයති මෙධාවී	462
න යාවනාය නපි පාටිරූපා	394
නයිදං විකතවතො ලොමං	128
නයිදං නිච්චං භවීතබ්බං බ්‍රහ්මදසන	208
නයිමං මභිං අරහති පාණිකපං	212
නයිමසස විජ්ජාමයමකී කිඤ්චි	128
නයිමෙ දෙවා නපි ගන්ධබ්බසුතා	466
න රාජපුතන උසුයාමී	406
නරානමාරාමකරාසු නාරිසු	196
නව ජඤ්ඤෙදනි දීයති	252
න වායසං නො පන සපරාජං	254
න වික්ඝයෙ අවිසසසෙ	38
න වෙ අනකුසලෙන	18, 20
න වෙද සමපරායාය	218
නවෙන සුඛ දුකෙඛන	98
න වෙ නිඤ්ඤ සුපරිවජයෙථ	466
න වෙ පියං මෙති ජනිඤ්ඤ තාදීසො	250
න සනති දෙවා ඉච්චාහු එකෙ	508
න සනති දෙවා පවසනති නුන	88
න සන්චිතො පරමකී සෙයොතා	70
න සන්චිතො පරමකී පාපියො	70
න සන්චිං කාපුරියෙන කසිරා	70
න සමාධි පරො අකී	186
න සසසස තිලා අකී	176
න සුද්ධි සෙවනෙ නකී	492
න සො අච්ඡාදනං භනං	256

න	පිටුවකිසා
න සොවනාය පරිදෙවනාය	224
න සො මීකො යො සද අසමනො	218, 220
න තං ජිතං සාධුජිතං	28
න භ නුනීමසස රඤ්ඤ	214
(ගාථා අංක 754, 755)	
න භරාමී න භඤ්ජාමී	258
න හී අඤ්ඤඤ්ඤ විනානං	372
න හී අනෙතන පානෙන	206
න හී විචේණෙන සමපනො	136
න හී වෙරෙන වෙරානී	228, 328
න හී සඤ්ඤ සුනිසිතං	188
න හී සබ්බසු ධානෙසු	306
න හෙව ඉන්ද්‍ර න සෙනො	514
න හෙව කාමාන කාමා	314
න හෙව ධීතං නාසීතං	184
න හෙව වෙද අඵලා භවතභී	236, 490
න හෙව සබ්බසු බලෙන කීවං	214

නා

නාවචනං නිකතිපඤ්ඤ	16
නාවචනවණ්ණො න බහුනං කන්තා	414
නාවිභ්‍යායනො සුරියො	48
නාදෙයොසු දදං දනං	162
නානාලිකඛි භවනනාහං	230
නානාවජ්ජු මහාරාජ	152
නානා භාවා විපපයොගෙන තසා	504
නානා රකෙහි විකේභී	492
නානුමමකො නාපිසුනො	150
නාබ්‍රහ්මිකභාරො සොකො	212
නායං ඉසී උපසමසංයමෙ රතො	122
නායං ධම්මං අධම්මං වා	120
නායං නෙරු විභජති	238
නායං පුරෙ උතකමති	74
නායං රුකකඛා දුරාරුභො	22
නායං සරානං කුසලො	128
නායං සිඛා පුඤ්ඤභෙතු	52
නාරීං නරො නිජ්ඣිපයං ධනෙන	396
නාලං කබලං පදනවෙ	12
නාසකඛාති ගතො පොසො	324
නාසමසෙ කතපාපමභී	372
නාසස සීලං විජානාරථ	78, 114, 246
නාහං තුමෙහ පසංසාමී	260

නා	පිටුවකා
නාහං තුමෙහ විනිඤ්ඤි	136
නාහං පුනං න ච පුනං	60
නාහං බලාකා සිබිනි	140
නාහං සරං දුක්ඛසෙය්‍යං	222

නි

නිකඛනත භික්ඛං භුඤ්ජනති	528
නිකඛාකාය අගාරජමා	344
නිග්ගාහකසමා රාජ	526
නිශ්‍රොධමෙඛි සෙවෙය්‍ය	6, 364
නිච්චං උබ්බන්ත හද්දා	56
නිච්චං උබ්බධිතො කාකා	260
නිරං කඤ්ඤා අඤ්ඤාද්දා බ්‍රාහ්මණො	490
නිසම්ම ඛන්ධෙයො කඛිරා	188, 206, 382
නීලානි හිමවතො	482
නීලුපාලාහං වීමලං අනගසං	354
නෙතං සීහසස නදිතං	86
නෙව ඉත්ථිසු සාමඤ්ඤං	202
නෙව තං උපජීවාම	258
නෙව දුට්ඨං නයො අත්ථි	322
නෙවය්‍යකසස සීසං වා	208
නෙව සාලො න බද්දිරො	446
නෙවාහිසජ්ජාමි නවාපි කුසෙප	192
නෙ සො මිගො මහාරාජ	474
නො වෙ ලහෙථ නිපකං සහායං	326

ප

පකඛිඤ්ජනා පගබොත	66
පඬෙකා ච කාමා පලිපො ච කාමා	236
පචනෙතා අපචනකසස	534
පචොරොහ මහාරාජ	456
පඤ්චමං සමච්චෙනසුං	518
පච්චිව කමමං න පුප්ඵති	178
පඨමං ඉමං දසසනං ජානතො මෙ	390
පණාදෙ නාම සො රාජා	132
පණිකං භුඤ්ජෙස හතතං	260
පදකඤ්ඤානො ආච්චවා	456
පද්ධුට්ඨචිතකසස න එනි හොති	152
පඤ්ඤා දුකෙඛන සුඛං ජනිඤ්ඤ	164
පඤ්ඤන නාථා පසවො	466
පසොති මචො අනිවෙලහාණි	464

ප	පිටුවනිකා
පබ්බතපක්ඛරෙ රමෙම	90
පරදරඤ්ච දිසවාන	400
පරපාණරොධා ජීවනොතා	160
පරිභ්‍රමං ලොහධම්මඤ්ච සබ්බං	352
පරිචාරකසමා රාජ	524
පරිදෙවියමානො වෙ	404
පරිනායකසම්පන්නා	514
පරිපලවනං පයචී.	324
පරිබ්බජ මහාලොකො	170
පරිමුඛං පඤ්ඤා භාසා	326
පරිසඬකුපරො නාම	324
පරුළුභකච්ඡන්ධලොමා	262, 526
පරෙච න චිජානන්ති	326
පරොසතං වෙපි සමාගතානං	42
පරොසහස්සම්පි සමාගතානං	40
පවාසං ආගතො තාත	90
පච්චෙක රසං පිඤ්ඤා	220
පච්ඤ්ඤා කුච්ඡං මහතො ගජස්ස	506
පච්ඤ්ඤා පරකුලං	452
පස්ස කායෙන වාචාය	340
පස්ස සඤ්ඤාය සීලස්ස	86
පසිබ්බකෙ ගහෙත්තා	524
පසුත ධර්මෙඤ්ඤා කසිමා යසස්සි	494
පසු මනුස්සා මිගචිරිය සෙට්ඨ	488
පාඨිනං පාචුසං මච්ඡං	378
පාණාතිපාතමකරුං	400
පාණාතිපාතා චිරතස්ස චූම්	508
පාණාතිපාතා චිරතො නු අජ්ජ	514
පාණාතිපාතා චිරතො නු සජ්ජ	508
පාණාතිපාතා චිරමාම සබ්බෙ	370
පාණි වෙ මුදුකො වස්ස	132
පාපානි කම්මානි කරිඤ්ච රාජ	236
පාපානි කම්මානි කරොථ රාජ	490
පාමොජ්ජකරණං ධානං	220
පාපොසි ඛො රාජපුත්ත	480
පාරිලෙයොතා තද නාගො	498
පාසාදං කාරයිස්සාමි	414
පිඬ්ඤායානි සබ්බලොකිස්සරස්ස	196
පිතරමේම මහාරාජ	400
පිතරො ච මෙ ආස්සං පිතාමහා ච	362
පිතාමහො තාත සුදුබ්බලො තෙ	366
පියං ඛො ආළි තෙ හොකු	344

ප	පිටුවකිකා
පියං ඛො ආළි මෙ භොතු	344
පිටිනති වෙ මහාරාජ	90
පිතානි හිමවතො	482
පුච්චන්දු පරිවාරො	84
පුච්චාම කභතාරං අනොමපඤ්ඤං	352
පුන පාපජස්සි සමම	140, 232
(ගාථා අංක 429, 432)	
පුණ්ණං නදිං යෙන ච පෙයාමාහු	100
පුඤ්ඤාදරමිච්චි වෙ භණ්ඩා	120
පුඤ්ඤා තස්ස න භවනති	314
පුඤ්ඤාතභාහං මහාරාජ	4
පුටුසඤ්ඤ සමජනො	326
පුඤ්ඤා වා පිතරං යාවෙ	402
පුඤ්ඤව ඛනාති ච තපො ච මය්හං	164
පුඤ්ඤව දනා සුමනා භවාම	368
පුඤ්ඤව මච්චං චිජ්ඣනති භොගා	206
පුඤ්ඤව මෙතං අසංඛංසු	322
පුඤ්ඤව සනනිවාසෙන	114
පුරුජාමුඛො නිසිඤ්ඤාසි	320
පුරාණකඤ්ඤරො අයං	98
පුරාණවොරාන වචො නිසමම	10
පුරිසා තෙ මහාරාජ	454
පුරිසුසභං මඤ්ඤමානා	112
පුරෙ තුවං සීලවතං සකාසෙ	158
පුරෙ සුතො වෙච්ච ඉහා ච රුඤ්ඤා	168
ඵ	
ඵලානමිච්ච පසංගනං	404
ඵලස්ස උපභුඤ්ඤාමිකා	330
ඵලධස්ස මෙ අඤ්ඤතරෙන වායාධිනා	154
ඵරුසා වත තෙ වාචා	174
ඵරුසාහි වාචාහි පකුඛමානෙ	366
ඛ	
ඛකස්ස ච පාවාරිකස්ස රඤ්ඤා	196
ඛඤ්ඤාකුලිකාමිත මාළුහතෙන	346
ඛලං වජ්ඤ ඛලං සුරියො	336
ඛලඤ්ඤ වත මෙ ඛිණං	240
ඛහුංඉදං මුලඵලං	512
ඛහුචිතති අපචිතති ච	46
ඛහුතනං චිජ්ඣති භොති	184

බ	පිටුවනංකා
බහුමෙපනං අසඩගී ජාතවෙද	58
බහුං පෙතං වනෙ කට්ඨං	42
බහුමපියො වීකඤ්ඤා	50
බහුසසුතං විතතකථී	334
බහුසසුතො සුත ධම්මොසී සභිබ්බ	354
බහුං භණ්ඩං අපභාය	348
බහුනි රුක්ඛජීඤ්ඤි	200
බහුනි නරසීසානි	120
බහු හි වතචරියාහි	464
බාලස්ස මූලභස්ස අකතඤ්ඤානො ව	444
බාලා ව ඛො සඛනනී සඤ්චානී	392
බාලො ඛො කම්මසී මාණව	374
බාලො වතායං සුතඛො	118
බාලො වතායං දුමසාබගොවරො	78
බාරාණස්සං මහාරාජ	154
බෙලුවං පනිතං සුඤ්චා	180
බ්‍රහ්මා පවධභිකායො සො	190
බ්‍රාහ්මණංදනී පුච්ඡාමී	532
බ්‍රාහ්මණං වෙච්ච ව්‍යග්ගං ව	516
බ්‍රාහ්මණෙ ව කථං ජහෙ	166
බ්‍රාහ්මණස්ස ගාමචරං දෙථ	152

භ

භගීනී උපලවණණා	498
භව්වා මාතා පිතා බන්ධු	490
භණ් සමම අනුඤ්ඤානො	136
භක්ඛඤ්චො භක්ඛකාලොයං	452
භක්ඛං භීතතං භතා භරියා	234
භක්ඛමනාපස්ස පිතා	500
භක්ඛරඤ්චො පරක්ඛනො	146
භද්දකො වතයං පක්ඛී	246, 478
භරුකච්ඡා පයාතා නං	216, 408, 410
භවනනී හෙතෙ පුරියා	372
භීතඛං ව දනී පුච්ඡාමී	534
භුක්ඛං ව පිතං ව තවස්සමමහී	478
භුක්ඛා මයා නිවාපානී	248
භුඤ්චා නිණ්පරියාසං	126
භුසං හි කුද්දොනී අවෙකඛියාන	306

ම

පිටුවකයා

මකස් පලාසි සාරමහි	242
මච්ඡානං භොජනං දැඩා	150
මචෙජරා ච පමාද ච	376
මනෙඤ්ඤ සොචණ්ණයො රාසි	16
මණිං අනගසං රුවිරං පහසසරං	354
මණ්ඩව්‍ය භාසිසසං අභාසනොයාං	362
මතමතමෙච රොදථ	176
මතං මරිසසං රොදන්ති	228
මතානි මංසානි බහු සුසානෙ	504
මධු ඉති මඤ්ඤමානා	222
මධුවණ්ණං මධුරසං	222
මනු ඤ්ඤමෙච භාසෙයා	12
මනුසස සුබ්‍රමාලානං	262
මනුසසසෙසච තෙ සීසං	180
මනුසසසෙසච මෙ සීසං	180
මනුසස්ඤ් ජභිජාන	200
මනුසෙසසු කතං භතං	378
මනො චෙ තෙ න පනමති	178
මනාභිජපෙපන පුරසස තුඤ්ඤං	442
මමඤ්ඤ දීඝවාන පට්ඨකියායං	254
මමනතපානං වීපුලං උළාරං	124
මම ලොභිතභසකිසස	168
මමෙවායං මඤ්ඤමානො	142
මයං ච භරියා නාතිඤ්ඤමාම	370
මඤ්ඤං ගාමවිරං දෙභි	468
මලමජ්ජකසමා රාජ	530
මහතී චත තෙ බොන්දී	98
මහසසාද සුඛා කාමා	400
මහාභයො හිංසනකො	410
මහාමත්තා ච මෙ අඤ්ඤී	408
මහාධිජවාන සමබ්‍රොධිං	460
මහාරාජසසභං ධීතා	242, 244
මහෙසී රුවිනො භරියා	500
මා කිඤ්ඤී අචච්ඤ්ඤ ගඛගමාලං	312
මා බො තං තාත පකෙතාසී	76
මා ච පුතෙත මා ච පතිං	480
මාතා ච පිතා ච භාතරො ච	398
මා තාත කුජකී න හී සාධු කොඤ්ඤා	234
මාතා පිතා ච හගිනී භාතරො ච	370
මාතා පිතා ච මෙ චුඤ්ඤා	476
මාතා පිතා සමණ්ඩ්‍රාහමණො ච	394
මාතා මෙ සා මහාරාජ	388

ම

පිටප්පිකා

මා තුවං වජ්ජ රුජ්ඣ	480
මා තෙ මිනො අමිනො වා	232
මා ජං නදී රාජසුත්ත	86
මා බාලියං වීසලපි න භිසස කාදියං	110
මා බ්‍රාහ්මණ ඉත්තර දසසනෙන	182
මාමග්ගසංඝු රොදනං	180
මා මං අපාදකො භිංසි	94
මා මං තාත නිවාරෙසි	409
මා මුනිකසස පිහසි	12
මා මෙ ජනපද ආසි	470
මාලං ව යො කාසික වජ්ජනං ව	494
මාලියො වතුමිකෙකො ව	344
මා සාලුකසස පිහසි	150
මා සු නන්දී ඉච්ඡසි මං	26
මාසසු කුජ්ඣි භුමිපති	234
මිගරාජා පුරෙ ආසිං	248
මිගං කිපලලකුමනෙකමායං	6
මිගානං කොඤ්චිකො අනොතා	156
මිත්තරුපෙනිධෙකවෙව	372
මිත්තරුපෙන බහවො	372
මිත්තං ව කධිරාථ සුභඥයං ව	488
මිත්තං සභායං අධිගමම පණ්ඩිතො	488
මිත්තං සභායං ව කරොනති පණ්ඩිතා	486
මිත්තානි වෙ යසස හවනති සනොතා	382
මිත්තාභිරාධි වීරමෙව ජීව	474
මිත්තාමච්චපරිබ්බුලහං	402
මිනො මිත්තසස පාතියං	400
මිනො හවෙ සත්තපදෙන හොති	34
මිලොහන ලිත්තා රුහිරෙන මකතිතා	236
මුඤ්චිථෙතං මහානාගං	388
මුත්තො ව බෙධිනා නාගො	388
මමාසා ජාති ව විලොඤ්ඤා ව	218

ය

යකඛගණපවිතෙ	484
යතෙධාහමසම් කල්‍යාණි	396
යඤ්ච ජඤ්ඤා කුලෙ ජාතං	222
යඤ්ච හෙතුං උපාදය	416
යඤ්ඤාග සමෙහාග විසෙසදසසනාං	164
යතො ව බො පණ්ඩිතො ආපදසු	224
යතො ව බො බහුතරං	126

ය	පිටුවක
යනො ව ජානෙයා අලබ්භනෙයො	224
යනො ව ජානෙයා පසාදමකනො	308
යනො මං සරති රාජා	100
යනො යනො ගරුධිරං	12
යනො විලුභා ව භතා ව ගාවො	32
යනො සරාමී අකතානං	306, 410
යඤ්චොසං න ජානනති	126, 166
යඤ්ච ඛිජානී රුහනති	334
යඤ්ච වෙරි නිවසති	42
යඤ්චාලයො ව දකෙඛා ව	238
යඤ්චොකො ලභනෙ බබ්බු	56
යථනො පුරිසො හොති	44
යථා අභං ඉතො ගන්ථා	450
යථා උඤ්ඤපං සනතං	336
යථා කුසො ව සසෙසා ව	408
යථා කෙසා ව මසු ව	132
යථා දධිං ව බීරං ව	408
යථා නදී ව පඤ්චො ව	26, 414
යථා නළො ව වෙලු ව	410
යථා පංසුමුට්ඨිං පුරිසො	224
යථාපි උදකකුමො	210
යථාපි කීතා පුරිසසුපාහනා	112
යථාපි දරකො වන්දං	210
යථාපි බීජං අභනිසම්	364
යථා මාණුවකො පඤ්ච	144
යථා වාචා ව භුඤ්ජසු	52
යථා යාවිතකං යානං	522
යථා සමං මඤ්ඤමානො පතෙයා	444
යථා සරණමාදිතං	406
යථා සාරදිකං බීජං	132
යථෙතං ඉතිවිති ව	230
යථොදකෙ අචෙජ විපසනෙත	84
යථොදකෙ ආවිලෙ අපාසනෙත	84
යද කච්ඡපලොමානං	318
යද කදචී මනුපෙසු බ්‍රහෙම	392
යද කාකා උලුකා ව	320
යද කුඵචෙකා සකුණො	320
යද තා පසසනති සමෙකමානා	412
යද න පසසනති සමෙකමානා	412
යද නිසෙසණි මාරුඤ්ඤ	318
යද පරාභවො හොති	72
යද පුලසපතානං	320

	ය	පිටුවකා
යද බිමෙබාට්ඨ සමපනො		320
යද මකසදයානං		318
යද මනො ව දිනො ව		154
යද යද යඤ්ඤ යද		10
යද සර සමපනො		194
යද සස විසාණානං		318
යද සාමුද්දීකං නාවං		320
යද සුරාසං පීඨා		320
යදි හෙසසනි දසසාම		194
යදෙසමානා වීචරනනි ලොකෙ		496
යම සමානා විචරිමහ		512
යනිතං වසනාසමයෙ		176
යනනු ගීජෙකාං යොජනසතං		72
යනනු චොරං ගහෙසසනි		172
යනනු පුට්ඨෙ චිකඤ්ඤො		358
යනනු සමම අභං බාලො		250
යමරියධමෙමන පුනනනි වදා		384
යමානසීං සොමනසං		334
යමුඤ්ඤං වහනෙ වුඤ්ඤමානං		468
යමෙතං පච්ඡසසි		192
යමෙතං වාරිජං පුජථං		258
යමහි ජාතෙ න පසසනි		358
යමහි සච්චං ව ධමො ව		72
යසසසීනො උඤ්ඤමපුගලසස		190
යසසසීනං කුලෙ ජාතං		134
යසං ලඤ්ඤාන දුමෙමධො		50
යසොකරො පුඤ්ඤකරොභමසමී		392
යසො දනං නාභිනන්දිං කදවී		360
යසමීං ව ජායමානසමීං		358
යසමීං මනො නිවීසනි		28
යසස ඵනාදීසා අසපු		386
යසස ඵනෙ තයො ධමො		24
යසස කායෙන වාචාය		202
යසස ගාමෙ සධා නාඤ්ඤ		174
යසස විතං අභාලිඤ්ඤං		184
යසස වෙතෙ න වීජ්ජනනි		108
යසසඤ්ඤා නාලමෙකොච		212
යසසඤ්ඤා දුරමායනනි		130
යසස දිවා ව රනො ව		130
යසස දෙවා පිතරො ව		382
යසස භරියා කුලාවයා සමඤ්ඤා		382
යසස මධ්‍යලා සමුභතා		36

යසස රාජා භූතපති යසසසී	384
යසස රුකබසස ජායාය	380, 518
යසස සමුට්ඨ විචේණණන	168
යසස සාධා පලබ්ධනී	446
යසසා හී ධම්මං මනුජො විජඤ්ඤා	380
යසෙසසතෙ වතුරො ධම්මා	24 · 108
යසෙසව හීතො න දදනී මච්ඡරී	376
යං අනනපානසස පුරෙ ලහාම	186
යං උසසුකා සඛකරනනී	148
යං එතා උපසෙවනනී	192
යං කිඤ්චි ධිට්ඨං ව භුතං ව මඤ්ඤං	356
යං ව අඤ්ඤා න රසබනනී	4
යං ව ජඤ්ඤා කුලෙ ජාතං	222
යං වෙ දිසවා කණ්ඩරී කිනකරානං	196
යං තෙ පච්චිකඤ්ඤං පුරෙ	32
යං කුං අධකසම්චං වඩෙහිසී	228
යං කුං සුචෙතාභිසමෙකඛසෙ මං	356
යං කෙට්ඨ ජඤ්ඤා සදිසො මමනනී	70
යං දෙවසඛකා වදනනී	502
යං න ලබ්භා මනුසෙසන	386
යං න සකකා පාලෙතුං	404
යං නිසසිකා ජගතිරුහං විභවගමා	16
යං නු ලොමං අභාරෙසී	262
යං නො අපුච්ඡිකු වං භද්දෙන	506
යං පසසනි න කං ඉච්ඡනී	118
යං පුච්ඡිතො න කං අකඛා	96
යං බ්‍රාහ්මණො අවාදෙසී	26
යං ලඤ්ඤං තෙන කුට්ඨබ්බං	56
යං ලහනී න තෙන තුසසනී	120
යං වනෙජො වනෙජසස	158
යං සකභවසසානී මමානුබ්බධි	508
යං සුපචේණණං සුපචේණණන	84
යං හී කපිරා කං හී වචෙද	178, 220, 240
යං හොනී කිච්චං අනුකම්පකෙන	486

යා

යාවනං රොදනං ආහු	180
යා කිංසනි සාරමයා අනුජජ්ජකා	264
යා තෙ සා භරියා අනරියරූපා	368
යා දළිද්දී දළිද්දසස	178
යානී කරොනී පුරිසො	106, 208

යා	පිටුවනිකා
යානි පුරෙ කං දෙවී	166
යා මනාතනා අරඤ්ඤසමී	192
යා මෙ සා ව්‍යාකාසි පමුඤ්ඤපෙතං	466
යා ය ඤ්ඤමනුසසාසනී	46
යා යෙ වානුසාසනියා	234
යාවතා චතුරො දීපා	320
යාවතා චන්දිමසුරියා	128
යාව දෙවසසහු කිඤ්චි	186
යාව නුපපජනී බුද්ධො	194
යාව යාව නීසංසාම	148
යාව සො මහතමඤ්ඤපි	126
යා සා රතී උත්තමා කාමභොගිනං	396

යෙ

යෙ කුඤ්ඤරා රාජකුලමභී වඤ්චා	10
යෙ කුළීරා සමුද්දසමී	134
යෙ කෙවී අඤ්චී සමණා පථව්‍යා	510
යෙ බන්ධියාසෙ අනිසම්මකාරිනො	308
යෙ ච බො තං පසංසනතී	144
යෙ ච බො පටිසම්බිය	222
යෙ ච සීලෙන සමපනතා	180
යෙ වාපි මෙ සකුණා අඤ්චී බඤ්චා	512
යෙ තෙ භවතතී නාගා	456
යෙන එකො රථො යානී	194
යෙන කාමං පණාමෙතී	64
යෙන කාභනතී ඔවාදං	90
යෙන කෙනවී වජ්‍රණන	380
යෙන ජානෙන නන්දිසසං	334
යෙන ජානෙන නන්දනතී	358
යෙන භනනතී පච්චනතී	334
යෙන භුත්තෙන යාපෙනතී	334
යෙන මීත්තෙන සංසඤ්ඤා	138
යෙන සතකු බීලබ්බා ව	46
යෙන පිඤ්චනතී දුක්ඛිනං	334
යෙනාභිභූතො කුසලං ජහාතී	358
යෙනාපි කිසියා පණ්ඩු	134
යෙ පණ්ඩිතා අඤ්චදසනා භවතතී	352
යෙ ඵලතා සමභජනතී	330
යෙ බ්‍රාහ්මණසස සමණසස	260
යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධමෙම	66
යෙ වඤ්චමපවායනතී	16

යෙ	පිටුවකිකා
යෙ වෙ සවිතං සධාරො හවනනි	328
යෙ සඤ්ඤිතො තෙපි දුග්ගතා	54
යෙසං වො ඵදිසො ධලෙමා	138, 144

යො

යො අත්තනො දුක්ඛමනානු ඵුට්ඨො	454
යො අඤ්ඤාමසස හිතානුකම්පිතො	18, 236
යො අපපද්ධමසස නරසස දුසසනි	224
යො අලිතෙන විතෙනන	22
යො ඉන්ද්‍රියානං කාමෙන	314
යො කොපනෙයො න කරොති කොපං	352
යො ච උප්පතිතං අඤ්ඤං	196, 246, 306, 372
යො ච කාලෙ මිතං භාසෙ	188
යො තෙ සධා දද්දරො සාධුරුපො	346
යො ච ධලෙමන වරනි	340
යො ච වනතකසාවසස	106
යො වා පි සිතෙ අඵවාපි උඤ්ඤෙ	244
යො වීඨ කම්මං කුරුතෙ පවාය	190
යො වෙ අනට්ඨං නට්ඨනනි වාහ	496
යො වෙ කතෙ පටිකතෙ	198
යො වෙ ධම්මං ධජං කඤ්ඤා	52
යො තසස දුක්ඛජාතසස	454
යො නිත්තුරුක්ඛසස පරො පිලකුඤ්ඤ	168
යො තෙ පුත්තකෙ අධාදි	344
යො තෙ ඉමං වීසාලකම්මං	358
යො තෙ වීසසසතෙ තාත	340
යො තෙ හතෙ ච පාදෙ ච	172
යො තං විදුග්ගා නරකා සමුඤ්ඤිරි	472
යො තං වීසසාසයෙ තාත	202
යො දඤ්ඤාලෙ තරනි	200
යො දඤ්ඤාලෙ දඤ්ඤනි	200
යො දිසවා හිකුඤ්ඤං වරණුපපකතං	256
යො දුක්ඛඵුට්ඨාය හවෙය්‍ය තාණං	42, 102
යොධ උප්පතිතං අඤ්ඤං	306
යො ධම්ම ලභ්භසස දදනි දනං	316
යො න හනනි න සාතෙනි	378
යො නාවජානානි සභායමනෙත	382
යො නීලියං මණ්ඩයනි	198
යො පරෙසං වචනානි	218
යො පහට්ඨන විතෙනන	22
යො පාණභුතානි අහෙධයං වරං	318

යො	පිටියකා
යො පුබ්බි කතකලායාණො	36, 164
යො පුබ්බි කරණියානී	30
යො මාතරං වා පිතරං වා විසීඨං	366
යො මෙ භතෝ ව පාදෙ ව	172
යො යං භියානී ඛණ්ඨි	258
යො යුජ්ඣමානානං අයුජ්ඣමානො	464
යො වෙ උපාතීනං අඤ්ඤා	246
යො වෙ කාලෙ අසමපතන	188
යො වෙ මෙතෙන විකෙතන	74
යො වෙ සබ්බසමෙතානං	136
යො සබ්බලොකසස නිවානවුත්ති	382
යො සාභසෙන අධිගම්ම භොගෙ	338
යො භතෙ මත්තිකං ථාලං	232
යො හු සෙට්ඨො සභසසසස	404
යවායං සාලියජාපොති	224

ර

රට්ඨස්ස ගිඤ්ඤා රාජානො	534
රාජපුත්ත නමොත්තපුත්ති	178
රාජා අවොච විධුරං	524
රාජා කාලිඤ්ඤා වකකවතනී	456
රාජායතනං උච්ඡුපුටං	526
රාජාවකා සුරවතා ව අඤ්ඤා	488
රාජා විලම්පතෙ රට්ඨං	334
රාජාභමසම් නරපමදනම්සසරො	308
රුදං මනුඤ්ඤං රුචිරා ව පිට්ඨි	14
රුමි රජොජලලිධරො	502
රොදිතෙන භවෙ බුමෙම	228

ල

ලක්ඛි වත මෙ උදපාදි අජජ	258, 478
ලඛ්ඤං සමුඤ්ඤං පකඛඤ්ඤි	348
ලඤ්ඤා සතසභසසානී	348
ලභී ව තෙ නිජුලිතා	58
ලහුං ව වත බීජං ව	306
ලාභො අලාභො අයමො යමො ව	188
ලාභො සිලොකො සකකාරො	482
ලිඤ්ඤා පරමෙන තෙජසා	38
ලුඤ්ඤා වරී පාසභතො අරඤ්ඤා	512
ලුබ්භානී තිණ්ඤානී	260
ලොභෙන වෙ භණ්ණානී ජාතරූපං	394

ව	පිටුවකයා
වඩභිකුමෙව නිග්‍රොධො	226
වණණුගන්ධ රසුපෙතො	84
වණණුවා අභිරූපොසි	378
වණණුරොහෙන ජාතියා	218
වධිසසාමී තෙ ලුටුකිකෙ පුත්තකානී	214
වනං යදඝ්ඤ දහනී	200
වන්දමී නං කුඤ්ඤරසට්ඨිභායනං	214
වන්දෙ තෙ පාදෙ අධිර මුභෙම	484
වමචික ධුපසමී කිපිලලිකානී	506
වරඤ්ච මෙ භංස භවං දදෙය්‍ය	328
වරඤ්ච මෙ අදෙ සකක	350, 460, 462
වරං වරං ත්‍යං නිභනං පුරෙ වරී	146
වස දෙවානුභාවෙන	520
වසසංච සරෙ පාදෙ	480
වසඝානී පඤ්ඤස සමාධිකානී	142
ව්‍යචං මනං ච පණ්ඩාය සමමා	398
වාචාය කිර තෙ ආසි	36
වාචාය සබ්ලො මනො වීදුනො	248
වාණිජකසමා රාජ	526
වාණිජා සමීනිං කන්ධා	516
වානී ගන්ධො නිමීරානං	216
වානී වායං තනො ගන්ධො	184
වාමෙන භික්ඛමාදය	534
වායමෙථෙච පුරිසො	22, 50, 472
වාරිද පුරිමා සාධා	518
වාළොදකං අපාරසං නිභීනං	82
වීකක්ඛං සුකරං දිසවා	150
වීක්කම රෙ මහාමීග	216
වීක්කමාමී න පාරෙමී	216
විවරාමී දනි ගිරිවරනදියො	484
විචේය්‍ය දනං පුගතපසසථං	318
වීජමානාසු මරුවාසු	88
වීදිනං ධුසං උඤ්ඤරානං	192
වීදෙසවාසං වසනො	166
වීනීල දුග්ඛං භජසි	68
වීරතෙ මෙථුනා ධමමා	524, 526, 528, 530
වීරූපකෙඛනී මෙ මෙක්ඛං	94
වීලුමනෙච පුරිසො	116
වීවරථ ඉමාසං ඤාරං	162
විචිතධනී උපායෙහි	220
විසං මා පනිසෙවිකො	452
විසං යථා හලාහලං	402

ව	පිටුවකා
වීම්-සමානෝ ඉසිනෝ හීසානි	498
වීසං වා පඤ්චවීසං වා	198
වුඤ්ඤං මෙ භවනං දිබ්බං	522

ස

සකම්භනසස කලෙමන	488
සකංනිලකනං අතිභීලයානෝ	506
සකා රට්ඨා පබ්බාපීනෝ	166
සකුණාදීන ලොහිතපෙ	246
සකුණො මඤ්ඤානෝ නාම	256
සකෙකාපි පටිනාදිඤ්ඤං	520
සකීනං සාපීවකරෝ	364
සකිකසමෙතං පටිලොභපාපං	366
සකෙකාපි අමිත්තසම්මං	72
සකෙකාසා සකිතිකබ්බානි	172
සකිතිකරුපෙන භවං මමඤ්ඤං	212
සකිතාමාවචරෝ සුරෝ	82
සවචං බො වදෙසි මාණව	374
සවචං කීර කුමපී භූරිපඤ්ඤා	380
සවච කිරෙව මාභංසු	30, 250, 468
සවෙ අයං භූතධරං න සකෙකා	212
සවෙ අරඤ්ඤං හිත්තාන	450
සවෙ බො තං උදයොසි	398
සවෙ ව ජඤ්ඤා දවීසඤ්ඤා මහනනෝ	454
සවෙ ව මං රකඛනී දෙවරාජා	202
සවෙ ව රාජ වීචිකිච්ඡෙස තුවං	474
සවෙ තසස හෙතුමෙ උභො ගභීතා	254
සවෙ තුවං යුග්ගිඤ්ඤො අධම්ම	394
සවෙ තෙ උභං කාමෙහි	402
සවෙ තෙ දුකං උපපජෙජ	454
සවෙ පණාදිකෙනෙව	134
සවෙ පි මං පිභයසි	262
සවෙ පි සනෙතා වීචිදකනී	172
සවෙ පි සෙලසම්මං චපෙය්‍ය ඛිජං	160
සවෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්ඡසි	248
සවෙ මුඤ්ඤො පෙච්ච මුඤ්ඤො	8
සවෙ රොදෙ කිසා අසසං	210
සවෙ ලහෙථ නිපකං සභායං	326
සවෙ ව තනුපො පොසො	82
සවෙ හි නාහං ධනහෙතු ගභීතෝ	508
සවෙ හී සවචං භණ්ඩ	312, 314
සඤ්ඤාග සමමාග වීසෙසදසසනං	164

සඨසස සාදේයගමීදං සුචිතනිතං	102
සට්ඨිවසස සහසසානි	174
සට්ඨිවාහ සහසසානං	460
සත්තනනනිං සුමධුරං	118
සත්ත මෙ රොහිතා මච්ජා	174
සත්තවසසා පබ්බජිතා	260
සත්තාහමෙවාහං පසන්නවිනේනා	360
සතං සහසසානං දුඛොසිතානං	466
සද්දහාමි මහාරාජ	88
සද්දහාසි සිගාලසස	46
සද්ධාය නිකමම පුනං නිවහේනා	362
සනතු දනතුයෙව පරිබ්බජනතු	360
සනති අඤ්ඤපි සකුණං	240
සනති අඤ්ඤපි සසකා	384
සනති රුකඛා හරිතපත්තා	330
සනති පනඛා අපනතා	14
සන්දිට්ඨිකමෙව පසසථ	312
සන්ධිං කත්වා අමිනේනන	72
සපපං පමොසකාමි න තාව කාකං	254
සබ්බකාමදදං කුමහං	154
සබ්බඤ්ඤ සබ්බවීදු ව	458
සබ්බමීදං වරිමවතං	170
සබ්බලොකචීරදොසි	378
සබ්බසංභාරකො නත්ථී	44
සබ්බසස කතපු ඤ්ඤසස	148
සබ්බං කීරෙව පරිනිට්ඨිතානි	164
සබ්බං භණ්ඩං සමාදය	230
සබ්බං සුත මධීයෙථ	230
සබ්බා දීපා අනුච්චසමොහමසමි	394
සබ්බානි එතාන සුභාසිතානි	352
සබ්බාමිනේන රණං කත්වා	82
සබ්බායසං කුටමනිප්පමාණං	200
සබ්බෙ අපිහිතා දොරා	348
සබ්බෙ තෙ ධම්මගුණං	502
සබ්බෙහි කීර ඤ්ඤිහි	136
සබ්බෙහි කිංසුකො දිට්ඨො	120
සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණං	94
සබ්බෙසං සීනිභුතානං	492
සබ්බෙසු කීර භුතෙසු	78
සබ්බො ජනො හීංසිනො පිඩහලෙන	116
සබ්බො ලොකො අක්කමනො අහොසි	102

ය

පිටවඩකා

සබ්බො ලොකො පරච්ඤෙනා අච්ඤො	466
සබ්බරොච සමාසෙථ	86
සමණෙ තුවං බ්‍රාහ්මණෙ අභිකො ච	362
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි	500
සමණෙ මයං බ්‍රාහ්මණෙ අධිකො ච	368
සමණං තං මඤ්ඤමානො	182
සමනිකිකං අනචසෙසං	40
සමනතා පරිකරිංසු	516
සමාගතා ජානපද	470
සමා ගොපනිසාදෙහි	528
සමපතං සාලිකෙදුරං	476
සමපසසං අතනනි වෙරං	378
සමෙපසි ටො මං වාචාය	240
සමෙපසිකො ච රඤ්ඤ	458
සමමුඛා වා පරොකඛා වා	184
සමමොදමානා ගච්ඡන්ති	14
සරහං ගිරිඤ්ඤාසමී	472
ස රාජා ඉසිනා සතො	314
සරිරදව්‍යං වඤ්ච්‍යං	92
සරිරමජ්ඣමහි සීතානි මඤ්ඤිහං	342
සවණෙන චෙකසස පියා හචනති	448
සවණෙන පියො මෙසි	448
සසමුද්ද පරියායං	170, 336
සහසස කණ්ඨං සතභණ්ඩං	134
සහසස චෙදෙ පි න තං පච්චිම	236, 490
ස සඬා තාත රාජානො	452
සංකපපරාගධොනෙන	124
සංචසන්තාපි විචසන්ති	450
සංචාසෙන භවෙ සකක	228
සංචියගරූපො ඉසිනා වියාකතො	342
සාකං හිසං මධුං මංසං	534
සාගර පරියන්තාය	456
සා ව ජිනනාව පගසරි	516, 518
සා තඬු විතතා සුමනා පතීනා	356
සාධු ටො පණ්ඨිතො නාම	40
සාධු ටොසි අනුපාතො	520
සාධු භාසකයං යකෙඛා	400
සාධු සකඛි කතං භොති	328, 330
සාධු සමඛ්‍යුලා ඤාති	30
සාධුති රමණියානි	200
සා නුන සා කපණිකා	388

ස	පිටුවකිකා
සාමකිමෙව සිකෙබ්ථ	448
සාමාපි ටො වැදනලිකකගතා	208
සා මං අනෙකන පානෙන	216
සා මං සජෙහන මුදුනා	216
සායමෙකෙ න දිසසනති	404
සායං සමඤ්ඤ ඉධ ම'ජජ පතා	76
සාලිනං භොජනං භුඤ්ඤ	170
සාහං අභිංසා රතීති	500
සාහං බ්‍රාහ්මණ රාජානං	500
සා භොතු නාවා පිලකුපපතා	356
සිකෙබයා සිකතීතබ්බාති	44
සිගාල බාල දුමමධ	230
සිගාලො මානාසද්ධාව	118
සිඬගී මිගො ආයතවඤ්ඤ නෙකෙතා	134
සිඬෙහන නිභනාහෙතං	142
සිරි ව ලකඛි ව තමෙව බහතිය	308
සිලෙසුපමා සිඛිරිව සබ්බකමා	412
සිලවනෙතා න කුබ්බතති	192
සීලං කීරෙව කල්‍යාණං	36, 152, 186
සීලං සෙයොසා සුතං සෙයොසා	218
සීහබ්බලි සීහනටො	84
සීහො ව සීහනාදෙන	62
සුකසස භාසමානසස	260
සුකබ්ඤ්ඤ රුකං කොලාපං	330
සුකබ්ඤ්ඤලි පගගභීතා	372
සුබකාමෙ දුකබාපෙභා	316
සුබනඤ්ඤ බණ්ඩසො ඡිනතං	416
සුබසොනනාතරං දුකං	314
සුබං ජීවීතරුපොසි	104
සුබං ජීවීතරුපොසම්	104
සුබං දුඤ්ඤන පරිපාවයනොතා	380
සුබං නිරාසා සුපතී	186
සුබා සරා වච්ජනධ	114
සුඛිති ඵකෙ න කරොතති පාපං	380
සුබ්බමාලරුපං දිසවාන	532
සුචච්චං වත නචච්චි	178
සුචිකපකච්චදන	246
සුණනඤ්ඤ මෙ ජානපද	334
සුඤ්ඤාම ධමමං අසතං සතං ව	368
සුඤ්ඤාමී තිට්ඨාමී වදෙහි බ්‍රහ්මෙ	390
සුඤ්ඤාහි මඤ්ඤං වචනං ජනිදු	390

ස	පිටුවකා
සුතං මෙනං මහාබ්‍රහෙම	332
සුතා හි මඤ්ඤං පරමා විසුද්ධි	158
සුතීනිකං අරඤ්ඤමහි	340
සුදස්සං වජ්ජං අඤ්ඤසං	230
සුදිට්ඨරුපුග්ගතපාත්‍රවත්තනා	342
සුදුකකරං කමමකා	486
සුනභානො සුවිලිනොංසි	232
සුබ්බු සුභා සුපච්ච්චිග්ගකමබ්බු	354
සුමජ්ජඤ්ඤා සුපායඤ්ඤා	250
සුරකඛිතං මෙති කථනත්‍රා විස්සපෙ	342
සුරාමෙරය මධුකා	400
සුවණ්ණමාලං සතපතනච්චුලං	354
සුවස්ස ව වරං දඤ්ඤා	328, 332
සුවජානං සිගාලානං	448, 454, 470
සුවොසිතං ඉසිතං ඵකරණං	498
සුසුබං වත ජීවනති	260
සුසුබං වත ජීවාමි	178
සුසුබං වත මං ජීවනං	44
සුසු යථා සකඛරධොතපාණි	124
සුචිං කමමාරගාමසුචිං	252
සුරෙන බලවනෙනත	490
සුරො සුරෙන සබ්බමම	108
සෙණි මොකෙකවාපලාභෙන	220
සෙනානි හිමවනො	484
සෙනො බලසා පතමානො	74
සෙයො අමිනො මනියා උපෙනො	18
සෙයො අමිනො මෙධාවි	18
සෙයංසො සෙයංසො හොති	146
සො කරසසු අනුභාවං	180, 378
සො කොසියො අත්තමනො උදනො	478
සො බත්තියො හොතු පසඤ්ඤාකාරී	494
සො ගාමණි හොතුසභාය මජ්ඣෙකි	494
සො සොරරුපං නිරයං උපෙනි	236
සොචං පණ්ඩුකිසො හොති	212
සො තෙ කරිස්සාමි යථානුභාවං	168, 190
සො තෙ සුව වරං දමෙමි	328
සො නුත මධුරං ඤාති	380
සො පස්සපනො මහතා ඵඤ්ඤෙන	254
සො බජ්ඣනං පාස්සනෙහි ජමකි	496
සො බාලමනං කසිරෙන ලඤ්ඤං	444
සො බ්‍රහ්මගුණො විරමෙව ජීව	64
සො බ්‍රාහ්මණො හොතු අචීතරාගො	494
සොහති මච්චො ගඬෙයො	96

ස	පිටුවකිනා
සො භික්ෂුසීසො රුහිරමකඛිතබ්බො	506
සො මාණවො තසස පාවදී	374
සො මං දහනී රාගඤ්ඤි	102
සොවණණමයො පහසීරො	374
සොවණණමයං මණිමයං	374, 384
සො වෙදජාතො අජකිභවීං අමිතො	134
සොසනො සොසීනො	38
සොහං අබ්බුළහ සලොසමි	208, 230, 374, 386
සොහං එතාදීසීං දීඨවා	522
සොහං ගන්තො මනුසොසු	522
සොහං චතුරානමීදං විහබ්බමං	468
සොහං ජනිතො ජනමි පුට්ඨො	442
සොහං දසසකුඤ්ඤි හොකඤ්ඤි	406
සොහං නයෙන සමපකො	74
සොහං නුත ඉතො ගන්තො	174
සොහං සතං අකුසලොසමි හංස	328
සොහං සීලං සමාදීසං	152
සොළසීතී සහසානි	500
සොහ සබ්බජිතා ගජො	350
සවාගතං තෙ මහාරාජ	520
සවායං සාලියජාපොති	224
සවායං භායනී වෙව	156
සවාසස ගොමයවුණණානි	220

හ

හත්පාදං යථා ජිතො	416
හත්පාදො අභිකට්ඨො	406
හදයබ්බමං කණණසුඛං	512
හතනී හතොති පාදෙහි	204
හන්තො කිඤ්ඤි වට්ඨො ව	120
හරාමි පුතො දරෙ ව	532
හරං අකුසලොසමි පානකුඤ්ඤි	204
හරිටකං ආමලකං	526
හළිද්දිරාගං කපිවිතං	202, 340
හංසා කොකුඤ්ඤි මයුරා ව	94
හංසී ත්වං එව මකුසලසී	46
හංසො පළාසමව්ව	226
හිතෙන තාසං නකුමි	500
හිරකුඤ්ඤි මෙ සුවණණං මෙ	104
හිරිභතපප සමපකො	4
හිරිං තරතං විජිග්ගවජමානං	220
හිතෙන බුහුවරියෙන	318
හොති සීලවතං අකො	6
හොතනි හෙතෙ මහාරාජ	168

සඳහා නාමානුකම ඒකා

අ	පිට්ටු	ක	පිට්ටු
අකිනති	460	කකණ්ටකො	74
අගහික	52	කවවානි	302
අගහිමාලී	408	කප්පකල	232, 496
අට්ඨකප්පන	274	කටාහක	50
අඤ්චපිල	166	කණ්ණරී	196
අධම්ම (දෙවප්පක)	392	කණ්ණ	12, 384, 386
අනුරුඤ්ඤා	498	කණ්ණදීපායන	360
අපෙකසනතු	74	කප්ප	280
අපච්චනි	46	කරණඤ්ඤා	284
අබ්භනකරං (දුම)	146	කලණඤ්ඤා	52
අරිඤ්ඤා	282	කලිඛන	162, 284
අරුණ	162	කසපප	172, 462, 498
අලීනච්චන	65	කංස	146
අචාර්යපිඤ්ඤා	234	කාකානී	184
අසිකාභූ	114	කාරණකිය	212
අසිකො	316	කාලකණ්ණ	34
අසසක	162	කාලිඛන	458, 460
		කාලිඛනභාරද්වාරජ	458
		කාසී	400
ආ		කාසීරාජ	172, 174, 388
ආනන්ද	498	කාළ	6
ආසාවතී	238	කාළබාහු	186
		කාළද්වී	498
ඉ		කිංගරා	196
ඉන්ද්‍ර	520	කුන්දලී	134
ඉන්ද්‍රසමානගොතන	70	කුරු	110
ඉලලීස	32	කුරුඛන	10
		කුසනාලී	50
උ		කුසමාලී	408
උදය	310, 396	කෙකක	110
උදයා	398	කෙකුක	184
උඤ්ඤක	490	කෙසව	384, 386
උඤ්ඤාන	518	කොට්ඨිමබ්බලී	292
උපාසාලනක	72	කොණ්ඩ ආඤ්ඤා	20
උපොසථ	408	කොමාය ප්‍රක	158
උපලච්චණණා	498	කොරවා	524
උසීනර	424	කොසල	64
		කොසිය	52
එ			
එකරාජ	164		
එකී (කුල)	278		
		ඔ	
ඔ		ඔරාදිය	6
ඔට්ඨිව්‍යාධි	286	ඔප්පකරා	498
		ඔරමාලී	408

ග	පිටුවකා	ද	පිටුවකා
ගහන	65	දඳුර	164
ගඬගමාල	310, 312	දඩිමාලී	408
ගඬයා	134	දඩිවාහන	84
ගන්ධමාදන	320, 484	දබ්බසෙන	164
ගන්ධාර	282, 284, 390	දරිමුඛ	238
ගයා	428	දසරථ	404
ගිරිදත්ත	82	දළහ ධමම	286
ගුමබියො	222	දුජ්ජම	166
ගොතම	278, 532	දුමමුඛ	284
		දෙවල	316
		දෙණ	428
		ධාරවතී	384
සත	210, 384, 386		
		ධ	
		ච	
චණ්ඩාරණ	388	ධනඤ්ජය	186
චතුර්වතී	336	ධනපාලී	40
චතු	484	ධමම (දෙවපුත්ත)	392
චිත්තගහපති	498		
චිත්තලකාවත	238	න	
චේත	20	නග්ගථී	284
චේතිය	312, 314	නඤ්ඤ	166
		නඤ්ඤසෙන	162
		නමමද	134
		නාරද	314, 522
ජත්ත	152	නිග්‍රොධ	6
		නිමිරාජ	284
		ජ	
		ජ	
ජනක	274	ජ	
ජනසන්ධි	128, 422	ජඤ්ඤාල	110, 180, 284
ජීවක	40	ජණාද	132
ජුණක	390	ජණඛව	82
		ජනර්ත	40
		ජාටල	334
		ජාපක	40
කකකසිලා	390	ජාරාසරිය	106, 208
කව්ඡ	512, 516	ජාරිලෙයා	498
කව්ඡක		ජාවාරික	196
කමඛ	216	පිඬාල	116, 186
කාවතිය	520, 522	පිඬගයානි	196
කපලලක	6	පුණ්ණ	498
කම්බරුනික	428	පුණ්ණික	152
කිරිටවච්ඡ	128, 130	පුණ්ණිකා	152
කුණ්ඩල	252	පොට්ඨපාද	186

	ස	පිට්ඨසකා		ස	පිට්ඨසකා
සාධිත		520	සුඛානු		218
සාම		82	සුරුච්චි		500
සාමා	70,	178	සුරුඤ්චන		400
සාරිපුත්ත		498	සුලසා		306
සාලක		122	සුසීම	70,	290
සාලක		150	සුභනු		64
සිඞ්ඞිල		180	සෙගගු		102
සිව		316	සෙනකෙතු		234
සීතා		404	සෙනක	250,	274
සුඛවච්ඡක		166	සෙපණණි		10
සුඡවච		166	සෙරිවා		2
සුද්ද		218	සොණ		64
සුධම්මා		520	සොමදත්ත	100,	288
සුඡත්ත		154			
සුඡපාරක		408		හ	
සුඡසසා		154	භාරිත		332

විසෙස පද්‍ය නිකම නිකා

අ	පිට්ටිකා	අ	පිට්ටිකා
අකත ඥානසංඝ	30	අනුජං	214
අකිලාසු	2	අනුජො	188
අකිලාසුනො	2	අනුච්ඡං	42, 226
අකුතුහලං	38	අදණ්ඩාවචරං	522
අකුතොභයො	512	අදණ්ඩියං	434
අකඛං	38	අදෙජ්ඣං	248, 468
අකඛණුවෙධි	82	අදෙජ්ඣං	162
අකඛපරාර්ථනො	222	අභිකෙ	390
අකඛායිනො	188	අධිච්ච	382
අකෙසකතච්ඡද්ධි	492	අධුරායං	462
අඛිතක මණ්ණිකො	104	අනාඛණං	54
අභය	414	අනා ඥානුචෙය්‍යා	398
අච්ඡං	516	අනාධිවරා	456
අච්ඡා	482	අනපාදසු	422
අජකාණො	192	අනපෙච්චා	4
අජගරං	324	අනරියරූපා	368
අජිනසාවියා	182	අනචසසුතා	356
අජියා	18	අනසිච්චාන	532
අඤ්ඤදඤ්ඤි	204	අන නතපායීසකුණො	156
අච්චා	486, 488	අනාදනසස	534
අච්චාලකොට්ඨකං	396	අනාදනො	518
අච්චාලො	318	අනාමතං	72
අච්චාගුරං	6	අනාමයා	242
අච්චනමො	434	අනිග්ගානාසු	196
අච්චිකතමො	134, 254	අනිජෙය්‍යා	360
අච්චිච්චපාදො	434	අනිසමමකාරිනො	308
අච්චිමානං	54	අනිසමමකාරී	188, 206, 380
අච්චිරකාවපායී	6	අනීතිභං	50
අච්චිකට්ඨා	406	අනුච්ඡණ්ණං	482
අච්චං	2	අනුඤ්ඤිතං	190
අච්චිච්චෙජ්ඣද්ධි	528	අනුපාදනෙනා	224
අච්චිච්චෙජන	72	අනුබ්බතා	382
අච්චිච්චං	312	අනුබ්බුහයං	26
අනරමානානං	4	අනුච්චිය්‍යතො	276
අනිධනානං	24	අනුච්චිසමො	394
අනිපණ්ඩිතො	40	අනුචුච්චො	70
අනිච්චෙලහාණි	464	අනුසසාරං	424
අනිච්චිලයානො	506	අනොමදසසිසු	296
අනුලොපො	394	අනනිමග්ගධිනී	362
අනතච්චප ඥානු	330	අනනිමග්ගධිනො	362
අනුච්චාපකත්	316	අනනිභුතා	26
අනුච්චසද්ධිසසනී	284	අනගභච්චා	140
අනුච්චසද්ධිචාරා	34	අපණ්ණකං	2

	අ	පිට්ඨකයා	අ	පිට්ඨකයා
අපනනා		14	අව්‍යයනනා	162
අපරාධීනී		286	අව්‍යායනං	58
අපරිනායකො		112	අව්‍යායානො	464
අපසසීනො		76	අව්‍යායිකා	234
අපාකච්ඤනං		32	අසං	66
අපාකුභා		426	අසනතසමනතා	392
අපුනපුනනං		60	අසනුඤ්ඤා	178, 230
අපච්චිනතී		46	අසමුද්දනිනං	422
අපොදවමණ්ණො		516	අසමකඛිනකමමනතං	62
අපොසසුකො		504	අසංඝායානිනං	162
අබ්බුලහසලලා		288	අසා	26
අබ්භිනො		210	අසිවමමං	426
අබ්භිද		18	අසුරාධිපො	408
අබ්‍යරො		316	අසමා	278
අභිච්ඡනාය		380	අසමාකමරසං	248
අභිජුමානො		132	අසසකණ්ණො	98
අභිනන්දසසනා		12	අසසතරසස	46
අභිනිබ්බුතතතා		142	අසසවා	390
අභිසාරියා		198	අභනාරං	224
අභිසෙවනං		136	අභහා	310
අභුමිං		68	අභාලිඤ්ඤං	184
අමතකඤ්ඤා		126	අභි	96
අමමසස		534	අභිංසා	72
අමමො		492	අලාරකඛී	26, 28
අමීතභක්ඛගමනො		18		
අමඛ		196	ආ	
අමඛට්ඨකුලසස		298	ආකාරකො	22
අමමඛි		98	ආගමබලසා	458
අධිර	484,	488	ආවාමකුණ්ඩකං	126
අරියචුතතිනො		364	ආජඤ්ඤා	68
අරියෙන වෙදෙන		246	ආපාසු	130, 162
අලං		52	ආපොසිජං	490
අලකමාලී		496	ආමිසවකචුනා	514
අලකඛිකා		242	ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා	516
අලබ්‍යතනෙයො		224	ආයතවකචුනොනො	134
අලිකං	44,	442	ආරතං	534
අලිකවාදිනං		62	ආරාමතරාසු	196
අලීන		22	ආරොග්‍යං	34
අලීනමනසො		22	ආලුපානී	366
අලලපිඨකං		288	ආලොකසන්ධිං	496
අවච්චින		28	ආච්චිනීමායා	132
අවඤ්ඤා		14	ආමනතණියො	532
අවගොතඤ්ඤා		248	ආවාසු	412
අවංසිරො		394	ආවෙණිකං	520
අවිසංවාදක සස		382	ආවෙධං	124

ක	පිට්ඨකයා	ක	පිට්ඨකයා
කකණ්චකො	74	කාපුරිසෙන	70
කකණ්චො	58	කාපුරිසෙහි	372
කකාරුං	182, 184	කාමකාමීනී	196
කඩගු	44	කාමදුහා	356
කටගගහො	502	කාරුසු	86
කට්ඨකරුසෙබ්බු	98	කාලකණණිං	34
කඩඵනං	364	කාලිකං	292
කණුවෙරෙසු	176	කාලො	70
කණංසුචිං	44	කාසං	482
කණිකාරා	388	කාලෙ	8
කණ්චකවාචො	242	කිකිං	76
කණ්ඨිනං	6	කිච්ඡ	314
කණහවහන්තී	200	කිබ්බිසකාරකං	172
කණහසප්ප	32, 224, 274	කිබ්බිසෙ	198
කහනං	390	කිමපකකං	34
කදරියං	62	කිමපුරිසං	480
කදරෙ	92	කිලොමං	174
කහනප්පකහනං	412	කිසියා	134
කපිච්චිතං	202	කිංකිණිකායො	524
කපිඤ්ඤා	158	කිලනෙය්‍යා	498
කපොතකසස	18	කුකකුට්ඨොච්චිනී	246
කබ්බෙ	12, 388	කුකකුරා	10
කමණ්ඤ්ඤ	78, 526	කුකකුරෙ	12
කම්බලෙ	518	කුකකුලානුගතා	310
කම්බුගීචො	406	කුසුඤ්ඤිං	414
කමෙඛාජකා	412	කුට්ඨා	388
කමොරගාමසමී	250, 252	කුයාරිහපෙයා	446
කමුත්තා	372	කුයාරිභී	518
කරණියෙ	200	කුණි	32
කරවර	388	කුණ්ඩියො	518
කලමොනි	366, 532	කුසෙහභී	496
කලීං	58	කුදවනං	12
කච්චිං	388	කුහනිනී	198
කසිණා	398	කුමුදිනී	318
කසිමා	494	කුමභීලකා	514
කසසපා	138	කුමොසපිණ්ඩියා	296
කලාය	78	කුමොසෙ	516
කංසථාලං	232	කුරරො	486
කංසමලලකෙ	166	කුරුඬෙයා	96
කංසො	32	කුරුවිඤ්ඤ	388
කහාහං	226	කුලලා	102
කාකතිලසමී	140	කුලාවකා	14
කාකොලා	238	කුලීඬෙයා	464
කානියානී	304	කුල්‍යාභී	382
කිච්ඡා	70	කුලලං	412

ක	පිට්ටඩ්‍යා	ග	පිට්ටඩ්‍යා
කුසමුදේ	216	ගාමණිං	516
කුළලා	186	ගාමනන්කානි	68
කුළබෙකා	320	ගාමවරානි	354
කුටවෙදී	422	ගාලුහවෙධිනං	6
කුටං	372	ගිණ්ණිපජණී	324
කුටානි	528	ගිලෙණ්ණි	72
කෙලාධිතො	438	ගිඤ්ඤතො	504
කෙවලී	490, 492	ගිනි	358
කොකිලා	188	ගිරිකඤ්ජරායං	212
කොට්ඨිඛලී	476	ගිරිගඛලාරං	306
කොණ්ඩඤ්ඤ	138	ගොතනං	506
කොඤ්ච	190	ගොපනිසාදෙභි	528
කොදණ්ඩකෙන	506	ගොපාණසිභොග්ගසමං	290
කොමාරපති	88		
කොමාරිකා	246		
කොලිනියා	382		
කොලෙය්‍යකා	10		
කොසියායනො	58		
කොසියො	136		
කොළාපෙ	330		
		ඝ	
		සතාසන	54, 414
		සනසාන්මං	250
		සමුච්චි	278
		සරකං	122
		සාසං	222
		සුමනො	304
ඛ			
ඛඤ්ජා	32		
ඛජ්ජතං	78		
ඛණ්ඩසො	414		
ඛනිතියා	218		
ඛරධොතං	250		
ඛරසාරං	32		
ඛරාජිතා	234, 490		
ඛාණ්ඩසාතසමා	528		
ඛාරිභාලො	182		
ඛුරනාසිකා	408		
ඛුරපහණිසස	248		
ඛුරපො	134		
ඛුරපො	508		
		ච	
		චකකවාක	378
		චණ්ඩාලපුකකුසා	218
		චතුපකනං	468
		චතුමච්චසස	84
		චතුරොධමමා	24
		චතුසසදං	494
		චතුනසාරලිතෙන	208
		චමු	64
		චරණං	506
		චලකකකු	284, 504
		චාතුරනායාය	134
		චීතො	316
		චිකකචී	334
		චිකකලතාවනො	238
		චිකතවසානුවතනී	112
		චීරසනචුතං	34, 230
		චුඤ්ජ (දනතසිසී)	354
		චෙවෙචා	314
		චෙටො	320
		චෙතකො	276
ග			
ගතසකනං	206		
ගදුභො	46		
ගඤ්ඤකතීයමානං	278		
ගලචීතීතෙන	364		
ගවාසසං	460		
ගහනං	56		
ගාමණි	4		

	ජ	පිටියකා	ක	පිටියකා
ජකණභාරිකා		287	තකකලා	366
ජමාසසසලනා		6	තකකලානි	532
ජමන		496	තකකිකා	2
ජවං		88	තවසාරසමපජිතා	224
ජාදියා		516	තණ්ඩුලනාලිකා	4
	ජ		තදුපිකා	98
			තබ්බුළු	246
			තබ්බලොභවිලිනං	402
ජගහිතායෙ		232	තයොධම්මා	24
ජඛකලා		378	තරමානරූපො	384
ජඞ්ඞා		290, 382	තරෙසිනො	234
ජනාධිප		4	තචෙතසංසි	302
ජනිතතං		78, 80	තසිතං	356
ජනිඤ		164	තායිතා	42
ජනිඤ සෙට්ඨ		520	තාරකා	20
ජපං		442	තාලි සසතගරභොජනො	482
ජපෙසන		224	තාලු	532
ජමුඛු		196	තිණපරිසා	126
ජමුඛක		190	තිත්තා	420
ජමුඛි		98	තිත්ති	128
ජමමං		76, 78, 88, 186, 364, 442	තිඤ්ඤං	78
			තිපුකණ්ණවිද්දො	496
ජමමං		18	තිපුසිසං	126
ජමම		152	තිබ්බකාමසමි ද්ධිපු	522
ජමමො		86, 122	තිමීරානං	216
ජලාබුජ		72	තිමිසසිකායං	390
ජාතචෙද		14, 58, 132, 220	තිරිටිනො	188
ජාතු		26, 36	තිලොදනො	302
ජාරං		184	තුට්ඨබ්බං	56
ජීගිංසං		212	තුරිතාභිනිපාතිනං	62
ජීමහං		190	තුලාචයා	382
ජීනො		206, 230	තුලායා	164
ජීවකං		40	තුණං	146
ජීවගාභං		64, 508	තෙදණ්ඨිකො	128
ජුලෙණභ		8	තෙලධොතො	134
ජුතිඤ්ඤා		136	තොරණග්ගො	74
	ඤ		තාජජ	304
			තාසාසුනි	414
			තාසාහං	356
ඤ්ඤාතිසමාසද්ධිපුරකඛනං		6		
	ඨ		ඨ	
ධීතමරියවනති		308	ථුසං	192

ද	පිටියධිකා	ධ	පිටියධිකා
දකඛියං	24	ධඛක	212, 378
දකෙකියායං	316	ධපාඤ්ඤ	134
දණ්ඩධාරො	308	ධක්ඛණ්ණපණං	222
දණ්ඩියං	434	ධනපාලිං	40
දතතුපක්ඛණ්ණං	510	ධනිමා	494
දද්දභ	180	ධනුග්ගහො	82
දද්දරං	62, 76	ධනුභස්සකලාපෙභි	78
දධිවාරකං	174	ධනොත්තන	24
දමො	72	ධමෙ	24
දධිතඛබ්බං	184	ධමමගු	354
දරං	288	ධමමසුඡාය	354
දරියා	148, 212	ධමමචිරො	302
දවපපලඥො	242	ධමමචීදු	354
දළභපමාණං	302	ධමමො	72, 302
දයාචුමො	512	ධිකතිතා	6
දයීනී	64	ධුතනී	44
දයීනො	148	ධුරං	76
දයසමිං	248	ධුමකෙතු	360
දසායානං	298	ධුමනෙත්තං	526
දිච්ඡතනි	376	ධොනසාධො	208
දිට්ඨපඤ්ඤ	212		
දිත්තරුපං	244	න	
දිත්තො	154	නකඛණ්ණං පරිමානෙන නිත්තං	20
දිසතං	448, 518, 522	නකඛණ්ණෙයොගං	442
දිසමපති	206, 414	නටා	498
දිසොදිසං	146, 328	න නිත්තකවාසිනී	166
දීසජ්ඣකා	256	නදීරිව	412
දීපං	380	නරපමදනං	308
දුක්ඛාභිතුණ්ණො	504	නරචිරියසෙට්ඨ	520
දුඛසමපරෙතො	130	නභාපිතකුමභකාරභාවං	310
දුතීයතා	212	නලෙන	8
දුපපසභා	514	නාගද නිත්තං	354
දීඛිදු	414	නාගො	12
දුභයං	308	නාතිධමෙ	24
දුමුක්ඛරුපා	234	නානාදුමවසනායො	484
දුරනතයො	376	නාවජීයනී	28
දුතච්චසභිනානි	286	නිකටෙට්ඨ	188, 306
දුභකං	34	නිකණ්ණිකා	192
දුභි	42	නිකත්තා	104, 184
දුරෙපාති	82	නිකෙතං	512
දෙණ්ඩිමං	32	නිකෙතනෙව	248
දෙවදුතා	4	නිකෙතනනෙතො	80
දෙවධමමො	4	නිකඛං	522
දෙවො (රාජා)	4	නිකඛනනාභිකඛං	528
දෙසෙසා	126		
දෙහළිනී	146		

න	පිට්ඨ ඛයා	ප	පිට්ඨ ඛයා
නිගුලෙහා	52	පජ්ජ.	192
නිග්ගාහක සමා	526	පජ්ජනන	30
නිව්වයනෙතා	414	පජ්ජනනනාථ	466
නිජ්ඣපයං	396	පඤ්චේයසම්.	48
නිද්දරං	220	පටිකතෙ	198
නිද්ධාපිතං	186	පටිකිඛ්ඛිසෙස	198
නිද්දිතාරං	466	පටිවිජ්ඣකියාන	418
නිදෙහාගෙ	210	පටිසඤ්චාරවුත්තනං	6
නිමිතෙය්‍ය	230	පටිසෙධිකාරො	88
නිමිතනි	230	පඨවිඥානාසො	66
නියාමනං	2	පණියානි	526
නියාමො	100	පණ්ණිකුටිං	70
නිරංකකා	80, 250, 314, 490	පනිමානෙතනා	20
නිරබ්බුදනං	278	පනතයාන	158, 240, 328
නිලඤ්ඤකා	528	පකිකාරිකා	406
නිලලොභපාපො	492	පකුසානො	40
නිවසුකොපො	488	පකොදනො	426
නිසිතානි	518	පථබ්‍යා	214, 242
නිසසයසමපනො	64	පද්විඤ්ඤණං	180
නිසෙසණි	318	පනස	98, 196
නිහතො	18	පජ්ජකං	40
නිහිතපච්චො	82	පජො	26
නිලියං	198	පපා	2, 26, 414
නිවාරං	532	පපිලිකා	112
නුග්ගහා	282	පබ්බතුපජ්ජරෙ	90
නුපා	522	පබ්බධො	132
නෙකනිකං	364	පරපකියා	180
නෙකනිකා	426	පරපෙසස්සියා	298
නෙකනිංස	78	පරමෙන	38
නෙකනිංසවරධාරිනි	78	පරායණං	380
නෙතනිංසො	402	පරිකතං	422
නෙතෙන	190	පරිකච්චො	190
		පරිච්චජ්ජ	314
		පරිනායක	514
පකකා	188	පරිනායමානො	488
පකකිද්දිතා	66	ඵරිපජෙථ	178
පගබ්‍යා	26	පරිපලච්චනං	324
පගබ්‍යෙන	66	පරිබ්බුලුහං	402, 408
පඛකදනහා	234	පරියාය	228, 450
පචමානා	44	පරිසම්බලපරො	324
පචාරා	522	පරිසුමිත	274
පච්චග්ගං	154	පරිහාරකො	276
පච්චකීකා	224	පරොසහසසං	390
පච්චොධිසීකං	102	පලාසානි	216
පජානා	382		

ප	පිට්ඨකා	ප	පිට්ඨකා
පලිතං	290	පිළිකා	32
පලිපො	236	පීඨසජී.	196
පවනෙ	102	පුනකුසා	218
පවාසා	90	පුච්චාදු	442
පවිකසීතං	32	පුඤ්ඤලකඛිණා	148
පවුඤ්ඤා	438	පුටක මම සස	144
පචේණියා	224	පුටං	144
පචේලලමානා	290	පුණ්ණිකංසං	396
පසකඛිතා	530	පුණ්ණිමාසියා	252
පසද	94	පුණ්ණිය	306
පසාරියං	532	පුච්චයො	414
පසාසනිතො	282	පුනං	60
පසබ්බකෙ	524	පුනාභවාවාය	304
පහට්ඨං	492	පුබ්බාවරිය වචො	140
පහුතසො	324	පුරාණ කකකරො	98
පළාසී	242	පුණ්ණියා	86
පළීසං	82	පුලසපතනානං	320
පංසුපිසාවකා	202	පුනිසරා	32
පාකාරපරිකෙඛිපං	460	පුනිලොමො	62
පාවනෙභී	496	පුරහසො	138
පාවිරූපා	394	පෙබ්බණානි	14
පාවිභාරියපකඛි	502	පෙචච	8
පාඨීනං	378	පෙනතිකං	152
පානරාසෙ	466	පෙතතිකෙ	74
පානියො	22	පෙතතිකො	86
පාථේයාං	240	පෙතතිපිනාමභානං	70
පානාගාරං	26, 414	පෙසෙස	500
පානියං	354	පොසට්ඨකං	464
පාපධුතකක	38	පොසො	154
පාපියානි	518	පොසට්ඨං	504, 506, 508
පාපියො	6	පොසට්ඨකො	504, 506
පාපුරණං	318		
පාහනෙන	2	ඵ	
පාවාරො	318	ඵලාසා	4
පාවුසං	378	ඵලිතං	330
පාසහසො	512	ඵලිමා	328
පාළීහඤ්ඤා	442	ඵාසුකා	58
පිඤ්ඤානි	232	ඵතානි	282
පිට්ඨිමඤ්ඤන	232	ඛ	
පිට්ඨිමංසකො	422	ඛදර	534
පිතුච්ඡයං	426	ඛද්ධවසානුගසස	196
පිපඵලී	182	ඛබ්බු	56
පිලකඤ්ඤරානි	292	ඛබ්බුකාචීලං	56
පිලකඤ්ඤ	168	ඛලසා	74
පිසාවා	64	ඛනුචිතභී	46

	බ	පිට්ඨකයා	භ	පිට්ඨකයා
බහුතං		302	භූමො	394
බළියං	428,	436	භූසං	12, 54
බළියානි		250	භූසා	332
බාළියෙන		248	භූසාමිච්ච	150
බාලාං		250	භූතධරං	212
බාලාං		466	භූතපතිං	498
බාටෙරුං		194	භූතාධිපතී	498
බාභියා		44	භූතහතා	214
බිඳලසුපියො		516	භූමාං	60
බිඤ්ඤසරො		156	භොදසඬ්ඛි	218
බිමෙඛාට්ඨසමපනෙනා		318	භොසකඛි	406
බිලරා		360	භොජෙජ්ජා	10
බිළාලියො		366		
බිළාලී		532		
බිරණසමහකසමිං		100	ම	
බුභුකඛිනො		62	මකරෙහි	216
බොධියා		66	මකසං	18
බොඤ්ඤි		98	මකතටො	192
බුභනාං		30	මකඛි	242
බුභා		190	මඬයලදෙසචිතිවනො	36
බුභමගුනො		64	මච්ඡගුමඛිං	84
බුභමචණ්ණං		64	මච්ඡරී	242
බුභමම	228,	302	මච්ඡ	14
බුභමණං	66,	218	මච්ඡස්සුතං	150
			මඤ්ඤකා	246
			මඤ්ඤභාණිනො	194
			මණ්ඩලෙ	82
			මණ්ඩුකියො	32
			මතමතමෙච්ච	176
			මතිවිපසභිනො	18
			මතතිකථුපසමිං	208
			මනං	40
			මනුඤ්ඤං	12
			මනුසසකසා	278
			මනුසසලේගගු	372
			මනුසසවසසිතං	448, 454
			මනොවිදුගෙතා	248
			මනනාභිජයෙපන	442
			මඤ්ඤකෙහි	522
			මනොතන	224
			මමොනි	226
			මමෙච්ච	378
			මඤභකො (සකුණො)	256
			මරිසසං	228
			මරුවාසු	86
හකුටිං		186		
හකඛිතං		34		
හච්චා	140,	490		
හඤ්ඤං		276		
හණඬු		166		
හතිකාය		424		
හතචෙනනං		406		
හඤ්ඤිකා		22		
හරුකච්ඡා		216		
හරුරාජා		100		
හච්ඡතං	78,	80		
හසනං		250		
හාගිනොයො		6		
හානුමතා		316		
භියසාමා		388		
භීසං		534		
භීසානි	494,	498		
භීමයෙනො		358		

ම	පිටුවනිකා	ය	පිටුවනිකා
මලමජ්ජකසමා	530	යවොදනෙන	380
මහනන්දනං	310	යාවන ජීවානො	276
මහස්ථියං	282	යාදිසකිදියං	44
මහානසාය	460	යුචිනො	452
මහානසෙ	154	යුඵපතිං	214
මහාවනෙ	428	යුජ	132, 490
මහොදිකං	304	යොගකෙකමසස	22, 64
මාතකෙඛ්ඤා	288	යොගකෙකම	136, 448
මාතාලයං	68		
මාලාභාරි	374		
මාලුතො	8	ර	
මායු	26	රකකිසානං	200
මීගමාතුකා	38	රකකිසිනං	54
මීගචිරියසෙට්ඨං	488	රජරෙණුභි	526
මීගාධමා	238	රජොජලලඛිරො	502
මීගාධිභූ	76	රට්ඨවඩඝින	450
මිතං	188	රත්තාච්චසනෙ	462
මිතච්චතී	46	රජීකා	406
මිත්තකො	18	රජෙසභ	198, 234
මිත්තදුලෙභා	380	රහදං	252
මිථුභෙදං	426	රාජායතනං	526
මිලාවා	486	රාජීඝි	520
මිලෙහන	236	රාහුමුඛා	506
මුඛායාමං	326	රුකකාසෙ	292
මුඤ්ජ	378	රුචායං	50
මුද්දිඛකා	430	රුජ්ජනං	282
මුඛා	246	රුමම	502
මුරජාලඛෙරානි	430	රුතංසසො	322
මුසලුකතරං	150	රෙ	38
මුහුකනන කකිත්තපථෙසු	494	රොමක	142
මෙණඛවරො	182	රොභිණීනං	182, 276
මෙණඝඩා	434	රොභිතං	378
මෙධාවී	2	රොභිතා (මචජා)	174
මොරචජාපො	156		
මොරරාජා	508	උ	
මොරස්ස	194	ලකඛි	244
මොරාධිපතී	512	ලඛ්ඝිපිතාමභා	140 232
මොරුජසෙච්චිනා	124	ලටුකිකෙ	214
		ලට්ඨියා	124
ය		ලට්ඨිහනො	496
යකෙකා	396	ලාපගොචරයාධිතං	74
යඤ්ඤං	130, 336	ලාපං	74
යඤ්ඤනනත්‍රං	424	ලාජුනි	32
යඤ්ඤු	20	ලෙණං	416
යථොධිං	256	ලොකාමීසං	112
		ලොභියතෙලියං	378

	උ	පිට්ඨකයා	ච	පිට්ඨකයා
ලොලොසා		488	වාරුණිං	20
ලොලො		112	වාසව	194
ලොහිතපෙ		246	වාසවං	498
			වාළොදකං	82
	ච		විකණ්ණකෙන	112
වකා		32	විකල්පමානා	496
වසකඛය	142,	328	විකක නතාවාරිනී	286
වසකඛයා		324	විවිජ්ඣා	96
වඩකදණ්ණං		526	විජ්ජාමයං	128
වඩකාතිවඩකිතං		6	විකුමනං	284
වටුමං		296	විදේසනා	274
වට්ටනං		232	විපකකඛුහමචරියො	4
වණ්ඩකෙ	274,	368	විපච්චණිතො	396
වණ්ණපථෙ		2	විපලාවිතං	30
වහනාති		310	විපරියාසො	32
වද්ධා	10,	394	විභිංසකා	202
වද්ධානං		324	විභීටක	98
වනථං		190	විභීටකං	526
වනනීමිරමිකකකඛි		480	විභෙදකො	242
වනභුතාති		166	විභෙදිකා	26
වනසපති		416	විශායනං	284
වනසපතිං		30	විසුළොහ	134
වමේකං		182	විරියබලපපනො	2
වමේතො		518	විලිනං	402
වරණකට්ඨහමෙඤ්ජා		30	විලුත්තා	32
වරාකියා	180,	484	විලුමපමානානං	326
වලජං		378	විලුනං	232
වලීචුබො		128	විචකතච්ඡෙඤ්ඤ	274, 472
වසා		56	විචනං	104
වසුපතිනා		368	විචනසම්මි	130
වසස්සිතං	448,	454	විචරදස්සිතො	30
වළුවා		10	විචසනො	462
වංසකානනො		372	විසදගාලීනී	226
වාකයං		324	විසසට්ඨධනුනො	282
වාජපෙය්‍යං		336	විහඛගමො	126
වාණිජා		408	විහංඤ්ඤං	32
වාණිජො		2	වීතං (මතං)	184
වාතජාති		8	වීතිභාරං	434
වාතසිඛා		324	වුද්ධානුමුතං	34
වාමුරුං		158	වෙගසා	216
වායසස්ස		194	වෙනනං	234
වායසො		60	වෙදං	134
වාරකකං		216	වෙදගු	66
වාරිජ (කුමභීල)		196	වෙදජාතො	134
වාරිජකතා		486	වෙදඛං	20
වාරිසයො	134,	254	වෙද	236

	ව	පිටුවකිනා	ස	පිටුවකිනා
වෙදෙහං		68	ස නිතරබාහිරං	4
වෙධවෙරා		426	ස නිතරමානො	206
වෙය්‍යග්‍යේයා		514	ස නිතරසොරච්ච සමාධිස ණ්ඨිතා	308
වෙය්‍ය ඤානිකවිජෙඤා		458	සන්දනං	394
වෙය්‍ය ඤානිකා		458	සන්දනමාදිතා	66
වෙරඤානං		324	සන්ධමං	2
වෙලා		26	සපරිග්‍යහා	534
වෙසස පථෙසු		528	සබ්බකාමදදං	154
වෙසසා		218	සබ්බසසො	26
ව්‍යඤා		238	සබ්බභ්‍යකධරණීයා	456
	ස		සබ්බසංගොජනකම්මං	22, 64
සක්ඛියා		368	සභා	26
සකුණිකා		514	සමණකොල ඤාදං	456
සකඛරධොතපාණි		124	සමතිකතිකං	40
සකාරරූපං		422	සමනුගීතො	456
සඛාරො		480	සමාධිපරො	186
සබ්බලො	244,	398	සමෙකම්	76
සඛ්‍යං		148	සමුපරෙතෙ	278
සසච්චා		10	සමීලලභාසිනිං	358
සබ්බව ණ්ණං		318	සමුච්චවෙධීතො	26
සබ්බනිසඤ්චානි		392	සරණං	406
සබ්බරණ්ඨා		398	සරදෙසනං	64
සබ්බාභතො		398	සරඬු	96
සබ්බපතො		514	සරභා	292, 294
සබ්බිතො		514	සරිකො	244
සච්චං		72	සරිකො	50, 256
සච්චනි කම්මො		394	සරිකං	156
සච්චුපසංභිතං		314	සරිරදව්‍යං	92
ස ඤාදම න්‍යාසස		194	සලකි	388
සධ්විභායනං		214	සලං	6
සඨො		242	සලලීකතො	10
සණ්ඛාසෙන		198	සච්චාකරං	320
සණ්ඛවාචො	244,	398	සච්චණ්ණගුණො	308
සනපතො		96	සචාදිතො	112
සනපදී		96	සච්චිකං	96
සනපොරිසං		182	සසාකායං	54
සනභෙණ්ඩුං		134	සසාතිසමා	240
සන්ති		402	සසුදෙවා	502
සනතු		46	සභ සසාක ණ්ඛං	134
සනතුභසනං		274	සභ සසාක කම්මා	502
සනතුසඤ්චාධා		196	සභ සසානොතො	194, 302
සනොතං (ඉසිනා)		314	සභ සසාචෙද	236
සද්දුච්චිතො (සද්-ච්චිතො)		392	සාබාමිච	186
සද්දුභානො		508	සාගරකු ණ්චලං	336
සඤ්චම සසානියාමනං		2	සාදනො	534
සන නිතො		392	සාදුච්චො	22

	ස	පිට්ඨකා	ස	පිට්ඨකා
සාධුසීලියං		92	සුඛගු	354
සානී		62	සුබ්‍රහා	398
සානුනී		212	සුරාමෙරයමධුකා	400
සාපනෙය්‍යං		152	සුරොදකං	408
සාපදනී		90	සුව ණණකායුරං	306
සාමාක		532	සුව ණණකායුරා	388
සාමාකනීවාරං		200	සුව ණණනීකෙඛ	390
සාරත්තා		26	සුව ණණා	32
සාරමභී		242	සුවාමීනී	252
සාලිකෙදරං		476	සුවාමීනො	500
සාලියවකං		420	සුවීලාකමමජක්ඛි	356
සාවිත්තං		424	සුවොසිතං	498
සාළිකා		46	සුප්පි	124
සාළියජාපො		224	සුභඤ්ඤං	488
සිඛිරිව		412	සුභනෙතන	44
සිඛි		26	සුරියං	24
සිගාලා		238	සුරියො	206
සිඛ්ඛිං		516	සෙණිමොසෙඛාපලාගෙන	220
සිඛ්ඛි	134,	254	සෙතො	74
සිප්පකං		44	සෙය්‍යසො	242
සිප්පිකානංසනං		46	සෙය්‍යං සො	146
සිප්පිසමබ්‍රකං		84	සෙරුමං	216
සිඛෙලී		184	සෙලං	284
සිරි		244	සෙවාලප ණකං	378
සීතපකො		98	සොප්චවං	92
සීමනකිනීනං		496	සොප්චානං	382
සීලමඤ්චං		316	සොප්චානෙන	382
සීලියං	180,	378	සොඤ්චියා	490
සීභා		238	සොදරියං	28
සුකිච්ඡරූපං		426	සොඤ්ඤා	366
සුකුණඛලං		522	සංඝාරියං	532
සුසකච්ඡවී		426	සංනිරංකඤ්චා	294
සුසකධමමසමාහිතා		4	සංයමො	7
සුබ්‍රහයානී		384	සංවිනාහී	398
සුවිත්තපත්තච්ඡදන		246	සංවිසසඤ්චා	382
සුවිමභිතෙ		396		
සුජමපකි		202	හඤ්චාරුභා	406
සුණිසා		302	හඤ්චොඤ්චි	60
සුඤ්ඤ		218	හරිතාමයො	134
සුධමමායං		502	හරිසසාවලෙණණ	66
සුනිසිතං		188	හරිටකං	526
සුත්තාතො		232	හරිපද	216
සුපමණණ්ණ		188	හලාහලං	188
සුපාසිතො		402	හළිඤ්ඤරාගං	202
සුපාසියං		250	හිරිමත්තපපස මපත්තා	4
සුපාවිමුත්තකමබ්‍ර		354	හෙමජාලාභිජනනං	142